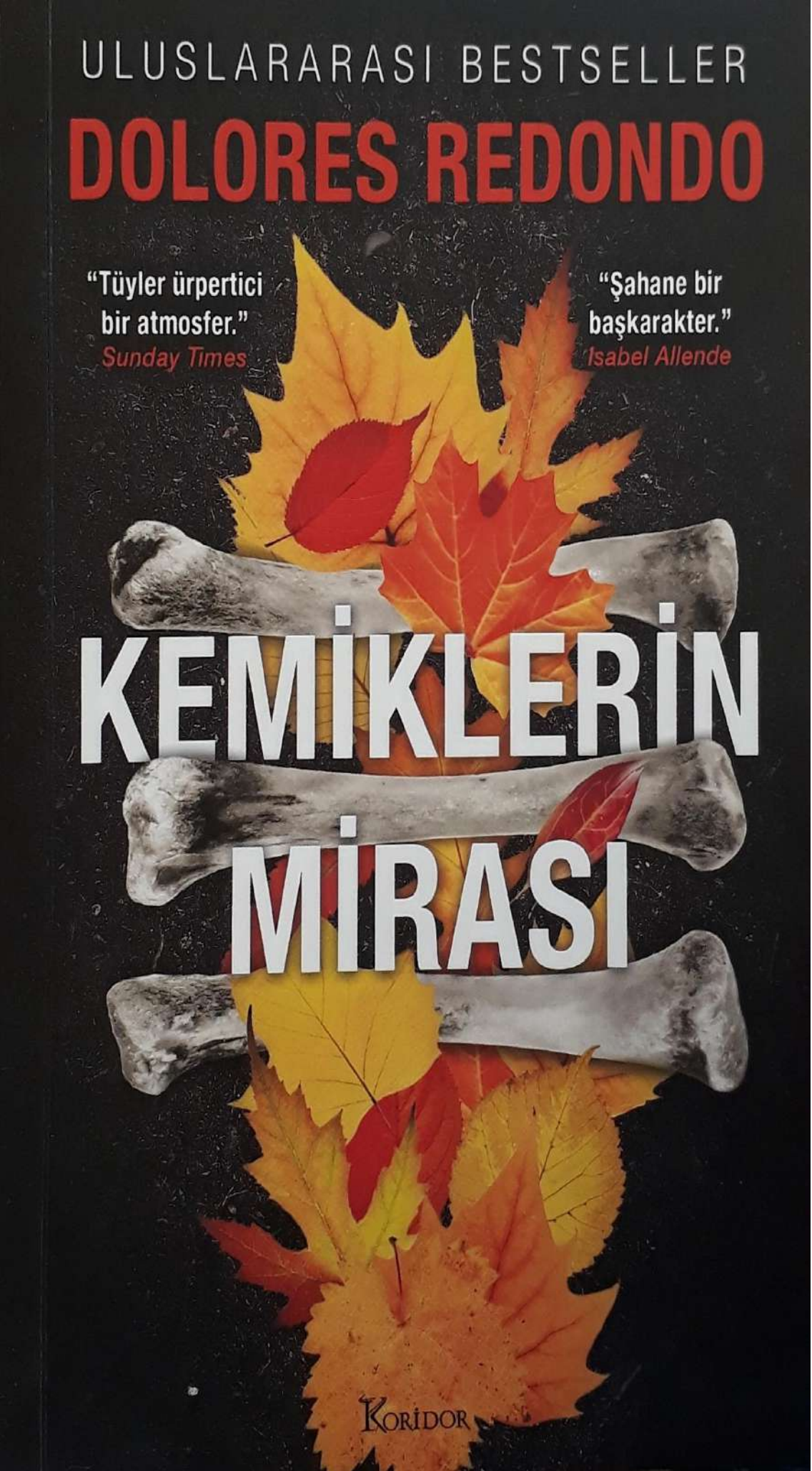
ULUSLARARASI BESTSELLER

DOLORES REDONDO

"Tüyler ürpertici bir atmosfer."
Sunday Times

"Şahane bir başkarakter."
Isabel Allende

KEMİKLERİN MİRASI

KORİDOR

KEMİKLERİN MİRASI

Dokuz aylık hamile olan Dedektif Amaia Salazar, üvey kızına tecavüz etmek ve onu öldürmekle suçlanan Jason Medina'nın davasını takip etmekle görevlendirilir. Ancak duruşmadan hemen önce Medina, mahkemenin tuvaletinde bileklerini keserek intihar etmiş ve ardında Amaia'ya tek kelimelik bir not bırakmıştır: "Tarttalo."

Medina, Bask mitolojisine bu muğlak göndermeyle nasıl bir mesaj vermek istiyordu? Amaia gerçeği ortaya çıkarmak üzere bir kez daha ailesinin evine ve kendini en savunmasız hissettiği yere, Baztán Vadisi'ne dönmek zorunda kalır. Soruşturma daha karmaşık ve daha kişisel hale geldikçe Amaia'ya en yakın olanlar ölümcül bir tehlikeye girer.

Dolores Redondo, CWA International Dagger Ödülü'ne iki kez aday gösterildi ve Grand Prix des Lectrices de Elle'in finalisti oldu. 2016'da İspanya'nın en seçkin roman ödüllerinden Premio Planeta'yı aldı. En çok ses getiren Amaia Salazar serisi sadece İspanya'da 1,5 milyondan fazla sattı ve 36 dile çevrildi.

THG 0179753 UKY
0179753 UKY

KDV'den muaftır
ISBN-13 978-625-6353-53-8
9 786256 353138

POLİSİYE

DOLORES REDONDO

KEMİKLERİN MİRASI

KORİDOR YAYINCILIK – 575

ISBN: 978-625-6353-13-8

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 49242 MATBAA SERTİFİKA NO: 42010

© 2013 by Dolores Redondo

© Tüm hakları saklıdır.

Yayıncının izni olmaksızın çoğaltılamaz, kaynak göstererek alıntı yapılabilir.

•

KEMİKLERİN MİRASI

Dolares Redondo

Özgün Adı: **Legado en los huesos**

❖ *Yayın yönetmeni:* Zübeyde Abat

❖ *Çeviren:* Sevda Duman ❖ *Editör:* Esra Yüksel

❖ *Kapak tasarımı:* Tuğçe Ekmekçi

❖ *Kapaktaki görsel:* Shutterstock/Palii Oleg

❖ *Sayfa tasarımı:* Kübra Yeşilyurt Çakır

•

Baskı ve Cilt: Assum Basım ve Mücellit

Birinci baskı: Şubat 2023

Koridor Yayıncılık

Ömerli Mah. Harman Tepe Cad. No: 17 Kat: 4 Arnavutköy / İstanbul

Tel: 0212 – 544 41 41 / Faks: 0212 – 544 66 70

info@koridoryayincilik.com.tr www.koridoryayincilik.com.tr

DOLORES REDONDO

KEMİKLERİN MİRASI

Çeviren
Sevda Duman

DOLORES REDONDO

1969 yılında doğduğu Donostia-San Sebastián'da Hukuk ve Gastronomi eğitimi görmüştür. *Görünmez Gardiyan* 2013 yılında İspanya'da yayımlandıktan sonra otuz altı dile çevrilmiştir. Ünlü İspanyol gazetesi *La Vanguardia* tarafından Yılın En İyi Polisiye Romanı seçilmiş ve yüz binlerce okurun takdiriyle *Görünmez Gardiyan* ve *Fırtınaya Adak* adlı kitapların da dahil olduğu bu seri, İspanya'da son zamanların en büyük edebi başarısı haline gelmiştir. *The Killing* dizisinin ve Stieg Larsson'un Milenyum Serisi'nin yapımcısı tarafından filme uyarlanmıştır. Dolores Redondo İspanya'nın Ribera Navarra bölgesinde yaşamakta ve roman yazmaya devam etmektedir.

Her kelimesi Eduardo için.

Bu adamda işiyle ilgili hiçbir his yok mu?
Şarkı söylüyor mezar kazarken.

William Shakespeare

Çoğu zaman mezar bile bilmez,
Aynı tabutta iki kalp olduğunu.

Alphonse De Lamartine

İçindeki acı güçlüyse
Paylaşmakla dinmez.

Alejandro Sanz, "Si Hay Díos"

Itxusuria

Saçaklardan damlayan yağmur suyunun oluşturduğu izi takip edince mezarı bulmak kolay oldu. Çömeldi, kumaş parçalarının arasındaki malayı aradı ve siyah toprağın sertleşmiş yüzeyini kazımak için küçük bir kazma çıkardı. Toprak yumuşak ve nemli parçalara ayrıldıkça etrafı yoğun bir odun ve yosun kokusu sardı.

Birkaç santim kadar kazıdıktan sonra toprakla karışık, kararmış ve çürümüş kumaş parçaları çıktı ortaya.

Çocuk battaniyesine benzeyen kumaşı çekip çıkarınca cesedin sarılı olduğu ince muşamba göründü. Çıkını bağlamak için kullanılan ip kısmen parçalanmıştı ve sıkıca bağlandığı yerin izi çıkmıştı kumaşa. İp parçalarını kenara çekince el yordamıyla kumaşın kenarlarını buldu ve çıkının etrafında birkaç kez dolanmış olduğunu hissetti. Çıkının bir ucunu yırtınca kefen, bıçakla kesilmiş gibi açıldı.

Beşiğindeymiş gibi yüzükoyun toprağın üzerinde yatan bebeğin kemikleri, Baztán'ın siyah toprağı tarafından lekelenmiş olan ince muşamba kadar sağlamdı. Küçücük şeklin neredeyse tamamını kapatan eliyle göğsüne bastırarak bebeği toprağa doğru itti ve bebeğin sağ kolunu eklem yerinden çıkardı. Kol yerinden çıkarken köprücük kemiğinden hafif bir çıtırtı sesi geldi. Mezarın

içinden yükselen ve bir ah sesine benzeyen bu ses kutsal bir şeye yapılan saygısızlığa yakılmış ağıt gibiydi. Bir anda kendini huzursuz hisseden belirsiz figür ürpererek ayağa kalktı, kemikleri kumaş parçasının arasına sardı ve cesede son bir bakış attıktan sonra mezarın üzerini tekrar toprakla kapattı.

1

Adliye sarayında boğucu bir hava vardı. Yağmurda sırılsıklam olmuş montların nemi buharlaşıp farklı mahkeme salonlarının önündeki koridorlarda gezen yüzlerce insanın nefesine karışıyordu. Amaia bekleyenlerin arasından ona doğru gelen Teğmen Padua'yla selamlaşırken montunun önünü açtı. Teğmen yanındaki kadına kısaca bir şeyler söyledikten sonra kadını mahkeme salonuna soktu.

"Sizi gördüğüme çok sevindim, dedektif," dedi adam. "Nasılsınız? Bugün gelmenizi beklemiyordum," diye ekledi kadının şişkin karnını işaret ederek.

Hamileliğin son aylarında iyice ağırlaşmış olan Amaia elini beline götürdü.

"Şimdilik uslu duruyor gibi. Johana'nın annesini gördünüz mü?"

"Evet, oldukça gergin görünüyordu. Şimdi ailesiyle içeride. Biraz önce alt kattan arayıp Jasón Medina'yı getiren aracın geldiğini haber verdiler," dedi, asansöre doğru yürürken.

Amaia mahkeme salonuna girdi ve arka sıralardan birine oturdu. Oturduğu yerden, yas kıyafetleri giymiş Johana'nın annesini görebiliyordu. Kızının cenaze töreninden bu yana epey zayıflamış

gibiydi kadın. Onun orada olduğunu anlamışçasına kafasını çevirip Amaia'ya baktı ve başıyla selam verdi. Amaia gülümseyerek karşılık vermeye çalışsa da olmadı, öz kızını kendi elleriyle eve getirdiği canavardan korumayı başaramamış olmanın verdiği vicdan azabı kadının bitkin yüz hatlarına yansımıştı. Mahkeme kâtibi tanıkların isimlerini okurken Amaia, kocasının adının okunduğunu duyduğunda kadının yüz hatlarının nasıl gerildiğini fark etti.

"Jasón Medina," diye tekrar etti kâtip. "Jasón Medina."

Üniformalı bir memur mahkeme salonuna girdi, kâtibin yanına gitti ve kulağına bir şeyler fısıldadı. Bunun üzerine kâtip hakimin yanına gitti. Hakim kâtibin söylediklerini dinleyip başını aşağı yukarı salladıktan sonra savcı ve savunma avukatlarını yanına çağırdı. Onlarla kısa bir süre konuştuktan sonra ayağa kalktı.

"Duruşma ertelendi, gerekli görülürse tekrar çağrılacaksınız." Ve tek bir kelime daha etmeden mahkeme salonundan çıktı.

Johana'nın annesi haykırarak bir açıklama bekler gibi Amaia'ya döndü.

"Hayır!" diye haykırdı. "Neden?"

Yanındaki kadın onu çaresizce teselli etmeye çalışıyordu.

Başka bir polis memuru Amaia'nın yanına geldi.

"Dedektif Salazar, Teğmen Padua mahkeme salonundaki mahkûm hücresine gelmenizi rica ediyor."

Amaia asansörden iner inmez tuvalet kapısının önündeki polisleri gördü. Amaia'ya eşlik eden polis, başıyla ona içeri girmesini işaret etti. İçerideki hapishane memuru ve polis sırtlarını duvara yaslamış halde duruyorlardı, yüzlerinde sinirli bir ifade vardı. Tuvalet kabinlerinden birine eğilmiş olan Padua'nın ayaklarının dibinde kabin duvarlarının arasından sızan taze kan birikintisi vardı. Dedektifin geldiğini görünce kenara çekildi.

"Gardiyana tuvalete gitmesi gerektiğini söylemiş. Gördüğünüz gibi elleri kelepçeli ama buna rağmen boğazını kesmeyi

başarmış. Memur buradan hiç ayrılmamış, ne var ki olay çok hızlı olmuş, adamın öksürdüğünü duyunca içeri girmiş ama yapabileceği bir şey yokmuş."

Amaia içeri girip olay yerini inceledi. Jasón Medina tuvalette oturuyordu, başı arkaya doğru sarkmıştı. Boğazında derin, koyu renk bir kesik vardı. Gömleğinin önü kan içinde kalmıştı ve kan, yoluna çıkan her şeyi kırmızıya boyayarak adeta bir balgam gibi bacaklarının arasından akıyordu. Bedeni hâlâ sıcaktı ve havada kısa bir süre önce gerçekleşmiş ölümün kokusu vardı.

"Boğazını neyle kesmiş?" diye sordu Amaia, ortada herhangi bir cisim göremediği için.

"Maket bıçağıyla. Gücü tükenince bıçağı düşürmüş. Yandaki tuvalette," dedi adam yan kabinin kapısını açarak.

"Bunu güvenlikten nasıl geçirmiş? Metal, alarmı çalıştırmamış mı?"

"Güvenlikten geçirmemiş. Bakın," dedi Padua, eliyle işaret ederek. "Maket bıçağının sapındaki bandı görüyor musunuz? Biri gelip bıçağı buraya koymuş, muhtemelen rezervuarın arkasına saklamıştır. Medina sadece bandı çıkarmış olmalı."

Amaia içini çekti.

"Dahası da var," dedi Padua, yüzünde memnuniyetsiz bir ifadeyle. "Cebinde bunu bulmuşlar," diye ekledi, eldivenli elindeki beyaz zarfı havaya kaldırarak.

"İntihar mektubu mu?" dedi Amaia.

"Tam olarak öyle sayılmaz," dedi Padua, kadına bir çift eldiven ve zarfı uzatarak. "Üzerinde sizin isminiz var."

"Benim mi?" dedi Amaia kaşlarını çatarak.

Eldivenleri giyip zarfı aldı.

"Açabilir miyim?"

"Buyurun."

Amaia zarfı yırtmak zorunda kalmadan yapışkanlı yerinden kolayca açmayı başardı. Zarfın içinde bir kart vardı ve kartın tam ortasında tek bir kelime yazıyordu.

"*Tarttalo*."

Amaia'nın karnına bir sancı girdi ve ağrıyı belli etmemek için nefesini tuttu. Kartın arkasını çevirip başka bir şey yazıp yazmadığını kontrol ettikten sonra kartı Padua'ya uzattı.

"Bu ne anlama geliyor?"

"Ben de siz bana söylersiniz diye düşünmüştüm."

"En ufak bir fikrim bile yok, Teğmen Padua," dedi kadın, kafası karışmış gibi. "Bana pek anlamlı gelmedi."

"*Tarttalo* mitolojik bir varlık, öyle değil mi?"

"Evet, bildiğim kadarıyla Kikloplardan biri. Hem Greko-Romen hem de Bask mitolojisinde karşılaştığımız bir karakter. Bununla nereye varmaya çalışıyorsunuz?"

"*Basajaun* dosyası sizdeydi. *Basajaun* da mitolojik bir karakterdi. Şimdi, Johana Márquez'i öldürdüğünü itiraf eden ve *basajaun*'un cinayetlerini taklit ederek kendisininkini gizlemeye çalışan katil kendini öldürerek üzerinde '*Tarttalo*' yazan bir not bırakıyor. Bunu en azından ilginç bulmuş olmalısınız, kabul edin."

"Haklısınız." Amaia içini çekti. "Çok tuhaf. Ama o olay sırasında Jasón Medina'nın kızına tecavüz edip onu öldürdüğünü, sonra da beceriksizce bunu *basajaun* cinayetlerine benzetmeye çalıştığını kesinkes kanıtladık. Sadece bu kadar da değil, adam her şeyi itiraf etti. Şimdi siz onun katil olmadığını mı söylüyorsunuz?"

"Bundan bir an bile şüphe etmedim," dedi Padua, cesede bakarak. "Ama kesik kol hâlâ bir soru işareti sayılır, ayrıca kızın kemikleri Arri Zahar Mağarası'nda bulundu. Şimdi de bu. Ben de sizin..."

"Benim bununla... bunun neden bana yazıldığıyla ilgili en ufak bir fikrim bile yok."

Padua gözlerini kadının üzerinden ayırmadan içini çekti.

"Buna eminim, dedektif."

Amaia, Johana'nın annesiyle karşılaşmaktan endişe ettiği için arkadaki çıkış kapısına yöneldi. Kadına ne söyleyebilirdi ki? Her şeyin sona erdiğini mi? Ya da pis bir hayvan olan kocasının diğer dünyaya tüydüğünü mü? Kimliğini güvenlik görevlilerine gösterdi, içerinin havasından kurtulduğu için bir an olsun rahatlamıştı. Yağmur artık yağmıyordu, Pamplona'nın iki yağmur arasına özgü parlak ama kararsız güneş ışığı gözlerini kamaştırıp sulanmasına sebep olunca çantasından koyu renk güneş gözlüğünü çıkardı. Her yağmur yağdığında olduğu gibi, sabah trafik saatinde adliyeye gelmek için taksi bulmakta çok zorlanmıştı ama şimdi birkaç taksi kaldırım kenarına dizilmiş müşteri beklerken kasabalılar da yürümeye karar vermişti. En baştaki arabanın yanına gelince bir an kararsız kaldı. Hayır, daha eve dönmeye hazır değildi. Clarice'in onu soru yağmuruna tutarak peşinde koşturması şu an hiç cazip gelmiyordu. Kayınpederi ve kayınvalidesi iki hafta önce onlara geldiğinden beri Amaia'nın evle ilgili düşünceleri tepetaklak olmuştu. Adliyenin karşı tarafında, Media Luna Park'taki ağaçları görebildiği Calle San Roque'nin diğer ucunda bulunan kafelerin baştan çıkarıcı vitrinlerine baktı. Evinin yaklaşık olarak bir buçuk kilometre uzakta olduğunu hesaplayınca yürümeye başladı. Taksiye kendini yorgun hissettiğinde de binebilirdi sonuçta.

Trafiğin gürültüsünü arkasında bırakarak parka girdiği anda kendini birden çok rahatlamış hissetti. Egzoz dumanı yerini ıslak çimenlerin taze kokusuna bırakıyordu. Amaia mükemmel yeşilliğin arasındaki taşlı patikalardan birinden geçerken içgüdüsel olarak daha yavaş yürümeye başladığını fark etti. Derin derin nefes alıp nefesini ağır ağır boşalttı. *Ne sabah ama*, diye düşündü, Jasón Medina hapishanede intihar edecek katil profiline çok uygun bir adamdı. Karısının kızına tecavüz edip onu öldürmekle suçlu bulunan adam duruşma tarihine kadar tek kişilik hücreye konmuştu. Hüküm giydikten sonra diğer mahkûmların arasına karışmak zorunda olmak onu çok korkutmuş olmalıydı.

Amaia adamı dokuz ay önceki *basajaun* soruşturması sırasındaki sorgudan hatırlıyordu, yaptığı zulmü itiraf ederken salya sümük ağlayan korkağın tekiydi.

Bu iki vaka birbiriyle bağlantılı değildi ama katil, gazeteden okuduklarından öğrendiği kadarıyla, peşinde olduğu seri katilin cinayet işleme yöntemini taklit etmeye çalıştığı için *Guardia Civil*'den Teğmen Padua sorguda onun da bulunmasını istemişti. Bu dokuz ay önceydi, tam hamile kaldığı sırada. O zamandan bu yana çok şey değişmişti.

"Öyle değil mi, ufaklık?" diye fısıldadı, karnını okşayarak.

O anda karnına giren sert bir krampla olduğu yerde kalakaldı. Destek almak için şemsiyesine dayandı, iki büklüm oldu ve karnının alt tarafına giren korkunç krampa katlanmaya çalıştı. Üst bacağının iç kısmına doğru dalga dalga yayılan ağrının yoğunluğuna şaşırarak bir çığlık attı. Acı hissi geldiği gibi birdenbire kayboldu.

Demek ki böyle bir histi. Doğum yapmanın nasıl bir his olduğunu kim bilir kaç kez düşünmüştü. Acaba işaretlerin farkına varacak mıydı yoksa bebeğin başı göründüğünde hastaneye gelen ya da takside doğum yapan o kadınlardan biri mi olacaktı?

"Ah, minik kızım benim!" dedi Amaia tatlı bir sesle. "Daha bir hafta var. Şimdi doğmak istediğine emin misin?"

Ağrı kayboldu, sanki hiç yaşanmamış gibi. Bir anda keyfi yerine gelirken bebeğini çok yakında doğuracak olma endişesi kapladı içini. Bu zevki paylaşacak birini arıyormuş gibi gülümseyerek çevresine baktı. Ama ıslak ve serin park bomboştu. Pamplona'nın üzerindeki bulutların arasından sızmaya devam eden parlak ışığın altında daha canlı ve güzel görünen zümrüt yeşili renkler ona Baztán'da hep hissettiği keşif duygusunu hatırlattı. Şehrin içinde böyle bir his yaşamak beklenmedik bir hediye gibiydi. Yürümeye devam etti, artık o büyülü ormana ve o bölgenin efendisinin kehribar rengi gözlerinin olduğu yere gelmişti. Daha dokuz ay önce burada bir soruşturma yürütüyordu;

doğduğu yerde, hep kaçıp gitmek istediği yerde, bir katilin peşine düştüğü ve bebeğinin içinde büyümeye başladığı yerde.

Bebeğinin içinde büyümeye başladığını bilmek, o hep hayalini kurduğu sükûnet ve dinginliği getirmişti hayatına. O dönemde, yaşadığı korkunç olaylara katlanabilmesini sağlayan tek şey buydu, bu birkaç ay önce başına gelse ölürdü herhalde. Elizondo'ya dönmek, geçmişini didik didik etmek, hepsinden önemlisi Víctor'ın ölümü, kendi hayatını ve ailesinin hayatını bir anda altüst etmişti. Bundan hiç etkilenmeyen tek kişi Engrasi halaydı; o her zamanki gibi tarot bakmaya, her öğleden sonra kadın arkadaşlarıyla poker oynamaya ve her şeyi önceden görmüş biri gibi gülümsemeye devam etmişti. Flora, ulusal televizyonda çekilecek günlük yemek programı bahanesiyle bir gecede Zarautz'a taşınmıştı ve herkesi şaşırtan bir kararla Mantecadas Salazar'ı Ros'a bırakmıştı. Ros başta biraz bocalasa da sonunda birinci sınıf bir müdür olduğunu kanıtlamıştı. Bu durum Flora'yı şaşırtırken Amaia'nın içgüdülerini doğrulamıştı. Amaia küçük ablasına yardım etmeyi teklif etmişti ve son birkaç aydır neredeyse her hafta sonunu, artık Ros'un onun desteğine ihtiyacı kalmadığını anlamasına rağmen Elizondo'da geçirmeye başlamıştı. Hem onlarla yemek yemek hem de halasının evinde kendi evindeymiş gibi kalmak için ziyaretlerini sürdürmüştü. Küçük kızı karnında büyümeye başladığı andan itibaren içindeki yuva, kökler ve aidiyetle ilgili hisleri yeniden keşfetmeye başlamıştı, oysa yıllardır bu hislerin kaybolduğunu düşünüyordu.

Calle Mayor'a geldiğinde yağmur atıştırmaya başladı. Şemsiyesini açtı ve alışveriş yapanlarla yağmurdan kaçmak için binaların saçaklarıyla dükkânların tentelerinin altına sığınan yayaların arasından geçerek yürümeye devam etti. Çocuk kıyafetleri satan bir mağazanın rengârenk vitrinini görünce durdu ve üzerinde minik çiçekler olan pembe önlüğü alsam mı acaba diye düşündü. Clarice muhtemelen haklıydı, artık bebeğine böyle bir şey almanın vakti gelmişti. İçini çekti ve Clarice'in dekore ettiği çocuk

odasını düşününce bir anda huzursuz oldu. James'in anne ve babası doğum için Amerika'dan gelmişti ve Pamplona'da geçirdikleri on gün içinde kadın Amaia'nın her şeye burnunu sokan bir kayınvalideyle ilgili en korkunç beklentilerini gerçekleştirmeyi başarmıştı. Daha geldikleri ilk gün, onca boş odaları olmasına rağmen bebek odaları olmadığı için ne kadar şaşkın olduğunu dile getirmişti.

Amaia, Engrasi halasının oturma odasında duran, senelerce içine kütüklerin konduğu beşiği almıştı. James beşiği iyice zımparaladıktan sonra üzerini yeniden verniklemişti. Engrasi'nin arkadaşları, beşiğin ince işçiliğini ve karakterini ortaya çıkaran zarif bir karyola eteği ve yatak örtüsü yapmıştı. Epey büyük olan yatak odalarında çok yer vardı; ayrıca uzmanlar ne derse desin, Amaia bebeğin ayrı bir yatak odası olmasının faydalarına tam olarak ikna olmuş değildi. İlk birkaç ay boyunca, bebeği emzirdiği dönemde, onun yakınında olması gece emzirmelerini kolaylaştıracaktı, ayrıca ağladığı zaman veya bir sorunu olduğunda onu duyabileceğini bilmek içini rahat ettiriyordu...

Clarice çıtayı daha da yükseltmişti. "Bebeğin kendi eşyalarıyla dolu kendi odası olması lazım. İnan bana, böylece hem anne hem de bebek çok daha rahat uyur. Eğer yanında olursa her nefesini, her hareketini dinleyeceksin; onun kendi alanı olması lazım, senin de öyle. Ayrıca bebeğin anne babasının odasında yatması zaten sağlıklı değil, çocuklar buna bir alışırsa bir daha kendi odalarında yatmazlar."

Amaia bir de yeni nesil çocuklara acı çektirmenin yollarını öğretmeye ant içmiş bir grup ünlü pediatrisin tavsiyelerini de okumuştu: Bebeğinizi sık sık kucağınıza almayın, doğduğu andan itibaren tek başına yatırın, ağlayıp tepinirlerse sarılıp sakinleştirmeyin çünkü bağımsız olmayı, kendi korkuları ve başarısızlıklarıyla yüzleşmeyi öğrenmeleri gerekir. Böyle bir salaklık Amaia'nın içinin daralmasına sebep oluyordu. Bu saygıdeğer doktorlardan biri doğduğu andan itibaren –kendisinin yaptığı

gibi– korkularıyla yüzleşmek zorunda kalmış olsaydı, şu an dünyaya bambaşka bir pencereden bakıyor olurdu, bundan çok emindi. Eğer kızı üç yaşına gelene kadar anne babasının yatak odasında yatmak istiyorsa, onun için bir sorun yoktu: Amaia onu rahatlatır, dinler, ciddiye alır ve korktuğu her an yanında olduğunu hissettirirdi çünkü bu tür korkuların çocukların içinde ne kadar büyüyebileceğini ilk elden deneyimlemiş biri olarak çok iyi biliyordu. Ama anlaşılan Clarice'in bazı şeylerin nasıl yapılması gerektiğiyle ilgili kendine ait fikirleri vardı ve bunu herkesle paylaşmaktan hiç çekinmiyordu.

Üç gün önce Amaia eve geldiğinde kayınvalidesinin onlara sürpriz bir hediye aldığını gördü: elbise dolabı, alt değiştirme masası, şifoniyeri, kilimi ve abajuruyla muhteşem bir çocuk odası. Her şey kurdele ve dantellere sarılmıştı ve etraf pembe yünden bulutlar ve küçük koyunlardan geçilmiyordu. James odanın kapısını açıp yanağına bir öpücük kondurduktan sonra kulağına özür diler gibi, "Kötü bir niyeti yok," dediğinde Amaia'nın içine bir şüphe düşmüştü zaten. Ama bir anda karşısına çıkan bu pembe çılgınlığı, yüzündeki gülümsemenin kaybolmasına sebep olmuştu çünkü olanlar yüzünden kendi evinde kendini yabancı gibi hissetmeye başlamıştı. Öte yandan Clarice heyecandan yerinde duramıyor ve bir televizyon spikeri gibi mobilyaların arasında dolaşıyordu. Kayınpederi de bu sırada karısının heyecanı karşısında her zamanki soğukkanlı tavrıyla oturma odasında gazete okuyordu. Thomas'ı, adamın karısına karşı takındığı ve Amaia'yı her an şaşırtmaya devam eden uysallık ve duyarsızlık karışımı tavırla bir finans imparatorluğunun başında düşünmekte zorlanıyordu. Kayınvalidesi onlar için aldığı çocuk odası takımının harika özelliklerini ardı ardına sıralarken Amaia, sırf kocasının kendisini ne kadar rahatsız hissettiğini bildiği için kendini tutmaya çalıştı.

"Şu harika elbise dolabına bakın, bütün elbiselerini bunun içine koyarsınız, alt değiştirme masasında her şeye yer var,

bezlere de. Şu kilimler çok şeker değil mi? Ve şu karşınızda duran," dedi yüzünde ukala bir gülümsemeyle, "günün ana yemeği, prenseslere layık bir beşik."

Amaia dev pembe beşiğin çok heybetli olduğunu ve kızlarının en az dört yaşına gelene kadar kullanabileceği büyüklükte olduğunu kabul ediyordu.

"Çok güzel," dedi zorla.

"Çok güzel, artık halana kütükleri koyduğu kasayı geri verebilirsin."

Amaia tek bir kelime etmeden çocuk odasından çıktı ve yatak odasına gidip James'in gelmesini bekledi.

"Ah, özür dilerim, sevgilim, işimize karışmak istemiyor aslında ama o da böyle biri işte. Birkaç gün sonra gidecekler. Fazlasıyla sabırlı davrandığının farkındayım ve sana söz veriyorum, onlar gittikten sonra beğenmediğin her şeyi atacağız, inan bana."

James'in hatırı için ve Clarice'le tartışacak gücü kendinde bulamadığından kabul etmek zorunda kalmıştı. James haklıydı, her şey doğasına aykırı olmasına rağmen son derece sabırlı davranıyordu. Hayatı boyunca ilk defa birinin kendisini kontrol etmesine izin veriyordu ama hamileliğin bu son aşamasında kendinde yeni bir değişiklik sezmeye başlamıştı. Son birkaç gündür kendini iyi hissetmiyordu, ilk birkaç ay boyunca hissettiği enerji yerini onun için normal olmayan bir duyarsızlığa bırakmıştı. Clarice'in baskın karakteri bu kırılganlığı daha da ortaya çıkarıyordu. Amaia vitrindeki bebek kıyafetlerine tekrar baktı ve kayınvalidesinin aldıklarının yeterli olduğuna karar verdi. Clarice'in ilk kez büyükanne olacağı için ortaya çıkan aşırılıkları midesini bulandırıyordu ama bunun altında yatan başka bir sebep daha vardı; kayınvalidesinin pembeyle yaşadığı bu baş döndürücü aşk ilişkisini bizzat yaşamak için her şeyini vereceğini içten içe çok iyi biliyordu.

Hamile kaldığından beri kızı için sadece bir patik, birkaç tişört, birkaç tayt ve nötr renklerde bir set bebek tulumu almıştı.

Pembe benim en sevdiğim renk değil, demişti kendi kendine. Mağazaların vitrinlerine bakıp kurdele ve çiçeklerle süslü elbiseleri, hırkaları ve etekleri gördüğünde hepsinin harika olduğunu ve küçük bir prensese çok yakışacağını düşünüyordu ama eline aldığı anda bu zevksiz fırfırlara karşı yoğun bir tiksinti hissediyor, kafası karışmış ve huzursuz bir şekilde hiçbir şey satın almadan kendini dükkândan dışarı atıyordu. Bir elbise ve ona uygun bir ayakkabı gördüğünde kendini kaybeden Clarice'in heyecanının birazı onda da olsa hiç fena olmazdı. Amaia hayatında bundan daha mutlu olamayacağını biliyordu. Düşünceli ve mutsuz bir çocuk olarak bir gün anne olmanın, gerçek bir anne olmanın hayalini kurduğu zamanlardan, ta o günlerden beri bu çocuğu sevmişti ve James'i gördüğü anda bu arzusu cisimleşmişti. Ve annelik korku ve şüphelerle ondan uzaklaştıkça tüp bebek tedavisi görmeye karar vermişti. Ama sonra, bundan dokuz ay önce, kariyerinin en önemli soruşturmasını yürütürken hamile kalmıştı.

Amaia mutluydu, en azından mutlu olduğunu düşünüyordu ve böyle olması onu çok şaşırtıyordu. Bir süre öncesine dek kendini yıllardır hiç olmadığı kadar tatmin olmuş, mutlu ve güvende hissediyordu ama son birkaç haftadır, zamanın kendisi kadar eski ama onun için taptaze olan korkular tekrar su yüzüne çıkmış, rüyalarına girerek anlamlarını bilmemek için her şeyini verebileceği tanıdık sözcükler fısıldamaya başlamışlardı.

Buluşmayı kararlaştırdıkları restorana doğru yürümeye başladı. Clarice sürekli James'in yemek pişirmesini pek hoş karşılamıyor, bir yardımcıya ihtiyaçları olduğunu ima edip duruyordu. Bir gün eve döndüklerinde kendilerini bir İngiliz kâhyanın karşılamasını bekleyen Amaia ve James bütün öğlen ve akşam yemeklerini dışarıda yemeye karar vermişlerdi.

James, oturdukları sokak olan Calle Mercaderes'in yanındaki bir sokakta modern bir restoran seçmişti. Amaia restorana geldiğinde Clarice ve ağzını bıçak açmayan Thomas'ı martinilerini

yudumlarken buldu. James onun geldiğini görür görmez ayağa kalktı.

"Selam, Amaia, nasılsın sevgilim?" dedi kadının dudaklarına bir öpücük kondurup oturması için bir sandalye çekerek.

"İyi," dedi Amaia, kasılmalardan bahsedip bahsetmeme konusunda kararsızdı. Clarice'e bakınca konuyu hiç açmamaya karar verdi.

"Peki ufaklık nasıl?" James gülümseyerek elini karısının karnına koydu.

"Ufaklık," diye alay eder gibi tekrar etti Clarice. "Sizce doğuma bir hafta kalmışken kızınızın adının ne olacağına karar vermemiş olmanız normal mi?"

Amaia menüyü inceliyormuş gibi yapıp göz ucuyla James'e baktı.

"Anne lütfen, yine aynı konuyu açmayalım. Sevdiğimiz birkaç isim var ama henüz karar veremediğimiz için bebek gelene kadar beklemeye karar verdik. Onun o küçük yüzünü gördüğümüzde ona hangi isimle hitap edeceğimizi bileceğiz."

"Ya!" Clarice'in keyfi yerine gelmişti. "Demek, birkaç isim seçtiniz. Bu isimlerden biri Clarice olabilir mi acaba?" Amaia derin bir iç çekti. "Cidden, hangi isimleri düşünmüştünüz?" diye ısrarla sordu Clarice.

Amaia, karnına giren yeni bir krampla menüden kafasını kaldırdı. Tekrar saatine baktı ve gülümsedi.

"Aslında ben bir isim seçtim bile," diye yalan söyledi, "ama sürpriz olsun istiyorum. Size tek söyleyebileceğim adı Clarice olmayacak, aynı ailedeki isimlerin tekrar edilmesinden hoşlanmıyorum, her insanın kendi kimliği olması gerekiyor bence."

Clarice suratını astı.

Bebeğin ismi, Clarice'in her fırsatta ona doğru fırlattığı oklardan biriydi. James'in annesi bu konuda o kadar başlarının etini yemişti ki sırf sussun diye bir isim seçmeyi bile düşünmüşlerdi. Amaia o anda patlamıştı. Bardağı taşıran son damla

olmuştu bu, sırf Clarice mutlu olsun diye neden bir isim seçmek zorundaydı?

"O mutlu olsun diye değil, Amaia. Kızımıza bir isim vermemiz gerektiği için. Ama sen bir isim seçmeyi hiç düşünmüyor gibisin."

Kıyafet konusunda olduğu gibi Amaia onların haklı olduğunu biliyordu. Konuyu araştırdığında o kadar endişelenmişti ki Engrasi halasına akıl danışmıştı.

"Hiç çocuk doğurmamış biri olarak kendi deneyimlerime göre konuşamam ama klinik açıdan bunun ilk kez anne ve baba olanlarda çok sık karşılaşılan bir durum olduğunu söyleyebilirim. Bir kez bebek sahibi olduktan sonra seni nelerin beklediğini öğrenmiş oluyorsun ama ilk kez hamile kalan anneler, şişkin karınlarına rağmen çocukları olacağı gerçeğinin vücutlarında yol açtığı değişikliklere uyum sağlamakta zorlanabilir. Şimdilerde ultrason var, bebeğin kalp atışlarını duymak, kız mı erkek mi olduğunu öğrenmek mümkün; bu yüzden bebek bekleyen ebeveynlerde bir şekilde bebeğin gerçek olduğu algısı oluşuyor ama geçmişte bebek doğana kadar onu görmek mümkün değildi, çoğu insan bir bebeği olduğunu ancak onu kucağında sallayıp küçük yüzüne baktığında idrak ediyordu. Bu kuruntuların son derece doğal," dedi, elini Amaia'nın karnına koyarak. "İnan bana, bazı insanlar öyle olduğunu ileri sürseler de başlarda kimse anne baba olmaya hazır olmuyor."

Amaia balık sipariş etti ve yemeğine neredeyse elini bile sürmedi. Kıpırdamadığında kasılmaların sıklığının ve yoğunluğunun azaldığını fark etti.

Yemeklerini bitir bitirmez Clarice hücuma devam etti.

"Kreşlere baktınız mı?"

"Hayır anne, bakmadık," dedi James fincanını masaya bırakıp annesine bitkin bir bakış atarak. "Çünkü bebeği kreşe göndermeyeceğiz."

"Anladım, Amaia işe döndüğünde bebek bakıcısı tutacaksınız demek."

"Amaia işe döndüğünde kızıma ben bakacağım."

Clarice'in gözleri büyüdü. Destek bekler gibi kocasına baktı ama beklediği olmadı. Thomas gülümsedi, başını sağa sola salladı ve rooibos çayından bir yudum aldı.

"Clarice..." diye uyardı onu. Karısının adını sitemkâr bir tonla nazikçe tekrar etmek Thomas'ın ona karşı çıkmaya en çok yaklaştığı anlardı.

Kadın onu duymazdan geldi.

"Ciddi olamazsın. Kızına nasıl bakacaksın? Bebeklerle ilgili ne biliyorsun ki sen?"

"Öğrenirim," dedi James gülümseyerek.

"Öğrenmek mi? Tanrı aşkına! Yardıma ihtiyacınız olacak."

"Düzenli gelen bir temizlikçimiz var."

"Haftada dört saat gelen bir temizlikçiden bahsetmiyorum ben; bir bakıcıdan, dadıdan bahsediyorum, çocuğunuzla ilgilenecek birinden."

"Ona ben bakarım. Ona birlikte bakacağız, kararımız bu."

James'in eğleniyormuş gibi bir hali vardı ve yüzündeki ifadeye bakılacak olursa Thomas'ın da öyle. Clarice içini çekti, ölü gibi gülümsedi ve sanki mantıklı ve sabırlı davranmakta son derece zorlanıyormuş gibi olabildiğince soğukkanlı bir ses tonuyla devam etti:

"Anladım, bu modern ebeveynliğin ne olduğunu ben de biliyorum, çocuklar dişleri çıkana kadar emziriliyor, anne babalarının yataklarında yatırılıyorlar, bakıcı tutulmuyor ama oğlum, senin de çalışman gerek, kariyerinde kritik bir aşamadasın ve bebeğin ilk yılında nefes alacak zamanın bile olmayacak."

"Gelecek sene Guggenheim'da açılacak bir sergi için kırk sekiz parçalık bir koleksiyonu bitirdim bile ve elimde kendimi kızıma adamama yetecek kadar iş var. Ayrıca Amaia her zaman

çok yoğun olmuyor. Evet, işinde acayip yoğun olduğu dönemler oluyor ama eve genellikle erken geliyor."

Amaia bluzunun altında karnının iyice gerildiğini hissedebiliyordu, artık canı da daha fazla yanıyordu. Ağır ağır nefes alırken çaktırmadan saatine baktı. On beş dakika.

"Biraz solgun görünüyorsun, Amaia, iyi misin?"

"Yorgunum. Eve gidip biraz uzansam iyi olur sanırım."

"Güzel, Thomas ve ben alışverişe gideceğiz," dedi Clarice, "yoksa size kalsa bebek battaniyesi yerine asma yaprağı kullanacaksınız. Akşam yemekte burada mı buluşuyoruz?"

"Hayır," diye karşı çıktı Amaia. "Ben evde hafif bir şeyler hazırlarım, sonra da biraz dinlenirim. Alışverişe yarın giderim diye düşünmüştüm, çok şirin elbiseler satan bir dükkân gördüm."

Clarice yemi yutmuştu, geliniyle yapacakları alışveriş çılgınlığı olasılığı kadını bir anda rahatlatınca yüzü mutlulukla aydınlandı.

"Elbette, tatlım, bak gör harika vakit geçireceğiz. Buraya geldiğimden beri o kadar harika şeyler gördüm ki. Sen dinlen, tatlım," dedi çıkışa doğru yürürken.

Thomas restorandan çıkmadan önce Amaia'nın sırtına hafifçe dokundu.

"İyi numaraydı," dedi, karısına göz kırparak.

Calle Mercaderes'teki evlerinin ihtişamı dışarıdan belli olmuyordu: yüksek tavanları, büyük pencereleri, ahşap panelleri, odaların çoğunu süsleyen muhteşem pervazları ve eskiden şemsiye fabrikası olan ve artık James'in stüdyosu görevini gören alt kat.

Amaia bir duş alıp bir elinde broşür diğerinde saatle kanepeye uzandı.

"Her zamankinden daha yorgun görünüyorsun. Yemekte dikkat ettim de annemin aptalca fikirlerine bile aldırış etmedin."

Amaia sırıttı.

"Adliyede bir şey mi oldu? Duruşma ertelendi dedin, peki ama neden?"

"Jasón Medina adliye tuvaletinde kendini öldürdü. Yarın bütün gazetelerde çıkar."

"Yani," diye omzunu silkti James. "Üzüldüğümü söyleyemeyeceğim."

"Ben de öyle. Büyük bir kayıp değil ama yargılanmayacağı için kızın ailesi kim bilir ne haldedir, düşünsene. Öte yandan bütün o iğrenç ayrıntıları dinleme zulmüne katlanmak zorunda kalmayacaklar."

James düşünceli bir şekilde başını salladı.

Amaia önce Medina'nın kendisine bıraktığı nottan bahsedip bahsetmemek konusunda tereddüt etti ama sonra bunun kocasını üzeceğine karar verdi. Bu konuyu açarak bu özel anı mahvetmek istemiyordu.

"Ama, evet, bugün daha yorgunum ve aklımda başka şeyler var."

"Ne gibi mesela?" diye sordu James.

"Saat on iki otuzda sancılarım başladı, sancıların arası yirmi beş dakikaydı. Başlarda birkaç saniye sürüyordu ama artık güçlenmeye başladılar ve aralarındaki süre on iki dakikaya indi."

"Amaia, bunu neden daha önce söylemedin? Öğle yemeği boyunca acı içinde miydin? Gerçekten de söyledikleri kadar ağrı oluyor mu?"

"Pek sayılmaz," dedi kadın gülümseyerek. "Çok yoğun bir baskı gibi, ayrıca annenin histerik tavırlarını çekecek halim yoktu. Biraz dinlenip sancıların sıklığını kontrol etmeye devam edeceğim. Hazır olduğumda hastaneye gideriz."

Pamplona'nın gökyüzü hâlâ bulutlarla kaplıydı ve kış yıldızlarının uzakta göz kırpışları zar zor belli oluyordu.

James yüzükoyun yatmıştı. Yatağın kendisine ait olan kısmından taşmış, kolları bacakları açık uyuyordu. Amaia onun bu

huzurlu ve rahat uykusuna hep özenirdi. İlk başta yatıp yatmamak konusunda kararsız kalmıştı ama Amaia hazır vakti varken dinlenmesi konusunda onu ikna etmişti çünkü daha sonra ona ihtiyacı olduğunda uyanık olması gerekiyordu.

"Sen iyi olduğuna emin misin peki?" diye ısrarla sordu James.

"Eminim, James. Benim sancıların sıklığını kontrol etmem gerekiyor, hepsi bu. Gitme vakti gelince sana haber veririm."

James başını yastığa koyar koymaz uyumuştu ve adamın düzenli nefesi ve Amaia'nın kitabının sayfalarının hışırtısı dışında evde çıt çıkmıyordu.

Bir sancı daha girdiğinde Amaia okumayı bıraktı. Nefesini tutarak son bir saattir oturduğu sallanan sandalyenin kolunu sıkıca kavradı ve sancının geçmesini bekledi.

Gergin bir şekilde kitabın sayfasını bile işaretlemeden kitabı elinden bırakırken çok okumuş olmasına rağmen aslında hiçbir şey hatırlamadığını fark etti. Son yarım saattir sancıları yoğunlaşmıştı, neredeyse çığlık atacak noktaya gelmişti. Yine de biraz daha beklemeye karar verdi. Pencereden aşağıya doğru eğilip soğuğu içine çekti ve arada sırada çiseleyen yağmuru dinledi, saat gece yarısını geçmiş olmasına rağmen o cuma gecesi oldukça kalabalık olan sokağı seyretti.

Ardından koridordan sesler geldiğini fark etti, dinlemek için yatak odasının kapısına yaklaştı.

Kayınpederi ve kayınvalidesi akşam yemeğinden sonra yaptıkları yürüyüşten yeni dönmüştü. Açtığı gece lambasının yumuşak ışığına baktı, önce ışığı kapatmayı düşündü ama buna gerek yoktu. Çünkü Clarice resmen hayatlarının her alanına müdahale etse de yatak odalarına girmeye cesaret edemezdi.

Gitgide artan sancılarının sıklığını kontrol ederken evdeki sesleri, yatmaya hazırlanan James'in anne babasının çıkardığı sesleri dinledi. Her şey nasıl bir anda durmuş, yerini Amaia'nın kendi nefesi kadar iyi bildiği, sadece dev binalara özgü çıtırtı ve fısıltı sesleriyle dolu bir sessizliğe bırakmıştı. Şimdilik

endişelenmesini gerektirecek bir şey yoktu, Thomas'ın uykusu ağırdı ve Clarice her gece ilaç içtiği için gün doğmadan önce uyanmazdı.

Bir sonraki sancı gerçekten de çok kötüydü. Doğuma hazırlık derslerinde öğrendiği gibi nefes alıp vermeye odaklanamadı bile çünkü üzerinde bir çelik korse varmış da bu korse böbreklerini ve ciğerlerini sıkıyormuş gibi hissediyordu, panik olmuştu. Korkusunun nedeni doğum yapmak değildi, bu konuda hafif bir telaşa kapıldığını inkâr edecek değildi ama bunun son derece normal bir süreç olduğunun da farkındaydı. Onu korkutan şey çok daha geniş kapsamlı ve derindi, dahası bu korkuyla ilk yüzleşmesi değildi. Sadece en zayıf anlarında ortaya çıkan bu korkuyu istenmeyen ve görünmez bir gezgin gibi uzun yıllar yanında gezdirmişti.

Korku, o uyurken yatağının üzerinde süzülen, karanlıklarda saklanıp rüyalarını korkunç gölgelerle dolduran yaşlı bir vampir gibiydi. Birden aklına büyükannesi Juanita'nın bu korkuya verdiği isim geldi aklına: *gaueko*: "gece gelen ziyaretçi." Amaia kendini savunurken bir delik açmayı başardığında karanlıklara geri dönen bir ziyaretçi. Olan biteni kavrayabildiğinde bu delikten içeriye sızan ışık, hayatında iz bırakan ve ruhunun derinliklerine gömdüğü korkunç olayların ne kadar acımasız olduğunu ortaya çıkarmıştı. İlk aşama anlamak, gerçeği tespit edip onunla yüzleşmek olmuştu. Ama buna rağmen, hayatında ilk kez korkusunu yendiğine inanmanın verdiği o sarhoşluk anında bile savaşı kazanmadığını biliyordu, her ne kadar görkemli olsa da kazandığı küçük bir çatışmaydı sadece. O andan itibaren o deliği açık tutmak, hem James'le hem de yıllar içinde yarattığı kendi imajıyla olan ilişkisini güçlendirecek o ışığın içeri girmesini sağlamak için çok uğraşmıştı. Ve bu hamilelik, içinde büyüyen bu küçük varlık, hayatına şimdiye kadar hayalini bile kuramayacağı bir dinginlik getirmişti. Hamileliği süresince kendini müthiş hissetmişti. Sabah bulantıları olmamıştı, herhangi bir rahatsızlık hissetmemişti, uykusu hep huzurlu ve dingindi, kâbuslar

ve sıçrayarak uyanmalar son bulmuştu ve gündüzleri kendini o kadar enerjik hissediyordu ki buna kendisi bile şaşırıyordu. Mükemmel bir hamilelik geçirmişti, ta ki bir hafta önceye, kötü ruhun geri döndüğü geceye kadar.

Amaia her zamanki gibi karakola her gün gitmeye devam ediyordu. Kayıp bir kadın vakasını soruşturuyorlardı; baş şüpheli de kadının partneriydi. Aylar boyunca kadının isteyerek ortadan kaybolduğu düşünülmüştü ama kızlarının, annelerinin kendi rızasıyla gitmiş olamayacağı konusundaki ısrarları Amaia'nın merakını uyandırmış ve dosya tekrar açılmıştı. İki kızı ve üç torunu olmasına rağmen orta yaşlı bu kadın mahallelerindeki kilisede din dersi veriyor ve yaşlı annesinin yaşadığı bakımevini her gün ziyaret ediyordu. Tek kelime etmeden ortadan kaybolmayacak kadar sorumluluk demekti bu. Soruşturmanın başında evdeki valizlerin, kıyafetlerin, kişisel belgelerin ve bir miktar paranın kaybolduğunu tespit etmişlerdi. Buna rağmen Amaia soruşturmayı devralmaya karar verdiğinde eve gitmekte ısrar etmişti. Lucía Aguirre'nin evi, en az koridorda başköşede duran fotoğraftaki güler yüzlü sahibi kadar derli toplu ve düzenliydi. Minik oturma odasında, üzerinde dantel bir örtü olan sehpa torunlarının fotoğraflarıyla doluydu.

Amaia pırıl pırıl mutfağı ve banyoyu aramıştı. Yatak odasındaki yatak toplanmıştı, elbise dolabı ve şifoniyerde birkaç parça kıyafet vardı. Misafir yatak odasında tek kişilik iki yatak vardı.

"Jonan, sana tuhaf gelen bir şey oldu mu?"

"Yatak örtüleri farklı," dedi Dedektif Yardımcısı Etxaide.

"Bunu ilk geldiğimizde de fark etmiştik. Örtünün diğer eşi dolapta," diye açıkladı yanlarındaki polis memuru notlarına bakarak.

Amaia gardırobu açtı ve yataklardan biriyle eşleşen mavi yatak örtüsünün düzgün bir şekilde katlanarak şeffaf bir plastik çantanın içine konmuş olduğunu gördü.

"Bu kadar düzenli ve titiz bir ev hanımının, elinin altındaki iki aynı yatak örtüsünü kullanmayı tercih etmemiş olması dikkatinizi çekmedi mi?"

"Kaçmayı düşünen biri neden yatak örtülerini değiştirsin ki?" dedi memur omuz silkerek.

"Çünkü hepimiz kendi doğamızın kölesiyiz. Batı Almanya'daki bazı kadınların Doğu Almanya'ya kaçmadan önce yerleri sildiklerini biliyor muydunuz? Ülkelerini terk edecek olmalarına rağmen arkalarından konuşulmasını, kendilerinden kötü ev kadını diye bahsedilmesini istememişlerdi."

Amaia büyük paketi gardıroptan çıkardı ve yataklardan birinin üzerine koyup fermuarını açtı. Odayı keskin bir çamaşır suyu kokusu sardı. Amaia eldivenli eliyle örtüyü ucundan çekerek açınca örtünün ortasındaki, çamaşır suyu yüzünden rengi atmış sarımtırak leke göründü.

"Gördüğünüz gibi memur bey, uymuyor," dedi, şaşkınlıkla başını sallayan, nutku tutulmuş polis memuruna dönerek.

"Katilimiz, çamaşır suyunun kan lekesini temizlediğini bilecek kadar dizi izlemiş ama o kadar berbat bir ev erkeğiymiş ki çamaşır suyunun rengi de açtığını düşünememiş. Adli tıp uzmanlarından bir kan araştırması yapmasını isteyin, çok büyük bir leke bu."

Adli tıp uzmanlarının detaylı araştırmaları sonucunda kan izlerine rastlanmıştı ve her ne kadar temizlemek için uğraşılmış olsa da kan kaybı ölüme sebebiyet verecek kadar çoktu: İnsan vücudunda beş litre kan vardı, beş yüz mililitre kaybetmek bayılmaya yol açmaya yetiyordu ve yapılan testlere göre iki litreden fazla kan akmıştı etrafa. Aynı gün kendini beğenmiş, ukala, fazlasıyla uzamış kır saçları olan ve gömleği göbeğine kadar açık gezen şüpheliyi tutuklamışlardı. Amaia bitişikteki odadan adamı görünce gülmemek için kendini zor tutmuştu.

"El Macho'nun dönüşü," dedi Dedektif Yardımcısı Etxaide. "Onu kim sorguya çekecek?"

"Dedektif Fernández, başından beri bu soruşturmaya onlar bakıyor..."

"Ben biz yaparız diye düşünmüştüm, sonuçta bu artık bir cinayet soruşturması. Siz olmasaydınız eğer, kadının Cancún'dan kartpostal atmasını bekliyor olurlardı."

"Nezaket gereği, Jonan. Ayrıca gördüğün üzere birilerini sorguya çekecek durumda değilim," dedi karnını işaret ederek.

Dedektif Fernández sorgu odasına girdi ve Jonan kayıt cihazını çalıştırdı.

"Günaydın, Bay Quiralte. Ben Dedektif Müfettişi Fer–"

"Bir dakika," diyerek sözünü kesti Quiralte. Kelepçeli ellerini kaldırdı ve tıpkı paparazzi dergilerindeki divalara yakışır bir hareketle saçını geriye doğru attı. "Beni yıldız polis sorguya çekmeyecek mi?"

"Ne demek istiyorsun?"

"FBI'da çalışan dedektif kadını diyorum."

"Siz bunu nereden biliyorsunuz?" diye sordu Fernández, şaşkın şaşkın. Amaia rahatsız olmuş bir şekilde dilini şaklattı. Quiralte pis pis sırıttı.

"Çünkü ben sizden daha zekiyim."

Fernández gergin görünüyordu. Suçluları sorguya çekme konusunda çok az tecrübesi vardı ve bu şüpheli onu huzursuz etmeyi başarmıştı bile.

"Sakın eline koz verme," diye mırıldandı Amaia.

Fernández sanki kadını duymuş gibi ipleri eline aldı.

"Neden seni onun sorguya çekmesini istiyorsun?"

"Çünkü çok seksi bir kadın olduğunu duydum, senin yerine güzel bir kadın dedektifin beni her gün sorguya çekmesini tercih ederim," dedi, sırtını sandalyesine yaslayarak.

"Neyse, şimdilik benimle idare etmen gerekecek. Bahsettiğin dedektif izinde."

Quiralte yüzünde alaycı bir gülümsemeyle çift taraflı aynaya döndü, sanki arkasındaki kadını görebiliyordu.

"Çok yazık, o zaman o dönene kadar beklemem gerekecek."

"İfade vermeye pek niyetin yok anlaşılan?"

"Elbette var." Adam gerçekten durumdan çok zevk alıyordu. "Asma suratını, eğer yıldız polis burada değilse beni yargıcın yanına götür, o aptal ineği öldürdüğümü itiraf edeyim."

Adam gerçekten de dediğini yaptı. Suçunu itiraf etti ama yargıca küstahça ceset olmadan suç olmayacağını ve şimdilik cesedin nerede olduğunu söylemek gibi bir niyeti olmadığını hatırlatmayı da ihmal etmedi. Adliyedeki en genç yargıçlardan biri olan Yargıç Markina'nın yakışıklılığı ve taşlanmış kot pantolonu arada sırada da olsa bazı suçluların bir anda çok fazla açıklama yapmalarına sebep oluyordu, tıpkı Quiralte gibi. Yargıç, kadın memurların yerlerinden kıpırdamalarına sebep olan büyüleyici gülümsemesiyle adama baktıktan sonra göz altına alınması emrini verdi.

"Yaa, demek ceset yok diyorsunuz, Bay Quiralte? O halde biz de ceset ortaya çıkana kadar bekleyelim. Siz fazla Amerikan filmi izlemişsiniz sanırım. Cesedin nerede olduğunu bildiğiniz halde bu bilgiyi bizimle paylaşmayı reddetmeniz sizi sonsuza kadar gözaltında tutmamız için geçerli bir sebep. Ayrıca cinayeti işlediğinizi itiraf ettiniz. Hapishanede bir süre kalırsanız hafızanız yerine gelir belki. Bana söyleyecek bir şeyiniz olduğunda tekrar konuşuruz. Görüşmek üzere..."

Amaia bu dosyanın ayrıntılarını zihninden silmeye çalışarak eve yürümüştü, hem kendini kontrol etme alıştırması olarak hem de işteki son gününü James'le kutlamaya uygun bir ruh haline girebilmek için. Bebeğin doğmasına daha iki hafta vardı ve aslında kendini son ana kadar çalışacak güçte hissediyor olsa da James bir sonraki gün ebeveynlerinin geleceğini söyleyerek onu yıllık izin kullanmaya ikna etmişti. Yemekten sonra bitkin bir şekilde kendini yatağa atmış ve farkına bile varmadan uykuya dalmıştı. En son James'le konuştuğunu hatırlıyordu, gerisi yoktu.

Kadını görmeden önce sesini duydu. Soğuktan titriyordu ve dişleri birbirine öyle güçlü çarpıyordu ki Amaia sesten dolayı gözlerini açmak zorunda kaldı. Lucía Aguirre'nin üzerinde, holdeki fotoğrafta olduğu gibi kırmızı beyaz, el örgüsü bir kazak ve boynunda altın bir haç vardı, kısacık saçları beyazları kapatmak için açık renge boyanmıştı. Bunun dışında, kameraya gülümseyen o neşeli ve kendinden emin kadınla herhangi bir benzerliği yoktu. Lucía Aguirre ağlayıp inlemiyor, hıçkırıklara boğulmuyordu ama mavi gözlerindeki ıstırap dolu acı ona öylesine derin bir şaşkınlık ifadesi veriyordu ki başına gelenlere bir anlam veremiyormuş gibi görünüyordu. Sessizce duruyordu, yönünü kaybetmişti sanki, aralıksız ve her yönden esen bir rüzgâr dengesini bozuyor ve belli bir ritimde sallanmasına yol açarak kadına daha da çaresiz bir görünüm veriyordu. Kendini korumak ister gibi sol eliyle sımsıkı belini tutmuştu, bu onu bir parça da olsa rahatlatıyor gibiydi. Araştırma yapan insansız uzay araçları gibi ara ara çevresini kolaçan eden gözleri bir anda Amaia'nın gözlerine kilitlendi. Ağzını açtı, şaşkındı, tıpkı doğum günü olan ve henüz konuşmayı bilmeyen küçük bir kız gibi. Amaia kadının soğuktan morarmış dudaklarına baktı ama tek bir kıpırtı duyulmuyordu. Yatağında doğrulup oturdu ve elinden geldiğince dikkat kesilerek kadının ne dediğini anlamaya çalıştı. Ama kadın çok uzaktaydı ve insanı sağır edercesine esen rüzgâr, kadının dudaklarının arasından süzülen boğuk sesleri, tekrar tekrar söylediği kelimeleri Amaia duymadan uzaklara taşıyordu. Amaia sersem bir halde uyandı, kadının ıstırabının ve gitgide artan kendi çaresizliğinin etkisindeydi hâlâ. Bu rüya, bu hayale benzer görüntü kendisine bahşedildiğini hissettiği lütuf duygusunu, kızına hamile kaldığı andan itibaren korkularından kurtulduğu hissini yerle bir etmişti. Bütün kâbuslarının, *gaueko*'ların, hayaletlerin başka bir dünyaya sürgüne gönderildiği o huzur dolu günler geride kalmıştı.

Birkaç yıl önce New Orleans'ta bir gece elinde soğuk bir birayla St Louis Caddesi'ndeki bir barda otururken neşeli bir FBI ajanı ona şu soruyu sormuştu:

"Söylesene, Dedektif Salazar, sen de geceleri yatağının başucunda cinayet kurbanlarını görüyor musun?"

Amaia'nın gözleri şaşkınlıkla kocaman açılmıştı.

"Sakın beni kandırmaya çalışma, Salazar. Hayalet gören bir polisle görmeyen arasındaki farkı çok iyi bilirim."

Amaia sessizce adama bakıp şaka yapıp yapmadığını anlamaya çalışmış ama ajan dudaklarında gizemli bir gülümsemeyle konuşmaya devam etmişti:

"Çünkü aynısı yıllardır benim de başıma geliyor."

Amaia gülümsemişti ama Özel Ajan Aloisius Dupree dosdoğru gözlerinin içine bakınca onun ciddi olduğunu anlamıştı.

"Yani sen şimdi..."

"Ben şimdi şunu demek istiyorum, dedektif. Gecenin köründe uyanıyorsun ve bir de bakıyorsun soruşturduğun dosyadaki cinayete kurban giden şahıs yatağının başucunda duruyor." Dupree'nin yüzündeki gülümseme kaybolmuştu.

Amaia huzursuzca bakmıştı adama.

"Sakın beni hayal kırıklığına uğratayım deme, Salazar. Bana hayalet falan görmediğini söylemeyeceksin herhalde? Çok üzülürüm."

Kadın bir an endişelenmiş ama aptal yerine düşme riskini de göze alamamıştı.

"Ajan Dupree, hayalet diye bir şey yok," demişti bardağını sessizce şerefe der gibi kaldırarak.

"Elbette yok, dedektif. Ama eğer yanılmıyorsam ki yanılmadığıma eminim, gecenin köründe uyanıp başucunda o kayıp kurbanların varlığını birçok kez hissetmiş olman lazım. Yanılıyor muyum?"

Amaia birasından bir yudum aldı, ona hiçbir şey söylememeye kararlıydı ama konuşmaya devam etmesini de istiyordu.

"Bunda utanılacak bir şey yok, dedektif... Kurbanlarını 'rüyanda' gördüğünü ben mi söyleyeyim yoksa?.."

Amaia içini çekti. "Korkarım bu da en az diğeri kadar kulağa rahatsız edici, belirsiz ve dengesiz geliyor."

"İşte, asıl sorun da bu, dedektif. Bunu 'dengesizlik' olarak yaftalamak."

"Gel de bunu FBI psikiyatristine ya da Navarra Polis Teşkilatı'ndakilere anlat," diye cevabı yapıştırdı Amaia.

"Ah, yapma ama Salazar! İkimiz de kendimizi ifşa edip bizi anlayamayacağından emin olduğumuz bir psikiyatristin vicdanına bırakacak kadar salak değiliz herhalde. Çoğu insan bir vakayla ilgili kâbuslar gören bir polisin en iyi ihtimalle çok stres altında olduğunu düşünür; en kötü ihtimalle de, hadi zorlayalım bakalım, duygusal olarak kendini duruma fazla kaptırdığını."

Konuşmasına ara verdi ve bardağının dibinde kalanı kafasına diktikten sonra elini havaya kaldırıp iki bira daha söyledi. Amaia tam karşı çıkacakken New Orleans'ın boğucu sıcağı, odanın uzak bir köşesinde çalınan piyanonun yumuşak notaları ve barın üzerinde herkesin görebileceği yerdeki, saat tam onda durmuş eski bir saat, kararını değiştirmesine sebep oldu. Dupree konuşmaya başlamadan önce garsonun iki yeni birayı getirip önlerindeki masaya koymasını bekledi.

"İlk birkaç seferde insanın ödü patlıyor, öyle ki delireceğini düşünüyorsun. Ama bu doğru değil, Salazar. Aksine iyi bir cinayet dedektifi basit düşünemez ve basit bir düşünce sürecine sahip olamaz. Biz, katilin zihninin nasıl çalıştığını, onun ne şekilde düşündüğünü, ne istediğini, ne hissettiğini anlamak için saatler harcıyoruz. Sonra morga gidiyoruz ve katilin eserine bakıp cesedin bize her şeyi açıklamasını umuyoruz çünkü katili cinayet işlemeye iten sebebi çözdüğümüz anda onu yakalama şansını da ele geçirmiş oluyoruz. Ama vakaların çoğunda sadece ceset bunu anlamak için yeterli olmuyor çünkü ceset dediğin kırık bir kabuktan ibaret. Cinayet soruşturmaları çok uzun zaman boyunca

kurbandan çok suçlunun zihin yapısına odaklanmıştı. Son yıllarda cinayet kurbanları, bir parça da olsa korkunç bir sürecin nihai ürünü olarak görülmekten kurtuldu; artık en sonunda viktimoloji, yani mağdur bilimi ortaya çıkmaya başladı ve kurban seçiminin, öyle gösterilmek istenmiş olsa da, asla rastgele olmadığını, bunun bile bazı kanıtlar sunabileceğini gözler önüne serdi. Biz de kurbanların hayalini gördüğümüzde bilinçaltımızın bize yansıttığı görüntülere erişim sağlamış gibi oluyoruz ama bu, durumun önemini azaltmıyor. Bu da en basit haliyle başka bir düşünce süreci aslında. Gece başucumda beliren bu görüntüler bir süre bana çok işkence etti. Ter, korku ve endişe içinde uyanıyordum geceleri. Saatlerce bu şekilde hissettiğimi hatırlıyorum, aklımı ne ölçüde kaybettiğimi düşünüyordum. O sıralarda çaylaktım, kıdemli bir ortağım vardı. Uzun süren, sıkıcı bir nöbet sırasında bu kâbuslardan birinin ortasında birden uyandım. 'Hayalet görmüş gibisin,' dedi ortağım bana. Dondum kaldım. 'Belki de görmüşümdür,' dedim. 'Demek sen de hayalet görüyorsun?' dedi. 'Belki bir dahaki sefere çığlık atıp karşı çıkacağına söyledikleri şeylere kulak verirsin.' İyi tavsiyeydi doğrusu. Sonra yıllar içinde bir kurban gördüğüm zaman beynimin bana, zaten bende olan ama göremediğim bir bilgiyi yansıtmaya çalıştığını öğrendim."

Amaia başını ağır ağır salladı. "O halde, dedektifin zihnindekiler hayalet mi yoksa yansıma mı?"

"Yansımalar, elbette. Gerçi..."

"Gerçi ne?"

Ajan Dupree cevap vermedi. Bardağını kaldırıp içkisini yudumladı.

Amaia telaşlandırmamaya çalışarak James'i uyandırdı. James irkilerek doğruldu ve gözlerini ovuşturdu.

"Hastaneye gitme vakti geldi mi?"

Amaia başını evet der gibi salladı, solgun yüzünde cılız bir gülümseme belirdi.

James önceden hazırlayıp yatağın ucuna koyduğu kot pantolonunu ve kazağını giydi.

"Halamı arar mısın? Ona haber vereceğime söz verdim."

"Annemle babam eve geldiler mi?"

"Evet ama lütfen onlara hemen söyleme. Saat sabahın ikisi. Zaten hemen doğum yapacak değilim. Ayrıca onları içeri alacaklarını bile sanmıyorum. Orada saatlerce beklemesinler."

"Yani halana söyleyebilirim ama annemle babama söyleyemem, öyle mi?"

"James, Engrasi halanın buraya gelmeyeceğini sen de çok iyi biliyorsun, vadinin dışına adım atmayalı yıllar oldu. Ben vakit gelince ona haber vereceğime söz verdim sadece."

Doktor Villa elli yaşlarında bir kadındı, öne doğru eğildiğinde yüzüne düşen küt saçları vaktinden önce beyazlamıştı. Kadın, Amaia'yı tanıdı ve yatağının kenarına yaklaştı.

"Amaia, bir iyi bir de kötü haberim var."

Amaia, kadının devam etmesini beklerken elini James'e doğru uzatınca adam karısının elini iki eliyle sıkıca kavradı.

"İyi haber şu; doğum başlamış, bebeğin durumu iyi, göbek bağı boynuna dolanmamış, kalp atışları güzel ve güçlü, kasılmalar sırasında bile böyle. Çok iyi olmayan habere gelince; çok uzun süredir sancı çekiyor olmana rağmen doğumun henüz ilk safhalarında sayılırız. Belirli bir açılma olmuş ama bebek doğum kanalına düzgünce yerleşmemiş. Beni asıl endişelendiren ise senin çok yorgun görünüyor olman. Son zamanlarda iyi uyumadın mı?"

"Hayır, son birkaç gündür iyi uyuyamadım."

Aslında durumunu açıklamak için çok yetersiz kalıyordu bu. Yeniden kâbus görmeye başladığından beri Amaia birkaç dakikayı bir uyur bir uyanık olarak geçirdikten sonra yarı bilinçli bir uykuya dalıp bitkin ve huzursuz bir şekilde uyanıyordu.

"Seni hastanede tutacağız, Amaia ama uzanmanı istemiyorum. Yürümen lazım; bu, bebeğin kafasının kanala girmesine

yardımcı olur. Sancı girdiği an çömelmeye çalış, böylece hem acın bir parça azalır hem de açılman kolaylaşır."

Amaia hafifçe içini çekti.

"Yorgun olduğunu biliyorum," diye devam etti Doktor Villa, "ama az kaldı. Kızının sana ihtiyacı var."

Amaia başını anladım der gibi salladı.

Sonraki iki saat boyunca, sabahın o saatinde boş olan hastane koridorlarında volta attı. Onunla beraber yürüyen James hiç kendinde değildi ve elinden hiçbir şey gelmeden karısının acı çekişini seyretmek onu perişan ediyordu.

İlk beş dakika boyunca kadına iyi olup olmadığını, yardım isteyip istemediğini sorup durmuştu. Amaia artık kendine ait olmadığını hissettiği vücudu üzerinde sağladığı kontrolü kaybetmemek için ona nadiren cevap verebilmişti. Ona her zaman içten içe hoş bir güvenlik hissi veren bu güçlü ve sağlıklı beden artık acı içinde kıvranan bir kütleden başka bir şey değildi. Bugüne dek hep ağrı eşiği yüksek biri olduğuna inanmıştı. Fakat bu, an itibarıyla o kadar saçma geliyordu ki neredeyse kahkahalarla gülecekti.

En sonunda James pes edip sessiz kalmaya karar verdi. Bu karar üzerine Amaia'nın içi rahatladı. James, canının yanıp yanmadığını her sorduğunda ona "canın cehenneme" dememek için insanüstü bir çaba harcaması gerekiyordu. Ağrı, içindeki çok ilkel bir öfkeyi harekete geçiriyordu, bu da bitkinlik ve uykusuzlukla birleşince algıları bulanıklaşıyor ve zihnine tek bir düşünce hâkim oluyordu: Bunun bir an önce sona ermesini istiyorum.

Doktor Villa durumdan memnun bir şekilde eldivenlerini çıkardı.

"Güzel, Amaia, açıklığın biraz daha büyümesi lazım ama bebek yola girmiş, gerisi sancı ve zamana kaldı artık."

"Daha ne kadar sürecek?" diye sordu Amaia endişeyle.

"İlk kez doğum yapacağın için dakikalar da sürebilir saatler de ama artık uzanabilirsin, daha rahat edersin. Biz seni gözetim altında tutup doğuma hazırlayacağız."

Amaia uzanır uzanmaz uyku bastırdı, gözlerinin üzerinde ağır bir taş levha varmış gibi kapandı gözleri.

"Amaia, Amaia, uyan."

Gözlerini açınca karşısında ablası Rosaura'nın on yaşındaki halini gördü, ablasının saçları karman çormandı ve üzerinde pembe bir gecelik vardı.

"Sabah olmak üzere, Amaia, hadi yat artık. Eğer *Ama* seni burada görürse ikimizi de döver."

Amaia beceriksizce battaniyeyi çekerek beş yaşındaki küçük ayağını soğuk zemine bastı. Gözlerini birazcık açınca gölgelerin ortasında duran kendi yatağının, içinde uyumak istemediği yatağının soluk renkli şeklini gördü çünkü gece bu yatakta uyursa *o* gelecek, soğuk kara gözlerini yüzüne dikecek, büzdüğü dudaklarında nefret dolu pis bir sırıtışla onu izleyecekti. Amaia gözlerini açmadan bile onu olabildiğince net bir şekilde görebiliyor, düzenli nefesindeki boğuk nefreti hissedebiliyordu, uyuyor numarası yapışını izlerken aslında uyumadığından adı gibi emindi. Sonra, tam gücü azalmaya başladığında, gerginlikten kaskatı olduğu için kasları iyice tutulduğunda ve minik sidik torbasının içindekiler bacaklarının arasından süzüldüğünde, gözlerini sımsıkı yumduğu sırada annesinin, gergin yüzüne doğru ağır ağır eğildiğini hissedebiliyor, büyüyü andıran bir dua zihninde dönüp durmaya başlıyor ve bu emre karşı gelme arzusunun ağır bastığı o en korku dolu anlarda bile kendine engel olabiliyordu.

Sakıngözleriniaçmasakıngözleriniaçmasakıngözleriniaçmasakıngözleriniaçmasakıngözleriniaçma.

Gözlerini açmadı. Ancak gözleri kapalıyken bile annesinin ona ağır ağır, kendinden emin bir şekilde yaklaştığının ve fısıldarken yüzünde buz gibi bir gülümseme belirdiğinin farkındaydı:

"Uyu, küçük orospu. *Ama* seni bugün yemeyecek."

Amaia ablasıyla uyuduğunda onun gelmeyeceğini biliyordu. Bu yüzden de her gece anne babası yattıktan sonra ablalarına yalvarıyor ve onlarla beraber yatmasına izin verirlerse her şeyi yapacağına söz veriyordu. Flora genellikle buna izin vermiyor ya da ertesi gün her dediğini yapması karşılığında kabul ediyordu. Ancak Rosaura, Amaia'nın ağladığını görünce dayanamıyordu; korkudan ödü patladığında insanın ağlaması çok kolaydı.

El yordamıyla karanlık odada yürüdü, yatağının kenarını görebiliyordu ancak. Ve yatak giderek uzaklaşırken ayaklarının altındaki zemin yamuluyor, zemindeki cila yerini çok daha farklı, çok daha kekremsi bir kokuya bırakıyordu, rutubetli ormanın topraksı kokusuydu bu. Tarih öncesi çağlara ait sütunlarmışçasına korunan ağaçların arasından geçerken dinledi, özgürce akan Baztán Nehri'nin çağlayan sularının sesini duyacaktı neredeyse. Nehrin taşlı kıyısına yaklaşırken fısıldadı: nehir. Sesi, nehir yolunun çevresini saran asırlık kayalıklarda yankılandı.

Sonra cesedi gördü. Nehir kenarındaki yuvarlak çakıl taşlarının üzerinde on beş yaşlarında bir kızın cesedi vardı. Kız gözlerini sonsuzluğa dikmişti, saçları başının yanında pürüzsüz iki bukle halinde uzanıyordu. Elleri bir adak sunan pençe gibi duruyor, yukarıya bakan avuç içleri boşluğu gösteriyordu.

"Hayır," diye haykırdı Amaia.

Kızın bulunduğu yerin çevresine bakınca nehrin iki yakasında bir değil onlarca ceset olduğunu gördü, cehennemdeki bahar mevsiminin ölümü hatırlatan çiçekleri gibi.

"Hayır," dedi tekrar, artık bir yakarışa dönüşen sesiyle.

Cesetler ellerini teker teker havaya kaldırarak kadının karnını işaret etti.

Ani bir ürpertiyle bilinci tekrar yerine geldi ve sancı çektiği süre boyunca bilinçli hali devam etti... sonra kendini tekrar nehrin kenarında buldu.

Cesetler eskisi gibi hareketsizdi ama nehrin içinden geliyormuş gibi görünen güçlü bir rüzgâr kızların saçlarını savurup

incecik ipliklermiş gibi uçuşturdu ve suyun durgun yüzeyinde beyaz, köpüklü girdaplar oluşturdu. Kükreyen rüzgârda küçük bir kızın hıçkıra hıçkıra ağladığını duydu Amaia, bu küçük kız kendisiydi, kızın hıçkırıkları cesetlerden geliyormuş gibi görünen diğer hıçkırık seslerine karışmıştı. Biraz daha yaklaşınca bunun doğru olduğunu anladı. Kızlar hıçkıra hıçkıra ağlıyordu, gözyaşlarının yanaklarında bıraktığı gümüş rengi izler ay ışığında pırıl pırıl parlıyordu.

Bu ruhların çektiği acılar küçük kızın yüreğini parçalıyordu.

"Benim yapabileceğim bir şey yok," diye haykırdı kız çaresizce.

Rüzgâr bir anda kesildi ve nehir yatağı tarifi olmayan bir sessizliğe büründü. Sonra sulu ve ritmik bir ses duyuldu.

Şıpır, şıpır, şıpır...

Nehirden yavaş ve ritmik bir alkış sesi geliyordu sanki. Şıpır, şıpır, şıpır.

Tıpkı yağmurda oluşan gölcüklerin içine bastığında çıkan ses gibi. İlk seslerin ardından başka sesler de duyuldu.

Şıpır, şıpır, şıpır, şıpır, şıpır...

Ve başkaları. Şıpır, şıpır, şıpır... ve daha da başka sesler, en sonunda bir dolu fırtınasındalarmış gibi oldu ya da nehir fokur fokur kaynıyormuş gibi.

"Benim yapabileceğim bir şey yok," diye haykırdı tekrar, korkudan kontrolünü kaybetmişti.

"Nehri arındır," diye haykırdı bir ses.

"Nehri."

"Nehri."

"Nehri." Başka sesler tekrar etti.

Suların arasından süzülen bu seslerin kaynağını bulmaya çalıştı çaresizce.

Baztán'ın üzerindeki bulutlar açıldı. Bir kez daha gümüş rengi ay ışığı süzüldü bulutların arasından ve nehrin kenarındaki kayalıkların üzerinde oturan, perdeli ayaklarını suyun yüzeyinde

çırpan genç kızları aydınlattı ışığıyla. Kızların uzun, lüle lüle saçları uçuşurken hiddet içinde söyledikleri efsunlu sözcükler döküldü dolgun dudaklarından ve iğne gibi sivri dişlerinin arasından.

"Nehri arındır."

"Nehri arındır."

"Nehri, nehri, nehri."

"Amaia, Amaia, uyan!" Ebenin sert sesiyle gerçek dünyaya döndü. "Kendine gel, Amaia. Bebek geldi. Şimdi sıra sende."

Ama Amaia kadını duyamıyordu çünkü genç kızların kulaklarını dolduran haykırışları ebenin sesini bastırıyordu.

"Yapamam," diye inledi.

Ama bir işe yaramadı, onu dinlemediler, ona emrettiler.

"Nehri arındır, nehri arındır, suçları temizle..." diye haykırdılar ve sesleri kendi gırtlağından çıkan sese karışırken karnına keskin bir sancı daha saplandı.

"Amaia, burada olman lazım," dedi ebe. "Bir sonraki sancıda itmen lazım ve bunu ya iki seferde yaparsın ya da on seferde, ne kadar sert ittiğine bağlı. Sana bağlı, iki veya on."

Amaia yatağın kenarındaki demirlere tutunup doğrulurken James arkasına geçip sessiz, gergin ama güvenilir bir şekilde karısına destek oldu.

"Mükemmel," diye onu teşvik etti ebe. "Hazır mısın?"

Amaia başını evet der gibi salladı.

"İşte, bir sancı daha geliyor," dedi kadın, gözleri monitörde. "İt, tatlım."

Amaia nefesini tutarak elinden geldiği kadar itti ve içinde bir şeylerin yırtıldığını hissetti.

"Bitti sayılır. Aferin, Amaia, çok iyi. Sadece nefes alman lazım, hem kendin hem de bebek için. Bir dahaki sefere, nefes al, inan bana, o zaman çok daha kısa sürecek."

Amaia uysal bir şekilde denileni yaparken James karısının yüzündeki teri sildi.

"Güzel, işte bir tane daha geliyor. İt, Amaia, hadi bitirelim bu işi, bebeğine yardım et, onu dünyaya getir."

İki veya on, iki veya on, deyip duruyordu içinden bir ses.

"On olmaz," diye fısıldadı.

Nefesine konsantre oldu ve ruhu bedeninden ayrılıyormuş gibi hissedene kadar itmeye devam etti ve dayanılmaz bir boşluk hissinin bütün vücudunu sardığını hissetti.

Belki de kan kaybından ölüyorumdur, diye düşündü. Bunun üzerine düşününce, ölüyor olsa bile umurunda olmadığına karar verdi çünkü kan kaybından ölmek çok huzurlu ve tatlı gelmişti. Hiç bu kadar kan kaybettiği olmamıştı ama Ajan Dupree göğsüne isabet eden bir kurşun yüzünden ölüyordu neredeyse. Bunu o söylemişti, vurulmak ne kadar acı verici olsa da kan kaybetmek huzurlu ve tatlı bir histi, tıpkı yağa dönüşüp akıp gitmek gibi. Ve ne kadar kan kaybediyorsa o kadar umurunda olmuyordu insanın.

Sonra bir ağlama sesi duyuldu. Niyetini ortaya koyan güçlü ve derinden gelen bir sesti bu.

"Aman Tanrım, bu ne kadar güzel bir oğlan böyle!" diye haykırdı hemşire.

"Senin gibi sarışın," diye ekledi ebe.

Amaia en az kendisi kadar şaşkın olan James'e baktı.

"Oğlan mı?" dedi.

Hemşirenin sesi odanın yan tarafından duyuldu.

"Evet, öyle; üç kilo iki yüz gram ve çok güzel bir oğlan."

"Ama... bize kız demişlerdi," diye kekeledi Amaia.

"Demek ki yanılmışlar. Arada oluyor ama genellikle tam tersi olur, göbek bağı yüzünden kızlar erkek sanılır."

"Emin misiniz?" dedi James ısrarla, hâlâ karısını arkadan tutmaya devam ediyordu.

Amaia hemşirenin, vücudunun üzerine bıraktığı, havluya sarılı ve kıpır kıpır kıvranan minik bedenin sıcaklığını hissedebiliyordu.

"Oğlan, çok eminim," dedi hemşire, havluyu çekip bebeğin çıplak bedenini açtı.

Amaia şoke olmuştu.

Oğlu minik suratını abartılı hareketlerde buruşturuyor, sanki bir şeyler arıyormuş gibi kıvranıp duruyordu. Minik yumruklarını ağzına götürüp hızlı hızlı emdikten sonra gözlerini hafifçe açıp etrafına baktı.

"Aman Tanrım, James. Gerçekten de oğlan," diyebildi sadece.

Kocası elini uzatıp bebeğin yumuşacık yanağını parmaklarıyla okşadı.

"Çok güzel, Amaia..." dedi, titrek bir sesle ve eğilip karısını öptü. Yanaklarından aşağıya yaşlar süzülmeye başlamıştı ve dudaklarında tuzlu bir tat vardı.

"Aferin, sevgilim."

"Sana da aferin, *Aita*," dedi Amaia bebeğe bakarak, bebek kocaman açtığı gözleriyle tepedeki ışıklara büyülenmiş gibi bakıyordu.

"Oğlan olduğunu gerçekten bilmiyor muydunuz?" diye sordu ebe şaşkın bir şekilde. "Ben biliyorsunuz sanıyordum çünkü doğum sırasında adını sayıklayıp durdunuz. Ibai, Ibai. Oğlunuza vereceğiniz isim bu mu?"

"Ibai... nehir," diye fısıldadı Amaia.

Bir ona bir oğluna bakan James'e baktı.

"Evet, evet!" dedi sonunda. "Ibai, adı bu olacak." Sonra da kahkahalarla gülmeye başladı.

James karısının mutluluğuna gülümseyerek baktı.

"Neden gülüyorsun?"

Amaia kahkahalarla gülüyordu, kendini durduramıyordu.

"Ben... Her şeyi geri götürmek zorunda kaldığını anlayınca annenin yüzünün alacağı şekli hayal bile edemiyorum."

2

Üç ay sonra

Amaia oturma odasından, neredeyse bir fısıltı gibi kulağına gelen şarkının ne kadar tanıdık olduğunu düşündü. Öğle yemeği sofrasını yeni toplamıştı. Ellerini kurulama bezine kurulayarak halasının Ibai'a yumuşak, sakinleştirici bir sesle söylediği ninniyi daha iyi duyabilmek için kapıya doğru yürüdü. Evet, aynı ninniydi bu. Yıllardır hiç duymamış olsa da *Amatxi* Juanita'nın ona küçükken söylediği ninniyi hatırlamıştı. Bu anı, çok sevdiği ve çok acı çekmiş Juanita'yı hatırlattı ona. Siyah yas elbiseleri içindeki, topuz yaptığı saçının yabani beyaz buklelerini gümüş taraklarla zapt etmeye çalışan büyükannesini, bebekken onu kucağında sallayan tek kadını:

Txitxo politori
zu nere laztana,
katiatu ninduzun,
libria nintzana.

Libriak libre dira,
zu ta ni katig,
librerik oba dana,
*biok dakigu.**

Çatır çatır yanan şöminenin yanındaki koltukta, kucağında minik Ibai'la oturan Engrasi gözlerini oğlanın minik suratından ayırmadan hüzünlü ninniyi söylüyordu. Halası gülümsüyordu ama Amaia hayal meyal de olsa büyükannesinin bu ninniyi ona söylerken ağladığını hatırlıyordu. Sebebini merak etti, belki de Juanita torununun ruhundaki acıyı hissetmişti ve aynı şeylerden korkuyordu.

Nire laztana laztango
Kalian negarrez dago,
Aren negarra gozoago da
*Askoren barrea baiño.***

Ninni bittiğinde Juanita gözyaşlarını, hem kendisinin hem de kocasının, Amaia'nın hiç görmediği, yemek odasındaki rengi solmuş portreden ona bakan büyükbabasının isimlerinin baş harflerinin işli olduğu tertemiz mendiliyle silerdi.

"Neden ağlıyorsun, *Amatxi*? Şarkı seni üzdü mü?"

"Sen bana bakma, tatlım. *Amatxi*'n aptal ihtiyar bir kadın."

Ama yine de içini çekti, kıza sıkıca sarıldı ve uzun bir süre bırakmadı, oysa Amaia zaten orada olmaktan mutluydu.

Durup ninninin sonunu dinledi, halasının ağzından çıkmadan sözcükleri hatırladığını fark edince sevindi. Havaya yahni, yanan odun ve Engrasi'nin mobilyalarının cilasının kokusu sinmişti.

---

* Güzel kızım benim / Sen benim canımsın, / Eskiden özgür olan ben, / Şimdi sana bağlıyım. // Özgürler özgürdür, / Sen ve ben esiriz, / Oysa özgür olmanın daha iyi olduğunu, / İkimiz de biliyoruz.

** Canım benim, küçüğüm / Sokaklarda ağlıyorsun, / Senin gözyaşların / Birçoğunun kahkahasından daha tatlı.

James kanepede uyuyakalmıştı ve oda soğuk olmamasına rağmen Amaia gidip küçük, kırmızı bir örtüyle onun üstünü iyice örtmeye çalışmıştı. James gözlerini bir an için açmış, karısına havadan bir öpücük gönderdikten sonra uyuklamaya devam etmişti. Amaia, halasının yanına bir sandalye çekip dikkatle kadını izlemeye başlamıştı: İhtiyar kadın ninni söylemiyordu artık ama uyuyan çocuğun yüzüne aynı hayretle bakmaya devam ediyordu. Sonra yeğenine baktı ve çocuğu gülümseyerek ona uzattı. Amaia oğlunu hafifçe başından öptükten sonra onu beşiğine koydu.

"James uyuyor mu?" diye sordu Engrasi.

"Evet, gece gözümüzü bile kırpmadık. Beslendikten sonra bazen Ibai'ın çok gazı oluyor, özellikle de geceleri. Bu yüzden James geceyi ayakta oğluyla evi turlayarak geçirdi.

Engrasi başını çevirip James'e baktı. "O çok iyi bir baba," dedi.

"Hem de en iyisi."

"Peki ya sen, sen de yorgun değil misin?"

"Hayır, beni bilirsin. Bana birkaç saatlik uyku yetiyor."

Engrasi düşüncelere dalmış gibi görünüyordu, yüzü bir an için karardı ama sonra bir kez daha gülümseyerek beşiği işaret etti.

"Çok güzel, Amaia, şimdiye kadar gördüğüm en güzel bebek ve bizim bebeğimiz olduğu için böyle söylemiyorum, Ibai çok özel bir çocuk."

"Bence de!" dedi Amaia. "Kız olarak doğması gereken ama son anda fikrini değiştiren çocuk."

Engrasi'nin yüzü bir anda değişti. "Ben kesinlikle öyle olduğunu düşünüyorum."

Amaia şaşkın görünüyordu.

"Sen ilk hamile kaldığında fal baktım, sadece her şeyin yolunda olup olmadığından emin olmak için. Sonraki aylarda da birkaç kez kart açtım ama bebeğin cinsiyetini tekrar sormadım çünkü cevabı zaten biliyordum. Hamileliğin sonlarına doğru, sen

tuhaf davranmaya başladın, bebeğin ismine karar vermekte, kıyafet almakta zorlandığını söyleyince ben de psikolojik olarak mantıklı bir açıklama buldum," dedi gülümseyerek, "ama fal da baktım. Artık itiraf edebilirim, bir süre en çok korktuğum şey olacak diye düşündüm; hissettiğin bu şüphenin, bu güçsüzlüğün çocuğunun hiç doğmayacağına dair bir işaret olduğunu düşündüm. Annelerin bazen içine doğar ve bu hisler çoğu zaman doğru çıkar. Ama o sıralarda, ne kadar fal baktımsa bebeğin cinsiyetini bana söylemediler ve kartlar cevap vermediğinde ne dediğimi sen de biliyorsun: Eğer falda çıkmıyorsa demek ki cevabı bilmememiz gerekiyordur. Bazı şeyler bize asla açıklanmaz çünkü doğaları gereği gizli kalmaları gerekir, bazı şeyler vakti geldiğinde açıklanır. James o sabah erkenden beni aradığında kartlar bebeğin cinsiyetiyle ilgili çok net bir cevap verdi. Erkek."

"Yani sen şimdi bebek kızdı ama son bir ay içinde oğlana dönüştü mü demek istiyorsun? Bu fiziksel olarak imkânsız."

"Evet, ben de kızın olacağını düşünüyordum, hatta o kızı bir gün kesinlikle doğuracağını biliyorum ama aynı zamanda kız çocuk sahibi olman için doğru zaman olmadığına, birinin bu kararı en son ana bıraktığına ve sonra da Ibai'ı doğurmana karar verdiğine inanıyorum."

"Peki o kararı sence kim verdi?"

"Muhtemelen sana Ibai'ı verenle aynı."

Amaia bitkin bir şekilde ayağa kalktı.

"Gidip kahve yapayım. Sen de ister misin?"

Engrasi hala soruyu duymazdan geldi. "Bunun bir mucize olduğunu inkâr edemezsin."

"İnkâr etmiyorum, halacığım," diye karşı çıktı, "sadece..."

"Ne inanıyorsun ne de varlıklarını inkâr ediyorsun," dedi Engrasi, yüz yıl kadar önce cadılar için söylenen popüler sözleri tekrar ederek.

"En azından," diye fısıldadı Amaia, o kehribar rengi gözleri, gecenin köründe ona ormanda yol gösteren o kısa ve tiz ıslık

seslerini hatırlayarak. Aynı anda hem rüyadaymış gibi hissetmişti hem de gerçek bir deneyim yaşadığının farkındaydı.

Halası tekrar konuşmaya başlayana kadar bir şey söylemedi.

"İşe ne zaman başlıyorsun?"

"Gelecek pazartesi."

"Bu konuda ne hissediyorsun?"

"Yani, halacığım, işimi sevdiğimi biliyorsun ama işe geri dönmek hiç bu kadar zor gelmemişti, ne tatillerden ne de balayımızdan sonra. Artık her şey çok farklı, artık Ibai var," dedi, oğlunun beşiğine bakarak. "Onu bırakmak için çok erkenmiş gibi geliyor."

Engrasi gülümseyerek başını biliyorum der gibi salladı.

"Biliyor musun, eskiden Baztán'da kadınların doğum yaptıktan sonra bir ay evden çıkmaları yasaktı. Kilise, bebeğin sağlığı ve hayatta kalması açısından bu sürenin yeterli olduğuna karar vermişti. Annesi bebeği ancak bir ay sonra kiliseye vaftiz etmeye götürebilirdi. Ama her kanunun bir yasal boşluğu var. Baztánlı kadınlar işleri halletmeleriyle ünlüdür. Bir ay uzun bir süreydi ve bu kadınların bakılacak çocukları, hayvanları vardı, biçilecek ekinleri ve sağılacak koyunları vardı, bu yüzden çalışmaları gerekiyordu. Dolayısıyla evden her çıkmaları gerektiğinde kocalarını gönderip çatıdan bir kiremit getirtiyorlardı. Sonra da bir eşarpla kiremidi başlarına bağlıyorlardı. Bu şekilde kadınlar gelenekleri korumaya devam ederken işlerini de halletmiş oluyordu çünkü bilirsin, Baztán'da çatın neredeyse evin oradadır."

Amaia sırıttı. "Kendimi başımda kiremitle dolaşırken düşünemiyorum ama evimi de yanımda götürebilecek olsaydım başımda kiremitle seve seve gezerdim."

"Ibai için kayınvalidenin tepkisi ne oldu?"

"Tahmin edebileceğin gibi doktorlara, ultrason yöntemlerine saydırmaya başladı ve böyle bir şeyin Amerika'da asla olmayacağını söyleyip durdu. Biraz hayal kırıklığına uğradığı kesin ama bunun sebebi büyük olasılıkla onu kurdele ve dantellere

boğamayacak olması yoksa bebekle bir sorunu olduğunu sanmıyorum. Bir gecede alışveriş yapma isteği tamamen geçmişti, bebek odasını pembeden beyaza çevirdi ve bebek kıyafetlerini iade edip yerine çek aldı, onun sayesinde Ibai'ı dört yaşına gelene kadar giydirebilirim."

"Ne kadın ama!" diye kıkırdadı Engrasi.

"Öte yandan Thomas, Ibai'a deli oldu. Sabahtan akşama kadar kucağından indirmedi, onu öpücüklere boğdu ve bir sürü fotoğrafını çekti. Üniversite fonu için hesap bile açtı! Clarice alışveriş yapmayı bırakınca hemen sıkıldı. Eve gitmekten, ne kadar çok işi olduğundan falan bahsetmeye başladı, sosyetik hanımların gittiği birkaç kulübün başkanıymış, golf oynamayı nasıl da özlemişmiş, sonra da Ibai'ı vaftiz edelim diye başımızın etini yedi. James ona karşı çıktı çünkü bebeğimizi hep San Fermín Şapeli'nde vaftiz ettirmek istiyordu ama öyle bir sıra var ki en az bir yıl sürer. Bunun üzerine Clarice şapele gitti, şapelin papazıyla görüştü, çok cömert bir bağışta bulundu ve gelecek hafta için bir gün ayarlamayı başardı," dedi Amaia gülerek.

"Para tüm kapıları açar," dedi Engrasi.

"Gelemeyecek olman çok üzücü, halacığım."

Engrasi cık cık diye bir ses çıkardı. "Ama biliyorsun, Amaia..."

"Biliyorum, sen vadiden hiç çıkmazsın."

"Burada mutluyum," dedi Engrasi, bu sözlerde bütün hayat felsefesi gizliydi sanki.

"Hepimiz burada mutluyuz," dedi Amaia, dalgın dalgın. "Küçükken kendimi rahat hissettiğim tek yer burasıydı," diye ekledi birden. Amaia büyülenmiş gibi ateşe bakıyordu, bir anda küçük bir kız gibi yumuşak ve tiz bir sesle konuşmaya başlamıştı.

"Evde nadiren uyurdum çünkü hep tetikte olmam gerekirdi ve artık uyanık olmaya halim kalmadığında, uyku bastırdığında asla derin ve huzurlu bir uyku uyuyamazdım, ölüme mahkûm olanların uykusu gibiydi uykum, vakitleri dolduğu için üzerlerine eğilen cellatlarının yüzlerini görmeyi bekleyenlerin uykusu gibiydi."

"Amaia..." dedi Engrasi yumuşak bir sesle.

"Eğer uyanık kalırsan seni yakalayamaz, bağırıp diğerlerini uyandırabilirsin ve o zaman asla–"

"Amaia..."

Amaia gözlerini ateşten çekti, halasına baktı ve gülümsedi.

"Bu ev herkes için bir sığınak gibiydi, değil mi? Ros için de öyle. Freddy'nin başına gelenlerden sonra kendi evine geri dönmedi."

"Hayır, o eve düzenli olarak gidip geliyor ama burada uyuyor."

Kapının yumuşak bir sesle çalındığını duydular. Girişte renkli yün beresini çıkaran Ros'u gördüler.

"*Kaixo*," dedi Ros. "Dışarısı buz gibi! Burası her anlamda sıcacık," diye ekledi, üzerindeki kat kat kıyafetleri çıkararak.

Amaia ablasını inceledi, ne kadar zayıfladığını fark edecek kadar iyi tanıyordu onu, o pırıl pırıl gülümsemesine rağmen yüzündeki ışıltının kaybolduğunu bilecek kadar. Zavallı Ros, içinde taşıdığı endişe ve üzüntü hayatının o kadar büyük bir parçası haline gelmişti ki Amaia, fırını çok başarılı bir şekilde yürütüyor olmasına rağmen ablasını en son ne zaman gerçekten mutlu gördüğünü hatırlamakta zorlanıyordu. Evet, son birkaç ay yaşanan sorunları yadsıyamazdı; Freddy'den ayrılması, Víctor'ın ölümü... Ama her şeyden öte artık mutsuzluk karakterinin bir parçası haline gelmişti. Hayatı daha acıklı olan o insanlardan biriydi ablası, işler çok zorlaştığında kolay yolu seçeceğini bildiğimiz o insanlardandı.

"Otur hadi, kahve yapayım." Amaia kalkıp yerini Ros'a bıraktı. Ablasının elini tuttuğunda tırnaklarında beyaz boya lekeleri olduğunu gördü. "Badana mı yaptın sen?"

"Fırının birkaç yerini boyadım."

Amaia, Ros'a sarıldı ve ne kadar zayıfladığını bir kez daha hissetti.

"Hadi ateşin yanına otur, donmuşsun," dedi Amaia.

"Otururum ama önce küçük prensi görmek istiyorum."

"Sakın uyandırayım deme," diye fısıldadı Amaia, ablasının yanına gelerek.

Ros kaşlarını çatarak Ibai'a baktı.

"İnanamıyorum! Bu çocuk uyumaktan başka bir şey bilmiyor mu? Bir uyansa da teyzesi onu şöyle kucağına alsa."

"Gece on bir ve sabah beş arası bana gelirsen uyanık görürsün, sadece uyanık olmakla da kalmıyor, hayat ona öyle sağlam ciğerler vermiş ki ağlayarak insanların kulak zarını patlatmaya yemin etmiş gibi. İstediğin zaman gelip onu kucağına alabilirsin."

"Bu sözünü unutma, yoksa beni korkutmaya mı çalışıyorsun?"

"Bir gece dayanırsın eminim ama sonra bana hemen geri verirsin."

"İnsanlara hiç inancın kalmamış senin," dedi Ros, gücenmiş gibi. "Eğer burada yaşasaydın sana gününü gösterirdim."

"Peki, hemen gidip kendine bir kulak tıkacı al, bu gece nöbetçisin, biz uyuyoruz."

"Ayıp ayıp," dedi Ros, hayal kırıklığına uğramış gibi yaparak. "Sadece başka planlarım var."

Hep beraber kahkaha attılar.

3

1979 Kış

Elini uzattı ve karısının sıcaklığını aradı ama eli boşlukla karşılaştı, karısının vücut sıcaklığından eser bile kalmamıştı.

Panikle yatağında doğruldu, bacaklarını yataktan indirdi ve kulaklarını dört açıp karısının evde olduğunun işareti olabilecek sesleri dinledi.

Bütün odaları yalınayak dolaştı. İki ayrı yatakta yatan iki kızlarının yatak odasını, mutfağı ve banyoyu. Balkona bile baktı, belki de karısı uyandıktan sonra yere yığılmış ve çığlık atacak hali kalmamıştı. İçinde küçük bir parça bunun doğru olmasını diliyordu, onun uyumasını bekledikten sonra evden kaçmış olmasından çok daha iyiydi bu sonuçta... Nereye gittiği, kiminle olduğu konusunda hiçbir fikri yoktu, tek bildiği karısının güneş doğmadan önce geri döneceği, aşılması zor bir engel gibi görünmez bir şekilde aralarına uzanan, etine sinen soğukluğun bir süre daha öylece kalacağıydı ve karısı derin bir uykuya dalana kadar o hiç kıpırdaman yatacaktı yatakta. Yatak odasına geri döndü ve yumuşak yastığı okşadı, içgüdüsel bir hareketle eğilip karısının saçlarının yastığa sinmiş kokusunu içine çekti. Bir kez daha

neden böyle olduklarını düşünmeye çalışırken genzinden çaresiz bir haykırış yükseldi. "Rosario," diye fısıldadı, "Rosario." San Sebastián'dan Elizondo'ya tatile gelen, ilk görüşte âşık olduğu, ona iki kız çocuk veren ve üçüncüsünü karnında taşıyan, kendini pastaneye adamış, kendisinden daha üstün bir ticari zekâya sahip olan ve işlerini hayal edemeyecekleri bir noktaya taşıyan o gururlu ve genç kadına ne olmuştu? Evden her çıktığında kusursuz görünen, kendisine karşı harika bir eş, Flora ve Rosaura için sevgi dolu bir anne olan ve diğer kadınları solda sıfır bırakacak kadar ince ve sofistike görünen o kadına ne olmuştu? Komşularına karşı mesafeliydi, fırında herkesi büyülüyordu ama başka annelerle hiç iletişim kurmuyordu. Kocasından başka tek arkadaşı Elena'ydı. Sonra bir anda, birkaç ay kadar önce iki kadın birbirine küsmüştü. Bir gün Elena'yla yolda karşılaşmış ve ona ne olduğunu sormuştu. Kadın da "Rosario artık benim arkadaşım değil, onu kaybettim," demişti. Bu sözler, karısının gece kaçamaklarını, tek başına çıkmakta ısrar ettiği yürüyüşleri, gece gündüz fark etmeksizin ortadan kaybolduğu saatleri ve suskunluğunu daha da büyük bir muammaya dönüştürüyordu. Nereye gitmişti? İlk başta, bunu ona sorduğunda geçiştirir gibi: "Hem yürüyüş yapıyor hem düşünüyordum," demişti. O da bir seferinde karısına yarı şaka yarı ciddi: "Benim yanımda düşünemiyor musun? En azından izin ver ben de seninle yürüyeyim," demişti.

Kadın ona tuhaf ve öfke dolu bir bakış attıktan sonra tedirgin edici derecede soğuk bir tavırla:

"Bu mümkün değil," demişti.

Juan basit bir adam olduğunu biliyordu ve Rosario gibi bir kadınla evli olduğu için ne kadar şanslı olduğunun, kadın ruhundan ne kadar az anladığının farkındaydı. Bu yüzden ihanete uğradığını düşünmenin uyandırdığı şüphe ve suçluluk duygusuyla doktorlarından tavsiye almak istedi. Sonuçta doktor, kendisinden başka Elizondo'da Rosario'yu nispeten iyi tanıyan tek kişiydi. Önceki iki hamileliğinde kontrolleri o yapmış ve bebeklerin

doğumunda bulunmuştu. Doktorla iletişimleri bu kadardı çünkü Rosario nadiren şikâyet eden güçlü bir kadındı.

"Demek geceleri evden kaçıyor, fırına gittim diyerek sana yalan söylüyor, hiç konuşmuyor ve yalnız kalmak istediğini söylüyor. Tarif ettiğin tüm bu şeylere bakılırsa depresyonda olabilir. Ne yazık ki burada, yani vadide bu hastalık çok yaygın. Rosario yağmur yağdığında bile ışığın çok daha farklı olduğu bir yerden, kıyıdan, deniz kenarından geliyor. Buranın sürekli gri ve kapalı olması eninde sonunda insana zarar veriyor, bu sene çok yağmur yağdı ve intihar oranı tedirgin edici seviyelere ulaştı. Rosario'nun bir parça depresif olduğunu düşünüyorum. Önceki hamilelikleri sırasında hiç semptom göstermemiş olmasının bir önemi yok. Rosario çok şey isteyen ve bekleyen bir kadın ama kendinden de bir o kadar çok şey bekliyor. Onun çok harika bir eş ve anne olduğuna eminim, hem eviyle hem de fırınla ilgileniyor, her zaman kusursuz görünüyor ama bu seferki hamileliği çok zor çünkü o artık genç bir kadın değil. Onun gibi sert kadınlar için annelik bir başka görev gibidir, gönüllü olarak üstlendikleri bir sorumluluktur. Bu yüzden bu bebeği istiyor olmasına rağmen her şeyi mükemmel bir şekilde yapma arzusuyla, yapamayacağı için duyduğu korku çelişiyor. Korkarım ki işler doğumdan sonra daha da kötüleşecek. Ona karşı sabırlı davranmalısın, onu sevgiyle sarıp sarmalayıp yükünü hafifletmelisin. Büyük kızlarınızın yükünü ondan almaya çalış, fırının işlerine ya da ev işlerine yardım edecek birini bulun."

Fakat Rosario bu konuyu konuşmak bile istememişti.

"Tek ihtiyacım olan da buydu zaten, evime girip neyim var neyim yok anlatarak kasabadaki dedikoduları alevlendirecek biri. Bu da nereden çıktı ayrıca? Benim evi ya da kızları ihmal ettiğimi mi düşünüyorsun? Her sabah fırına gitmiyor muyum hâlâ?"

Bu baskıdan bunalmış, ne diyeceğini bilememişti.

"Elbette öyle düşünmüyorum, Rosario. Böyle bir şey demiyorum, sadece hamileyken yardıma ihtiyacın olabilir diye düşünüyorum."

"Yardım almadan kendi evimin işlerini halledebilirim ben. San Sebastián'a geri dönmemi istemiyorsan eğer işlerime karışmayı bırak. Bu konuyu tekrar tartışmak istemiyorum, zaten bunu dile getirmekle bile bana yeterince hakaret ettin."

Rosario günlerce ona surat asmış, hemen hemen hiç konuşmamıştı, en sonunda işler yavaş yavaş normale dönmüştü. Karısı neredeyse her gece dışarı çıkıyor ve o uyanık bir şekilde onun soğuk ve sessiz haline geri dönmesini bekliyor, sabahları onunla konuşacağına yeminler ediyordu. Ancak bir yanı onunla yüzleşmemek için bu konuşmayı hep erteleyeceğini çok iyi biliyordu.

İçten içe korkağın teki olduğunun farkındaydı. Kendinden çok üstün bir annenin karşısında duran korku içindeki bir çocuk gibiydi. En çok korktuğu şeyin karısının vereceği tepki olduğunu düşününce kendisini daha da kötü hissediyordu. Kapının kilidinin dönüşünü her duyduğunda rahatlıyor ve asla gerçekleşmeyecek olan bu konuşmayı ertelemeye devam ediyordu.

4

Kiliseye yapılan saldırı, sabahın erken saatlerinde uyanıp elli kilometre kuzeyde bulunan bir yere gitmesine sebep olacak türden bir olay değildi genelde ama Dedektif Iriarte'nin sesindeki telaş ona başka bir seçenek bırakmamıştı.

"Dedektif Salazar, uyandırdığım için beni affet ama bunu görmen gerek."

"Ceset mi var?"

"Tam olarak öyle sayılmaz. Kiliseye saldırmışlar ama... şey, gelip kendi gözlerinle görsen daha iyi olur."

"Elizondo'da mı?"

"Hayır, birkaç kilometre uzakta, Arizkun'da."

Amaia telefonu kapatıp saate baktı. Dördü bir geçiyordu. Nefesini birkaç saniye tutup bekledi, sonra ufak ufak kıpırdanmalar, belli belirsiz bir hışırtının ardından oğlunun her zamanki dakikliğiyle beslenme saati için uyandığına işaret eden tatlı ve minik iç çekişini duydu. Komodinin üzerinde duran, ışığın yoğunluğunu azaltmak için üzerini bir eşarpla örttüğü gece lambasını açtı ve beşiğe doğru eğildi. Sıcak bedeni kollarının arasına aldı ve oğlunun kafasının yumuşacık kokusunu içine çekti. Oğlunu göğsüne yerleştirdi ve emzirmeye başlar başlamaz oğlunun tüm

kuvvetiyle memeyi emmeye başladığını hissetti. Dirseğinin üzerinde doğrulup onu izleyen James'e gülümsedi.

"İşle ilgili mi?" diye sordu adam.

"Evet, gitmem gerek ama bir sonraki emzirme saatine kadar dönmüş olurum."

"Sen hiç merak etme, Amaia. Bir şey olmaz. Geç kalacak olursan biberonla beslerim."

"Tam vaktinde gelirim," dedi Amaia, oğlunun başını okşayıp bıngıldağını öperek.

Kış sabahının erken saatlerinde, Arizkun'daki San Juan Bautista Kilisesi'nin içindeki ışıklar yanıyor ve sessiz bir gözcü gibi ince ve dik duran karanlık çan kulesiyle sert bir tezat oluşturuyordu. Birkaç üniformalı polis ellerinde fenerlerle şapelin güney girişindeki kapının kilidini inceliyordu.

Amaia sokağa park etti ve yanındaki yolcu koltuğunda uyuyan Dedektif Yardımcısı Etxaide'yi uyandırdı. Arabayı kilitledikten sonra arabanın etrafından dolandı ve kilisenin avlusunu çevreleyen alçak duvarın üzerinden geçti.

Birkaç polis memuruyla selamlaştıktan sonra kiliseye girdi. Ellerini kutsal suyla dolu kaba uzattı ama havadaki, yeni ütülenmiş ve yanmış çamaşır kokusuna benzer yanık kokusunu alınca durdu. Dedektif Iriarte gözlerini sunağa dikmiş ve elleriyle ağızlarını kapamış, dehşet içindeki iki rahiple konuşuyordu. Amaia geride durup patoloji uzmanı Doktor San Martín ve hukuk sekreterinin içeri girmesiyle oluşan kargaşayı izlerken bir yandan da bu insanların burada ne aradıklarını düşündü.

Iriarte hızlı adımlarla yanlarına geldi.

"Geldiğin için teşekkür ederim, Dedektif Salazar. Selam Jonan," dedi. "Son birkaç haftadır kilisenin kutsallığını ihlal eden bazı olaylar yaşanmış. İlk olarak, gece yarısı biri kiliseye gizlice girmiş ve kutsal suyun olduğu kabı kırmış. Bundan bir hafta kadar sonra ön sıralardan birini baltayla parçalamışlar.

Şimdi de bu," dedi kundaklanmış gibi gözüken sunak taşını göstererek. "Birisi sunağın örtülerini ateşe vermek istemiş, neyse ki kumaş keten olduğu için yanması zaman almış. Bu olaylar başladığından beri, yakında yaşayan şapel papazı kiliseyi gözetim altında tutmaya başlamış. İçeriden ışık geldiğini fark edince acil yardım çağırmış. Devriye arabaları geldiğinde yangının söndüğünü, suçlu veya suçluların kaçtığını fark etmişler."

Amaia beklenti dolu gözlerle ona bakıyordu. Şaşkın şaşkın dudaklarını büzdü.

"Peki, o halde vandalizm, kutsala saldırı veya artık siz ne derseniz deyin, böyle bir eylem söz konusu, bizim ne şekilde yardımcı olabileceğimizi anlayamadım."

Iriarte teatral bir havayla kaşlarını kaldırdı.

"Gel de kendin bak."

Sunak taşına yaklaştılar, Amaia yere çömeldi ve yerdeki bir örtüyü kaldırınca altından sarı bir bambu kamışının kuru sapına benzeyen bir şey çıktı, ateş alan ucu kömür olmuştu.

Amaia dehşet içinde daha yakından incelemek için yere eğilmiş olan San Martín'e baktı.

"Yüce Tanrım!" dedi doktor şaşkınlıkla.

"Nedir bu?" diye sordu Amaia.

"Bir *mairu-beso*," diye mırıldandı adam.

"Bir ne?"

San Martín örtüyü biraz daha açınca başka bir kırık kamış ve minik bir elin kemikleri çıktı ortaya.

"Yüce Tanrım, bu bir çocuk kolu," dedi Amaia.

"Daha doğrusu, çocuk kolunun kemikleri," diye kadını düzeltti San Martín. "Muhtemelen bir yaşından daha küçük, kemikler çok minik."

"Ben..."

"Bir *mairu*, Dedektif Salazar, *mairu-beso* bir bebeğin kol kemiği demek."

Amaia doktorun sözlerini açıklamasını ister gibi Jonan'a baktı. Kömüre dönmüş minik kemikleri dikkatlice inceleyen genç adamın yüzünün bembeyaz olduğunu fark etti.

"Etxaide?"

"Evet," dedi adam kısık bir sesle, "bir *mairu-beso*. Gerçek olabilmesi için henüz vaftiz edilmemiş bir çocuğun kolu olması lazım. Eski günlerde insanlar bu kemiklerin meşale olarak kullanıldığında sihirli güçleri olduğuna inanırdı; bu meşaleden çıkan dumanlar bir evin ya da kasabanın tüm sakinlerini uyutabilirdi, bu sırada meşale taşıyıcıları da 'büyülerini' yapabilirdi."

"Bu yüzden burada sadece kiliseye değil bir mezara da yapılan saygısızlık söz konusu," diye açıkladı. Iriarte.

"En iyi ihtimalle," diye fısıldadı Jonan Etxaide.

Iriarte'nin Jonan'ı kenara çekmesi, sunak taşına doğru kaçamak bakışlar atarak tedirgin bir şekilde konuşmaları Amaia'nın gözünden kaçmadı. Bu arada Dedektif Yardımcısı Etxaide'nin gözlemlerini dinlemeye devam ediyordu:

"İntiharlarda olduğu gibi insan cesedi çalma eylemleri de insanların gözü önünde yapılmaz, hem doğuracağı sosyal sonuçlar sebebiyle hem de olası bir taklit olasılığından kaçınmak için ama bu tür hadiselere basına yansıdığından çok daha sık rastlanır. Haiti, Dominik Cumhuriyeti, Küba ve Afrika'nın bazı bölgelerinden gelen göçmenler sayesinde bu ülkelerde yapılan dini ibadetler Avrupalılar arasında kabul görmeye başladı. *Santería*, örneğin, son yıllarda oldukça popüler oldu, bu ritüellerin bazılarında ölülerin ruhlarını çağırmak için insan kemiği kullanılır. Sonuç olarak bu tür özel törenler için mezar ve gömütler daha sık açılmaya başladı. Bir yıl önce, rutin bir uyuşturucu araması sırasında Paris'e giden bir araba durduruldu ve içinde Costa del Sol'deki çeşitli mezarlıklardan çalınmış on beş kafatası bulundu. Anlaşılan kafatasları karaborsada iyi para ediyormuş."

"Öyleyse bu kemikler herhangi bir yerden gelmiş olabilir," diye bir tahminde bulundu San Martín.

"Hayır, herhangi bir yerden gelmiş olamaz," dedi Jonan, tekrar gruba katılarak. "Ben bunların burada, Arizkun'da ya da çevre köylerden birindeki bir yerden çalındığına eminim. İnsan kemiklerinin birçok dini ritüelde kullanıldığı doğru ama *mairu-beso* İspanyol ve Fransız Bask Bölgesi ve bir de Navarra'yla sınırlıdır. Doktor San Martín kemiklerin yaşını açıkladığında nereye bakmamız gerektiğini biliyor olacağız."

Arkasını döndü ve nefin diğer ucuna doğru yürümeye başladı, Amaia hayretle baktı arkasından. Jonan Etxaide'yi üç yıldır tanıyordu ve son iki yıldır ona karşı hissettiği saygı ve hayranlık katlanarak artmıştı. Jonan polis teşkilatına antropoloji ve arkeoloji alanlarındaki çift dal eğitimini tamamladıktan sonra katılmıştı. Tipik bir polis olmamasına rağmen Amaia onun romantik bakış açısını, olaylara karşı sağduyulu ve çatışmacı olmayan yaklaşımını seviyordu. Bu yüzden soruşturmanın izlemesi gereken yön konusundaki ısrarlı tavrı kadını daha da şaşırtıyordu. Ne kadar gergin olduğunu çaktırmamaya çalışarak patoloji uzmanıyla vedalaştı. Yol boyunca, Jonan konuşurken Iriarte'nin sürekli onu başıyla onaylamasını, ikisinin şapelin duvarlarına gergin bakışlar atışını düşünüp durdu.

Anahtarı kilitte çevirdiği an Ibai'ın sesini duydu. Sırtıyla kapıyı kapattıktan sonra hızlı adımlarla üst kata koştu, bu sırada montunu da üzerinden çıkardı. Çığlık çığlığa ağlayan bebeğin sesine doğru giderek yatak odasının kapısından içeri daldı ve beşiğinde ciğerleri çıkacakmış gibi ağlayan oğlunu gördü. Midesini kıskıvrak saran öfkeyle etrafa baktı.

"James," diye haykırdı, bebeği beşiğinden çıkarırken. James elinde biberonla odaya girdi.

"Onu bu şekilde ağlarken nasıl yalnız bırakabildin? Ne kadar çaresizdi. Ne yapıyordun?"

James elinde biberonla olduğu yerde dondu kaldı.

"Onun bir şeyi yok, Amaia. Aç olduğu için ağlıyor, ben de bu sorunu çözmeye çalışıyordum. Beslenme saati geldi, ne kadar dakik olduğunu sen de biliyorsun. Birkaç dakika bekledim ama sen gelmeyince çığlık sesleri yükselmeye başladı..."

Amaia dilini ısırdı. James'in ona sitem etmeye çalışmadığını biliyordu ama kocasının sözleri bir tokat gibi çarpmıştı yüzüne. Arkasını döndü, sallanan sandalyeye oturdu ve bebeği göğsüne doğru çekti.

"O pis şeyi de at," diye emretti.

Kocasının odadan çıkarken uysal bir şekilde iç çektiğini duydu.

Izgaralar, tırabzanlar, Fransız pencereler: Başpiskopos'un, sertleşmiş meşe kapısı Plaza Santa María'ya açılan, düz, üç katlı sarayının ön cephesi. İçeride takım elbise giymiş ve rahip yakası takmış bir rahip kendini Başpiskopos'un sekreteri olarak tanıttıktan sonra onları geniş bir merdivenden birinci kata çıkardı. Onları bir odaya aldıktan sonra geldiklerini haber verene kadar burada beklemelerini rica etti ve asılı duran bir duvar halısının arkasında sessizce kayboldu. Birkaç saniye sonra geri dönmüştü bile.

"Bu taraftan lütfen."

Başpiskopos onları görkemli bir odada karşıladı, Jonan'ın hesaplarına göre oda birinci katın tamamını kapsıyor olmalıydı. Tırabzanların hemen ardındaki balkona açılan dört pencere Pamplona'nın sert soğuğu yüzünden kapalıydı. Başpiskopos masasının yanında onları karşıladı ve komiser onları tanıtırken herkesin elini sıkıca sıkarak tokalaştı.

"Monsenyör Landero, bu Dedektif Salazar, Navarra bölge karakolunda cinayet masanın başında bulunuyor ve Dedektif Yardımcısı Etxaide. Arizkun şapel papazı, Peder Lokin'i tanıyorsunuzdur zaten."

Amaia en yakındaki balkon penceresinden dışarıya bakan orta yaşlı bir adam olduğunu fark etti. Üzerindeki koyu renk

takım elbisenin yanında sekreterin takım elbisesi bayağı pespaye kalıyordu.

"Size Peder Sarasola'yı tanıştırayım. Burada danışman sıfatıyla bulunuyor."

Sarasola yanlarına geldi, gözlerini dosdoğru Amaia'ya dikerek hepsiyle tokalaştı.

"Hakkınızda çok şey duydum, dedektif."

Amaia cevap vermedi ama başını selam verir gibi salladıktan sonra oturdu. Sarasola tekrar pencere kenarına gitti ve sırtı onlara dönük şekilde durdu.

Monsenyör Landero, konuşurken ellerini hareket ettirmeden duramayan insanlardandı. Eline bir kalem alıp bütün gözler üzerinde toplanana kadar soluk ve ince parmaklarıyla kalemi çevirmeye başladı. Ancak ilk konuşanın Peder Sarasola olması herkesi şaşırttı.

"Bizi hem yakından alakadar eden hem de endişelendiren bu davayla ilgilendiğiniz için minnettarız," dedi, pencerenin kenarından ayrılmadan yüzünü ziyaretçilere dönerek. "Dün, nasıl desem, 'saldırı' olduğu sırada Arizkun'a gittiğinizin farkındayım, bu yüzden daha önce meydana gelen olaylardan da haberdarsınızdır diye düşünüyorum. Ama yine de izninizle hepsinin üzerinden tekrar geçmek istiyorum. İki hafta önce, gecenin köründe, tıpkı dün olduğu gibi biri kutsal eşyaların bulunduğu odanın kapısından şapele girdi. Bu odanın normal bir kapısı var, kapının basit bir kilidi var, alarm yok, bu yüzden içeri girmek çok zor olmamıştır. Ancak içeri giren kişiler normal hırsızlar gibi bağış kutusundan para çalmak yerine kutsal suyla dolu kabı tek bir darbeyle ikiye ayırmışlar. Dört yüz yıllık bir sanat eseriydi. Geçen pazar gecesi, tekrar girip baltayla öndeki sıraları elim kadar küçük parçalara ayırmışlar. Ve dün üçüncü kez tapınağa saygısızlık edercesine sunağı ateşe verip altına vahşi bir adak bırakmışlar."

Amaia şapel papazının huzursuzca kıpırdandığını fark etti, Dedektif Yardımcısı Etxaide'nin suratı bir gün önceki gibi asıktı.

"Çok fırtınalı zamanlardan geçiyoruz," dedi Sarasola, "kiliseler normalden daha çok saldırıyla karşı karşıya kalıyor ve bunların çoğu taklit edilir endişesiyle ihbar bile edilmiyor."

Amaia araya girme dürtüsünü bastırmaya çalışarak rahibi dikkatle dinledi. Ne kadar denerse denesin dört yüzyıllık litürjik bir objenin imha edilmiş olmasının ötesinde olanların ne gibi bir öneminin olduğunu anlayamıyordu. Ama buna rağmen bu sıra dışı toplantının nasıl bir yön izleyeceğini de merak ediyordu, polis teşkilatındaki en yüksek rütbelilerin ve üst düzey Kilise yönetiminin burada bulunuyor olması bu eylemlerin ne kadar ciddiye alındığının bir göstergesiydi. Ve olayın kontrolü Başpiskopos'un da orada bulunmasına rağmen Peder Sarasola'daymış gibi görünüyordu ve Sarasola ona hiç bakmıyordu bile.

"Bu eylemlerin tarihsel kavramların yanlış yorumlanmasına dayanan, Kilise'ye karşı bir nefret gösterisi olduğuna inanıyoruz. İnsan kemiği kullanılan son eyleme bakacak olursak durumun ne kadar karmaşık olduğu ortada. Herhalde bu konunun gizli kalmasını istediğimizi söylememe gerek bile yok, tecrübelerimize göre kamuoyuna bir açıklama yapmanın herhangi olumlu bir sonuç doğurmayacağını biliyoruz. Ayrıca bu olayların San Juan Bautista cemaati arasında yaratacağı kaygıdan bahsetmek bile istemiyorum. Bu insanlar saldırıların önemini hemen kavrayacaktır. Böyle bir şeyden fazlasıyla rahatsız olacaklar."

Komiser söze girdi:

"Süreci son derece dikkatli ve büyük bir gizlilik içinde yöneteceğimizden emin olabilirsiniz. Dedektif Salazar, bir dedektif olarak becerileri ve bu alandaki bilgisiyle bu soruşturmayı idare edecek en uygun insan, ekibiyle vakayı araştıracaklardır."

Amaia endişeyle patronuna baktı, karşı çıkmamak için kendini zor tutuyordu.

"Öyle olacağından şüphem yok," dedi Peder Sarasola, Amaia'ya dönerek. "Hakkınızda muhteşem şeyler duydum. Vadide doğduğunuzu ve bu vaka için en doğru insan olduğunuzu

biliyorum. Bu hassas konuyu çözüme kavuştururken son derece duyarlı ve dikkatli davranacağınıza eminim."

Amaia cevap vermedi ama bu fırsattan yararlanıp Armani takım elbiseli rahibi daha yakından inceledi. Kendisi hakkında bildiklerinden değil de şirket üzerindeki gücünden daha çok etkilenmişti. Peder Sarasola'nın söylediği her şeyi onaylayan Başpiskopos üzerinde de benzer bir etkisi var gibiydi, Peder Sarasola onay istemek için bir kez bile dönüp bakmamıştı ona.

Kapıdan Plaza Santa María'ya çıkar çıkmaz Amaia amirine dönüp konuşmaya başladı.

"Komiserim, bence–"

"Üzgünüm, Salazar," diye onun sözünü kesti komiser. "Ne diyeceğini biliyorum ama benim de elim kolum bağlı. Peder Sarasola, Vatikan'da üst düzey bir konumda. Bu yüzden bu işi olabildiğince hızlı bir şekilde çözüp bitir."

"Anlıyorum efendim ama nereden başlayacağımı veya ne beklemem gerektiğini bilmiyorum. Bu vakanın ekibim için uygun olduğunu düşünmüyorum."

"Ne dediklerini duydun, onlar seni istiyor."

Komiser arabasına binince Amaia kaşlarını çatarak bakışlarını, ona gülerek bakan Jonan'a çevirdi.

"Buna inanabiliyor musun?" dedi yüksek sesle. "Dedektif Salazar, bir dedektif olarak becerileri ve bu alandaki bilgisiyle bu vandalizm *vulgaris* vakasını yönetecek en uygun insan. Bana içeride olanları açıklayabilir misin lütfen?"

Devriye arabasına doğru yürürlerken Jonan hâlâ kıkırdıyordu.

"Durum o kadar basit değil, patron. Ayrıca Vatikan'dan gelen bu VIP özellikle sizi istemiş. Doktor Sarasola olarak da bilinen Peder Sarasola, Vatikan'da inanç savunma ataşesi."

"Yani engizitör."

"Artık o şekilde çağrılmaktan hoşlandıklarını sanmıyorum. Ben mi kullanayım yoksa siz kullanır mısınız?"

"Ben kullanırım. Bana biraz daha şu Doktor Sarasola'dan bahsetmeni istiyorum. Tam olarak ne doktoru?"

"Psikiyatri sanırım, muhtemelen dahası da var. Opus Dei'nin Roma'daki çok nüfuzlu piskoposlarından biri olduğunu biliyorum. Roma'da uzun yıllar Papa İkinci John Paul'ün yanında çalıştı, ayrıca kardinalken onun selefine danışmanlık yaptı."

"Peki, Vatikan'da inanç savunma ataşesi olan biri neden bu tip yerel bir meseleyle bu kadar ilgilenir ki? Ayrıca beni nereden duydu?"

"Daha önce de dediğim gibi Opus Dei'nin önemli üyelerinden biri olduğu için Navarra'da olan bitenlerle ilgili düzenli raporlar alıyor. Bu vakaya olan ilgisi belki de, kendisinin de dediği gibi, bir dakika, o nasıl demişti, tarihsel kavramların yanlış yorumlanmasına dayanan Kilise'ye karşı bir nefret gösterisi ya da intikam olabilir."

"Sen de bu kavrama katılıyorsun sanki..."

Jonan şaşkın gözlerle baktı.

"Senin ve Dedektif Iriarte'nin bu duruma nasıl tepki verdiğinizi dün sabah gördüm. Bölge ve şapel papazından daha endişeli görünüyordun."

"Iriarte'nin annesi Arizkunlu olduğu için, bu arada benim büyükannem de öyle, oralı olan herkes dün kilisede olanları çok ciddiye almıştır..."

"Evet, Sarasola'nın, cemaat üyelerinin bunun ne kadar büyük bir olay olduğunu anlayacaklarını ve rahatsız olacaklarını söylediğini ben de duydum ama tam olarak ne demek istedi?"

"Siz de vadidensiniz, *Cagotları* duymuş olmalısınız."

"*Cagotlar* mı? Bozate'de yaşamış olan halktan mı bahsediyorsun?"

"Baztán Vadisi ve Roncal'ın her yerinde yaşadılar ama çoğunlukla şu an Bozate mahallesinin bir parçası olan, Arizkun'daki bir gettoda yoğunlaşmışlardı. Onlarla ilgili başka ne biliyorsunuz?"

"Doğrusunu istersen pek fazla bir şey bilmiyorum. Zanaatkâr insanlardı ve asla asimile olmadılar."

"Kenara çekin," diye emretti Jonan.

Amaia şaşkınlıkla Jonan'a baktı ama bir şey söylemedi. Yolun kenarında uygun bir yer buldu, arabayı durdurdu, döndü ve Dedektif Yardımcısı Etxaide'ye baktı. Genç adam duyulur bir sesle iç çektikten sonra konuşmaya başladı:

"Tarihçiler Cagotların ilk olarak nereden geldikleri konusunda bir anlaşmazlık içindeler. Orta Çağ'da savaştan, kıtlıktan, vebadan ve dini işkencelerden kaçmak için Pireneler'i geçip Navarra'ya geldikleri düşünülüyordu. Daha yaygın olarak inanılan bir teoriye göre Katharlar, Engizisyon tarafından zulüm gören bir mezhep. Bir başka teori onların Vizigot ordularının asker kaçakları olduğunu ve güney Fransa'daki cüzzam kolonilerine sığınarak bu hastalığı kaptıklarını ileri sürer, onlardan bu kadar korkuluyor olmasının sebeplerinden biri de budur. Onların haydut ve toplum dışına itilmiş kişiler olduğu yönünde bir üçüncü açıklama da mevcut. O zamanlar o bölgenin derebeyi olan Pedro de Ursua'nın zorla köleleştirdiklerinden. Onun kalelerinden birinin kalıntıları hâlâ Arizkun'da. Ve bu da Cagotların çoğunun neden Bozate'de yaşadığını açıklıyor."

"Evet, ben de üç aşağı beş yukarı böyle düşünmüştüm, Orta Çağ'da vadiye yerleşen, toplumun dışına itilmiş kişiler, cüzzamlılar ya da kaçak Katharlar. Ama bunun Arizkun'daki kiliseye yapılan saldırıyla ne ilgisi var?"

"Hem de çok ilgisi var. Cagotlar, Bozate'de yüzyıllar boyunca yaşadılar ve topluma karışmalarına asla izin verilmedi. İkinci sınıf vatandaş muamelesi gördükleri için Bozate'nin dışına yerleşmeleri, iş kurmaları ve kendi grupları dışında biriyle evlenmeleri yasaktı. Zanaatkâr oldukları için ahşap ve deriyle uğraşıyorlardı çünkü bu zanaat dalları pis ve tehlikeli görülüyordu. Kıyafetlerine işlenmiş kimlik işaretleri olmak zorundaydı, hatta tıpkı cüzzamlılar gibi yoldan geçenleri haberdar etmek için zil

çalmak zorundalardı. Ve tarihteki birçok dönemde olduğu gibi Kilise bu insanları toplumla kaynaşmaya teşvik edeceğine tam tersini yaptı. Biz bu insanların Hıristiyan olduklarını ve Katolik ritüellerine riayet edip saygı duyduklarını biliyoruz ama Kilise onlara parya gibi davranıyordu. Onlar için kilisede ayrı bir su kabı vardı ve onların kullandığı kutsal su atılıyordu. Sunak taşına yaklaşmaları yasaktı, nefin arka kısmında durmaları gerekiyordu ve genellikle kiliseye farklı bir kapıdan, daha küçük, arka kapılardan birinden giriyorlardı. Arizkun'da diğer cemaat üyeleriyle aralarına bir parmaklık konuyordu, daha sonradan bu parmaklık kaldırıldı çünkü bu davranışın anısı, günümüzde bile Arizkun halkında derin bir utanç duygusu uyandırıyordu."

"Bakalım doğru anlamış mıyım? Şimdi sen diyorsun ki Peder Sarasola'nın, Arizkun'daki kiliseye yapılan yeni saldırıyı açıklamaya çalışırken bahsettiği tarihi yanlış anlama Orta Çağ'daki radikal bir grubun dışlanmış olması, öyle mi?"

"Evet," dedi Jonan başını aşağı yukarı sallayarak.

"Aynı dışlanmaya Yahudiler, Faslılar, Çingeneler, kadınlar, cadı doktorlar, fakirler falan da maruz kaldılar. Eğer dediğin gibi her şeyden öte cüzzam yayacaklarından korktularsa, toplum dışına itilmiş olmalarında şaşılacak bir şey yok. Bu korkunç hastalığın isminin geçmesi bile bütün toplumun kalbine dehşet tohumları ekmeye yeter de artar. Baztán Vadisi'nde onlarca kadının cadılıkla suçlandığını ve yakılarak öldürüldüğünü biliyorum, bunların birçoğunu komşuları ihbar etti ve bu kadınlar vadide doğup büyümüş kadınlardı. Norm dışı kalan her şeyin şeytanın icadı olduğu düşünülüyordu, bu yüzden Avrupa'daki birçok azınlık ve etnik gruplar çok acılar çekti. Bu tür dönemler her ülkenin tarihinde vardır. Ben tarihçi değilim, Jonan ama Orta Çağ'da bütün Avrupa'nın yakılarak öldürülmüş insan eti koktuğunu biliyorum."

"Doğru ama Cagotlar yüzyıllar boyunca toplumdan dışlandılar. Nesiller boyunca en basit haklardan bile mahrum edildiler, daha doğrusu o kadar uzun bir süre kötü muamele gördüler ki

Roma'da papalığın yayınladığı bir kararnameyle onlara eşit haklar tanındı ve her türlü ayrımcılığın son bulması talep edildi. Ama olan olmuştu bir kere, gelenek ve inanç, akıl ve mantığa karşı son derece dirençlidir, bu yüzden Cagotlar yıllardır ayrımcılığa maruz kalmaya devam ediyorlar."

"Evet, Baztán Vadisi'nde bir şeylerin değişmesi zaman alır. Şu an burada yaşamak bir ayrıcalıkmış gibi geliyor ama geçmişte hayat çok zormuş herhalde. Yine de..."

"Patron, saldırıya uğrayan objeler, Cagotların dışlanmasıyla doğrudan bağlantılı olan şeyler, içinde vaftiz edilmeleri yasak olan su kabı soylular için ayrılmıştı ve Cagotların kullanması söz konusu bile olamazdı. Yaklaşmalarına izin verilmeyen sunağın kumaşı–"

"Peki ya kemikler? *Mairu-beso*?"

"Eskiden büyü yapmak için kullanılan bir parça, bu da Cagotlarla bağlantılı."

"Evet, elbette büyücülük... Ne olursa olsun bana yine de çok uzak bir ihtimalmiş gibi geliyor. Kemik kullanılan son olayı ayrı tutuyorum ama daha öncekiler vandalizmden başka bir şey değil. Bak gör, birkaç gün içinde, kiliseye eşek şakası yapmak için giren ve kontrolden çıkan kafası güzel bir iki ergeni tutuklayacağız. Beni asıl şaşırtan Başpiskopos'un bile bu vakaya duyduğu ilgi."

"Aslı mesele de bu zaten. Tarihsel bir sebebi olan bir suçu ancak Kilise tanıyabilir. Bölge papazının yüzündeki ifadeyi gördünüz, kendini kaybetmiş gibiydi."

Amaia iç çekti, huzursuzdu.

"Haklı olabilirsin ama vadinin karanlık geçmişiyle ilgili tüm bu şeylerden ne kadar nefret ettiğimi sen de biliyorsun. Her an bunu sömürüp bundan faydalanacak biri mutlaka oluyor," dedi, saatine bakarak.

"Daha çok vaktimiz var," dedi Jonan kadının içini rahatlatmak için.

"Pek sayılmaz, önce eve bir uğramam lazım, Ibai'ı doyurmam gerek," dedi gülümseyerek.

5

Amaia, Plaza del Castillo'da, evinin çok yakınındaki Iruña Bar'a girer girmez Teğmen Padua'yı gördü. İçeride oturan tek erkek oydu ve sırtı dönük olmasına rağmen adamı yağmurluğundaki ıslaklıktan tanıdı.

"Baztán'da yağmur yağıyor galiba, teğmen?" dedi giriş cümlesi olarak.

"Her zamanki gibi, dedektif, her zamanki gibi."

Teğmenin karşısındaki sandalyeye oturdu ve kafeinsiz bir kahve ve küçük bir şişe su söyledi. Barmenin içecekleri getirip masaya koymasını bekledi.

"Peki, benimle hangi konuda konuşmak istemiştiniz acaba?"

"Johana Márquez vakası hakkında konuşmak istiyorum," dedi Teğmen Padua, girizgâha gerek duymadan. "Daha doğrusu Jasón Medina vakasıyla ilgili çünkü hepimiz adamın, kızın ölümünden tek başına sorumlu olduğu konusunda hemfikiriz. Jasón Medina, adliye tuvaletinde tam duruşması başlayacakken kendi hayatına son vereli neredeyse dört ay oldu." Amaia başını evet der gibi salladı. "Bu tip vakalarda hep yaptığımız gibi rutin bir soruşturma başlattık ve bu olayın burada son bulacağını düşünüyorduk. Ama öyle olmadı, birkaç gün önce Medina'yı hapishaneden getiren

hapishane gardiyanı beni görmeye geldi. Onu hatırlarsınız belki. Tuvalette o da vardı, hani yüzü kâğıt gibi bembeyazdı."

"Evet, bir gardiyan bir de polis hatırlıyorum."

"İşte o, Luis Rodríguez. Beni görmeye geldiğinde son derece gergindi, herhangi bir şekilde bu olaydan sorumlu tutulup tutulmadığını öğrenmek istiyordu, özellikle de Medina'nın kendini öldürmek için kullandığı maket bıçağı konusunda çünkü bunun adliyeye üçüncü bir şahıs tarafından sokulduğu kesin. Çok endişeli olduğunu söyledi çünkü onun gözetiminde intihar eden ikinci mahkûmmuş bu. İlki, üç sene önce olmuş, mahkûmlardan biri kendini hücresinde asmış. O olayda hapishane yetkilileri iki nöbetçi gardiyan koymayarak intiharı önleme protokolünü ihlal ettiklerini söyleyerek sorumluluğu üzerlerine almışlar ama Rodríguez bu son intihar olayından sonra görevden uzaklaştırabileceğinden ya da görevine son verilebileceğinden korkuyormuş. Ben biraz içini rahatlattıktan sonra öylesine diğer adamla ilgili sorular sordum. Adam karısını öldürdükten sonra kollarından birini kesmiş. Rodríguez uzvun bulunup bulunmadığını bilmiyordu. Sonrasında bu vakayı soruşturan Logroño karakolunu aradım ve bana bu adamın daha önceki bir saldırı sebebiyle kendisine karşı uzaklaştırma emri çıkaran, ayrı olduğu karısını öldürdüğünü söylediklerinde ne kadar şaşırdığımı tahmin edersiniz. Bu her gün gazetelerde okuduğumuz haberlerden biri, o kadar. Karısının kapısını çalmış, kadın kapıyı açınca kadını duvara itmiş, bayıltmış, sonra da iki kez karnından bıçaklamış. Daha sonra evin altını üstüne getirmiş, kendine bir tabak yahni ısıtmış ve karısının kan kaybından ölmesini seyrederek mutfakta yemek yemiş. Sonra kapıyı bile kapatmadan çekip gitmiş. Kadının cesedini komşulardan biri bulmuş. İki saat sonra kadının kocasını mahalledeki barlardan birinde sarhoş halde bulmuşlar, adamın üzerinde hâlâ karısının kanı varmış. Adam cinayeti işlediğini hemen itiraf etmiş ama kesik kolu ne yaptığı sorulduğunda bu konuda hiçbir şey bilmediğini söylemiş."

Padua iç çekti. "Kolu keskin, testere gibi tırtıklı bir cisim kullanarak dirsekten kesmiş, elektrikli testere veya kıl testereyle. Buna ne diyeceksiniz, dedektif?"

Amaia ellerini kenetledi, işaret parmaklarını dudaklarına götürdü ve birkaç dakika sessizce durduktan sonra cevap verdi.

"Ben şimdilik bunun bir tesadüf olduğunu düşünüyorum. Karısının kolunu kesmesinin sebebi alyans gibi bazı mücevherleri almak için olabilir, belki de kimliğini gizlemek istemiştir, gerçi kadının kendi evinde olduğunu düşünürsek bu çok mantıklı gelmiyor. Ama belki de başka bir şey vardır..."

"Var," diye kadını onayladı Padua. "Logroño'ya gittim ve soruşturmayı yürüten iki polis memuruyla konuştum. Bana anlattıkları Johana Márquez vakasıyla olan benzerlikleri daha da artırdı: Çok vahşi ve tüyler ürpertici bir cinayetmiş, ev darmadağınmış, kadının cesedinin yanında bulunan kanlı bıçak bile mutfaktan alınmış. Saldırı sırasında katil elini kesmiş ama sarmak yerine kanlı parmak izlerini her yere bulaştırmış. Tuvalete gidip işedikten sonra sifonu bile çekmemiş. Davranışları çok zalimce ve kaotikmiş, diğer adam gibi. Ama kol ölümden sonra, ciddi bir kan kaybı olmadan dirsekten düzgünce kesilmiş. Ne kesilen uzuv ne de kesmek için kullanılan keskin alet bulunmuş."

Amaia pürdikkat dinlerken başını aşağı yukarı salladı.

"Hapishane müdürüyle konuştum, adamın söylediğine göre katil hapse atıldıktan birkaç gün sonra kendini öldürmüş ve bu tip vakaların doğası gereği rastlanması beklenen pişmanlık ve depresyon belirtisi göstermemiş olması çok sıra dışı. Adam sakin, soğukkanlıymış, iştahı yerindeymiş ve bir bebek gibi huzur içinde uyuyormuş. Hapishane hayatına yeni yeni alıştığı için zamanının büyük bir kısmını hücresinde yalnız geçiriyormuş ve hücresinde onu ne bir arkadaşı ne de akrabası ziyaret etmiş. Sonra birdenbire bir gece, kendine zarar vereceğine dair öncesinde hiç bir belirti göstermemiş olmasına rağmen kendini hücresinde asmış. Ve inanın bana, bunun için çok büyük güç sarf

etmiş olması gerekir çünkü o hücrelerde insanın kendini asacağı yükseklikte hiçbir şey olmaz. Adam resmen yere oturup kendini boğmuş, bunun için çok büyük bir irade gerekir. Gardiyan onun nefes almakta zorlandığını duyunca alarmı çalıştırmış. Hücreye girdiklerinde adam hâlâ hayattaymış ama ambulans gelene kadar ölmüş."

"İntihar notu bırakmış mı?"

"Ben de müdüre aynısını sordum. 'Sayılır,' dedi."

"*Sayılır* mı?"

"Söylediğine göre adam diş fırçasının ucuyla duvara saçma sapan bir şey karalamış," dedi Padua ve masanın üzerine koyduğu zarftan bir fotoğraf çıkardı. Fotoğrafı çevirerek kadının düz görebileceği şekilde yerleştirdi.

Duvar tekrar boyanmıştı ama çentiklerin üzerine alçı çekme zahmetine girmemişlerdi. Fotoğraf öyle bir açıdan çekilmişti ki flaş göze çarpan harfleri iyice ortaya çıkarmıştı. Net olarak okunan tek bir kelime:

"*TARTTALO*."

Amaia gözlerini kaldırıp soru sorar gibi Padua'ya baktı. Teğmen kendinden memnun bir şekilde sırıtarak sırtını sandalyesine yasladı.

"Sanırım bu ilginizi çekti, dedektif. Tarttalo, Medina'nın size bıraktığı notta yazanın aynısı. Masaya şeffaf bir dosya bıraktı. İçinde, üzerinde Dedektif Salazar'ın adı olan bir zarf vardı.

Amaia hiç konuşmadan Teğmen Padua'nın ona son yarım saat içinde anlattıklarını değerlendiriyordu kafasında. Ne kadar uğraşırsa uğraşsın iki sıradan, beceriksiz ve dağınık katilin, olay yerinin her tarafı kanıtlarla dolu olduğu halde kurbanlarının uzuvlarını, bunu nasıl yaptıklarına dair geride hiçbir kanıt bırakmadan birebir aynı şekilde kesmiş olmalarına mantıklı ve tatmin edici bir açıklama bulmakta zorlanıyordu. Veya cinayetlerini birebir aynı kelimeyle, hiçbir şekilde kullanılmayan bir kelimeyle aynı şekilde imzalamalarını.

"Şey, teğmen, bununla nereye varmaya çalıştığınızı anlıyorum. Benim anlamadığım bunu neden bana anlattığınız. Sonuçta Johana Márquez vakası *Guardia Civil*'in sorumluluğunda, mahkûmların ulaşımları da öyle. Bu vaka, eğer ortada bir vaka varsa tabii, sizindir," dedi Amaia, fotoğrafları tekrar Padua'ya doğru uzatarak.

Padua fotoğrafları aldı, sessizce inceledikten sonra yüksek sesle derin bir iç çekti.

"Sorun şu, Dedektif Salazar, ortada bir vaka falan yok. Rodríguez'in söylediklerinden yola çıkarak kendim biraz araştırdım. Logroño vakasını bölge polisi soruşturmuş ve dosya resmi olarak kapanmış, Johana Márquez'inki de öyle çünkü artık suçu itiraf eden katil öldü. Size burada anlattığım her şeyi üstlerime de bildirdim ama elimizdeki bilgilerin bir soruşturma açmak için yeterli olmadığını söylüyorlar."

Amaia başını eline yaslamış, alt dudağını ısırarak dikkatle adamı dinliyordu.

"Benden ne yapmamı istiyorsunuz, Padua?"

"Ben, dedektif, bu iki cinayetin bağlantılı olmadığından emin olmak istiyorum ama elim kolum bağlı... Her halükârda siz zaten olaya dahil sayılırsınız. Bir de bu," dedi zarfı tekrar kadına doğru iterek, "sizin."

Amaia parmağını parlak plastik dosyanın üzerinde ve isminin küçük ve düzgün bir el yazısıyla yazılı olduğu zarfın kenarında gezdirdi.

"Medina'nın hapishanedeki hücresine gittiniz mi?"

"Nereden bildiniz?" Padua güldü ve başını sağa sola salladı. "Bu sabah gittim, sizi aramadan önce."

Yana eğilerek çantasından bir dosya çıkardı. "Sayfa sekiz," dedi dosyayı masaya koyarak.

Amaia dosyayı anında tanıdı, otopsi raporuydu bu. Kapağında isim ve numara olan bu dosyalardan yüzlercesini görmüştü.

"Medina'nın otopsi raporu ama biz nasıl öldüğünü biliyoruz zaten."

"Sayfa sekiz," dedi Padua ısrarla.

Amaia okumaya başladığında teğmen de ezbere biliyormuş gibi raporu okumaya başladı.

"Jasón Medina'nın sağ elinin işaret parmağında ciddi bir hasar olduğu görülmüş. Tırnak kopmuş ve deri soyulduğu için et tamamen ortaya çıkmış. Hapishane müdürü Medina'nın özel eşyalarını incelememe izin verdi. Karısı bunları istemiyormuş, almaya gelen başka biri de olmadığı için hâlâ hapishanede duruyorlar. Görebildiğim kadarıyla Medina sıradan bir adammış. Eşyalarının arasında ne bir kitap ne de fotoğraf vardı, gerçek bir eşya yoktu, sadece birkaç kuşe kâğıtlı dergi ve spor dergileri. Kişisel hijyeni çok temel seviyedeymiş, diş fırçası bile yoktu. Hücresini görmek istedim, ilk başta sıra dışı hiçbir şey çarpmadı gözüme. Son dört aydır başka mahkûmlar kalıyormuş hücrede. Ama içimdeki sesi dinleyip bütün duvara luminol sürdüm ve her yer Noel Ağacı gibi aydınlandı. Dedektif, duruşmasından bir gece önce Jasón Medina hücresinin duvarına, Logroño'daki mahkûmun yazdığı kelimenin aynısını kanıyla yazabilmek için resmen işaret parmağını kemiğe kadar yüzmüş. Daha sonra, tıpkı selefi gibi kendi elleriyle hayatına son vermiş, tek fark Medina bunu hapishanenin dışında yaptı çünkü size bunu vermesi gerekiyordu," dedi, zarfı işaret ederek.

Amaia hiç bakmadan zarfı eline aldı, cebine soktu ve bardan çıktı. Eve dönerken sıcak bir lapa gibi bedenine değen zarfın uğursuz varlığını hissediyordu. Telefonunu çıkardı ve Dedektif Yardımcısı Etxaide'nin telefon numarasını çevirdi.

"Selam, patron."

"İyi geceler, Jonan, seni bu saatte evinden aradığım için kusura bakma..."

"Size nasıl yardımcı olabilirim?"

"*Tarttalo* denen şu mitolojik yaratıkla ilgili bulabileceğin ne varsa bulmanı istiyorum ya da t-a-r-t-t-a-l-o olarak yazılan bir kelimeye benzer ne varsa."

"Sorun değil, yarın elinizde olur. Başka bir şey var mıydı?"

"Hayır, hepsi bu kadar. Teşekkürler, Jonan."

"Benim için bir zevk, patron. Yarın görüşürüz."

Amaia telefonu kapatınca saatin ne kadar geç olduğunu fark etti, Ibai'ın beslenme saati geçeli neredeyse kırk beş dakika oluyordu. Eve varmanın telaşıyla koşarken insanın iliklerine işleyen Pamplona havasına rağmen yürüyen cesur yayalara çarpmamaya çalıştı. Koşarken elinde olmadan Ibai'ın beslenme saati konusunda ne kadar dakika olduğunu, dört saatte bir, saniye şaşmadan karnını doyurmak için nasıl uyandığını düşündü. Sokağın ortasına geldiğinde evlerini gördü. Bir yandan koşmaya devam ederken bir yandan elini kaz tüyü montunun cebine sokup anahtarını bulmaya çalıştı ve tıpkı bir matador gibi mükemmel bir hamleyle anahtarı kilide sokup kapıyı açtı. Bebeğin boğuk çığlıkları bir çaresizlik dalgası gibi ilk katta karşıladı onu. Montunu çıkarmadan ok gibi fırlayıp üst kata çıktı, bir yandan da aklına saçma sapan şeyler geliyordu, James uyuyakalmıştı ve Ibai beşiğinde deliler gibi ağlıyordu ya da James bebeği susturmayı beceremediği için bebeği seyrediyordu.

Ama James uyumuyordu. Amaia koşarak mutfağa girdiğinde James'in sakinleştirmek için ninni söylediğini ve Ibai'ı omzunda salladığını gördü.

"Tanrı aşkına, James, biberon vermedin mi?" diye sordu, içindeki kuşkuyu dışa yansıtarak.

"Selam, Amaia, vermeyi denedim," dedi adam masada duran bozulmaya yüz tutmuş süt dolu biberonu göstererek, "ama içmek istemiyor," diye ekledi mahcup olmuş gibi.

"Doğru karışımı hazırladığına emin misin?" dedi kocasına şüpheyle bakıp biberonu sallayarak.

"Evet, eminim," dedi James tüm iyi niyetiyle, bebeği sallamaya devam ederken. "Elli mililitre suya iki kaşık mama."

Amaia montunu çıkarıp bir sandalyenin üzerine fırlattı.

"Ver bana," dedi.

"Sakin ol, Amaia," dedi James, karısını sakinleştirmeye çalışarak. "Ibai iyi, biraz huysuz o kadar. Hep kucağımdaydı, daha yeni ağlamaya başladı."

Amaia bebeği James'in kucağından çekerek aldı, oturma odasına gitti ve oğlunun çığlıklarının şiddeti gitgide artarken koltuğuna oturdu.

"Yeni derken ne kadarlık bir süreden bahsediyorsun?" dedi kızgın bir sesle. "Yarım saat, bir saat? Eğer mamasını vaktinde vermiş olsaydın bu duruma asla gelmezdi."

James'in gülümsemesi kayboldu.

"On dakikadan az, Amaia. Sen eve gelmeyince ben mamasını saatinde hazırladım. Ama istemedi çünkü anne sütü istiyor, bu suni şeyin tadını sevmiyor. Ama eğer sen şu an gelmemiş olsaydın biberonu içeceğine eminim."

"Keyfimden geç kalmadım," dedi Amaia sinirle. "Çalışıyordum."

James inanamıyormuş gibi karısına baktı. "Aksini söyleyen olmadı."

Ona kışkırtıcı derecede yakın olan meme ucunu ararken başını deli gibi sağa sola çeviren Ibai ağlamaya devam ediyordu. Amaia oğlunun yoğun ve canını yakacak kadar sert bir şekilde memesini emişini hissettiğinde ağlama kesildi ve odaya sağır edici bir sessizlik hakim oldu.

Amaia perişan bir halde gözlerini kapadı. Bu onun suçuydu. Dışarıda çok uzun kalmıştı. Dikkatsizce davranmış, oğlu açlıktan ağlarken saatin kaç olduğunu unutmuştu. Titreyen elini bebeğin başına koydu ve oğlunun tüy gibi saçlarını okşadı. Yanaklarından aşağıya yuvarlanan bir yaş bebeğin yüzüne düştü. Annesinin acısının farkında olmayan bebek ağır ağır memeyi emerken gözleri kapandı ve uyuyakaldı.

"Amaia," diye fısıldadı James, karısının yüzüne gelen ıslak saçları parmaklarıyla kurulayarak. "Önemli değil, sevgilim. Acı çekmedi, inan bana. Sen gelmeden bir iki dakika önce çığlık

atmaya başladı. Sakın üzülme, Amaia, mamaya başlayacak ilk bebek o değil. Diğerleri de en az onun kadar yaygarayı koparmıştır, eminim."

Ibai çoktan derin bir uykuya geçmişti. Amaia bluzunun düğmelerini ilikledi, bebeği James'e verdi ve odadan çıktı. James karısının kusma seslerini duydu.

Ne zaman uyuduğunu hatırlamıyordu, çok yorgun olduğunda hep böyle oluyordu. Birden irkilerek uyandı, biraz önce geçirdiği sinir krizinden sonra oğlunun uykusunda yüksek sesle inlediğine emindi. Ama oda sessizdi, biraz doğrulunca onu görebildi, daha doğrusu loş ışıkta oğlunun huzur içinde uyuduğunu sezebildi. Sağ elini yastığın altına sokup yüzükoyun yatan ve derin bir uykuya dalmış olan James'e döndü. Hiç düşünmeden eğilip kocasının başını öptü. Boşta kalan eliyle yatakta kocasının elini aradı, her gece farkında olmadan ikisinin de gece boyunca birkaç kez yaptıkları bir hareketti bu. Elini bulunca gözlerini kapayıp tekrar uykuya daldı.

Sonra rüzgârın sesi onu uyandırdı. Sağır edici rüzgâr kulaklarında uğulduyor, bütün ihtişamıyla kükreyerek esiyordu. Gözlerini açınca onu karşısında gördü. Lucía Aguirre, Baztán Nehri'nin kıyısından gözlerini dikmiş ona bakıyordu. Üzerindeki kırmızı beyaz kazağıyla kadın, tuhaf bir şekilde neşeli görünüyordu ve sol elini beline koymuştu. Lucía'nın kederli bakışları nehrin çalkantılı sularının üzerinden geçen büyülü bir köprü gibi ona ulaştı. Amaia kadının gözlerinde bütün korkularını, acısını görebiliyordu ve her şeyden önemlisi Amaia'ya bakışındaki çaresizlikte, sonsuza kadar onunla beraber olacağını kabullendiği rüzgârların ve yalnızlığın ucu bucağı olmayarı hüznü vardı. Amaia kendi korkusunu bastırdı ve yatakta doğruldu. Kadının gözlerine bakmaya devam etti ve başını aşağı yukarı sallayarak kadını konuşması için teşvik etti. Ve Lucía konuştu ama Amaia kadının sözlerinin tek bir kelimesini bile anlayamadan rüzgâr sesleri alıp

götürdü. Kadın çığlık atıyor gibiydi, birinin onu duymasını istiyordu çaresizce ama en sonunda gücü tükendi, dizlerinin üzerine çöktü ve yüzü bir an için görünmez oldu. Kafasını tekrar kaldırdığında dudakları ritmik bir hareketle kıpırdıyordu ve sürekli aynı şeyi tekrar ediyordu sanki: 'tar...tart... yata... la..."

"Söz," diye fısıldadı Amaia. "Onu yakalayacağım."

Ama Lucía Aguirre artık ona bakmıyordu. Yüzü nehre batarken başını sağa sola sallıyordu.

6

Ibai'a veda etmesi her zamankinden daha uzun sürmüştü. Kucağında bebeğiyle bir odadan diğerine geçerek oyalanmış, Ibai'ın kulağına tatlı sözler fısıldayarak giyinmeyi ve işe gitmeyi erteleyip durmuştu. Artık, bir saat sonra, kucağındaki bu narin küçük bedenin izini üzerinden atamıyordu. Onu o kadar özlüyordu ki neredeyse acı çekiyordu, daha önce hayatında hiç kimseyi bu kadar özlememişti. Kokusu, dokunuşu onu büyülüyor; içinde, bir hatıra kadar uzak sayılabilecek duyguların uyanmasına sebep oluyordu. Yanaklarındaki yumuşacık eğimi düşündü, kendi gözleri gibi masmavi, pırıl pırıl gözlerini ve ona nasıl baktığını, sanki içinde bir çocuk değil de bir bilgenin dingin ruhu varmış gibi yüzünü inceleyişini düşündü.

Jonan'ın uzattığı sütlü kahveyi alıp kupayı artık rutine dönüşmüş olan bir hareketle iki elinin arasına aldı ama bu sefer onu rahatlatmıyordu.

"Ibai gece sorun mu çıkardı?" diye sordu adam, kadının gözlerinin altındaki koyu renk halkaları fark edince.

"Hayır. Yani, biraz..." dedi Amaia, onu geçiştirmek için.

Jonan, Dedektif Salazar'ın sessizliğinin ne kadar çok şey anlattığını bilecek kadar onunla çalışmıştı.

"Benden dün istediğiniz bilgilere ulaştım," dedi, bakışlarını masasına çevirerek. Amaia bir an onun neden bahsettiğini anlamadı.

"Ah, evet. Çok hızlısın."

"Sorun olmaz demiştim."

"Bana okur musun?" diye anlatmasını istedi ve kahvesini yudumlayarak yanına oturdu.

Jonan bilgisayarındaki belgeyi açtı ve yüksek sesle okumaya başladı.

"*Tártaro* ve *torto* olarak da bilinen *tarttalo*, Navarra'nın Bask bölgesine ait mitolojik bir yaratık, son derece güçlü ve agresif, tek gözlü dev; koyunlar, genç kızlar ve çobanlarla besleniyor. Gerçi bazı yerlerde *tarttalo* kendi sürüsüyle resmedilen bir çoban olarak da geçiyor ama ne olursa olsun her zaman Hıristiyanlarla besleniyor. Avrupa'nın her yerinde, Antik Yunan ve Roma'da Kikloplar için benzer atıflar var. Özellikle Bask Bölgesi'ndeki tasvirlerde yer alıyorlar, antik Vascones kabilesinde ama yirminci yüzyıldaki kayıtlarda da adları geçiyor. Bölgeye göre yerleri değişebilen mağaralarda yaşayan yalnız yaratıklar ama tanrıçacin Mari kadar uzak yerlerde yaşamıyorlar. Aksine vadilerin yakınında olmayı tercih ediyorlar çünkü böylece doymak bilmez kan isteklerini tatmin edecek kadar yiyecek stoklayabiliyorlar. Ayırt edici özellikleri alınlarının ortasındaki tek göz ve elbette bir de günahlarının meyvesi olan ve mağaralarının ağzına yığdıkları kemikler. Ekte, çoğu bu yaratık tarafından mideye indirilen çobanlarla karşılaşmalarını anlatan popüler hikâyeler var. Bir de bir çoban tarafından kör edildikten sonra kuyuda boğulan bir Kiklop'un hikâyesi var, buna bayılacaksınız:

"Zegama'da, *tarttalo*, Sadar Dağı yakınlarında, *Tartaloetxeta* ('tarttalo'nun evi') denilen bir sarayda yaşayan tek gözlü korkunç bir canavar olarak geçiyor. Yakındaki vadileri, dağları

arşınlayarak koyunları ve insanları kaçırıyor. sonra da kızartıp yiyordu.

Bir seferinde, iki erkek kardeş komşu köylerden birindeki panayırda eğlenip koyunlarını sattıktan sonra bir patikadan yürüyerek evlerine dönüyormuş. Güle oynaya sohbet ederlerken bir anda donakalmışlar, karşılarına bir *tarttalo* çıkmış.

Kaçmaya çalışmışlar ama canavar ikisini de birer eliyle yakalayıp havaya kaldırdıktan sonra mağarasına götürmüş. Oraya vardıklarında ikisini bir köşeye fırlatmış ve meşe dallarından kocaman bir ateş yakmış. İşi bitince ateşin üzerine büyükçe bir kızartma şişi yerleştirmiş. İki kardeş korkudan kıvranarak canavarı izliyormuş. Canavar kardeşlerin şişman olanını almış, tek bir yumrukla öldürmüş ve şişe geçirmiş. Kardeşinin cesedini mideye indiren canavarı izleyen diğer çoban hüngür hüngür ağlıyormuş. Canavar iğrenç yemeğini bitirdikten sonra diğer genci alıp koyun postlarından oluşan bir yığının üzerine fırlatmış.

'Senin şişmanlaman lazım,' demiş onu aşağılar gibi, sadist kahkahası mağaranın duvarlarında çınlamış. Sonra da eklemiş: 'Ama kaçmana engel olmak için bu yüzüğü parmağına takacağım.'

Sözlerini bitirir bitirmez gencin parmağına sihirli bir yüzük takmış. Yüzük bir insan sesiyle anında haykırmaya başlamış: 'Ben buradayım! Ben buradayım!'

Bunun üzerine *tarttalo* derin bir uykuya dalmış.

Şişmanlayıp canavarın onu yemesini beklemek yerine çoban ne şekilde olursa olsun kaçmayı aklına koymuş. Bunun üzerine ateşe doğru yaklaşmış, şişlerden birini almış ve kıpkırmızı olana kadar alevlerin üzerine tutmuş. Sonra şişin bir ucundan sıkıca tutarak *tarttalo*'nun horladığı yere usulca yaklaşmış ve şişi canavarın alnındaki tek göze geçirmiş.

Canavar, acı ve öfkeden çılgına dönmüş ve ayağa kalkmış, vahşi çığlıklar atıp dev yumruklarını onu gözünden şişleyen çobana denk getirmek için havada sağa sola savurmaya başlamış.

Ama delikanlı ona saldıran canavarın deliye dönmüş yumruklarından eğilerek kurtulmayı başarmış, hemencecik mağaranın içinde birbirlerine sokulmuş olan koyunların arasına dalmış ve mağaranın girişini tutan canavara rağmen hayvanların arasında durarak kaçmaya çalışmış.

Delikanlı canavarın yanından geçip kaçabilmiş ama o sırada sihirli yüzük bağırmaya başlamış:

'Ben buradayım! Ben buradayım!'

Tarttalo, heybetli cüssesine rağmen yüzüğün sesini takip ederek avının peşinde geyik gibi koşmaya başlamış.

Genç çoban canavardan asla kaçamayacağından korkmaya başlamış. Ama buna rağmen koşmaya devam ediyor, ormanda saklanacak bir yer bulmaya çalışıyormuş, ne var ki her seferinde yüzük her yerde yankılanan sesiyle canavarı kendisine çekmeyi başarıyormuş:

'Ben buradayım! Ben buradayım!'

Yakalanacağını anlayan ve canavarın sinirli haykırışları ve küfürlerinden korkan çoban cesur bir karar vermiş: Sırrını açığa vuran yüzüğün olduğu parmağını koparmış ve bir kuyuya atmış.

'Ben buradayım! Ben buradayım!'

Yüzüğün sesini takip eden *tarttalo* bir an bile düşünmeden kuyuya atlamış ve boğulmuş."

"Haklısın," dedi Amaia sırıtarak. "Harika bir masal bu ve tam da sana göre bir şey."

"Ama sonuçta sadece mitoloji ve masaldan ibaret değil. Daha modern bir bağlamdan bakacak olursak *tarttalo* bir terörist grubun bir bombaya verdiği isim: görünürde hiç kablosu olmayan, bir LDR fotoelektrik hücre, yani aslında ışığa hassas tek bir göz içeren bir kutu, bir *tarttalo* aslında. Kutu açılır açılmaz ışık patlayıcı aygıtı tetikliyor."

"Evet, bunu duymuştum ama bunun konumuzla alakalı olduğunu sanmıyorum. Başka ne buldun?"

"Tarttalo adında küçük bir film prodüksiyon şirketi var, ayrıca Bask Bölgesi'nin çeşitli yerlerinde bu isimde yarım düzine kadar restoran var. İnternette bu masallara yapılan çeşitli atıflara denk geldim, canavarlarla ilgili kısa animasyonlara, tişörtler için yapılmış serigrafilere, yerel festivallerde *tarttalo* kuklası oynatan köylere. Ayrıca *tarttalo* ismini kullanan veya ona atıfta bulunan birkaç blog var. Size linkleri yollarım. Ah bir de, sizin yazdığınız gibi iki 't' ile yazılanı kelimenin eski yazılış şekli. Bir de José Miguel de Barandiarán'ın Bask mitolojisi kitapları var."

O sırada Jonan'ın masasının üzerindeki telefon çaldı ve konuşmalarını böldü. Jonan özür dileyerek telefonu açtı ve kısa bir süre karşı tarafı dinledikten sonra kadını işaret ederek telefonu kapattı.

"Komiser sizi görmek istiyor, patron."

Amaia odasına girdiğinde komiser telefonla konuşuyordu. Kısık sesle özür dileyerek kapıya yöneldi ama adam elini kaldırıp ondan beklemesini istedi.

Komiser telefonu kapatıp gözlerini kadına dikti. Amaia, Başpiskopos'un ona baskı yaptığını tahmin ettiği için tam ona henüz bir şey bulamadıklarını söyleyecekken komiser onu şaşırttı.

"Buna inanamayacaksın; Yargıç Markina aradı. Lucía Aguirre'yi öldürme suçuyla içeride yatan adam eğer hapishaneye gidip onunla konuşursan sana kurbanın kim olduğunu söyleyeceğini söylemiş, yargıç bu yüzden aramış."

Amaia yeni Pamplona Hapishanesi'nin bulunduğu Santa Lucía Tepesi'ne çıktı, güvenliğe rozetini gösterdi ve derhal hapishane müdürünün odasına götürüldü. Amaia'nın daha önce tanıştığı müdür, odasında onu bekliyordu. Yanında Yargıç Markina ve hukuk sekreteri de vardı. İçeriye girdiğinde yargıç onu selamlamak üzere ayağa kalktı.

"Dedektif, sizinle daha önce şahsen tanışma fırsatım olmadı çünkü ben göreve geldiğimde siz doğum iznindeydiniz, geldiğiniz için çok teşekkür ederim. Bu sabah Quiralte müdürle

konuşmak istemiş. Eğer onunla konuşmayı kabul ederseniz size Lucía Aguirre'nin cesedinin nerede olduğunu söyleyecekmiş."

"Siz söyleyeceğini düşünüyor musunuz?" diye sordu Amaia.

"Aslına bakarsanız ben ne düşüneceğimi bilmiyorum. Quiralte işlediği cinayetle övündükten sonra cesedi nereye sakladığını söylememekte direnen ukalanın teki. Müdüre göre adamın tuzu kuru. Karnı doyuyor, rahat uyuyor, sosyalleşiyor ve faal biri."

"Keyfi yerinde gibi görünüyor," diye onu onayladı müdür.

"Numara yapıyor olabilir ya da belki doğruyu söylüyordur. Ne olursa olsun, senden başka kimseyle konuşmamakta diretiyor."

Amaia'nın aklına adamın tutuklandığı gün gün başka bir polis memuru tarafından sorguya çekilirken çift taraflı aynaya gözlerini dikip nasıl baktığı geldi.

"Evet, onu tutukladığımızda da benimle konuşmak istemişti ama öne sürdüğü sebepler çok saçmaydı. O sırada ben doğum iznine ayrılmak üzere olduğum için soruşturma ekibinden biri tarafından sorgulandı."

Amaia ve yargıç sorgu odasına girdikleri sırada Quiralte on dakikadır içerideydi. Masanın karşısındaki sandalyede yayılmış oturuyordu, hapishane üniformasının düğmeleri yarıya kadar açıktı. Adam kendini zorlayarak gülümseyince beyaz ve fazlasıyla uzun diş etleri ortaya çıktı.

"Gerçekten de El Macho'nun dönüşü," diye düşündü Amaia, aklına adamı ilk tutukladıkları gün Jonan'ın yaptığı yorum gelince.

Quiralte onların masanın karşı tarafına yerleşmelerini bekledikten sonra sırtını dikleştirip oturdu ve Amaia'ya ellerini uzattı.

"Demek ki sonunda beni görmeye tenezzül ettiniz, dedektif. Uzun zaman oldu ama beklediğime değdi doğrusu. Nasılsınız? Oğlunuz nasıl?"

Amaia adamın uzattığı ellerini görmezden geldi. Quiralte de kollarını bir süre sonra indirdi.

"Señor Quiralte, bugün buraya gelmemin tek sebebi Lucía Aguirre'nin cesedinin nerede olduğunu söyleyeceğinize söz vermiş olmanız."

"Siz nasıl isterseniz, dedektif ama aslına bakarsanız ben bana karşı biraz daha dostça davranacağınızı düşünmüştüm, sonuç olarak yıldız polis olarak kariyerinizde yükselmenize yardım ediyorum sayılır," dedi adam, pis pis sırıtarak.

"Señor Quiralte..." diye söze başladı Markina.

"Kes sesini," diye tısladı Quiralte. Markina adama gözlerinden alevler saçarak baktı. "Eğer sessiz olmazsan, Sayın Yargıç, tek bir kelime bile etmem. Hatta, senin burada ne işin var? Ben Dedektif Salazar'la konuşmak istiyorum derken ne demek istediğimi tam olarak anlatamamışım galiba. Kalmana izin verdiğim için şükretmelisin."

Yargıç Markina kollarını masadan çekti ve sanki gerektiğinde mahkûma vurmaya hazırlanıyormuş gibi gerdi. Amaia adamın öfkeyle çatırdayan kaslarını duyacaktı neredeyse ama buna rağmen yargıç hiçbir şey söylemedi.

Quiralte tekrar pis pis sırıttı ve Markina yokmuş gibi davranarak tekrar Amaia'yla konuşmaya başladı.

"Sizi çok uzun zamandır bekliyorum, dört koca aydır. Bu işi daha önce halletmek isterdim ama bu işin bu kadar uzamış olması tamamen sizin suçunuz, dedektif. Sizin de bildiğiniz gibi tutuklandığımda sizinle konuşmak istediğimi söylemiştim. Eğer reddetmemiş olsaydınız şimdiye kadar o orospunun cesedini çoktan bulurdunuz ve ben de onca zaman hapishanede çürümek zorunda kalmazdım."

"İşte burada yanılıyorsun," dedi Amaia.

Quiralte sırıtarak başını hayır der gibi salladı. Amaia o anda adamın bundan çok zevk aldığını fark etti.

"Evet?" dedi.

"*Patxaran* içmekten hoşlanır mısınız, dedektif?"

"Pek sayılmaz."

"Hayır, öyle bir kadına benzemiyorsunuz zaten. Eminim hamileyken de içmemişsinizdir. Akıllı bir tercih yoksa benim gibi çocuklarınızın olması kaçınılmazdı," dedi ve kahkahayı bastı. "Şu anda emziriyor olmalısınız, doğru mu?" diye ekledi.

Amaia şaşkınlığını gizlemek için rahatsız olmuş numarası yaparak kafasını kapıya doğru çevirdi ve sandalyesini arkaya itip ayağa kalktı.

"Sakin olun, dedektif, konuya giriyorum. Babam evde *patxaran* yapardı. Özel bir şey değildi ama içilebilir bir şey olurdu. Azanza adındaki küçük bir köydeki tanınmış bir içki fabrikasında çalışıyordu. Kuş eriği hasadı bittiğinde işçilerin kalan meyveleri toplamalarına izin verilirdi. Babam beni de tarlaya götürürdü. O karaçalılar çok ölümcüldür, eğer parmağınıza diken batacak olursa kanı hemen zehirler ve acısı günlerce geçmez. Ben onun için en ideal yerin o çalıların arası olacağını düşündüm."

"Onu oraya mı gömdün?"

"Evet."

"Anlaşıldı," dedi Yargıç Markina, "tam olarak nereye gömdüğünü göstermek için sen de bizimle geleceksin."

"Ben hiçbir yere gitmiyorum! En son istediğim şey o orospuyu tekrar görmek, artık iyice iğrençleşmiştir zaten. Size hangi tarlada olduğunu söyleyebilirim ama gerisi size kalmış. Ben sözümü tuttum, bu iş biter bitmez hücreme dönüp dinlenmek istiyorum." Sırtını tekrar sandalyesine yasladı, yüzü sevinçten parlıyordu.

"İşler böyle yürümüyor maalesef," dedi Markina. "Buraya bizimle kedinin fareyle oynadığı gibi oynayasın diye gelmedik. Bize tam yeri kendin göstereceksin. Sözlü tarifler araştırmayı daha da zorlaştırabilir. Ayrıca olayın üzerinden bayağı zaman geçti, görünürde herhangi bir işaret kalmamış olabilir. Sen bile aynı yeri bulmakta zorlanabilirsin."

Quiralte, Markina'nın monoloğunu böldü.

"Tanrım! Bu ne sıkıcı bir herif böyle. Bana bir kalem ve kâğıt verin de size göstereyim, dedektif."

Amaia adama istediklerini verdi, bu sırada Markina itirazlarını sıralamaya devam ediyordu:

"Beceriksiz bir çizim güvenilir bir haritayla aynı anlama gelmiyor, ekili bir tarlada bütün ağaçlar birbirine benzer."

Amaia, yargıca bilmiş bilmiş gülümsedikten sonra yazmaya başlayan Quiralte'yi izledi.

"Endişelenme, Sayın Yargıç," dedi büyüklük taslayarak, "çizim falan yaptığım yok." Üzerine birkaç sayı ve harf yazdığı kâğıdı onlara geri uzatınca Markina'nın yüzünde şaşkın bir ifade belirdi.

"Bu da ne böyle?"

"Koordinatlar, Sayın Yargıç," diye açıkladı Amaia.

"Enlem ve boylam, Sayın Yargıç – sana Fransız Yabancı Lejyonunda askerlik yaptığımı söylememiş miydim?" diye ekledi Quiralte neşeyle. "Yoksa çizim yapmamı mı tercih ederdin?"

Estella'nın eteklerinde küçük bir köy olan Azanza'daki ana sanayi, *patxaran* adı verilen kuş eriği likörü üretimiydi. Bütün ekibi toplayıp yeri bulduklarında saat epeyce geç olmuştu. Sönmeye yüz tutmuş ışık milyonlarca küçük beyaz çiçek tarafından tutuluyor gibiydi. Baharın gelmesine daha çok olmasına rağmen ağaç dalları bu çiçeklerle süslenmişti. Bu haliyle, zalim bir hayvanın doğaçlama yarattığı bir mezardan ziyade özenle bezenmiş bir saray koridorunu andırıyordu.

Adli tıp uzmanları projektörleri yerleştirip Amaia'nın –aceleleri olmasına rağmen– ısrarla kurulmasını istediği çadırı kurarken kadın çevreyi inceledi. Yağmur yağma ihtimali yok denecek kadar az olmasına rağmen beklenmedik bir sağanağın mezar yerindeki kanıtları yok etme tehlikesini hiçbir şekilde göze almak istemiyordu.

Yargıç Markina kadının yanına geldi.

"Biraz kuşkulu görünüyorsunuz, dedektif. Cesedin burada olmayacağından mı şüphe ediyorsunuz?"

"Hayır, burada bulacağımıza eminim," dedi kadın.

"Peki, o halde kafanızı kurcalayan şey ne?.. İzin verirseniz," dedi elini kadının yüzüne yaklaştırarak. Amaia şaşkınlıkla geriye sıçradı. "Saçınızda bir şey var." Yargıç küçük beyaz bir çiçeği alıp burnuna götürdü.

Amaia, Jonan'ın çadırın diğer tarafından ona doğru baktığını gördü.

"Söyleyin bana, ikna olmanızı zorlaştıran şey nedir?"

"Quiralte'nin davranışı. Adam tipik bir serseri, askeri mahkemede yargılanmış; sarhoş, kibirli, acımasız biri ama..."

"Anlıyorum, Lucía Aguirre gibi çekici bir kadının böyle bir adamla ne işi olabileceğini ben de anlamakta zorlanıyorum."

"Bu konuda size yardımcı olabilirim. Profile çok uyuyor. İyi huylu, kendinden çok başkalarını düşünen, kendini insanlara yardım etmeye adamış, dindar ve aşırı derecede empati yapabilen biri. Din öğretmeniymiş, aş ocağında gönüllü olarak çalışmış, torunlarına bakmış, yaşlı annesini düzenli olarak ziyaret ediyormuş... ama bekâr. Böyle bir kadın için başkalarına bakmadığı sürece hayatın bir anlamı yoktur, her ne kadar onunla ilgilenecek birinin hayatına girmesini hayal ediyor olsa da. Kendini bir kadın gibi hissetmenin özlemi içindedir; kız kardeş, anne veya arkadaş değil, bir kadın gibi. Tek hatası bunu başarmak için ne pahasına olursa olsun bir adama ihtiyacı olduğuna inanması."

"Dedektif, cinsiyetçi biri olduğumu düşünmenizi istemem ama mesele aşk olunca bir kadının kendini tamamlanmış hissetmek adına bir adama ihtiyaç duymasında yanlış bir taraf görmüyorum."

Jonan not almayı bıraktı. Başını kaldırmadan sırıttı, dikkati çukur kazan teknisyenlerle patronu arasında bölünmüştü.

"Sayın Yargıç, Quiralte adam değil. Erkek cinsinin tipik bir örneği ya da müsveddesi. Arada büyük bir fark var."

Mezarı kazanlar siyah plastik bir örtüye ulaşınca haber verdiler. Amaia mezara yaklaştı ama bu arada Markina'ya dönüp konuşmayı ihmal etmedi:

"Lucía Aguirre'nin de bunu fark ettiğine eminim. Onu bu yüzden ihbar etti. Ama biraz geç kaldı."

Kütle tamamen ortaya çıkınca katilin, kadının cesedini üstten ve alttan olmak üzere iki çöp poşetinin içine koyup orta yerinden selo bantla bantladığını gördüler. Bant çözülmüştü, rüzgârda uçuşuyor ve tüyler ürpertici bir harekete sebep oluyordu, sanki kurban mezarında kıvranıp dışarı çıkmak için feryat figan ediyormuş gibi. Aniden esen sert bir rüzgâr poşetin katlarının arasından kurbanın kırmızı beyaz kazağının görünmesine sebep oldu. Amaia bu görüntüyü rüyasından hatırlıyordu. Ensesinden aşağıya doğru ürperdiğini hissetti.

"Bunun her açıdan fotoğraflanmasını istiyorum," diye emretti. Fotoğrafçıların işlerini bitirmesini beklerken birkaç adım geri gitti, haç çıkardı ve başını eğerek kurban için kısa bir dua daha okudu.

Yargıç Markina ağzı açık kadına bakarken Doktor San Martín yanlarına geldi.

"Ölüyle arana mesafe koymanın yollarından biri sadece," diye mırıldandı Markina'ya, yargıç utanmış gibi bakışlarını kaçırdı.

Doktor San Martín mezarın üstüne çıktı. Çantasından küçük bir makas çıkarıp Markina'ya baktı ve izin alınca işe koyuldu. Tek bir hareketle plastiği boylamasına kesti ve cesedin üst kısmı ortaya çıktı.

Dümdüz uzanmış olan ceset hafifçe sağ tarafına dönmüştü. Çözünme oldukça ileri bir seviyede olsa da soğuk ve kuru toprak çözünmeyi bir parça geciktirmişti. Et basık ve pörsümüş görünüyordu, özellikle de yüz kısmında.

"Neyse ki son günlerdeki soğuk hava sayesinde çözünme beş ay gibi bir süreden bekleyeceğimiz kadar ilerlemiş değil," diye açıkladı San Martín. "İlk bakışta cesedin boynundaki derin kesik

dikkat çekiyor. Kazağın üzerindeki kan lekeleri bunlar yaşanırken kurbanın hayatta olduğunu gösteriyor. Kesik derin ve düz, demek ki son derece keskin bir bıçak kullanılmış ve öldürme amacıyla yapılmış. Hiçbir tereddüt izi yok, ayrıca kesik soldan sağa doğru açılmış, bu da katilin sağ elini kullandığını gösteriyor. Kurban aşırı derecede kan kaybetmiş, bu yüzden nispeten kuru bir toprağın altına iyice sarılmış olarak konulsa da ilk aşamada fazlasıyla böceğe maruz kaldığını gösteren çok sayıda kanıt var."

Amaia mezarın başına gidip çömeldi. Başını hafifçe yana yatırdı ve birkaç dakika sanki başı dönüyormuş gibi o şekilde kaldı.

Yargıç Markina kadına endişeli gözlerle baktı. Kadına doğru yürümeye başlayınca Jonan bir hareketle adamı durdurdu ve kulağına bir şeyler fısıldadı.

"Boynundaki iz darbe etkisiyle mi olmuş?" diye sordu Amaia.

"Çok iyi tespit," dedi San Martín, öğrencisini iyi yetiştirmiş bir öğretmenin gururuyla ışıldayan bir yüzle, "üstelik kadın öldükten sonra olmuş çünkü o bölge çukur olmasına rağmen hiç kan yok."

"Bakın," dedi Amaia, eliyle işaret ederek, "başının her yeri bunlarla dolu."

"Evet." San Martín kadını başıyla onayladı ve bir parça daha eğildi. "Bu kısımda saç yok, çözünmeden kaynaklı görünmüyor."

"Jonan, bu açıdan bir fotoğraf çeker misin lütfen?" diye sordu Amaia.

Markina, Amaia'nın yanına çömeldi, kadına o kadar yaklaşmıştı ki montunun kolu kadına değdi.

Kısık sesle özür diledikten sonra San Martín'e cesedin en başından beri burada mı bulunduğunu yoksa öldürüldükten sonra mı getirildiğini sordu. San Martín başından beri burada olduğunu düşündüğünü, kurtçuk kalıntılarının bu bölgeye ait erken dönem toprak faunasıyla uyumlu olduğunu ama kesin emin olmak için bazı testler yapması gerektiğini söyledi.

Markina ayağa kalktı ve belirli bir mesafeden not tutan hukuk danışmanının yanına gitti.

Amaia bir süre daha çömelmiş vaziyette cesedi inceledi.

Jonan beklenti dolu gözlerle kadına baktı.

"Artık cesedi götürebilir miyiz?" diye sordu teknisyenlerden biri.

"Daha değil," dedi Amaia, çevresine bakmadan, elini kaldırarak. "Sayın Yargıç," diye seslendi.

Markina kadına doğru yüzünü çevirdi ve itaatkâr bir şekilde geri döndü.

"Quiralte bana eğer benimle daha önceden konuşmuş olsaydı, hapiste aylarca çürümesine gerek kalmayacağını söyledi, değil mi?"

"Evet, öyle, cinayeti itiraf etmiş olmasına rağmen böyle bir şeyin olabileceğini nasıl düşündüğünü hiç bilmiyorum."

"Ben biliyorum sanırım..." diye fısıldadı Amaia, düşünceli bir edayla.

Markina'nın uzattığı eline kaşlarını çatarak baktı ve ayağa kalkarak mezarın çevresinde dolaştı.

"Doktor, poşeti alta kadar kesebilir misiniz lütfen?"

"Elbette."

Doktor makası tekrar eline aldı ve bu sefer poşetin alt tarafından dizlere kadar olan bölümü kesti.

Lucía Aguirre'nin çizgili kazağının altına giydiği etek yukarı sıyrılmıştı ve kadının iç çamaşırı yoktu.

"Sanırım cinsel saldırı olduğuna dair kanıtlar bulacağız, bu tip vakalarda sık rastlanan bir durumdur. Olay kurbanın ölümünden sonra olduysa hiç şaşırmayacağım," dedi patolog.

"Evet, zincirinden boşanıp bütün fantezilerini gerçekleştirmek isteyen gözü dönmüş biri gibi – ama benim aradığım bu değil."

Poşeti yavaşça her iki tarafından da çekti.

"Jonan, bir dakika buraya gelebilir misin? Plastiği gergin bir şekilde tutalım, çamur içeri girmesin."

Jonan başını hafifçe salladı ve fotoğraf makinesini teknisyenlerden birine uzattı. Çömeldi ve plastik poşeti iki ucundan sıkıca tuttu.

Amaia da onun yanına çömeldi, el yordamıyla kurbanın sağ omzunu buldu ve eliyle aşağıya doğru indi, ceset hafif yan yattığı için kolun bir kısmı bedenin altında kalmıştı. Amaia iki elini kullanarak kadının bisepsinin altına parmaklarını koydu ve kolu dışarı çıkarmak için hafifçe çekti.

Jonan bir anda irkilince dengesini kaybetti ve arkaya doğru düştü ama plastik poşeti tutmaya devam etti.

Kol tam dirsekten temiz bir kesikle ayrılmıştı, hiç kan olmadığı için kol kemiğinin ucu ve çevresindeki kurumuş et görünüyordu.

Amaia'nın bedenine korkunç bir ürperti yayıldı. Bir an için evrendeki bütün soğuk sanki omurgasını sarmıştı, elektrik verilmiş gibi titriyordu.

"Patron..." Jonan'ın sesi onu gerçek dünyaya döndürdü.

Jonan'a bakıp başını salladı.

"Hadi gidelim, Jonan," diye emretti, eldivenlerini çıkardı ve arabaya doğru koşmaya başladı.

Birden durdu ve arkasını dönüp Markina'ya bakarak konuşmaya başladı:

"Sayın Yargıç, hapishaneyi arayıp Quiralte'yi sıkı gözetim altında tutmalarını söyler misiniz? Gerekirse hücresinin içine bir gardiyan koysunlar."

Markina telefonunu eline almıştı bile.

"Neden?" diye sordu omuz silkerek.

"Çünkü kendisini öldürecek."

Arabanın anahtarını Jonan'a verdi, düşünmesi gerektiğinde ve acelesi olduğunda hep yaptığı gibi. Jonan iyi bir şoördü, Amaia'nın hemen teslim olacağı gaza basma içgüdüsü ve

güvenlik arasındaki dengeyi çok iyi sağlıyordu. Azanza'dan, Pamplona'ya varmaları yarım saatten az sürdü. En sonunda yağmur kesildi ama bulutlu gökyüzü yerini şehir ışıklarını bile karartacak yıldızsız ve aysız bir geceye bıraktı. Hapishanenin otoparkına girdiklerinde ışıkları yanmayan bir ambulans gördüler.

"Siktir," diye mırıldandı Amaia.

Onları kapıda karşılayan bir polis memuru, güvenlikten geçmelerine gerek kalmasın diye onları bir koridora götürdü. Koridorda yürürlerken güncel bilgileri verdi:

"Sağlık ekibi ve hapishane doktoru şu anda yanında. Sanırım bir şey yutmuş, fare zehri gibi bir şey. Temizlik görevi yapan mahkûmlardan birinden satın almış olmalı. Genellikle bunu birbirlerinin yiyeceklerine koyuyorlar ya da ilaçları kesmek için kullanıyorlar, küçük dozlarda kullanıldığında mide kramplarına ve bulantısına sebep oluyor. Sizden uyarı geldikten sonra onu bilincini kaybetmiş halde, kendi kanında ve kusmuğunda yatarken bulduk. Kusmaktan içi dışına çıkmıştı. Şimdi bilinci yerinde sayılır ama nerede olduğunun farkında olduğunu sanmıyorum."

Beti benzi atmış olan ve endişeli görünen hapishane müdürü onları Quiralte'nin hücresinin dışında bekliyordu.

"Asla tahmin edemezdik..."

Amaia hızla adamın yanından geçip hücrenin içine baktı. Her yeri korkunç bir dışkı ve kusmuk kokusu sarmıştı ve bunların ortasında, ranzasında hareketsiz yatan Quiralte'nin her yerinden borular çıkıyordu. Yüzünde oksijen maskesi olmasına rağmen Amaia adamın burnunun ve ağzının çevresindeki su kabarcıklarını görebiliyordu. Sağlık elemanlarından biri not alırken diğeri sessizce ekipmanlarını topluyordu.

Amaia'nın eskiden tanıdığı hapishane doktoru hızla dönüp yanına geldi ve eldivenlerini çıkardıktan sonra kadının elini sıktı.

"Dedektif Salazar, bu sefer çok zor oldu," dedi gür kaşlarını kaldırarak. "Buraya ilk ben geldim çünkü henüz binadan çıkmamıştım. Sağlık teknisyenleri beş dakika sonra geldi. Elimizden

geleni yaptık ama onu kurtaramadık. Bu kadar zehirli bir madde bir kez mideye girdikten sonra, özellikle de kişi bunu kendisi yaptıysa mutlu sonlara nadiren rastlanır." Doktor kenara atılmış olan bisiklet suluğunu göstererek konuşmaya devam etti: "Hücresine döner dönmez kendi kokteylini hazırlayıp içmiş. Çok acı çekmiş olmalı ama ne bir ses çıkarmış ne de yardım çağırmış." Ölü adama bir kez daha dikkatlice baktı. "Şimdiye kadar karşılaştığım en korkunç ölümlerden biriydi."

"Bir not bırakmış mı acaba?" diye sordu Amaia, çevresine bakınarak.

"Bunu bırakmış," dedi doktor, kadının arkasındaki ranzayı işaret ederek.

Amaia, Quiralte'nin alttaki ranza yatağının duvarına ne yazdığını okumak için hafifçe öne eğildi.

TARTTALO

Jonan da burnunu kırıştırarak aynısını yaptı.

"Bunu şeyle yazmış..."

"Dışkıyla," dedi doktor arkasından, onu tasdikleyerek. "Bunu dışkıyla yazmak hapishanelerdeki geleneksel direniş yöntemlerinden biridir. Ama bu kelimeye gelince, ne anlama geldiği konusunda en ufak bir fikrim yok."

7

Amaia ne zaman toplantı yapacak olsa toplantı salonuna ilk kendisi gidiyordu. Birkaç dakika pencereden Pamplona'yı seyredip gitgide artan seslerin uğultusuyla uyuşmuş olarak düşüncelerini toplamaya çalışıyordu. Yanına sadece Jonan sessizce elinde bir kupa kahveyle geliyordu ve çoğunlukla ellerini kupanın sıcaklığıyla ısıttıktan sonra hiç dokunmadan unutup gidecek olmasına rağmen kendisine uzatılan kahveyi hiç geri çevirmiyordu.

Dedektif Iriarte'nin toplanan kalabalığı selamlayan neşeli sesini duyunca yüzünü odaya döndü. Iriarte'yle birlikte içeri giren Dedektif Yardımcısı Zabalza başını sallayıp fısıldayarak bir şeyler söyledikten sonra onun yanına oturdu. Amaia herkes yerine oturana kadar bekledi. Tam konuşmaya başlayacakken kapı sonuna kadar açıldı ve içeri komiser girdi. Komiser ellerini göğsünde kavuşturup duvara yaslandı ve özür diledikten sonra Amaia'dan devam etmesini rica etti.

"Ben burada değilmişim gibi davranın," dedi.

"Herkese günaydın. Hepinizin tahmin edeceği gibi bu toplantının amacı Arizkun'daki kiliseye yapılan saldırıları soruşturmak için bir eylem planı oluşturmak. Kemikler üzerinde yapılan ilk

testlerin sonuçları kemiklerin bir yaşından küçük bir bebeğe ait olduğunu gösteriyor ama bunun dışında aydınlatıcı bir bilgi yok. Doktor San Martín yeni bilgiler edindikçe bizleri süreç hakkında bilgilendirmeye devam edecek ama bu arada ben nelerin saygısızlık eylemi sayıldığına ve bu kategori altında hiç şüpheye yer bırakmayacak şekilde toplanabilecek vakaların neler olduklarına bakarak başlamak istiyorum..." Ayağa kalktı ve Dedektif Yardımcısı Etxaide'nin arkasına geçti.

"Kutsal bir şeye saygısızlık o şeyi kutsallığından mahrum etme eylemi, saygı duyulması gereken objeleri yağmalamak ve aşağılamak. Bu öncülden yola çıkarsak ve eylemlerin bir tapınakta meydana geldiğini ve işin içinde ceset kalıntılarının olduğunu da göz önünde bulunduracak olursak böyle bir eylemle karşı karşıya olduğumuzu söyleyebiliriz. Ancak bu vakada ne şekilde ilerleyeceğimize karar vermeden önce bazı şeyleri açıklamakta fayda var. Her türlü suç teşkil eden eylemde olduğu gibi bu eylemler de karşımıza çeşitli formlarda çıkabilir. Bu eylemlerin teknik ayrıntılarını anlayabilirsek aradığımız kişinin profilini çıkarabiliriz.

"En sık rastladığımız saygısızlık eylemlerinden birinin doğasında vandalizm yatar, genellikle topluma olan nefretlerini o toplumun kutsal ve dini sembollerine saldırmak suretiyle dışa vuran şehir çeteleri ve marjinal gruplarla ilişkilendirilir. Bu çeteler bir anıta veya kütüphaneye saldırabilirler, bayrak yakabilir ve büyük bir mağazanın vitrin camını paramparça edebilirler. Kutsala saygısızlık eylemleri içinde en kolay tespit edilebilecek olan da budur çünkü mantıkdışı bir şiddetin izleri net olarak görülebilir.

"İkinci türde, kilise ve mezarlıklara saygısızlık yapan insanlar vardır, suçlulardan oluşan bu çete ve grupların tek amacı değerli eşyaları çalmak, kilisenin mikrofon, ses ve ışıklandırma sistemlerini, gümüş veya altından yapılan herhangi bir objeyi, kutsal ekmek ve şarap kutusunu, mumlukları, kadehleri, hatta mezar kazma aletlerini bile çalmaktır. En çirkin vakalarda ceset

üzerinde bulunan mücevherlerin ya da cesedin altın dişlerinin çalındığını görürüz. Geçtiğimiz günlerde bir çete ölülerin mezarlarındaki platin fotoğraf çerçevelerini çalmıştı. Bu çocuk suçlulardan bazıları, polisi yanlış yönlendirerek suçu tarikatlara atıp o bölgede yaşayanları korkutmak için olay yerini şeytana tapma ritüeli yapılmış gibi gösterdiklerini itiraf ettiler. Bu tip vakalarda hemen aldanmamak çok önemli, sonuçta satanistler papazların cep telefonunun peşine düşmezler. Bu da bizi üçüncü tür eylemlere getiriyor, ezoterik olanlara. Jonan..."

Jonan ayağa kalktı ve beyaz tahtaya yürüdü.

"Bunlar farklı kültürlerden türeyen büyü ritüelleri. Bu türdeki saygısızlık eylemlerinin büyük bir kısmı *santería**, Haiti *vudu* büyüsü, Brezilya *candomblé* dini ya da Küba'nın *palo mayombé*** dininde kullanılan ritüellerin ta kendisidir," dedi, kelimeleri beyaz tahtaya yazarak.

"Bu ritüeller ölüm ve spiritüalizmle ilişkilendirilir ve kilise veya tapınaklarda değil de âdet gereğince kiliselerde uygulanır. Sadece satanistler Hıristiyanların tapındıkları yerleri tercih eder çünkü şeytana tapıyor olmalarının yanı sıra asıl amaçları Tanrı'ya saldırmaktır. Satanik saygısızlık eylemlerine daha nadir rastlanır ama buna rağmen dün Başpiskopos'la yaptığımız toplantıda daha sonradan ortaya çıkabilecek taklit suçlarını önleyebilmek adına bu tip eylemlerin genellikle örtbas edildiği konuşuldu. Çoğunlukla karşımıza çıkanlar dışkıya, kusmuğa, idrara, hayvan kanına ve küllere bulanmış kutsal semboller, burada amaç törensel bir hava yaratmak: başları kesilmiş azizler, üzerlerine fallik semboller çizilmiş Meryemler, ters dönmüş haçlar gibi şeyler. Birkaç yıl önce satanist bir grup Galiçya'da A Lanzada'daki minik bir şapelin kapısını baltayla kırdı. O bölgede çok saygı duyulan bir Meryem heykelinin ellerini kesip uçurumdan aşağıya attılar.

---

* Katolik ve Yoruba inançlarını birleştiren panteistik bir inanç sistemi. (ç.n.)

** Küba'da ortaya çıkan bir Afrika dini, *Santería*'nın karanlık tarafı olarak bilinir. (ç.n.)

İşte bu, bu tür teatral eylemlerin tipik bir örneği çünkü sonuçta sağlam olsa da üzerinde çok eski bir kilit olan ve alarm olmayan kapıyı zor kullanarak da açabilirlerdi ya da heykelin tamamını alıp gidebilirlerdi ama bu yaptıkları çok daha dikkat çekici ve saldırgandı."

Amaia tekrar söz aldı:

"Son olarak, saygısızlık eylemleri bir tür toplumsal protesto olarak karşımıza çıkıyor, en azından faillerin iddiası bu. Amerika'da, FBI'da görevliyken bu tip davranışlar üzerine çalışma fırsatım oldu. Bu tip eylemlere örnek olarak mezarlara yapılan vandalizm, belirli insanların cesetlerini mezardan çıkarıp kollarını bacaklarını kesmek verilebilir ve bu eylemlerin tek amacı insanları şaşırtmak. Bu tip eylemleri sergileyen insanlar topluma karşı çok güçlü bir nefret taşıyor ve profil uzmanları onların son derece tehlikeli insanlar olduğunu düşünüyor çünkü bu saygısızlık eylemleri sadece başlangıç ve bunun devamında iş canlıları hedef almaya kadar varabiliyor. Bununla ilgili çok iyi bilinen bir örnek var; Madrid'deki 11 Mart saldırılarından sonra bir polis memuru teröristlerin Leganés'te saklandıkları evde çıkan bir patlama sırasında öldü. Cenazeden sonra bir grup cesedi mezarından çıkardı, uzuvlarını kestikten sonra cesedi yaktı. Şunu da unutmamak gerekir ki Müslümanların inanışına göre ateş ölünün ruhunun sonsuza kadar yok olması anlamına geldiği için onun öteki dünyada yeniden dirilmesini imkânsız kılar.

Suçlu davranışları üzerine yapılan çalışmalara göre bu tip davranışlar psikopatinin bir aşaması olarak görülüyor. Bu tip failler sıklıkla geçmişte hayvanlara işkence yapmış, kundaklama eylemlerinde bulunmuş, altlarını ıslatan, derslerinde son derece geri olan, taciz geçmişine sahip kişiler oluyorlar... Sıklıkla, önemli ölçüde psikoseksüel bir unsura da rastlıyoruz çünkü bu insanlar karşı cinsle normal bir şekilde ilişki kurmakta zorluk yaşıyor.

Başlangıçta, vandalizm teorisinden yana olduğumu itiraf etmeliyim ve bunu tamamen elemiş de değilim. Ancak Arizkun'un tarihi özelliklerini göz önünde bulundurduğumuzda bu saldırıların henüz başlangıç aşamasında olsa da bir tür toplumsal protesto olabileceğini göz ardı edemeyiz. Arizkun tarihi hakkında az bilgi sahibi olanlar için Jonan olası tarihi gerekçeleri açıklayan bir rapor hazırladı.

Elediğimiz diğer bir saygısızlık eylemi ise sanat hırsızlığı. Bu kategoriye giren vakalarda failler, önceden kararlaştırdıkları bir kiliseye girip minimum hasar verdikten sonra sadece en değerli eşyaları alırlar. Bu insanlar genellikle başka biri için çalışırlar ve asla fırsatçı veya düzensiz değillerdir."

"Güzel," dedi komiser. "Peki şu ana kadar neler yaptınız?"

Iriarte not defterini açıp yüksek sesle okumaya başladı:

"Şimdilik kilisenin önünde yirmi dört saat duran bir devriye arabamız var, bu biraz da olsa bölge sakinlerinin kendilerini güvende hissetmelerini sağlıyor gibi görünüyor, hatta birkaçı gelip polis memurlarına teşekkür etmiş. Sonrasında başka bir eylem de yaşanmadı."

"Kilisenin yakınında yaşayanları sorguya çektiniz mi?" diye sordu Amaia.

"Evet ama Arizkun geceleri mezarlık kadar sessiz olsa da ne bir şey gören ne de duyan olmuş. Sırayı baltayla paramparça ederken oldukça gürültü çıkmış olmalı."

"Kilisenin duvarları çok sağlam, darbe sesini bastırmıştır, evlerin duvarları da öyle. Ayrıca o kadar soğuk bir kış gecesinde herkes kapısını penceresini sıkı sıkı kapatmıştır."

Iriarte başını evet der gibi salladı. "Bir de bölgede anti sosyal eğilim gösteren ergen grupları soruşturduk ama bir şey bulamadık. Arizkun'daki gençler genel olarak oldukça kayıtsızlar, biraz milliyetçiler ve kiliseyi kasabanın bir simgesi olarak görüyorlar."

"Peki, şu Cagot meselesi ne oldu?" diye sordu Amaia.

Iriarte içini çekti. "Bu çok hassas bir konu, patron. Arizkun'daki insanların çoğu bu konuda konuşmaktan hoşlanmıyor. İnanın bana, eskiden olsa yabancı biri Arizkun'a gidip kendileri hakkında sorular soracak olsa karşılarında kapı duvar bulurdu."

"Bununla ilgili çok tuhaf hikâyeler de var," dedi Zabalza. "Şöyle bir şey duymuştum, birkaç yıl önce çok tanınmış bir yazar Cagotlarla ilgili bir şeyler yazmak amacıyla Arizkun'a gelmiş ama soru sorduğu herkes salağa yatmış veya onu duymazdan gelmiş, adam da bu projeyi bırakmak zorunda kalmış. Herkes ısrarla Cagotların bir efsane olduğunu ve hiçbirinin onların varlığına inanmadıklarını söylemiş. Yazar Camilo José Cela da onlarla ilgileniyormuş, ona da aynı şekilde davranmışlar."

"Bahsettiğin benim halkım," dedi Amaia gülümseyerek. "Yeni nesil için durum farklı olmalı. Gençler genellikle kendi kökenleriyle gurur duyar ama onlarda eski neslin taşıdığı suçluluk duygusu yoktur. Dün Jonan'a da söyledim, Cagotların hikâyesi Yahudilerinkine ya da İspanya'daki Müslümanlarınkine benziyor; bu insanlara dinleri, cinsiyetleri, ataları, zenginlikleri yüzünden farklı davranılıyordu, bugünkü durumdan çok da farklı değil aslında... Soylu kadınlar ya evlenmek zorunda kalıyor ya da manastıra kapanıyordu."

"Muhtemelen haklısınız. Gençlerin çoğuna iç savaştan öncesi sanki tarih öncesi çağlarmış gibi geliyor. Buna rağmen insanların kalplerini kırmamaya dikkat etmeliyiz."

"Edeceğiz," dedi Amaia kesin bir sesle. "Ben bu öğleden sonra soruşturma için birkaç günlüğüne Elizondo'ya gidiyorum."

Komiser başıyla onay verince kadın sözüne devam etti:

"Jonan Katolik karşıtı olan eylem grupları, Cagotlar ve saygısızlık eylemi yapılan objelerle ilgili her şeyi araştıracak. Birinin benim için Arizkun'da hem bölge papazıyla hem de şapel papazıyla ayrı ayrı bir görüşme ayarlamasını istiyorum çünkü bu saldırılar içlerinden birinden intikam almak amacıyla da yapılmış olabilir. Codex Calixtinus'un çalınma olayını hatırlayın,

sonuç olarak bu hırsızlığı yapanın Santiago Katedrali'nın eski çalışanlarından biri olduğu ortaya çıktı, sebebi katedralin baş papazından intikam almakmış. Demek istediğim şu, tarihi ve mistik teoriler ortaya atmadan önce bu işin içinde olan insanları araştırmalıyız, tıpkı diğer vakalarda yapacağımız gibi. Takibini yapmak istediğim birkaç fikir var aklımda. Söyleyeceklerim şimdilik bu kadar," dedi ayağa kalkıp komiserin arkasından toplantı salonundan çıkarken. "Yarın orada görüşürüz."

Onu sabahın üçüne kadar ayakta tutan rapor komiserin masasında duruyordu. Komiserin, raporu okuyup okumadığına dair bir işaret bulabilmek için raporun kapağını dikkatle inceledi.

"Efendim, raporumu okuyacak fırsatınız oldu mu?"

Komiser cevap vermeden önce kafasını çevirip kadını düşünceli bir tavırla süzdü.

"Evet, Salazar, oldu. Çok yorucuydu."

Amaia komiserin ne düşündüğünü yansıtmayan yüzüne baktı, acaba yorucu olması onun için iyi miydi yoksa kötü müydü?

Kısa bir sessizlikten sonra komiser onu şaşırtacak şeyler söyledi:

"Yorucu ama son derece ilginçti. Bütün bunların dikkatini çekmesinin sebebini anlayabiliyorum. Teğmen Padua'nın soruşturmaya devam edilmesini faydalı bulmasını da anlayabiliyorum ama Padua'nın amirleriyle aynı fikirdeyim. Eğer sen bana bu raporu bir hafta önce getirmiş olsaydın ben de sana aynen onların Padua'ya söyledikleri şeyleri söylerdim. Bütün bu benzerlikler bana biraz zorlama gibi geliyor ve tamamen tesadüf eseri olabilir. Mahkûmların kendi aralarında ya da işledikleri suçlara hayran olan insanlarla konuşmaları sandığımızdan daha sık rastlanan bir durum."

Komiser durdu ve kadına bakmaya devam etti.

"Dün yaşanan olaylar elbette olayı daha farklı bir açıdan görmemize olanak sağladı. Quiralte cesedin nerede olduğunu

söyleyerek seni bu olayın bir parçası haline getirdi. Bu konuyu uzun uzadıya düşündüm ama hâlâ emin değilim. Bütün bu dosyalar resmi olarak kapanmış durumda. Katillerin hepsi kendini öldürdü. Farklı karakolların yetki alanındaki farklı bölgelerde gerçekleşen, birbirinden ayrı dosyalar bunlar ve sen benden soruşturma başlatmamı istiyorsun."

Amaia hiç konuşmadan komisere bakmaya devam etti.

"Sana olan inancım tam, Salazar, içgüdülerine güveniyorum. Ortada merakını uyandıracak bir şey olduğunun farkındayım. Ancak resmi bir soruşturma açmamızı gerektirecek kadar kanıtımız olduğunu sanmıyorum, bu durum farklı bölgelerdeki kolluk kuvvetleri arasında bir rekabete sebep olabilir."

Sustu, Amaia nefes bile almıyordu.

"Bana söylemediğin başka bir şey yoksa tabii..."

Amaia gülümsedi. Bu adam boşuna komiser olmamıştı. Cebindeki plastik poşeti çıkarıp ona uzattı.

"Jasón Medina adliyenin tuvaletinde kendini öldürdüğü gün bu zarfı cebinde taşıyormuş."

Komiser zarfı kadından aldı, poşetin içindeki zarfa dikkatle baktı. "Üzerinde senin adın var," dedi şaşkın bir şekilde. Çalışma masasının çekmecesini açıp eldiven çıkardı.

"Dokunabilirsiniz, parmak izi araması yapıldı, tek bir parmak izine bile rastlanmadı."

Komiser zarfı poşetin içinden çıkardı, içindeki kâğıtta yazanı okuduktan sonra Amaia'ya baktı.

"Tamam," dedi. "İki katilin sadece sana hitaben bir not yazmış olmasından yola çıkarak sana soruşturma açma yetkisi veriyorum."

Amaia başını hafifçe salladı.

"Kimsenin canını sıkmamaya çalış, ayrıca soruşturmaya başlamadan önce Markina'nın onayını al, gerçi bunun sorun olacağını sanmıyorum. Bir dedektif olarak sana çok saygı duyuyor gibi görünüyor. Bu sabah Aguirre vakası hakkında konuşmak

için aradığında sana övgüler yağdırdı. Diğer bölge polisleriyle bir anlaşmazlık yaşanmasını istemiyorum, bu yüzden çok nazik ve hassas olmanızı istiyorum." Sözlerinin etki etmesi için durdu. "Ve bunun karşılığında Arizkun'daki saygısız saldırı olaylarında aşama kaydetmenizi istiyorum."

Amaia bezgin bir suratla ona baktı.

"Bu konudaki fikirlerini biliyorum ama bu vakayı kısa sürede çözmek zorundayız. Biraz önce Belediye Başkanı aradı. Çok endişeliydi."

"Eminim ki suçlular işi gücü olmayan gençlerden başkası değildir."

"Tamam o zaman, onları tutuklayın, elimde isim olsun, o durumda Başpiskopos bizden desteğini esirgemeyecektir. Bu konuda çok endişeliler, tamam, Kilise'yle ilgili bir mesele olduğunda biraz abarttıklarını ben de biliyorum ama buna rağmen daha önce gerçekleşen, çok daha sansasyonel saldırılarda bile bu kadar rahatsız olduklarına hiç şahit olmamıştım."

"Endişelenmeyin. Elimden geleni yaparım. Siz de biliyorsunuz, kilisenin önüne bir devriye arabası koyduk. Artık kendilerini daha güvende hissediyor olabilirler, belki size baskı yapmayı da bırakırlar."

"Umarım," dedi komiser.

Amaia ayağa kalktı ve kapıya doğru yürüdü.

"Teşekkür ederim, efendim."

"Dur bir dakika, Salazar, bir şey daha var."

Amaia olduğu yerde durup bekledi.

"Senin yürüttüğün *basajaun* cinayetleri soruşturmasında olanlar yüzünden Montes'in işten uzaklaştırılmasının üzerinden bir yıl geçti. Olayları inceledikten sonra İçişleri, görevine geri dönmesini önerdi. Sen de biliyorsun ki bunun gerçekleşebilmesi için bu olaya dahil olan diğer polislerin, bu durumda senin ve Dedektif Iriarte'nin, Montes hakkında olumlu bir rapor yazması gerekiyor."

Amaia hiç konuşmadan bekledi, komiserin sözü nereye getireceğini merak ediyordu.

"İşler değişti. Sen o zaman soruşturmanın başındaki dedektiftin, şimdi cinayet masasının başındasın. Eğer Dedektif Montes görevine geri dönecek olursa, o da diğer herkes gibi senin emrinde olacak. Seni onun ekibine verip vermemek benim inisiyatifimde ama senin ekibinde bir açık var, bu yüzden eğer Montes'i istemiyorsan yerine kalıcı başka bir polis göndermem gerekir."

"Bu konuyu düşüneceğim," dedi Amaia buz gibi bir sesle.

Komiser, kadının düşmanca tavrını sezmişti.

"Fikrini değiştirmeye çalışmıyorum, dedektif, sadece seni durumdan haberdar ediyorum."

"Teşekkür ederim, efendim," diye cevap verdi Amaia.

"Artık çıkabilirsin."

Amaia çıktıktan sonra kapıyı kapatırken mırıldandı:

"Elbette değiştirmeye çalışmıyorsunuz."

Navarra Adli Tıp Kurumu günün ortasında bomboştu. Sağanak yağışların arasında, kararsız güneş yeni yağan yağmurun parlattığı yüzeylerin üzerine vuruyordu. Otoparktaki boş yerlere bakıldığında öğlen yemeği saatinin geldiği belli oluyordu. Amaia buna rağmen, geldiğini görür görmez içtikleri sigaraları söndürüp ona doğru yürümeye başlayan iki kadını görünce hiç şaşırmadı. İsimlerini hatırlamaya çalışırken hafızası ona yardımcı oldu: "Lazaro'nun kardeşleri."

"Marta, María," diye selamladı kadınları. "Burada olmamalısınız," dedi. Bu arada aile üyelerinin, sevdikleri insan çıkarılana kadar gidebilecekleri bir yer olmadığını, bu yüzden ya kapının önünde ya da küçük bekleme odasında beklemek zorunda olduklarını çok iyi biliyordu. "Evde bekleseniz daha iyi olur, ben sizi en kısa sürede...." Yaptığı kötü çağrışımlardan dolayı otopsi kelimesini aile üyelerinin yanında kullanmakta zorlanıyordu. Aslında sadece basit bir kelimeydi, sonuçta herkes neden burada

olduğunun farkındaydı, hatta bazen aile üyelerinden biri kullanıyordu bu kelimeyi. Ama bunun ne anlama geldiğini çok iyi bildiği için bu kelimeyi kullanmak onun için sevdiği birinin cesedinde neşterle Y şeklinde bir kesik açmak kadar acı vericiydi. "... bütün testler biter bitmez haberdar ederim," dedi Amaia.

"Dedektif." Büyük kardeşti konuşan, Marta mı María mı olduğundan asla emin olamıyordu. "Annemiz vahşi bir cinayete kurban gittiği için otopsi yapılmak zorunda olduğunun farkındayız ama bize, şeyi... cesedini ancak birkaç gün içinde teslim edebileceklerini söylediler."

Küçük kız kardeş o anda hıçkırarak ağlamaya başladı. Kendini durdurmak için sanki boğuluyormuş gibi nefes alıp vermeye başladı.

"Neden?" diye sordu büyük olan. "Kimin öldürdüğünü zaten biliyorlar. Onu o hayvanın öldürdüğünü biliyorlar. Artık o da öldü ve Tanrı beni affetsin buna çok seviniyorum çünkü tam hak ettiği şekilde öldü, tıpkı bir fare gibi."

Onun da yanaklarından aşağı yaşlar süzülmeye başlamıştı. Gözyaşlarını sinirle sildi, kız kardeşinin aksine onunki öfke gözyaşlarıydı.

"... Ama bir yandan da keşke hayatta olsaydı diyorum, kilit altında, hapishanede çürüyüp gitseydi. Bunu anlayabiliyor musunuz? Onu kendi ellerimle boğarak öldürebilmeyi çok isterdim, annemize yaptığı şeylerin hepsini ben de ona yapmak isterdim."

Amaia başını anlıyorum der gibi salladı. "Ve bu bile kendinizi daha iyi hissetmenize yardımcı olmazdı."

"Ben kendimi daha iyi hissetmek istemiyorum ki, dedektif. Şu anda dünyada kendimi iyi hissetmemi sağlayacak bir şey olduğunu sanmıyorum. Ben sadece onun canını yakmak isterdim, o kadar."

"Böyle söyleme," dedi kız kardeşi.

Amaia elini çok sinirli olan kadının omzuna koydu.

"Yapamazdınız. Şu anda istediğiniz şeyin bu olduğunu sandığınızı biliyorum, bir ölçüye kadar çok da normal bir şey bu ama kimseye bunu yapamazdınız, yapamayacağınızı biliyorum."

Kadın gözlerini Amaia'ya dikti. Amaia kadının dağılmak üzere olduğunu görebiliyordu.

"Bundan nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz?"

"Çünkü onun yaptığı şeyleri yapabilmek için onun gibi biri olmanız gerekiyor."

Kadın elleriyle ağzını kapattı, yüzündeki dehşet ifadesini görünce kadının onun ne demek istediğini anladığını fark etti. Daha hassas ve daha savunmasızmış gibi görünen küçük kardeş ablasının omzuna sarılıp diğer eliyle onun başını omzuna doğru çekerken ablası buna hiç direnmedi. Amaia bu sevgi ve güven verme hareketini annelerinden öğrendiklerine emindi.

"Otopsiden sonra onu bize teslim edeceklerini düşünmüştük. Bu kadar uzun sürmesinin sebebi nedir?"

"Annemiz geçtiğimiz beş ay boyunca donmuş bir tarladaymış. Artık onun yanında olmamız, ona veda edip onu gömmemiz gerekiyor."

Amaia kadınların yüzlerine bakıp göründükleri kadar metanetli olup olmadıklarını anlamaya çalıştı. Tüm zorluklara rağmen ve her şey aksini işaret ediyor olsa da kayıp kişilerin akrabaları çok metanetlidir ama bu metanet sevdikleri kişinin hâlâ hayatta olduğu inancından kaynaklanır. Ne var ki sevdikleri kişinin cesedi ortaya çıktığı an, hayatlarına devam etmelerini sağlayan enerji birden tükenir ve kumdan bir kale gibi yıkılırlar.

"Tamam, şimdi beni dinleyin, şunu da asla unutmayın; birazdan size anlatacaklarım devam eden bir soruşturmayla ilgili olduğu için bu konunun aramızda kalmasını istiyorum."

Kadınlar beklenti dolu gözlerle ona bakıyordu.

"Size en başından beri, annenizi aramaya başlamamızı istediğiniz günden beri dürüst davrandım çünkü annenizin kendi isteğiyle ortadan kaybolmadığından emin görünüyordunuz. Sizi her

türlü gelişmeden haberdar ettim. Ve şimdi sizden bana güvenmeye devam etmenizi istiyorum. Annenizi öldürenin Quiralte olduğunu kanıtladık ancak işin içinde başka birinin de olabileceğini düşünüyoruz."

Beklenti dolu bakışlar yerini şaşkınlığa bıraktı.

"Yani onunla işbirliği yapan biri mi varmış?"

"Bunu henüz bilmiyorum ama bu vaka benim danışmanlık yaptığım başka bir vakaya çok benziyor, o vakada da ikinci bir suçlu olabileceğinden şüpheleniliyor. O soruşturma başka bir karakolun yetki alanında olduğu için farklı özellikleri ve kanıtları karşılaştırmak, daha karmaşık ve zaman alıcı bir süreç anlamına geliyor. Bize yeşil ışık yaktılar ama bu saatler de sürebilir günler de, kesin bir şey söyleyemiyorum. Bunun sizin için çok zor bir süreç olduğunun farkındayım ama anneniz artık donmuş bir tarlada değil, burada. Burada olmasının tek sebebi de kurbanı olduğu cinayetin çözülmesine yardımcı olmak. Ben içeride yanında olacağım ve bize sunabileceği en ufak bir ayrıntıyı gözden kaçırmayacak biri varsa onlar da içerideki patologlar. İnanın bana, onlar kurbanların sesi oluyorlar."

Yüzlerindeki ifadeye bakılırsa kadınları razı etmiş gibiydi. Onların rızasına ihtiyacı olmasa da sinirli akrabaların işlerine engel olmasının onların yararına olmayacağı belliydi.

"En azından kilisede ruhu için bir ayin yapabiliriz," diye mırıldandı Marta.

"Evet. Bu çok iyi gelir size. Eminim annenizin de çok hoşuna giderdi." Amaia kadınların ikisiyle de sağlam bir şekilde tokalaştı. "İşlerin hızlanması için elimden geleni yapacağım. Sizi arayacağıma söz veriyorum."

Amaia montunu çıkarıp üzerine önlük giydikten sonra otopsi odasına girdi. Doktor San Martín paslanmaz çelik bir tezgâhın üzerine hafifçe eğilmiş asistanlarına bilgisayardan bir şey gösteriyordu.

"Günaydın," dedi Amaia. "Yoksa tünaydın mı?"

"Bizim için tünaydın, hepimiz öğle yemeği yedik," dedi asistanlardan biri.

Amaia yüzüne yayılan şaşkınlığı belli etmemeye çalıştı. Kendisinin de midesi oldukça sağlamdı ama üçünün otopsiden önce yemek yemiş olması ona biraz... uygunsuz geliyordu.

San Martín eldivenlerini giymeye başladı.

"Önce hangisinden başlamamızı istersiniz?"

"Hangisinden mi?" diye sordu şaşkınlıkla.

"Lucía Aguirre'den mi," dedi yakındaki otopsi masasının üzerindeki üstü örtülü cesedi işaret ederek, "yoksa Ramon Quiralte'den mi?" diye ekledi, daha uzaktaki bir masayı işaret ederek. Amaia masanın üzerindeki ceset torbasını ve içinden henüz çıkarılmamış olan büyük yığını görebiliyordu.

Amaia, Quiralte'nin cesedinin oluşturduğu tümseğin olduğu masaya doğru yürüdü, ceset torbasının fermuarını açıp adamın yüzüne dikkatle baktı. Ölüm, yüzünde bir zamanlar sahip olma ihtimali olan yakışıklılığı silip süpürmüş, en ufak bir iz bile bırakmamıştı geriye. Gözlerinin çevresinde, kusarken kendini zorladığı için patlayan kılcal damarlar yüzünden mosmor lekeler vardı. Midesine giren bir ağrının tam orta yerinde yarı açık kalan dudaklarının arasında dişleri ve beyazlaşıp üçüncü bir dudak gibi dışarı fırlamış dilinin ucu görünüyordu. Şişmiş dudaklarında asit yanıkları ve kusmuk izleri vardı, bu izler dudaklarından kulağına kadar akmış ve saçlarında top top olup kalmıştı. Amaia kadının yattığı yere baktı ve başını sağa sola salladı. Kurban ve celladı arasında sadece iki metre mesafe vardı, muhtemelen iki cesedi kesmek için aynı neşter kullanılacaktı.

"Bu adamın burada olmaması gerekir," dedi Amaia, yüksek sesle düşünerek.

"Efendim?" diye cevap verdi San Martín.

"Onun burada olmaması gerekir... Kadının yanında." Asistanlar çok şaşırmış gibi kadına bakıyordu. "Birlikte olmaz," diye ekledi, Lucía'nın cesedini göstererek.

"Bu noktada ikisinin de umurunda olduğunu sanmıyorum, sence?"

O an, açıklamaya çalışsa da kimsenin onu anlamayacağını fark etti.

"Bundan çok emin değilim," diye mırıldandı kendi kendine.

"Peki, o halde hangisiyle başlamamızı istersin?"

"Adam umurumda değil," diye cevap verdi Amaia buz gibi bir sesle. "İntihar, konu kapandı."

Fermuarı çekip kapattı ve Quiralte'nin yüzü ortadan kayboldu.

Patolog omuz silkip Lucía Aguirre'nin cesedinin üzerindeki örtüyü kaldırdı. Amaia otopsi masasına yürürken bir anda durdu, başını öne eğip çabucak dua ettikten sonra tekrar kaldırdı. Üzerindeki kırmızı beyaz çizgili kazağı çıkmış olduğu için Amaia, evinin girişinde asılı fotoğraftaki yüzü gülen neşeli kadını tanımakta zorlandı. Ceset yıkanmıştı ama üzerindeki çok sayıdaki darbe, tırnak izi ve morluk yüzünden kirli görünüyordu.

"Doktor," dedi Amaia, kadının yanına yaklaşarak, "sizden bir ricam olacak. Çok net bir prosedür uyguladığınızı biliyorum ama tahmin edersiniz ki beni asıl ilgilendiren şey kadının kesik kolu. *Guardia Civil*'in Elizondo'daki mağarada bulduğu iskelet parçalarının fotoğrafları geçti elime," dedi, San Martín'e kalın bir zarf uzatarak. "Bana şu ana kadar verdikleri tek şey bu. Sizden istediğim iki kemiğin de kesik yerlerini karşılaştırmanız. Eğer bununla ve Johana Márquez vakası arasında bir bağlantı tespit edebilirsek Yargıç Markina bize soruşturmada ilerleme kaydetmemizi kolaylaştıracak daha geniş yetkiler verebilir. Günün ilerleyen saatlerinde onunla buluşacağım, giderken yanımda teoriden öte bir şeyler götürebilirim diye umuyordum."

San Martín anladım der gibi başını salladı. "Tamam, hemen başlayalım."

Cesedin üzerindeki güçlü ışığı açtı, kesik uzvun üzerine büyüteç tuttu ve kesik yerin fotoğrafını çekti. Sonra o kadar eğildi ki burnu neredeyse kolun kesildiği yere değecekti.

"Ölümden sonra meydana gelen temiz bir kesik. Kalp çoktan durmuş ve kan pıhtılaşmaya başlamış. Elektrikli testereye benzer ama biraz daha farklı dişli bir cisim kullanılmış. Bu, Johana Márquez vakasındaki elektrikli bıçak ya da avuç taşlama makinesiyle yapılmışa benzeyen kesiği andırıyor. Márquez dosyasında failin üvey babası olduğu düşünüldüğü için adamın kullanmış olabileceği cisim daha detaylı araştırılmamıştı, sadece evindeki birkaç alet edevatla arabası araştırıldı ve eşleşme bulunamadı."

Amaia, Padua'nın ona verdiği fotoğrafları negatoskopun üzerine yerleştirdi. Işığı açarken San Martín de yazıcıdan biraz önce çıkardığı fotoğrafı onların yanına koydu.

San Martín, Amaia'nın dişlerini sıkmasına ve asistanların aralarında şakalaşmasına yol açan alçak sesli ve ritmik homurtular eşliğinde fotoğrafları uzun uzun inceledi, yerlerini değiştirdi, üst üste koydu.

"Sizce bu iki kesik aynı cisim kullanılarak mı yapılmış?" diye sordu Amaia, San Martín'i daldığı düşüncelerden uyandırarak.

"Ah!" dedi doktor yüksek sesle. "O kadar uzun boylu cevap veremem. Ama şu kadarını söyleyebilirim ki hepsi aynı teknikle kesilmiş, bunu yapan kişi sağ elini kullanmış ve son derece kendine güvenen, güçlü biriymiş."

Amaia daha fazla bir şeyler söyler umuduyla ona bakmaya devam ediyordu.

San Martín, dedektifin gözlerinde gördüğü umut ışığı karşısında sırıtarak konuşmaya devam etti:

"Bütün bu kemiklerin yetişkinlere ait olduğunu doğrulayabilirim ama üzerlerinde herhangi bir doku olmadığı için sadece fotoğraflara bakarak net olarak yaşlarını ve cinsiyetlerini söyleyebilmem mümkün değil, aynı şekilde bunların cerrahi ampütasyonlar olup olmadıklarını ya da açılmış mezarlardan mı alındıklarını da söylemem çok zor. İlk bakışta bu kesiklerin birbirlerine benzedikleri bir gerçek, kemiklerin hepsi ön kol... Ancak yüzde yüz emin olabilmek için kullanılan aleti incelemem gerekir.

Tarayıp karşılaştırmak için kemiklerin kalıplarını çıkarabiliriz. Üzgünüm, dedektif ama fotoğraftaki kanıtlara bakarak elimden gelenin en iyisi bu. Elimizde gerçek numuneler olsaydı durum farklı olurdu tabii."

"*Guardia Civil*'in kendi laboratuvarları var, numuneler orada tutuluyor. Amirlerinin bilgi paylaşmak konusunda ne kadar ketum olduklarını biliyorsunuz. Yıllardır aynı şeyi söylüyorum, Interpol'de buna dahil olmak üzere farklı kolluk kuvvetlerinden oluşan bağımsız bir cinayet soruşturma birimi kurmadığımız sürece bu tip soruşturmalar belirsizlik içinde savrulmaya mahkûm olacak," dedi Amaia şikâyet ederek. "Neyse ki Padua gibi skor peşinde koşmadan cinayeti çözmeye uğraşan polisler de var içlerinde."

Amaia cesedin yanına yaklaştı ve San Martín gibi eğilerek yaraya yakından baktı.

Et pörsümüş, çatlamış ve kurumuştu. Deri, cesedin geri kalanındakine kıyasla soluk, hafifçe rengi atmış gibiydi. Bıçağın kemik üzerinde bıraktığı diş izlerine bakınca Amaia bir anda sanki etin içine girmiş siyah, sivri uçlu bir şey gördüğünü sandı.

"Biraz buraya gelebilir misiniz, Doktor? Bu nedir sizce?" diye sordu, doktor büyüteçle bakabilsin diye kenara çekilerek.

Doktor şaşkınlıkla kafasını kaldırdı.

"Ben bunu görmemiştim. Bravo Salazar," diye kadına iltifat etti. "Ampütasyon sırasında kırılmış bir kemik parçası olabilir," diye açıkladı, cımbızla parçayı çıkararak. Minik üçgen parçayı büyütecin altında inceledikten sonra bir lama bırakırken net metalik bir ses duyuldu. Ardından parçayı hemen mikroskobun altına yerleştirdi, sonra sırıtarak bakışlarını kaldırdı ve kadının yanına gelebilmesi için yer açtı. "Dedektif Salazar, burada gördüğünüz kurbanın kolunu kesmek için kullanılan metal testerenin dişi. Eğer bu dişin modelini çıkarırsak ne tür bir testere kullanıldığını üç aşağı beş yukarı anlayabiliriz. Eğer siz de Yargıç Markina'yı ikna edecek kadar akıllıysanız, Elizondo'daki mağarada bulunan

kemiklerde de aynı aletin kullanılıp kullanılmadığından emin olmak için testler yapmaya başlayabiliriz. Ve şimdi, izin verirseniz, otopsiye devam etmek istiyorum," dedi ve numunenin olduğu lamı uzattığı asistanı hemen işe koyuldu.

8

Inmaculada Herranz memnun etme çabası ve samimiyetiyle insanların güvenini anında kazanan kadınlardandı. İnce yapısı ve ihtiyatlı hareketleri yüzünden Amaia onu her zaman çirkin bir geyşa olarak düşünmüştü, yumuşak sesinde ve yüzündeki sert ifadeyi gizleyen düşük gözkapaklarında Amaia'yı huzursuz eden bir şeyler vardı. Kadının yapmacık nezaketine rağmen, belki de sırf bu yüzden, Amaia kadına bir türlü ısınamamıştı. Inmaculada altı yıldır Yargıç Estébanez'in becerikli ve istekli asistanıydı ama yargıç, Madrid'deki Yargıtay'a tayini çıktığında ne evli ne de çocuk sahibi olan Inmaculada'yı geride bırakırken bir an bile tereddüt etmemişti.

Inmaculada'nın ilk baştaki endişesi yerini, Estébanez'in yerine Yargıç Markina'nın geçmesiyle sevince bırakmıştı, üstelik sonrasında maaşının büyük bir kısmını Markina'nın onu fark etmesi için kıyafetlere ve parfüme harcamaya başlamasına rağmen. Üstelik bunu yapan sadece o değildi, adliyenin salonlarında kadın personelin ruj ve kuaför harcamalarının artışıyla ilgili espriler yapılmaya başlanmıştı.

Amaia arabasına giderken yolda Markina'nın numarasını çe-

virdi. Sekreterin bal gibi tatlı sesini duymayı beklerken yerdeki su birikintilerinden yansıyan güneş ışığından gözlerini korumak için ceplerinde güneş gözlüğünü aradı.

"Tünaydın, Inmaculada, ben Dedektif Salazar. Navarra *Policía Foral* Cinayet Masasından. Yargıç Markina'yla görüşmem mümkün mü acaba?"

"Saat öğlen iki buçuk, siz de tahmin edersiniz ki yargıç burada değil."

"Evet, saatin kaç olduğunu biliyorum. Biraz önce bir otopsiden çıktım, Yargıç Markina sonuçlarını duymak istiyordu. Onu aramamı kendisi istedi..."

"Anlıyorum..." diye cevapladı sekreter.

"Unuttuğunu sanmıyorum. Daha sonra geri gelip gelmeyeceğini biliyor musunuz?"

"Hayır, gelmeyecek ve elbette unutmadı." Birkaç saniye durduktan sonra ekledi: "Aramanız için bir numara bıraktı."

Amaia sessizce bekledi, kadının açık düşmanlığı karşısında şaşkındı. Sabrının tükenmeye başladığını belli etmek için yüksek sesle iç çektikten sonra ekledi:

"Peki, Inmaculada, bana numarayı söyleyecek misin yoksa mahkeme emri mi çıkarmam gerekiyor? Ama dur bir dakika, yargıçtan mahkeme emri çıkartmıştım zaten."

Inmaculada cevap vermedi ama Amaia kadının telefonun diğer ucunda, onun gibi ürkek bir kadından beklenen bir ahlakçılıkla dudaklarını büzüp gözlerini kıstığını görebiliyordu. Sekreter numarayı bir kez okuduktan sonra hoşça kal bile demeden telefonu kapattı.

Amaia hayretle telefonuna bakakaldı. *Ne sefillik ama!* diye düşündü. Aklında kalan numarayı tuşladı ve bekledi.

"Aramanı bekliyordum, Salazar. Sekreterim mesajımı iletmiş anlaşılan."

"Sizi rahatsız ettiğim için kusura bakmayın, Sayın Yargıç. Lucía Aguirre'nin otopsisinden biraz önce çıktım. Adli tıp raporu

kesin, elimizde yeni deliller var ve bu yüzden soruşturmaya devam edilmesi gerektiğini düşünüyorum."

"Dosya yeniden açılmalı mı diyorsun?" diye sordu Markina tereddütle.

Amaia daha dikkatli davranmaya çalıştı.

"Ben size işinizi nasıl yapacağınızı söyleyemem, Sayın Yargıç. Ancak bu yeni deliller, daha önceki soruşturmanın etkisi altında kalmadan yeni bir soruşturma açılmasını gerektiriyor. Bizim de patoloji uzmanımızın da Quiralte'nin suçlu olduğu konusunda en ufak bir şüphesi yok ama–"

"Pekâlâ," diye kadının sözünü kesti yargıç, bir süre düşündü. Ses tonundan kadının söylediklerinin ilgisini çektiği belli oluyordu. "O zaman gel de yüz yüze konuşalım, patoloji raporunu getirmeyi de unutma."

Amaia saatine baktı.

"Bu öğleden sonra ofisinizde olacak mısınız?" diye sordu.

"Hayır, şehir dışındayım ama bu akşam saat dokuzda El Rodero'da yemek yiyeceğim, oraya gel, orada konuşuruz."

Amaia telefonu kapattıktan sonra tekrar saatine baktı. Patoloji raporu o saate çıkmış olurdu ama eğer çok geç olmadan gitmek istiyorlarsa James'in Ibai'la Elizondo'ya ondan önce gitmesi gerekiyordu. Amaia da yargıçla görüşmesi bittikten sonra onlara yetişirdi, eğer acele edecek olursa oğlunun saat üçteki emzirme saatine yetişebileceğini düşünüyordu.

Ibai deli gibi ağlıyordu, ne kadar rahatsız olduğunu belli etmek için arada bir içini çekiyor arada bir de çığlığı basıyordu. Bu itirazlarının arasında da James'in onu kucağında sallarken, ağzına sokuşturmaya çalıştığı biberondan bir iki fırt çekiyordu. James karısını görünce mahcup mahcup gülümsedi.

"Yirmi dakikadır bu haldeyiz ve şu ana kadar sadece yirmi mililitre verebildim ama yavaş yavaş olacak gibi."

"*Ama*'ya gel, *maitia*," dedi Amaia, James ona bebeği uzatırken kollarını açarak. "Beni özledin mi, tatlım?" diye ekledi oğlunun yüzünü öperken ve oğlu meme yerine çenesini emmeye başladığı için kıkırdayarak. "Ah, tatlım benim, çok özür dilerim, *Ama* çok geç kaldı ama bak geldim işte."

Koltuğa oturdu, bebeği sıkıca kollarında tuttu ve sonraki yarım saatini ona adadı. Amaia başını okşarken, işaret parmağını onun o kusursuz ve minik yüzünde gezdirirken ve ona gözü pek bir sevgilinin şiddeti ve şaşkınlığıyla bakan o ışıl ışıl berrak gözlere hayran hayran bakarken Ibai yavaş yavaş huysuzlanmayı bıraktı, gevşedi ve sakinleşti.

Oğlunu emzirdikten sonra Clarice'in onun için hazırladığı odaya götürdü, altını değiştirdi ve oğlu hâlâ yatak odalarında onların yanında yatıyor olmasına rağmen mobilyaların aslında ne kadar rahat olduğunu istemeyerek de olsa kendine itiraf etti. Daha sonra oğlunu kucağına aldı ve oğlan uykuya dalana kadar ona tatlı tatlı ninni söyledi.

"Bu şekilde uyuma alışkanlığı edinmesi onun için iyi değil," diye fısıldadı James arkasından. "Onu beşiğinde bırak ki kendi kendine gevşeyip uyumayı öğrensin."

"Bunu yapmayı öğrenmek için koskoca bir hayat var önünde," dedi Amaia oldukça sert bir sesle. Sonra düşününce daha yumuşak bir sesle ekledi: "Bırak da onu biraz şımartayım, James. Haklısın, biliyorum ama onu o kadar özlüyorum ki... Ve beni özlemekten vazgeçecek diye çok korkuyorum sanırım."

"Hiç vazgeçer mi, saçmalama," dedi James uyuyan çocuğu karısının kucağından alıp beşiğine götürürken. Oğlunun üstünü battaniyesiyle örttükten sonra tekrar karısına baktı. "Ben de seni özlüyorum, Amaia."

Gözleri buluştu ve Amaia bir an için kocasının kollarına atılıp ona sarılmak için içinde inanılmaz bir arzu duydu. Bu, son zamanlarda birlikteliklerinin, birbirlerine karşı hissettikleri sevginin açık bir sembolü haline gelmişti. Kendisini her zaman

korunuyor ve anlaşılıyor gibi hissetmesine sebep olan bir sarılış. Ama bu arzu uzun sürmedi. Üzerine ani bir gerginlik çökmüştü. Yorgundu, öğle yemeği yememişti ve biraz önce otopsiden çıkmıştı... Tanrı aşkına! Şehrin bir ucundan diğerine koşuşturup duruyordu ve oğluna bile ayıracak vakti zor buluyordu ama James'in aklına gelen tek şey onu ne kadar özlediğiydi. O da kendisini özlüyordu! En son kendine ne zaman beş dakika ayırabildiğini hatırlamıyordu bile. James'in ona o kederli ve ölü koyun bakışlarıyla bakmasından nefret ediyordu. Bunun bir faydası olmuyordu, hayır, hem de hiç. Bir anda içini saran öfke ve vicdan azabıyla odadan çıktı. James çok tatlı biriydi, harika bir baba ve her kadının rüyalarını süsleyecek kadar anlayışlı bir insandı ama bir erkekti işte ve bu yüzden onun ne hissettiğini anlamaktan bir milyon ışık yılı kadar uzakta olması onu deli ediyordu.

Mutfağa gitti. Kocasının arkasında olduğunu fark edince onunla göz göze gelmemeye çalışarak kendisine kahve yaptı.

"Öğle yemeği yedin mi? Sana bir şeyler hazırlamamı ister misin?" diye sordu James buzdolabına yönelerek.

"Hayır, James, hiç zahmet etme," dedi, elindeki sütlü kahveyle mutfak masasının başına oturarak. "Bak, James, şu anda soruşturmasını yürüttüğüm vakadan sorumlu yargıçla bir toplantı yapmam gerekiyor. Bunu ertelemem mümkün değil ve bana sadece bu akşam ayıracak vakti var, ben de otopsi raporunu bu akşam alacağım. Bu son derece önemli..."

James başını hafifçe salladı.

"Elizondo'ya yarın sabah gidebiliriz."

"Hayır, hemen gidelim istiyorum, bu yüzden çok erken kalkmamız gerekebilir. En iyisi sen Ibai'la önden git ve halamın evine yerleş. Siz çıkmadan ben onu emziririm ve bir sonraki emzirme saatine de yetişirim."

James üst dudağını ısırmaya başlamıştı, Amaia onun bu hareketi sadece gerginken yaptığını biliyordu.

"Amaia, seninle konuşmak istediğim bir konu var..."

Amaia hiç konuşmadan kocasına baktı.

"Onu emzirmek için körü körüne takip ettiğimiz bu program var ya, bence..." onun doğru kelimeleri aradığını görebiliyordu, "... senin mesleğin açısından çok uygun değil. Belki de artık anne sütünü kesmeyi ciddi ciddi düşünmemizin vakti gelmiştir."

Amaia, içinde olup biten her şeyi anlatabilmeyi dileyerek baktı kocasına. Deniyordu, elinden geldiği kadar deniyordu. Bunu başarmak istiyordu, Ibai için ama en çok da kendisi için, bir zamanlar olduğu o çocuk, o kötü annenin kızı için. O iyi bir anne olmak istiyordu, iyi bir anne olması gerekiyordu yoksa tıpkı kendi annesi gibi kötü bir anne olacaktı. Bir anda kendi içinde acaba Rosario'dan ne kadar var diye düşündü. Bu hissettiği huzursuzluk, yolunda gitmeyen bir şeyler olduğunun bir göstergesi olamaz mıydı? Annelikle ilgili kitapçıklarda bahsedilen o sevinç hissi neredeydi? Annelerin hissetmesi gereken o tatmin duygusuna ne olmuştu? Neden bitkinlik ve başarısızlık hissi dışında hiçbir şey hissedemiyordu?

Bunları söylemek yerine:

"Seninle tanıştığımızda da ben bu işi yapıyordum, James," dedi. "Sen benim polis olduğumu ve hep öyle kalacağımı en başından kabul ettin. Madem işimin benim iyi bir eş ve anne olmamı engellediğini düşünüyordun o zaman söyleseydin." Ayağa kalktı, bardağın içindekileri lavaboya döktü ve sürtünerek kocasının yanından geçerken, "Sana hatırlatmama gerek olduğunu sanmıyorum ama bu bir evlilik, müebbet hapis cezası değil. Eğer istemiyorsan..." diye ekledi.

James yüzünde inanamıyormuş gibi bir ifadeyle bakıyordu ona.

"Tanrı aşkına, Amaia!" Lütfen böyle aşırı duygusal davranma," dedi, ayağa kalkıp kadının peşinden yürürken.

Amaia birden arkasına döndü ve parmağını dudağına götürdü.

"Ibai'ı uyandıracaksın." Sonra James'i koridorun ortasında, başını inanamıyormuş gibi sağa sola sallarken bıraktı ve banyoya girdi.

Uyuyamıyordu, iki saat boyunca yatakta bir sağa bir sola dönüp durdu. James'in oturma odasında seyrettiği televizyonun odaya dolan mırıltısı arasında biraz rahatlayıp dinlenmeye çalıştı ama başaramadı.

Tam bir cadaloz gibi davrandığının, James'e haksızlık ettiğinin farkındaydı ama yine de bunu hak ettiğini düşünmeden edemiyordu... Neden? O kadar anlayışlı olduğu için mi? Sevgi dolu olduğu için mi? Ondan tam olarak ne istediğini bile bilmiyordu, tek bildiği, içinde bir yerlerde kendini kötü hissettiğiydi. Keşke işleri bu kadar basit bir şekilde ele almayıp onu biraz rahatlatsa, ona güven verse ama en çok da keşke onu biraz anlayabilseydi. Onu anlaması için, her şeyin bu şekilde olması gerektiğinin farkına varabilmesi için her şeyini vermeye hazırdı. Uzanıp yatağın boş tarafına dokundu ve James'in yastığını kendine doğru çekti, başını yastığa gömüp onun kokusunu duymaya çalıştı. Neden her şeyi berbat ediyordu? Yanına gidip onunla konuşmak.. ona anlatmak için çok yoğun bir dürtü hissetti ama ne diyeceğinden emin olamıyordu, belki de özür dilerdi.

Yataktan çıktı, ayaklarının altında gıcırdayan meşe yer döşemesinin üstüne çıplak ayak yürüdü. Kafasını kapıdan uzatınca James'in, başı yana düşmüş olarak uyuduğunu gördü, doğal ışık kaybolalı çok olmuştu ve odanın içi televizyondan gelen reklamların ışığıyla doluydu. Kocasının televizyona yansıyan, huzurlu yüz ifadesini inceledi. Yanına yaklaşırken bir anda durdu. Onun her zaman her yerde uyuma özelliğine hep çok özenmişti ama birden, üzgün olması gerekirken, en azından onun olduğu kadar üzgün olması gerekirken uyuyabiliyor olması... Lanet olsun? Belki de evlilikleri boyunca ettikleri en kötü kavgaydı bu ve o gidip hemen uyumuştu, sanki saunadan çıkmış kadar rahat görünüyordu üstelik. İki milyon ışık yılı uzaktaydı. Saatine baktı, Ibai'ın Elizondo'da ihtiyaç duyacağı şeyleri toparlamaları gerekecekti. Odadan çıkarken arkasından seslendi:

"James."

Arabayı, evlerinden sadece elli kilometre uzakta birkaç gün geçireceklermiş gibi değil de sanki Everest'e tırmanmaya gidiyorlarmış gibi doldurmuşlardı. James'e Ibai'la, kıyafetleriyle, oğlanı hem hastalanmayacağı hem de çok terlemeyeceği gibi nasıl giydireceğiyle ilgili onlarca talimat verdikten sonra araba koltuğunda, karnı doyduğu için ona mutlu mesut bakan bebeğini öptü. Bütün öğleden sonrayı uyuyarak geçirdiği için Elizondo'ya giderken uyumayacak olsa da ağlamayacaktı da. Arabada olmayı, arabanın çıkardığı yumuşak vızıltıları ve James'in çaldığı şarkıları seviyordu, gerçi James müziğin sesini bir parça çok açıyordu ama olsun, böylece en azından uyumasa bile rahat bir yolculuk yapacaktı.

"Bir sonraki beslenme saatine yetişirim."

"... Yetişemezsen biberon veririm," diye cevap verdi James, şoför koltuğunda oturduğu yerden.

Tam cevap vermek üzereydi ki bir tartışmaya daha girmek istemediğini fark etti. Belki biraz batıl inançları yüzünden olsa da kızgın ayrılmak istemiyordu ondan. Polis memuru olarak sevdikleri bir insanın öldüğünü öğrendikten sonra akrabalarının verdikleri tepkiye, o kişi öldüğü sırada eğer küslerse hissettikleri kederin çok daha fazla olduğuna birçok kez tanık olmuştu ve artık sudan bir sebep yüzünden yaşanan bu küskünlük müebbet hapis cezası gibi onlarla birlikte yaşamaya devam edecekti. Arabanın açık camından eğilip James'i dudaklarından öptü.

"Seni seviyorum, Amaia," dedi James, sanki bir uyarıymış gibi ve kontak anahtarını çevirdi.

Sevdiğini biliyorum, diye düşündü kadın geri çekilirken. *Seninle öpüşüp barışmamın tek bir sebebi var, bana kızgınken bir kazada ölmene dayanamam da ondan.* Yarı istekli yarı isteksiz bir el salladı ama James onu görmedi ve kadın kollarını bedenine dolayıp hissettiği vicdan azabının geçmesini bekledi. Arabanın ağır ağır, orada yaşayanlar dışında günün o saatinde sadece mahalle sakinlerinin kullanabileceği sokaktan çıkışını seyretti ve en

sonunda arabanın arka lambalarının kırmızı ışığı gözden kayboldu.

Buz gibi Pamplona akşamında titreyerek tekrar içeri girdi ve bir saat kadar önce bir polis memurunun getirdiği, holde duran zarfa baktı. O anda en çok istediği şey sıcak bir banyo yapmaktı. Banyonun kapısını açtı ve aynadaki görüntüsüne takıldı gözü: gözlerinin altındaki koyu renk halkalara, mat ve uçları kırık saçlarına... En son ne zaman kuaföre gittiğini hatırlamıyordu bile. Saate baktı ve içinde hissettiği ani öfkeyle çok özlediği banyoyu sonraki bir zamana erteleyip duşa girdi. Sıcak suyu açtı ve cam buğulanıp dışarıyı göremeyeceği hale gelene kadar kapatmadı. Sonra da ağlamaya başladı, sanki içindeki setlerden biri yıkılmıştı ve yükselen bir dalga onu içten içe boğmakla tehdit ediyordu. Çaresiz ve perişan bir halde, gözlerinden akan yaşlar kaynar suya karışırken orada öylece durdu.

El Rodero restoranı evinden çok uzakta değildi. James'le beraber oraya yemeğe gittiklerinde genellikle yürüyorlardı, böylece araba kullanmayı dert etmeden içki içebiliyorlardı. Bu sefer, yargıçla konuşmayı bitirir bitirmez Elizondo'ya gideceği için arabayla gitti. Media Luna Parkı'nın karşısındaki bir yere park etti, karşıya geçti ve El Rodero'nun bulunduğu kemer altından geçti. Geniş ve iyice aydınlatılmış pencereler ve ön cephenin yalın süsleri, bir Michelin yıldızını hak eden bu restoranın mükemmel mutfağını garanti ediyordu adeta. Koyu renk ahşap döşemeler ve sırtları dolgulu, kiraz ağacı sandalyeler tavana kadar uzanan bej rengi panelle kontrast oluşturuyordu. Duvarları süsleyen aynalar, tertemiz beyaz masa örtüleri ve tabaklar içeriyi ferahlatıyor, bu ferahlık masaların üzerindeki kristal kâselerin içinde yüzen çiçek süsleriyle daha da artıyordu.

İçeriye girdiğinde onu karşılayan garson montunu almak istedi. Amaia bu teklifi geri çevirdi.

"İyi akşamlar," dedi. "Misafirlerinizden biriyle buluşacaktım, lütfen ona geldiğimi haber verebilir misiniz?"

"Evet, elbette."

Amaia bir an tereddüt etti, yargıcın unvanını iş dışında kullanıp kullanmadığından emin olamıyordu.

"Bay Markina."

Genç kız gülümsedi.

"Yargıç Markina sizi bekliyor. Lütfen beni takip edin," dedi kız, onu restoranın diğer ucuna götürürken.

Amaia'nın buluşacaklarını düşündüğü salonu geçtiler ve garson kız ona şefin kişisel kütüphanesinin yanındaki en iyi masalardan birini gösterdi. Masanın çevresinde beş sandalye vardı ama masada sadece iki servis açılmıştı. Markina onu karşılamak için ayağa kalktı ve elini uzattı.

"İyi akşamlar, Salazar," dedi, kadının rütbesini kullanmadan.

Garson kızın yakışıklı yargıca beğeniyle bakıyor olması Amaia'nın gözünden kaçmadı.

"Lütfen, otur," dedi yargıç.

Amaia bir an durdu ve yargıcın ona gösterdiği sandalyeye baktı. Arkası kapıya dönük oturmaktan hoşlanmıyordu (mesleki bir tuhaflık) ama Markina'nın isteğini yerine getirdi ve onun karşısına oturdu.

"Sayın Yargıç," diye söze başladı, "lütfen sizi rahatsız ettiğim için kusura bakmayın..."

"Buraya gelmeyi kabul ettin, rahatsız etmiyorsun. Ben çoktan sipariş verdim ama ben yemek yerken beni seyredersen rahat edemem."

Sesinde kendisine karşı çıkılmasını istemediğini belli eden bir ton vardı, Amaia kendini huzursuz hissetti.

"Ama..." diye karşı çıkarak masanın üzerindeki diğer servisi gösterdi.

"O senin için. Dediğim gibi, insanların yemek yerken beni izlemesinden nefret ederim. Sana sormadım, umarım sakıncası

yoktur," dedi, gerçi sesi sakıncası olup olmadığını umursuyormuş gibi çıkmamıştı. Amaia peçetesini açıp dizlerinin üzerine yerleştirirken adamın beden dilini inceledi.

Markina'nın sekreterinin bu kadar düşmanca davranmasının sebebi buydu demek ki. Amaia, o sabah o iç bayıltıcı sesi ve düz bir çizgi haline gelmiş dudaklarıyla rezervasyon yapan sekreteri gözünün önüne getirebiliyordu. Inmaculada'nın sözleri geldi aklına, demek ki Markina kadının onu otopsi sonuçlarını söylemek için aramasından çok daha önce yaptırmıştı. Otopsiden çıkar çıkmaz onu arayacağını biliyordu ve önceden bu yemek organizasyonunu yapmıştı. Acaba ne kadar önceden yaptı diye düşündü Amaia, yargıç o öğlen gerçekten de şehir dışında mıydı acaba? Elinde hiç kanıt yoktu. Tek kişilik rezervasyon yaptırıp geldikten sonra bir servis daha eklemelerini istemiş de olabilirdi sonuçta.

"Çok uzun sürmez, Sayın Yargıç, ben gidince siz de rahat rahat yemeğinizi yersiniz. Aslında eğer sakıncası yoksa hemen başlamak isterim."

Elini çantasına attı. Çantanın içinden çıkardığı kahverengi dosyayı masanın üzerine koydu, tam o sırada garson bir şişe Navarra Chardonnay'le geri geldi.

"Şarabın tadına kim bakacak?"

"Matmazel," diye cevap verdi yargıç.

"Madam," dedi Amaia sert bir sesle, "ayrıca şarap istemiyorum, araba kullanacağım."

Markina sırıttı:

"O halde hanımefendiye su, bana da şarap."

Garson yanlarından uzaklaşır uzaklaşmaz Amaia dosyayı açtı.

"Hemen değil," dedi Markina, kesin bir sesle. "Lütfen," diye ekledi, daha yumuşak bir ses tonuyla. "O dosyayı görürsem iştahım tamamen kaçar. İnsan bazı şeylere asla alışamıyor."

"Sayın Yargıç..." diye karşı çıktı Amaia.

Garson masaya iki tabak koydu, iki tabakta da üzerinde yeşil-kırmızı filizler ve otlar olan, altın rengi, küçük bir börek vardı.

"Trüflü ve normal mantarlı çıtır börek. Afiyet olsun beyefendi, hanımefendi," dedi garson, geri çekilerek.

"Sayın Yargıç..." diye bir kez daha protesto etti Amaia.

"Lütfen, bana Javier de."

Amaia bir anda kendisini pusuya düşmüş, bu ahmağın titizlikle planladığı randevunun kurbanı gibi hissetmeye ve sinirlenmeye başlamıştı. Onun yerine sipariş vermesi yetmezmiş gibi şimdi de ona ismiyle hitap etmesini istiyordu.

Amaia sandalyesini geriye doğru itti.

"Sayın Yargıç, sanırım daha sonra konuşmamız daha uygun olacak, siz yemeğinizi bitirdikten sonra. Bu arada ben sizi dışarıda bekliyorum."

Yargıç ona hem samimi hem de suçlu gözlerle baktı.

"Salazar, lütfen huzursuz olma. Ben Pamplona'da çok fazla insan tanımıyorum. Gurme mutfaklardan çok hoşlanırım, buraya düzenli olarak gelirim. Ne yiyeceğimi hep şef seçer ama yemeği beğenmediysen sana menüyü getirmelerini isteyebilirim. İki meslektaş olarak buluşmuş olmamız güzel bir yemeğin tadını çıkaramayacağımız anlamına gelmez. McDonald's'da hamburger yiyor olsaydık daha çok mu hoşuna gidecekti? Benim gitmezdi kesin."

Amaia adama şüphe içinde baktı.

"Lütfen, yemeğini yerken bir yandan da bana vakadan bahset, tek ricam fotoğrafları sona bırakalım."

Amaia acıkmıştı. Kahvaltıdan beri doğru düzgün bir şey yememişti, otopsiye girdiğinde hiçbir zaman yemezdi ve şu anda mantarlı ve trüflü çıtır böreklere baktıkça karnı gurulduyordu.

"Pekâlâ," dedi Amaia. Eğer istiyorsa yemek yiyecekti ama bunu rekor bir hızda yapacaktı.

İlk tabakta verilenleri sessizce yerlerken Amaia aslında açlıktan ölmek üzere olduğunu fark etti.

Garson tabaklarını alıp yerine iki tabak daha koydu.

"Deniz ürünlü ve yosunlu inci çorbası," dedi garson geri çekilirken.

"En sevdiklerimden biri," dedi Markina.

"Benim de öyle," dedi Amaia.

"Burada yemek yer misin?" diye sordu yargıç, şaşkınlığını gizlemeye çalışarak.

Adam hem ahmak hem de bununla gurur duyuyor, diye düşündü.

"Evet ama genelde daha samimi bir masa ayırtmaya çalışırız."

"Ben bunu seviyorum, diğerlerini izlemeyi..."

Ve izlenmeyi, diye düşündü Amaia.

"Kütüphaneye göz attım," diye açıkladı. "Luis Rodero'nun dünya mutfağından bayağı iyi bir koleksiyonu var."

Amaia birkaç kitabın sırtına baktı, içlerinde El Bulli'nin kalın ve koyu renkli İspanyol *Mutfağının Zorlukları* ve Cándido'nın müthiş kapağıyla İspanyol Mutfağı kitapları çarptı gözüne.

Garson birer balık tabağı getirip önlerine koydu.

"Yengeç jöleli, *velouté* soslu barlam balığı; vanilya, biber ve lime aromalı."

Amaia yemeğe gömüldü, bir yandan saatine bakıp bir yandan da Markina'nın havadan sudan konuşmasını dinlerken yemeğin inceliklerinin zevkine tam anlamıyla varmakta zorlanıyordu.

Masadaki servisler nihayet toplandıktan sonra tatlı istemediğini, sadece kahve istediğini belirtti. Yargıç da aynısını yaptı ama isteksiz olduğu her halinden belli oluyordu. Amaia kahvenin gelmesini beklerken bir kez daha belgeleri çıkarıp yargıcın önüne koydu.

Adamın suratının asıldığını gördü ama yine de devam etti. Kendinden, gücünden emin bir şekilde sırtını dikleştirdi. Sandalyesini, kapıyı görebileceği şekilde hafifçe yana çevirdikten sonra geldiğinden beri kendini ilk kez rahat hissettiğini fark etti.

"Otopsi sırasında Lucía Aguirre vakasının, Lekaroz'da bir yıl önce meydana gelen en az bir cinayetle ilişkili olabileceğine dair kanıtlar bulduk," dedi, yargıca göstermek için dosyalardan birini eline alarak. "Johana Márquez'e üvey babası tarafından

tecavüz edildi ve kız boğazı sıkılarak öldürüldü. Adaın tutuklandıktan sonra suçunu itiraf etti ama kızın cesedinde aynı Lucía Aguirre'de gözlemlediğimiz türde bir eksiklik vardı, kızın ön kolu dirsekten kesilmişti. Hem Johana Márquez'in hem de Lucía Aguirre'nin katilleri kendi hayatlarına son verdiler ve geride birbirinin tıpatıp aynısı mesajlar bıraktılar."

Markina'ya hem Quiralte'nin hücresinin duvarının hem de Medina'nın ona bıraktığı notun fotoğraflarını gösterdi.

Yargıç başını aşağı yukarı salladı, meraklanmıştı.

"Bu iki adam birbirlerini tanıyorlar mıydı sence?"

"Sanmam ama eğer soruşturma açılmasına resmi olarak izin verecek olursanız bunu tespit edebiliriz."

Yargıç kararsız bakışlarla kadına baktı.

"Bir şey daha var," dedi Amaia, "bu bir parça alakasız olabilir ama Logroño'da neredeyse üç yıl önce meydana gelmiş olan bir cinayeti soruşturuyorum ve bu cinayette de benzer bir ampütasyon var. Bu iki vakada olduğu gibi cinayet çok kanlı ve pis olmasına rağmen ders kitaplarında rastlanacak türde bir ampütasyon uygulanmış ve kesik uzuv hiçbir yerde bulunamamış."

"Her üç vakada da mı?" diye sordu Markina, bir anda telaşla belgeleri karıştırmaya başlamıştı.

"Evet, şimdilik üç ama içimden bir ses daha fazla olduğunu söylüyor."

"Burada ne aradığımızı bana tam olarak açıklar mısın? Büyük olasılıkla gazetede gördükleri dehşet verici bir prosedürü taklit etmeye karar veren, beceriksiz katillerden oluşan tuhaf bir cemiyet gibi mi?"

"Olabilir ama ben bu ampütasyonlarla ilgili basında, taklit edilmelerine yol açacak kadar bilgi verildiğini sanmıyorum. Johana Márquez vakasında bu bilgi gizli tutulmuştu. Tek tasdik edebileceğim, Logroño'daki failin kendini hücresinde öldürdükten sonra duvarda aynı mesajı bırakmış olması: *TARTTALO*, iki 't' ile. Bu bile dikkate değer çünkü kelime tek 't' ile yazılıyor. Bu

da bana şunu düşündürüyor; bu davranışlar o kadar belirgin ki kendi içlerinde net bir kimliğe işaret ediyor, tek bir bireyin ayırt edici bir özelliğine. Bu hayvanların davranışlarının, katil tacizcilerin davranış kalıplarından çok farklı olduğunu söylemek biraz zor açıkçası. Şahsen bakma fırsatı bulduğum bütün vakalar bütün profil özelliklerine uyuyor: kurbanla olan bağlantı, uzun süreli taciz, alkolizm ve uyuşturucu bağımlılığı, saldırgan ve dürtüsel bir kişilik. Olay yerindeki uyumsuz tek şey ölümden sonra ön kolun ampüte edilmiş olması, her vakada aynı kol kesilmiş ve bu uzuv kayıp."

Markina elindeki raporlardan birinin sayfalarını karıştırdı.

"Johana Márquez'in üvey babasını bizzat ben sorguladım," diye devam etti Amaia. "Adam kesik uzuvla ilgili hiçbir şey bilmediğini iddia etti; taciz, cinayet, tecavüz ve nekrofili gibi suçları itiraf etmiş olmasına rağmen kolu kendisinin kesmediği konusunda ısrar etti..."

Amaia, Markina'yı izliyordu; elini dalgın dalgın çenesinde gezdirirken ve düşünceli bir ifadeyle öğrendiklerini düşünürken çok daha büyük ve çok daha çekici görünüyordu. Onu masaya getiren garson kız da girişte durmuş uzaktan dikkatli bir şekilde yargıcı izliyordu.

"Peki sen ne düşünüyorsun?"

"Bence bir işbirlikçi var; bu üç fail ve işledikleri cinayetlerle bağlantılı dördüncü bir kişi."

Markina hiç konuşmadan bakışlarını önündeki belgeler ve Amaia arasında gezdirdi. Amaia o akşam ilk defa kendini rahat hissediyordu. En sonunda Markina'nın yüzünde de o tanıdık ifadeye rastlamıştı, meslektaşlarında olduğu kadar amirlerinde de gördüğü, fikirlerini ileri sürerken yüzlerinde oluşan o ifade: ilgi. Sorulara, soruşturmayı tetikleyecek gerçeklerin ve teorilerin detaylı olarak incelenmesine yol açacak türden bir ilgi. Düşünürken Markina'nın gözleri daha da çelik gibi görünüyordu, o inanılmaz yakışıklı yüzü Amaia'ya çok çekici gelen bir tür zekâ ışığıyla

çevrelenmişti. Yargıcın dudaklarının mükemmel çizgisini incelerken adliyedeki sekreterlerin yarıdan fazlasının adamın ilgisini çekmek için kıvranıyor olmasının hiç de şaşırtıcı olmadığını düşündü. Bu düşünce gülümsemesine ve Markina'nın dikkatinin dağılmasına sebep oldu.

"Bu kadar komik olan nedir?"

"Hiçbir şey, özür dilerim," dedi Amaia, tekrar gülümseyerek. "Açıkçası, hiçbir şey... Aklıma bir şey geldi o kadar. Önemli bir şey değil."

Yargıç iyice meraklanarak kadına baktı.

"İlk defa seni gülümserken görüyorum."

"Nasıl?" diye cevap verdi Amaia, bu yorum onu şaşırtmıştı.

Yargıç bu sefer ciddi bir suratla kadına bakmaya devam etti. Amaia birkaç saniye daha ona baktıktan sonra bakışlarını karton dosyaya çevirdi. Boğazını temizledi.

"O halde?" diye sordu, tekrar kontrolü ele alıp kafasını kaldırarak.

"Bir iz üstünde olduğunu düşünüyorum... Sana izin vereceğim. Ama lütfen bundan kimseye bahsetmeden ve dikkat çekmeden devam edin, basının haberdar olmasını istemeyiz. Teorik olarak dosyalar kapanmış, bu yüzden kurbanların ailelerinin gereksiz bir şekilde acı çekmelerine sebep olmamamız gerek. Beni gelişmelerden haberdar et. Eğer bir şey sormak istersen sakın çekinme," dedi, gözlerini direkt kadının gözlerine dikerek.

Kadın bu bakışların onu korkutmasına izin vermedi.

"Tamam, yavaştan alacağım. Şu anda ekibimle başka bir vaka üzerinde çalışıyoruz, bu yüzden önümüzdeki birkaç gün bilgi verecek bir şey olacağını sanmıyorum."

"Kendini ne zaman hazır hissedersen," diye cevap verdi Markina.

Amaia masanın üzerine dağılmış olan dosyaları toplamaya başladı. Markina uzanıp bir saniye kadar eline dokundu.

"Bir kahve daha içecek kadar kalırsın herhalde, değil mi?.."

Amaia bir an duraksadı.

"Evet, hem araba kullanmam lazım, beni uyanık tutar."

Yargıç elini kaldırıp iki kahve isterken Amaia telaşla belgeleri toplamaya devam etti.

"Şehrin tarihi yerinde yaşıyorsun sanıyordum?"

Bayağı bilgi sahibisiniz, Sayın Yargıç, diye düşündü Amaia garson kahvelerini getirdiği sırada.

"Öyle ama biraz önce bahsettiğim soruşturma sebebiyle Baztán'a gitmem gerekiyor."

"Aslen oralısın, değil mi?"

"Evet," diye cevap verdi Amaia.

"Yemekleri çok iyiymiş diye duydum. Bana bir restoran tavsiyesi verirsin belki..."

Amaia'nın aklına ilk anda dört beş restoran ismi geldi.

"Korkarım ki verememem. Aslında oraya çok az gidiyorum," diye yalan söyledi. "gittiğim zaman da akrabalarımda yemek yiyorum."

Yargıç ona inanmıyormuş gibi tek kaşını kaldırarak baktı. Amaia bu fırsattan yararlanıp kahvesini bitirdi ve dosyaları tekrar çantasına yerleştirdi.

"Şimdi, izin verirseniz, Sayın Yargıç, gerçekten gitmem lazım," dedi, sandalyesini geriye çekerek.

Markina ayağa kalktı.

"Araban nerede?"

"Ah, çok uzakta değil, restoranın önünde hemen."

"Bekle," dedi Markina. "Sana eşlik edeyim."

"Buna hiç gerek yok."

"Israr ediyorum."

Garson, Amaia'nın montunu getirene kadar bekledi, montu aldı ve kadının giymesi için tuttu.

"Teşekkürler," dedi Amaia montu ondan alarak, "ama araba kullanırken hiç mont giymem, çok rahatsız oluyorum," diye

ekledi, ses tonundan montundan mı yoksa Markina'nın ilgisinden mi rahatsız olduğu net olarak anlaşılmıyordu.

Kapıya doğru yürürlerken Markina'nın yüzü bulutlandı. Amaia kapıyı açıp onun gelmesini bekledi. Dışarısı içeriden birkaç derece daha soğuktu ve havadaki nem yoğunlaşıp park yerindeki sık ağaçların üzerinde sise dönüşmüştü. Bu sadece şehrin bu bölgesinde oluyordu ve sokak lambalarının turuncu ışığı havada süzülen sisin içinde belirsiz çemberler oluşturuyordu.

Kemerin altından geçtiler, gecenin o saatinde pek trafik olmasa da arabaların sıra sıra park edildiği sokaktan karşıya geçtiler. Amaia arabanın uzaktan kumandasına bastı ve Markina'ya döndü.

"Teşekkür ederim, Sayın Yargıç, sizi gelişmelerden haberdar ederim," dedi profesyonel bir ses tonuyla.

Ama adam arkasından geçti ve arabanın kapısını açtı.

Amaia içini çekti, sabrını yitirmemeye çalışıyordu.

"Teşekkürler."

Montunu içeri fırlattı ve şoför koltuğuna oturdu. Aptal değildi, Markina'nın neyin peşinde olduğunu saatler önce anlamıştı ama adamın bütün hamlelerini savuşturmaya kararlıydı.

"İyi geceler, Sayın Yargıç," dedi, kapıyı kapatmak için kapının kolunu tutup anahtarı çevirerek.

"Salazar..." diye fısıldadı adam. "... Amaia."

Hayır, diye onu uyaran bir ses duydu kafasının içinde. Kafasını kaldırınca ona yalvarma ve arzu karışımı parlak gözlerle bakan adamı gördü.

Markina elini uzattı ve elinin tersiyle Amaia'nın omzuna düşmüş bir tutam saçı arkaya attı. Kadının bir anda gerildiğini fark edince utanarak elini hemen çekti.

"Dedektif Salazar," dedi Amaia sert bir sesle.

"Efendim?" dedi yargıç şaşırarak.

"Bana bu şekilde hitap etmelisiniz. Dedektif Salazar, Şef Salazar ya da sadece Salazar."

Yargıç başını anladım der gibi salladı, Amaia bir an için onun kızardığını sandı. Işık pek iyi değildi.

"İyi geceler, Yargıç Markina." Kapısını kapattı ve geri geri yola çıktı. "Pislik!" diye haykırdı, olduğu yerde kalakalan Markina'ya dikiz aynasından bakarak.

Bir yargıcı kendine düşman etmek sana hiçbir şey kazandırmaz, diye düşündü; son sözleriyle tamamen profesyonel olan ilişkilerindeki sınırı, Markina'nın erkeklik gururunu incitmeden belirginleştirdiğini içtenlikle umuyordu. Adamın gözlerindeki yavru köpek bakışlarını fark etmişti, bunu daha önce başka erkeklerde de görmüştü ve her seferinde bir sorun çıkmıştı, bu sorunlar bir soruşturmanın önünde engel oluşturabilecek nitelikte sorunlardı. Onu çok küçük düşürmediğini ummak istiyordu. Toplantılarını bu şekilde ayarlayarak sınırını aşmıştı ve Amaia onun kadar yakışıklı bir adamın reddedilmeye alışkın olmadığından emindi.

"Her şeyin bir ilki vardır," diye düşündü yüksek sesle.

Adliyedeki kadın personelin çabalarını getirdi aklına; yağcı, fedakâr Inmaculada Herranz'ın başı çektiği bu kadınların çabaları sonunda meyvelerini verecek ve içlerinden biri bir sonraki seferde Markina'nın dikkatini çekmeyi başaracaktı.

Dikiz aynasında kendi yansımasına baktı.

"Tanrım, ama ne kadar da seksi!" diye güldü, içgüdüsel bir hareketle elini adamın saçına dokunduğu yere götürdü ve gülümsedi. Baztán yoluna çıkınca radyoyu açtı ve arabada duya duya ezberlediği bir şarkıya eşlik etmeye başladı.

Uçsuz bucaksız Baztán Ormanı'ndan gece geçmek yıldızsız, kör karanlık bir gecede, açık denizlerde akıntıda sürüklenmek gibiydi. Bulutların arasından sızmakta zorlanan soluk ay ışığının pek faydası olmuyordu, karanlığı açan tek şey güçlü farların ışığıydı, yoldaki virajları aydınlatarak karanlığı kesip biçiyorlardı. Orman tıpkı asırlık ve kara ağızlı bir canavar gibi her şeyi yalayıp yutuyordu. Gün ışığında bile kendisininki gibi siyah bir

arazi aracını bu gür orman bitkilerinin arasında seçebilmek kolay değildi. Omuriliğinden aşağıya doğru bir ürperti yayıldı.

"Hem güzel hem korkunç," diye fısıldadı.

Baztán Hotel'i geçtikten sonra dört sokak lambasının ve kafenin camından süzülen hafif ışığın bile tam olarak aydınlatamadığı, gecenin o saatinde bile dolu gibi görünen otoparka baktı. Elinde olmadan aklına polis tabancasını çıkarıp ilk önce Flora'ya çeviren sonra da kendi başına dayayan Fermín Montes geldi. Dedektif Iriarte'nin onu yakalamasını ve Montes'in gözyaşları içinde otoparkın pis yerine kendini bırakmasını düşündü. Komiserin sözleri zihninde yankılandı: "Kararını değiştirmeye çalışmıyorum, sadece haber veriyorum."

Elizondo'nun tarihi bölgesine geldi. Calle Santiago'dan geçti, sola dönüp Muniartea Köprüsü'ne doğru inerken tekerleklerin altındaki parke taşlarının üzerinde hopladıklarını hissetti. Köprüyü geçtikten sonra sola döndü ve arabayı, dokuz yaşından Elizondo'yu terk edene kadar yuvası haline gelmiş olan halasının evinin önüne park etti. Anahtarlığından anahtarı buldu ve kapının kilidini açtı. Sıcak ve hayat dolu ev onu ev sahibinin enerjisi ve arka fondaki televizyonun hiç kesilmeyen uğultusuyla karşıladı.

"Selam, Amaia," diye seslendi halası, salondaki şöminenin yanındaki koltuğundan.

Amaia, gümüş rengi saçlarını gevşek bir topuz halinde topladığı için ona İngiliz romanlarındaki romantik bir kadın kahraman havası veren ve sanki kraliçeyle çay içiyormuş gibi zarif bir edayla, sırtı dimdik oturan halasını gördüğü an şefkatli bir dalganın her tarafını yaladığını hissetti.

"Sakın kalkma, hala," dedi eğilip halasını öperken. "Nasılsın bakalım, güzellik?"

Engrasi kıkırdadı. "Bu eski püskü şeyin içinde güzel göründüğümden şüpheliyim," dedi, pazen sabahlığının yakasını çekiştirerek.

"Benim gözümde senden güzeli yok," dedi Amaia, kadına sarılarak.

Amaia etrafına baktı ve ortamın aşina olduğu havasını içine çekti. Eve gelince yaptığı ilk ritüellerinden biri buydu; biraz inceler gibi, biraz deklare eder gibi sanki şöyle diyordu: "İşte geri geldim, buradayım!" Bu dürtünün nereden geldiğini bilmiyordu ama eve geldiğinde neden bu şekilde hissettiğini anlamaya çalışmayı bırakalı çok oluyordu, artık sadece bunun tadını çıkarıyordu.

"Küçük erkeğim nerede?"

"Uyuyor. Yarım saat önce mamasını yedi ve anında uykuya daldı. James onu üst kattaki yatağa götürdü ama sanırım o da uyudu, bir süredir yukarıdan hiç ses gelmiyor," dedi Engrasi, ahşap masasının renkleriyle hiç uyuşmayan cicili bicili bebek monitörüne işaret ederek.

Amaia deri çizmelerini çıkardı ve çıplak ayaklarının altındaki ahşabı hissederek merdivenleri çıktı. Çocukluğunda olduğu gibi koşarak çıkmamak için kendini zor tutuyordu.

James'in açık bıraktığı komodinin üzerindeki abajurdan çıkan mavimsi ışıkta James'in, Ibai'ın seyahat beşiğini pencerenin kenarına kurduğunu ve bir elini beşiğin kenarına koyup oğlanın yanında uyuyakaldığını görebiliyordu. Yatağın çevresinde döndü ve Ibai'ı sıcacık bebek tulumunun içinde mışıl mışıl uyurken buldu. Monitörü kapattı, kazağını çıkardı, kot pantolonunu ayaklarıyla iterek çıkardı ve yatağa girdi. James'e sıkıca arkadan sarıldı ve soğuk bedeninin etkisiyle kocasının ürperdiğini fark edince hınzır hınzır sırıttı.

"Donmuşsun, sevgilim," diye fısıldadı James uykulu bir sesle.

"Beni ısıtır mısın?" dedi Amaia cilveli bir sesle, kocasına iyice yaklaşarak.

"Sen ne istersen," diye cevap verdi James, artık biraz daha uyanıktı.

"Her şeyi."

James ona doğru döndüğünde bu fırsattan yararlanıp büyük bir açlıkla kocasının dudaklarını keşfe çıktı.

Adam şaşırarak geri çekildi.

"Emin misin?" dedi, beşiği işaret ederek.

Ibai doğduğundan beri Amaia oğulları odalarındayken sevişmek istememişti.

"Eminim," diye cevap verdi Amaia ve onu tekrar öpmeye başladı.

Hiç acele etmeden, birbirlerine şaşkın gözlerle bakarak seviştiler, sanki daha o gece tanışmışlardı ve ne kadar şanslı olduklarına inanamıyorlarmış gibi bir halleri vardı. Çok değerli bir şeyi, çoktan kaybettiklerini düşündükleri bir şeyi kurtardıklarını bilen insanların memnuniyeti ve huzuruyla ışıl ışıl parlıyorlardı. Seviştikten sonra sessizce yan yana yatarlarken James bir anda ellerini çırptı ve karısına döndü.

"Geri dönmene sevindim," dedi. "Aramız son günlerde pek iyi değildi."

Beşikten hafif bir hışırtı sesi gelince yatakta doğruldu ve Ibai'a baktı. Oğlan ağır ağır kıpırdanmaya başlamıştı, yumuşak sesle mızırdanması birazdan çığlık çığlığa ağlayacağına işaret ediyordu.

"Karnı aç," dedi James, kadına bakarak.

"Ben emzirme saatinde geldim ama Engrasi ona mama verdiğini söyledi," dedi, sitem ediyormuş gibi görünmemeye çalışarak.

"Bebekleri istedikleri zaman beslemek gerekir diye okumuştum; ayrıca Ibai huysuzlanmaya başlamıştı. Seni beklemeden, acıktığı zaman mama vermemin ona bir zararı olacağını sanmıyorum. Ayrıca on beş mililitreden daha az mama içti."

"Ona sabahtan akşama kadar mama vermek iyi değil bence. Pediatristin ne dediğini sen de duydun, belirli bir programımızın olması önemli."

"Programımızın olmamasının suçlusu ben değilim..." dedi James.

"Yani benim, öyle mi? Sana söyledim, ben vaktinde geldim."

"Amaia, o bir bebek, saat değil. Bir seferinde vaktinde gelmek neyi değiştirir? Peki ya son seferde ne olmuştu? Ya da bir sonraki sefer ne olacak? Burada olacağının bir garantisi var mı?"

Kadın hiçbir şey söylemedi. Ibai'ı kollarına aldı ve yatakta oturup oğlanı emzirmeye başladı. James yanında uzanmış, parmağıyla bebeğin boynunu okşuyordu. Sonra gözlerini kapadı. İki dakika sonra, Amaia onun düzenli nefes alıp vermesinden uyuduğunu anladı. *Bazen beni çıldırtıyor*, diye düşündü, sakinleşmeye çalışırken. Anneler bebeklerine huzursuzluklarını geçirip onların sancılanmalarına sebep olabiliyormuş diye okumuştu bir yerlerde.

Ibai'ın karnı doyunca gazı çıkana kadar onu omzuna koydu, sonra vücudu gevşeyip narin bedeni uykuya teslim olana kadar kucağında salladı. Üzerine doğru eğilip başının yoğun kokusunu içine çekti ve gülümsedi. Ibai doğmadan önce, hatta karnında bile değilken onu seviyordu. Küçük bir kızken evcilik oynarken anne olduğundan, iyi bir anne olduğundan beri seviyordu onu. Ve bu, şu anda ona çok acı veriyordu çünkü içten içe bu sevginin yeterli olmadığını, her şeyi yanlış yaptığını ve anne olmayı hiç hak etmediğini biliyordu. Belki de ailesindeki kadınlarda bu içgüdü hiç yoktu. Genlerle beraber çok daha karanlık ve acımasız başka şeyleri de miras almış olma ihtimali de oldukça yüksekti.

Artık sakinleştiği için Ibai'ın deniz yıldızı gibi açılmış minik ellerini tuttu. Suyun bebeği, nehrin bebeği, o da tıpkı nehir gibi kendi alanını belirlemeye, sınırlarından taşıp toprağı sular altında bırakmaya gelmişti, tıpkı savaştan dönen bir kral gibi. Oğlunun minik elini dudaklarına götürdü ve saygıyla öptü.

"Elimden geleni yapıyorum, Ibai," diye fısıldadı, uyuyan çocuk derin bir iç çekince hava mis gibi koktu.

9

Saat yedi otuzda güneş doğmuştu ve hava yağmurlu olmamasına rağmen dağlardan aşağıya doğru, dev bir küvetten taşan köpük gibi inen kalın ve bembeyaz bulut örtüsünden yarım sonra araba kullanamaz hale geleceğini biliyordu.

Amaia, Txokoto Mahallesi'nin dar sokaklarından geçerken arabayı ikinci viteste kullandı, karakola gitmeden önce küçük ablasıyla fırında kahve içmeye karar vermişti. Karanlık pencerelerin önünden geçti, sola dönüp arkadaki otoparka girince şaşkınlıkla frene bastı. Fırının ana duvarında siyah boyayla yazılmış dev bir grafiti vardı. Ros fırçayı eline almış, koyu renk çizgilerin üzerini boyamaya çalışıyordu ama alttaki yazı hâlâ okunabiliyordu: KATİL OROSPU.

Amaia arabadan indi ve uzaktan baktı.

"Anlaşılan Flora kasabadaki herkes için bir kahraman değil," dedi, gözlerini grafitiden ayırmadan ablasının yanına gitti.

"Değilmiş anlaşılan," diye gülümsedi Ros utangaç bir şekilde. "Günaydın, kardeşim." Fırçayı boya kutusunun içine bıraktı ve Amaia'nın yanına gelip onu öptü.

"Acaba o güzel İtalyan kahve makinende bana o harika kahvelerinden birini yapar mısın?"

"Zevkle," dedi Ros, kardeşinin ardından fırına girdi.

İçeri girince, Amaia kendini bildi bileli hep yaptığı derin bir nefes aldı. O sabah burnuna anason kokusu geldi.

"Bugün donut yapıyoruz," diye açıkladı Ros.

Amaia hemen cevap vermedi. Hafızasında annesiyle eşleşen bu koku anılarını canlandırmış, onu geçmişe götürmüştü.

"Sanki şey gibi kokuyor..."

Ros bir şey söylemedi. Tabak ve fincanları çıkardı, iki kişilik taze kahve yapmak için kahve öğütücüsünü çalıştırdı. Ros makineyi kapatana kadar konuşmadılar.

"Dün gece gelmeni bekleyemediğim için kusura bakma, çok yorgundum..."

"Merak etme. Sonuçta Engrasi hala dışında herkes uyuyordu. Ben geldiğimde James ve Ibai bile çoktan uyumuştu zaten."

Amaia o anda bir şey fark etti: Ros iki eliyle sıkıca ve yüzüne yakın tuttuğu, bir duvar gibi arkasına saklandığı kahvesini minik minik yudumluyor, başını bile kaldırmıyordu.

"Sen iyi misin, Ros?" diye sordu Amaia, ablasının yüzünü inceleyerek.

"Evet, tabii, iyiyim," diye geveledi kadın.

"Emin misin?"

"Sakın yapma."

"Neyi yapmayayım?"

"Beni sorguya çekeyim deme, Amaia."

Ablasının bu tavrı onu daha da meraklandırmıştı. Ablasını iyi tanıyordu; ailenin ortanca çocuğu, üç kız kardeşin en iyi yüreklisi, dünyayı her zaman omuzlarında taşıyormuş gibi görünen ve stresle baş etmekte zorlanan, sessiz kalmayı ve sorunlarını bu sessizliğin altına gömmeyi tercih eden ve gerginliğini saklamak için çok uğraşan ablasını.

Asistanlar birer birer gelmeye başlamıştı ve fırının müdürü Ernesto gelince başını ofisten içeri uzatıp selam verdi. Amaia sanki acı verici bir konuşma yapmaktan kaçınan biri gibi, günlük konular açılınca bir anda rahatlayan ablasına baktı. Boş fincanını lavabonun kenarına koyduktan sonra fırından çıktı ve biraz daha oyalanıp duvara bakarken beyaz badananın altında daha da eski grafitiler olduğunu gördü.

Elizondo Polis Karakolu modern düz çizgileriyle vadinin mimari tarzıyla büyük bir çelişki içindeydi. O kadar sıra dışı bir yapıydı ki adli binadan ziyade uzaylıların giderken geride bıraktığı bir eseri andırıyordu. Öyle olsa bile Amaia binanın bu kadar kullanışlı olmasına hayran olmaktan alamıyordu kendini; büyüteç görevi gören dev panoramik pencereleriyle Baztán'ın cılız kış güneşini hapsediyordu. Asansörle yukarı çıkarken zihninde günün planını yaptı. Asansörün kapıları açılınca erkek yoldaşlığının neşeli atmosferi karşıladı onu. Kahve makinesinin yanında sohbet eden polis memurlarına baktı. Dedektif Yardımcısı Zabalza ve Dedektif Iriarte abartılı el kol hareketleriyle kendilerine bir olay anlatıyormuş gibi görünen Fermín Montes'in yanında bayağı iyi vakit geçiriyormuş gibiydi. Hiç durmadan yanlarından geçti.

"Günaydın, beyler."

Sohbet bir anda kesildi.

"Günaydın," dediler hep bir ağızdan ve Montes onun peşinden ofisine geldi.

"Salazar." Kadın durdu. "Bir dakikan var mı?"

"Aslına bakarsan yok, Montes. Bir dakika sonra elimdeki soruşturma için dışarı çıkmam gerek," dedi, diğer iki dedektife bakarak. Onun baktığını görünce ikisi de bir anda sırtlarını dikleştirdi. "Keşke önceden haber verseydin..."

Ofisine girdi ve ona alınmış gibi görünen Montes'i kapının önünde bıraktı. İçeride, bilgisayarın başında olan Dedektif

Yardımcısı Jonan Etxaide başını bilgisayardan kaldırdı. Amaia genç adamı neşeyle selamladı.

"Naber? Sen neden diğer Vikinglerle kahve makinesinin başında değilsin?"

"Ben pek kahve içmem, patron. En azından onlarla içmem."

Amaia şaşkın şaşkın adama baktı.

"Onlarla anlaşamıyor musun?"

"Öyle bir şey değil. Bence yanımda pek rahat değiller."

"Neden?" diye sordu Amaia. "Yoksa?.."

Jonan sırıttı.

"Yani, homoseksüel olmam işleri kolaylaştırıyor sayılmaz ama asıl sebebin bu olduğunu sanmıyorum. Her neyse, bu konuyu kafanıza takmayın. Ben takmıyorum."

"*Vefanın yumuşaktır yüreği*,"* diye bir alıntı yaptı.

"Shakespeare mi okuyorsun, patron?"

Amaia alay eder gibi içini çekti.

"Şu sıralar sadece tanınmış pediatristlerin, eğitimcilerin ve çocuk psikologlarının kitaplarını okuyorum."

Kapı tıklatıldı ve içeri Iriarte ile Zabalza girdi.

"Günaydın, beyler." Amaia hemen söze başladı: "Bugün soruşturmayı iki farklı koldan yürüteceğiz. Dedektif Iriarte ve ben şapel papazını ve Arizkun papazını ziyaret edeceğiz, Jonan anti-Katolik web sitelerini ve forumlarını araştırmaya devam edecek, tabii bir de vadideki Cagotlarla ilgili bulduğu siteleri. Zabalza sen ona yardım edersin."

Üç adam tam kalkacaklarken ekledi:

"Bir şey daha var. Size şunu hatırlatmak isterim, Dedektif Fermín henüz görevine geri dönmüş değil, bu yüzden ona karakoldaki herhangi bir ziyaretçi gibi davranmanız gerekiyor. Ayrıca çalıştığımız yerlere, ki buna arşiv odası ve silah odası da dahil, girmesi yasak... Tıpkı üzerinde çalıştığımız dosya hakkında bilgi edinmesinin de yasak olduğu gibi. Anlaşıldı mı?"

* "Loyalty has a calm heart", *Macbeth*, 4.3. (ç.n.)

"Evet," dedi Iriarte başını anladım der gibi sallayarak. Zabalza anladığını mırıldanırken saçlarının diplerine kadar kıpkırmızı oldu.

"O zaman iş başına, beyler."

Şapel papazının onlara pek fazla faydası dokunmadı. Kulakları çok az duyuyordu, şapelin içinde minik ve hızlı adımlarla pıtır pıtır yürürken on kez haç çıkardı. Onlara kutsal eşyaların tutulduğu odadaki kutsal su kâsesinin kalıntılarını ve kırık dökük sırayı hızlı el kol hareketleriyle gösteren papaza yetişmeye çalışırlarken Iriarte, Amaia'ya dönüp sırıttı. Sıradan gelen eski ahşabın tanıdık kokusu ona büyükannesi Juanita'nın mobilyalarını hatırlattı.

"Şu sebep oldukları rezalete bakın!" dedi papaz haykırarak, ikiye ayrılmış kâseye ümitsizce bakarak.

Yüzünü abartılı bir şekilde buruşturmuş olması, uçuş uçuş siyah papaz cüppesinin önünü kaldırıp ceplerinden birinden çıkardığı kolalı mendille gözlerine dolan yaşları silmesi neredeyse komik sayılırdı.

"Affedersiniz," dedi pat diye, "ama böyle bir şeyi ancak bir hainin yapabileceğini siz de inkâr edemezsiniz herhalde."

Amaia çıkış kapısını işaret eden Iriarte'ye baktı.

"Teşekkürler," dedi Iriarte, "çok yardımcı oldunuz."

"Efendim?" dedi papaz, elini kulağına götürerek.

"Çok yardımcı oldunuz dedim," diye bağırdı dedektif ve sesi boş şapelin içinde yankılandı.

Şapel papazı onlara yüksek sesle teşekkür edince Amaia hafifçe irkildi ve Iriarte'ye tekrar bakarak sırıttı.

Arizkun'un tepesinde toplanan bulutlar sert rüzgârlar tarafından dağıtılmıştı. Bir tepenin ucuna kondurulmuş bu kasaba, vadideki diğer kasabaların özlem duydukları gökyüzünün ve olağanüstü bir aydınlığın altında yer alan, zamanın durduğu o yerlerden biriydi. Zümrüt yeşili kırlar pastoral bir ihtişamın mükemmelliğiyle ışıldıyordu ve her parke taşının altında henüz yok

olmamış olan geçmişin fısıltıları duyuluyordu. Kiliseden bir sonraki sokaktaki papaz evine yürüdüler. Zili çalınca sağlam kapının arkasından bir tıkırtı duyuldu.

Ön kapıdaki basamağın yanında, küçük bir kuşun neredeyse tanınmayacak haldeki ezilmiş ve kurumuş bedeni vardı. Kuşu buraya sürükleyen bir araba mı yoksa rüzgâr mı acaba, diye düşündü Amaia.

"Ne kadar hoş bir kasaba," dedi Iriarte, yandaki evlerin, Arizkun mimarisine özgü oymalı ahşap saçaklarına bakarak.

"Ve acımasız," diye mırıldandı Amaia.

Kapıyı altmış yaşlarında bir kadın açtı, onları mum cilası kokan ve zemini pırıl pırıl parlayan uzun bir koridordan evin diğer tarafına götürdü. Peder Lokin onları çalışma odasında karşıladı. Amaia, Başpiskopos'la olan buluşmalarından beri adamın ne tavırlarında ne de renginde bir düzelme olmadığını fark etti. Peder soğuk ve titrek elini uzatınca şişmiş bileğindeki çirkin morluk ortaya çıktı.

"Ah, bende hemartroz, yani eklem içi kanama var. Hemofili kaynaklı birçok rahatsızlıktan biri," dedi masasının arkasından çıktı ve onları sırtları deri, rahatsız sandalyelerin olduğu, bitişikteki küçük bir odaya götürdü.

Oturmadan önce onlara kahve ikram etmek istedi fakat ikisi de bu teklifi geri çevirdi.

Iriarte papazın yanına oturdu. Amaia ikisinin de yerine oturmasını bekledikten sonra karşılarına oturdu.

"Sizin için ne yapabilirim?" diye sordu papaz, ellerini uzatarak.

"Peder Lokin," diye söze başladı Iriarte, notlarına bakıyormuş gibi yaparak, "verdiğiniz ifadeye göre kutsal su kabının kırıldığı ilk saldırı yedi gün önce meydana gelmiş..."

Papaz başını evet der gibi salladı.

"Sizden birkaç hafta geriye gitmenizi istiyorum, bir ay kadar. Kilisenin çevresinde dolanan, tuhaf, şüpheli, yabancı birileri var mıydı?"

"Yani, sizin de bildiğiniz gibi, köylerden buraya birçok turist ve sırt çantalı gezginler gelir ve doğal olarak da bunların birçoğu görkemli kilisemizi ziyaret ederler," dedi peder, yüzü gururla parlıyordu.

"Kilisede son zamanlarda bir yenileme, tadilat yaptırmış mıydınız?"

"Hayır, son tadilat güney transeptindeki pervazlara yapılmıştı ama bu dediğim neredeyse iki yıl önceydi."

"Cemaatinizden birileriyle tartıştığınız, fikir ayrılığına düştüğünüz oldu mu hiç?"

"Hayır."

"Peki ya komşularınızla?"

"Hayır. Bunun şahsi bir intikam meselesi olabileceğini mi düşünüyorsunuz?"

"Bunu da göz önünde bulundurmamız gerekiyor."

"Ama yanılıyorsunuz," dedi papaz, kadın ağzını bile açmamış olmasına rağmen Amaia'ya buz gibi bakarak.

"Kilisedeki işlerde size kim yardımcı oluyor?"

"Şapel papazı, birkaç tane papaz yardımcısı çocuk var, baharda görev almayı bekleyen genç oğlanlar bunlar genelde, gün aşırı geliyorlar, bir de din öğretmenleri var..." Aklına bir şey gelmiş gibi elini alnına götürdü. "Size kapıyı açan hanım, Carmen, buranın ve şapelin temizliğiyle o ilgileniyor. Diğer din öğretmenlerinin de yardımıyla çiçeklere de bakıyor."

"Bu insanlardan, daha önce burada çalışıp ayrılmış olan birinin işini üstlenen var mı?"

"Şapel papazı ve papaz yardımcıları dışında bütün bu işleri yıllardır Arizkun'da yaşayan kadınlar yapıyor. Aslında," diye ekledi, ilk kez gülümsüyordu ve Amaia'ya şefkat dolu bir bakış attı, "genel olarak kilise kadınlara çok şey borçlu. Onların yardımı olmasaydı, papazların büyük bir kısmı görevlerinin birçoğunu yerine getiremezdi. Örneğin, burada Ariz–"

Amaia pederin sözünü kesip bir soru sordu: "Arizkun'da kaç kişi yaşıyor?"

"Tam sayıyı bilmiyorum ama altı yüz, altı yüz yirmi kadar."

"Cemaatinizdeki herkesi tanıdığınıza emin misiniz?"

"Evet. Bu kadar küçük bir yerde herkes herkesi tanır." Yüzünde kendini beğenmiş bir gülümseme belirdi.

"Yani cemaate yeni biri katılsa hemen fark ederdiniz."

Pederin gülümsemesi yüzünde dondu kaldı.

"Evet," diye cevap verdi, şaşkındı. "Ederdim."

"Genç biri var mı içlerinde?" diye sordu Amaia.

"Bir tane, Beñat Zaldúa adında kasabadan genç bir oğlan var. Ailesini tanıyorum, babası kiliseye gelmez, kaba saba biridir. Gerçi onu yargılamıyorum, hepimiz farklı şekillerde yas tutarız. Annesi gelirdi ama altı ay önce öldü. Kanser. Trajik."

"Peki oğlan ne zamandır geliyor?"

"Birkaç aydır. Ama iyi bir çocuktur, ciddidir, pis işlere bulaşmaz, şeylere... şey demek istiyorum, öbür çocuklara pek karışmaz... Gerçi İlk Komünyon'undan sonra onu bir daha görmedim. Eskiden ona kütüphanede rastlardım. Okulda notları iyi, bir seferinde bana tarih okumak istediğini söylemişti..."

"Kendi başına en arka sırada oturduğuna eminim, herkesten uzakta."

Peder Lokin'in rengi daha da soldu.

"Haklısınız ama nereden bildiniz?"

"Kutsanmış ekmeği de yemez," diye ekledi Amaia.

Papaz evinden çıktıktan sonra şiddetini artıran rüzgâr sokakları kasıp kavuruyor, komşulardan birkaçının kapıdaki bir çatlaktan onları seyrettikleri evlerin ön cephelerini kamçılıyordu. Iriarte arabaya binene kadar soru sormadı.

"Çocuğun kilisenin en arka sırasında oturmasının ne önemi olabilir? Ben de orada oturuyorum. Kutsal ekmeğe gelince, belki kendini henüz hazır hissetmiyordur ya da utanıyordur.

Katoliklikten uzaklaşmış biri olarak kiliseye yeniden gelmeye başlamak sarsıcı olabilir."

Amaia onun söylediklerini dinledikten sonra cevap verdi: "Söylediklerin doğru olabilir tabii. Belki de tarihte Cagotların sunağa yaklaşmalarının ya da diğer cemaat üyeleriyle beraber aynı ibadet yerinde kutsanmış ekmek almalarının yasak olduğu bir dönemi yaşıyordu kafasında. Cagotlar o dönem kilisenin en arka sırasında, diğerlerinden onları ayıran demir bir parmaklığın arkasında oturmak zorundalardı, belki de oğlanın kafasında sembolik bir demir parmaklık vardır."

"Dedektif Yardımcısı Etxaide'nin Cagot intikam teorisini desteklemediğinizi sanıyordum."

"Tam ikna olmuş değilim ama daha iyi bir teori bulana kadar göz ardı da edemem. Hazırladığı raporu okusaydın neden bahsettiğimi anlardın."

Iriarte bir an hiçbir şey söylemeden sitemi sindirmeye çalıştı.

"Yani bu çocuk Cagotlardan biriymiş gibi mi davranıyor?"

"Cagot olduğunu düşünüyor. Profile birebir uyuyor. Babasıyla arası iyi değil, Peder Lokin babasının kaba saba bir adam olduğunu ve oğluyla beraber kiliseye gelmediğini söyledi. Zeki, bilgili ve meraklı bir çocuk. Annesinin ölümü tüm bunları tetiklemiş olabilir. Arizkun gibi küçük bir şehir, sorgulayıcı bir zihne sahip olan bir ergen için fazlasıyla baskıcı gelebilir, bunu kendi tecrübelerimden biliyorum. Gençlerdeki acı ve yalnızlık duyguları dolu bir silah gibidir."

Iriarte kadının sözleri üzerine düşündü.

"Öyle olsa bile, bunların tek bir delikanlı tarafından yapıldığını düşünmüyorum. Bütün bunlar tek başına hareket eden biri için fazlasıyla aleni ve düzmece gibi."

"Katılıyorum. Beñat Zaldúa birilerini etkilemek istiyor anlaşılan."

"Peki, genç bir çocuk kimi etkilemek istiyor olabilir?"

"Bir kızı ya da babasını veya belki de kasabalılara ne kadar akıllı biri olduğunu göstermek istiyordur. Ama o zaman da sosyopatik eğilimleri göz önünde bulundurmamız gerekir," dedi Amaia şüpheyle.

"Onu ziyaret etmemizi ister misiniz?" dedi Iriarte, anahtarı kontağa sokup motoru çalıştırırken.

"Böyle pat diye mi? Ortada kanıt falan yokken? Eğer düşündüğüm kadar zeki biriyse Zaldúa'nın ağzından tek bir kelime bile alamayız. Etxaide internette biraz araştırma yapsın önce, onun hakkında neler öğreneceğimizi bir görelim."

Kilisenin önünden geçerlerken Iriarte, devriye arabalarının içinde nöbet tutan polislere el salladı.

Yağmur öğlen saatlerinde başladı ve yarım saat kadar bardaktan boşanırcasına yağdıktan sonra yerini ince, soğuk ve toz parçacıkları gibi havada asılı kalan bir çisentiye, *txirimiri*'ye bıraktı. İnsanların montlarına çiy gibi yapıştı ve rutubetli dağ soğuğunu da beraberinde getirip sıcaklığı birkaç derece birden düşürerek kemiklerine işledi. Halasının evi çorba ve taze ekmek kokuyordu. Amaia eve dönerken aç olmadığını düşünüyor olmasına rağmen mutfaktan gelen kokuları duyunca karnı isyan edercesine guruldamaya başladı. Ibai'ı emzirdikten sonra pencerenin kenarındaki masada yemek yerken haberlerdeki siyasi olayları konuştular.

Amaia, James'in yorgun göründüğünü fark etti.

"Neden biraz uzanmıyorsun? Biraz kestirmek iyi gelir."

"Ibai izin verirse."

"Hadi git uzan, bebeği merak etme. Bu öğleden sonra karakola gitmeyeceğim, Ibai'ı dışarı çıkarırım, yağmur durdu sayılır," dedi pencereden kurşuni göğe bakarak. "Ayrıca bu akşam seni dinlenmiş olarak görmek istiyorum."

James uysal bir tavırla gülümsedi ve ayaklarını sürüyerek üst kata çıktı.

"Yanına şemsiye al," dedi James, merdivenlerden çıkarken hâlâ gülümsemeye devam ediyordu. "Bir daha bastıracak gibi görünüyor."

Amaia, Ibai'a müflonlu bir tulum giydirdi ve onu bebek arabasına koydu. Arabanın üstünü açtıktan sonra montunu alıp evden çıktı. Fırına geri gidecek olan Ros da onunla beraber çıktı. Amaia ablasının hâlâ normalden biraz daha gergin olduğunu düşünüyordu. Yemek boyunca Amaia'yla göz göze gelmekten kaçınmış, sürekli gülümsemeye çalışmış ama ara ara elinde olmadan dalıp gitmişti. Köprüye gelince ayrıldılar ve Amaia gözden kaybolana kadar Ros'un peşinden baktı.

Ros köprüyü geçtikten sonra yağmur yüzünden boşalmış olan Calle Jaime Urrutia'ya döndü. Sokakta sadece *gorape*'lerin* altında ve kapıları açıldığında içlerinden sıcak hava ve müzik taşan birkaç barın olduğu pasajların içinde birkaç kişi vardı. Yavaşladı ve Ibai'ın yüzünü dikkatle inceledi. Parke taşların üzerinde sarsılarak gittiği için oğlanın ilk baştaki şaşkınlığı geçmişti, şimdi rahatlamaya başlamıştı ve annesine bakarken açık tutmakta zorlandığı gözleri kapanmış ve uykuya dalmıştı. Amaia oğlunun yumuşacık yanağını elinin tersiyle okşayarak üşüyüp üşümediğini kontrol ettikten sonra onu sıkıca sardı. Kendisi için pek normal sayılmayacak kadar yavaş yürüyordu, bu şekilde botlarının taşlarının üzerinde çıkardığı sesi dinleyerek ve vücudunun doğal salınımının rehavetiyle yürümenin ne kadar hoş bir duygu olduğunu fark edince şaşırdı.

Ana meydandan geçerken Arizkunenea Sarayı'nın önünde durdu ve avludaki eski mezar taşı kalıntılarını izledi. Yeni yağan yağmur yüzünden daha sağlam görünüyorlardı, sanki ıslaklık onları eski boyutlarına getirmişti.

Belediye sarayına gelene kadar yürüdü. Kimsenin ona bakmadığından emin olmak için çevresine bir göz attıktan sonra

* Sundurma (ç.n.)

Elizondo'nun tarihini sembolize eden ve dokunan kişiye güç veren taşın, *botil harri*'nin üzerinde ellerini gezdirdi. Batıl inançlara ayıracak hiç vakti olmasa da bu hareket içini güvenle doldurmuştu. Tekrar meydana döndü, Lamia çeşmesinin yanından geçti ve evlerin arka cephelerinin pürüzsüz yüzeyinde yansıdığı Baztán Nehri'ni seyretmeye gitti. Aldatıcı sakinlikteki bu vahada, bu suların altında paralel bir evren gizliydi sanki. Geç saatte yedikleri öğle yemeğinin ardından Santxotena restoranından çıkan birkaç kişi parmaklıklardan sarkıp fotoğraf çekiyordu. Amaia karşıya geçip restorana girdi. Restoranın sahibi olan kadın onu samimi bir şekilde selamladı, burası James'in en sevdiği restoranlardan biri olduğu için sık sık akşam yemeğine gelirlerdi. Gülümseyerek ve içten içe hissettiği bir mutlulukla iki kişilik rezervasyon yaptırırken kadın bebek arabasına doğru eğilip Ibai'ın ne kadar yakışıklı olduğundan dem vurdu. Bunun tam bir klişe olduğunu bilse de nehrin küçük kralının, suyun oğlunun mükemmel yüz hatlarına bakarken hissettiği hayranlığa ve annelik gururuna engel olamıyordu.

Restorandan çıktı ve sağ taraftaki kaldırımdan yürümeye devam etti, cenaze evinin önüne gelince durdu. Önünden Ibai'la geçecek olmak onu huzursuz ediyordu, bir hastanenin bekleme salonuna ya da hasta birinin evine de oğluyla gidecek olsa buna benzer bir rahatsızlık hissedecekti. Her gün insanların en dehşet verici şekilde hayatlarının son bulmasına ne kadar şahit olursa olsun oğlunu tehlikeye attığını hissediyor ve içgüdüsel olarak onu ne pahasına olursa olsun en ufak bir talihsizlikten bile koruması gerektiğini biliyordu. Bebek arabasını yola indirdi, karşıya geçti ve nehir kenarından yürümeye devam etti. Cenaze evinin karşısından geçerken girişteki panoya günlük olarak asılan ölüm ilanlarına bakmadan edemedi. Küçükken, cenaze evinin önünden her geçişlerinde halasına sorduğu sorular geldi aklına.

"Neden hep durup bunlara bakıyorsun?"

"Kimin öldüğünü görmek için."

"Kimin öldüğünü neden bilmek istiyorsun?"

Şimdi karşı kaldırımda durup bu mesafeden okuyamıyor olsa da gözlerini yine ilan panosuna dikmişti. O sırada montunun cebindeki telefonu çalınca irkildi.

"Jonan."

"Selam, patron, bir şey buldum. Bu sabah Cagotlarla ilgili bir sürü blog çıktı karşıma. Bunlardan birçoğu başka web sitelerindeki bilgileri kopyalayıp yapıştırmış sadece. Tartışmaların ana konusu geçmişte maruz kaldıkları eşitsizliklere karşı hissettikleri öfke ama günümüze ait bir öfkeye veya fanatikliğe rastlamadım. Bunların dışında 'Köpeğin Saati' adında bir bloğa rastladım, bu da diğerleri gibi aynı haksızlıklardan bahsediyor ama buradaki tek fark bunun sonuçlarını günümüze kadar taşıyor olması. Günlük formatında yazılmış ve anlatıcısı olan Cagot oğlan, kendi halkının maruz kaldığı aşağılanmaları sanki on yedinci yüzyılda yaşıyormuşçasına anlatıyor. Çok zekice betimlemeler var ama en önemli kısmı şu: Kendini Juan Cagot olarak tanıtan blog yazarının IP adresini araştırdım ve Arizkun'da yaşayan–"

"Beñat Zaldúa adında biri," dedi Amaia. "Biliyordum!"

"Günümüzde, *Cagot* isminin kendisi hariç hangi soyadının *Cagot* olduğunu anlamak neredeyse imkânsız ama anlaşılan Zaldúa birkaç yüzyıl önce en yaygın olarak kullanılan *Cagot* soyadlarından biriymiş. Oğlanı sorguya alalım mı?"

"Hayır. Telefon edin ve yarın sabah makul bir saatte karakola gelmesini isteyin. Oğlan reşit olmadığı için söyleyin babasıyla gelsin."

Amaia telefonu kapattıktan sonra cep telefonundan saate baktı ve James'in uyanmış olacağını hesap ederek ona telefon etti. Telefon hemen açıldı:

"Ben de seni arayacaktım," dedi adam. "Neredesin?"

"Ibai'la şimdi Santxotena'dan çıktık, rezervasyon yaptırdım."

"Ibai ve senin restoran zevkiniz bayağı iyiymiş."

"Ros akşam Ibai'a bakmayı kabul etti, ben de birlikte yemek yeriz diye düşündüm."

James kıkırdadı. "Zevkle. Ayrıca seninle konuşmak istediğim bir konu var ve bence en ideal yer orası."

"Sabırsızlanıyorum," dedi kadın gülerek.

"Ama akşama kadar beklemen gerekecek."

Ibai'ın uyuması biraz zaman aldı, akşamüstü emdikten sonra her zamanki gibi gaz sancısı tutmuştu, sütü sindirmekte biraz zorlanıyordu. Evden çıktıklarında dışarısı karanlıktı ve tekrar yağmur yağmaya başlamıştı ama yine de restorana yürüyerek gitmeye karar verdiler. Şemsiyelerini açtılar ve James karısına sıkıca sarıldı, giymeyi tercih ettiği ince paltosunun altında titrediğini hissedebiliyordu.

"Paltonun altına bir şey giymedim dersen hiç şaşırmam."

"Bunu kendin keşfetmen gerekecek," dedi Amaia cilveli bir sesle.

Santxotena ahududu rengi duvarları, gösterişsiz bir zarafet sergileyen rustik tarzıyla son derece rahat ve sıcak bir yerdi. Boyalı ahşap panjurları peri masallarındaki kulübeleri andırıyor, toprak saksılardaki uzun ömürlü çiçekleri insanı ferah bir diyara götürüyordu. Onlara ayrılan masa mutfağı kısmen görüyordu. Bu sayede mutfaktaki boğuk sesleri ve leziz yemek kokularını oturdukları yerden duyabiliyorlardı.

Amaia'nın paltosunun altında Ibai doğduğundan beri giymediği siyah bir elbise vardı. Bu elbisenin kendisine yakıştığını ve James'in de hoşuna gittiğini bildiği için giyer giymez kendini yeniden iyi hissetmeye başlamıştı. Yargıç Markina onu böyle süslenmiş olarak görse kim bilir ne düşünürdü? Bu fikri zihninden uzaklaştırdı ve böyle bir şeyi aklından geçirdiği için kendi kendine sinirlendi.

James onu o şekilde görünce gülümsedi.

"Harika görünüyorsun, Amaia."

Ona dönen tek kafanın James olmadığını fark ederek yerine oturdu. Garson siparişlerini aldı. İkisi de başlangıç olarak kremalı ıspanaklı kuşkonmaz istedi. James ana yemek olarak buraya her gelişlerinde söylediği ıstakoz soslu berlam balığı, Amaia da istiridyeli ızgara keler balığı alacaktı. James karısının su dolu bardağına hoşlanmadığını belli eden bir bakış atarak şarap kadehini kaldırdı.

"Emzirdiğin için bir kadeh bile içememen çok kötü."

Amaia kocasının sözlerini umursamadan suyunu yudumladı.

"Pekâlâ, bana söylemek istediğin şey neymiş bakalım? Seni dinliyorum."

"Ah, evet," dedi adam, heyecanlı bir sesle. "Bir süredir aklımda olan bir fikir hakkında konuşmak istemiştim. Sen hamile kaldığından beri Elizondo'ya çok sık gelip gidiyoruz, artık bir bebeğimiz de var, buraya daha sık gelip gidecekmişiz gibi görünüyor. Baztán'ı ne kadar sevdiğimi, senin ailenle olmaktan ne kadar hoşlandığımı biliyorsun. İşte bu yüzden artık burada, yani Elizondo'da bir ev almamızın vaktinin geldiğini düşünüyorum."

Amaia'nın gözleri şaşkınlıkla büyüdü.

"Yani, en azından bir şeyi doğru tahmin etmişsin, bunu hiç beklemiyordum... Buraya taşınalım mı diyorsun?"

"Hayır, elbette hayır, Amaia. Evimizi seviyorum, Pamplona'da yaşamayı seviyorum, hem senin işin hem de benim heykel atölyem için ideal bir yer. Ayrıca Mercaderes'teki o evin benim için ne anlama geldiğini sen de biliyorsun."

Amaia içi rahatlatmış gibi başını aşağı yukarı salladı.

"Ben burada ikinci bir evimiz, kendimize ait bir yer olmasından bahsediyorum."

"Halamın evinde istediğimiz kadar kalabiliriz. O annem gibi biliyorsun, onun evi benim evim."

"Bunu anlıyorum, Amaia, o evin senin için ne kadar önemli olduğunu ve hep öyle olacağını biliyorum ama bu ikisi birbirine zıt şeyler değil. Eğer kendi evimiz olsaydı, o evi Ibai'ın

ihtiyaçlarına göre organize edebilirdik, kendi odası olurdu, her şeyi Pamplona'dan buraya, buradan oraya taşıyıp duracağımıza her şey kolayca elimizin altında olurdu, büyüdüğü zaman oyuncaklarını koyacağı bir yere ihtiyacı olacak..."

"Bilmiyorum James, böyle bir şey istediğimden emin değilim."

"Ben Engrasi'yle konuştum, o da bunun iyi bir fikir olduğunu düşünüyor."

"İşte şimdi çok şaşırdım," dedi kadın çatalını masaya koyarak.

"Aslına bakarsan," dedi James sırıtarak, "*Juanitaenea*'dan bahsederken bana bu fikri veren oydu."

"Büyükannemin evi," diye fısıldadı Amaia, şok içinde.

"Evet."

"Ama James, o ev büyükannem öldüğünden beri, yani yıllardır boş duruyor. Yıkılmak üzeredir," diye karşı çıktı.

"Hayır, değil. Halan öyle olmadığını söyledi, sadece baştan aşağı yenilenmesi gerekecek yoksa temel yapı, çatı ve bacalar mükemmel durumda. Halan yıllar boyunca evin temel bakımını yaptırmaya çalışmış."

Amaia'nın zihni büyülenmiş gibi evin ona çok büyük görünen odalarının, çocukken içinde ayakta durabildiği şöminesinin görüntüleriyle doldu. Ağır ve cilalı mobilyaların pürüzsüz yüzeylerini, büyükannesini yatağının üzerindeki bordo saten örtüsünün verdiği hissi parmaklarının ucunda hissedebiliyordu adeta.

"Ibai'ın çocukluğunun bir kısmını burada geçirmesi iyi olur diye düşünüyorum, özellikle de ailesine ait bir evde."

Amaia ne diyeceğini bilemiyordu. Halasının evinde kendini hep çok güvende hissetmişti ama Elizondo'da halledemediği meseleler vardı hâlâ. Buraya geri dönüşünden birkaç ay sonra geçmişinden getirdiği, Baztán'a ait karanlık çağrışımların birçoğu kaybolmuştu. Bunun en büyük sebebi elbette James'e, dokuz yaşındayken başına gelenleri anlatmış olmasıydı. James, karısının buraya geri dönmesinin başlıca sebeplerinden birinin ormanın

efendisiyle kurduğu bağı bir şekilde korumak olduğunu, bu bağın Baztán Hotel'deki bir odada ayı bilimcilerle beraber seyrettikleri ve o zamandan beri hiç seyretmeden kasasında kilitli tuttuğu o DVD'de olduğunu biliyordu. Arada sırada tabancasını kilitlemek için kasasını açtığında parmaklarını diskin üzerinde gezdirirken yaratığın kehribar rengi gözleri tüm netliğiyle belirirdi gözlerinin önünde. Ve o görüntüyü hatırlamak bile bir anda sihir yapılmış gibi içindeki her türlü şüphe ve korkunun yok olmasına yeterdi. Bunları hatırlayınca dalgın dalgın gülümsedi.

"Amaia, insanlar çocuk sahibi olana kadar böyle şeyler düşünmezler. Benim Pamplona'da ne kadar mutlu olduğumu, ziyaret etmek dışında Amerika'ya asla gitmek istemediğimi biliyorsun. Ama artık Ibai var ve ben yeni yeni şunu fark ediyorum; onun köklerini tanımasını, ailesinin nereden geldiğini bilmesini istiyorum. Eğer onu bu gerçekliğe biraz daha yaklaştırma ihtimalim varsa, bunu mutlaka yapmak istiyorum."

Amaia kendinden geçmiş gibi konuşan kocasına baktı.

"Bu şekilde hissettiğini bilmiyordum, James. Bana daha önce bundan hiç bahsetmemiştin ama istediğin buysa Ibai biraz daha büyüyünce Amerika'ya gezmeye gidebiliriz."

"Gideriz, Amaia, sadece orada yaşamak istemiyorum. Dediğim gibi Pamplona'da yaşamaya devam etmek istiyorum ama senin doğduğun yerden elli kilometre uzakta yaşadığımız için o kadar şanslıyız ki. Gerçi bambaşka bir gezegen gibi, o ayrı... Ayrıca," dedi, gülümseyerek, "çiftlik evi, Amaia... Baztán'ın mimarisine ne kadar hayran olduğumu biliyorsun. Burada bir evim olmasını çok isterim, onu restore etmek, dekore etmek harika bir macera olur benim için. Lütfen evet de," dedi.

Amaia kocasına baktı, onun heyecanı kendisini hem sevindirmiş hem de etkilemişti.

"En azından gidip bakacağımıza söz ver. Engrasi yarın bizimle gelebileceğini söyledi."

"Yarın mı? İkiniz bana komplo kurmuşsunuz resmen," dedi Amaia, rahatsız olmuş gibi.

"Gidebilir miyiz?" diye yalvardı James.

Sırıtarak, başını evet der gibi salladı. "Komplocu!"

James masanın üzerinden eğilip karısını dudaklarından öptü.

Restorandan çıktıklarında öğlenden beri Elizondo'da yağan ince yağmurun tekrar bastırdığını fark ettiler, kısa sürede dinecekmiş gibi de görünmüyordu. Amaia nemli havayı içine çekerken çocukken bu yağmurdan ne kadar nefret ettiğini, Baztán'da hep geçici olan ve uzak bir hayalmiş gibi görünen o pırıl pırıl mavi yaz havasını ne kadar özlediğini hatırladı. Yağmurdan o kadar nefret ediyordu ki bütün öğleden sonralarını pencereden yağmuru izleyerek geçirmeye başlamıştı. Nefesi camın üzerinde buğulanırken bir yandan kazağının koluyla camı temizler bir yandan da buradan kaçmanın, başka yerlere gitmenin hayalini kurardı.

"Buz gibi!" dedi James. "Hadi eve gidelim."

Amaia paltosunun içinde titriyordu ama yan sokaklara kaçmak yerine, sanki biri ona seslenmiş gibi durdu ve ters yönde yürümeye başladı.

"Burada bekle," dedi.

"Nereye gidiyorsun?" diye sordu James, karısı ıslanmasın diye elinde şemsiyeyle arkasından koştururken.

"Çok uzun sürmez, bir şeye bakmak istiyorum," dedi ve kapalı, kapkaranlık Baztán Cenaze Evi'nin önündeki panoda durdu.

O öğleden sonra dikkatini uzaktan bile çeken ölüm ilanlarını, sokak lambalarının ışığında okuyabilmek için hafif kenara çekildi. Sebebini şimdi anlıyordu: Lucía Aguirre'nin kızları, annelerinin ölüm ilanı için Amaia'nın, evlerinin holünde gördüğü fotoğrafın aynısını kullanmıştı. Üzerinde, öldüğü zamanki çizgili kazak olan kadın fotoğrafta çok neşeli ve kendinden emin görünüyordu. İnsanın kendine yakıştığını düşündüğü, kendisini güzel gösteren, fotoğraf çektirmeye ya da bir erkekle buluşmaya

giderken giydiği, en sevdiği giysilerinden biriydi herhalde. Parlak ve renkli bir kazak, insanın ölürken ya da hayaletinin giyeceği bir kefen olarak tercih edeceği bir şey değildi.

Fotoğraftaki kişinin kim olduğunu çok iyi bilmesine rağmen kadınla ilgili ayrıntıları tam iki kez okudu: Lucía Aguirre, elli iki yaşında, kızları Marta ve María, torunları ve diğer akrabaları, kadının kilisesi bile Pamplona'daydı. Peki, o halde Lucía Aguirre'nin ölüm ilanının Baztán'daki bir kasabada ne işi vardı?

Cebinden cep telefonunu çıkardı. Telefonunda kadının kızlarından birinin numarası olduğuna emindi, hangi kız olduğunu bilmiyordu sadece. Saate baktı, çok geç bir saat olmasına rağmen ara tuşuna bastı.

"Dedektif Salazar?" dedi kız kardeşlerden biri o genç sesiyle, demek ki o da Amaia'nın numarasını kaydetmişti.

"İyi akşamlar, Marta." İsim konusunda kumar oynamıştı. "Bu kadar geç aradığım için kusura bakma ama sana bir soru sormak istiyorum."

"Önemli değil, televizyon seyrediyordum. Sorun lütfen."

"Ben şu anda Elizondo'dayım. Annenizin ölüm ilanını Baztán Cenaze Evi'nde gördüm biraz önce, nedenini merak etmiştim."

"Annem çocukluğundan beri Pamplona'da yaşamış ama aslen Baztán doğumlu. Büyükannemle büyükbabam şehre taşındıklarında iki yaşındaymış sanırım. Büyükbabam annem küçükken ölmüş, büyükannem de şu anda bir yaşlılar evinde. Annemin Pamplona'da yaşayan bir teyzesi vardı ama o da sekiz sene önce öldü. Baztán'da başka akrabamız yok ama yine de böyle yapılması gerekir diye düşündük. Teyzesi öldüğünde, hatırlıyorum cenazesini annem organize etmiş ve Baztán'a bir ölüm ilanı asmıştı. Siz de bilirsiniz, aileyi hatırlayan biri çıkarsa diye kasabada böyle bir gelenek var."

"Sağ ol, Marta, kız kardeşine taziyelerimi ilet. Rahatsız ettim, kusura bakma."

"Lütfen, ne demek... Siz bize hep çok iyi davrandınız."

10

1980 Bahar

Juan hamur makinesinde yoğurulan yapış yapış hamuru izliyordu. Makineyi daha birkaç ay önce almışlardı ve Rosario'nun öngördüğü gibi üretimleri eski müşterilerinden çok daha fazlasına hizmet edebilecekleri ölçüde artmıştı. Juan'ın aklına eski günler geldi. Karısının önce Flora'ya, sonra da Rosaura'ya hamile olduğu günleri hatırladı. Salak gibi nasıl da oğlu olsun ve Salazar ismini devam ettirsin istiyordu, Engrasi onun tek kardeşiydi ve eğer erkek bir vârisleri olmazsa soyadları yok olup gidecekti. Flora doğduğunda o kadar morali bozulmamıştı. Ancak ardından Rosaura da doğunca hayal kırıklığına uğramış ama karısına bunu hissettirmemeye çalışmıştı. Erkek çocuk sevdası yüzünden kendi annesi bile onu uyarmıştı.

"Karın kızları San Sebastián'a geri götürsün istemiyorsan biraz daha cesur bir ifade takın. Surat asmak yerine şu anda kutlama yapıyor olman lazım. Bir kadın da en az bir erkek kadar değerlidir, hatta bazen daha da fazla."

Fırındaki çekmecelerden birinin içinde Rosario'nun ilk iki hamileliği boyunca yaptıkları kız ve erkek isimleri listesi duruyordu. Hamuru bir kez daha kontrol ettikten sonra çekmeceye gitti, listeyi

çıkarıp açtı ve masanın üzerine koydu. Yıllardır katlı durmaktan dolayı kâğıdın üzerinde oluşan dört çizgi belirgindi, tıpkı karısının –yüzüne fırlatıp fırından koşarak çıkmadan önce– kâğıdı buruşturduğu sırada oluşan kırışıklıklar ve gözyaşı lekeleri gibi.

Ne kadar da aptaldı. Aptal bir isim koysunlar diye neden o kadar ısrar etmişti ki?

"Bebeğe isim seçmeye başlamamız lazım."

"Daha çok erken," demişti karısı pat diye ve hemen konuyu değiştirmişti. "Azkune'lerin siparişini hazırladın mı?"

"Çok mu erken? Beş aylık hamilesin! Bebek artık elim kadar olmuştur ve ona hangi ismi vereceğimizi düşünmeye başlamanın zamanı geldi de geçiyor bile. Hadi ama Rosario, sen seç, listeye bakıp bana hangi ismi sevdiğini söyle," diye ısrar etmişti kâğıdı karısının suratına doğru tutarak.

Kadın bir anda dönüp listeyi elinden alınca çok şaşırmıştı. Sonra okuyormuş gibi öne eğilmiş ve kafasını kaldırmadan ona yan yan baktıktan sonra fısıldayarak konuşmaya başlamıştı:

"Bir isim, isim. Sen bunun ne olduğunu biliyor musun?"

Adam bir şey söyleyemedi.

"Ölü listesi bu."

"Rosario..."

"Ölü listesi ve bir tek ölülerin isme ihtiyacı yoktur, ölülerin hiçbir şeye ihtiyaçları yoktur," dedi fısıldar gibi, topuzundan çıkıp yüzüne gelen saç tellerinin arasından ona bakarak.

"Rosario, ne diyorsun sen? Beni korkutuyorsun."

"Korkma," dedi kadın, başını kaldırarak, sesi artık normale dönmeye başlamıştı, "Dalga geçiyorum."

Karısına bakarak boğulacakmış gibi hissetmesine sebep olan korkuyu yutmaya çalıştı, korku safra tadındaydı...

Kadın kâğıt parçasını buruşturup top yaptı ve onun suratına fırlattıktan sonra fırından çıkıp gitti.

"Bunu aldığın yere koy," dedi karısı, "erkek isimleri de var. Ayrıca umarım erkektir çünkü eğer küçük bir orospuysa bir isme ihtiyacı olacağını sanmıyorum."

11

James'in yanına uzandı, kafasının içinde dönüp duran taze bilgilerin onu bu gece uyutmayacağına emin olmuştu. Üç beceriksiz katil tarafından üç farklı şehirde işlenen, görünüşte birbiriyle bağlantısı olmayan üç cinayet ve üçünde de birbirinin tıpatıp aynısı ampütasyon. Her vakada kesik uzuv olay yerinde değil, üç fail de ya hapishanede ya da nezarethanede aynı mesajı hücrelerinin duvara yazarak ya da Medina vakasında olduğu gibi onun adına yazılmış bir zarfla kendisine ileterek intihar ediyorlar. Kurbanın cesedinin yerini söylemek için Amaia'nın gelmesini isteyen Quiralte de aynı şekilde ona mesajını iletmek istemişti aslında. Ve şimdi, Lucía Aguirre'nin Baztán doğumlu olduğunu öğrenince önünde yeni bir kapı açılmıştı, bu kapı üç cinayeti birbirine bağlayacak unsur olabilirdi. Bir sonraki adım Logroño'daki kurbanın nereden geldiğini öğrenmek olmalıydı. Neydi kadının adı? Padua'nın ona verdiği raporda kadının adının yazılı olup olmadığını hatırlayamıyordu. Tekrar saate baktı, bir buçuk olmak üzereydi. Hesaplarına göre Ibai saat ikide emmek için uyanacaktı. O zaman kalkıp araştırması gereken her şeyi not alacaktı. Zihninde yapılacak şeyleri listelerken uyuyakaldı.

Baztán Nehri'nin yakınlarındaydı, *lamia*'lar perdeli ayaklarını suyun yüzeyine değdirdiklerinde çıkan şıpır şıpır sesleri dinliyor ama onları göremiyordu. Lucía Aguirre'nin yüzü kül rengiydi, sol elini beline koymuştu. Sağ tarafından sarkan, dirsekten kesik koluna bakıyordu. Bu sefer rüzgâr esmiyordu ve suyun üzerine yağan yağmur sesini andıran şıpırtılar, Lucía Aguirre'nin dehşet içindeki bakışlarının gözleriyle buluştuğu anda kesiliverdi. Kadın yine aynı sözcüğü tekrar etmeye başlamıştı ama bu sefer Amaia kadının sesini duyabiliyordu. Boğazına dolan kumlar yüzünden sesi kuru ve boğuk çıksa da ne dediğini anlayabiliyordu: tart falan demiyordu, "*tarttalo*" diyordu.

Oğlunun mırıl mırıl ağlama sesi onu uyandırmak için yeterliydi. Saate baktı ve saatin dört olduğunu görünce şaşırdı.

"Şampiyonum benim, her gün biraz daha fazla dayanıyorsun. Acaba bütün gece uyuduğun günler ne zaman gelecek?" Amaia iç çekip oğlunu kucağına aldı.

Emzirdikten sonra altını değiştirdi ve tekrar beşiğine yatırdı.

"James," dedi fısıldayarak.

"Efendim?"

"Ben işe gidiyorum. Ibai'ın karnı tok, sabaha kadar uyur bence."

James bir şeyler mırıldandı ve ona uyku sersemi bir öpücük gönderdi.

Karakoldaki kaloriferler gece en düşük derecede yanıyordu, ofise girdiğinde James'in giymesi için ısrar ettiği kaz tüyü montunun içine kalın, yün bir kazak giymiş olmasına sevindi. Bilgisayarı açtı ve koridordaki makineden bir kahve alırken zihnindeki yapılacaklar listesini tekrar etti. Masasının başına geçti ve Padua'nın ona Logroño dosyası için verdiği notlara göz gezdirdi. Tam düşündüğü gibi raporda kurbanın kimliğiyle ilgili bir bilgi yoktu, sadece isminin baş harfleri olan I.L.O. kullanılmıştı.

Online süreli yayınlar kütüphanesine girip La Rioja'nın başlıca gazetelerine baktı. Cinayet ve faili Luis Cantero hakkında

birkaç referans buldu ama kurbanla ilgili hiçbir şey yoktu. Duruşmayla ilgili bir makalede Izaskun L.O. isminin geçtiğini, bir başkasında da I. López Ormazábal cinayetinin cezasından bahsedildiğini gördü.

Izaskun López Ormazábal.

Alfonso ve Victoria'nın kızları.

28 Ağustos 1969 yılında Berroeta, Navarra'da doğmuş. Ölüm...

Amaia kadınla ilgili kişisel bilgileri okurken titriyordu. Berroeta, Elizondo'dan on kilometre uzaklıkta, en fazla yüz kişinin yaşadığı minik bir köydü. Demek ki bu kadın da Baztán Vadisi'nde doğmuştu. Bu keşif başını hafifçe döndürdü. Son birkaç saattir üzerinde hissettiği, katlanarak artan baskıyı boşaltmak için iç çekti, sonra boş ofise göz gezdirdi. Keşke şu an orada bu bilgiyi ve huzursuzluğunu paylaşabileceği biri olsaydı diye geçirdi içinden. Şüphelerini doğrulamak içini rahatlatmamıştı, hatta aksine yakalamaya çalıştığı sonsuz boşluk en başından beri orada duruyordu ve artık ete kemiğe bürünmüş bir halde, kurbanlarının kanına bulanmış Baztán topraklarından feryat figan ediyordu. Amaia gerçeği ortaya çıkarana kadar da susmayacaktı. Bunun kolay olmayacağını biliyordu ama pes etmeyecekti. Çobanları, bakireleri ve koyunları, yani tüm masumları mideye indiren; canavarın adını duvarlara yazarak onunla tuhaf oyunlar oynayan ve dalga geçen şeytanla yüzleşmek için cehenneme gitmesi gerekse bile vazgeçmeyecekti.

Tam o sırada, duaları duyulmuş gibi Etxaide iki elinde birer kahveyle ofise girdi.

"Nöbetçi polis burada olduğunuzu söyledi."

"Selam, Jonan, saat kaç?" diye sordu Amaia saatine bakarak.

"Şimdi altı oldu," diye cevap verdi genç adam, karton bardaklardan birini kadına uzatarak.

"Bu kadar erken saatte burada işin ne?"

"Uyuyamadım. Kaldığım misafirhanede hafta sonu için gelen yirmi tane saptan oluşan bir erkek grubu var," dedi, sanki bu her şeyi açıklıyormuş gibi. "Peki ya siz?"

Amaia gülümsedi ve sonraki yirmi dakika boyunca Jonan'a yeni keşfettiği bilgileri aktardı.

"Sizce başkaları da mı var?"

Amaia cevap vermeden önce duraksadı.

"İçimden bir ses öyle diyor."

"Erkek şiddeti sebebiyle ampütasyona maruz kalan kurbanları araştırabiliriz," dedi Jonan, dizüstü bilgisayarını açarak.

"Çok genel," diye karşı çıktı Amaia. "Ampütasyon dersek işin içine kesikler, bıçak yaraları da girebilir ve maalesef bütün bunlar bu tip suçların doğasında var. Ayrıca kayıp bir uzvu içeren çoğu dosyadaki bilgilerin gizli olduğuna eminim."

"Peki Baztán'da doğmuş veya yaşamış olan kurbanları araştırsak?"

"Onlara baktım bile, çoğu durumda kurbanın doğum yerine önem verilmiyor. Genellikle sadece ölüm belgelerinde belirtiliyor."

"Bu doğrultuda ilerleyerek kapsamlı bir araştırma yapabiliriz, doğum ve ölüm belgelerinde şiddete maruz kalarak ölenlerle ilgili bir kayıt olmalı," dedi Jonan. Amaia ellerini karton bardakta ısıtarak ve ara ara taze kahvesini yudumlayarak bilgisayarına bir şeyler yazdı. *Kendi kupamı getirmem lazım*, diye düşündü Amaia. Dışarıdaki karanlığa bakmaya çalışırken Baztán'ı sıkı sıkı saran gecenin karanlığında, pencerede kendi yansımasıyla karşılaştı.

"Cenaze evleri," dedi birden.

"Efendim?" Jonan beklenti dolu gözlerle kadına baktı.

"Lucía Aguirre'nin ailesi Baztán Cenaze Evi'ne bir ölüm ilanı vermiş. Onların da vadiden olduğunu düşünürsek, belki diğer kurbanların yakınları da aynı şeyi yapmışlardır. Kurbanlar için kilisede bir ayin yapılmış olabilir, öldükleri zaman burada yaşamıyor olsalar da doğdukları kasabaya gömülmüş olabilirler."

"Cenaze evi ne zaman açılıyordur sizce?" diye sordu Jonan, saatine bakarak.

"Dokuzdan önce açılacağını sanmıyorum, gerçi çoğunun yirmi dört saat boyunca aranabilen acil çağrı numaraları var," diye cevap verdi Amaia, bir kez daha pencereye doğru döndü. Bu sefer uzaktaki soluk renkli bir ışıltı güneşin doğmak üzere olduğunu haber veriyordu. "Bu sabah yapmam gereken birkaç iş var ama yapabilirsem seninle cenaze evlerine gelmek istiyorum. Elizondo'da bildiğim kadarıyla iki tane var. Başka kasabalarda da var mı bir araştır ama sakın arama, onlarla yüz yüze konuşmak istiyorum. Kim bilir belki hafızlarını tazelemelerine yardımcı olabiliriz."

Amaia montunu çıkarmadan arabaya bindi ve gürültülü şafak korosunun tadını çıkarabilmek için camları sonuna kadar açıp boş sokaklardan geçti. Txokoto Mahallesi'ne geldiğinde fırının arka kapısından içeri girmek için döndü. Bu saatte fırın kapalı olduğu için arabayı, farları duvarı aydınlatacak şekilde durdurdu. Biri koyu renk harflerle, sprey boyayla duvara "HAİN KALTAK" yazmıştı. Bir süre grafitiye bakarak öylece oturdu. Baktıkça yazı daha da anlamsız geliyordu. Arabayı geri vitese takıp eve döndü.

Holde evden çıkmak üzere olan Ros'a rastladı ve grafitiden hiç bahsetmeden ablasına hoşça kal dedi. Herkesin uyuduğu evin sessiz ortamına girince merkezi ısıtmayla ısınan evin diğer odalarının aksine salonun ısısının gece boyunca birkaç derece düştüğünü fark etti. Şöminenin önüne eğildi ve üzerinde her zaman sakinleştirici bir etkisi olan ateş yakma ritüeline başladı. Bunu mekanik hareketlerle, küçük bir kızken öğrendiği seremoniyi tekrar ederek yapıyor ve bu sırada da her zamanki gibi içi huzurla doluyordu. Alevler daha büyük kütükleri yalamaya başlayınca ayağa kalkıp eserini seyretti, bir yandan da Louisiana'yla aralarındaki saat farkını hesaplamaya çalışıyordu. Cep telefonunu çıkardı ve adres defterinde Ajan Dupree'nin numarasını aradı. Numarayı tuşlarken kalbi heyecanla atmaya başladı, içinden bir

ses çığlıklar atarak ona telefonu kapatmasını, adamı aramamasını söylüyordu ama tam o sırada Ajan Dupree'nin New Orleans'ın bir yerlerindeki yumuşak ve mırıl mırıl konuşmasını duydu.

"İyi geceler, Dedektif Salazar yoksa günaydın mı demeliyim?"

Amaia cevap vermeden önce içini çekti.

"Selam, Aloisius. Burada hava aydınlanmak üzere," dedi, şöminede gürül gürül yanan ateşe rağmen bütün vücudunu saran titremeyi kontrol etmeye çalışarak.

"Nasılsın, dedektif?" Sesi tam hatırladığı gibiydi, sıcak ve anlayışlı.

"Kafam karışık, aynı anda çok şey oluyor, hem de çok fazla," diye itiraf etti.

Dupree'yi kandırmaya çalışmanın bir anlamı yoktu, ayrıca gecenin o saatinde onu aramış olmasının tek bir amacı vardı, dürüst olmak. Yoksa ne anlamı olabilirdi ki?

"Baztán'daki bir vakayı soruşturuyorum. Amirlerimin politik bağlantıları sebebiyle araştırmam gereken küçük bir mesele var. Ama bugün, üzerinde çalıştığım başka bir dosyanın da Baztán Vadisi'yle bağlantılı olabileceğini fark ettim. Şimdilik sebebini açıklayamıyorum ama içimden bir ses bana bunun, katilin benimle bağlantı kurmaya çalıştığı o vakalardan biri olduğunu söylüyor. Quantico'da üzerinde çalıştığım benzer vakalarda olduğu gibi katilin cinayet işleme yöntemi polisle iletişim kuran Karındeşen Jack tipine uyuyor. Tek fark katil bu sefer bunu daha ustalıklı bir şekilde yapıyor, bu da karşımdakinin daha karmaşık bir kişiliği olduğunu gösteriyor." Düşüncelerini düzene sokabilmek için duraksadı.

"Ne kadar karmaşık?"

"Henüz bu açıdan düşünmeye cesaret edemedim. Şimdilik bildiğimiz tek şey bütün katillerin adi suçlar işleyen suçlular olduğu; yankesiciler, hırsızlar, dolandırıcılar, hepsinin de geçmişinde kadına şiddet var. Öldürdükleri kadınlarla yakın ilişki içindelermiş ve bu kadınlar da bir şekilde vadiyle bağlantılı kişiler.

Mesela bir tanesi burada yaşıyormuş, diğerleri de Baztán doğumlu..." Tekrar duraksadı, nasıl devam edeceğini bilemiyordu. "Bu çok saçma gelecek biliyorum, Dupree ama bunun altından çok daha fazla şey çıkacağını iliklerime kadar hissediyorum," diye açıkladı. "Tek sorun, nereden başlayacağımı bilemiyorum."

"Evet biliyorsun, Dedektif Salazar..."

"En başından," adamın cümlesini tamamlarken rahatsızlığı sesine yansıyordu.

"Peki, bütün bunlar neyle başladı?"

"Johana Márquez'in öldürülmesiyle," diye cevap verdi.

"Hayır," dedi Dupree.

"Ampütasyon yapılmış ilk vaka onunkiydi. Daha önce başkaları da vardır belki ama... kızın üvey babası, yani katili bana bir not bırakmış, bu soruşturmanın açılma sebebi bu."

"Ama ilk neyle başladı?" diye tekrar etti Dupree kısık bir sesle.

Kadın omurgasının yukarıdan aşağıya ürperdiğini hissetti, tanrıça-cin Mari'nin mağarasına çıkan dar patikanın çevresindeki karaçalıların montuna takılan dikenlerini hissedebiliyordu. Altın bileziklerin şıkırtısı, kadının beline kadar inen uzun sarı saçları, hafifçe gülümsemesi ve kraliçelere ya da cadıya benzeyen bir sesle konuşması: "Şu mağaralardan birine giren bir adam gördüm. İçeri girerken yanında ağır bir yük vardı ama çıktığında yoktu."

Ve "Yüzünü görebildiniz mi?" sorusuna aldığı gizemli cevap:

"Tek gözden başka bir şey göremedim."

Telefonun diğer ucunda Aloisius'un iç çekişi ona çok uzak ve zayıf geldi.

"Nasıl bildiğini gördün mü? Şimdi Baztán'a geri dönmen gerek."

Adamın yorumu onu şaşırtmıştı.

"Ama ben iki gündür buradayım, Aloisius."

"Hayır, Dedektif Salazar, henüz geri dönmedin."

Amaia telefonu kapattıktan sonra bir süre daha ekrandaki mesaja bakmaya devam etti.

"Bunu yapmaman lazım."

Merdivenlerin yarısında durup onu seyreden Engrasi'nin sesi Amaia'yı o kadar korkuttu ki telefon elinden fırladı ve şöminenin yanındaki koltuklardan birinin altına girdi.

"Halacığım, beni çok korkuttun," dedi, eğilip telefonu bulmak için elini koltuğun altına sokarak.

İhtiyar kadın merdivenlerden indi ve ciddi bir suratla, dikkatlice ona bakmaya devam etti.

"Peki ya yaptığın şey, o seni korkutmuyor mu?"

Amaia elinde telefonla doğruldu, cevap vermeden önce kalp atışlarının düzene girmesini bekledi.

"Ben ne yaptığımı biliyorum, halacığım."

"Öyle mi?" dedi kadın homurdanarak. "Ne yaptığını gerçekten biliyor musun?"

"Benim cevaplara ihtiyacım var," diye karşı çıktı Amaia.

"Ben sana yardımcı olabilirim," dedi Engrasi, büfenin yanına gidip içinde tarot kartlarının olduğu, siyah ipeğe sarılı küçük desteyi çıkararak.

"Ama ilk önce hangi soruları soracağımı bilmem gerek, halacığım. Bunu bana sen öğrettin. Ama şu an hiçbir fikrim yok. Onunla konuşmak anlamama yardımcı oluyor, onun FBI'ın en önemli davranış bozukluğu ve kriminal psikoloji uzmanlarından biri olduğunu unutuyorsun. Onun fikirlerine değer veriyorum."

"Anlamadığın şeylerle oynuyorsun, hayatım," dedi halası, onu azarlar gibi.

"Ona güveniyorum."

"Tanrı aşkına, Amaia! Aranızdaki ilişkinin ne kadar anormal olduğunun farkında değil misin?"

Amaia tam ona cevap verecekti ki James'in kucağında Ibai'la, dışarı çıkmak üzere giyinmiş olarak merdivenlerden indiğini görüp sustu.

Halası ona onaylamadığını belli eden bir surat ifadesiyle baktıktan sonra kartları yerine koydu ve kahvaltı hazırlamak üzere mutfağa girdi.

12

Juanitaenea, Trinkete Pansiyon'un arkasındaki hobi bahçeleriyle çevrili, siyah topraktan oluşan düz bir bölgenin arkasındaydı. Üç yüz metre uzaktaki en yakın yerleşim yerinin oluşturduğu evler zamanın, likenlerin ve son yağmurların duvarların içine işleyerek ve rengini açık kahverengiye dönüştürerek kararttığı, tek başına duran taş binayla büyük bir zıtlık içindeydi.

Evin bir buçuk metreden daha uzun ahşap oymalı saçakları sayesinde rutubetten korunan ikinci kat daha açık renk görünüyordu. Evin birinci kattaki ana giriş kapısı tırabzansız, eşit olmayan, tehlikeli derecede dar ve doğrudan duvarın içinden çıkıyormuş gibi görünen birkaç basamağın üstündeydi. Evin zemin katındaki iki kemerin kapılarının yerine sert kalaslar konmuştu ve bu iki kemerli kapının ortasında, büyük kare bir girişin orijinal demir kapıları hâlâ yerinde duruyordu. Paslanmış olsalar da ustalığın ve iyi yapılmış bir işin verdiği tatminin henüz önemini yitirmediği eski günlerde, bölgenin yerlisi bir zanaatkâr tarafından dövüldüğü belli olan güzel metal işçiliği dikkat çekiciydi. Evin arkasında bir öbek eski meşe ve kayın ağacı, bir de Amaia'nın çocukken bile çok heybetli bulduğu bir salkım söğüt vardı. Bir tarafında yaklaşık bir dönümlük, oturmuş ve bakımlı görünen

büyük bir sebze bahçesi olan evin ön tarafından bahçeye çıkılıyordu.

"Bahçeye yıllardır burada oturan biri bakıyor," dedi Engrasi. "Bana da arada biraz sebze getiriyor, en azından evin geri kalanının aksine buraya düzenli bakılıyor," diye ekledi, eliyle ahşap kalas yığınını, birkaç plastik kovayı ve evin önüne atılmış, eski mobilyaya benzeyen ama ne olduğu tam olarak anlaşılmayan bir yığını göstererek.

Tuhaf merdivenlerin sonundaki kapıyı gören James'in bütün heyecanı sönmüşe benziyordu.

"Eve girmek için oradan mı çıkmamız gerekiyor?" diye sordu, şüpheli gözlerle merdivene bakarak.

"Birinci kata ahırın içinden de merdivenle çıkılabiliyor," diye açıkladı Engrasi ve ona bir anahtar verdi. Ardından bir asma kilit ve zincirle kilitlenmiş olan kemerli kapılardan birini işaret etti.

Eski kapı James'in itişine birazcık direnerek açıldı. Engrasi ışığı açınca tepede bir yerde, tozlu bir ampulün zayıf turuncu ışığı çatı kirişlerinin arasında kayboldu.

"Burası biraz karanlık, bu yüzden erken gelmek istedim," dedi Engrasi. Tozlu ve örümcek ağlarıyla kaplı ahşap pencerelere doğru yürümeye başladı. "James, bunlardan birini açmama yardım eder misin?"

Bakır menteşeler sıkışıp kalmıştı ama birkaç denemeden sonra içeriye doğru açıldılar ve gün ışığı o karanlığın içinde uçuşan tozların arasında, mükemmel bir ışık huzmesi halinde içeriye doldu.

James şaşkınlıkla arkasına döndü ve çevresini dikkatle süzdü.

"Vay canına! Devasa bir yer! Tavan ne kadar yüksek," dedi, hayranlıkla tavanı sıra sıra kaplayan çatı kirişlerine bakarak.

Engrasi sırıtarak Amaia'ya baktı.

"Buraya gel," dedi ve zarif bir şekilde ikiye ayrılarak bir üst kata çıkan koyu ahşap merdiveni işaret etti.

James şaşırmış görünüyordu. "Ahırda böyle bir merdivenin olduğuna inanamıyorum."

"Bunda şaşılacak bir şey yok aslında," dedi Amaia. "Dört yüzyıl boyunca ahırlar evin en önemli bölümleriydi. Bu merdiveni günümüzde garaja açılan kapılar gibi düşün."

"Yukarı çıkarken dikkat et. Sağlam olduğundan emin değilim," dedi Engrasi.

İlk katta dört büyük oda, bir mutfak, Amaia'nın çok iyi hatırladığı ağır, ayaklı küvet dışında içi bomboş olan bir banyo vardı. Kalın duvarların içine yerleştirilmiş küçük pencerelerde çizgili ahşap kepenkler göze çarpıyordu. Sadece bir şöminenin olduğu eski mutfak dışında dört oda da boştu. Diğer odaların iki katı büyüklüğünde olan mutfak dış duvarlarla aynı taştan yapılmış ve çok kullanıldığı için zamanla kararmıştı.

"Neden bilmiyorum ama mobilyalar hâlâ buradadır diye düşünmüştüm," dedi Amaia.

Engrasi başını aşağı yukarı sallayarak gülümsedi. "El işçiliğiyle yapılmış güzel birkaç parça vardı. Fırınla beraber onlar babana kaldı. Bana ev, arazi ve bir miktar para kaldı. Evin oğlu olarak fırınla daha çok ilgilendi, ben kendimi eğitime verip Paris'e gittim. Büyükannen ölmeden iki yıl önce geri döndüm. Vasiyetin okunduğu günün ertesi günü annen kapının önüne kamyoneti çekip her şeyi götürdü."

Amaia başını aşağı yukarı salladı. Juanita'nın eşyalarından hiçbirinin evlerinde olduğunu hatırlamıyordu.

"Onları satmıştır muhtemelen," diye mırıldandı.

"Evet, bence de."

James'in heyecanla odaları dolaştığını duyabiliyordu, tıpkı lunaparktaki bir çocuk gibiydi.

"Amaia, şunu gördün mü?" dedi, evin önündeki tehlikeli merdiveni gören pencerelerden birini açarak.

"Şiddetli kar yağışı veya sel için tasarlanmış olmalı ama ben hiç bu merdiveni kullandığımı hatırlamıyorum. Ya iptal ederiz ya da yıktırırız," diye bir öneride bulundu Engrasi.

"Asla olmaz," dedi James, pencereyi kapatıp çatı katına çıkan dar merdivene doğru giderken.

Amaia da peşinden gitti. Ibai'ı ana kucağında taşıyor, bir yandan da ona bir şarkı mırıldanıyordu. Ibai da halinden memnun bir şekilde bacaklarıyla tekmeler atıyordu, babasının heyecanı ona da geçmişti anlaşılan.

Eğimli çatıya rağmen çatı katındaki oda genişti. Tavandaki yuvarlak pencerelerden içeriye giren kış güneşi açık odayı aydınlatıyordu. Amaia ilk önce odanın ortasında duranın Ibai'ın beşiği olduğunu düşündü.

"Halacığım," diye seslendi, beşiğe doğru yürüyerek.

"Kusura bakma, tatlım, benim ihtiyar dizlerime bu basamaklar biraz fazla geldi," dedi Engrasi çatı katındaki odaya girerken.

Amaia halasının koyu renk ahşap beşiği görebilmesi için kenara çekildi. Engrasi dili tutulmuş gibi beşiğe bakarken James yanına gidip incelemeye başlamıştı bile.

"Aynısı. Bizimkini yeni cilalamamış olsaydım tıpatıp aynısıydı."

"Halacığım, bizim evdekini nereden bulmuştun?" diye sordu Amaia.

"Paris'ten dönüp evimi satın aldığımda annem vermişti. Verandada, bir brandanın altında dururdu. Anneme içine kütükleri koyup koyamayacağımı sormuştum, hatırlıyorum. Üzerindeki oymalarla çok güzel olduğunu düşünmüştüm ama bunlardan iki tane olduğunu hatırlamıyorum. Senin ve ablalarının beşikleri olmalı, siz büyüyünce Juanita buraya getirmiş herhalde."

Parmaklarını tozlu ahşabın üzerinde gezdirirken Amaia kolunda elektrik çarpmış gibi keskin bir acı hissetti. Bir anda geriye sıçrayınca Ibai annesi çığlık attığı için korkarak ağlamaya başladı.

"İyi misin, Amaia?" dedi James, telaşla yanına gelerek.

"Evet..." diye cevap verdi kadın, uyuşmuş elini ovuşturarak.

"Ne oldu?"

"Bilmem, kıymık falan battı herhalde."

"Dur bir bakayım," dedi James.

Elini dikkatlice inceledikten sonra James sırıtarak konuştu:

"Ben bir şey göremedim. Kolunu uzatırken kasını gerdin herhalde."

"Herhalde," dedi Amaia ama ikna olmamıştı.

Onları merdivenlerin oradan izleyen halasının kaşları çatılmıştı. Bu, Amaia'nın çok iyi bildiği bir yüz ifadesiydi.

"Ben iyiyim, halacığım," dedi, ikna edici bir sesle. "Gerçekten. Ne kadar güzel bir çatı katı burası böyle."

"Ev harikaymış, Amaia, hayalimde canlandırdığımdan çok daha iyi durumda," dedi James, yüzünde çocuksu bir ışıltıyla karısına bakarak.

Amaia anlayışlı bir ifadeyle başını aşağı yukarı salladı. Evi görmeye gelmeyi kabul ettiği andan itibaren James'in eve âşık olacağını biliyordu. Bu evde çocukken binlerce kez kalmıştı ama bunları kesik kesik bir seri görüntü olarak hatırlıyordu, tıpkı eski fotoğraflar gibi, büyükannesi her zaman ön planda, ev hep fonda, *Amatxi* Juanita'nın hayatının geçtiği bir sahne. Alt kata indiğinde James'in halasına evle ilgili yapabilecekleri şeyleri anlattığını duydu.

Amaia odaları teker teker gezdi, bütün kepenkleri açınca buğulu güneş ışığı eski duvar kâğıdının üzerine vurdu. Geniş pencere boşluğuna yaslandı, ufku seyrederken Santiago kilisesinin kulelerini gördü. Kuleler, bütün gece yağan yağmurun üzerlerinde bıraktığı kayganlıkla ve denizden gelen bir armağan gibi bütün çinilerin ve kemiklerin içine işleyen Baztán Nehri'nin neminin ışıltısıyla çatıların üzerinden yükseliyordu. Pencereden dışarıyı seyrederken onu ısıtan zayıf güneş ışığı çatıları bir günde kurutamazdı. Yine sakinleşmiş olan Ibai güneş ışığını hissedince gözlerini sıkıca kapatıp başını annesinin göğsüne yasladı. Amaia oğlunun başının tepesini öptü ve tüy gibi sarı saçlarının kokusunu içine çekti.

"Ne düşünüyorsun, tatlım? Halan sorunca ona ne cevap vereyim? *Amatxi* Juanita'nın evinde yaşamak ister misin?"

Oğluna bakıyordu ve oğlan uykuya dalmadan hemen önce ona gülümsedi.

"Ben de sana aynı soruyu soracaktım," dedi James, kapının eşiğinde durmuş şefkatle karısına bakarken. "Ibai ne dedi?"

Kadın döndü ve kocasına baktı.

"Evet dedi."

James, *Juanitaenea*'yı birkaç kez daha dolaştıktan sonra ancak ayrılabildi.

"Hemen Manola Azpiroz'u arayacağım. Pamplona'da yaşayan mimar bir arkadaşım. Bu yeri görmeyi çok ister, eminim," dedi Engrasi'ye, derme çatma kapının üzerine asma kilidi takarken.

"Sende kalsın," dedi Engrasi, James ona anahtarı uzattığında, "mimar arkadaşına evi gösterirken lazım olur. Ayrıca bildiğim kadarıyla bu ev sizin. Bir ara notere gideriz, ben gerekli belgeleri imzalarım."

James sırıtarak Amaia'ya belgeleri gösterdi.

"Bak, sevgilim, yeni evimizin anahtarı."

Amaia, kocasının sevincine kızıyormuş gibi yaparak başını sağa sola salladı ve birkaç adım geri çekilerek evin ön cephesini hayran hayran seyretti. Kapının üzerinde, damalı Baztán armasının altındaki taşa *Juanitaenea* kelimesi kazınmıştı. Arkasında bir hareket sezince birden arkasını döndü ve sebze bahçesindeki sırıkların arkasına saklanmaya çalışan ama saklanmayı başaramayan buruş buruş bir yüz gördü. Engrasi, Amaia'nın yanına geldi ve yüksek sesle adama seslendi:

"Esteban, bunlar benim yeğenlerim."

Adam ayağa kalktı ve onlara neredeyse düşmanca sayılabilecek bir bakış attı.

"Bizden hiç hoşlanmadı sanırım."

"Sen onu boş ver. Yirmi yıldır buradaki tarlayla o ilgileniyordu, gerçi artık emekli oldu. Dün onu arayıp evin yeni sahiplerinin sizler olduğunuzu söyledim, sesi çok sevinmişe benzemiyordu. Artık bahçeyle ilgilenemeyeceği için endişeleniyor sanırım."

"Yani sen şimdi ona, biz daha evi görmeye gelmeden önce mi haber verdin?" diye sordu Amaia şaşkınlıkla.

Engrasi omuz silkti ve muzip bir şekilde gülümsedi.

"Benim de kendi kaynaklarım var."

James ihtiyar kadına sarıldı.

"Sen harika bir kadınsın, bunu biliyorsun değil mi? Ama ona benim adıma şunu söyleyebilirsin, benim ondan kurtulmak gibi bir niyetim yok. Evin dört bir tarafına bahçe yapacak kadar çok toprak var burada. Ayrıca hobi bahçemizin olması fikrinden hoşlanıyorum, sadece bundan sonra bize de biraz sebze getirmesi gerekecek."

"Ben onunla konuşurum," dedi Engrasi. "İyi bir adamdır, burada bir düzen kurmuş sonuçta ama bahçeyle ilgilenmeye devam edeceğini öğrenince tavrı değişecektir."

"Ben o kadar emin değilim..." dedi Amaia. Sebze bahçesinin kenarındaki çalıların arkasından kısmen gözüken ve onları dikizleyen adama dönüp bir kez daha baktı.

Rüzgâr hafifçe esiyor, havada asılı kalan sis dağıldıkça gri bulutların arasından mavilikler görünmeye başlıyordu. Birkaç saat boyunca yağmur yağmayacaktı. Kaz tüyü montunun fermuarını kapattı, Ibai'ı örterek göğsüne doğru sıkıca bastırdı. O sırada cep telefonu titreşti. Ekrana bakıp telefonu açtı.

"Selam, Iriarte."

"Patron, birazdan Beñat Zaldúa babasıyla beraber gelecek."

Amaia başını tekrar gökyüzüne kaldırdı. "Güzel, sen sorguya başla."

"Bunu siz yapacaksınız sanıyordum," dedi adam tereddütle.

"Ben yerime sen geç lütfen, olur mu? Halletmem gereken önemli bir iş var."

Iriarte cevap vermedi.

"Sen üstesinden gelirsin," diye ekledi.

Amaia, Iriarte'nin cevap verirken gülümsediğini görebiliyordu:

"Nasıl isterseniz."

"Bir şey daha var: Kilisede bulunan kemiklerle ilgili Adli Tıp'tan bir şey geldi mi?"

"Henüz değil."

Amaia telefonu kapatır kapatmaz cep telefonundan Jonan'ı aradı.

"Jonan, cenaze evlerine tek başına gitmen gerekecek, ben biraz geç kalacağım, halletmem gereken bir iş var."

Kahverengi ve sarı bir çamur rengini alan sonbahar yaprakları eğimli yerlerde yolu tehlikeli derecede kayganlaştırdığı için belirli bir çizgide gitmek zorlaşıyordu. Amaia arabayı kenara çekti ve güç bela ağaçların üzerindeki kalın bitki örtüsünden oluşan ormanın ucuna kadar yürümeyi başardı. Ormana girdiğinde zeminin sertleşip kuruduğunu hissedebiliyordu. Onu yolundan eden rüzgâr burada hissedilmiyordu bile, gücünü sadece ağaçların üst dallarını sallayarak gösteriyor ve bu sırada gün ışığı rüzgârlı bir gecedeki yıldızlar gibi göz kırpıyordu. Tepeden aşağıya inen ırmağın mırıltısı ona yol gösterdi. Dar ırmağın üzerinden karşıdaki kuru yere atlayarak geçebilecek olsa da suyun içindeki taşlara basarak geçmeyi tercih etti. Padua'nın ona verdiği haritaya bakıp bitki örtüsünün arasından yukarıya çıktı ve mağaranın önündeki dev kayaya ulaştı. Mağarada en az bir düzine kadar insan iskeleti bulunması üzerine *Guardia Civil*'in üç ay evvel buraya gelişinden sonra bölgedeki bitki örtüsü henüz tam olarak canlanmamıştı. Birden aklına bir fikir geldi, cep telefonunu çıkardı ama çekmediğini görünce iç geçirdi.

"Doğa bizi koruyor," diye fısıldadı.

Mağaranın girişi eğilmeden girebileceği kadar genişti. Cebinden güçlü bir LED el feneri çıkardı ve içgüdülerine kulak vererek Glock'unu da eline aldı. Bir elinde el feneri diğerinde tabancası olduğu halde sağa doğru hafifçe bir S çizerek kavisli bir şekilde ilerledi. Sonra altmış metrekare gibi görünen, dikdörtgen şeklindeki, boru gibi ileriye doğru uzayan mağaraya girdi. Mağaranın yüksekliği sabit değildi, en yüksek kısmı dört metreye kadar uzansa da en alçak yerlerde Amaia'nın kamburunu çıkararak yürümesi gerekiyordu. Hava soğuk ve kuruydu, dışarıdan birkaç derece daha soğuktu muhtemelen. İçeride ise ona organik bir kompostu hatırlatan tatlı bir şeyle karışmış toprak kokusu hakimdi. Duvarları ve yeri inceledi ama her yer temizdi. Bazı yerlerde zemin altüst edilmiş gibi görünse de herhangi bir kalıntı veya artık yoktu. Toprağın daha nemli olduğu, mağaranın ağzına yakın bir yerde birkaç eski ayak izine rastlamıştı o kadar. Mağaradan çıkmadan önce el fenerini bir kez daha duvarlarda gezdirdi. Tabancasını ve fenerini kaldırınca omurgasından aşağıya doğru bir ürpertinin yayıldığını hissetti. Dev kayanın yanına tekrar gidip üzerine çıktı ve Mari'nin ona yabancı adamı işaret ettiği yere baktı. Sonra ırmağın en altına kadar indi, ardından tepeye çıkan ırmağı takip ederek Ros ve James'le beraber o gün yürüdükleri yere ulaştı. Bu yokuşu daha dik hatırlıyordu ama Ros'un dinlenmek için oturduğu çimenlik düzlüğü görünce aynı yer olduğundan emin oldu. Buradan patika net görünüyordu, biraz önce oradan birisi geçmiş gibi davetkârdı. Kısa yokuşu çıktı ve her adımda biraz daha endişeli ve gergin olduğunu fark etti, sanki üzerinde onu izleyen binlerce göz vardı ve birisi kahkaha attığını belli etmemeye uğraşıyordu.

En tepeye çıkıp da orada kimsenin olmadığını görünce rahatladı. Düz kayanın yanına geldiğinde, üzerinde değişik şekil ve boyutlarda bir yığın çakıl taşının olduğunu görünce şaşırdı. İçinden söylenerek patikaya geri döndü; uzun, dikdörtgen bir

taş aldı ve taşı diğerlerinin yanına koyarken ağaçların tepesindeki manzaraya baktı. Her yer sessizdi. Bir süre sonra, çevresine bakarken bir anda büyük bir farkındalıkla geldiği yoldan geri döndü. Bir an geri dönüp bakmak için dayanılmaz bir istek duydu ama Ros'un sözleri zihninde yankılanıyordu: "Geldiğin yoldan dönmen lazım, bir kez arkanı döndün mü bir daha asla geriye bakmamalısın." Patikadan aşağıya inerken buraya ne bulmaya geldiğini düşündü, Dupree'nin bahsettiği başlangıç bu olabilir miydi? Irmağın üzerindeki taşların olduğu yere geldiğinde gözünün ucuna bir şey ilişir gibi oldu. İlk başta bunun genç bir kız olduğunu düşündü ama tekrar bakınca yosunlarla kaplı taşlar ve pırıldayan güneş ışığının gözünü yanılttığını anladı. Küçük köprünün üzerine çıktı... ve karşısında onu gördü. Yirmili yaşlarında bir kadın birkaç metre ötede, ırmağın kenarındaki kaygan taşların üzerine oturmuştu, suyun o kadar yakınındaydı ki ıslanmadan oraya geçmiş olması imkânsız gibiydi. Üzerinde yakası kürklü bir mont olmasına rağmen giydiği incecik elbise uzun bacaklarını gözler önüne seriyordu ve soğuk havaya rağmen kadın ayaklarını suya sokmuştu. Bu görüntü güzel olmasına güzeldi ama bir yandan da çok rahatsız ediciydi. Amaia sebebini tam olarak bilemese de elini Glock'una uzattı. Genç kadın kafasını kaldırdı ve yüzünde çekici bir gülümsemeyle ona el salladı.

"Tünaydın," dedi neşeli bir sesle.

"Tünaydın," diye cevap verdi Amaia, kendini komik bir duruma düşmüş gibi hissediyordu. Kız belli ki ayaklarını suya sokmak için durmuş, serseri bir tipti.

Tabii canım, buz gibi havada, tek başına, ayaklarını suya sokmak için buralara gelmiş, diye dalga geçti kendiyle. Tabancasının kabzasını kavrayarak yavaşça kılıfından çıkardı.

"Adak adamaya mı geldiniz?" diye sordu genç kadın.

"Efendim?" diye fısıldadı Amaia, bir anda ürkerek.

"Adak diyorum, hanım için."

Amaia hemen cevap vermedi. Kadın onun orada olmasından hiç rahatsız değilmiş gibi görünüyordu. Elindeki minik tarakla uçuşan saçlarını ortadan ayırırken bir yandan da onunla konuşuyordu.

"Hanım, taşı evden getirmenizi tercih ediyor."

Amaia zar zor yutkundu, bir şey söylemeden önce dudaklarını ıslattı.

"A-aslında ben bunun için gelmemiştim. B-bir şey arıyordum."

Genç kadın onunla pek ilgilenmiyordu. Bir süre sonra insanda hipnotize edici bir etki yaratan yorucu bir özen ve kesinlikle saçlarını taramaya devam etti.

Amaia'nın boynundan sırtına doğru süzülen soğuk ter ve tepenin arkasında solmaya başlayan gün ışığı onu kendine getirdi. Saat en fazla üç veya dört olmalıydı ama yine de burada ne kadar süredir genç kadını seyrediyor olduğundan emin olamıyordu. Birden uzaklarda bir şimşek çaktı ve rüzgâr ağaçların üst dallarını kamçılamaya başladı.

"Geliyor..."

Kadının sesi o kadar yakındı ki Amaia bir anda irkildi, dengesini kaybetti ve dizlerinin üzerine düştü. Telaşla tabancasını sesin geldiği yöne, yani yanı başına doğrulttu.

"Ama aradığın şeyi bulamadın mı?"

Genç kadın artık Amaia'nın dizlerinin üzerine çömeldiği yerden sadece iki metre kadar uzaktaydı, yüzünde bir gülümsemeyle köprünün kenarına oturdu ve ayaklarıyla suyun yüzeyini okşadı. Gücenmiş gibi Amaia'nın iki eliyle sıkıca kavradığı tabancasına baktı.

"Ona ihtiyacın yok. Görmek için ışığa ihtiyacın var."

Amaia kadını seyretmeye devam ederken zihninde yavaş yavaş bir fikir filizlenmeye başladı. *Işığa ihtiyacım var*, diye düşündü.

"Yeni bir ışığa," diye ekledi kadın. Sonra da arkasına bile bakmadan eşyalarından oluşan küçük yığına doğru yalınayak koşmaya başladı.

Amaia zihninde yankılanan emre karşı gelerek köprünün dayanıksız kısmını geçen kızın peşinden gitmek için öne doğru eğildi ama artık onu göremiyordu. Sanki kız az önce orada değildi, hatta orada hiç olmamıştı.

"Kahretsin!" diye fısıldadı Amaia, nefes nefese kalmıştı. Elinde tutmaya devam ettiği tabancasıyla kızın arkasından bakıyordu. Saat taşımıyordu. Telefonundaki saat göz kırpıyor, sayılar ekranda anlamsızca dans ediyordu. Tabancasını tekrar kılıfına koydu ve elinde telefonla ormanın kenarına kadar koştu, orada telefonunun sinyal barı yine telefon edebileceğini gösteriyordu.

"Selam, patron, ben de sizi aramaya çalışıyordum. Cenaze evinde bir gelişme oldu, Baztán doğumlu olup şiddete uğrayan kadınlar olduğunu öğrendim. İlginç birkaç şey daha söylediler."

Amaia nefesi düzene girene kadar Jonan'ı dinledi.

"Bunu sonra anlatırsın, Jonan. Şu anda toprak yoldayım, hani orman korucularıyla konuştuğumuz sağ taraftaki dönemeç vardı ya, hatırladın mı?"

Genç adamın tereddüt edişinden hatırlamadığı anlamını çıkararak konuşmaya devam etti:

"Tamam, beni görebilmen için arabayla tekrar yola çıkacağım. Yanına arazi kitini, bir mavi ışık ve luminol sprey al."

Telefonu kapattıktan sonra başka bir numara çevirdi.

"Padua, ben Salazar," dedi, selam sabaha girmeden. "Bir sorum olacak. Arri Zahar Mağarası'ndaki kemikler bulunduğunda olay yeri incelenmiş miydi?"

"Evet, iskelet kalıntıları toplandı, etiketlendi, fotoğraflandı ve işlendi ancak karşılaştırma yapmak için DNA olmadığından kesin kanıt elde edilemedi. Sizin de bildiğiniz gibi Johana Márquez vakası hariç."

"Ben kalıntılardan değil de daha çok olay yerinden bahsediyordum."

"Olay yeri yoktu, varsa bile birincil olay yeri değildi. Kemikler etrafa rastgele saçılmış izlenimi veriyordu. Aslında diş izleri ve kemiklerin dağılımı yüzünden ilk başta bunu hayvanların yaptığını sandık ama sonra adli tıp uzmanları ısırık izlerinin insana ait olduğunu ve bütün kemiklerin kadınların kol kemikleri olduğunu ortaya çıkardı. Elbette mağara araştırıldı ve fotoğraflandı ama orasının ilk olay yeri olduğunu gösteren bir kanıta rastlanmadı. Saklı bir mezar ya da orada çürümüş bir cesede işaret edecek kadaverin maddesi olup olmadığını anlamak için toprak numuneleri alındı."

Bayağı detaylı araştırmışlar, diye düşündü Amaia, *ama onun kadar değil.*

"Bir şey daha var, teğmen... Logroño'da öldürülen kadının akrabaları var mıymış, biliyor musunuz? Cesedine ne olmuş?"

"Dediklerimi dinlemişsiniz," dedi adam, duyduklarına memnun olmuş gibi.

"Evet ama keşke hiç dinlemeseydim," diye cevap verdi Amaia, şakayla karışık.

"Hiçbir fikrim yok ama Logroño'daki polis memurlarına sorarım, bakalım ne diyecekler. Bir şey öğrenir öğrenmez sizi ararım."

Dedektif Yardımcısı Zabalza saatine bir göz attıktan sonra polis karakolunun büyük pencerelerinden dışarısını izlemeye devam ederken bir steyşın arabanın çitleri geçip bağlantı yolundan o tarafa doğru geldiğini gördü. Şoför birkaç hızlı manevranın ardından otoparka çıkan küçük rampayı geçmeye çalışırken araç stop etti. Şoför motoru birkaç denemeden sonra çalıştırdı ve arabayı ziyaretçi park yerlerinden birine çekti. Araba durur durmaz yolcu kapısı açıldı ve içinden, üzerinde kot pantolon ve kırmızı siyah müflonlu montuyla sıska bir oğlan indi. Şoför tarafından da kırklı yaşlarının ortalarında ve oğlan kadar sıska ama daha uzun boylu bir adam indi. Ana girişe doğru yürürlerken Zabalza ikisinin arasındaki mesafenin hiç değişmediğini fark etti, sanki aralarında

görünmez ve aşılmaz bir bariyer vardı. Uzun zaman önce öğrendiği derslerden biri geldi aklına ve kaşlarını çattı; ebeveynler ve çocuklarını ayıran şey mesafeler değildi. Babasıyla beraber gelen Beñat Zaldúa ellerindeki vakanın şimdilik tek şüphelisiydi ama yıldız polislerinin sorguya katılmaktan çok daha önemli işleri vardı anlaşılan. Baba oğul binanın ön tarafının altında gözden kaybolunca Zabalza telefonuna baktı ve çalmasını bekledi.

"Dedektif Yardımcısı Zabalza, Señor Zaldúa ve oğlu geldi. Sizinle randevuları olduğunu söylüyorlar."

"Bir dakika içinde orada olurum."

Yakından bakınca oğlanın aşırı derecede yakışıklı olduğunu fark etti. Soluk teniyle çelişen siyah saçları alnına dökülüyor, gözlerinin bir kısmını kapatırken elmacık kemiğinin üzerindeki morluğu ortaya çıkarıyordu. Oğlan elleri ceplerinde ayakta duruyor ve koridora bakıyordu. Babası terli elini uzatıp kendini tanıtırken Zabalza adamın nefesinden hafif bir alkol kokusu aldığından emindi.

"Beni takip edin, lütfen." Zabalza bir kapıyı açıp onları içeri aldı. "Burada bir dakika bekleyin lütfen," dedi, omzuna dokunduğunda oğlanın irkildiğini fark etti.

Zabalza kendini kaybetmiş gibiydi, asansörün gelmesini beklemek yerine koşarak merdivenlerden çıktı ve kapıyı bile çalmadan Iriarte'nin ofisine daldı.

"Beñat Zaldúa'yla babası aşağıdalar. Baba alkol kokuyor, arabayı zor park etti, oğlanın yüzünde bir morluk var, en az bir tane de omzunda var, yanından geçerken omzuna dokundum ve çocuk neredeyse bayılacak gibi oldu."

Iriarte tek bir kelime bile etmeden Zabalza'ya baktı. Dizüstü bilgisayarının kapağını kapattı, masanın üzerinde duran tabancasını aldı ve kemerine taktı.

"Günaydın," dedi masaya otururken ve sadece oğlana bakarak. "Ben Dedektif Iriarte, meslektaşımla tanışmışsınız anladığım ka-

danıyla. Dün telefonda da söylediğim gibi size Cagotlarla ilgili bloğunuz hakkında birkaç soru sormak istiyoruz..."

Bir cevap gelir mi diye bekledi ama oğlan başı önde, hiç kıpırdamadan oturuyordu. Iriarte oğlanın cevap vermeyeceğini fark edince başını aşağı yukarı salladı.

"İsmin Beñat... Beñat Zaldúa, bu Cagot soyadı, öyle değil mi?"

Oğlan isyankâr bir şekilde başını kaldırırken babası karşı çıkarak bir şeyler mırıldandı.

"Evet ve bundan gurur duyuyorum," dedi Beñat.

"Bu çok normal, soyadımız ne olursa olsun bundan gurur duymamız lazım," diye cevap verdi Iriarte sakin bir sesle. Oğlan bir parça rahatladı. "Bloğunda da böyle şeylerden mi bahsediyorsun? Cagot olduğundan ne kadar gurur duyduğundan falan mı?"

"O her gün yazdığı saçmalıklar sonunda başını belaya soktu işte. Zamanını boşa harcıyor."

"Bırakın da oğlunuz konuşsun," diye emretti Iriarte.

"Oğlum reşit değil," dedi babası homurdanarak, "ve ancak ben ne zaman dersem o zaman konuşur."

Oğlan sandalyesinde öne doğru eğilerek oturdu ve kâkülü gözlerini tamamen kapattı.

Zabalza oğlanın çenesinin titrediğini görebiliyordu.

"Siz nasıl isterseniz," dedi Iriarte, pes etmiş gibi yaparak. "Konuyu değiştirelim o zaman. Bana gözüne ne olduğunu anlatmak ister misin?"

Oğlan başını hiç kaldırmadan babasına nefret dolu bir bakış attıktan sonra cevap verdi:

"Kapıya çarptım."

"Anlıyorum. Peki ya omzun? Onu da mı kapıya çarptın?"

"Merdivenlerden düştüm."

"Beñat, senden ayağa kalkıp montunu çıkarmanı ve tişörtünü yukarı kaldırmanı istiyorum."

Bir anda ayağa fırlayan babası sandalyenin ayağına takılınca tökezledi.

"Buna hiç hakkınız yok, o daha reşit değil. Onu da alıp hemen gidiyorum," dedi adam ve oğlunu omzundan o kadar sert bir şekilde tuttu ki oğlan acı içinde çığlık attı.

Zabalza babanın üzerine atladı, bileğini tutup büktü ve onu sertçe duvara doğru itti. Adam orada hiç kıpırdamadan durdu.

"Hayır, gitmiyorsun," dedi alçak ama etkili bir ses tonuyla. "Sana ne olacağını söyleyeyim. Davranışlarından ve kokundan içkili olduğunu görebiliyorum ve elimizde karakola arabayla geldiğini gösteren güvenlik kamerası kayıtları var. Hemen şimdi kan vermeni sağlayıp sana bir alkol testi yaptıracağım. Karşı çıkacak olursan seni tutuklayacağım. Ayrıca eğer oğlunu sorgulamamıza izin vermeme hakkını kullanmakta ısrar edersen sosyal hizmetleri arayacağım çünkü senin de belirttiğin gibi oğlun reşit değil. Onu hemen bir sağlık kurumuna götürüp muayene edecekler; şiddete maruz kalıp kalmadığını anlamak için. Oğlanın tek bir kelime etmesine bile gerek yok. Buna ne diyorsun?"

Adam yenilgiyi kabul ederek tek bir soru sordu:

"Arabam olmadan eve nasıl gideceğim?"

Iriarte, Zabalza ve babanın sorgu odasından çıkmalarını bekledikten sonra oğlana bir kutu Cola getirmelerini istedi ve geldiğinde de içeceği onun önüne koydu. Devam etmeden önce oğlanın bir yudum almasını bekledi.

"Arizkun'daki herkes gibi eminim sen de kilisede olanları biliyorsundur."

Oğlan başını evet der gibi salladı.

"Cagotlar konusunda uzman biri olarak bu konuda ne düşünüyorsun?"

Oğlan şaşırmış görünüyordu. Sırtını dikleştirdi, yüzüne düşen kâkülünü eliyle geriye itti ve omuz silkti.

"Bilmiyorum..."

"Birinin Cagotların geçmişine dikkat çekmeye çalıştığı çok açık."

"Cagotların uğradığı haksızlıklara," diye onu düzeltti oğlan.

"Evet, uğradıkları haksızlıklara," dedi Iriarte. "Bütün bir toplum için korkunç bir dönemmiş, yapılan adaletsizliğin haddi hesabı yokmuş... Ama bu çok uzun zaman önceydi."

"Ama bu daha az adaletsizlik olduğu anlamına gelmez," dedi Beñat kendinden emin bir şekilde. "Görmüyor musunuz? Bizim sorunumuz şu; asla tarihten ders almıyoruz. Birkaç gün içinde haber, haber değerini yitiriyor, hatta bazen birkaç saat içinde ve çok geçmeden her şey geçmişe havale ediliyor. Ama şunu unutuyoruz; geçmişte yaşandı ya da orada kaldı diye adaletsizliği ciddiye almadığımız sürece aynı şeylerin tekrar tekrar yaşanmasına yol açmış oluyoruz."

Iriarte oğlanı dikkatle inceledi, fikirlerini böylesine bir netlik ve tutkuyla öne sürmesinden etkilenmişti. Zaldúa'nın bloğuna göz atmıştı, her şeyi büyük bir açıklıkla anlatabilmesinin arkasında mantıklı ve zeki bir beyin olduğu anlaşılıyordu. Oğlanın militan duygularının hangi boyutta olduğunu düşündü, içindeki acı ve öfke toplumun en köklü kurumlarına karşı bir koçbaşı olarak kullanılmış olabilir miydi? Adalete ihtiyaç duyuyor ve bunun için haykırıyordu çünkü Beñat Zaldúa en acımasız adaletsizliklerin kurbanıydı: babasının nefreti, annesinin ölümü, pırıl pırıl bir zihnin yalnızlığı.

Oğlanın Arizkun'daki Cagotların tarihiyle ilgili söylediklerini dinlerken Beñat Zaldúa'nın, onu esir alan ateşli tutkuya rağmen aslında, derinlerde bir yerde sevgi ve şefkat arayan, anlaşılmak isteyen, korkmuş bir çocuk olduğuna karar verdi. Ve hepsinden önemlisi, çünkü bu aynı zamanda onun şüpheli olmadığını da kanıtlıyordu, oğlan çok yalnızdı, o kadar yalnızdı ki insan onu bu morluklarla dolu, dayak yemiş vücuduyla bu yüce fikirleri savunurken görünce haline acıyordu.

Beñat aralıksız yirmi dakika boyunca konuştu ve Iriarte, içeriye girip konuşmayı bölmekten korkar gibi kapının eşiğinde dikilen Zabalza'ya ara ara bakarak oğlanı dinledi. Beñat sustuğunda

Iriarte, oğlan konuşurken hiç not almadığını fark etti, düşünürken sık sık yaptığı gibi not defterine dalgın dalgın bir şeyler çizmişti.

Zabalza odanın diğer tarafına geçti ve oğlanın yanına gelince durdu.

"Baban seni dövüyor mu?" diye sordu, belki de biraz duygulanmıştı. Oğlanın heyecanla anlattıklarıyla üçü arasında bir tür köprü oluşmuştu. Fakat bu soru dudaklarından döküldüğü an aralarındaki bağ koptu, yeni inşa edilen köprü yerle bir oldu.

Ve çocuk soğukta büzüşen bir çiçek gibi tekrar içine kapandı.

"Eğer dövüyorsa, sana yardımcı olabiliriz," dedi Iriarte. "Hiç akraban, amcan, kuzenin falan var mı?"

"Pamplona'da bir kuzenim var."

"Onun yanında kalma ihtimalin var mı?"

Oğlan omuzlarını silkti.

"Beñat," diye devam etti Iriarte, "Dedektif Yardımcısı Zabalza'nın babana ne söylediğini duydun ama işin aslı sana yardımcı olabilmemiz için öncelikle senin tacizi kabul etmen ve bildirmen lazım."

"Teşekkürler," dedi oğlan kısık sesle, "ama ben düştüm."

Zabalza içindeki öfkeyi dışa vururcasına iç geçirdi, bunun üzerine Iriarte ona azarlarcasına baktı.

"Pekâlâ, Beñat, düştün ama yine de bir doktora görünmen lazım."

"Yarın için bizim oradaki klinikten randevu aldım zaten."

Iriarte ayağa kalktı.

"Anlaşıldı Beñat, seninle tanıştığıma çok memnun oldum," dedi, elini oğlana uzatarak.

Oğlan, Iriarte'nin elini tereddütle sıktı.

"Eğer fikrini değiştirecek olursan telefon edip benimle ya da Dedektif Yardımcısı Zabalza'yla konuşmak istediğini söyle. Ben gidip babana bir bakacağım. Sen onu burada bekleyebilirsin. Araba kullanacak durumda değil, bu yüzden sizi eve Dedektif Yardımcısı Zabalza bırakacak."

Iriarte, Beñat'ın babasını yan oturduğu sandalyede başını duvara yaslamış halde uyuklarken buldu. Adamı sert bir şekilde sarsarak uyandırdı.

"Oğlunuzla konuşmamız sona erdi, bize çok yardımı dokundu."

Adam ayağa kalkarken ona hayretler içinde bakıyordu.

"Hepsi bu kadar mı?"

"Evet," dedi Iriarte, sonra hemen ardından, *Hayır, hepsi bu kadar değil*, diye düşündü. Adamın önünü keserek ekledi: "Oğlun çok zeki ve iyi bir çocuk. Ona bir daha değil el kaldırmak parmağını bile sürdüğünü öğrenirsem karşında beni bulursun."

"Size ne söyledi bilmiyorum ama o yalancının tekidir–"

"Sana ne dediğimi duydun mu?" diye sordu Iriarte sert bir sesle.

Adam başını öne eğdi, hep böyle yaparlardı. Karılarını ve çocuklarını döven erkekler kendilerinden daha iri yarı birinin karşısında dimdik duramazlardı. Adam Iriarte'nin yanından geçip odadan çıktı. Adam çıktıktan sonra Iriarte kendini daha iyi hissetmediğini fark etti çünkü tehditlerinin asla yeterli olmayacağını biliyordu.

Zabalza, Arizkun'a giderken hiç konuşmadan araba kullandı, bu süre boyunca iki gergin yabancı veya iki düşman gibi ona eşlik eden yolcuların nefes alışverişlerini duyabiliyordu. Kasabanın hemen dışındaki bir kulübenin önüne geldiklerinde baba arabadan indi ve arkasına bir kez bile dönmeden kulübeye doğru yürümeye başladı ama oğlan bir süre yerinden kıpırdamadı. Zabalza oğlanın kendisine bir şey söyleyeceğini düşünüp bekledi ama oğlan tek kelime etmedi. Oturduğu yerden eve bakıp duruyor, arabadan inmek istemiyordu.

Zabalza motoru durdurdu, arabanın içindeki ışığı açtı ve oğlanın yüzünü görebilmek için arkasına döndü.

"Senin yaşındayken benim de babamla sorunlarım vardı."

Beñat, onun neden bahsettiğini hiç anlamıyormuş gibi Zabalza'ya baktı.

Zabalza içini çekti. "Beni eşek sudan gelinceye kadar döverdi."

"Gay olduğun için mi?"

Oğlanın açık sözlülüğü karşısında Zabalza'nın nutku tutulmuştu. "Babam beni olduğum halimle kabul etmek istemiyordu diyelim."

"Benim durumum farklı. Ben gay değilim."

"Konu bu değil. Sebeplerinin ne olduğunun bir önemi yok, seni farklı olduğunu düşündükleri için dövüyorlar."

Oğlan acı acı gülümsedi. "Ne diyeceğini biliyorum, sen mücadele ettin, ona karşı çıktın, en sonunda her şey düzeldi."

"Aksine, mücadele etmedim, karşı çıkmadım ve babam beni hâlâ olduğum gibi kabul etmiyor," dedi. *Tıpkı benim gibi*, diye düşündü.

"Peki bu hikâyenin ana fikri nedir? Bana bunu neden anlatıyorsun?"

"Şu yüzden anlatıyorum; bazı savaşları daha başlamadan kaybedersin çünkü bazen kendini asıl büyük savaşa saklaman gerekir. İnandığın şey uğruna, adalet uğruna savaşmak çok cesur ve hayranlık uyandıracak bir davranış ama ayrım yapmayı öğrenmen gerekir çünkü tahammülsüzlük, fanatiklik ve aptallıkla karşılaştığın zaman yürüyüp gitmeyi, enerjini daha çok hak eden bir mücadele için saklamayı öğrenmen gerekir."

"Ben on yedi yaşındayım," dedi oğlan, sanki bir hastalıktan ya da cezadan bahsediyormuş gibi.

"O zaman bir süre daha katlandıktan sonra buradan en kısa zamanda kurtulmaya bak. Evden ayrıl ve kendi hayatını kur."

"Sen öyle mi yaptın?"

"Hayır, ben tam aksini yaptım."

13

Ormana girdiklerinde ışık gözle görülür bir biçimde azalmış olmasına rağmen gökyüzü ağaçların tepe örtüsünün üzerinde parlaklığını nispeten koruyordu. İkisi de elinde metal bir çanta ve arazi kitindeki güçlü el fenerlerinin ışığıyla yollarını aydınlatarak çabuk çabuk yürüyorlardı. Taş köprüyü geçtikten sonra tepeden büyük kayanın olduğu yere çıktılar.

"Şunun arkasında," dedi Amaia, ışığı mağaranın ağzına tutarak.

Bütün süreç on beş dakikadan az sürdü: ilk fotoğraflar, Adli Tıp'ta bir devrim niteliğinde olan mucizevi madde Luminol sürülerek ultraviyole ışık altındaki kan izlerinin ortaya çıkartılması. Kandaki demire tepki veren bu madde aslında ateş böceklerinde ve deniz organizmalarında görülen, kimyasal ışıldama denilen basit bir olaydı. Turuncu renkli koruyucu gözlüklerini taktıktan sonra el fenerlerini kapatıp "yeni ışığı" açmışlardı.

Amaia sırtının bir anda sıkıştığını hissetti. Hem nahoş hem de büyük bir coşku yaratan bir durumdaydı çünkü çekmesi gereken ipin ucunu yakalamıştı sonunda. Birkaç adım geri giderek Jonan'a, daha net görebilmeleri için UV lambasını nereye çevirmesi gerektiğini söyledikten sonra vahşi bir canavarın mağaranın

duvarına kanla yazdığı mesajın bir dizi fotoğrafını çekti: "*Tarttalo*".

Dedektif Yardımcısı Etxaide arabayı park ettikleri yere doğru yürürken hiç konuşmadan kadına eşlik etti. Ağaçların tepelerine karanlık inmişti ve ağaç dallarını sallayan rüzgâr yüzünden ormanda gıcırtı ve iniltiye benzer korkunç bir çınlama vardı. Arada sırada tepelerin arkasında çakan şimşeğin ışığı, sanki dağların ruhunun geri geldiğini müjdeler gibi gökyüzünü aydınlatıyordu. Bütün bu gürültünün arasında Amaia dedektif yardımcısının düşüncelerini duyabiliyordu adeta, genç adam her adımda ona anlamlı bakışlar atıyor ama sorularını onunla paylaşmıyordu.

"Hadi söyle, Jonan yoksa patlayacaksın."

"Johana Márquez on üç ay önce buradan birkaç kilometre ötede öldürüldü ve kesik kolunun kemikleri şimdi burada, birinin duvarına '*Tarttalo*' yazdığı bu mağarada ortaya çıktı ve bu mesaj Medina'nın peşinden cehennemin yolunu tutmadan önce Quiralte'nin kendi hücre duvarına yazdığı mesajın aynısı."

"Hepsi bu kadar olsa iyi," dedi Amaia ve durdu. "Logroño Hapishanesi'nde karısını öldüren bir mahkûm da kendini öldürmeden önce aynı mesajı bıraktı. Bu üç kadının da kolları ampüte edilmişti. Kesik uzuvların hiçbiri bulunamadı, Johana'nınki hariç ki o da *Guardia Civil*'in bu mağarada bulduğu kemiklerin arasından çıktı," dedi Amaia ve yürümeye devam etti.

Jonan bir süre konuşmadı, duyduklarını hazmetmeye çalışıyordu sanki. Sonra sordu:

"Sizce bu üç adam birlikte mi çalışıyordu?"

"Hayır, ben öyle düşünmüyorum."

"Peki, bu kesik kolları bir şekilde buraya getirdiklerini mi düşünüyorsunuz?"

"Biri getirmiş olmalı ama onlar getirmedi, gerçi ben kolları da onların kestiğini düşünmüyorum. Burada şiddet göstermeye meyilli, alkolik adamlardan bahsediyoruz, bunlar sonuçlarını hiç düşünmeden en temel içgüdülerine teslim olan adamlar."

"O halde bütün bu cinayetlere karışmış olan üçüncü kişilerden bahsediyoruz, bir tür işbirlikçi gibi, öyle mi?"

"Hayır, Jonan, işbirlikçi değil, daha çok kışkırtıcı gibi, bu adamların üzerinde kontrolü olan, onların cinayet işledikten sonra intihar etmelerine yol açan ve her bir cinayetten kendine bir ödül alan ve her bir vakada '*tarttalo*' yazan, yani kendi imzasını atan biri."

Jonan olduğu yerde durunca Amaia dönüp adama baktı.

"Hepimizi nasıl da kandırdı! Nasıl bu kadar aptal olabildim, oysa her şey ne kadar açık..."

Amaia bekliyordu. Arkeoloji ve antropoloji çift dalıyla Jonan Etxaide sıradan bir polis değildi, diğer polis memurları gibi düşünmüyordu ve Amaia da zaman içinde onun fikirlerine saygı duymayı öğrenmişti.

"Ödüller, patron, bunu siz kendiniz söylediniz. Bu ödüller insanın kendi zaferinin, gurur duyduğu şeylerin bir simgesi oldukları için saklanırlar, bunlar esir alınan mahkûmlar gibidir. İşte ben bu yüzden bunların neden uzakta bir mağaraya bırakıldığını, çöpe atar gibi atıldığını hiçbir zaman anlayamamıştım. Hiç mantığa uygun değildi ama eğer bunlar *tarttalo*'nun ödülleriyse o zaman durum değişiyor. Patron, efsaneye göre *tarttalo* kurbanlarını yiyip mideye indirdikten sonra kemiklerini mağaranın ağzında bırakıyor. Bu onun ne kadar acımasız olduğunun bir göstergesi olduğu kadar, hiç kimsenin inine yaklaşmaması için bir uyarı da aynı zamanda. Bu kemikler buraya çöpe atılır gibi atılmadı, bırakılıp gidilmedi, bunlar bize bir mesaj vermek üzere buraya dikkatlice yerleştirildi."

"Ama bundan daha da ilginç olanı; Jonan, bizim bu *tarttalo* tahmin edemeyeceğimiz ölçüde tanıma uyuyor. Bütün kemiklerin üzerinde düzgün ve birbirine paralel çentik izleri var, bunlar diş izleri. İnsana ait diş izleri."

Jonan'ın gözleri şaşkınlıkla kocaman oldu. "Yamyam mı yani?"

Amaia başını evet der gibi salladı. "Adli tıp uzmanları bu ısırık izlerini Johana'nın üvey babası ve Víctor'ınkiyle karşılaştırdılar ama eşleşme bulunamadı."

"Peki, buldukları kemikler kaç cesede denk geliyor?"

"Yaklaşık on iki kadar."

"Peki, tek eşleşen Johana Márquez'inki miydi?"

"En yenisi onunkilerdi."

"Peki diğerleri ne oldu?" diye sordu Jonan.

"İncelendiler ama eşleşecek bir DNA olmadığı için..."

"Beni bu yüzden erkek şiddetine maruz kalarak ölen Baztánlı kadınları araştırmaya gönderdiniz."

"Elimizdeki üç kişi ya Baztán doğumlu ya da Johana gibi küçük yaştan itibaren burada yaşıyormuş."

"Peki, nasıl olmuş da şimdiye kadar hiç kimse bulunan o kol kemiklerini öldürülen ve kolları kesik olan kadınlarla ilişkilendirmemiş?"

"Çünkü katiller cinayetleri itiraf etti ve doğru, en az iki tanesi kesik kolla ilgili bir şey bilmediğini söylese de onlara kim inanırdı ki? Kimse verileri karşılaştırmadı, bütün polis verilerini toplayıp bir araya getiren özel bir suç birimi kurulana ve bizim gibi şubeler rakip kolluk kuvvetleriyle pazarlık yapmak zorunda kalmayana kadar da bunun yapılması mümkün değil," dedi Amaia içini çekerek. "Buna benzer vakaları sonuca ulaştırmanın ne kadar zor olduğuna sen bizzat şahit oldun, domestik şiddet suçlarının etkileri çok uzun süreli olmuyor. Hemen kapatılıp arşivleniyor, özellikle de fail suçunu itiraf edip kendini öldürürse. İnceleme ve soruşturma gerektirmeyen davalardan biri oluyor, kurbanın akrabalarının hissettiği utanç duygusu yüzünden de herkes her şeyi gizliyor."

"Vadide, partnerleri tarafından öldürülen iki kadın daha buldum. Elimde isimleri ve olay olduğu anda yaşadıkları yerin adresi var; biri Bilbao'da, diğeri Burgos'taymış. Beni sabah karakoldan

aradığınızda size bunu söyleyecektim. Her ikisinin de ölüm ilanı vadideki cenaze evlerine asılmış."

"Peki, kesik uzuvlarla ilgili bir bilgi var mıydı?"

"Hayır..."

"Peki saldırganlar kimmiş?"

"İkisi de ölmüş, biri olay yerinde polis gelmeden önce intihar etmiş. Diğeri kaçmış ama birkaç saat sonra yakınlardaki bir meyve bahçesinde bir ağaca kendini asmış olarak bulunmuş."

"Bizim hemen onların akrabalarına ulaşmamız lazım."

"Karakola gider gitmez hemen araştırmaya başlarım."

"Ayrıca Jonan, sakın bundan kimseye bahsedeyim deme. Soruşturma açmamıza izin verildi ama bunu sessizce yapmamız gerekiyor. Başka biri soracak olursa biz kiliseye yapılan saygısız saldırıları soruşturuyoruz."

"Bana güvendiğiniz için teşekkür ederim."

"Bu iki kurban dışında cenaze evinde bir şey daha öğrendiğini söylemiştin."

"Evet, heyecandan unutuyordum neredeyse. Baztandarra Cenaze Evi'nin sahibi olan bey birkaç hafta önce bir kadının geldiğini söyledi, kadın kolundan tutup çekiştire çekiştire ve bağıra çağıra başka bir kadını da getirmiş ve onu içeri itmiş. Tabut bakmak istediklerini belirtmiş, adam onları teşhir salonuna götürünce kadın diğerini çekiştirmiş ve kısa bir süre içinde öleceği için kendine şimdiden bir tabut seçmesinin iyi olacağını söylemiş. Cenaze levazımatçısına göre diğer kadın korku içindeymiş. Ağlayıp duruyormuş ve ölmek istemediğini söylüyormuş."

"Bu çok tuhaf," dedi Amaia. "Peki, bu kadınları tanımıyor muymuş?"

"Tanımadığını söyledi," dedi Jonan, şüpheyle.

"Burası herkesin, başkasının ne yaptığından haberdar olduğu dünya üzerindeki tek yer olabilir ama hiç kimse bu konuda konuşmak istemiyor," dedi Amaia omuz silkerek.

Cep telefonunu çıkardı, hem saati hem de arama olup olmadığını kontrol etti. Ortamdaki ışık kıtlığına rağmen saatin aslında ne kadar erken olduğunu düşündü, bir de ırmağın kenarındaki genç kadınla konuşurken ekrandaki numaraların bir anda nasıl ortadan kaybolduğunu hatırladı.

"Hadi gidelim," dedi, tekrar yürümeye başlayarak. "Birini aramam gerek."

Ama buna vakit bulamadı, arabaya ulaştıkları anda telefonu çalmaya başladı. Arayan Padua'ydı.

"Üzgünüm, şef. Logroño'daki kadının hiç akrabası yokmuş, bu yüzden kadının cesedini kocasının akrabaları almış ve ceset yakılmış."

"Anne babası, kardeşi, çocukları falan yok muymuş?"

"Hayır, çocukları yokmuş ama yakın bir arkadaşı varmış. Eğer isterseniz numarasını bulabilirim."

"Buna gerek yok. Biriyle konuşmak niyetinde değilim, DNA karşılaştırması yapmak istemiştim."

Padua'ya teşekkür edip telefonu kapattı. Dağların arkasında gümbürdeyen fırtınayı seyretmek için bir süre durdu. Normalde bulutsuz olan gökyüzünde çakan her şimşeğin çıkardığı ışık dik kayalıkların hatlarını ortaya çıkarıyordu.

"Yaklaşıyor..." Genç kadının sesi zihninde yankılandı. Arabasına binerken sırtından aşağı bir ürperti yayıldı.

Bir şubat akşamının erken saatlerinde bütün ışıkları açık olan karakol yolunu şaşırmış ve oraya tesadüfen vurmuş bir hayalet gemiyi andırıyordu. Arabasını Jonan'ın arabasının yanına park etti. Karakola girerlerken dışarı çıkan Zabalza'ya rastladılar. Amaia adamın yanındaki iki sivilin Beñat Zaldúa ve babası olduğunu tahmin etti. Zabalza ona başıyla selam verdikten sonra gözlerini kaçırıp yürümeye devam etti.

Amaia, Jonan'ı masasında çalışmaya bıraktı ve Iriarte'nin ofisine girdi. "Nasıl geçti?"

"Bir şey çıkmadı," dedi Iriarte, başını sallayarak. "Bayağı üzücü bir durumdu aslında. Oğlan çok akıllı, hatta aşırı zeki biri. Annesinin ölümüne çok üzülüyor ve onu döven bir babası var. Yüzünde ve vücudunda morluklar var ama ne olduğunu sorduğumuzda ısrarla düştüğünü söylemeye devam etti. Yazdığı blog onun için toplumsal endişelerini paylaştığı bir mecra olduğu kadar aynı zamanda bir kaçış. Öfkeli bir genç, tıpkı diğerleri gibi ama diğerlerinin aksine onun öfkeli olmak için çok geçerli sebepleri var. Bana Cagotların tarihi ve vadideki hayatlarını özet geçerek öyle bir anlattı ki ağzım açık kaldı. Bana kalırsa onlar adına hissettiği öfke kendi hayatında hissettiği öfkenin bir yansıması. Kiliseye yapılan saldırılarla bir ilgisi olduğunu sanmıyorum. Aslına bakarsanız onu elinde baltayla vaftiz kabını parçalarken düşünemiyorum bile. O... nasıl desem? Hassas bir çocuk."

Amaia'nın aklına daha önce incelediği, bir karıncayı bile incitmeyecekmiş gibi görünen çok sayıdaki katil profili geldi. Sonra Iriarte'ye dikkatlice baktı ve adamın kararına güvenmeye karar verdi. İnsanın iyi bir gözü yoksa dedektif müfettişi rütbesine yükselmesi kolay değildi, ayrıca bu işi Iriarte'ye vermek kendi fikriydi.

"Tamam, oğlanı şüpheliler listesinden çıkaralım. Sırada ne var?"

"Dürüst olmak gerekirse elimizde pek bir şey yok. Adli tıp uzmanları henüz *mairu-beso*'yla ilgili sonuçları yollamadılar ve kilisenin önüne devriye arabasını koyduğumuzdan beri yeni bir olay olmadı."

"Ben olsam bütün din öğretmenlerini evlerinde sorguya çekerdim. Peder kimseyle problemi olmadığını söyledi ama kadınlar onun unuttuğu ya da bir şekilde anlatmak istemediği bir şey varsa hatırlayabilir. Zabalza'yı da al giderken. Belirli bir yaş grubundaki kadınların ondan hoşlandıklarını fark ettim," dedi Amaia sırıtarak. "Eğer onları konuşturmayı başarabilirse, ona kahve ve bisküvi ikram ederken belki bir şeyler de söylerler."

Amaia manzaralı yoldan kasaba meydanına indikten sonra Gilt̃xaurdi'den nehrin öteki yakasına geçti. Park edilmiş arabaların arasında ağır ağır ilerlerken bir anda önüne üç bisikletli oğlan çıkınca panik oldu. Oğlanlar sağa dönüp fırının arkasında gözden kayboldular. Yolu kapatmamak için kaldırıma park ettikten sonra elinde kapalı feneriyle oğlanları takip etmeye başladı. Uzak bir mesafeden kahkahalarını duyabiliyordu, sanki onların da ellerinde fenerler vardı. Onların yanına gelene kadar duvarın dibinden yürüdü. Sonra feneri açtı, güçlü ışığını çocuklara doğrulttu ve kendini tanıttı.

"Polis. Burada ne yapıyorsunuz?"

Oğlanlardan biri korkuyla öyle bir irkildi ki dengesini kaybetti ve bisikletiyle beraber diğerlerinin üzerine devrildi. Yerlerinden kalkmaya çalışırlarken bir tanesi elini gözüne siper ederek ona baktı.

"Hiçbir şey yapmıyoruz," diye kekeledi oğlan.

"Gerçekten mi? Peki o zaman burada ne işiniz var? Burası bir fırının arka tarafı, buraya giremezsiniz."

Diğer iki oğlan da bisikletini doğrulttu ve soruya cevap verdiler:

"Biz kötü bir şey yapmaya gelmedik, bakacaktık sadece."

"Neye bakacaktınız?"

"Grafitiye."

"Bunu siz mi yaptınız?"

"Hayır, biz yapmadık, gerçekten."

"Yalan mı söylüyorsunuz?"

"Hayır, gerçek bu."

"Ama kimin yaptığını biliyorsunuz."

Üç oğlan birbirlerine baktılar ama kimse bir şey demedi.

"Pekâlâ. Ben şimdi şöyle yapayım o zaman: Bir devriye arabası çağırayım ve sizi vandalizm şüphesiyle tutuklayayım, sonra da anne babanızı ararım. Belki bu, hafızanızı yerine getirmek için yeterli olur."

"Yaşlı bir kadın," dedi oğlanlardan biri pat diye.

"Her gece buraya gelip küfürlü şeyler yazıyor. Yani, kaltak, orospu gibi şeyler."

"Evet, her gece. Deli galiba," dedi içlerinden biri.

"Evet, deli bir grafitici," dedi ilk oğlan.

Bunu çok komik bulan diğer iki oğlan kendilerini tutamayıp kahkahayı patlattılar.

14

Bir yerlerde okumuştu; insanın bir zamanlar mutlu olduğu bir yere asla geri dönmemesi gerekirmiş, eğer dönecek olursa o mutluluğu bir daha yakalayamazmış. Bunu yazan her kimse, onun haklı olduğunu düşündü Amaia. Gerçek olsun ya da olmasın, hafızanın pembe gözlükleriyle baktığın yerler karşına tüm gerçekliğiyle çıkınca uğradığın hayal kırıklığı bütün hayallerini bir anda toz duman edebilirdi. Kendine ait bir hayatı varmış gibi görünen ve onu duvarlarının arasına alarak ısıtan o ev de Amaia için böyle bir yerdi. Amaia bu yere ruhunu veren şeyin, görünür olsun veya olmasın, halasının varlığı olduğunu biliyordu çünkü rüyalarında evi hep boş ve kendini de çocuk olarak görüyordu. Girişte saklı anahtarı kullanarak hızla içeri koşardı. Bütün geceyi annesi onu yemesin diye ayakta geçirmiş bir çocuk olarak onu binlerce farklı varlığın huzurla kucak açarak karşıladığı bir rahme benzeyen bu evde, şöminenin önünde nihayet rahatlar ve uykuya dalardı.

Şimdi de halasının evine girip montunu çıkarırken salondan gelen "Altın Kızların" şen kahkahaları karşıladı onu. O güzel, altıgen poker masasının etrafında toplanmış olan kızlar yeşil çuhanın üzerine yaydıkları kartlarla hiç ilgilenmiyorlarmış gibi

görünüyorlardı. Zevkten dört köşe olmuş bir şekilde, halinden son derece memnun olduğu yüzünden okunan Ibai'ı kucaktan kucağa dolaştırıyorlar; suratlarını şekilden şekilde sokarak ve türlü türlü sesler çıkararak onunla oyunlar oynuyorlardı.

"Amaia, aman Tanrım! Bu, dünyanın en şeker çocuğu!" diye haykırdı Miren onu görünce.

Amaia, ihtiyar kadının abartılı iltifatını duyunca kıkırdayarak kadını öpüp kucakladı.

"Bu kadar ilgiyle onu şımartacaksınız," dedi, rahatsız olmuş gibi yaparak.

"Ah, Tanrı aşkına kızım, bırak da biraz tadını çıkaralım. O kadar sevimli ki," dedi ihtiyar kadınlardan diğeri, sevinçten yüzü parlayan bebeğe doğru eğilerek.

James yanına gelip onu öpüp özür diledi. Tonton teyzeleri göstererek, "Affedersin, hayatım ama elimden bir şey gelmedi. Sayı üstünlüğü onlarda. Silah olarak ellerinde şişler var," dedi.

Bu sözler üzerine herkes elini çantasına sokup bebek için ördüğü hırka, şapka ve patikleri çıkardı.

Amaia, Ibai'ı kucağına alırken ihtiyar hanımların oğlu için ördükleri güzel kıyafetleri hayranlıkla seyretti. Onu kucağına alır almaz oğlan kollarında kıpır kıpır kıpırdanmaya başladı. Hemen yaygarayı koparıverdi, emmek istiyordu.

Amaia yatak odalarına gitti ve yatağa uzanıp Ibai'ı da emzirmek için yanına yatırdı. James de peşinden gelip onun yanına uzandı ve kolunu kadının beline doladı.

"Ne obur ama!" dedi yüksek sesle. "Bu kadar da aç olamaz herhalde, daha bir saat önce mama yedi ama senin kokunu alır almaz..."

"Zavallı şey, beni özlüyor. Ben de onu özlüyorum," diye fısıldadı oğlanı okşayarak.

"Bu öğleden sonra Manolo Azpiroz geldi."

"Kim geldi?" diye sordu Amaia, dalgın dalgın oğluna bakarak.

"Manolo, mimar arkadaşım. Ona *Juanitaenea*'yı gösterdim, bayıldı. Evin kendine has karakterini bozmadan ne şekilde

restore edebileceğimizle ilgili bir sürü fikri var. Birkaç gün sonra ölçü almak için gelecek, sonra da projeye başlıyoruz. Çok heyecanlıyım–"

"Çok sevindim, hayatım," dedi kadın, uzanıp kocasını dudaklarından öperek.

James çok dalgın görünüyordu.

"Amaia, bugün ablana bakmak için fırına uğradım. Gittiğimde Ernesto bana evine gittiğini söyledi. Ev çok yakın, hava da güzeldi, ben de arka sokaklardan yürüyerek gideyim dedim..."

Amaia gazını çıkarmak için Ibai'ı kaldırırken yatakta doğrularak oturdu ve James'in yüzüne baktı.

"Ros ön kapısındaki boyayı temizliyordu. Ne oldu diye sorunca mahallenin çocukları şaka yapmışlar dedi. Ne olduğunu görmemiş gibi yaptım ama Amaia, bu artık grafiti falan değildi, küfürdü. Kelimenin çoğunu kazımıştı ama yine de kelimenin ne olduğu anlaşılıyordu."

"Ne yazıyordu?"

"Katil."

Akşam yemeğine indiklerinde evin her yerini fırında balık kokusu sarmıştı. Ros, Engrasi'nin masayı hazırlamasına yardım ediyordu. Amaia, Ibai'ı ana kucağına oturttu; böylece onlar yemek yerken o da yanlarında olacaktı. Ve tabağındaki patatesli uskumruya girişti, bu basit ve leziz yemek onu her seferinde hayretler içinde bırakıyordu. Bu kadar aç olmasına küçük bir mucize gözüyle bakıyordu, bütün gün boyunca iki lokma bir şey atıştıracak vakti bile olmamıştı. Yemekten sonra diğerleri masayı toplarken Ibai'ı tekrar yatağına götürdü. Sonra yemek odasına gelip Ros'u yukarı çıkmadan önce yakaladı.

"Rosaura, bana fal bakar mısın?"

Elinde birkaç fincan taşıyan Engrasi kulaklarını dört açıp olduğu yerde durdu.

Ros cevap vermekten kaçmak istermiş gibi etrafına baktı.

"Ah, Amaia, bu gece ben acayip yorgunum, halama sorsana. O sana fal bakmak için can atıyordu, öyle değil mi halacığım?" dedi, mutfaktan çıkarken.

Engrasi, Amaia'ya anlamlı bakışlar attıktan sonra boş ver der gibi elini salladı ve mutfaktan Ros'a cevap verdi.

"Elbette, tatlım, hadi yat sen."

Ros ve James gittikten sonra ikisi karşılıklı oturdu. Engrasi ritüeline ağır ağır başladı, kartları saran ipek kumaşı açtı, sonra bembeyaz ve kemikli parmaklarıyla kartları yavaş yavaş karıştırdı.

"En sonunda fal baktırmaya karar vermene çok sevindim, hayatım. Haftalardır bu kartları ne zaman elime alsam, sana doğru akan bir enerji hissediyorum."

Amaia kendini gülümsemeye zorladı. Ros'tan fal bakmasını istemesinin tek sebebi bunu fırında olan bitenlerle ilgili soru sormak için bir fırsat olarak kullanacak olmasıydı.

"Bu yüzden Ros'tan fal bakmasını istemene şaşırdım ama eminim kendince geçerli bir sebebin vardır."

"Ros'un bir sorunu var."

İhtiyar kadın biraz gönülsüzce de olsa gülmeye çalıştı.

"Amaia, biliyorsun ben üçünüzü de çok seviyorum. Senin için her şeyi yapardım ama senin artık Ros'un senden daha büyük olduğunu, hadi bunu bir kenara bırak, bir yetişkin olduğunu ve kişiliğinin ve varoluş şeklinin doğuştan zor olduğunu fark etmenin zamanı geldi de geçiyor bile. O, hayatın getirdiği bütün görünmez zorlukları sırtında taşıyan insanlara benziyor, hani onların yükünü azaltmak isteyenlerin başına gelmeyen kötülük kalmaz ya, işte sen yine de yardım teklif et ama işine karışma, bunu bir hakaret olarak alır."

Amaia halasının sözlerini düşündükten sonra başını anladım der gibi salladı.

"Güzel bir tavsiye."

"Senin uymayacağın bir tavsiye..." dedi Engrasi.

Kartları yeğeninin önüne koydu ve kesmesini bekledi. Sonra iki desteyi de aldı, tekrar karıştırdı ve hepsini Amaia'nın önüne yaydıktan sonra seçmesini seyretti.

Amaia, sanki parmak izi bırakmak istemiyormuş gibi kartlara dokunmadan parmaklarını üzerlerinde gezdirdi, bir tane kart seçer seçmez halası diğer kartı seçebilsin diye kartı hemen elinden aldı. Amaia on iki kart seçtikten sonra halası kartları saat gibi ya da pusulanın ana yönleri gibi daire şeklinde dizdi. Kartları açarken yüzündeki şaşkınlık ifadesi bir süre sonra yerini derin bir saygıya bıraktı.

"Ah, kızım benim! Sen büyüyüp ne kadar harika bir kadına dönüşmüşsün," dedi, ana kart olarak açılan imparatoriçeyi göstererek. "Her zaman güçlüydün, başına gelen korkunç olaylara katlanabilmek için öyle olmak zorundaydın da ama geçen seneden beri başka bir yönünü keşfettin," dedi, başka bir kartı göstererek, "çaresizlikten açtığın bir kapının arkasında seni bekleyen olağanüstü bir şey vardı, senin bakış açını tümüyle değiştiren bir şey."

Amaia zamanda geri gidip sık ağaçlıklı ormandan ona bakan kehribar rengi gözleri düşününce gülümsemesine engel olamadı.

"Her şey bir sebeple vuku buluyor, Amaia. Bu kazara veya tesadüfen olmuş bir şey değildi." Engrasi kartlardan birine dokundu ama sonra sanki elektrik çarpmış gibi çekti parmağını. Sonra şaşkınlıkla başını kaldırdı. "Ben bunu bilmiyordum, bu bana hiç açıklanmamıştı."

Amaia bir anda çok meraklandı ve kartın üstündeki renkli çizimlere dikkatle baktı.

"Senin üzerindeki lanet, sen doğmadan önce de vardı."

"Ama–"

"Sakın sözümü kesme," dedi Engrasi sert bir sesle. "Senin hep farklı olduğunu, ölüm bilgisinin insanları sonsuza dek, türlü türlü şekillerde damgaladığını biliyordum. Bu bilgi insanları olabilecekleri kişi olmalarına izin vermeden mutsuz bir gölgeye

dönüştürebilir veya senin durumunda olduğu gibi onları inanılmaz bir güçle donatıp onlara olağanüstü bir yetenek ve içgörü kazandırabilir. Ben senin böyle doğduğuna inanıyorum, bence *Amatxi* Juanita bunu biliyordu, tıpkı baban ve annen gibi. Paris'ten döndüğüm zaman, seninle ilk karşılaştığımda bunu ben de anladım. Savaşçıların gözlerine sahip, sanki her an yere serilecekmiş gibi annesinin etrafında güvenli bir mesafede dolanan, onun dokunuşlarından ve bakışlarından kaçan, onu dikkatle inceleyen gözleri üzerinde hissettiğinde nefesini tutan o küçük kız. Yenmemek için bütün gece uyumayan o küçük kız."

"Amaia, sen değişmişsin ve bu çok iyi bir şey çünkü kaçınılmazdı ama aynı zamanda tehlikeli de. Üzerinde çok etkili, seni farklı farklı yönlere çeken güçler dolaşıyor. Bak, işte burada," dedi, kartlardan birini göstererek. "Sana göz kulan olan, sana karşı içinde çok saf bir sevgi besleyen ve tek amacı seni korumak olduğu için seni asla yalnız bırakmayacak olan koruyucu. Ve burada," dedi, bir sonraki kartı gösterdi, "seni savaşa dahil etmeye çalışan, aşırı derecede saygı ve itaat bekleyen rahibe var. O sana hayran ve seni kendi düşmanlarına karşı bir balta gibi kullanacak çünkü sen onun için bir silahtan başka bir şey değilsin, kötülükle savaşmaya gönderilen bir askersin, ona yaşlılığındaki dengeyi sağlama mücadelesinde yardımcı olacak birisin. Bu dengeyi bozan korkunç eylem, yüz yıllardır vadinin derinliklerinde sessizce yatan bir sürü canavarın ve gücün de uyanmasına sebep olmuş ve şimdi senin bunların mağlup edilmelerine yardım etmen gerekiyor."

"Peki bu rahibe iyi biri mi?" diye sordu Amaia, halasına gülümseyerek. Engrasi sevgisini hangi biçimde ifade ederse etsin Amaia için o sevgi hep çok mutlak ve hakikiydi.

"Ne iyi ne kötü, o doğanın güçlerinden biri, mükemmel denge ama tıpkı toprak ananın kendisi gibi zalim ve acımasız olabilir."

Amaia dikkatli bir şekilde kartlara baktı ve saatin ters yönünde hareket ederek kartlardan birini gösterdi.

"Sen bu dengenin korkunç bir eylemle bozulduğunu söyledin. Dupree bana ilk eylemin, bu kötülüğün ortaya salınmasına sebep olan eylemin peşine düşmemi söyledi."

"Ah, Dupree!" diye haykırdı Engrasi, dehşet içinde. "Neden onunla görüşmekte ısrar ediyorsun, Amaia? O adam sana tahmin edemeyeceğin kadar zarar verebilir. Çok ciddiyim."

"Bana asla zarar vermez."

"Belki senin tanıdığın Dupree vermez ama bütün olanlardan sonra onun seninle hâlâ aynı safta olduğuna nasıl bu kadar emin olabiliyorsun?"

"Çünkü onu tanıyorum, halacığım. İçinde bulunduğu şartlar ne kadar değişmiş olursa olsun, umurumda değil. O hâlâ benim şimdiye kadar tanıdığım en iyi kriminolog, ayrıca da her şeyi didik didik etmekten hoşlanan dürüst bir polis. Bu noktaya gelmiş olmasının sebebi tarafsızlığı, sadece bu, başka bir şey değil. Onu yargılamak bana düşmez çünkü o beni hiç yargılamıyor ve bana hep arka çıktı şimdiye kadar. O, bir polisin sahip olmak isteyebileceği en iyi mentördü ve hâlâ da öyle. Onun içinde bulunduğu durumu analiz etmek istemiyorum çünkü bu konuda hiçbir şey bilmiyorum. Tek bildiğim ne zaman arasam telefonu hep açıyor."

Engrasi yüzünde soğukkanlı bir ifadeyle hiç konuşmadan Amaia'ya baktı. Sonra dudaklarını büzdü ve konuştu:

"Bana söz vermeni istiyorum, o soruşturmaya ne olursa olsun asla dahil olmayacaksın."

"Dünyanın diğer ucundaki bir FBI soruşturmasına mı? İstesem de yapamam herhalde."

"Hiçbir şekilde bulaşma," diye tekrar etti.

"Bulaşmam... Benden bunu istemediği sürece."

"Dediğin kadar iyi bir arkadaşınsa senden böyle bir şey istemeyecektir."

Amaia sessizce kartları inceledi, sonra bir tane seçti ve masanın üzerinden halasına uzattıktan sonra diğerlerini toplayıp bir araya getirdi.

"Her aradığımda benimle konuştuğunu, ihtiyacım olduğunda bana yardımcı olduğunu unutuyorsun. Sence bunu yaparak bile bana ayrıcalıklı davranmış olmuyor mu?"

"Bana ayrıcalık gibi gelmiyor bu, daha çok bir lanet gibi."

"Her neyse, muhtemelen bu ben daha doğmadan önce beni bulan lanetle aynı o zaman," dedi Amaia, kartları işaret ederek. "Rüyalarımı, ben uyurken yatakta üzerime doğru eğilen ölü insanlarla, ormanın koruyucuları ve gök gürültüsünün tanrıçalarıyla dolduran lanet," dedi sinirlenmiş gibi sesini hafifçe yükselterek. "Halacığım, bütün bunlar vakit kaybı," diye içini çekti, kendini bir anda bitkin hissetmeye başlamıştı.

Engrasi iki eliyle ağzını kapatıp telaşlı bakışlarla yeğenine baktı.

"Hayır, hayır, hayır, sus, Amaia... Var olduklarına..."

Amaia bir süre durduktan sonra yüzyıllar boyunca Baztán halkının dilinden düşmeyen atasözünü tamamladı:

"... inanmamalısın ama var olduklarını da inkâr etmemelisin."

Bir süre hiç konuşmadan oturdular ve nefeslerinin düzene girmesini beklediler, Engrasi bu sırada darmadağın olmuş kartlara baktı.

"Daha bitmedi," dedi, desteyi göstererek.

"Üzgünüm ama benim artık gitmem lazım, halacığım. Yapmam gereken bir şey var."

"Ama..." diye ona karşı çıkacak gibi oldu Engrasi.

"Daha sonra devam ederiz, söz," dedi Amaia ayağa kalkıp montunu giyerek. Sonra da eğilip halasını öptü. "Hadi yat artık, geri döndüğümde seni burada bulmak istemiyorum."

Ama Amaia evden çıktıktan sonra da Engrasi orada oturmaya devam etti.

Dışarı çıkar çıkmaz nehirden gelen rutubetin, karanlığın çökmesiyle beraber dağlardan inen sisle karışıp siyah yün paltosuna binlerce mikroskobik damlacık halinde yapışarak oluşturduğu

gri ışıltıyı fark etti. Boş sokaktan köprüye doğru yürüdü, birkaç saniye durup gecenin sessizliğinde su bendinden çıkan yankıların olduğu karanlık nehri seyrederken telefonundan saati kontrol etti. Txokoto ve Trinkete barları bu saatte kapalıydı ve içlerinde hiç kimse yoktu. Evlerin arasından duvara iyice yaklaşarak geçti ve fırının ana kapısına geldi. Köşede durup kulak kabarttı, kimsenin olmadığına emin olunca karanlık otoparkın olduğu arka tarafa yürüdü ve bir çöp tenekesinin arkasına saklandı. Bir kez daha el fenerini ve cep telefonunu kontrol ettikten sonra içgüdüsel olarak kılıfındaki tabancasını yokladı ve gülümsedi.

Yaklaşık olarak yarım saat kadar sonra taşların üzerinde yaklaşan ayak seslerini duydu. Tepeden tırnağa siyahlara bürünmüş, nispeten ufak tefek bir kişi fırının arka kapısına doğru yaklaşıyordu. Amaia, bu davetsiz misafirin sprey kutusunu salladığını ve kutunun içindeki plastik boncukların çıkardığı sesi duyana kadar bekledi. Çok geçmeden gazın tıslama sesi birazdan yapılacak olan grafitiyi müjdeledi. Birkaç sprey, biraz daha çalkalama, bir tıs daha... Amaia hem el fenerini hem de telefonunun kamerasını sanatçıya doğrultarak çöp kutularının arkasından çıktı.

"Dur, polis," dedi, el fenerini açıp kamera butonuna birkaç kez basarken, en klasik yöntemi tercih etmişti.

Kadın küçük bir çığlık attı, elindeki sprey kutusunu düşürdü ve kaçmaya kalktı.

Amaia kadının peşinden koşma zahmetine girmedi. Çünkü hem kadının kim olduğunu anlamış hem de onun birkaç güzel fotoğrafını çekmeyi başarmıştı. Güçlü ışığın altında hale gibi çıkan bembeyaz saçlar, bir elinde sprey kutusu, arkada sprey boyayla yazılmış kötü bir yazı, kadının yüzündeki şaşkınlık. Eğilip sprey kutusunu aldıktan sonra kutuyu çantasına koydu ve gece sanatçısının evinin yolunu tuttu.

Kapıyı Rosaura'nın kayınvalidesi açtı. Dışarıda giydiği kıyafetlerin üzerine çiçekli bir sabahlık giyecek kadar vakti olmuştu

ama eve koşarak geldiği için hâlâ nefes nefeseydi. Amaia kadının onu gördüğünü sanmıyordu, gerçi kim olduğunu söylediği sırada sesini duymuş olmalıydı. Kadın aptal değildi sonuçta, eğer onu yakalayanın kim olduğunu o sırada anlamadıysa bile kapıda Amaia'yı görünce anlamış olmalıydı. Yine de Amaia durumu geçiştirmeye çalıştı.

"Burada ne işin var? Sen ve ailenin burada işi yok, özellikle de gecenin bu saatinde," dedi kadın, gücenmiş gibi yaparak. Bir yandan da abartılı hareketlerle saate bakıyordu.

"Ben sizi görmeye gelmedim. Freddy'yi görmek istemiştim."

"Ama o seni görmek istemiyor," dedi kadın, bir anda kendine güveni yerine gelmişti.

Amaia içeriden, tanımakta zorlandığı hırıltılı bir ses duydu.

"Amaia, sen misin?"

"Evet, Freddy, seni görmeye geldim," dedi Amaia, kapıdan bağırarak.

"İzin ver de girsin, *Ama*."

Kadın hiçbir şey söylemedi ama yerinden de kıpırdamadı ve Amaia'ya meydan okurcasına bakarak girişin önünde durdu.

Amaia elini kadının omzuna koydu ve bir yandan onu iterken bir yandan da düşmesin diye tutmaya çalıştı. Oturma odasına doğru yürümeye başladı. Oturma odasındaki eşyaların yeri değiştirilmişti, böylece açık ama sesi kısık olan televizyonun karşısındaki iki koltuğun arasına Freddy'nin tekerlekli sandalyesi sığabiliyordu.

Freddy'nin tekerlekli sandalyedeki oturuşuna bakarak boyundan aşağısının felç olduğunu anlamak mümkündü. Ama Freddy'nin her zaman gurur duyduğu o atletik fiziği gitmiş yerine üzerine bol gelen kıyafetlerle daha da belirginleşen, biraz ete sarınmış iskeletten hallice, kurumuş bir vücut kalmıştı. Yüzü hâlâ yakışıklıydı, belki de her zamankinden daha yakışıklıydı. Etrafa serinkanlı bir hüzün yayıyordu ve bu hüzün kan çanağına dönmüş gözlerinin daha da ortaya çıkardığı soluk yüzüyle

birleşince ona daha önce sahip olmadığı bir nezaket ve kendine güven katmıştı.

"Selam, Amaia," dedi, gülümseyerek.

"Selam, Freddy."

"Yalnız mısın?" dedi Freddy, kapıya doğru bakarak. "Ben şey sanmıştım... Ros..."

"Hayır, Freddy, yalnız geldim. Seninle konuşmam lazım."

Freddy onun ne dediğini duymuyormuş gibiydi.

"Ros nasıl? Beni hiç ziyarete gelmiyor. Gelmesini çok isterdim... Ama beni görmek istememesini anlıyorum. Çok doğal."

Kapının eşiğinden Amaia'ya bakan Freddy'nin annesi sinirle araya girdi:

"Doğalmış! Bunun neresi doğal, tabii onun gibi soğukkanlı bir... neyse, öyle işte."

Amaia kadına hiç aldırmadı. Koltuklardan birini tekerlekli sandalyenin karşısına gelecek şekilde çevirdi ve eski enişte sinin karşısına oturdu.

"Ros iyi, Freddy ama belki de annene Ros'un senin görmek istememesinin ne kadar normal olduğunu anlatmak istersin."

"Bana hiçbir şey anlatmasına gerek yok," dedi kadın sinirle. "Ben onun sorununun ne olduğunu biliyorum, zavallı oğluma yaptıklarından sonra buraya gelmeye kalkmasın sakın. Başka bir şey daha söyleyeyim, bence gelmemesi daha iyi. Çünkü eğer buraya gelecek olursa Tanrı şahidim olsun yapacaklarımdan ben sorumlu değilim."

Amaia kadını umursamamaya devam etti.

"Freddy, bence annenle konuşman gerek."

Freddy konuşmadan önce yutkundu:

"Amaia, bu Ros'la benim aramda, bence annemin–"

"Ben Ros'un iyi olduğunu söyledim ama bu tam olarak doğru sayılmaz. Son günlerde ufak bir sorun yaşıyor," dedi, cep telefonunu kaldırıp annesinin suç üstünde yakalanmış fotoğrafını göstererek.

Freddy gerçekten şaşırmış gibiydi.

"Bu da ne?"

"Bu annen, yirmi dakika önce, fırının kapısına küfür ve hakaret içeren sözler yazarken. Son birkaç aydır yapıyor bunu, Ros'u rahatsız ediyor, tehdit ediyor, hem fırına hem de evinin kapısına 'katil orospu' yazıyor."

"*Ama*?"

Annesi sessiz kalmayı tercih etti, yüzünde alaycı bir gülümsemeyle yere bakıyordu.

"*Ama*?" diye haykırdı Freddy. "Bu da ne demek böyle?"

Annesinin nefesi hızlanmıştı. Birden oğluna doğru koştu ve onun bacaklarına sarıldı.

"Ne bekliyordu? Ben yapmam gerekeni yaptım. Her annenin yapacağını yaptım. Onu sokakta her gördüğümde öldürmek istiyorum, sana çektirdiği bu acılar yüzünden."

"O bir şey yapmadı, *Ama*, ben yaptım."

"Ama suç onda çünkü kalpsizin teki. Seni terk etti, sen de o acı yüzünden ne yaptığını bilmez hale geldin, benim zavallı oğlum," dedi, oğlunun cansız bacaklarına sarılıp keder ve sinirle ağlıyordu. "Şu haline bak!" dedi, başını kaldırarak. "O orospunun sana yaptıklarına bak!"

Freddy sessizce ağlıyordu.

"Anlat ona, Freddy," dedi Amaia ısrarla. "Annene, Anne Arbizu cinayetinde neden şüphelilerden biri olduğunu anlat, ona Ros'un seni neden terk ettiğini ve senin neden intihar etmek istediğini anlat."

Freddy'nin annesi başını sağa sola salladı.

"Ben nedenini biliyorum."

"Hayır bilmiyorsun."

Freddy bir yandan ağlıyor, bir yandan da dikkatle annesine bakıyordu.

"Artık vakti geldi, Freddy. Senin konuşmaman başkalarının acı çekmesine sebep oluyor, ailendeki düşünmeden harekete

geçme eğilimini de göz önünde bulunduracak olursak annen birine gerçekten zarar verecek olsa hiç şaşırmam. Bunu ona borçlusun, her şeyden çok bunu Ros'a borçlusun."

Freddy ağlamayı bırakmıştı, yüzünde yine, Amaia'nın ilk başta gördüğü o dingin ifade vardı.

"Haklısın, bunu Ros'a borçluyum."

"O orospuya hiçbir şey borçlu değilsin!" dedi annesi dişlerinin arasından tıslar gibi.

"Ona hakaret etme, *Ama*, bunu hak etmiyor. Ros beni seviyordu, bana bakıyordu, sadıktı. Evi terk etti çünkü benim başka bir kadınla görüştüğümü öğrenmişti."

"Yalan bu," dedi annesi, yenilgiyi kabul etmemeye kararlıymış gibi görünüyordu. "Hangi kadınla?"

"Anne Arbizu." Freddy adını fısıldar gibi söylemişti ve onca aya rağmen Amaia onun hâlâ ne kadar kederli olduğunu görebiliyordu.

Annesi inanamıyormuş gibi iç çekti.

"Ona çocuk gibi sırılsıklam âşık olmuştum. Sadece kendimi düşünüyordum. Ros bir şeylerden şüphelenmeye başlamıştı. En sonunda canına tak etti ve beni terk etti. Anne'in öldürüldüğünü öğrendiğim gün daha fazla dayanacak halim kalmamıştı ve... şey, ne yaptığımı biliyorsun."

Annesi ayağa kalktı ve ona sadece:

"Bana bunu söyleseydin keşke, oğlum," dedi. Sonra kıyafetlerini düzeltti, gözyaşlarını silerek mutfağa gitti.

Amaia, Freddy'nin karşısında oturduğu yerden endişeyle kadının arkasından baktı.

"Onu merak etme," dedi sakin bir sesle. "Atlatır. Beni her zaman affetmiştir, bu sefer de affeder. Ben sadece Ros için üzüldüm, umarım... şey, umarım benim bu işte bir parmağım olduğunu düşünmüyordur."

"Öyle düşündüğünü hiç sanmıyorum..."

"Ona karşı düşüncesizce davrandım, aptallıklarımla onu çok üzdüm, hem de bile bile. Ama Amaia, Anne için deli divane olmuştum, doğru düzgün düşünemiyordum. Ros'la mutluydum, onu gerçekten seviyordum ama o Anne denen kız... Anne'le her şey çok farklıydı. Aklımı başımdan almıştı. Kendime engel olamıyordum. O kız bir kere birini seçti mi, insanın onun gücüne karşı gelmesi mümkün değildi."

Amaia hayretler içinde ona bakıyordu, Freddy büyülenmiş gibi, sanki sözcükleri havadan içine çekiyormuş gibi konuşuyordu.

"Beni o seçti. İplerim onun elindeydi, beni bir kukla gibi oynattı. Víctor'ı da onun ayarttığına eminim ve ablana yakın olduğuna da."

"Ros onu sadece sima olarak tanıdığını söylüyor," dedi Amaia, kafası karışmış gibi.

"Ben Flora'dan bahsediyorum, Ros'tan değil. Bir gün fırından bir şey almaya gitmiştim, o zaman gördüm onları. Anne fırının arka kapısından çıkıyordu, birbirlerine kısaca bir şeyler söyledikten sonra sıkıca sarıldılar. Bir sonraki pazar günü, biz pasajdaki barlardan birinde bir aperatif alıyorduk, Flora kilise dönüşü yanımıza uğrayıp bize merhaba dedi. Anne yanımızdan geçerken ben onu görmemiş gibi yaptım. Ros bir şeyden şüphelenmedi ama Flora'nın da onu görmezden gelmesi garibime gitti çünkü ikisini birlikte görmüştüm. Anne'i bir sonraki görüşümde konuyu açtım ama kız bana yanıldığımı söyledi, ben de sinir olup konuyu kapattım. Sonuç olarak beni ilgilendiren bir şey yoktu ortada."

"Bundan emin misin, Freddy?"

"Evet, kesinlikle."

Amaia bunun üzerine biraz düşündü."

"Bazen beni görmeye geliyor," dedi yumuşacık bir sesle.

"Kim geliyor?"

"Anne. Bir kere hastanede geldi, iki kez de buraya."

Amaia, Freddy'ye baktı, ne diyeceğini bilemiyordu.

"Eğer elimi kolumu kullanabilecek durumda olsaydım intihar ederdim. Cadıların ve intihar edenlerin öbür dünyada hiç huzura kavuşamadıklarını biliyor muydun?"

Freddy konuşurken cebindeki telefonun titreştiğini hissetmiş ama duymazdan gelmeye karar vermişti. Evden çıkar çıkmaz Jonan'ın onu iki kere aradığını gördü. Telefon numarasını çevirdi ve telefonun açılmasını bekledi.

"Patron, öldürülen kadınların akrabalarından iki tanesini buldum; bir kardeş, bir de teyze, biri Bilbao'da, diğeri Burgos'ta ve ikisi de sizinle görüşmeyi kabul etti."

Amaia saatine baktı, gece yarısını geçmişti.

"Şimdi aramak için çok geç... Yarın sabah ilk iş ara ve yola çıktığımı söyle. Bana adreslerini gönder."

"Benim de sizinle gelmemi istemiyor musunuz, patron?" diye sordu Jonan, bir parça hayal kırıklığına uğramış gibiydi.

Amaia bir süre düşündükten sonra bunun tek başına halletmesi gereken bir mesele olduğuna karar verdi.

"Ben bu fırsattan istifade Zarautz'daki ablamı ziyarete gideceğim, ailevi bir mesele. Sen burada kalıp dinlen. Günlerdir bilgisayarına yapışık yaşıyorsun. Arizkun'da işler durulmuşa benziyor, sen de bir günlük izin kullan, ben dönünce konuşuruz."

Halasının evine geldiğinde iki sokak lambasının arasında dikilen bir siluet gördü. İçgüdüsel bir hareketle elini silahına götürdü. Adam karanlığın içinden bir adım öne çıkınca kim olduğu belli oldu: Fermín Montes, sarhoş olduğu her halinden belli oluyordu. Kadın yanına gelene kadar bekledi.

"Amaia–"

"Buraya gelmen büyük cesaret," dedi Amaia sert bir sesle. "Burası benim evim, anladın mı? Benim evim. Buna hakkın yok."

"Ben sadece seninle konuşmak istemiştim," dedi Montes.

"O zaman randevu alır, benimle ofisimde görüşürsün. Karşıma oturur, derdin neyse anlatırsın ama karakolda veya evimin

önünde dolanmazsın. Unutma, ben şu anda bir soruşturmanın ortasındayım, sen de görevden uzaklaştırıldın."

"Randevu almak mı? Ama ben arkadaşız sanıyordum–"

"Bu bana bir yerden tanıdık geldi," dedi, alay eder gibi. "Bunu ben söylememiş miydim? Peki sen ne cevap vermiştin? Ah şimdi hatırladım: 'Bir daha düşün.'"

"Değerlendirme bu hafta."

"Davranışlarına bakılacak olursa, bunu pek dert ediyor gibi görünmüyorsun."

"Peki, onlara ne demeyi düşünüyorsun?"

Amaia adama doğru döndü, bu kadar yüzsüz olduğuna inanamıyordu.

"Hiçbir şey anlamıyorsun, değil mi Montes?"

"Onlara ne demeyi düşünüyorsun?" dedi Montes tekrar.

Amaia adamın beti benzi atmış suratına baktı, gözlerinin altında oluşmaya başlamış torbalara, ağzının kenarındaki, öfkeli bir küçümsemeyle büzüşmüş, eskiden olmayan kırışıklıklara.

"Onlara ne söylemeyi mi planlıyorum? Geçen sene neredeyse tabancayla beynini patlatmak üzere olduğunu."

"Hadi ama Salazar, bunun doğru olmadığını sen de biliyorsun," diye karşı çıkacak oldu Montes.

"Bir randevu al," dedi kadın, anahtarını çıkardıktan sonra dış kapıya doğru yürüyerek. "Bu konuşma burada sona erdi."

Adam dudaklarını büzmüş, olduğu yerde dikilmeye devam ederek ona bakıyordu, sonra konuştu:

"Neden randevu almam gerektiğini anlamıyorum. Duyduğum kadarıyla vaktinin çoğunu karakoldan çok dışarıda geçiriyormuşsun, kendi işini başkalarının üstüne atıyormuşsun. Öyle değil mi, Salazar?"

Amaia birden arkasını döndü ve adama gülerek baktı, cevabı yapıştırdığında yüzündeki gülümsemeden eser kalmamıştı:

"Sen Dedektif Salazar diyeceksin. Randevu isterken adımı bu şekilde kullanmayı unutma."

Montes bir an kaskatı oldu, Amaia loş ışıkta bile adamın suratının kıpkırmızı olduğunu görebiliyordu. Adamın cevap vermesini bekledi ama Montes arkasını döndü ve yürüyerek uzaklaştı.

Amaia üst kata çıkmadan önce botlarını çıkardı, bir yandan da artık yatak odasında açık bırakmayı alışkanlık haline getirdikleri küçük lambaya şükretti. Biraz durdu ve kollarını uzatıp ellerini kuzeyi ve güneyi gösteren denizyıldızı gibi açmış, mışıl mışıl uyuyan Ibai'ı seyretti, bembeyaz boynundaki nabız atışları zar zor belli oluyordu. James onun geldiğini hissedince hafifçe kıpırdandı, ona sarılıp kendine doğru çekti. Gözleri hâlâ kapalı olmasına rağmen James gülümsüyordu.

"Ayakların donmuş," diye fısıldadı, ayaklarını karısının ayaklarına dolayarak.

"Donan tek yer ayaklarım değil..."

"Başka neresi?" diye sordu adam uyku sersemi.

"Burası," dedi kadın, kocasının ellerini göğüslerine götürerek.

James gözlerini açtı, bir anda cin gibi olmuştu, dirseğinin üzerinde doğrulup karısını okşamaya devam etti.

"Başka bir yer var mı?"

Amaia başını aşağı yukarı salladı, suratını asmış gibi yaptı.

"Neresi peki?" diye sordu James, cesur bir hamleyle kadının üzerine çıkarak. "Burası mı?" dedi, boynunu öperek.

Amaia başını hayır der gibi salladı.

"Burası mı?" dedi göğsünden aşağıya doğru inip dudaklarıyla kadının yumuşak tenini okşayarak.

Amaia başını tekrar sağa sola salladı.

"Bana bir ipucu ver?" dedi James, sırıtarak. "Daha da mı aşağıda?"

Kadın utanmış gibi yaptı, başını evet der gibi salladı.

James yorganın altına girdi, karnını öpe öpe aşağıya indi.

"Sanırım bahsettiğin yeri buldum," dedi, indiği son noktayı öperek. Sonra sinirlenmiş gibi yaparak başını yorganın altından çıkardı.

"Hey... beni kandırdın," dedi, "burası soğuk falan değil, alev alev yanıyor."

Kadın muzip bir gülümsemeyle kocasının başını tekrar yorganın altına itti.

"Hadi iş başına, köle."

Adam emri yerine getirdi.

Amaia bebeğin ağladığını duyabiliyordu, ses çok uzaktan, farklı bir odadan geliyormuş gibiydi. Gözlerini açtı, yataktan çıktı ve oğlunu bulmaya gitti. Şöminenin ısıttığı ahşap parkeler ayaklarının tabanlarını ısıtıyordu. Pencerelerden sızan ışık huzmeleri, aralarından geçerken fırıl fırıl dönen havadaki toz damlacıklarını aydınlatıyordu.

Uzaktan gelen ağlama seslerini dinleyerek merdivenlerden çıkmaya başladı, gerçi artık duyduğu bu sesi susturma gibi bir telaş hissetmiyordu içinde, aksine dokuz yaşındaki bir çocuğun merakını giderme dürtüsüyle hareket ediyordu. Tırabzanlarda kayan ellerine baktı, *Amatxi* Juanita'nın diktiği dantelli sabahlığının altından çıkan küçük ayaklarına ve büyükannesinin ona gösterdiklerinin arasından seçtiği pembe kurdeleden kuşağına baktı. Ibai'ın hıçkırıklarına eşlik eden ritmik bir ses vardı, kıyıya vuran dalgalar ya da saat mekanizması gibi bir sesti bu, tik tak. Tik tak ve hıçkırıklar yavaş yavaş azaldıktan sonra tamamen kesildi. Sonra birinin ona seslendiğini duydu:

"Amaia." Bu tatlı ses de tıpkı bebeğin ağlaması gibi uzaktan geliyordu.

Amaia korkusuzca merdivenlerden çıkmaya devam etti, sonuçta *Amatxi* Juanita'nın evindeydi, burada başına kötü bir şey gelme ihtimali yoktu.

"Amaia," diyen sesi tekrar duydu.

"Geliyorum," dedi Amaia, hem çağıran hem de cevap veren seslerin birbirine bu kadar benziyor olmasına şaşırmıştı.

Sahanlığa gelince durup etrafı dinledi. Evin sessizliğinin içinde, şöminelerde yanan ateşlerden gelen çıtırtıları, ağırlığının altındaki parkelerin gıcırtısını ve üst kattan geliyormuş gibi görünen ritmik tik tak seslerini duyabiliyordu.

"Amaia," diye seslendi üzgün, küçük bir kız sesi.

Küçük elini tırabzana kadar uzatıp tırabzanı tuttuktan sonra merdivenlerin kalan kısmını da çıktı. Tik tak sesleri gittikçe artıyordu. Her seferinde bir basamak, üst kata çıkana kadar tik tak sesleri ayak seslerine eşlik etti. Sonra Ibai tekrar ağlamaya başladı ve o sırada sesin, geniş odanın ortasında duran beşikten geldiğini fark etti. Beşik, sanki görünmez bir el tarafından deli gibi itiliyormuş gibi, bir fren görevi gören ahşap parmaklığa değene kadar öne arkaya doğru sallanıyordu. Tik tak, tik tak. Beşiğe doğru koştu, beşiği durdurmak ister gibi kollarını ileriye doğru uzattı. Sonra onu gördü. Çatı katındaki odanın bir köşesinde sarı lüleleri omuzlarına dökülen, gecelikli küçük bir kız oturuyordu. Kızın gözlerinden motor yağı kadar yoğun ve koyu renk sessiz yaşlar akıyor, geceliğini ıslatıyor ve geceliğin üzerinde siyah lekeler bırakıyordu. Amaia göğsüne keskin bir ağrının girdiğini hissetti çünkü köşedeki korkmuş ve yalnız küçük kız kendisiydi. Ona artık ağlamamasını söylemek istedi, her şeyin yoluna gireceğini söylemek istedi ama sesi çıkmadı ve o sırada küçük kız kesik kolunu ileriye doğru uzatarak beşiğinde deli gibi çığlıklar atan Ibai'ı gösterdi.

"*Ama*'nın beni yediği gibi onu da yemesine izin verme sakın."

Amaia beşiğe döndü, bebeği kucağına alıp koşarak merdivenlerden aşağıya inerken küçük kızın onu aynı sözlerle tekrar uyardığını duydu.

"*Ama*'nın beni yediği gibi onu da yemesine izin verme sakın."

Ibai'ı göğsüne sıkıca bastırarak aşağıya doğru koştu. Merdivenlerin altında bir koridor gibi yan yana dizilmiş, sefil görünümlü bir sürü çocuk onu bekliyordu. Kesik kollarını havaya kaldırıp ona kederli gözlerle bakarak sessizce ağlıyorlardı. Amaia

çığlık attı. Çığlığı rüyasını delip geçti ve onu içinde bulunduğu transtan titreyerek çıkardı. Kan ter içinde uyandığında kollarını sıkıca göğsüne bastırmış olarak buldu kendini, sanki oğlunu hâlâ kucağında taşıyor ve küçük kızın sesi yeraltı dünyasından ona sesleniyordu.

James uyuyordu ama Ibai beşiğinde huzursuzca kıpırdanıyordu. Oğlunu kaldırdı, gördüğü kâbustan parça parça görüntüler zihnini işgal etmeye devam ederken bu görüntülerden sonsuza dek kurtulabilmek için çekinerek gece lambasını açtı. Saate baktı, neredeyse şafak sökmek üzereydi. Bebeği yatakta yanına yatırdı ve memesini bebeğin ağzına götürdü. Ibai başını kaldırıp annesine baktı, sürekli gülümsediği için meme ucunu ağzından kaçırıyordu ve birkaç dakika sonra daha fazla süt için ağlamaya başladı. Amaia onu diğer memesine geçirdi ama kısa süre içinde bunun da yeterli olmayacağını anladı. İçini çekti ve hüzünlü gözlerle oğluna baktı, sonra mutfağa gidip oğluna biberonla mama hazırladı. Doğa görevini yerine getiriyordu, artık Ibai'a yetecek kadar süt üretmiyordu, vücudu adapte oluyordu. Son günlerde onu neredeyse hiç emzirmemişti, kimi kandırıyordu ki? Doğayı olmadığı kesindi. Sonra tekrar odaya çıktı, James uyanmıştı ve Ibai'la ilgileniyordu. Amaia bebeği kucağına alıp yaşlı gözlerle oğluna biberonu verirken James de şaşkın gözlerle karısına baktı.

15

Zarautz, çocukken yaşamak istediği yerdi. Gölgeli ağaçların çevrelediği bulvar, kordondaki şık evler, mağazaları ve barlarıyla büyüleyici tarihi bölge, yağmur yağdığında bile sokakları arşınlayan insanlar, sert ve ehlileşmemiş denizin kokusu, havaya saçtığı su damlaları. Ve ışık, mavi gözler kahverengi gözlerden ne kadar farklıysa, deniz kenarındaki ışık da dağ vadilerindeki ışıktan o kadar farklıydı. Artık bundan o kadar emin değildi çünkü son günlere kadar geldiği yerden nefret ettiğine ve bir daha asla Elizondo'ya dönmeyeceğine kesin kararlı olsa da son on iki ayda işin rengi bayağı değişmişti. Bir zamanlar garanti gözüyle baktığı, emin olduğu hiçbir şey aynı değildi artık. Kökleri onu çağırıyordu. Orada, Baztán Nehri'nin kıyısında doğanları geri çağırıyordu. O çağrıyı duymuştu ama buna direnebilecek gücü hâlâ bulabiliyordu kendinde. Göz ardı edemediği tek çağrı ölülerinkiydi. Kendisinden daha güçlü bir ahit olduğunu biliyordu, anlıyordu, onu zamanla ve vadinin ününü lekelemek isteyenlerle yüzleşmek zorunda bırakan bir güç vardı. Ama inancı bu noktada son buluyordu.

Tam olarak mavi olmayan bir denizin üzerindeki gökyüzünde kalın, beyaz kümülüs bulutları toplanmıştı. Bembeyaz kıyıya vuran dalgaların sesi, Zarautz'un aydınlık ve sessiz kış sabahında ritmik bir sesle yankılanıyordu. Küçük bir grup sörfçü, suyun içindeki daha kalabalık gruba katılmak üzere ellerinde sörf tahtalarıyla denize doğru yürüyordu. Deniz çekildiği için yolları uzundu. Sertleşmiş kumun üzerinde, yanından iki olağanüstü at geçti. Kafasını kaldırıp kordondaki evlerin pencerelerine bakarken her sabah Biscay Körfezi'ne bakan bir evde uyanmanın ve buna yetecek kadar paraya sahip olmanın ne kadar harika bir şey olacağını düşündü. Bask Bölgesi ve Madrid'den gelen iş insanlarının, hâlâ zenginlerin krallığı sayılan bu kıyıya ihtişamlı villalarını diktikleri, yüz elli yıl öncesinden beri hiçbir şeyin değişmediğini anlamak için bölgedeki emlakçının fiyat listesine şöyle bir göz atmak yeterliydi. Aradığı evi bulunca evin bahçeye bakan girişinin olduğu tarafa doğru dönen patikayı takip etti. Özel üniformalı bir kapı görevlisi geldiğini haber verdikten sonra ona hangi kata çıkması gerektiğini söyledi. Asansörden inince karşısında onu bekleyen açık bir kapı buldu. İçeriden, yumuşacık bir müziğin melodisine karışan ablasının sesini duydu.

"Amaia, içeri gel, kendine bir kahve al – ben de giyinip geliyorum hemen."

Eğer Flora'nın amacı onu etkilemekse bunu başarmıştı. Geniş bir salona açılan kapının ağzından bile deniz görülüyordu. Turuncu tonlardaki panoramik pencereler daire boyunca ve yerden tavana kadar uzanıyordu. Nefes kesici bir manzaraydı. Amaia tüm bu güzellik ve ışık tarafından büyülenmiş halde odanın ortasında durdu. Bütün bu konfor için verilen paraya değerdi.

Flora odaya girdi ve kardeşini görünce gülümsedi.

"Harika, öyle değil mi? Ben de içeri ilk kez girdiğimde aynen böyle hissettim. Sonra bana birkaç yer daha gösterdiler ama buranın görüntüsü bütün gece zihnimden silinmedi. Ertesi gün de satın aldım."

Amaia gözlerini dışarıdaki manzaradan alıp belirli bir mesafede durmuş ve sanki daha fazla yaklaşmak istemiyormuş gibi görünen ablasına çevirmekte zorlanıyordu.

"Harika görünüyorsun, Flora," dedi, samimiyetle.

Ablasının üzerinde kırmızı bir elbise vardı ve yüzünde koyu bir makyaj olmasına rağmen bunu büyük bir asalet ve zarafetle taşıyordu.

Flora, elbisesinin arkasını göstermek için bir tur döndü.

"Seni şu anda öpemiyorum çünkü televizyon makyajı yaptım. Bir buçuk saat içinde çekimlere başlayacağız."

Sebebin bu olduğuna eminim, diye düşündü Amaia.

Flora sevgi gösterisi yapmaktan kurtulup topuklu ayakkabılarıyla Amaia'nın yanından geçti, odanın diğer tarafına yürürken arkasında pahalı parfümünün izini bıraktı.

"Anladığım kadarıyla işlerin yolunda, Flora. Evin çok güzelmiş," dedi Amaia, gözlerini daha yeni fark ettiği gösterişli ve pahalı mobilyalarda gezdirerek, "ve sen de harika görünüyorsun."

Flora, üzerinde iki kahve fincanı olan bir tepsiyle geri geldi.

"Ben aynı şeyi senin için söyleyemeyeceğim, çok zayıflamışsın. İlk kez anne olanlar kilo alır sanıyordum, birkaç kilo alsan fena olmaz."

Amaia gülümsedi. "Anne olmak çok yorucu bir şey, Flora ama o yorgunluğa değiyor." Bunu öylesine söylemişti ama ablasının irkildiğini görebiliyordu. "Program nasıl gidiyor?" Konuyu değiştirdi.

Flora'nın yüzü aydınlandı. "Yani şimdiye kadar yerel televizyonda kırk bölüm yayınlandı ve daha onuncu bölüm bile yayınlanmamışken ulusal kanallardan teklifler almaya başladık. Bu bahar yayınlanmak üzere geçen hafta bir anlaşma imzaladık. İki sezonluk programı peşin ödediler, bu da günde iki üç program çekeceğim anlamına geliyor. Zor iş ama sonuna kadar değiyor."

"Ros da fırını çok iyi idare ediyor. Satışlar epey arttı."

"Öyle mi?" dedi Flora, küçümser gibi. "Ros sadece benim çok çalışmamın karşılığını alıyor. Yoksa bu tip şeyler bir günde olmuyor, öyle değil mi?"

"Hayır. Ben sadece iyi olduğunu söylemek istemiştim."

"Ros'un uyanmasının da vakti gelmişti artık."

Amaia, Guetaria'nın kendine has fare şeklindeki kıyısını hayran hayran seyredip bir süre hiç konuşmadan kahvesinin tadını çıkarırken karşısında oturan Flora'nın gitgide artan gerginliğini hissedebiliyordu.

"Beni ziyarete gelmeni neye borçluyum?" dedi en sonunda.

Amaia elindeki fincanı tepsiye bıraktı ve dosdoğru ablasının gözlerinin içine baktı.

"Bir soruşturma var," dedi.

Flora'nın yüzündeki gülümseme hafifçe kayboldu.

"Bana Anne Arbizu'dan bahsetsene," dedi Amaia, gözlerini ablasının yüzünden ayırmadan.

Flora'nın görünürdeki soğukkanlılığı, çenesinin hafifçe titremesiyle bir parça bozuldu. Amaia onun konuşmak istemeyeceğini düşündü ama ablası onu bir kez daha şaşırttı.

"Ne öğrenmek istiyorsun?"

"Onunla arkadaş olduğunuzu bana neden söylemedin?"

"Hiç sormadın ki küçük kardeşim, ayrıca bunda tuhaf bir şey yok. Ben hayatım boyunca Elizondo'da yaşadım, hemen hemen herkesi tanıyorum, en azından sima olarak. Aslına bakarsan ben oradaki bütün kadınları tanırım, şu Dominikli kız hariç, neydi onun adı?"

"Ama Anne Arbizu'yu sadece sima olarak tanımıyordun, arkadaştınız da."

Flora kız kardeşinin ne kadar şey bildiğini anlamaya çalışarak bir süre konuşmadı. Amaia onu bu dertten kurtardı.

"Birisi bana onu fırının arka kapısından çıkarken gördüğünü söyledi."

"Belki de çalışanlardan birini görmeye gitmiştir, olamaz mı?"

"Hayır, Flora, seni görmeye gitmiş. Kapıda samimi bir şekilde vedalaşmışsınız."

Flora ayağa kalktı, pencereye doğru yürüdü ve Amaia'nın, yüzünü göremeyeceği bir şekilde durdu.

"Doğru olsa bile bunun konumuzla ne ilgisi olduğunu anlayamıyorum."

Amaia da ayağa kalktı ama olduğu yerde durmaya devam etti.

"Flora, Anne Arbizu vahşi bir şekilde öldürüldü. Anne Arbizu'nun enişten Freddy'yle evlilik dışı bir ilişkisi vardı. Anne Arbizu, Ros'un onca acı çekmesinin tek sebebiydi. Anne Arbizu'yla vedalaşırken sarılıp öpüşeceğiniz kadar samimi bir arkadaşlığınız vardı. Anne Arbizu senin ayrı yaşadığın kocan tarafından nehir kenarında boğazı sıkılarak öldürüldü. Ve sen Flora, sen yirmi yıldır evli olduğun adamı öldürdün. Verdiğin ifade ve kopardığın yaygaranın aksine ben bunun nefsi müdafaa olduğunu sanmıyorum çünkü Víctor'ın bunu yapmasının sebebinin seninle yüzleşecek cesareti olmaması olduğunu biliyorum. Seni tehdit etmektense oracıkta ölmeyi tercih ederdi."

Flora dişlerini gıcırdattı ve inatçı sessizliğini koruyarak pencereden dışarı bakmaya devam etti.

"Seni tanıyorum, Flora. Kurbanlar hakkında ne düşündüğünü biliyorum. Sana göre onlar ortalık malı birkaç fahişeydi ve hak ettiklerini buldular. O yüzsüz fahişeleri cezalandıran bir namus bekçisi olarak senin savunmanı kelimesi kelimesine hatırlıyorum. O kızların hiçbiri senin umurunda bile değildi. Víctor vadideki kızları teker teker öldürüyor diye Víctor'ı öldürmedin sen. Sen onu Anne'i öldürdüğü için öldürdün. Onun hatası buydu."

Flora ağır ağır Amaia'ya doğru döndü, kendini kontrol etmek için ne kadar güç harcadığı her halinden belli oluyordu.

"Saçma sapan konuşma. Ben tüm o şeyleri onu kışkırtmak için söyledim. Ondan şüpheleniyordum, adamı tanıyordum. Dediğin gibi yirmi yıldır evliydik ve o da buna karşılık olarak beni

tehdit etti. Sen de oradaydın, bana nasıl bağırdığını ve beni öldüreceğini söylediğini sen de duydun."

Amaia bir kahkaha patlattı. "Şaka yapıyorsun herhalde, Flora! Yalan söylüyorsun. Víctor'ın o halde olmasının sebebi senin etkin altında olmasıydı. Sana hayrandı, tapıyordu ve saygı duyduğu tek kişi sendin. Ve evet, haklısın, ben de oradaydım ama ben olanları böyle hatırlamıyorum. İlk silah sesini duydum ve ilk atışın onu yere serdiğinden eminim, sonra yanınıza geldim ve ikinci kez ateş ettiğini gördüm... Şimdi düşünüyorum da galiba gördüğüm şey öldürücü darbeydi."

"Hiçbir şeyi kanıtlayamazsın," diye bağırdı Flora sinirle ve yüzünü tekrar pencereye döndü.

Amaia gülümsedi. "Haklısın, kanıtlayamam ama kanıtlayabileceğim tek şey Anne Arbizu'nun o melek görüntüsünün altında çok daha karmaşık ve sinsi bir yapısının olduğu. Tanıdığı herkesi kontrol etmek isteyen ve psikopatlık çizgisinin çok yakınlarında gezinen düzenbazın tekiydi. Ben sadece onunla ne tür bir ilişkin olduğunu, onu öldüren kişiden intikam almak isteyecek kadar onu sevip sevmediğini bilmek istiyorum."

Flora başını cama dayadı. Bir süre hiç kıpırdamadan durduktan sonra genzinden bir inilti koptu ve destek almak için ellerini pencereye dayadı. Yüzünü döndüğünde gözleri özenli makyajının akmasına sebep olan yaşlarla doluydu. Kendini kanepeye attı, iyice içine gömülerek ağlamaya başladı. Derinden gelen hıçkırıklarla ağlıyordu, boğulmasına sebep olacakmış gibi görünen hıçkırıklarının sonu gelmeyecekti sanki. Bu kadar kederli olması ve acıyla gözyaşlarına boğulması Amaia'yı çok etkiledi. Amaia o an ablasını ilk kez ağlarken gördüğünü fark etti. Çocukluk zamanlarında bile Flora'nın tek bir damla gözyaşı döktüğünü hatırlamıyordu. Acaba yanılıyor muyum, diye düşündü. Flora gibi insanlar kendilerini güçlü göstermek için çelik bir kabukla dolaşırdı ama o sert dış görünüşün altında herkes gibi et, kan ve bir kalp olurdu. Evet, belki de yanılmıştı. Belki de Flora'nın

kederinin sebebi Víctor'ı, yani bir zamanlar kendince sevdiği adamı öldürmek zorunda kalmasıydı.

"Flora... özür dilerim."

Flora elini kaldırınca Amaia ablasının kül rengine dönmüş yüzünü gördü, gözlerinde ne merhamet ne de keder vardı, sadece öfke ve kırgınlık. Konuşmaya başladığında sesi soğuk ve temkinliydi. Ses tonundaki tutarsızlık ve tehditkâr hava Amaia'nın içinin ürpermesine sebep oldu.

"Burnunu bu işe sokmaktan vazgeç, Amaia Salazar. Anne Arbizu'nun peşini bırak, onu unut. Boyundan büyük işlere kalkışıyorsun kardeşim. Ne tür bir işe bulaştığının, neden bahsettiğinin farkında bile değilsin. Bu araştırma yöntemlerinle bu vakada bir adım bile ilerleyemezsin. Bence henüz elinde fırsat varken bu işin peşini bırak."

Ayağa kalktı ve banyonun yolunu tuttu.

"Memnun musun şimdi?" dedi ve ekledi: "Giderken kapıyı arkandan kapat."

Kapıya doğru yürürken Amaia'nın gözü Ibai'ın güzel, antika, gümüş bir çerçevenin içindeki, ona bakan fotoğrafına takıldı. Bir süre durup fotoğrafa baktıktan sonra kapının koluna uzanırken ablasının hayatında tanıdığı en tuhaf insan olduğuna karar verdi.

Zuriñe Zabaleta, Bilbao'da, Guggenheim Müzesi'ne bakan, Calle Alameda Mazarredo'da yaşıyordu. Siyah beyaz çinili girişteki belirgin Fransız tarzı içerideki titiz detaylarda sürekli tekrar ediyordu: tavana kadar uzanan Fransız kapılar, pervazlar ve ahşap paneller. Amaia tanınmış sanatçıların eserlerinden bazılarını gördü. Köşede James Wexford'ın bir heykelini görünce yüzünde beliren gülümseme Amaia'yı karşılamaya gelen ev sahibinin dikkatinden kaçmadı:

"Ah, o Amerikalı bir heykeltıraşın eseri. Orijinal bir eser, öyle değil mi?"

"Büyüleyici," diye cevap verdi Amaia ve anında kadının onayını aldı.

Kadının üzerindeki, pahalı olduğu belli olan ağırbaşlı renklerdeki kıyafetler onu olduğundan daha yaşlı gösteriyordu. Kadın, Amaia'yı en iyi Guggenheim manzarasının karşısına bir çember halinde dizilmiş, tuhaf ve yumuşak bir ışıltıyla parlayan koltukların olduğu yere götürdü. Amaia'ya oturmasını işaret etti.

"Dün konuştuğum polis memuru bana ablamın öldürülmesiyle ilgili birkaç soru sormak istediğinizi söyledi." Kadının konuşmasından eğitimli ve içine kapanık biri olduğu anlaşılıyordu ama Amaia cinayetten bahsederken kadının sesinde bir tutukluk sezdi. "Bunca zaman sonra hiç aklıma..."

"Aileniz aslen Baztánlı, değil mi?"

"Annem Zigalıydı, babamın ailesi Neguri'de oldukça tanınmış iş insanlarıydı. Annem yazları Getxo'da geçirirdi, babamla orada tanışmışlar."

"Ama sanırım ablanız Baztán'da doğmuş?"

"Ama işler o zaman daha farklıydı. Annem bebek doğurmak için eve dönmek istiyordu. Bundan hep korkunç bir işkence olarak bahsederdi, ilk çocuğunuzu evde doğurduğunuzu düşünsenize. Beni burada, hastanede doğurdu."

"Bana ablanız ve eniştenizle olan ilişkinizden bahsedebilir misiniz?"

"Eniştem Telefónica'da yöneticiydi. Onun hep çok sıkıcı biri olduğunu düşünmüştüm ama ablam ona âşık oldu ve evlendiler. Deusto'da çok hoş bir bölgede yaşıyorlardı."

"Ablanız çalışıyor muydu?"

"Annemle babam ben on dokuz yaşındayken öldü, Edurne daha yeni evlenmişti. Bize onlardan biraz mal mülk, biraz da vakıf fonu kaldı, bu sayede ikimiz de istediğimiz hayatı yaşayabildik. Bu arada Edurne, Unicef Bask Bölgesi başkanıydı."

"Daha önce hiç şiddet gördüğüne dair şikâyette bulunmamış ama belki siz böyle bir şeye şahit olmuşsunuzdur..."

"Asla. Dediğim gibi çok sıkıcı bir adamdı, sadece işinden bahsederek herkesin içini bayardı. Çocukları olmadığı için çok gezerlerdi; tiyatro, opera, başka çiftlerle buluşmalar, arada sırada benimle ve kocamla akşam yemekleri. Sırf üşengeçlikten evli kalan çiftlerdendiler, ikisi de ilk adımı atan olmak istemiyordu... Ama ben onun böyle bir şey yapabileceğini aklımın ucundan bile geçiremezdim. Sadece... bu olay olmadan birkaç ay önce ablam bana onun dışarı daha çok çıkmaya başladığını, eve geç döndüğünü ve birkaç kez de onu nerede olduğu konusunda yalan söylerken yakaladığını söyledi. Ablam kocasının hayatında başka bir kadın olduğundan şüpheleniyordu ama elinde hiç kanıt yoktu. Yine de böyle bir durumla baş etmeye hazır değildi. Ben de doğal olarak kocasının ona hiç vurup vurmadığını sordum. Ablam vurmadığını ama çok soru sorup onu bunalttığı zamanlar öfkesini elinin altındaki eşyalardan, mobilyalardan çıkardığını söyledi. Bir gün kahve içerken birdenbire boşanmaktan bahsetmeye başladı; net bir karar vermiş değildi, sadece enine boyuna tartıp duruyordu. Doğal olarak ben de ona destek oldum, eğer boşanmaya karar verecek olursa arkasında olduğumu söyledim. O gün onu canlı olarak son görüşümdü. Bir sonraki karşılaşmamızda morgdaydı, yüzü o kadar berbat durumdaydı ki tören boyunca tabutu kapalı tutmak zorunda kaldık." Gözünün önüne gelen görüntü konuşmasına bir süre engel oldu. "Patoloji uzmanı yaraları yüzünden öldüğünü söyledi, ölümüne dayak yemiş. Birini döverek öldürmek için insanın ne kadar acımasız olması gerektiğini düşünebiliyor musunuz?"

Amaia kadına hiç konuşmadan bakmaya devam ediyordu.

"Onu öldürdükten sonra dairenin altını üstüne getirmiş. Mobilyaları parçalamış, ablamın bütün kıyafetlerini yırtmış, sonra da acemi bir çabayla daireyi yakmaya çalışmış. Bütün bu arbede sırasında neredeyse bütün el parmaklarını ve birkaç ayak parmağını kırmış. Olay yerindeki kanın bir kısmı ablamın, bir kısmı da

onun kanıymış ve işini bitirdikten sonra sekizinci katın penceresinden atlamış. Ambulans geldiğinde ölmüştü."

"Komşular bir şeyler duymuş mu?"

"Orası da böyle özel bir apartmandı, her katta bir daire vardı. O sırada alt katta da üst katta da kimse yokmuş."

Amaia can alıcı soruyu sormadan önce biraz duraksadı:

"Ablanızın uzuvlarından biri kesik miydi?"

"Patoloji uzmanı ampütasyonun daha sonra, ablamın ölümünden sonra yapıldığını söyledi. Ama bu çok saçma," diye mırıldandı. "Neden böyle bir şey yaptı ki?"

Gözlerini birkaç saniye kapalı tuttuktan sonra konuşmaya devam etti:

"Her yeri narkotik köpeğiyle aramalarına rağmen kesik uzvu bulamadılar. Ve adamın binayı hiç terk etmediğinden emindiler, kapı görevlisi yerinden hiç ayrılmadığına yeminler etti, üstü başı kanlar içinde dışarı çıkıp tekrar girmiş olsa onu göreceğini söyledi. Ayrıca apartmanda bir güvenlik kamerası da vardı ve görüntüler kapı görevlisinin sözlerini doğruladı. Gerçi bir kör nokta varmış, oradan geçmiş olabilirmiş ama ne girişte ne asansörde ne de merdivenlerde parmak izlerine rastladılar, bu yüzden o taraftan da gitmiş olamayacağına karar verdiler çünkü dairenin her yeri parmak izleriyle doluymuş ve ayakkabıları da kan içindeymiş."

İç çekerek sırtını koltuğun arkasına yasladı. Bitkin görünüyordu ama yine de anlatmaya devam etti:

"Onun gibi bir solucanın bunu yapacak cesareti nereden bulduğunu bilmiyorum. Bin yıl düşünsem o omurgasız yaratığın böyle korkunç bir şeyi yapacağı, hatta buna cesaret edebileceği aklıma gelmezdi."

"Birkaç sorum daha var, sonra sizi rahat bırakacağım."

"Elbette."

"Herhangi bir not veya mesaj bırakmış mıydı?"

"Duvarlara kendi kanıyla aynı mesajı tekrar tekrar yazıp durmuş."

"*Tarttalo*," dedi Amaia.

Kadın başını evet der gibi salladı.

Amaia koltuğunda öne eğildi ve kadına yaklaştı.

"Bu soruların şu an sürmekte olan bir soruşturmanın bir parçası olduğunu size hatırlatmak isterim. Daha fazla bilgi vermem mümkün değil ama verdiğiniz bilgiler ışığında ablanızın cesedinin kayıp parçasını bulabileceğimize eminim."

Kadın çektiği acı sebebiyle buruş buruş olmuş yüzüyle kendini zorlayarak gülümsedi. Amaia içinde pamuklu çubuk olan bir tüpü kadına uzattı.

"Bunu yanağınızın içine sürtün, bu yeterli olacaktır."

Navigasyon sistemi ona Entrambasaguas'ın, Burgos'ta olduğu bilgisini verdi. Bilbao'dan arabayla kırk üç kilometre ya da elli dakika uzaklıktaydı ve Google küçük köyde yaşayanların sayısının otuz yedi olduğunu söylüyordu. Amaia içini çekti. Bu küçük köyler, sebebini bilmese de onun klostrofobik hissetmesine sebep oluyordu. Artık taciz ve aile içi şiddet kırsal bölgelerle olduğu kadar diğer gruplar ve yerlerle de ilişkilendiriliyordu ama buna rağmen doğduğu yerde kapana kısılmış olma hissiyle beraber çocukluk anıları zihnini doldurmaya başlıyordu. Bu çok tuhaftı, Amaia büyük şehirde de yaşasaydı onun için değişen bir şey olmayacaktı, aynı şekilde Bilbao'daki Edurne ve artık sonsuza kadar ona bağlı olan ama tek bir kelime bile etmediği Entrambasaguas'lı kadın için de.

Amaia tüm dikkatini, ilerledikçe araba kullanmayı iyice zorlaştıran önündeki yola verdi. İlk başta kesintisiz yağan sulu kar köprüyü geçip Entrambasaguas'a girdikten sonra yerini yoğun bir kar yağışına bırakmıştı. Köyün küçük meydanına varınca yavaşladı ve yönünü bulmaya çalıştı. Ortada, bir at yalağının ve bir fıskiyenin yanında duran, son derece iyi durumdaki, halka açık, taştan yapılmış, eski çamaşırhanenin Noel'i hatırlatan görüntüsünü görünce şaşırdı.

"Sudan bol ne var!" diyerek evi aramaya koyuldu.

Etrafı geniş bir tarlayla çevrili ev oldukça iyi aydınlatılmıştı, üçgen çatısı ve iki tarafında, içlerinde süs bitkileri olan iki dev saksının durduğu girişe çıkan merdivenleriyle daha çok küçük bir köşkü andırıyordu. Yağmaya devam eden kar, çamaşırhanede aklına düşen Noel kartı görüntüsünü pekiştiriyordu. Arabasını tarlanın kenarına park etti ve karın altında hızla gözden kaybolan, kızıla çalan uzun taşlardan oluşan patikadan eve doğru yürüdü.

Kapıyı açan kadın, halasıyla aynı yaşlarda olmalıydı ama bunun dışında onunla herhangi bir benzerliği yoktu. Kadın uzun boyluydu, en az Amaia kadar uzun sayılırdı ama ondan daha şişmandı. Kadın temkinli adımlarla Amaia'yı harlı bir ateşin yandığı şöminenin olduğu oturma odasına götürdü.

"Onu eninde sonunda öldüreceğini ikimiz de biliyorduk," dedi kadın sakin bir sesle.

Amaia rahatladığını hissetti, kurbanların yakınlarını sorguya çekerken duygu patlamalarının yaşanması oldukça sık rastlanan bir durumdu. Amaia çoğu zaman duygusal bir bağ kurmadan, güven veren profesyonel bir mesafede durmayı tercih ediyordu. Bilbao'da yaptığı gibi doğrudan konuya girecekti. Direkt ve kısa sorular sormak ve mümkün olduğunca akrabaların zihinlerinde açık seçik görüntüler canlandırmalarına, acı çekmelerine ve sinirlerinin bozulmasına yol açarak soruşturmayı tehlikeye atabilecek, vakanın –ceset, kan, kesik, yara bere gibi– dehşet verici detaylarından bahsetmemek en iyisiydi. Ama arada sırada da olsa böyle bir tanıkla karşılaşacak kadar şanslı olduğu oluyordu. Tecrübelerine göre bunlar kurbanla yakın ilişkilere sahip, düşünecek çok fırsatları olan yalnız insanlardı. Amaia'nın yapması gereken tek şey onların konuşmalarına izin vermekti. Kadın konuşmaya devam etmeden önce Amaia'ya bir fincan çay ikram etti.

"Çok kötü bir adamdı, yeğenimle evlenene kadar koyun postuna bürünmüş kurt gibiydi. Ondan sonra gerçek yüzünü göstermeye başladı. Kıskançtı, sahipleniciydi, yeğenimin evin dışında

çalışmasına asla izin vermedi oysa yeğenim sekreterlik mezunuydu ve evlenmeden önce Burgos'taki bir dükkânda tezgâhtar olarak çalışıyordu. Yavaş yavaş onu, arkadaşları ve komşularıyla ilişkilerini kesmeye zorladı. Sadece beni görmesine izin veriyordu çünkü bu şekilde onu kontrol altında tutabiliyordu, sonuçta kızın hayattaki tek akrabası bendim, yani Navarra'da yaşayan büyük teyzesini saymazsak, o da iki sene önce öldü. Onu dövmezdi ama köylü gibi giyinmesini isterdi. Topuklu ayakkabı giymesine veya makyaj yapmasına, hatta kuaföre bile gitmesine asla izin vermezdi, yeğenim ölene kadar örgülü saçlarla gezdi. Tek başına hiçbir yere gitmesine izin yoktu, bu yüzden her yere, mağazalara, eczaneye, doktora bile benimle gidiyordu. Kızın sağlığı hep kötüydü. Diyabet hastasıydı zaten. Ondan ayrılması için ona yıllarca baskı yaptım ama bana eğer ayrılırsa onu bulup öldürene kadar peşini bırakmayacağını söyledi. Bu konuda haklı olduğunu biliyordum."

Bir süre konuşmadan şöminedeki ateşe baktı.

"Benim yapabileceğim tek şey vardı; yanında kalmak ve başına çok daha kötü bir şeyin gelmesine engel olmak. Keşke ona biraz daha ısrar etseydim diye düşünmediğim tek bir günüm bile yok. Kadınların kaçmalarına yardım eden gruplar var... Geçen gün böyle bir program gördüm..."

Yanaklarından aşağıya süzülen tek bir damla gözyaşını elinin tersiyle telaşla sildi ve sehpada duran bir fotoğraf çerçevesini gösterdi. Gözlerinin altında mor halkalar olan soluk renkli bir kadın, küçük bir köpeğin ön ayaklarından tutup onunla dans edermiş gibi yapıyordu ve kameraya neşeyle gülümseyerek bakmıştı.

"Bu María, küçük köpeğiyle... Her şey bu köpekle başladı zaten. Bu kırma sokak köpeği buraya geçen yaz sonu geldi. María sevinçten havalara uçtu, sanırım çocukları olmadığı için, bu da sevgi dolu bir yaratıktı. Kocası bir şey demedi ama ben yeğenimi hiç bu kadar mutlu görmemiştim ve elbette kocası onun bu kadar mutlu olmasına izin verecek değildi. Onun köpeğe bağlanmasına

izin verdi, sonra, yani üç dört ay sonra onu evin girişindeki bir ağacın dalına asılı olarak bulduk. María köpeği o halde görünce öyle şiddetli bir çığlık attı ki üzüntüden delirdi sandım. Adam masaya oturup akşam yemeğinin gelmesini beklerken María mutfak çekmecesinden aldığı bıçakla geldi. Adam ona bağırdı ama karısının ona kızgın kızgın bakmasından bu sefer çok ileri gittiğini anlamıştı. Sonra María garaja gidip bir kürek aldı ve ağacın altına bir çukur kazıp hayvanı oraya gömdü. İşini bitirdiğinde elleri hep su toplamıştı. Adam, yüzünde acımasız ifadeyle tek bir kelime etmeden oturmaya devam etti. María içeri girdi, ipi masanın üzerine fırlattı ve yatağına gitti. İki gün boyunca yataktan hiç çıkmadı. Ondan sonra María bütün heyecanını kaybetti; suratı asık, dalgın biri oldu. Kocasına bakarken bile bakışları adamın içinden geçip gidiyormuş gibiydi. Adam her zamanki gibi huysuzdu ama artık María'nın gözlerine bakmaya cesaret edemiyordu. O zamanlar onu terk edeceğine emindim, gelip benimle yaşaması için onu ikna etmeye çalışıyordum. Hatta başka bir yere gitmesi için ona para vermeyi bile teklif ettim. Ama o tuhaf bir şekilde sakindi ve evime taşınarak beni tehlikeye atmak istemediğini, evden gitmesi gereken biri varsa onun da kocası olduğunu söyledi. Ev onundu, nişanlandığında babası almıştı, tapusu onun üzerineydi.

Bunun üzerinden çok uzun zaman geçmeden bir sabah evine uğradım, çok bitkin olduğunu biliyordum ama hâlâ uyanmadığını görünce şaşırdım... Anahtarın olduğu için içeri girdim. Ev derli topluydu, ben de doğruca yatak odasına gittim. İlk önce sırt üstü uyuyor sandım ama uyumuyordu, ölmüştü. Yastıkla boğularak öldürüldüğünü söylediler. Başka bir yarası yoktu, tek kolu yoktu sadece, bunu da ancak polis yorganı kaldırınca anladık."

Amaia nefesini tutmuş, kadını dinliyordu.

"Kolu María öldükten sonra kestiğini söylediler ama hiç anlamadım, neden? Saçlarını da kesmiş. İçeri girdiğimde bunu fark etmemiştim bile ama sonra cesedi kaldırırken ensesinde kel bir

bölge gördüm," dedi, parmaklarını kendi başının arkasına götürerek.

"Kocasını buradan iki kilometre uzakta, ailesinin meyve bahçesindeki bir ağaçta kendini asmış olarak buldular. Çok ironik, sizce de öyle değil mi? Tıpkı o küçük köpek gibi?"

Sonra sustu, fotoğrafa bakarken acı acı gülümsüyordu. Amaia çevresine bakındı.

"Size bu evi o mu bıraktı?"

Kadın evet der gibi başını salladı.

"Eşyalarını saklamışsınızdır herhalde..."

"Bıraktığı haliyle duruyorlar."

"Peki, elinizde ona ait bir diş fırçası veya saç fırçası var mı?"

"DNA analizi için istiyorsunuz değil mi? Televizyondaki polisiye dizilerini seyrediyorum. Ben de böyle bir şey istersiniz diye düşünmüştüm. İşinize yarayacak bir şey var bende."

Masanın üzerinden ahşap bir kutu aldı ve kutuyu Amaia'ya uzattı.

Amaia kutuyu açarken aklına elinde olmadan annesinin onu zorla mutfaktaki bir taburenin üzerine oturtup saçını uzun bir örgü yaptıktan sonra kesişi geldi. Elini otomatikman başına götürdü, sonra ne yaptığını fark edince tekrar indirdi. Kendini toparlamaya çalıştı. Kutunun en altında, uyuyan minik bir hayvan gibi kıvrılmış kestane rengi bir saç örgüsü vardı. Amaia daha fazla bakmamak için kutuyu kapattı.

"Üzgünüm ama bu bir işe yaramaz. Biz sadece saç kökünden DNA alabiliyoruz, kesik saçtan değil."

Bu tam olarak doğru değildi aslında; kesik saçtan DNA almak için gelişmiş teknikler vardı ama çok masraflı ve zahmetli olduğu için saç kökü çok daha kolay oluyordu.

"İyi bakın," dedi kadın. "Saçın bir kısmı kesik ama dediğim gibi ensesinde kel bir bölge vardı, o bölgedeki saçların bir kısmı kökünden koparılmış. Kendini astığı ağacın altına koymuş, yanında bir notla beraber."

Amaia kutuyu tekrar açtı ve kendini zorlayarak saça baktı.

"Not da mı bırakmış?" diye sordu, gözlerini kalın saç örgüsünden ayırmadan.

"Evet ama notu polis aldı. Absürd, saçma bir nottu zaten. Tam olarak hatırlayamıyorum ama tek bir kelimeden oluşuyordu, bir hamur işi adına benziyordu."

"*Tarttalo*."

"Evet, kesinlikle, *Tarttalo*."

Entrambasaguas'tan yola çıktığında kar tüm şiddetiyle yağıyordu. Meydandaki taş çamaşırhanenin yanında çok kısa bir süre durdu ve navigasyonu Elizondo'ya ayarladı. İki yüz kilometrelik bir yol vardı önünde, karla kaplı yolda araba kullanma görevine konsantre olmaya çalıştı, bir yandan da arada sırada yanındaki iki DNA numunesinin olduğu poşete bakıyordu: Edurne Zabaleta'nın kız kardeşinin tükürüğü ve María Abásolo'nun saç örgüsü. Aradaki bağlantıyı en kısa sürede kanıtlaması gerekiyordu, eğer kurbanlar ve mağarada bulunan kemikler arasında bir bağlantı olduğu kesin olarak kanıtlanabilirse en azından ellerinde *o*'nun var olduğuna dair bir kanıt olmuş olacaktı. Başka bir insanı (o kişinin şiddet yanlısı ya da uysal bir karaktere sahip olmasına bile aldırış etmeden) cinayet işlemeye ikna edecek kadar güçlü ve manipülatif bir katilin var olduğu düşüncesi bile inanılmazdı. Ama o kadar da nadir rastlanan bir durum değildi. Son birkaç yıldır, İspanya'nın aksine cinayet suçu ortaklarına ve başkalarını cinayet işlemeye azmettirenlere en az faillerin kendisi kadar katı cezalar verilen bir ülkede FBI cinayete azmettirme suçuna öncelik vermeye başlamıştı. Bu tür bir katilin her türden insanı, ona itaat eden köleleriymiş gibi kendi ana planına uymaya ikna etme yeteneği olduğunun kanıtlanmasıyla azmettiricinin üstlendiği rol de bir anlam ve bağlam kazanmıştı. Sahte dini tarikat liderlerinin müritlerini toplu intiharlara sürüklediğini gösteren, geniş çaplı bir üne sahip vakalar vardı ve bu liderlerin insanlar üzerinde sahip oldukları güç ve kontrol dehşet vericiydi.

Cep telefonunun çalmasıyla Amaia'nın daldığı derin düşünceler bölünmüş oldu. Amaia telefonu hoparlöre aldı ve Doktor San Martín'e cevap verdi.

"Tünaydın, dedektif. Müsait misin?"

"Araba kullanıyorum ama sorun değil, konuşabilirim."

"Arizkun'daki saldırının olduğu yerdeki kemiklerin test sonuçları geldi. Sizinle bunu konuşmak istemiştim."

"Lütfen, buyurun."

"Telefonda olmaz. Pamplona'ya gelmeniz daha uygun olur. Bu akşam saat yedide komiserle ofisinde toplantı yapacağız, siz de o saatte orada olabilir misiniz?"

"Yedi buçuk gibi belki, karda araba kullanıyorum."

Amaia telefonu kapattı, eve dönmeden Pamplona'da durmak zorunda kalma ihtimali onu huzursuz etmişti. Bütün günü şehir dışında geçirmişti ama toplantının konusunu tahmin edebiliyordu. Bu saçma saldırılar herkesi telaşlandırmıştı: Belediye Başkanı, Başpiskopos, Vatikan elçileri ve hepsini dinlemek zorunda kalan komiseri, tabii kendisini de, gerçi onun ne söyleyeceğiyle ilgili en ufak bir fikri yoktu. Kasabadaki ipuçlarının peşinden giderek bir yere varamamışlardı ve kilise gözetim altına alındığından beri yeni bir saldırı olmamıştı. Amaia suçluların polis yüzünden gözü korkan, bir grup sözde satanist genç olduğuna emindi. Kilise dilerse güvenlik kamerası taktırarak ya da özel güvenlik tutarak meseleyi kolayca çözebilirdi. Eğer Amaia'nın onlara çarmıha germeleri için birini bulacağını sanıyorlarsa hayal kırıklığına uğrayacaklar demekti.

Karakolun dışına park etti; kar fırtınasının içinde pürdikkat araba kullanmaktan biraz sersemlemişti, uyuşan ellerini ve bacaklarını esnetti. Kimseye haber vermeden birinci kata çıktı ve patronunun ofisinin kapısını çaldı.

"İçeri gir, Salazar. Nasılsın?"

"İyiyim, teşekkürler."

Konferans sandalyelerinden birine kurulmuş olan San Martín ayağa kalkıp kadının elini sıktı.

"Otur," dedi komiser, kendisi de oturarak.

Masanın üzerindeki çok sayıdaki dosya ve adli tıp raporundan onların konuyu tartışmaya başlamış olduğu anlaşılıyordu. Amaia, komiserin konuşmaya başlamasını beklerken zihninde, raporunda değineceği ana noktaların üzerinden geçti.

"Dedektif, sizi buraya şu yüzden çağırdım: Bu saygısız saldırıları temel alan vaka, Arizkun'daki kilisede bulunan kemiklere yapılan DNA testlerinin ışığında hiç beklenmedik, şaşırtıcı bir yön aldı. Testlerin bu sefer her zamankinden daha uzun sürdüğünü siz de fark etmişsinizdir. Çünkü Doktor San Martín bana testlerin sonuçlarını söylediğinde testlerin tekrarlanmasını istedim ve bu testler şu ana kadar toplamda üç kez yapılmış oldu."

Amaia'nın kafası karışmıştı. Bu toplantı hiç de umduğu şekilde ilerlemiyordu. Gözlerini test sonuçlarını içeren dosyada gezdirdi, içinde ne olduğunu öğrenmek için can atıyordu. Ama soğukkanlılığını korudu ve kulaklarını dört açıp konunun geleceği yeri merakla bekledi.

San Martín yerinde hafifçe kıpırdandıktan sonra ona dönüp konuşmaya başladı.

"Salazar, şundan emin olmanızı istiyorum, ikinci ve üçüncü analizleri bizzat izledim ve kontrol ettim, sonuçların doğru olduğunu garanti ediyorum."

Amaia huzursuz olmaya başlamıştı.

"Sizin ne kadar profesyonel olduğunuzdan en ufak bir şüphem yok, doktor," dedi aceleyle.

San Martín, komisere baktı. Komiser, Amaia'ya baktıktan sonra doktora başlamasını işaret etti.

"Kemikler iyi durumdaydı, gerçi bir uçlarından kesilmişlerdi ama bu durum analizi etkilemedi. Kemiklerin dokuz aylık dişi bir fetüse ya da bir yenidoğana ait olduğu ve yaklaşık olarak yüz elli yıllık –artı eksi beş yıl olabilir– olduğu sonucuna vardık."

"Bu da Dedektif Yardımcısı Etxaide'nin teorisiyle örtüşüyor, bunun bir *mairu-beso*, yani bebek kolu olduğunu söylemişti."

"Dediğim gibi kemiğin iç kısmı oldukça iyi durumdaydı, böylece analiz sırasında rutin DNA testi de yapmamız mümkün oldu. Sizin de bildiğiniz gibi bilinmeyen bütün DNA'lar CODIS veritabanında taranır." Doktor içini çekti. Ve işin en ilginç kısmı şu. Bir eşleşme saptandı."

"Ama biraz önce bana bu kemiklerin yüz elli yaşındaki bir yenidoğana ait olduğunu söylediniz. Bu DNA'nın CODIS'te işi ne?"

"İşinin olmaması lazım ama onunla akraba olan birinin olabilir. Bu DNA'nın sizinkiyle yüzde yirmi beş örtüştüğünü tespit ettik."

Amaia afallamıştı, şaşkın gözlerle komisere bakıyordu.

"Bu doğru," dedi komiser. "Doktor hemen bana haber verdi, ben de ondan bütün süreci son derece dikkatli bir şekilde tekrarlamasını istedim. İlk testler her zamanki laboratuvarımız Nasertic'te yapıldı ama çıkan sonuçlardan sonra Zaragoza ve San Sebastián'ı kullanmaya karar verdik ve ikisi de aynı sonuçlarla döndüler."

"Yani..."

"Yani Arizkun'daki kiliseye yapılan saygısız saldırıda kullanılan kemikler sizin akrabalarınızdan birine ait. Dördüncü veya beşinci derece atalarınıza."

Amaia raporların olduğu dosyaları açıp dikkatle okumaya başladı. Zaragoza ve San Sebastián'daki adli patologların ikisi de alanlarında uzman kişilerdi.

Bütün gerçekleri okurken düşünceler zihnine akın edip duruyor, fikirler üst üste geliyordu. Bu arada Doktor San Martín ve komiser konuşmaya devam ediyordu. Net olarak duyabildiği tek ses kafasında onu ikna etmeye çalışan sesti: *Tesadüf diye bir şey yoktur, olaylar kendiliğinden meydana gelmezler.*

Kurbanlar rastgele seçilmez, her şey nerede başladı? Tek duyabildiği Dupree'nin sesiydi.

"Telefon etmem lazım," dedi Amaia, San Martín'in sözünü keserek.

Komiser ona bakıyordu, belli ki o da şaşırmıştı. Amaia kararlı bir şekilde ona bakmaya devam etti.

"Bu konuya devam ederiz ama önce bir telefon etmem lazım."

Komiser başını olur der gibi sallayınca Amaia ayağa kalktı ve telefonunu çıkararak koridora çıktı. Etxaide telefonu anında açtı.

"Selam, patron, nasıl gidiyor?"

"Güzel, Jonan. Sana bir soru sormak istiyorum. Eğer cevap için araştırma yapman gerekirse söyle ama cevaptan kesinlikle emin olmamız gerekiyor."

"Kesinlikle," dedi Jonan ciddiyetle.

"Şu *mairu-beso*'yla ilgili. Bana, bunların vaftiz edilmeden önce ölen çocukların kol kemikleri olduğunu söylemiştin. Hiç yetişkin kolu kullanıldığına dair bir şeyler okudun mu? Kadın veya erkek fark etmez."

"Bunun imkânsız olduğunu söylemem için araştırma yapmama gerek yok. *Mairu-beso*'nun mistik ve büyülü özellikleri belli başlı koşullardan kaynaklanır. İlk olarak, kesinlikle vaftiz edilmemiş olmaları gerekir. Bu noktada yetişkinler elenmiş olmuyor ama vaftiz etmenin hem dini hem sosyal hem de kültürel bir zorunluluk olduğu ve bir gruba ait olmanın bir işareti olarak görüldüğü bir dönem için son derece olanaksız olacağını düşünüyorum. Hıristiyan olmayan kim varsa ya Yahudi ya da Müslüman'dı. Aslında *mairu* kelimesi Müslümanlar için kullanılan aşağılayıcı *Mağribi* kelimesinden geliyor ve Hıristiyan olmayan demek. İkinci olarak, yaş meselesi var: Kemiklerin ya düşük ya da kürtajla alınmış bir bebeğe ya da doğum sırasında veya doğduktan hemen sonra ölen bir bebeğe ait olması gerekiyor. Bu konuda Kilise'nin kuralları çok katıydı, hastaları veya ölmek üzere olanları vaftiz etmiyorlardı ve bebek ölümleri çok yüksek olduğu için insanlar bebeklerini alelacele vaftiz ettiriyordu çünkü onların diğer intihar edenler ve katillerle beraber dört yol

ağızlarına veya mezarlık duvarlarının dışına gömülme kepazeliğine maruz kalmalarını istemiyorlardı. Yetişkinlere ait kemiklerin olamayacağını gösteren bir başka sebep de şu; yenidoğan ruhlarının iki dünya arasında süzülerek geçişte olduklarına inanılıyordu, *mairu-beso*'nun sihirli güçlerini uyandıran da buydu zaten. Bebek cesetlerini kirletmek ve kollarını kullanmak normal şartlarda bile onlara büyülü güçler veriyordu. Vaftiz edilmemiş çocukların ruhları cennete veya cehenneme gidemiyordu ya da kaçtıkları arafa geri dönemiyordu, bu yüzden anne babalarının evlerinin koruyucuları olarak burada kalıyorlardı. Ölmüş bebeklerinin beşiklerini saklayan, onlara masalarında bir yer ayıran, hatta onlar için dışarı yemek bırakan ailelerle ilgili kayıtlı vakalar var. Bir sonraki çocuklara ölü kardeşlerinin kıyafetleri giydirilmezdi çünkü ölü çocukların, kıyafetleriyle beraber kız ya da erkek kardeşlerinin hayatını almaya geleceklerinden korkulurdu. Aynı zamanda, saygıyla yaklaşıldığı takdirde, *mairu*, ölü çocuğun ruhu eve neşe getiren bir lütuf olabiliyor, hatta kardeşleriyle bile oynuyordu. Doğumdan iki yaşına kadar bu çocukların transit halinde olan *mairu*'ları görebildiklerine inanılıyordu. Bebeklerin başka kimsenin görmediği kişilere gülücükler dağıtmalarının bir açıklaması da bu."

Amaia derin bir iç çekti. "Aman Tanrım..."

"Çocuk ruhlarla farklı kültürlerde sandığımızdan daha sık karşılaşılıyor. Örneğin Japonya'da *zashiki warashi* olarak tanınıyorlar ya da oturma odası ruhları olarak ve içinde yaşadıkları eve neşe getirdiklerine inanılıyor... Umarım yardımcı olabilmişimdir," dedi Dedektif Yardımcısı Etxaide.

"Her zaman çok yardımcı oluyorsun, Jonan. Aklıma bir fikir gelmişti de... neyse, şu anda bundan bahsedemem. Seni yarım saat içinde ararım."

Telefonu kapattı ve komiserin ofisine geri döndü, doktorla komiserin konuşmalarını sonlandırdıklarını gördü.

"Otur," dedi komiser. "Doktor, biraz önce bana anlattığın şeyi ona da anlat..."

"Evet, ne diyordum, aklımızda tutmamız gereken birkaç şey var. İçinde nispeten az kişinin yaşadığı bir bölgeden geliyorsun. Nüfus yüz elli yıl önce ne kadardı bilmiyorum ama oldukça düşük olduğuna eminim, özellikle de toplumsal mobilitenin şimdikinden çok daha düşük olduğunu düşünecek olursak. Demek istediğim şey şu, böylesine küçük topluluklarda kısmi genetik eşleşmelerin olması çok doğal çünkü farklı ailelerin akraba olma olasılıkları çok yüksekti ve hâlâ da öyle."

Amaia biraz düşündükten sonra başını sağa sola salladı.

"Ben tesadüflere inanmıyorum," dedi tartışma kabul etmeyen bir sesle.

Komiser de onunla aynı fikirdeydi. "Ben de öyle."

"O kemiği oraya beni provoke etmek için koydu. Eşleşme bulacağımızı biliyordu. Bana bu şekilde bir mesaj yolladı."

"Tanrı aşkına, Salazar!" dedi komiser yüksek sesle. "Senin bu şekilde olayın içine çekildiğini görmekten hoşlanmıyorum, bir suçlu tarafından provoke edilmek zor bir durumdur. Peki, bütün bunlardan nasıl bir sonuç çıkarıyorsun?"

Amaia birkaç dakika durup aklını topladıktan sonra cevap verdi:

"Dediğim gibi bunların hiçbirinin bir tesadüf olduğunu sanmıyorum. Arizkun'daki kiliseye yapılan saldırıların tek amacının bana mesaj vermek olduğunu düşünüyorum. Eğer bu soruşturma bana verilmeseydi bile, DNA eşleşmesinden sonra bir şekilde olaya dahil olacağım kesindi. Benim dikkatimi çekmeye çalışıyor, cinayet masanın başında olduğum için ama aynı zamanda *basajaun* dosyasını soruşturan da ben olduğum için. O soruşturma sırasındaki kamuoyu onun ilgisini çekti. Son derece zeki olduğunu düşünüyor ve kendine denk gördüğü birini bir kedi fare oyununun ya da bir düellonun içine çekmeye çalışıyor. Polis müdürleriyle farklı yollarla iletişim kuran ya da sürekli onları muhatap alarak soruşturmayı kimin yürütmesi gerektiğine karar veren suçlularla ilgili çok sayıda doküman var, Karındeşen Jack

vakasında olduğu gibi. Bu taze bilgileri bir araya getirip bir profil oluşturmak için biraz daha zamana ihtiyacım var."

Komiser başını aşağı yukarı salladı. "Baztán polis müdürünü ve Dedektif Iriarte'yi ben bilgilendiririm. Akrabalarının kemiklerinin alındığı mezar ya da mezarları araştırmak için paralel bir soruşturma başlatınız."

"Hiç zahmet etmeyin, bu bir *mairu-beso*, vaftiz edilmemiş bir çocuğun kolu. O dönemde vaftiz edilmeden ölen çocuklar mezarlıklara gömülmüyordu."

Amaia karakoldan çıktıktan sonra bir telefon daha etti. Saatine baktı, sekize gelmek üzereydi. James ve Ibai'ı kaçırmıştı, bütün gününü yolda geçirmişti ve Elizondo'ya varmasına daha bir saat vardı. Kar yağışı durmuştu. Akşam soğuğu onu canlandırıyor, tir tir titretiyor ve zihnini temizleyip biraz önce komiserin ofisinde duyduklarını kategorilere ayırıp bir strateji geliştirmesine yardımcı oluyordu. Arabasının yanına gelince durdu ve *Guardia Civil* karargâhındaki Teğmen Padua'nın numarasını çevirdi ve ihtiyacı olan şeyi söyledi.

"Johana Márquez, Lucía Aguirre ve Logroño'daki kadının vakasına birebir benzeyen iki vakanın kurbanlarından DNA numunesi aldım. Karşılaştırma yapmak için mağarada bulunan kemiklere ihtiyacım var."

"Adli tıp uzmanları tarafından alınmayan numunelerin mahkemede geçersiz sayılacağını biliyorsunuzdur herhalde."

"Beni endişelendiren bu değil, bu gayrı resmî bir soruşturma ve ayrıca gerekirse tekrar numune alabilirim, iki kişinin akrabasının yerini tespit ettim. İhtiyacım olan şey bu iki numuneyi mağaradaki kemiklerle karşılaştırmak. Eğer eşleşme olursa ortaya çıkacak örüntü mezardan çıkarma emri almamı kolaylaştıracaktır. Şimdilik ampütasyonların kocalar tarafından yapıldığı düşünüldü. Kurbanlar ve Baztán Mağarası'ndaki kemikler arasında bir bağlantı olduğunu kanıtlayamazsam elimden başka bir şey gelmez."

"Dedektif, size yardım etmek istediğimi biliyorsunuz. Sonuçta sizi bu işe bulaştıran da benim ama size polis kuvvetleri arasındaki rekabeti hatırlatmama gerek yok sanırım, mahkeme emri olmadan asla bilgi vermezler."

Amaia telefonu kapattıktan sonra bir süre daha telefona bakmaya devam etti, birini aramakla telefonu fırlatıp atmak arasında karar veremiyormuş gibi görünüyordu.

"Lanet olsun!" diye haykırdı, sonra da Yargıç Markina'nın numarasını tuşladı.

Hattın diğer ucundan Markina'nın kibar ve erkeksi sesi duyuldu.

"İyi akşamlar, dedektif," dedi.

Amaia, onun sesini duyunca aklına hemen adamın ağzının, nemli ve dolgun dudaklarının kenarındaki belirgin çizginin gelmesine şaşırdı. Hissettiği utancın ağırlığıyla bir anda çocuksu bir dürtüyle telefonu kapatmak geldi içinden.

"İyi akşamlar," diye cevap vermeyi başardı sonunda.

Markina sessizce bekliyordu ama Amaia onun hattın diğer tarafında nefes alıp verdiğini duyabiliyordu ve bu nefesin, teninde yaratacağı sıcaklığı düşünmekten alamıyordu kendini. Aşırı soğuk havaya rağmen saçlarının diplerine kadar kızardığını hissetti.

"Sayın Yargıç, size bahsettiğim vaka soruşturması tahmin ettiğim doğrultuda ilerliyor. İki kurbanın akrabalarından DNA örneği aldım ve bunların, şu an *Guardia Civil*'in yetki alanında bulunan Baztán'daki kemiklerle karşılaştırılması lazım."

"Pamplona'da mısın?"

"Evet."

"Harika. Yarım saat sonra Europa Restoran'da görüşürüz."

"Sayın Yargıç," diye itiraz etti. "Şu sıralar tek odağımın bu soruşturmayla ilgili konular olduğunu son görüşmemizde açıkça belirttiğimi sanıyordum."

Cevap verirken adamın sesi biraz üzgün gibiydi.

"Kesinlikle belirttin, dedektif. Biraz önce bir seyahatten döndüm ve Europa'da akşam yemeği yemeyi planlıyorum. Seni en erken görebileceğim zaman bu ama eğer istersen yarın sabah sekizden sonra ofisime de gelebilirsin. Sekreterimi arayıp randevu alabilirsin."

Amaia birden kendini aptal ve ukala gibi hissetti.

"Hayır, hayır, özür dilerim, yarım saat sonra orada olurum."

Kendi beceriksizliğine küfrederek telefonu kapattı.

*Aptalın teki olduğumu düşün*üyor olmalı, diye düşündü arabasına binerken.

Yola çıkmadan önce Dedektif Yardımcısı Etxaide'yi arayıp ona Bilbao ve Burgos'a yaptığı seyahatle ve komiserle yaptıkları toplantıyla ilgili bilgi verdi. Sonuç olarak ona en azından bu kadarını borçluydu.

Europa'nın bar girişi, restoranın yanındaki binadandı. Öğleden sonra yağan yoğun kara rağmen –ki o da artık erimişti– müdavimlerden birkaçı girişin iki yanına konmuş yüksek masalara bardaklarını koymuş, ayakta sohbet ediyordu.

Kapıdan içeri girer girmez barın diğer ucunda tek başına oturan Markina'yı gördü. Zaten onu görmemek neredeyse imkânsızdı. Gri takım elbisesi ve kravatsız beyaz gömleği ona ağırbaşlı bir hava veriyordu, alnına dökülen siyah bukleler de bu havayı iyice keskinleştiriyordu. Bar taburesinin üstünde, moda dergisindeki bir mankenin rahat şıklığıyla oturuyordu.

Belli bir yaşın üstündeki, neşeli bir kadın grubu Markina'nın olduğu tarafa bakarak bir şeyler konuşuyorlardı. Markina bu sırada oturduğu yerde, okunmaktan kırış kırış olmuş bir gazetenin sayfalarını karıştırıyordu. Amaia'nın içeri girdiğini görünce dudaklarında hafif bir gülümseme belirdi ve bu hareketiyle kadınların en az yarısının adamın ilgi nesnesine dönmesine ve ona sinirli bakışlar atmalarına sebep oldu.

"Bir kadeh şarap içmek ister misin?" diye sordu onu selamlar gibi, bir yandan da kendi bardağını işaret ederek garsonu çağırdı.

"Hayır, sanırım Coca-Cola içeceğim," diye cevap verdi Amaia.

"Hava Coca-Cola içmek için çok soğuk. Bir şarap iç. Bu mükemmel, Rioja."

"Pekâlâ," diye durumu kabullendi Amaia.

Garson kadehine şarap koyarken Markina'ya karşı neden daha sert davranmadığını, en sonunda bütün davetlerini neden kabul ettiğini düşündü. Markina yerini Amaia'ya verdikten sonra kadınların yanına doğru gitti ve onlar da hemen ayağa kalkıp onun bir tabure almasına izin verdi. Markina tabureyi Amaia'nın sandalyesinin yanına koydu ve gözlerini üzerinden ayırmayan kadınlara sırtını dönerek oturdu.

Markina, Amaia'ya uzun uzun baktıktan sonra utanmış gibi bakışlarını kaçırdı.

"Umarım burada, geçen gün restoranda hissettiğinden daha rahat hissedersin."

Amaia cevap vermedi. Artık bakışlarını kaçırma sırası ona geçmişti, utanmıştı ve kendini ona haksızlık etmiş gibi hissediyordu.

"Demek Bilbao'ya gittin?" diye sordu adam, profesyonel bir ses tonuyla.

"Evet, bir de kırk kişilik nüfusu olan, Burgos adında küçük bir köye gittim. Kurbanlar sırasıyla iki, iki buçuk yıl önce ölmüşler; ikisi de kocaları tarafından öldürülmüş ve kocalar cinayeti işledikten sonra intihar etmişler. Kadınların ikisi de Baztán doğumlu ama başka yerde büyümüşler. Her iki vakada da kollar ampüte edilmiş ve kesik uzuvlar bulunamamış."

Markina kadehinden küçük yudumlar alarak dikkatle Amaia'yı dinliyordu. Amaia ise sürekli gözlerini kaçırıyordu, adamın dudaklarına ve diliyle dudaklarını ıslatışına bakmamak için yapabileceği tek şey buydu.

"... Her iki vakada da aynı imza atılmış, '*Tarttalo*' kelimesi ya kanla duvara ya da intihar notuna yazılmış. Sadece tek bir kelime."

"Peki, soruşturmayı devam ettirmek için neye ihtiyacın var?"

"Aralarında olduğundan şüphelendiğim bağlantıyı kesinleştirmemiz gerek. Bunu yapmak için *Guardia Civil*'in Baztán'daki mağarada bulduğu kemik numunelerine ihtiyacım var. Eğer bir eşleşme varsa resmi bir soruşturma açabiliriz ve orijinal kemikleri kullanarak rekonstrüksiyon işlemi yapılmasını ya da ikinci bir otopsi yapılmasını isteyebiliriz, bu da yüzde yüz emin olmamızı sağlar."

"Cesetlerin mezardan çıkarılmasını mı istiyorsun?" diye sordu yargıç.

Amaia adamın bu fikirden hoşlanmayacağını biliyordu, hiçbir yargıç hoşlanmazdı. Genellikle, akla getirdiği kötü çağrışımları sebebiyle önce akrabalar reddederdi. Bu yüzden bir yargıç mezardan çıkarma emri verecekse bile bunu sadece son çare olarak yapardı. Bazen, mezardan çıkarmaya izin verilmediğinde, soruşturma memurlarının işlerini yapmalarının önünde büyük bir engel teşkil eden bu durumda polisler sadece DNA numuneleriyle idare etmek zorunda kalırdı ve bu da kesin bir eşleşme elde edilmesi için hiçbir zaman yeterli olmazdı. Ve dünya üzerindeki her avukatın bildiği üzere makul şüphe mevcutsa müvekkili serbest kalacak demekti.

"Sadece kemiklerle beş kurbanımız arasında bir eşleşme varsa."

"Kurbanımız" kelimesini özellikle vurgulamıştı çünkü onun da kendini bu soruşturmanın bir parçası olarak hissetmesini istiyordu. Hukuki çevrelerde söylendiği kadar adil biriyse eğer, o kurbanlara adalet sağlanabilmesi için kendini sorumlu hissedecekti, en önemli şey de buydu zaten.

"Bahsettiğin numuneleri kendin mi aldın?"

"Evet."

"Prosedüre uygun olarak mı?"

"Evet, harfi harfine. Ama öyle olmasaydı bile bir sorun olacağını sanmıyorum. Kurbanların akrabaları numuneleri gönüllü olarak verdi ve bunu teyit eden bir belge imzaladı."

"Elimizde daha somut bir şey yokken ortalığı karıştırmak istemiyorum. Adliye sır saklanmasıyla ünlü bir yer değil biliyorsun."

Amaia gülümsedi. Adamın "biz" kelimesini tekrarlaması iyiye işaretti, kesin onay verecekti.

"Son derece dikkatli davrandığımızdan emin olabilirsiniz, bu konuyu sadece ekibimdeki en güvenilir kişiler biliyor ve bu testleri bağımsız bir laboratuvarda yaptırmayı planlıyorum."

Markina bir süre düşündü, dalgın dalgın çenesindeki çizgiyi okşaması Amaia'ya hem çok erkeksi hem de çok seksi geldi.

"İlk iş olarak mahkeme emrini çıkartacağım," dedi. "Sen bu şekilde devam et – çok iyi gidiyorsun. Eğer seni desteklemeye devam etmemi istiyorsan beni her aşamadan haberdar etmeyi unutma... ve..."

Duraksadı ve kadına kendine özgü bakışıyla baktı.

"Benimle yemeğe çık, lütfen," diye fısıldadı.

Amaia şaşkınlıkla ona baktı çünkü davranış profili, vücut dili ve birinin yalan söyleyip söylemediğini anlama üzerine aldığı eğitimler ona karşısındaki adamın bir sorgu yargıcından ziyade âşık bir adam olduğunu söylüyordu.

Tam o sırada telefonu çaldı. Amaia elini atıp telefonu çantasından çıkardı ve ekranda Flora'nın adını görünce çok şaşırdı, Flora onu hiç aramazdı, ne Noel'de ne de doğum günlerinde, bunun yerine her zamanki katılığı ve kibarlığıyla kart göndermeyi tercih ederdi.

Amaia heyecanla ne diyeceğini bekleyen Markina'ya tedirgin bir bakış attı.

"Kusura bakmayın, bunu açmam lazım," dedi. Kalabalık barın gürültüsünden hiçbir şey duyulmadığı için ayağa kalkıp dışarı çıktı. "Flora?"

"Amaia, klinikten telefon ettiler – *Ama*. Ciddi bir kaza olmuş sanırım."

Amaia hiçbir şey söylemedi.

"Orada mısın?"

"Evet."

"Müdürün söylediğine göre sinir krizi geçirmiş ve hastabakıcılardan birini yaralamış."

"Peki beni neden arıyorsun, Flora?"

"İnan bana, o salaklar bölge polisini aramamış olsaydı ben de seni aramazdım."

"Polisi mi aramışlar? Ne kadar ciddi bir saldırıymış?" diye sordu, sonsuza dek sürgün ettiğini sandığı görüntüler zihnine akın etmeye başlamıştı bile.

"Bilmiyorum Amaia," dedi Flora, sabrı taşmış gibi bir ses tonuyla. "Bana söyledikleri tek şey polis gelmiş ve bizim de en kısa sürede orada olmamız gerekiyormuş. Ben hemen yola çıkıyorum ama oraya gelmem en az iki saat sürer."

Amaia yenilgiye uğramış gibi içini çekti.

"Tamam, hemen çıkıyorum. Yarım saat içinde orada olacağımı söyle."

Tekrar içeri girdi ve kalabalığın arasından geçerek Markina'nın yanına gitti.

"Sayın Yargıç," dedi, sesi duyulsun diye adama iyice yaklaşarak. "Gitmem gerek, acil bir mesele çıktı."

Bir anda birbirlerine çok yaklaştıklarını fark edince bir adım geri çekildi ve sandalyenin üzerindeki montunu aldı.

"Ben de seninle geliyorum."

"Hiç gerek yok, arabam dışarıda," dedi kadın.

Ama Markina ayağa kalkıp kapıya doğru yürümeye başlamıştı bile. Amaia adamın peşinden gitti ve dışarı çıkarlarken onu seyreden kadınları fark etti. Başını öne eğip hızlandı ve Markina'ya yetişti.

"Araban nerede?"

"Hemen şurada, ana yolda," diye cevap verdi.

Markina yüzünde hafif bir gülümsemeyle montu Amaia'nın elinden aldı ve giyebilmesi için tuttu.

"Araba kullanırken birazdan tekrar çıkarmam gerekecek."

Markina bunun üzerine montu Amaia'nın omzuna attı ancak elleri omzunda sanki olması gerekenden birazcık daha uzun kalmıştı. Amaia'nın arabasının yanına gelenek kadar tek kelime etmedi. Amaia kapıyı açtı, montunu yolcu koltuğuna fırlattı ve arabaya bindi.

"Hoşça kalın Sayın Yargıç, her şey için teşekkür ederim. Sizi gelişmelerden haberdar edeceğim."

Yargıç açık kapıya doğru eğilerek:

"Eğer telefon gelmeseydi 'evet' diyecek miydin?" dedi.

Amaia'nın cevap vermesi iki saniye kadar sürdü. "Hayır."

"İyi geceler, Dedektif Salazar," dedi adam, arabanın kapısını kapatarak.

Amaia kontağı çevirdi ve anayola çıkarken dönüp arkasına baktı. Markina'nın gittiğini görünce içinde tuhaf bir boşluk hissetti.

16

Santa María de las Nieves psikiyatri kliniği kasabanın dışında, kuru ve ağaçsız bir arazinin üzerindeydi. Süs bitkileri, dövme demir kapısı, bekçi kulübesi, çitlerle çevrili otopark ve güvenlik kameralarının, çevresindeki yüksek duvarlar yüzünden oluşan hapishane havasını azaltmaya en ufak bir katkısı olmuyordu. Sanki paha biçilmez bir hazineye ev sahipliği yapmak üzere tasarlanmış gibi görünen binanın, duvarlarının arasında koruduğu tek şey hastalarının dengesiz zihinleriydi.

Girişteki devriye arabasından polislerin geldiği anlaşılıyordu. Amaia penceresini rozetinin görüneceği kadar açtı. Memur onu tedirgin bir şekilde selamladıktan sonra ona gülümseyerek iyi akşamlar diledi.

"Görev başında kim var?"

"Dedektif Ayegui, dedektif."

Şanslıydı. Kliniğin, yetki alanına girdiği Estella polis teşkilatından çok fazla polis tanımıyordu ama birkaç yıl önce Ayegui'yle karşılaşmıştı. Adam biraz eski kafalı olsa da iyi bir polisti ve adildi, her şeyi kitabına uygun yapıyordu.

Amaia, Santa María de las Nieves kliniğine ilk kez geliyor-

du. Mahkeme emri çok açıktı: Annesinin yüksek güvenlikli bir akıl hastanesinde kilit altında olması gerekiyordu. Flora her şeyi organize etmişti ve bu kliniğin tam da Flora'dan beklediği şey olduğunu kabul etmek zorundaydı; burası Amaia'nın yüksek güvenlikli bir akıl hastanesine ait düşünceleriyle en ufak bir benzerlik taşımıyordu. Paranın satın alabileceği en iyi yerlerden biri olmalıydı. Düzgün bir bahçede yürüdükten sonra geldiği eşikten geçti ve kendini bir otel lobisini andıran geniş bir koridorda buldu. Tek fark burada, resepsiyonist yerine beyaz üniformalı erkek bir hemşire olmasıydı. Amaia masaya yaklaştı ve tam kendini tanıtacakken üniformalı bir polis memuru koridordan koşarak ona doğru geldi.

"Dedektif Salazar?"

Amaia başını evet der gibi salladı.

"Benimle gelin lütfen."

İçeri girer girmez Dedektif Ayegui'nin lüks bir ofise yerleşmiş olduğunu gördü. Masasının başında telefonla konuşuyordu. Arkasında, keyifsiz görünen orta yaşlı bir adam şöminenin üzerindeki rafa dayanmış ayakta duruyordu, yüzünde çaresiz bir ifade vardı. Yerinden edilmiş müdür olmalı, diye düşündü Amaia. Adam onun içeri girdiğini görür görmez telaşla kadının yanına gelerek kendini tanıttı.

"Señorita Salazar, bu şartlar altında tanıştığımız için çok üzgünüm," dedi, kadının beklemediği bir sertlikle elini sıkarken.

"Dedektif Salazar," dedi Amaia, "Navarra *Policía Foral*'dan."

Adamın Dedektif Ayegui'ye sinirli sinirli bakışı ve gergin hali net olarak belli oluyordu.

Adam tanışma faslından sonra büzülerek geri çekildi, açıklama yapmak için duyduğu heyecan bir anda geçmişti sanki. Sessizce Amaia'ya bakıyor ve savunma amaçlı jestler yaparak ellerini ovuşturuyordu.

Dedektif Ayegui telefonu kapatıp masanın arkasından çıktı.

"Benimle gelin, dedektif," dedi, elini samimi bir hareketle ka-

dının koluna koyup onu koridora çıkarırken. Rahatlamış olduğu her halinden belli olacak şekilde müdürün bakışları altında çıkarken kapıyı da kapatmayı unutmadı. "Nasılsınız, Dedektif?" diye selamladı kadını. "Sanırım müdür daha şoku atlatamadı. Bu psikiyatristlerle bu kadar uğraşacağımı hiç tahmin etmezdim. Bana biraz dengesizlermiş gibi geliyor," dedi adam sırıtarak.

Ayegui onu tekrar resepsiyona, oradan da bir asansöre götürdü. Adam bir yandan yürüyor bir yandan da konuşmaya devam ediyordu.

"Müdürün dediğine göre olay bu akşam saat yedi sularında meydana gelmiş. Hasta televizyon seyrediyormuş ve odasında akşam yemeğini yedikten sonra bir hastabakıcı yatmasına yardımcı olurken anneniz yastığının altından çıkardığı sivri bir cismi adamın karnına saplamış ve ciddi bir iç kanamaya sebep olmuş. Buradaki personelde alarm bileklikleri olur, hani dayak yiyen kadınların saldırıya uğradıkları zaman polise haber vermek için kullandıklarından. Bu sayede hastabakıcının meslektaşları saniyeler içinde gelip ilk yardım uygulayabilmiş. Adamın durumu oldukça kötü ama yaşayacak."

Amaia sakin bir şekilde adama bakarken asansörle ikinci kata çıktılar.

"Bu taraftan," dedi adam, geniş ve aydınlık bir koridoru işaret ederek.

İçeriye girilmeyeceğini gösteren kırmızı beyaz güvenlik şeridinin arkasında sıradan bir oda gibi görünen bir odanın önünde konuşan iki polis memuru vardı. Kapıya varmalarına birkaç adım kala Dedektif Ayegui durdu.

"Hasta hareketsiz hale getirildi, uyuşturuldu ve güvenli bir alana aktarıldı. Müdüre kendine gelmesi için bir on dakika daha verelim, sonra size hastaya uygulanan tedaviyi anlatıp davranışının medikal olarak ne şekilde yorumlanacağından bahsedecektir," dedi, özür diler gibi. "Odada işlemler devam ediyor, bu yüzden henüz içeri giremeyiz. Size şu kadarını söyleyebilirim,

halıfleksli koridorlara ve takım elbiseli doktorlara rağmen burası yüksek güvenlikli bir hastane ve hastanın kullandığı silah hapishanelerde rastlanan türden ev yapımı şeylere benzemiyor. Bu, kesinlikle dışarıdan getirilmiş, biri bunu ona vermiş ve hiç kimse ortada bir sebep yokken böyle bir silahı tehlikeli bir akıl hastasına vermez."

Amaia sanki bir uzay boşluğunun içine çekiliyormuş gibi açık kapıdan içeriye baktı.

"Ne tür bir cisimden bahsediyoruz?"

"Henüz tam olarak emin değiliz, sivri uçlu bir demir gibi, biraz buz kıracağına ya da tığa benziyor ama bıçak kısmı kısa ve keskin." Kapının önündeki polis memurlarından birine işaret etti. "Bana saldırıda kullanılan silahı getir."

Memur kısa süre içinde kanıt çantasıyla geldi ve içinden, ilk başta küçük bir bıçağı andıran poşeti çıkardı. Amaia cep telefonuyla fotoğraf çekti ama plastiğin üzerinde yansıyan flaş yüzünden görüntü bulanık çıktı.

"Rica etsem içinden çıkarabilir misiniz?" diye sordu.

Memur kafasını kaldırıp amirine baktı, adam başıyla olur işareti yaptı. Adam fermuarı açtı ve eldivenli eliyle cismi içinden çıkardı. Amaia birkaç fotoğraf çekerken cismin sararmış ve eski olduğu için çatlamış sapına özellikle dikkat etti. Kısa bir mesajla beraber fotoğrafı gönderdi ve bir süre telefonun çalmasını bekledi. Ayegui de duyabilsin diye sesi hoparlöre aldı.

"Ben bunun ne olduğunu çok iyi biliyorum." Doktor San Martín'in sesi hattın diğer ucunda çınladı. "Bunlardan çok gördüm. Böyle şeylerin koleksiyonunu yapan kardiyolog bir arkadaşım var. Eski tür bir neşter bu, muhtemelen on sekizinci yüzyıl Avrupa'sından. Kakmalı sapı fildişinden, çok fazla gözenekli olduğu için sonradan bunu kullanmayı bıraktılar. Kan lekelerinden anladığım kadarıyla silah olarak kullanılmış. Bıçak kısmına gelince, doğru düzgün göremedim, metal çok lekelenmiş."

Amaia, San Martín'e teşekkür etti ve telefonu kapattı.

"Bu bir neşter, o halde belki de dışarıdan gelmemiştir, burada bir yerlerde bulmuş olabilir," dedi Ayegui.

"Dedektif," diye seslendi ona doğru bir polis memuru asansörden, "aileniz geldi."

"Siz gidin," dedi Ayegui başını aşağı yukarı sallayarak, "ben birkaç dakika içinde size yetişirim."

Rosaura müdürün odasına yeni girmişti. Onun ardından da Flora, yanında şık bir beyefendiyle içeri girdi ve konuştu:

"Peder Sarasola'nın da benimle gelmesini rica ettim, kendisi hem aile dostumuz hem de psikiyatrist."

"Doktor Sarasola ve ben tanışıyoruz," dedi müdür, gergin bir tavırla adama bakıp onunla tokalaşırken.

Amaia hiçbir şey söylemeden tanışma faslının bitmesini bekledi, sonra peder yanına geldi.

"Dedektif Salazar."

Amaia ne kadar şaşırdığını belli etmeden onunla tokalaştı ve müdürle konuşmaya başlamadan önce herkesin oturmasını bekledi.

"Hastamız son birkaç gündür nasıldı?"

"Morali oldukça iyiydi. Rehabilitasyon gayet iyi gidiyor, artık yürümekte o kadar zorlanmıyor ama konuşmaya gelince, o alanda çok fazla aşama katedemedik, kendisi nadiren konuşuyor. Bu tip hastalıklarda fiziksel ve zihinsel gerileme farklı bir yol izleyebilir."

"Siz şimdi belirgin bir fiziksel düzelme gördüğünüzü mü söylüyorsunuz?"

"İleri seviyede rehabilitasyon tekniklerimiz masajla ve elektro-uyarılmayla birleştiğinde olağanüstü sonuçlar elde ediyoruz," dedi müdür gururla. "Artık hareket kapasitesi arttı, yürütecini sadece tedbir amaçlı kullanıyor. Ayrıca kilo aldı, kas kütlesi arttı ve güçlendi." Suratı bir parça bulutlandı. "Sonuçta Gabriel'i yere devirmeyi başardı. Gabriel hastabakıcı, kendisi biraz cılızdır."

Dedektif Ayegui kapıyı çalma veya kendini tanıtma zahmetine hiç girmeden söze girdi:

"Hasta hangi ilaçları kullanıyordu?" diye sordu pat diye.

"Bunu açıklamam mümkün değil maalesef, bu, doktor hasta gizliliğine aykırı olur," diye cevap verdi müdür, yan gözle Sarasola'ya bakarak. Peder her zamanki alışkanlığıyla ayakta durmuş camdan dışarısını seyrediyor, odanın içinde olan bitenden hiç haberi yokmuş gibi görünüyordu.

"Şu anda hasta gizliliğinin ortadan kalktığını size güvenle söyleyebilirim ama bunun bir önemi yok... ben cevabı biliyorum zaten," dedi Ayegui sırıtarak. "Acaba elimdekiler gibi beyaz, kırmızı ve sarı kapsüllerden, bir de küçük mavi ve pembe haplardan olabilir mi?" dedi, parmaklarını açıp avucundaki ilaç çeşnisini ona şaşkın gözlerle bakan müdüre göstererek.

"Bunları nasıl... nereden?.."

"Odasında olası başka silah var mı diye arama yaparken yatağın içi boş ayaklarından biriyle oynandığını fark ettik. Bir tanesinin ucundaki plastik tıkaç gevşemişti ve ayağın içi buna benzer haplarla doluydu."

"Ama bu imkânsız!" diye haykırdı müdür. "Rosario ciddi derecede hasta. İlaçlarını içmeseydi son birkaç ayda normalleşme yolunda bu kadar büyük adımlar atamazdı," dedi, sanki anlayış beklermiş gibi Flora ve Ros'a bakarak. "Tedavi süreci sıkı gözlem altındaydı. Hastanemiz akıl hastalığı tedavisindeki yenilikçi yaklaşımıyla tanınıyor. Biz hastalarımızın ilerlemelerini ve gerilemelerini sürekli takip edip davranışlarındaki en ufak bir değişikliği bile değerlendirmeye tabi tutarız. İlaçlarındaki veya terapilerindeki en ufak bir değişikliğe bile benim de dahil olduğum dokuz kişilik bir uzman heyet tarafından karar verilir. Rosario'nun tedavisini kesmek tehlikeli sonuçlar doğururdu ve mutlaka fark ederdik. Ama daha öncede de söylediğim gibi Rosario son zamanlarda çok sakin, neşeli ve işbirliğine yatkındı, iş-

tahı artıyordu, kilo aldı ve uykusu düzene girdi. "İlaçları olmadan veya bir sebeple ilaçlarına ara vererek," dedi empati yapıyormuş gibi, "ondaki belirtileri gösteren bir hastanın bu şekilde düzelme göstermiş olması mümkün değil. Buradaki meslektaşım," dedi, Sarasola'yı göstererek, "bu tip tedavilerde belli bir kimyasal dengeye ulaşmanın ne kadar önemli olduğunu size söyleyecektir, bir hastanın ilaçlarını tamamen veya kısmen kesmek, hatta onu tek bir haptan bile mahrum bırakmak geri döndürülemez etkilere sebep olabilir."

"Yatağın ayağının içine sakladığı miktara bakılacak olursa, bu hasta kendi ilaçlarını aylardır almıyormuş. İlaçlardan birkaçının boyası akmış, muhtemelen tükürük yüzünden, ilaçları yutuyormuş gibi yaptıktan sonra ağzından çıkarmış olmalı," dedi Ayegui.

"Size bunun imkânsız olduğunu söylemek..."

"Bu, hastabakıcıya neden saldırdığını da açıklar."

"Anlamıyorsunuz. Rosario'nun ilaçlarını almıyor olması imkânsız, almadan normal davranışlar sergilemesi mümkün değil," diye açıkladı müdür. "Ayrıca daha dün doktorlarından biri onunla ilgili terapötik bir değerlendirmede bulundu." İçini çekerek çekmecelerinden birini açtı ve içinden kalın bir dosya çıkardı.

"Bütün raporların basılı kopyalarını isterim," diye açıkladı. "böylesine hassas hastalarımızın sağlık kayıtlarının yok olmasına yol açabilecek bir bilgisayar virüsüne maruz kalma tehlikesini göze alamayız." Dosyayı masanın üzerine koydu. "Bunu size veremem ama lütfen bir bakın, gerçi konunun yabancısı olanlara bir parça gizemli gelebilir. Belki de nazik doktor bey..." derken sustu ve perişan bir halde pahalı sandalyesine çöktü kaldı.

Amaia masanın yanına yaklaştı, dosyanın üzerine eğildi ve müdüre cep telefonundaki fotoğrafı gösterdi.

"Uzmanlarımıza göre kullandığı silah antika bir neşter, bir koleksiyonun parçası olma ihtimali çok yüksek. Burada buna benzer bir şey bulunduruyor musunuz?"

Doktor endişeli gözlerle fotoğrafa baktı.

"Kesinlikle hayır."

"Anladığım kadarıyla bazı doktorlar bunların koleksiyonunu yapıyormuş. Buradaki doktorlardan birinin buna benzer bir aleti ofisinde bulundurma ihtimali olabilir mi..."

"Bildiğim kadarıyla hayır ama yine de sanmam, burada çok sıkı güvenlik önlemlerimiz var. Önlüğümüzün cebinde tükenmez kalem taşımamız bile yasak. Silah olarak kullanılabilecek her şey yasak –keskin ve ağır cisimler, bağcıklı ayakkabılar, kemerler– ve bu kurallar hem hastalar hem de tüm personel için geçerli, buna doktorlar da dahil. Elbette tıbbi malzemelerimiz var doğal olarak ama sadece ameliyathanede ve güvenli bir şekilde bir dolapta kilitli duruyorlar. Ayrıca hepsi son teknoloji ürünü, bunun gibi şeyler yok."

"Pekâlâ, kliniğin içinden gelme ihtimali yoksa o halde dışarıdan gelmiş olmalı," dedi Amaia, adama şüpheyle bakarak.

"Bu imkânsız," diye karşı çıktı müdür. "Güvenlik sistemimizi gördünüz, ziyaretçiler metal dedektöründen geçiyor ve çantalarını girişte bırakıyorlar. Mavi bölgedeki hastalar ziyaretçi kabul edemiyorlar, diğerleri de sadece bizim izin verdiklerimizi kabul edebiliyor. Rosario ise kardeşleriniz dışında hiç kimseyi göremiyor. Ve hiç istisnasız bütün ziyaretçiler aynı güvenlik kontrollerinden geçiyor. Eğer yanlarında herhangi bir şey, yiyecek ya da okumak için bir şeyler getirmek istiyorlarsa gelmeden önce personele haber vermeleri gerekiyor. Ziyaretçiler hastanın odası dışına çıkamıyor, koridorlarda dolaşamıyor ya da diğer hastalarla herhangi bir şekilde iletişime geçemiyor, gerçi hastaların birçoğu zamanlarının çoğunu odalarında geçirdikleri için ve ziyaret saatlerinde odalarının dışına çıkmaları yasak olduğu için bu zaten imkânsız. Gerçi siz bunu nereden bileceksiniz çünkü annenizi hiç ziyarete gelmiyorsunuz," diye ekledi, alaycı bir sesle. "Ama kardeşleriniz söylediğim her şeyi doğrulayacaktır."

"Ablalarım," diye onu düzeltti Amaia.

"Efendim?" dedi müdür, şaşırmış gibi.

"İkinci kez kardeşleriniz diyorsunuz. Benim iki ablam var sadece," dedi Amaia, eliyle ablalarını göstererek.

Müdürün beti benzi attı.

"Ciddi değilsiniz herhalde... Ağabeyiniz sık sık gelip annenizi ziyaret ediyor," dedi, Amaia'nın ablalarına tasdik bekler gibi bakarak.

"Bizim erkek kardeşimiz yok," dedi Rosaura şaşkınlıktan yüzü asılmış doktoru inandırmak için."

"Doktor," diye bağırdı Amaia, adamı ayağa kaldırıp gözlerinin içine bakmaya zorladı. "O adam annemi ne sıklıkla ziyaret ediyordu?"

"Emin değilim, kayıtlara bakmam lazım ama en azından iki haftada bir gelirdi..."

"Benim neden bundan haberim olmadı?" diye araya girdi Flora.

"Bu da doktor hasta gizliliğinin bir parçası. Kötü niyetli insanları içeri almamak için hastalarımız sadece kendi istedikleri kişileri görebiliyor, istenmeyen ziyaretçilerin iyilikten çok zararı dokunuyor."

"Yani şimdi siz, onun bu kişiyi kendisinin görmek istediğini mi söylüyorsunuz?"

Müdür bilgisayarına baktı.

"Evet, listede dört kişi var: Flora, Rosaura, Javier ve Amaia Salazar."

"Ben de listedeyim," diye mırıldandı Amaia inanamıyormuş gibi.

"Javier Salazar diye biri yok, hiç olmadı, bizim erkek kardeşimiz yok!" diye kükredi Flora. "Bu düzenbazın buraya girmesine nasıl izin verirsiniz anlamıyorum. Bu ne cüret!"

"Ama onu görmek isteyen Rosario'ydu, unutmayın."

Amaia başını sağa sola salladı ve masanın önüne gelip yanında duran Dedektif Ayegui'ye baktı.

"Bu kişi hastayı en son ne zaman ziyaret etti?"

Müdür güçlükle yutkundu, suratını sanki midesi fena halde bulanıyor ve bunu bastırmaya çalışıyormuş gibi buruşturmuştu.

"Bu sabah," diye cevap verdi adam, utançla.

Odadaki herkesten öfkeli homurtular yükseldi. Müdür tökezleyerek ayağa kalktı ve herkesi sakinleştirmeye çalışır gibi ellerini ileri uzattı.

"Bütün güvenlik kontrollerinden geçti, kendini tanıttı, kimlik kartını bıraktı, formu doldurdu, her ziyaretinde bunları yapması gerekiyor. Biz polis değiliz ama rutin kontroller yapıyoruz. Güvenlik sistemimiz mükemmeldir."

"Hiç sanmıyorum," diye adamı susturdu Amaia.

Ayegui işaret parmağını suçlarcasına müdüre doğrulttu. "Bu kişinin olduğu bütün güvenlik kayıtlarını bize hemen verseniz çok iyi olur, bir de doldurduğu formları. Eğer şansımız varsa, belki bir parmak izi buluruz."

Odaya üniformalı polislerden biri girdi. Ayegui'nin kulağına bir şeyler fısıldayınca dedektif başını olur der gibi salladı.

"Benimle gelin, Dedektif Salazar," dedi ve tam çıkacakken arkasını dönüp müdüre:

"O bilgileri hemen istiyorum," demeyi ihmal etmedi.

"Elbette," dedi müdür ve Flora'nın suçlayıcı bakışlarından kurtulduğu için rahatlamış olarak ahizeyi kaldırdı.

Odanın beyazlığını bozan tek şey yerdeki, hastabakıcının kalçasının kenar çizgilerinden akmış olan kan lekeleriydi. Adli tıp uzmanları üzerlerinde kapüşonlu beyaz tulumlar ve ayaklarında galoşlarla adeta odayla iç içe geçmişti. İçlerinden biri bu görüntüyü bozarak yanlarına geldi.

"Sizinle tanıştığıma çok sevindim, dedektif," dedi kadın.

Amaia onun, Lucía Aguirre'nin cesedinin bulunmasına yardımcı olan patologlardan biri olduğunu fark etti.

"Kusura bakmayın," dedi, kadının ismini hatırlamaya uğraşarak. "Sizi tulumların içinde tanıyamadım."

"Tıpkı filmlerdeki olay yeri ekipleri gibi, değil mi?" diye kıkırdadı kadın. "Herkes çok iyi görünüyor, saçlar açık."

"Ne buldunuz?" diye konuya girdi Ayegui.

"Oldukça ilginç bir şey," dedi kadın, odanın diğer tarafına dönerek. "Karyolada birkaç kanlı parmak izine rastladık, sanki yatak çekilmiş gibi. Yatağı çekince arkasındaki duvarda bir yazı bulduk. Gelin bakın," dedi, başıyla içeriyi işaret ederek, "olay yeri incelemesi bitti."

Amaia'nın zihninde bazı sesler yankılanmaya başlamıştı, sesler sadece rüyalarında gittiği bir yerden geliyordu. Birden avuç içlerinin terlediğini fark etti, kalp atışları ve nefesi hızlanmıştı, diğerlerinin bunu fark etmelerine izin vermemesi gerektiğini biliyordu. *Lamia*'ların sesleri gitgide netleşti ve en sonunda hep bir ağızdan haykırmaya başladılar: "Yakala onu, yakala onu, sıçanı yakala."

Amaia yatağın etrafında dolandı. Yatak başının arkasındaki duvarda, hastanenin parlak ışığında ışıl ışıl parlayan, annesinin düzgün el yazısıyla yazılmış kelimeyi gördü. Annesi, hastabakıcının kanıyla duvara tek bir kelime yazmıştı: *"TARTTALO"*.

Amaia tekrar gözlerini kapattı ve yüksek sesle iç çekti. Gözlerini tekrar açtığında sesler susmuştu ama mesaj hâlâ duvarda duruyordu.

17

Santa María de las Nieves'in güvenlik odası bir hapishanede olsa hiç şaşırtıcı olmazdı. İçerisini, koridorları, asansörleri, toplu alanları, odalardan birkaçını, hemşire odasını ve ofisleri kaydeden ekranlar vardı. Elli yaşlarında bir adam olan güvenlik biriminin başı ev sahiplerine özgü bir memnuniyetle onlara bütün sistemi anlattı.

"Hastaların odalarında kamera var mı?" diye sordu Ayegui.

"Hayır," diyen müdürün sesi duyuldu arkasından. "Düşük güvenlik tehlikesi kapsamında olan hastaların odalarındaki mahremiyetine saygı duyuyoruz. Kapılardaki gözetleme deliklerinden bakarak göz kulak olabiliyoruz. Sadece mavi bölgedeki hastalar yirmi dört saat boyunca kayıt ediliyor ama tedavi veya terapide ya da bahçede olmadıkları zaman odalarında kilit altında tutuluyorlar. Rosario'ya gelince, o her zaman tek başına."

Amaia çok az hareketin gözlemlendiği ekranlara baktı.

"Geç oldu," dedi müdür. "Hastaların çoğu ya uyuyor ya da yataklarında."

Güvenlik müdürü ekranlardan birini işaret etti. "Elimde ziyaretçinin olduğu bütün kasetler var. Kolay oldu, sadece kayıt

formunda tarih ve saate baktım. Ama ne yazık ki psikiyatrik değerlendirmede olan hastaların kayıtları dışında bütün kasetler yirmi dört saat sonra siliniyor. Yani bir olay olmadığı sürece demek istiyorum, gerçi benim burada görev yaptığım on iki yıl boyunca ziyaretçilerle ya da davetsiz misafirlerle ilgili tek bir olay bile yaşanmadı. Tabii hastalar söz konusu olduğunda aynı şeyi söyleyemem," dedi adam, müdürün duyamayacağı kadar alçak sesle. "Bazılarının neler yaptığını duysanız hayatta inanmazsınız."

Amaia başını aşağı yukarı sallarken omurgasının ürperdiğini hissetti. Evet, o inanırdı.

"En eskisiyle başlayalım, belki silinmeden önce dikkat çekici bir şeye rastlarsınız."

"Önce şunu bir kesinleştirelim, içinde bu adamın olduğu kasetlerden hiçbiri silinmeyecek," dedi Ayegui.

Güvenlik görevlisi, sanki düşmemek için duvara yaslanmış gibi görünen müdüre baktı.

"Doğal olarak," diye mırıldandı.

Ayegui telefonla kısa bir görüşme yaptıktan sonra telefonu kapattı ve hemen söze girdi:

"Adamın kullandığı kimliğin sahte olduğu tasdik edildi. Buna hiç şaşırmadım; belirli bir ücret karşılığında, sahte kimlik kartlarından tutun da yeni bir kimliğe kadar istediğiniz her şeyi yaptırabileceğiniz çeteler var."

Odanın karanlıkta kalan bir yerinden müdürün derin iç çekişi duyuldu. "Şu görüntülere bir bakalım."

Güvenlik kameraları hastanenin büyük bir kısmını görebilecek şekilde yerleştirilmişti. Girişteki kameralar öyle bir yerleştirilmişti ki kameralara görünmeden kimsenin dışarı çıkması mümkün değildi, içeriye girmek isteyen birinin sebep olabileceği güvenlik ihlalleri onları pek endişelendirmiyordu anlaşılan. Sonuç olarak aklı başında hangi insan üzerinde "Yüksek Güvenlikli Psikiyatri Hastanesi" tabelası olan bir yere girmeye çalışırdı ki?

Ekranda kırk yaşından büyük olmayan, ince yapılı, kot pantolon ve boğazlı kazak giymiş, gözlüklü, beyzbol şapkalı ve keçi sakallı bir adamın ana güvenlik kapısındaki metal dedektöründen kimlik kartını uzatarak içeri girdiğini ve bir hastabakıcı tarafından Rosario'nun odasına götürüldüğünü gördüler. Toplamda kayıtlı üç ziyaret görünüyordu. Adam hepsinde aynı kıyafetleri giymiş ve o sabah dışında hiçbirinde kameralara bakmamıştı. O sabah çıkış kapısından önceki güvenlikten geçtikten sonra kısa bir an için şapkasını çıkarmıştı.

"Sanki bize kasıtlı olarak yüzünü gösteriyor," dedi Ayegui.

"Korkarım bu pek bir işe yaramayacak," dedi güvenlik görevlisi. "Otoparkı gören kamera çok yüksekte. Bu görüntüyü büyüttük ama pek fazla şey görünmüyor."

"Başka kaynaklarımız da var," dedi Ayegui, "neler yapabileceğimize bir bakalım." Sonra müdüre döndü: "Bunları almak için mahkeme emrine ihtiyacım var mı?"

"Hayır, tabii ki yok," dedi müdür üzgün bir sesle.

Flora geniş ofisin ortasında ayakta bekliyordu. İçeri girer girmez Amaia müdüre döndü:

"Annem şu an nerede?" diye sordu.

"Rosario'yu merak etmenize gerek yok. Sakinleştirici verdik, şu anda uyuyor. Yüksek güvenlikli bölüme transfer ettik, onu tekrar muayene edip tedavisine başlamadan önce ziyaretçiyle görüşmesine izin vermemiz mümkün değil."

Flora buna sevinmiş gibi görünüyordu. Montunu düzeltti, hafifçe gülümsedikten sonra müdürün gözlerinin içine baktı. Amaia onun saldırıya geçmek üzere olduğunu biliyordu.

"Doktor Franz, lütfen annemin bir an önce transfer edilebilmesi için gerekli işlemler yapılsın. Bu olaydan sonra bu kurumda gerekenden bir saniye bile fazla kalması mümkün değil ve bu soruşturma biter bitmez bundan kimin sorumlu olduğunu öğreneceğimden emin olabilirsiniz. Hem sizi hem de Santa María de las Nieves'i dava etmeyi düşünüyorum."

Müdürün yüzü kıpkırmızı oldu. "Lütfen, bunu yapamazsınız..." dedi kekeleyerek. "Onu şu anda transfer etmek bir hata olur, ciddi bir geriye dönüş yaşayabilir."

"Gerçekten mi? Haftalardır ilaçlarını içmemesinden daha ciddi ne olabilir? Ya da ona silah veren yabancıların onu ziyarete gelmesinden? Hiç sanmıyorum, doktor."

"Bu olanlar için son derece üzgünüm ama şunu unutmayın biz de kandırıldık. Biz o adamın kardeşiniz olduğunu sanıyorduk, polis onun sahte kimlik kullandığını tasdik etti. Onun ziyarete gelmesini isteyen annenizdi ve o geldiğinde çok mutlu görünüyordu. Şüphelenmemizi gerektirecek hiçbir şey yoktu."

"Yani siz şimdi bana zihnen sorunları olan bir kadının size ne yapacağınızı söylemesine izin verdiğini mi söylüyorsunuz?" dedi Flora sert bir sesle. "Peki, ilaçlarını almıyor olmasını nasıl açıklayacaksınız?"

"Bunu açıklayamam," diye itiraf etti müdür. "Rosario'nun tıbben kendini kontrol etmesine olanak yok... sadece, yani..." Müdürün aklına bir şey gelmişti sanki, sonra bunun ne kadar saçma olduğunu fark etmiş gibi yalvarıp yakarmalarına devam etti. "Tanrı aşkına, onu buradan almayın. Bu hastane için çok korkunç bir darbe olur," dedi, hafifçe titreyerek.

Amaia eleştirilerin hedefindeki bu adama acıdığını hissetti, sanki birazdan kalp krizi geçirecekmiş gibi görünüyordu. Ablalarına baktıktan sonra diğerlerine doğru döndü.

"Bizi birkaç saniye yalnız bırakabilir misiniz acaba?"

"Elbette," dedi Doktor Franz ve Dedektif Ayegui aynı anda kapıya doğru yönelerek.

"Sadece aile," dedi Amaia, pencerenin kenarındaki yerinden bir milim kıpırdamamış olan Peder Sarasola'ya dönerek.

Herkes odadan çıktıktan sonra Amaia ve ablaları oturdular.

"Ben onu buradan almamız gerektiğini düşünüyorum, Flora."

Flora, kız kardeşinin ona karşı çıkmasını bekliyormuş gibi şaşkınlıkla baktı.

"Ama ilk önce bana Peder Sarasola'yı nereden tanıdığını ve onun burada ne işinin olduğunu söylemeni istiyorum, gerçi tahmin edebiliyorum ama olsun."

"Benimle yaklaşık üç ay önce iletişime geçti," dedi Flora. "Peder Sarasola tıp doktoru, uzmanlık alanı psikiyatri ve alanının en iyilerinden biri bence. Bana *Ama*'nın durumundan haberdar olduğunu söyledi çünkü vaka olarak çeşitli uluslararası psikiyatri sempozyumlarında geçiyormuş. Onun gelişim süreciyle yakından ilgileniyormuş ve tedavisiyle ilgili yenilikçi bazı fikirleri varmış. Onu Pamplona'daki Opus Dei kliniğine transfer etmeyi ve ücretsiz olarak bakımını üstlenmeyi teklif etti. Oranın ücretlerinin astronomik olduğunu söylememe bile gerek yok sanırım ama bu beni ikna etmeye yetmedi. Teklifi ilgimi çekmişti. Fakat *Ama*'nın yeni yöntemler ve yeni tedavilerden faydalanabilmesinin onun için bir fırsat olduğunu düşünsem de o burada çok mutlu görünüyordu ve benim şimdiye kadar en önem verdiğim şey onun mutlu olmasıydı. Ama şimdi, elbette en başta güvenliği geliyor, anlaşılan buraya herkes elini kolunu sallaya sallaya girebiliyor, ayrıca ilaçlarını bile almıyormuş. Ne yapayım siz söyleyin."

Ros başını evet der gibi salladı. "Ben seninle aynı fikirdeyim, ayrıca o zavallı adamı neredeyse öldürecekmiş, bunu da unutmayalım..."

"Evet, o da var," dedi Flora.

Amaia ayağa kalktı. "Peki ama transfer edilmesini kabul etmeden önce Peder Sarasola'yla konuşmak istiyorum."

Peder Sarasola, Amaia'nın bu teklifine hiç şaşırmış görünmüyordu ve Doktor Franz'ın konuşabilmeleri için onları aldığı ofisin kapısını kapatırken bunu açıkladı.

"Dedektif Salazar, sizinle ablalarınızla konuştuğum kadar açık konuşamayacağımı biliyordum. Bu görüşmeyi dört gözle bekliyordum."

"Peki neden?" diye sordu.

"Çünkü siz açıklamalarla yetinmiyorsunuz, gerçeği istiyorsunuz."

"Pekâlâ, o zaman gerçeği söyleyerek beni mutlu edin. Annemi neden tedavi etmek istiyorsunuz?"

"Anneniz gibi bir vakanın klinik açıdan ne kadar ilginç olduğu konusunda saatlerce konuşabilirim ama bu kadarı her şeyi açıklamaya yetmez. Bence onun, peşindeki lanetten korunması için buradan transfer edilmesi gerekiyor."

Amaia'nın ağzı şaşkınlıktan açık kaldı. "Sözünüzün eri bir adammışsınız gerçekten."

"Bence annenizin, onun yolundan çekilmesi ve onun görevini yerine getirmesine engel olunması için tecrit altında tutulması gerekiyor."

Amaia hiçbir şey demeden pederin devam etmesini bekledi.

"Annenizle bir süredir ilgileniyoruz. Sadece belirli tür vakalarda rastlanan, farklı bir davranış kalıbı gösteriyor ve bu vakanın bizim ilgimizi çekme sebebi de çok küçük bir nüans."

"Peki nedir o nüans?"

"Annenizin vakasını diğer akıl hastalığı vakalarından ayıran nüans kötülük."

"Kötülük," diye tekrar etti Amaia.

"Katolik Kilisesi çok uzun yıllardır kötülüğün sebeplerini araştırıyor. Son yıllarda, psikiyatride davranış bozuklukları alanında çok hızlı gelişmeler kaydedildi ancak Orta Çağlarda raporlanan ilk vakalardan itibaren hiçbir gelişme kaydedilmeyen bazı hastalıklar da var. Kötü insanların var olduğu gerçeği yeni bir şey değil. Ben delilerden veya zihinsel bozuklukları olanlardan bahsetmiyorum, bahsettiğim insanlar zalim ve kalpsiz olanlar, diğer insanlara acı çektirmekten zevk alan kişiler. Bu insanlara ve davranışlarına hükmeden kötücül bir şey var, onları etkileyen akıl hastalıkları da her zaman rastlanan basit hastalıklar değil, bunlar kötülüğün gelişip serpilebilmesi için mükemmel bir

zemin hazırlayan hastalıklar. Onları delirten de bu kötülük işte, sanıldığı gibi tam tersi değil."

Amaia sanki bir düşten uyanıyormuş gibi başını sağa sola salladı. Doktor Sarasola, Amaia'nın şimdiye kadar bir isim vermeden sahip olduğu bir inancı kelimelere döküyordu ve onun dudaklarından bu kadar kolaylıkla dökülen bu kelime, Amaia'nın şimdiye kadar kullanmaya cesaret bile edemediği bir kelimeydi. Küçüklüğünden beri Rosario'nun aklından sorunları olduğunu biliyordu ama aynı zamanda annesinin bu şeyi, onları birbirinden ayıran o belirsiz bölgeden uzak duracak kadar kontrol altında tutabildiğinin de farkındaydı. Bu bölgeye sadece geceleri giriyordu, Amaia'nın yatağının üzerine eğildiğinde ve o sırada kızını, onu yemekle tehdit edecek kadar deli, onun korkusundan zevk alacak kadar kötü ve tüm bunları kimsenin onu göremeyeceği bir sırada yapacak kadar da kendinde oluyordu.

"Size katılmıyorum," diye yalan söyledi Amaia, bir yandan da Sarasola'nın ne kadar ileri gideceğini merak ediyordu. "İnsanoğlunun bir çok şeyi yapabilecek güçte olduğunu biliyorum. Evet, bazı insanlar korkunç eylemlerde bulunuyorlar ama kötülüğe gelince... Bunu sebebi yetiştirilme tarzları, sevgisizlik, akıl hastalığı, uyuşturucu, kötü arkadaşlar olabilir... Ama ben bu insanların kötücül bir dış güç tarafından yönetildiklerine inanmayı reddediyorum. Anladığım kadarıyla Kilise özgür iradeden bahsediyor, bu da her şeyin insan doğasına bağlı olduğu anlamına geliyor, yoksa iyiliği nasıl açıklayacağız?"

"İnsanların karar vermekte özgür oldukları doğru ama bunun bir sınırı, bir limiti var, bir yerden sonra insan kendini bırakıyor ve saf kötülüğe teslim ediyor. Ben bir adamın bir anlık kızgınlıkla başvurduğu bir şiddet eyleminden bahsetmiyorum. Bu adam sakinleşip ne yaptığını fark ettikten sonra hissedeceği tek şey keder ve pişmanlıktır. Ben anormal bir zalimlikten bahsediyorum, vahşi bir eylemde bulunan birinden bahsediyorum, mesela gecenin bir yarısı eve gelip karısının başını çekiçle parçalayan, sonra

da aynı şeyi bir yaşındaki ikizlerine ve beşiğinde uyuyan üç aylık oğluna yapan adam gibi. Ya da telefonun şarj kablosuyla dört çocuğunu boğan kadın gibi. Kadın çocukları tek tek öldürmüş, bu cinayetleri işlemesi bir saatten fazla sürmüş... Ve evet, kadının uyuşturucu kullandığını kabul ediyorum. Fakat ben para için annesinin başının etini yedikten sonra çok büyük bir pişmanlık hisseden yüzlerce uyuşturucu bağımlısı gördüm ama onlar asla böylesine vahşi davranışlar sergilemediler ve asla da sergileme-yeceklerdir. Bazı durumlarda ve bazı şartlar altında uyuşturucu bağımlılığının yükselen bir dalga gibi en sonunda baraj kapaklarını yıkıp geçeceğini kabul ediyorum ama o yıkıntıların arasından ne sızacağı başka bir mesele, tıpkı içeriye neyin girmesine izin verecek olmamızın başka bir mesele olduğu gibi. Bundan daha fazlasını söylememe gerek olduğunu sanmıyorum çünkü bunlar sizin çok aşina olduğunuz şeyler."

Amaia korkulu gözlerle adama baktı. Kendini, daha önce sadece Dupree'nin yanında hissettiği gibi çırılçıplak hissediyordu. Dupree de kötülük ve anormal davranışlar arasındaki farklara dair bazı şeyler biliyordu.

"Kötülük diye bir şey var ve yeryüzünde iş başında. Bunu nasıl ayırt edebileceğimizi siz de en az benim kadar biliyorsunuz. Evet, insanların bu konuda kafaları karışık ama bu kafa karışıklığının büyük bir kısmı Tanrı'nın yolundan ve Kilise'den ayrılmış olmalarından kaynaklanıyor."

Amaia kaşlarını çattı.

"Sakın bana öyle bakmayın. Bundan yüz yıl önce herhangi bir kadın veya erkek yedi ölümcül günahı kolaylıkla tanıyabilir, İsa'nın öğrettiği duayı ezbere okuyabilirdi. Günahkârın suçlu olduğunu gösteren, onun ruhunu ve bedenini mahveden de işte bu günahlardır: kibir, açgözlülük, kıskançlık, öfke, şehvet, oburluk, tembellik. Bu günahlar tıpkı yüz yıl önce olduğu gibi şu anda da dünyadaki varlıklarını sürdürüyor ama bunları sayabilecek bir avuç insandan fazlasını zor bulursunuz. Ben bir psikiyatristim

ama şunu itiraf edeyim, modern psikiyatri, Freud'un psikanalizleri ve bütün o saçmalıklar insanların kafasını karıştırdı, onları dışladı, bütün sorunlarının sebebinin çocukken yeterince anne sevgisi görmedikleri olduğu konusunda onları ikna etti, sanki bu tek başına her şeyi açıklamaya yetiyormuş gibi. Ve bu insanlar kötülüğü ayırt edemedikleri için her türlü anormalliğe delilik etiketini bastılar: 'Böyle bir şey yaptıysa deli olmalı.' Ben insanların kendilerini psikiyatri konusunda bir otorite ilan ederek kendilerini haklı çıkaracak teşhisleri koyduklarına birçok kez şahit oldum. Ama kötülük diye bir şey var, orada bir yerde ve siz de en az benim kadar iyi biliyorsunuz ki annenizin böyle olmasının tek sebebi akıl hastalığı değil."

Amaia kendisinin bile kelimelere dökmeye cesaret edemediği ama içgüdüsel olarak şüphe duyduğu bu konularda adamın nasıl bu kadar uzun uzadıya konuşabildiğini düşündü. Bir karar vermesi gerekiyordu, hem de hemen.

"Peki ne yapmamızı öneriyorsunuz?"

"Biz hem onun akıl hastalığını hem de ruhunu tedavi edeceğiz. Ekibimiz dünyanın en tanınmış uzmanlarından oluşuyor."

"Şeytan çıkarmayı düşünmüyorsunuzdur umarım?"

Peder Sarasola kıkırdadı. "Bunun bir işe yarayacağını sanmıyorum, anneniz şeytan tarafından ele geçirilmiş değil. O sadece kötü biri, ruhu gece kadar karanlık."

Amaia'nın kalbi duracak gibi oldu. Düşünme yetisini kazandığı zamandan beri bildiği bir gerçeği pederin ağzından duyunca ve yıllardır içinde baskılayarak biriktirdiği acılar bir anda serbest kalınca göğsü sıkıştı.

"Onu delirten şeyin kötülük mü olduğunu düşünüyorsunuz?"

"Hayır, ben annenizin burnunu sokmaması gereken şeylere burnunu soktuğunu düşünüyorum. Şimdi de bunun bedelini ödüyor."

Amaia birazdan ağzından çıkacak olanların sonuçlarını kafasında tarttı. "Onu ziyarete gelen kişinin, başkalarını da kendi canlarını alma konusunda azmettirdiğini düşünüyorum."

"Bunun annenizin umurunda olduğunu sanmıyorum. Onun işi henüz bitmedi."

Amaia bu adamın olağanüstü algılama gücü karşısında başının döndüğünü hissetti, adam onun zihnini kitap gibi okuyordu sanki.

"Hiç ziyaretçisi olmaması, kimseyi görmemesi gerekiyor, ablalarını bile, öyle mi?"

"Bizim kurallarımız bunlar. Bu şartlar altında sanırım herkes için en iyisi bu."

Amaia odanın kapısının hemen dışında tulumunu çıkaran genç teknisyeni anında tanıdı.

"Tekrar merhaba," dedi, kadının yanına yaklaşarak. "İşiniz bitti mi?"

"Merhaba, dedektif. Evet, her şeyi aldık, parmak izi, fotoğraf, numune... İşimiz bitti."

Amaia kapıdan içeri bakarak adli tıp uzmanlarının arkalarında bıraktıkları izleri dikkatle inceledi. An itibarıyla odanın ortasında duran karyola yerdeki kan lekesinin bir kısmını kapatıyordu. Yorgan düzgünce katlanmış ve başka bir ofisten getirildiği çok belli olan, ve beyaz duvarlar yüzünden iyice ortaya çıkan deri bir sandalyenin üstüne koyulmuştu. Pencerelerde perde yoktu, pencerenin altındaki masa ve sandalye hem duvara hem de yere sabitlenmişti. Karşıdaki duvarda iki kapalı kapı vardı. Neşterin içine konulduğu köpük yastıkta uzun bir kesik vardı. Dokunulma ihtimali olan her yüzeyin üzerinde parmak izi almak için kullanılan yağlı siyah toz vardı.

"Bu kapıların arkasında ne var?" diye sordu Amaia genç kadına.

"Biri elbise dolabı, diğeri tuvalet, kapaksız ve ayak pedalıyla çalışan bir lavabo. Onları inceledik. Elbise dolabı sadece temiz kıyafet almak için kullanılıyor, içinde çok fazla eşyaya yer yok, hastalar hastane önlüğü, sabahlık ve terlik giyiyorlar."

Amaia çantasından bir çift plastik eldiven çıkarıp giydikten sonra sanki içeri girmesine engel olan görünmez bir bariyer varmış gibi kapı eşiğinden başlayarak odayı incelemeye başladı.

"Fazla tulumunuz var mı acaba?"

"Ah, evet, elbette," dedi genç kadın ve spor çantasına eğilip içinden yeni bir tulum çıkardı. "Ama buna gerek olduğunu sanmıyorum, odadaki incelemeyi bitirdik, bu şekilde girebilirsiniz."

Amaia artık olay yerini kontamine etmesi gibi bir risk olmadığını biliyordu ama yine de tulumu aldı.

"Üstüm başım kirlensin istemiyorum," dedi, plastik paketi yırtarken.

Genç kadın meslektaşına şaşkın gözlerle baktı.

"Biz gidiyoruz. İhtiyacınız olan başka bir şey var mı?"

"Hayır, teşekkür ederim."

Asansörün kapısı kapandığında Amaia galoşlarını giymiş ve kapüşonu kafasına geçirip kafasına uyacak şekilde ayarlamıştı. Sonra çantasından bir kâğıt mendil çıkardı, çantasını adli tıp uzmanlarının eşyalarını koydukları yere bıraktı ve kapının önünde dikilmeye devam etti, içeriye giremiyordu bir türlü. Odaya adımını atmadan önce yutkundu ve burnunu ve ağzını peçeteyle kapattı.

İçeri girdiğinde fark ettiği ilk şey zavallı hastabakıcının baskın olmayan dışkı ve mide sıvılarının kokusuyla karışmış olan kan kokusuydu. Bir an bu kokuları duyabildiğine sevindi çünkü diğer kokuyu baskılıyorlardı. Ama odanın içinde yürüdükçe koku yoğunlaştı ve en sonunda her yeri korkunun baş döndürücü kokusu kapladı. Kokuların hatırlattığı anılar her zaman en keskin, en canlı ve çağrışıma açık olanlardı. Bunlar deneyimlenen hislerin ayrılmaz bir parçası oldukları için birkaç ipucu bile birçok şeyi anımsamamıza olanak sağlayabilirdi.

Amaia, onun kokusunu aldığında sırtından aşağıya doğru bir ürpertinin yayıldığını hissetti. Derin derin nefesler alarak gözlerine dolan yaşları durdurmayı becerdi. Koku alma nöronunun

aksonları hep aynı prize takılarak aynı ampulü yakar, kokuyu saklamak için aynı arşivi kullanır. Böylelikle kokuyla ilgili anılar hafızalarda yaşamaya devam eder. "Katilin kokusunu hafızanda şeref konuğu olarak saklamalısın," dedi kendi kendine, yarı histerik ve öfkeli bir halde. Üzerine çökmeye başlayan, görüş alanının kenarlarını bulanıklaştırdıktan sonra onu tamamen karanlıkta bırakan panik hissini kontrol etmeye çalıştı. Kötücül, hatta uğursuz bir oyunun kahramanı gibiydi. Herkes karanlıkların içinde eriyip yok olurken güçlü spot ışıklarının altında titriyordu.

Hayır, dedi kendi kendine. Hayır! Ve onu yutup aşina olduğu o uçuruma atacakmış gibi görünen karanlık dalgayı görmemek için gözlerini kapattı.

Küçük kızın sesini net olarak duyabiliyordu. Cennettekiyüce-tanrımız-banaisminilütfetti... Kız çok korkuyordu, çok küçüktü...

"Ben artık küçük bir kız değilim," diye fısıldadı, elini içgüdüsel bir hareketle tabanca kılıfının üzerine koyarak. Antiseptik tulumun altındaki Glock'un pürüzsüz yüzeyini hissettiğinde oda bir kez daha aydınlandı. Dengesini bulabilmek için birkaç saniye hiç kıpırdamadan yerinde durdu. Gözlerini tekrar açtığında adli tıp uzmanları tarafından biraz önce incelenmiş bir olay yerinde olduğunu gördü. Minik banyoya gitti, elbise dolabını kontrol etti. Parmaklarını karyolanın kenarında gezdirirken eldivenlerinin altına işleyen soğuk metali hissetti. Odanın sabit bir parçası olan sandalyeye yaklaştı ve dikkatle baktı, sanki üzerinde görünmeyen bir iz varmış gibi. Üzerine oturmayı düşündü ama sonra bundan hemen vazgeçti. Ofis sandalyesindeki katlı yorgan ve çarşafı kendisinden olabildiğince uzak tutarak kaldırdı. Annesinin kokusunu içine çekmemek için kâğıt mendille kararlı bir şekilde ağzını ve burnunu kapatmaya devam ediyordu, korkunun onu bir kez daha ele geçirmesini istemiyordu. Tek eliyle sandalyeyi, çubuk floresan lambanın ışıltısının altında parlayan kanın olduğu duvarın önüne çekti.

Sandalyeye oturdu ve sanki bir müzede ona haykırarak seslenen kelimeye dikkatle baktı. Sanki zalim bir bağışçının ısrarlarıyla sanatçıların eserlerinin sergilendiği, dehşet verici bir korku müzesindeydi ve bütün eserler sadece ona ithaf edilmiş ortak bir temayı yansıtıyordu. Bu öyle bir temaydı ki sanatçının son eseri birbirinden bağımsızmış gibi görünen birkaç katil, kadınların kollarını ampüte edip toplayan acımasız bir azmettirici ve... annesi arasındaki inkâr edilemez bağlantıyı kesin bir şekilde kanıtlamış oluyordu. Aklına gelen bu son düşünce kahkahalarla gülmesine yol açtı, o kadar yüksek sesle güldü ki odada yankılanan sesini duyunca irkildi. Tam bir kahkaha gibi değil de daha çok bu ortama uygun, histerik ve boğuk bir çığlık, diye düşündü. Bütün bunlar akıl sağlığı bozuk birinin eseri miydi?

"Delilerin bile davranış profiller vardır." Quantico'daki eğitmenin sesini duydu. Ama buna rağmen Amaia bu insanın deli olduğuna inanmıyordu, bu kadar çok insanın davranışını manipüle edebildiğine göre nasıl deli olabilirdi? FBI'ın Davranış Analiz Ünitesi'nde kayıtlı onlarca farklı katil türünün arasında en gizemli ve en sıra dışı olanı "azmettiriciydi", bu aynı zamanda kendisinin de en az bildiği türdü.

Azmettiricinin kendi ihtiyaçları üzerindeki kontrolü, müritlerinin üzerindeki acımasız kontrolü tanrısaldı. Onun yeteneği de buydu: başkalarının ona bir tanrıymış gibi tapmalarına ve hizmet etmelerine izin vermek. Müritlerine karşı yardımseverdi ama aynı zamanda kimsenin onu öfkelendirmeye cesaret edemeyeceği derecede zalim ve hoşgörüsüzdü. Kendini sevmelerine müsaade etmek, veriyormuş gibi görünürken almak, özgürleştiriyor gibi görünürken köleleştirmek, gizlice kontrol etmek ve yarattığı varlıkların üzerinde görünmez bir güce sahip olup onlara mutlak bir şekilde hükmetmek. Polis profil uzmanın en zorlu görevi azmettiricinin müritlerini ne şekilde seçtiğini, onları kendine hizmet etmelerini sağlayacak kadar büyüleyip etkilemeyi nasıl başardığını analiz etmekti.

Son derece sabırlı bir kişiyle karşı karşıya oldukları konusunda en ufak bir şüphesi bile yoktu. Padua'dan mağaradaki kemiklerin birkaç yıl öncesine, eylemlerine başladığı, ilk kurbanını, ilk kölesini bulduğu döneme ait olduğunu öğrenmişti. Zuriñe Zabaleta'nın, Bilbao'da öldürülmesinin üzerinden dört yıl geçmişti; Logroño'daki kadının, Izaskun López'in öldürülmesinin üzerinden üç; kocası köpeğini öldürdükten sonra kendisini de öldüren María Abásolo cinayetinden iki buçuk; Johana Márquez vakasının üzerinden bir yıldan biraz daha fazla; Lucía Aguirre'nin ölümünün üzerinden de –kadının kayıp ihbarından Amaia'nın doğum izninin sona ermesine ve Quiralte'nin ona cesedin nerede gömülü olduğunu söylemesine kadar– yaklaşık altı ay geçmişti. Her vakada kadınlar kocaları veya partnerleri tarafından öldürülmüşlerdi ve katiller olaydan hemen sonra ya da hapishanedeyken arkalarında aynı mesajı bırakarak intihar etmişlerdi. Her vakada ölümden sonra kurbanın sağ kolunun dirsekten itibaren kesildiği anlaşılmıştı ve uzvun kesilmesindeki titizlik katilin cinayet işleme yöntemine hiç uymuyordu. Cinayet sırasında DNA'sı Arri Zahar Mağarası'nda bulunan kemiklerle karşılaştırılan ve eşleşen Johana Márquez vakası dışında kesik uzuvlardan hiçbirinin yeri tespit edilememişti. Aynı prosedürü diğer kurbanlarla sürdürmeleri şimdiye kadar mümkün olmamıştı. İspanya'nın DNA veritabanı daha yeni yeni oluşturuluyordu. Sadece silahlı kuvvetlerin, güvenlik hizmetlerinin, sağlık personelinin girişine izin verilen ve sadece birkaç suçlu ve bir avuç kurbandan oluşan veritabanı çok işe yaramıyordu. Bu yüzden CODIS –Birleşik DNA Dizin Sistemi*– kullanıyorlardı. Eski cinayetlerde elde edilen DNA'larla karşılaştırma yapabilmelerine olanak tanıyan bu sistem olağanüstü sonuçlar elde etmelerini sağlıyordu. Ünlü Tony King vakasında olduğu gibi yıllardır bulunamayan katilleri bu sayede yakalayabilmişlerdi.

* The Combined DNA Index System. (ç.n.)

DNA testlerinin sonuçlarına ihtiyacı vardı; eğer mağaradaki kemiklerin o kadınlara ait olduğunu kanıtlayabilirse önü açılmış olacaktı. Testleri Zaragoza veya San Sebastián'a göndermek yerine Navarra'daki Nasertic laboratuvarına göndermeye başladıklarından beri işler hızlanmıştı. Ama buna rağmen acil olduğu belirtilmemiş bu testlerin sonuçlarının gelmesi en az iki hafta sürüyordu.

Amaia tulumunun fermuarını açtı ve cep telefonunu çıkardı, saati kontrol etti, adres defterinde bir numaraya baktı, numarayı çevirdi ve gözlerini duvardan ayırmadan beklemeye başladı.

"İyi akşamlar, dedektif, bu saatte hâlâ çalışıyor musunuz?" Ağır Rus aksanlı bir kadın açtı telefonu.

"Sanırım siz de öyle," dedi Amaia.

Randımana inanan bir insan olan Doktor Takchenko kibar gevezeliklerle vakit kaybedecek biri değildi.

"Ben gece kuşuyum, biliyorsunuz. Sizin için ne yapabilirim, dedektif?"

"Yarın size *Guardia Civil*'in kemiklerden aldığı bazı DNA numunelerini yollayacağım. Eşleşme olup olmadığına bakmak için bunları iki farklı numuneyle –biri tükürük, diğeri de saç– karşılaştırmanızı istiyorum.

"Bunları kaç DNA numunesiyle karşılaştırmamı istiyorsunuz?"

"On iki."

"O zaman akşam gelin, testler sabaha kadar sürer. Tükürük kolay ama saçtan DNA örneği almak vakit alır." Sonra da telefonu kapattı.

Amaia hiç hareket etmeden bir süre daha yerinde oturmaya devam etti, sessizce duvara yazılmış kelimeyi düşündü. Gerçekler ve sorular havada uçuşan fikirler gibi zihnine akın etmeden önce zihnini boşaltarak bir anda dalabileceği ilkel bir yere konsantre olmaya çalışıyordu. Katilin ona ne söylemeye çalıştığını anlama yolunda atılan ilk adım mantık değil, içgüdü ve algıydı. *Tarttalo.*

İmzasını mitolojik canavar Tepegöz'den almış olması onun merhametsiz, zalim ve yamyam doğası hakkında çok şey söylüyordu, bütün suçlarını ortaya seren kemikleri mağaranın ağzında sergileyecek kadar da gözü pekti ama bu *tarttalo* aynı zamanda gerçek azmettiricinin kendisi olduğunu göstermek için başkalarının işlediği suçların altına da imzasını atmak zorundaydı. Bu imza kölelerinin üzerinde sağladığı kontrolün en tepe noktasıydı, bu suçların kaç farklı el tarafından işlenmiş olduğunun hiçbir önemi yoktu çünkü tek bir yaratıcı vardı. Cep telefonunu duvara tutup bir fotoğraf çekti ve bunu Dedektif Yardımcısı Etxaide'ye gönderdi. On saniye kadar sonra Etxaide onu aradı. Bir anda Jonan'ın sesini duyunca rahatlayarak gülümsedi.

"Siz neredesiniz?" diye sordu genç adam Amaia telefonu açınca.

"Annemi yatırdıkları hastanedeyim. Birkaç saat önce kendisi, onun oğluymuş gibi davranan fail tarafından içeri sokulan sivri uçlu bir silahla bir hastabakıcıya saldırmış. Adamın onu son birkaç ay içinde birkaç kez ziyaret ettiğini öğrendik."

"Anneniz iyi mi? Yani, o..."

"Hayır, iyi, Jonan. *Guardia Civil*'in Arri Zahar Mağarası'nda buldukları kemik numunelerini bize vermeleri için sorgu yargıcından arama emri çıkartmayı başardım. Biraz önce Doktor Takchenko'yla konuştum, sonuçlar yarın sabah çıkarmış. Sen hazır ol."

Jonan kısa bir süre hiç konuşmadı.

"Patron, bu her şeyi değiştiriyor. Artık anneniz de işin içinde, bu vaka artık kişisel bir kışkırtmaya dönüştü, doğrudan sizi hedef alıyor. Buna benzer bir örnek olarak aklıma sadece cinayetlerini soruşturan dedektife mektuplar yazan Karındeşen Jack ve birkaç gazeteye mektup gönderen Ted Bundy ve Zodiac Katili geliyor. Bu herif hem çok daha incelikli hem de daha düz, annenize kadar ulaşmış olması onun ne kadar kibirli olduğunun açık bir kanıtı. Kendini kardeşiniz olarak tanıtarak denginiz oluyor. Size meydan okuyor."

Amaia da bunu düşünmüştü. Evet, açık bir meydan okumaydı bu. Bu sonuca ulaşmasını sağlayan olayları sıraladı zihninde: Amaia *basajaun* vakasını soruştururken taklitçi bir katil olarak ortaya çıkmıştı; Jasón Medina öldüğünde üzerinde ismi yazılı olan not; Quiralte'nin sadece onun tarafından sorguya çekilmek konusundaki ısrarı, hatta öyle ki Lucía Aguirre'nin cesedinin yerini söylemek için doğum izninin bitmesini beklemesi ve ondan sonra kendini öldürmesi; Teğmen Padua'nın onu bu vakaya çekmeye çalışmaktaki ısrarı... Sırf onun dikkatini çekmek için gizli gizli organize edilmiş olaylar. Ve şimdi de Rosario, onun bu kadar yakınına gelmek şimdiye kadarki en cesur hamlesi olmuştu... ama yine de yolunda olmayan bir şey vardı.

"Bunun üzerine biraz düşünmem lazım," dedi Amaia.

"Komisere bu olaydan bahsedecek misiniz?"

"Sonuçları aldıktan sonra. Elimizde bir eşleşme olur olmaz onu bilgilendireceğim ve böylece resmi olarak bir soruşturma açabileceğiz. Ama şimdilik bu kişisel bir mesele, akıl hastası bir kadın hastabakıcılardan birine saldırıyor ve duvara saçma sapan bir şeyler yazıyor. Şüpheliye ait elde ettiğimiz görüntüler çok iyi değil, bundan bir şey çıkacağını sanmıyorum. Adamın içeri girebilmiş olması sadece hastane güvenliğinin ne kadar kötü olduğunu kanıtlıyor."

"Peki ya Markina?"

"Markina..." Bu konuyu ona açma fikri bile onu tiksindiriyordu ama bundan kaçmasının bir yolu yoktu – sonuç olarak mahkeme emirlerini imzalayacak olan oydu.

"Yarın numunelerin mahkeme emri çıkana kadar bekleyelim."

Jonan kadının sesindeki bıkkınlığı duyunca, "Hastane nerede, patron? Gelip sizi alayım mı?" diye sordu.

"Sağol, Jonan. Hiç gerek yok. Arabayla geldim. Burada işim bitti. Seninle sabah karakolda görüşürüz."

Amaia kapıya doğru yürürken son bir kez dönüp odaya baktı. O anda odada olmayan annesinin kötücül gücü tekrar gözle

görülür ve elle tutulur hale gelmişti. Amaia eşikten geçti, onu bekleyen zavallı Doktor Franz'la birden karşılaşınca irkildi.

Adamın yüzü kâğıt gibi bembeyazdı, şık takım elbisesiyle aynı renkteydi. Buruş buruş olmuş kravatı ve gömleğinin kıvrılmış yakası onu olduğundan da perişan gösteriyordu ama sesinde mantıklı düşünebilen bir insanın sakin ve nesnel tınısı vardı.

"Sizce de bu işte bir mantıksızlık yok mu?"

Amaia adamın vücut dilinden konuşmaya devam edeceğini fark ettiği için konuşmadan bekledi.

"Bu olay olduğundan beri, daha doğrusu olayın ne şekilde olduğunu öğrendiğimden beri aklımdan atamadığım bir şey var. Doğal olarak bütün dikkatimizi saldırıya uğrayan hastabakıcıya verdik, bir de oğlu olduğunu söyleyen birinin annenize bir silah vermiş olmasına. Ama bütün bunlardan çok daha önemli bir şey var, ben bunu oldukça şaşırtıcı buluyorum: Annenizin haftalardır ilaçlarını almıyor olması."

Amaia teknisyenden aldığı, korku kokan beyaz tulumu üzerinden bir an önce çıkarıp atmak istiyor olmasına rağmen yerinden bile kıpırdamaya cesaret edemedi ve adama bakmaya devam etti.

"Annenize yıllar önce şizofreni tanısı konmuş. Geçirdiği şiddetli ataklar ve hastalığın en alevli aşamasında size karşı olan takıntısı bu teşhisi doğrular nitelikte. Burada onu tedavi eden bütün psikiyatristler aynı fikirde, başka bir hemşireye saldırarak tecrit edildiği diğer hastanedeki doktorlar ve aile doktoru da öyle. Şizofreni, Alzheimer veya yaşlılık demansı; Rosario gibi inişli çıkışlı bir ruh haline sahip olanlarda bir hastalığın semptomlarının nerede bittiğini, diğerininkinin nerede başladığını anlamak zordur. Sonra da bu oluyor... Tıbbi açıdan bu sıradan bir şey, ilaçlarını içmeyen hastalar aşırı şiddet içeren davranışlarda bulunabilirler. Benim aklımın almadığı şey şu, Rosario ilaçlarını onca süre almadan bu kadar sakin kalmayı nasıl başardı? Ne kadar güçlü bir iradeden bahsediyor olursak olalım, onun gibi saldırgan

bir şizofren normalmiş gibi davranamaz. Bu durumda ilaçların ona sağladığı dinginliği taklit etmeyi nasıl oldu da başardı?"

Amaia doktorun yüzündeki, tüyler ürpertici bir şüpheyle yarışan samimi şaşkınlığı izledi.

"İçinde yaklaşık dört aylık ilaçlar olan poşeti götürürken gördüm. Kas gevşeticilerini, sakinleştiricileri, uyku haplarını ve başka rahatsızlıklar için aldığı ilaçları içmeye devam etmiş anlaşılan ama antipsikotik, yani şizofreni için verilenleri almamış."

"Belki de Dedektif Ayegui'nin ifade ettiği gibi bu saldırı onları almadığı için olmuştur," dedi Amaia.

Doktor acı acı güldü. "Hiçbir şey anlamıyorsunuz!" dedi, yüzündeki gülümseme yerini somurtmaya bıraktı. "Anneniz resmi olarak sadece ilaçlarla kontrol altına alınabilen saldırgan bir şizofren tanısı aldı, o akli dengesini tamamen yitirmiş biri. İlaçlar olmadan öfkesi intikam almaya çalışan bir şeytanınkine denk. Hastabakıcının yardımına koşarken onu bu halde bulduk. Bir yandan adamın kan kaybından ölmesini seyrediyor bir yandan da cinnet geçiriyormuş gibi parmaklarındaki kanı yalıyordu."

Önce kana bulanmış elleriyle duvara o yazıyı yazdı, sonra da kimse gelmeden yatağı çekerek gizledi, diye düşündü Amaia.

"Nereye varmaya çalıştığınızı anlayamıyorum. Bir taraftan ilaçlarını almadığını kabul ediyorsunuz, ki bunun suçlusu bu hastane, diğer taraftan ilaçlarını almadığı takdirde saldırganlaşacağını söylüyorsunuz. Peki, bunda şaşılacak ne var?"

"Beni şaşırtan şu, ilaçları almayı bıraktıktan sonra birkaç gün içinde öfkesini kontrol etmekte zorlanması gerekirdi. Bunu nasıl yaptığını anlayamıyorum... rol yapmıyorsa tabii."

"Ama biraz önce bana dünyadaki en güçlü iradeye sahip olsa bile bu tür bir hastanın normal rolü yapamayacağını söylediniz."

"Ben aklı başındaymış rolü yapmasından bahsetmiyorum," dedi Doktor Franz, "hatta tam tersi, deli rolü yapmış olmasından bahsediyorum."

Amaia üzerindeki beyaz tulumu, galoşları ve en son da eldivenleri yırtarcasına çıkarıp odanın içine fırlattı. Çantasını kaptığı gibi müdürün yanından geçerek asansöre doğru yürümeye başladı.

Arkasında müdürün, "Onu buradan almanız bir hata olur," diye çınlayan sesini duydu, "ve ayrıca hastanenin saygınlığına büyük bir darbe olur."

Amaia asansöre bindi. Arkasına döndüğünde müdürün yüzündeki umutsuz ifadenin yerini kati bir kararlılığın aldığını gördü.

"Burada ne olduğunu öğrenene kadar bu işin peşini bırakmayacağım," derken asansörün kapıları kapandı.

18

Elizondo'ya vardığında saat sabahın beşiydi. Gökyüzü o kadar karanlıktı ki sanki güneş hiç doğmayacakmış gibi görünüyordu; ne aydan ne de yıldızlardan eser vardı. Amaia soğuğun şiddetini azaltmaya çalışan siyah bir bulutun gökyüzündeki ışığa dair ne varsa her şeyi soğurduğunu hayal etti. Tekerler köprünün üzerindeki parke taşlarında sarsıla sarıla dönerken Txokoto bendinin hızla akan suyu onu ebedi ezgisiyle karşıladı. Alacakaranlıkta, siyah ipeğin üzerindeki bir leke gibi zar zor belli olan, nehirden yükselen nemi içine çekmek için arabanın camını bir parça açtı.

Arabayı halasının evinin kemerli girişinin önüne park etti ve çantasına elini sokup anahtarlığını bulmaya çalıştı. Baztán'a dönüş yolculuğu çok uzun sürmüştü ve içindeki yoğun boşluk düşünce akışına engel oluyordu. Evden ayrılalı sanki saatler değil de günler olmuş gibi geliyordu, üzerine yoğun bir bitkinliğin çökmesinin yanı sıra, kendini bir de çok gergin hissediyordu, uykusuzlukla hiç ilgisi olmayan bir tür hassasiyet gibi. Eşikten içeri adımını atar atmaz kütüklerin, mobilya cilasının, çiçeklerin, hatta Ibai'dan gelen tatlı tereyağı ve bisküvi kokusu onu anında rahatlattı. Hemen üst kata koşup oğlunu kucağına almamak için

kendini zor tuttu, öncesinde yapması gereken başka bir şey vardı. Evin arka tarafına gitti ve Engrasi'nin odunluk, çamaşır odası ve kiler olarak kullandığı garaja girdi. Garajın minik banyosuna girdi, üzerindeki bütün kıyafetleri çıkarıp bir çöp poşetinin içine koyduktan sonra kendini duşa attı. Sıcak suyla ve lavaboda bulduğu bir sabunla bütün vücudunu kazırcasına yıkadı. İşi bitince küçük bir havluyla deli gibi kurulandı. Sonra bu havluyu da çöp poşetinin içine koydu ve çıplak olarak hole yürüdü. Orada halasının kalın, yünlü sabahlığını giydi. Sonra dış kapıyı açtı, buz gibi zeminde çıplak ayaklarıyla yürüyerek çöp kutusuna gitti. Çöp poşetinin ağzını düğümleyip poşeti çöpe fırlattı. Sonra tekrar eve girdi ve o sırada James'i merdivenlerde otururken buldu.

"Sen ne yapıyorsun öyle?" diye sordu James sırıtarak, kadının üstündekiler onu bayağı eğlendirmişe benziyordu.

Amaia kapıyı kapattıktan sonra hafif bir suçlulukla cevap verdi: "Çöpe bir şey atmaya gittim."

"Ayakların çıplak ve dışarısı iki derece," dedi adam, ayağa kalkıp kollarını açarak, bu hareket ikisinin arasında bir ritüele dönüşmüştü artık.

Amaia bedenleri birbirine değene kadar James'e doğru yürüdü ve sıcacık kokusunu içine çekerek kocasına sarıldı. Kafasını kaldırdığında James onu öptü.

"Ah, James, çok korkunçtu," dedi, sadece James'in yanındayken kullandığı bebeksi sesi kullanma arzusuna yenik düşerek.

"Artık geçti, sevgilim. Evdesin, ben seninle ilgilenirim."

Amaia ona biraz daha sıkı sarıldı.

"Bunu beklemiyordum, James. Tekrar bununla yüzleşmek zorunda kalacağımı hiç tahmin etmemiştim."

"Ros eve dönünce bana her şeyi anlattı. Gerçekten çok üzgünüm, Amaia, bunun ne kadar zor olduğunu tahmin edebiliyorum, özellikle de senin için."

"Daha başka şeyler de var, James. Sana anlatamayacağım şeyler. Her şey–"

James kadının yüzünü ellerinin arasına aldı, başını tutup kendine çekti ve onu tekrar öptü.

"Hadi yatalım, Amaia. Üşümüşsün, yorgunsun," dedi James, parmaklarını karısının ıslak saçlarında gezdirerek.

Amaia sanki uyurgezermiş gibi James'in onu yukarıya götürmesine izin verdi, sonra çıplak olarak sıcak yorganın içine girdi ve kocasının vücuduna sokuldu. Teninin kokusu, güçlü kolları ve her zamanki yaramaz çocuk gülüşü onu tahrik etmek için yeterliydi. Sessizce seviştiler, derin ve yoğun bir enerjiyle, tıpkı cenazelerden sonra ya da bir arkadaşın ölümünün ardından hissedilen kedere karşı hayatı onaylamaya çalışan insanların seviştiği gibi. Dünyanın tüm sefaletini ortadan kaldırmak istercesine tutkulu ve olağanüstü bir iyileşme sunan türde bir sevişmeydi bu.

Sanki uyuyalı sadece birkaç dakika olmuş gibi bir hisle uyandı ama saatine baktığında neredeyse bir saat geçmiş olduğunu fark etti, uykuya daldığını fark etmemişti bile. James'in düzenli nefes alıp verişlerini duydu ve yatakta doğrulup James'in üzerinden eğilip bebeklerine baktı. Ibai sırt üstü yatmış uyuyordu, ağzı açıktı. Kolları dirsekten bükülmüştü, minik elleri açık olduğu için avuçları yukarı bakıyordu. James'in yere fırlatılmış pijamalarını giydi, yorganı onun üstüne çektikten sonra parmak uçlarına basarak odadan çıktı.

Şöminedeki közler soğuktu. Közleri karıştırdı ve yeni kütükler için ortada bir yer açtıktan sonra kütükleri bir ev inşa eder gibi dizerken düşüncelere daldı. Odunlar, ortalarına yerleştirdiği çıraların tutuşmasıyla anında alev aldı. Ateş yüzünü yakınca geri çekildi ve şöminenin önündeki berjer koltuklardan birine oturdu. Pijamasının cebinden cep telefonunu çıkardı ve saate baktı, bulunduğu yer ve New Orleans arasındaki saat farkını hesap ederken adres defterinden numarayı buldu.

Aloisius Dupree. *Sağlıksız bir ilişkiniz var*: Engrasi halasının sözlerini hatırlayınca bir anda huzursuz oldu. Dupree, arkadaşı olmasının yanı sıra tanıdığı en iyi polisti: sezgileri güçlü, zeki,

bilgili... Tanrı biliyor ki yardıma ihtiyacı vardı. Şu anda yüzleşmek zorunda olduğu şey hiçbir açıdan normal olmadığı gibi kendisi de insanların normal bir polis diyebilecekleri türden biri değildi. Son bir yıl içinde başına gelen sıra dışı olaylar gitgide çoğalıyordu. Bu soruşturmayı çözebileceğine inanıyordu ama bunun için yardıma ihtiyacı vardı. Yürümek zorunda olduğu, keskin virajlar ve beklenmedik olaylarla dolu yolda ona yol gösterecek birine ihtiyacı vardı.

Lütfen, sana yalvarıyorum, onu bir daha sakın arama.

"Lanet olsun, hala," diye mırıldandı ve cep telefonunu tekrar pijamasının cebine koydu.

Amaia sadece kendisini duyduğu bir melodinin peşine takılmış gibi ayağa kalktı ve büfeye doğru gitti, bakışları cam kapılardan birinin arkasında duran siyah ipek desteye kilitlenmişti. Sonra üst kata çıktı ve halasının yatak odasının kapısına daha yeni dokunmuştu ki karanlığın içinde çınlayan ihtiyar halasının sesini duydu:

"Hemen iniyorum."

Engrasi aşağıya indiğinde Amaia desteyi eline almış ipek kumaşı açıyordu. Kartları eline aldığında onların canlı bir şeymiş gibi sıcak olduklarını hissetti. Bir an duraksadı ve bu hareketin onda her zaman uyandırdığı şüpheleri yenmeye çalıştı. Kartları karıştırdı ve kafasında kanıtları, soruşturmanın detaylarını, henüz netleşmemiş teorileri düşünürken bir an bile kartlara bakmadı.

"Bilmem gereken ne var?" diye sordu Amaia, karşısında sessizce oturmuş onu seyreden halasına kartları uzatırken.

"Karıştır," dedi Engrasi.

Şimdiki zamana dair hisleri geçmiş anılarını harekete geçirdi. Tombul minik parmaklarının arasında kayan kartların ipeğimsi dokusu, kartları karıştırırken hareket ettiklerinde çıkan tuhaf koku, kartları içgüdüsel olarak seçişi, her bir kartı sanki bir ayindeymiş gibi açışı –halasının öğrettiği bu ayini her seferinde büyük bir ciddiyetle uyguluyordu– ve daha açmadan bile kartın

diğer tarafında ne olduğunu biliyor olması. Sonra gizemin göz açıp kapayıncaya kadar çözüldüğü o an ve kartlarla kurduğu ilişkiyle beraber takip edeceği yolun gözler önüne serilmesi. Çocukken yaptığı gibi basitleştirdiği bir yöntemle kartlarını destenin en üstünden seçti. Engrasi kartları haç şeklinde dizerken Amaia daha önceki fal açışlarını ona hatırlatan hafızasının despotluğuna teslim oldu. Kartları bir bir çevirirken gittikçe derinleşen bir huzursuzluk hissinin esiri oldu. Çünkü aynı kartlardı, daha önce de bunları seçtiğini net olarak hatırlıyordu. Sanki Ros'un ona bir sene önce baktığı faldan sonra zaman hiç akmamıştı.

Bütün kartların aynı sırada açılması çok uzak bir ihtimaldi ama o kasvetli mesajı bir kez daha iletecek olmaları dehşet vericiydi. Şoke olmuş halası kartları çevirirken Amaia'nın gözünün önünde yeni bir figür belirdi ve zihninde Ros'un, geçmişten gelen karanlık bir yankı gibi çınlayan ürkek sesini duydu.

"*Farklı bir kapı açtın... Bir soru sor,*" dedi Ros emreder gibi.

"*Bilmem gereken nedir?*"

"Üç kart seç."

Amaia ona üç kart vermişti.

Ablası da kartları halasının şu an koyduğu yere koymuştu ve Marseilles Tarot destesinin renkli resimleri gözlerinin önünde tekrar açılıyordu, sanki bir yıl öncesinin kopyası gibi.

"*Bilmen gereken şey şu; oyunda bir tane daha, nasıl desem, element var – çok daha tehlikeli. O senin düşmanın, senin ve ailenin peşine düşecek. Sahneye çıkmak üzere ve sen oyuna katılana kadar dikkatini çekmek için elinden geleni yapacak.*"

"Ama benden ve ailemden ne istiyor?"

Kartı açtı; masada Azrail boş göz çukurlarıyla ona bakıyordu.

"*Senin kemiklerini istiyor,*" demişti Ros geçmişte.

"Senin kemiklerini istiyor," dedi Engrasi.

Amaia, halasına baktı. Öfkeden titreyerek kartları aldı ve bir saniye bile düşünmeden odanın diğer tarafına fırlattı. Kartlar bir bütün halinde berjer koltuğun üzerinden uçtuktan sonra

şöminenin üzerindeki rafa çarptı ve küt diye şöminenin içine düşüp dağıldı.

Amaia az önce olanları özümsemeye çalışarak sessizce oturdu. Oturduğu yerden kartların bazılarının resimli yüzleri yukarı bakacak şekilde açıldığını görebiliyordu, renkli çizimler bakışlarını mıknatıs gibi üzerlerine çekiyordu. İçinde yükselen öfke ve tiksintiye rağmen kaderin bir adım önünde olmaya çalışmak adındaki o eski tuzağa düştüğünü fark edince kendi salaklığına küfretti.

Engrasi'nin bilge sözleri zihnine kazınmış, beyninde sonsuza kadar yankılanacak bir ayninin parçası haline gelmişti:

"*Kartlar kapı gibidir ve kapıları sırf açmış olmak için açamazsın veya sonrasında açık bırakamazsın. Kapılardan zarar gelmez, Amaia ama kapılardan içeri girenlerden zarar gelir. Fal baktıktan sonra kapıyı kapatman gerektiğini unutma sakın, öğrenmek istediğin sana açıklanacak ve karanlığa ait olan karanlıkta kalacak.*"

Engrasi sessizce oturmuş onu izliyordu. Amaia ona bakınca halasının korktuğuna yemin edebilirdi.

"Özür dilerim, halacığım, hemen toplarım," dedi, Engrasi'nin şaşkın bakışlarından gözlerini kaçırarak.

Şöminenin önüne diz çöktü ve kartları tekrar bir deste halinde topladı. Kartları saymak için şöminenin önüne otururken halası ona ipek kumaşı uzattı. Elli altı minör arkana ve yirmi iki majör arkana olması gerekiyordu ama sadece yirmi bir kart saymıştı. Eksik olan karta bakmak için yana doğru eğilince kartın diklemesine şöminenin içine düşmüş olduğunu gördü. Alevler küçüldüğü için kartın yanma tehlikesi yoktu. Amaia duvardaki şömine maşasını aldı ve kartı köşesinden tutarak şömineden çekip çıkardı ve kapalı olarak yere koydu. Maşayı yerine koyduktan sonra kartı alıp diğerlerinin arasına koymak için kolunu uzattı. O anda kolundan yukarı doğru elektrik çarpmış gibi bir acı hissedince sırt üstü düştü ve kendini sırtı berjere dayanmış

halde, yerde otururken buldu. Kalp krizi geçirdiğinden emindi. Bir anda saplanan acı kolunu uyuşturmuştu, sanki bir anda bütün tendonları kopmuştu. Göğsündeki ağrı ve hissettiği paniğe rağmen, hatta belki panik yüzünden kafasında tek bir düşünce belirdi: Ölüyorum.

Bir seferinde bir doktorun şöyle dediğini hatırlıyordu: "Ölmek üzere olduğunu sandığın için bunun bir kalp krizi olduğunu düşünüyorsun."

Amaia ağlamamak için elinden gelen her şeyi yaptı, o sırada üzerine eğilip kulağına anlamadığı şeyler fısıldayan halasını ve bir şeyi daha fark etti, hayretler içinde acının kaynağına, baş parmağıyla işaret parmağının ucuna bakıyordu. Hâlâ elinde sıkıca tuttuğu karta ve savunmaya geçmişçesine kıvrılmış parmaklarına baktı. Kartı bir anda çekip alma içgüdüsünü kontrol etmeye çalışarak boşta kalan eliyle hafifçe itince kartın parlak yüzeyinin üzerine ufak bir deri parçası yapıştı ve kalıcı bir iz bıraktı. Endişe içinde bacaklarının arasına ters bir şekilde düşen karta bakarken ağrı bir anda dindi, karta bir daha dokunmaya asla cesaret edemezdi. Bir kâğıt parçasının onda böyle bir yanık oluşturacak kadar ısınmış olması imkânsızdı. Elini bir süre soğuk suyun altında tutup çektikten sonra parmak derisinin sağlam olduğunu gördü. Ağrıdan geriye sadece hafif bir karıncalanma hissi kalmıştı, bir anda ısınan buz gibi ellerde olduğu gibi.

Engrasi, yeğeninin ellerini kurulamakta ısrar etti ve parmaklarına yakından baktı. "Sence biraz önce ne oldu, Amaia?"

"Hiç emin değilim."

"Hiç böyle bir şey görmemiştim, geçen gün *Juanitaenea*'da çatı katındaki beşiğe dokunduğun zaman hariç."

Amaia o anı hatırladı, sanki bütün tendonları kopmuş gibi kolu bir anda nasıl da boşalmıştı. Birden gülümsemeye başladı.

"Ne olduğunu anladım!" dedi bir anda rahatlayarak yüksek sesle. "Omzum çok ağrımaya başlamıştı, doktorum bunun Ibai'yı taşımaktan kaynaklanan tendinit olabileceğini söyledi. Ayrıca

hedef talimi sınavına hazırlanmak için poligona çok sık gitmeye başladım. Bence bu yüzden, halacığım. En son gittiğimde eğitmenim omzumun mahvolmuş olabileceğini söyledi. O sırada sadece karıncalanma gibi bir şeydi ama zorlamaya devam ettiğim için daha fazla şişmiş olmalı."

Engrasi ikna olmuş gibi görünmüyordu.

"Eğer öyle diyorsan..."

19

O sabahın ilerleyen saatlerinde tekrar uyandığında parmağında iz falan kalmamıştı ama kendini araba kullanamayacak kadar öfkeli hissettiği için sıcak bir atkı takıp paltosunun yakasını kaldırarak karakola kadar yürümeye karar verdi. O gün güney yönünden esen rüzgâr nihayet vadideki yağmur bulutlarını nihayet alıp götürecekti. Rüzgâr yüzünden harap olmuş bir bez bebek gibi öne doğru eğilerek yürümek zorunda kalmıştı. Tüm konsantrasyonunu dik yürümeye vermek zorunda kalmaktan hoşnut değildi, aklına Dante'nin *Cehennem* adlı eserindeki, günahkârların sonsuza kadar rüzgâra karşı yürümek zorunda kaldıkları o bölüm geldi. Aniden çıkan bir esinti paltosunun eteklerini havalandırınca iyice çileden çıktı. Bu canavarın Rosario'yu bu işin içine çekecek cesareti göstermiş olmasını kişisel bir hakaret olarak algılıyordu, tekrar annesiyle ilgilenmek zorunda kalmasının şokunu atlattıktan sonra o kadar çok sinirlenmişti ki kendisi bile bundan tedirgin olmuştu. Bir polis memurunun olayların bu derece etkisi altında kalması iyi bir şey değildi, eğer bu kadar kışkırtmada bile öfkesini kontrol edemeyecek olursa, muhakeme gücünü kaybedeceği için soruşturmayı başarılı bir şekilde yürütemezdi. Bunu bilmek onu daha da çok sinirlendiriyordu. Biraz daha hızlandı, kendini

zorlamanın onu sakinleştireceğini umarak koşar adım yürümeye başladı.

Karakola geldiğinde saat neredeyse dokuz olmuştu, kısacık uzandığı o süre dışında geceyi uykusuz geçirdiği için gözlerinin altında koyu renk halkalar oluşmuştu. Ibai ağlayarak uyanmıştı. Amaia emzirmeyi denemiş ama olmayınca James biberon hazırlayarak Amaia'nın kendisini sinirli ve yetersiz hissetmesine yol açmış ve bu da bebeğin daha da huysuzlanmasına yol açmıştı. Her şeyi, hem de her şeyi anlıyordu, lanet olsun. İşe yaramaz bir anneydi, daha oğlunun en basit isteklerini bile yerine getiremiyordu. Dahası işe yaramaz bir polisti, canavarlarla saklambaç oynayan bir polis.

Dedektif Iriarte'nin ofisine gelmeden önce Montes'in sesini duydu ve aklına hemen evinin önünde yaptıkları konuşma geldi. Durmadan ve ofisinin içine bakmadan günaydın deyip geçti, ofisten koro halinde selamlar yükseldi. Şu anda ihtiyacı olan en son şey Montes'in, sözüne kulak vererek resmi bir randevu alıp gelmiş olmasıydı.

Ofis olarak kullandığı konferans salonuna girip kapıyı arkasından kapattı. Tam paltosunu çıkarırken Dedektif Yardımcısı Etxaide içeri girdi.

"Günaydın, patron."

Amaia adamın ona dikkatlice baktığını fark etti. Belki de gözlerinin altındaki koyu renk halkaları gördüğü için doğal içgüdülerine teslim olup kişisel bir yorumda mı bulunsa yoksa doğrudan iş konuşmaya mı başlasa diye tartıyordu kafasında. Etxaide çok zeki bir dedektifti, bazı insanların onun yeterince sert veya etkili olmadığını, insani tarafının polis tarafından daha önde olduğunu düşündüklerini biliyordu. Ancak Amaia şimdiye kadar bu "kusurların" Zabalza'nın soğukluğundan veya Montes'in ukalalığından çok daha tercih edilebilir olduğunu öğrenmişti. Amaia neden bu halde olduğunu açıklamak ister gibi mahcup bir gülümsemeyle baktı adama ve Etxaide de hemen iş konusuna girdi.

"Markina işi hemen halletmiş anlaşılan. Teğmen Padua bir saat önce aradı ve mahkeme emrinin geldiğini ve numunelerin bu sabah elimizde olacağını söyledi."

"Harika," dedi Amaia, bazı notlar alarak.

"Ayrıca Estella Karakolu'ndan sizi aradılar, Santa María de las Nieves'in otoparkındaki güvenlik kamerası kayıtları işlerine yaramamış. Görüntüleri mümkün olduğu kadar büyütmüşler ama maalesef kullanılmayacak kadar bulanıkmış. Bize şunu yolladılar," dedi, bir dizi gri siyah lekeden oluşan fotoğrafları masaya yayarken.

Amaia kaşlarını çatarak fotoğraflara baktı. Saatini kontrol ettikten sonra Virginia'da saatin kaç olduğunu hesapladı, sabahın dördü ya da biraz daha geç olmalıydı.

Jonan bir süre tereddüt ettikten sonra nihayet konuştu, "Dün klinikte olanlarla ilgili–"

"Bu münferit bir olaydı, hepsi bu, bizim soruşturmamızla ortak yanı çok az, Jonan. Bu yüzden DNA sonuçları elimize ulaşana ve olayları bir mantık çerçevesine oturtup bir profil oluşturana kadar daha fazla anlam yüklemeyelim, olur mu?"

Jonan duydukları karşısında tam olarak ikna olmuş gibi görünmese de başını anladım der gibi salladı.

"Şimdi eve gidip dinlenmeni istiyorum." Jonan tam karşı çıkmaya hazırlanırken Amaia elini kaldırdı. "Senden istediğim her şeyi evden de yapabilirsin. Her halükârda aile içi şiddet içeren başka vakalardaki benzerlikleri de araştırmaya devam etmeni istiyorum ama önce birkaç saat uyumaya çalış. Akşam Huesca'ya gideceğiz, ayı uzmanları bu işi hızlandırmamıza yardımcı olacaklar. Seni saat yedide Pamplona'dan alırım, numuneleri de yanıma alırım. Bu iş bütün gecemizi alacak gibi görünüyor."

"Onları tekrar göreceğime seviniyorum," dedi Jonan, sırıtarak kapıya doğru yürürken. Tam kapı kolunu tuttuğunda aklına bir şey gelmiş gibi arkasını döndü.

"Patron, bu sabah e-posta kutumda bir posta buldum..." dedi tereddütle.

"Evet?"

"Gerçekten de tuhaf bir e-postaydı, bana gönderilmiş olsa da asıl size yazıldığını düşünüyorum."

"Kimden gelmiş?"

"İşin tuhaf kısmı da o zaten. Şey... En iyisi siz kendiniz bakın," dedi, tekrar bilgisayarının yanına gidip gelen kutusunu açtı.

"Altın Tarak," diye okudu Jonan yüksek sesle. "Tam olarak anonim bir e-posta sayılmaz ama o tuhaf adreslerden birinden gönderilmiş. İmza olarak şu sembol kullanılmış, bana bir denizkızı gibi geldi."

"Bu bir *lamia*," dedi Amaia, sayfanın en altındaki minik ikona bakarak.

Jonan ağzı açık kadına baktı.

"Özür dilerim, patron, *lamia* mı dediniz? Mitoloji uzmanı benim sanıyordum."

"Sonuçta denizkızı olamaz, ayakları perdeli ve balık kuyruğu yok, *lamia* olduğu çok açık."

"Ben o kadar açık olduğunu sanmıyorum. Birçok insan bunu denizkızı sanabilirdi. Ayrıca ben ne zaman bu tip bir gözlemde bulunsam benimle çok dalga geçiyorsunuz."

Amaia sırıttı, mesajı okurken hiç konuşmadı.

Jonan sözüne devam etti:

"Ya yanlış adrese yolladılar ya da bir tür şaka olmalı yoksa bana pek anlamlı gelmiyor."

Amaia mesajın çıktısını aldı ve kâğıdı masanın üzerine koydu.

"Başka bir şey gönderirlerse hemen bana yönlendir."

Jonan odadan çıktıktan sonra mesajı tekrar okudu:

Hanımın adak olarak istediği
evden getirdiğin bir taş

günahlarının affedilmesi ve
doğduğun anda alnına yazılan kaderinin gerçekleşebilmesi için
fırtınaya sunman gereken bir adak

Amaia tedirgin bir şekilde telefonuna baktı, içinden sessizce ne diyeceğini tekrar ederken yeterince mesafeli ve profesyonel bir tonda söylemek istediği her şeyi söylemeyi başardı.

"Günaydın, Inmaculada. Ben Dedektif Salazar, yargıçla konuşmak istemiştim."

Amaia'nın, kadının iç çektiğini düşündüğü kısa bir sessizlikten sonra kadın yalaka bir sesle cevap verdi:

"Maalesef yargıç bu sabah çok yoğun ama bir mesaj bırakmak isterseniz ben iletirim."

"Evet, elbette," diye cevap verdi Amaia, sekreterin sesini taklit ederek. "Inmaculada, eğer beni hemen yargıca bağlamazsan oraya bizzat gelmek zorunda kalırım ve o zaman da tabancamı sırtına dayamam gerekir."

Amaia, Inmaculada'nın irkildiğini fark edince yüzündeki şaşkın ifadeyi hayal etmeye çalıştı. Inmaculada cevap vermedi, onun yerine bir çevir sesinden sonra hattın diğer ucunda Markina'nın sesi duyuldu.

"Dedektif?"

"Günaydın, Sayın Yargıç."

"Günaydın. Umarım dün geceki acil işin yanlış alarmdır."

"Anlamadım?"

"Dün gece kaçar gibi gitmene sebep olan acil durumdan bahsediyorum."

"Ben de tam bu konuda konuşmak için aramıştım sizi."

Amaia takip eden on beş dakika boyunca olan biteni olabildiğince tarafsız bir sesle anlattı. Markina onun sözünü kesmeden dikkatlice dinledi ve kadın konuşmasını bitirdiğinde adamın hattın diğer ucunda olup olmadığından emin değildi.

"Bu her şeyi değiştiriyor," dedi Markina.

"Katılmıyorum," diye karşı çıktı Amaia. "Evet, bu dosyaya başka bir boyut kazandırıyor ama soruşturma açısından değişen bir şey yok. Mağarada bulunan kemiklerin işlenen cinayetlerdeki kurbanlara ait olduğu kesinleşene kadar her şey, imzalar bile şans eseri olmuş sayılır."

"Dedektif, katilin seninle iletişim kurmuş olması bile endişelenmemiz için yeterli bir sebep."

"Benim cinayet masası dedektifi olduğumu unutuyorsunuz, Sayın Yargıç, katiller benim sermayem sayılır. Bir failin, soruşturmanın başındaki dedektifle iletişim kurması çok nadir bir durum olsa da bunun resmi kayıtlarda geçen bir sürü örneği var," dedi, fevri davranarak. "Bu, bu tür bireylerin sergiledikleri kibirli bir davranıştan başka bir şey değil."

"Bence annenle temasa geçmiş olmasının kibirden öte bir tarafı var. Gözdağı vermek bu."

Markina haklıydı ama Amaia bunu kabul edecek değildi.

"Ben daha önce buna benzer bir vakayla hiç karşılaşmadım," diye de ekledi.

"Birebir paralel giden vakalar olması gerekmiyor ama suçluların gizli ipuçları veya mesajlar bırakmaları çok az rastlanan bir durum değil, özellikle de çoklu cinayetlerin veya seri katillerin söz konusu olduğu durumlarda."

"Sence karşımızdaki bir seri katil mi?"

"Seri katil olduğuna eminim."

Markina bir süre bir şey demedi. "Nasıl hissediyorsun?"

"Ne demek istediniz?"

"Yani sen kendin nasılsın?"

"Eğer bu olayla arama mesafe koyup koyamadığımı merak ediyorsanız, cevabım evet, koyabiliyorum."

"Benim sorduğum şu, dedektif, bu olay karşısında şahsen nasıl hissettiğin."

"Bu biraz kişisel bir soru, Sayın Yargıç. Ve hislerimin soruşturmayı etkilediğine dair bir kanıtınız olmadığı sürece bunu sormaya hakkınız yok."

Amaia ağzını açar açmaz söyleyiş şeklinden pişman oldu, şu anda ihtiyacı olan en son şey Markina'nın güvenini ve desteğini kaybetmekti. Markina tekrar söze girdiğinde sesi daha soğuktu ama rahatsız olmamış gibiydi.

"Testler nerede yapılıyor ve ne zaman sonuçlanacak?"

"Huesca'daki bağımsız bir laboratuvarda. Oradaki moleküler biyologla başka bir vakada da birlikte çalışmıştık. Test sonuçları çok işimize yaradı. Biyolog testleri bu gece bitirecek, yardımcımla ben de numuneleri götüreceğiz. Sonuçlar yarın sabah elimizde olur."

"Güzel, ben de seninle geliyorum," dedi Markina.

"Ah, buna hiç gerek yok, Sayın Yargıç, bütün geceyi ayakta geçireceğiz ve–"

"Dedektif. Eğer sonuçlar tahmin ettiğimiz gibi çıkacak olursa, yarın soruşturmayı açmamız mümkün olacak. Bunun önemini ve doğuracağı sonuçları en iyi sen biliyor olmalısın."

Akşam görüşmek üzere telefonu kapatırlarken Amaia dilini ısırdı. Olayların bu şekilde gelişmesinden memnun değildi, Markina'nın peşinden gelmesini istememesinin birkaç sebebi vardı.

Telefonu kapattıktan sonra konuşmanın hiç de istediği şekilde gitmediğini düşündü. Markina onu huzursuz ediyordu. Bunu kabul etmek de kendisini daha iyi hissetmesine sebep olmadı ama en azından vakayı çözmek üzere bir adım daha atmış oluyorlardı. Şimdilik tek yapması gereken aralarındaki mesafeyi korumaya çalışmaktı.

"Sen de ne kadar abartıyorsun!" diye azarladı kendini yüksek sesle. Ama yine de içinden bir ses aralarındaki mesafeyi korunması gerektiğini ona hatırlatıp duruyordu.

Lamia sembollü e-postaya geri döndü, sonraki bir saati beyaz tahtaya diyagramlar çizip kutuların içine isimler yazarak geçirdi.

Odanın ortasına geçip eleştirel bir gözle yazdıklarına baktı. Kapının hafifçe tıklatılması üzerine daldığı derin düşüncelerden uyandı.

"Rahatsız ediyor muyum, patron?"

"Hayır, Iriarte, geç otur."

Adam denileni yaptı, sandalyesini tahtayı görebileceği bir yere çekti. Amaia onun önüne geçti, birkaç adım attı ve tahtanın altından tutup ters çevirdi, yazdıklarının görülmesini istemiyordu.

"Arizkun'la ilgili yeni bir haber var mı?" diye sordu, masasına geçip Iriarte'nin karşısına oturarak. Iriarte'nin, tahtayı saklamasına çok şaşırmış olması dikkatinden kaçmadı.

"Hayır, her şey süt liman. Yeni bir olay yok ama bir gelişme de yok."

"Bir açıdan böyle olacağını tahmin ediyorduk. Kilise'nin bunu yapanın kellesini istediğini biliyoruz ama daha önce de açıklamaya çalıştığım gibi bu tip saldırılardaki faillerin çoğu asla yakayı ele vermez. Genelde birkaç güvenlik önlemi almak bile onlar için caydırıcı olabilir."

"Anlaşılan öyleymiş," dedi Iriarte ama aklı başka bir yerdeydi.

"Dedektif Montes hâlâ burada mı?"

"Hayır, gitti."

Amaia şaşırmıştı. Onunla konuşmamak işine gelse de en sonunda adamın pes edip ona karşı yenilgiyi kabul edeceğini ummuştu.

"Ben de bu konuda konuşmak istemiştim."

"Montes hakkında mı?"

"Sizin de bildiğiniz gibi Montes'in duruşması cuma günü Pamplona'da yapılacak ve jüri onun işe geri dönüp dönmeyeceğine karar verecek. Ve şu anda bu ekibin başında siz olduğunuz için sizin kararınız çok büyük önem taşıyor."

Amaia birkaç saniye kadar bir şey demedi ama sonra sinirli bir sesle ekledi, "Evet, Dedektif Iriarte, bunun çok iyi farkındayım. Şimdi, asıl konuya gelelim mi?"

Adam derin bir nefes aldı ve cevap vermeden önce nefesini ağır ağır boşalttı:

"Asıl konu şu, ben duruşmada Montes'in lehine tanıklık edeceğim."

"Kendi kararlarını vermekte sonuna kadar özgürsün."

"Tanrı aşkına, patron! Sizce de bu adam artık cezasını çekmedi mi?"

"Cezasını çekmek mi? Bunun cezayla falan bir ilgisi yok, dedektif, bu bir disiplin cezası. Onun ne yaptığını unuttun mu? Ne yapmak üzere olduğunu?"

"Hayır, unutmadım. O gün olanları binlerce kez düşündüm ve şu sonuca vardım, o gün olanlar her şeyin üst üste gelmiş olması sonucu yaşandı. Montes acılı bir boşanma sürecinden geçmişti, çok fazla içiyordu, konsantrasyon sorunu vardı ve o kadınla... kim olduğunu biliyorsunuz, gergin bir ilişkisi vardı, kadının da onu kullandığını fark edince... bu artık bardağı taşıran son damla oldu."

"Sana şunu hatırlatmama gerek var mı bilmiyorum ama bizim polis olarak zaten çok yoğun baskı altında çalışabiliyor olmamız gerekir. Özel hayatımızın, işimizi bu derecede etkilemesine izin veremeyiz. Elbette hepimiz insanız ve bazen kaçamayacağımız durumlar yaşanabilir ama aşmamamız gereken bir çizgi var ve Montes bunu aştı."

"Aştığını biliyorum," dedi Iriarte kabullenerek. "Ama bunun üzerinden bir yıl geçti. Sonrasında çok şey değişti. Artık konsantrasyon sorunu kalmadı. Terapi görüyor, içki içmeyi bıraktı."

"Sen öyle diyorsan."

"Yani daha az içiyor – ayrıca onun iyi bir polis olduğunu siz de inkâr edemezsiniz. Ekip onsuz eskisi gibi değil."

"Bunun farkındayım. Onun yerine başka birini neden almadım sence? Ancak henüz geri dönmeye hazır olduğunu sanmıyorum. Ona güvenip güvenemeyeceğimizi bilmiyorum. Ve cinayet masası gibi bir yerde, hayatlarımızı tehlikeye attığımız bir birimde bir soruşturmanın ne şekilde sonuçlanacağı tamamen ekip çalışmasına bağlıdır ve en önemli şey güvendir."

"Güven karşılıklıdır," dedi Iriarte sert bir sesle.

"Ne demek istiyorsun?"

"Onlara güvendiğinizi göstermediğiniz sürece karşınızdaki insanların size güvenmesini bekleyemezsiniz," dedi, kendisinden gizlenen beyaz tahtayı göstererek.

Amaia ayağa kalktı.

"Öncelikle senden hiçbir şey gizlemiyorum. Tahtada, üzerinde çalıştığım özel bir vaka var, henüz resmi olarak açılmış bir soruşturma yok. Soruşturma açıldığı an ekibe haber verip bu iş için en uygun gördüğüm polislere görev dağılımı yapacağım. Bu bilgilerin, üzerinde çalıştığımız soruşturmayla bağlantılı olup olmadığına veya bu iki vakayı bağlamanın ikisini de tehlikeye atıp atmayacağına karar vermem gerekiyor. Ancak eğer sen bu kararları vermek konusundaki yeteneğime güvenmiyorsan şikâyetlerini komisere iletebilirsin."

Iriarte bakışlarını ellerine çevirdi.

"Komisere söylemek istediğim hiçbir şey yok. Ben sizin yeteneklerinizi sorguluyor değilim. Bazılarına güvenip bazılarına güvenmemeniz beni incitiyor, hepsi bu."

"Güvenebildiklerime güveniyorum. Bütün gün gezdiğimi ve işlerimi başkalarına bıraktığımı söyleyen birine nasıl güvenebilirim? Eğer bu dört duvar arasında yaşananlar yine bu dört duvar arasında kalsaydı, Montes bana böyle bir suçlamayla gelemezdi."

"Patron, Montes'in kendine has fikirleri olduğunu siz de biliyorsunuz ve bu fikirleri yine kendine has bir şekilde açıklayan biri. Onun başka birinin fikrine ihtiyacı yok. Evet, adam biraz alıngan ama şu şartlar altında bu çok normal. Sizi şu konuda

temin ederim ki, bunu Montes'e olan sempatimden bağımsız olarak söylüyorum, bu kapıların arkasında konuşulan tek bir kelime bile dışarı çıkmıyor."

Amaia adama sert bir bakış attı. "Montes birçok açıdan değişmiş olabilir ama benim fikrimi soracak olursan, bu kadarı yeterli değil."

"Peki ya bu?" dedi Iriarte, beyaz tahtayı işaret ederek.

"Ne yapmamı istiyorsun, dedektif?"

"Bana güvenmenizi ve tahtada neler olduğunu göstermenizi istiyorum."

Amaia birkaç saniye kadar adamın gözlerine baktıktan sonra tahtaya gitti, hafifçe tahtanın altından iterek tahtayı çevirdi ve bir saat boyunca Iriarte'ye güvenmeyi denedi.

Eve girdiğinde tabak ve bardakların o tanıdık şangırtısını duyunca gülümsedi. Halası masayı hazırlıyordu, demek ki vaktinde gelmişti.

"Aman da kimler gelmiş!" dedi halası haykırarak. "Ros hemen bir tabak daha koy."

"Seninle halletmemiz gereken bir mesele var," dedi ablası, mutfaktan çıkarken. "Bu sabah başıma çok tuhaf bir şey geldi," diye konuşmaya devam etti, Amaia'ya bakarak. Bu sırada Engrasi ve James ellerindeki işi bıraktılar. "Fırına gittiğimde Pamplona'dan gelen birkaç dekoratörü duvarları ve kapıları boyarken buldum."

"Ve?" dedi Amaia, onu anlatmaya teşvik eder gibi.

"Sonra evime gidip aynı şeyi yaptılar. Onları kimin gönderdiğini sorduğumda birinin onları tuttuğunu ve isim vermeden ücretlerini ödediğini söylediler."

"Harika!" dedi Amaia.

Söyleyeceklerin bu kadar mı?"

"Hımm... Bilmem... İyi iş çıkardılar mı?"

Ros ona baktı ve başını sağa sola sallayarak sırıttı.

"Çok komik..."

"Nedir komik olan?"

"Yıllardır hep ablamızın Flora olduğunu düşündük ya, hatta daha da komiği senin en küçüğümüz olduğunu düşündük."

"Ben hâlâ en küçüğünüzüm, ikiniz de bende büyüksünüz," dedi Amaia.

"Teşekkür ederim," dedi Ros, kız kardeşinin yanağına bir öpücük kondurarak.

"Neden bahsettiğini hiç anlamadım ama rica ederim."

Yemeklerini yerken neşeli bir şekilde sohbet ettiler, Engrasi hariç. O her zamankinden daha sessiz ve düşünceli görünüyordu. Amaia yemekten sonra Ibai'la oynarken halası gelip yanına oturdu.

"Bu akşam Huesca'ya gidiyorsun, öyle mi?"

"Evet."

"Ve daha yola çıkmadan sonucun ne olacağını biliyorsun," dedi halası.

Amaia yüzünde ciddi bir ifadeyle baktı.

"Omzun nasıl?" diye sordu halası.

"Fena değil," dedi Amaia temkinli bir sesle.

"Korkuyorum, Amaia. Hayatım boyunca senin için hep çok korktum, hem çok açık olan şeyler için hem de olmayanlar için. Buraya geldiğin günü dünmüş gibi hatırlıyorum, dokuz yaşındaydın ve sanki hayatın boyunca hep fal bakmışsın gibi fal bakıyordun. O sırada üzerinde korkunç derecede kötü bir etki vardı. Bu yüzden o sırada yaşadığın kaza ve aşağılanmayla beraber normalde hiç açılmayan bazı kapılar açıldı. Aslında ben bunu şeyden sonra... Víctor'dan sonra sadece bir kez olduğunu gördüm... Ama... Sende bir şey var Amaia, en acımasız güçleri üzerine çekiyorsun. İçinde kötülüğü takip etmek için çok güçlü bir sezgi var ve mesleğine gelince... Sanırım bu kaçınılmazdı."

"Bana lanetlendiğimi mi söylemek istiyorsun?" diye sırıttı Amaia ama sorunun cevabından kendisi bile emin değildi.

"Tam tersi, meleğim... Tam tersi. Ölüme yakın deneyim yaşayanlarda da bazen benzer davranışlar görülür ama sendeki daha farklı bir şey. Ben her zaman senin özel bir çocuk olduğunu biliyordum ama nasıl özelsin, hangi açıdan? Dikkatli ol, Amaia. Seni savunan olduğu kadar sana saldıran güçler de çok fazla."

Amaia ayağa kalktı ve bir anda ne kadar kırılgan olduğunu fark ettiği halasına sarıldı. Onun başını, yumuşak beyaz saçlarını öptü.

"Sakın benim için endişelenme, halacığım, dikkatli olurum," dedi, gülümseyerek. "Ayrıca tabancam var ve keskin nişancıyımdır..."

"Saçma sapan konuşmayı bırak!" diye azarladı onu Engrasi. Bir yandan yeğeninin kollarından çırpınarak kurtulmaya çalışıyor bir yandan da yanaklarından süzülen gözyaşlarını elinin tersiyle siliyordu.

Sert rüzgâr bulutları dağıttıktan sonra nihayet kış güneşinin yüzü görünmüştü. Öğleden sonraki aydınlıktan faydalanarak yürüyüşe çıktıklarında Ibai hoplaya zıplaya giden bebek arabasının içinde derin bir uykuya dalmıştı. Belli ki Elizondo'nun parke taşlı kaldırımlarının üzerinde gitmek ona ninni gibi gelmişti. James heyecan içinde ona *Juanitaenea*'yla ilgili planları konusundaki gelişmeleri anlatırken Amaia kocasını dinledi. Eve yaklaştıklarında James durunca Amaia da onunla beraber durdu.

"Amaia, her şey yolunda mı?"

"Evet, tabii."

"Halanla konuşmanızı duydum da..."

"Ah, James, sen ona ne bakıyorsun. Artık çok yaşlandı, iyice hassaslaştı. Endişelenip duruyor ama senin endişelenmene gerek yok. Eğer ikinizin de endişelendiğinizi düşünmeye başlarsam işimi asla yapamam."

James yürümeye devam etti ama Amaia kocasının davranışlarından onun ikna olmadığını anlamıştı. Bir süre sonra tekrar durdu.

"Peki ya biz?"

Amaia yutkundu ve endişeyle diliyle dudaklarını ıslattı. "Ne demek istiyorsun?"

"Aramız iyi mi?"

Amaia kocasının gözlerinin içine baktı ve en ikna edici haliyle konuştu.

"Evet."

"Güzel," dedi adam, rahatlamış gibi. Tekrar yürümeye başladı.

"Maalesef bu akşam evde olamayacağım."

"Anlıyorum, çalışman gerek."

"Jonan'la gidiyorum." Biraz düşündükten sonra ekledi: "Yargıç Markina da testleri kontrol edip değerlendirmek için bize eşlik edecek. Çok büyük bir olay bu: Eğer testlerin sonuçları beklediğimiz gibi çıkarsa, bu ülkenin suç tarihindeki en korkunç vakayı çözmemiz mümkün olacak."

James ona sorgulayan gözlerle baktı. Amaia o an gereğinden fazla açıklama yaptığını anladı, o asla işiyle ilgili ayrıntılardan bahsetmezdi ve bu konu "bahsedebileceği şeyler" kategorisine girmiyordu. Amaia aynı zamanda bunu neden yaptığını da biliyordu. Markina'dan bahsederek James'e karşı biraz da olsa dürüst davranmak istemişti. Dahası James'e normalde vereceğinden daha fazla bilgi vererek durumu ve Markina'yı önemsiz kılmaya çalışmıştı. Önünde bebek arabasıyla yürüyen kocasına bakınca bir anda utandı. Dikkatini çekebilmek için yüksek sesle içini çekti.

"Ne oldu?"

"Hiç," diye yalan söyledi. "Bir anda aklıma acilen Amerika'yı aramam gerektiği geldi. Sen önden git," dedi ona. "Gitmeden önce Ibai'a banyosunu yaptırmaya vaktim olacak."

Önce cep telefonunu, sonra aradığı numarayı buldu ve nehrin kenarındaki alçak duvara oturup arama tuşuna bastı. Hattın diğer ucunda bir erkek sesi İngilizce cevap verdi.

"Günaydın," dedi Amaia, Elizondo'da hava kararmış olmasına rağmen. "Ajan Johnson'la mı konuşuyorum? Benim adım Amaia Salazar, İspanya'daki Navarra Polis Teşkilatı'ndan. Numaranızı Ajan Dupree verdi. Bana yardım edebileceğinizi düşünüyorum."

Johnson kısa bir süre durduktan sonra cevap verdi:

"Ah, evet, şimdi hatırladım, iki yıl önce buraya gelmiştiniz, değil mi? Bir sonraki değişimde de geleceğinizi umarım. Numaramı size Dupree verdi, öyle mi demiştiniz?"

"Evet, yardıma ihtiyacım olduğunda sizi aramamı söylemişti."

"Eğer Dupree böyle dediyse, emrinize amadeyim. Size nasıl yardımcı olabilirim?"

"Elimde bir şüpheliye ait çok kötü kalitede görüntüler var. Biz elimizden geleni yaptık ama gri leke elde etmekten öteye gidemedik. Sizde görüntü restorasyonu ve yüz tanıma için yeni bir sistem olduğunu duydum, bu bizim tek şansımız olabilir."

"Görüntüleri yollayın, elimden geleni yaparım," dedi Johnson.

Amaia adamın e-posta adresini yazdı ve telefonu kapattı.

20

Dedektif Yardımcısı Etxaide'nin apartmanının önüne park ettiğinde saat sekiz olmuştu. Etxaide'nin telefonunu çaldırdıktan sonra beklerken sokağın Elizondo'ya kıyasla ne kadar canlı olduğunu düşündü. Bu saatte Elizondo sokaklarında sadece birkaç avare olurdu.

Pamplona'yı ne kadar özlediğini hissetti. Işığı, insanları, eski meydandaki evleri ama James, Baztán'da olmaktan çok memnun görünüyordu; hatta *Juanitaenea*'yı almaya kadar verdikten sonra daha çok. Onun Elizondo'yu ve o evi çok sevdiğini biliyordu ama her ne kadar burada kendini gitgide çok daha fazla evindeymiş gibi hissetmeye başlamış olsa da Pamplona'da yaşadığı özgürlük hissini burada tam olarak tadabileceğini düşünmüyordu. Eve yerleşmek konusunda çok acele mi karar vermişti acaba?

Jonan'ın, apartmanın dış kapısından çıktığını görünce yan koltuğa geçti. Jonan araba kullanmayı çok seviyordu, Amaia'nın da düşünecek çok şeyi vardı. Jonan kalın kaz tüyü montunu arka koltuğa attıktan sonra motoru çalıştırdı.

"Aínsa'ya, değil mi?"

"Evet ama önce Pamplona çıkışındaki bir benzincide duralım. Yargıç Markina bizi orada bekliyor. Uygun prosedürün uygulandığından emin olmak için o da ısrarla bizimle gelmek istedi.

Jonan hiçbir şey söylemedi ama o her zamanki kibar tavrıyla saklamaya çalıştığı şaşkınlığı Amaia'nın gözünden kaçmadı. Benzin istasyonuna gelene kadar sessiz kaldı, arabayı park edip içinden çıktıktan sonra karşıda onlara selektör yapan diğer arabayı gördüler.

Markina arabadan inip yanlarına geldi, kot pantolonu ve kalın mavi kazağıyla otuzlarının başındaymış gibi görünüyordu.

"İyi akşamlar, Dedektif Salazar," dedi Markina, elini uzatarak.

Amaia onunla göz göze gelmemeye çalışarak parmak ucuyla tokalaştı.

"Sayın Yargıç, bu benim ortağım Dedektif Yardımcısı Etxaide."

Yargıç onunla da aynı şekilde tokalaştı.

"Eğer isterseniz, hep birlikte benim arabamla gidebiliriz."

Amaia, Jonan'ın yargıcın BMW'sine onaylar gibi baktığını görse de başını hayır der gibi salladı.

"Ben her yere kendi arabamla giderim, her an telefon gelebilir," dedi. "Beni bırakmaları için başkalarına bağlı olmak istemem."

"Anlıyorum," dedi Markina, "ama eğer Dedektif Yardımcısı Etxaide sizin arabanızı kullanırsa siz de benimkiyle gelebilirsiniz."

Amaia önce Jonan'a sonra da Markina'ya huzursuz bir bakış attı.

"Sadece şey... Yardımcımla konuşmamız gereken şeyler var. Bunlardan bir kısmını yolda konuşarak hallederiz diye düşünmüştük. Bu işler nasıldır biliyorsunuz."

Markina dosdoğru kadının gözlerinin içine bakınca Amaia onun yalan söylediğini bildiğini anladı.

"Ben de yolda bana soruşturmayla ilgili gelişmeleri anlatırsınız diye düşünmüştüm. Eğer beklediğiniz gibi sonuçlar pozitif çıkacak olursa, soruşturmayı açabilmek için son durumu tam olarak biliyor olmam lazım."

Amaia başını olur der gibi salladıktan sonra öne eğdi.

"Pekâlâ." İsteksizce pes etti. "Jonan biz seni takip ederiz."

Markina'nın arabasına bindi ve adamın emniyet kemerini takmasını beklerken kendini bir anda çok tuhaf hissettiğini fark etti. Bu daracık yerde onunla yan yana oturduğu için rahatsızdı. Huzursuzluğunu saklamak için telefonundaki mesajları kontrol etti, hatta bazılarını tekrar okudu. Onun bu kadar yakınında olmasını hiç umursamıyormuş; direksiyonu kavrayan parmaklarının, kolaylıkla vites değiştirişinin, sanki ilk defa görüyormuş gibi kendisine attığı kısa ve kaçamak bakışların hiç farkında değilmiş gibi davranmaya kararlıydı. Markina'nın sırtını arkaya yaslayışından ve dudaklarındaki belli belirsiz gülümsemeden onun bu yolculuktan çok hoşlandığını anlıyordu. Bir saat kadar hiç konuşmadan yol aldılar. İlk başlarda Amaia konuşmadıkları için rahatlamıştı ama sonra hiç konuşmamalarının da aralarındaki samimiyet seviyesini artırdığını fark edip bir anda telaşlandı.

"Vakayla ilgili konuşmak istediğinizi sanmıştım," diye küçük bir hatırlatmada bulundu.

Markina ona baktı, sonra dikkatini tekrar yola verdi.

"Yalan söyledim," diye itiraf etti. "Ben sadece seninle olmak istemiştim."

"Ama..." diye karşı çıktı Amaia gergin bir şekilde.

"Eğer istemezsen konuşmak zorunda değilsin ama izin ver senin yanımda olmanın tadını çıkarayım."

Yolculuğun geri kalanında hiç konuşmadılar. Markina rahat bir zarafetle kullanıyordu arabayı, kadını korkutmamak için arada sırada ona küçük bakışlar atıyordu ama bu bakışlar o kadar yoğundu ki Amaia'yı korkutmaya yetiyordu. Amaia giderek

artan gerginliğinden kurtulmak için kafasından soruşturmanın aşamalarını geçirmek için zorladı kendini, bir yandan da gecenin karanlığında yolun kenarından uzaklara bakıp bir şeyler görmek için çaresizce uğraşıyordu. Aínsa'nın sokakları çok canlıydı, hafta sonu yaklaştığı için herhalde. Termometreler dışarıdaki hava sıcaklığını eksi iki olarak gösterse de köprüyü geçer geçmez barların ve çok sayıdaki turiste hizmet edebilmek için açık olan birkaç dükkânın önünde öbek öbek insan olduğunu gördüler. Jonan, Aínsa'nın Orta Çağ kilisesinin olduğu tepenin çevresindeki hafif eğimli yoldan yukarıya doğru tırmanmaya başladı. Markina da yerçekimi yasasına karşı gelircesine tepenin iki tarafına dikilmiş evleri hayran hayran seyrederek Jonan'ı takip etti.

"Daha önce buraya hiç gelmemiştim, çok etkileyici olduğunu söyleyebilirim."

"Siz bir de manzarayı tepeden görün," dedi Amaia.

Aínsa adeta bir zaman tüneliydi, park etmiş arabalara ve restoranlardan gelen ışıklara rağmen meydana ulaşmaya çalışırken oluşan geçmişe yolculuk hissi herkesin nefesini kesiyordu. Markina da o insanlardan biriydi, Jonan'ı takip ederek park ettikten sonra yüzündeki gülümseme hiç kaybolmadı.

"İnanılmaz," dedi.

Amaia neşeyle Markina'ya baktı. Bu kasabaya ilk geldiği zamanki tepkisi gelmişti aklına. Deniz seviyesinin beş yüz seksen metre üzerinde olduğu için bir anda düşen sıcaklığın, Cinca ve Ara nehirlerinin kesişme noktasından gelen nemli havayla karışması sonucunda parke taşlarının üzerinde oluşan buz tabakası, sokak lambalarının romantik ışığında sedef gibi parlıyordu.

Jonan ısınmak için kollarını sallayarak yanlarına geldi.

"Ben de Elizondo'yu soğuk sanıyordum!" dedi sırıtarak.

Amaia paltosunun düğmelerini kapattı ve cebinden bir yün bere çıkardı.

Soğuktan tek etkilenmeyen Markina'ydı sanki. Adam arabadan indikten sonra paltosunu bile giymeden hayran hayran etrafı seyrediyordu.

"Burası müthiş bir yer..."

Jonan içinde numunelerin olduğu evrak çantasını bagajdan çıkardı ve Amaia'yla beraber, Pirene Plantigradları Araştırma Enstitüsü'nden iki doktorun yönettiği Doğa İnceleme Merkezi ve laboratuvarının bulunduğu kalenin yolunu tuttular. Markina da hızlı adımlarla yürüyerek onlara kapıda yetişti. Yaralı kuşların iyileşme aşamasında olduğu geniş odaları geçtikten sonra laboratuvarın mütevazı kapısına gelince Amaia adamın ne kadar şaşırdığını fark etti. Doktor González dışarı çıkıp onları karşıladı, Jonan'a sarılıp Amaia'yla tokalaşırken yüzü ışıl ışıldı. Birkaç adım arkalarında duran Doktor Takchenko onları zarif bir biçimde selamladı.

"İyi akşamlar, dedektif, sizi gördüğüme çok sevindim."

Amaia kadının her zamanki çekingen tavırlarını gülümseyerek karşıladı.

"Doktor González, Doktor Takchenko, sizi Yargıç Markina'yla tanıştırayım."

Doktor González yargıçla tokalaşırken Doktor Takchenko tek kaşını kaldırıp Amaia'ya baktı ve o da yanlarına yaklaştı.

"Umarım burada olmamdan huzursuz olmazsınız," dedi Markina, giriş cümlesi olarak. "Bu testlerin sonuçları çok önemli bir kriminal soruşturmaya sebep olabilir. Bu kanıtların doğru bir şekilde işlendiğinden emin olmak için her türlü önlemi almak zorundayız."

Doktor Takchenko yargıçla tokalaştıktan sonra kısa bir süre adamı yakından inceledi. Sonra hızla arkasını döndü ve şöyle seslendi:

"Hadi, hadi, numuneleri alalım."

Birkaç kişilik grup kadını takip ederek üç odadan oluşan laboratuvara girdi. Doktor Takchenko bu odaların sonuncusunda, bir

tezgâhın arkasına geçti ve eliyle tezgâhın üstünü gösterdi. Jonan evrak çantasını tezgâhın üzerine koyduktan sonra açtı. Doktor Takchenko o sırada eldivenlerini giyiyordu.

"Bir bakalım," dedi, numuneleri incelemek için eğilirken. "Güzel, tükürük..." İçinde pamuklu çubuk olan tüpü aldı.

"Bu tükürük örneğini proteinlerinden arındırmamız gerekiyor," dedi, Yargıç Markina'ya bakarak. "Bu bütün gece sürer, daha sonra DNA'yı almak için fenol-kloroform eklememiz gerekecek, ardından da çökelme, kuruma ve suda tortulaşma aşaması gelecek. Numune yarın sabah test için hazır olur. DNA termal döngüleyici üç ila sekiz saat sürüyor ve elektroforezden sonuçları görebilmemiz için öncesinde de iki saat kadar agar jelinde bekletilmesi gerekiyor. Tahminen bunların bitmesi öğleni bulur."

Amaia içini çekti.

"Bu süreye uzun mu diyorsunuz? Saç daha uzun sürecek," dedi, Doktor Takchenko. "Tükürükten DNA alma olasılığı yüzde doksan dokuz ama saçın altmış altı." María Abásolo'nun saç örgüsünü aldı ve dikkatle inceledi. "Çok şanslısınız, bu çok iyi bir numune."

Amaia saçların köklerinden çekildiğini gösteren beyazımsı noktaları görünce ürperdi.

"Bunlar da kemikler mi?" diye sordu Doktor Takchenko. "Yüce Tanrım, burada kaç tane var demiştiniz?"

"On iki."

"Dediğim gibi yarın öğlene ancak biter. Hemen başlıyorum. Sen de yardım edersin değil mi, doktor?" dedi kocasına.

"Elbette," diye cevapladı adam, saygılı bir şekilde, sonra da ziyaretçilerine döndü. "Lütfen evinizdeymiş gibi davranın. Paltolarınızı ofise bırakabilirsiniz... Şey, laboratuvarda birkaç tane tabure var, lütfen rahatınıza bakın."

Amaia saatine baktı ve Dedektif Yardımcısı Etxaide'ye döndü.

"Saat onu geçti, sen çık yemek ye, sen gelince de ben giderim."

"Başka gelen var mı?" diye sordu Jonan.

"Biz yedik," dedi Doktor González. "Sen geri dönünce kahve yaparız."

"Ben de Jonan'la gideyim. Sizin için bir sakıncası yoksa," dedi Markina, Amaia'ya bakarak.

Amaia başını sağa sola salladı ve iki adam çıkış kapısına yöneldi.

Amaia yarım saat kadar taburelerden birinde oturdu ve iki bilim insanının çalışmalarını izledi. Neredeyse hiç konuşmadan işlerini yapıyorlar, teknikleri doğru uygulamak ve prosedürleri kontrol etmek için özenle çalışıyorlardı.

"Bana bunun neyle alakalı olduğunu söyleyemezsiniz herhalde..." dedi Doktor Takchenko.

"Söylememem için bir neden göremiyorum. Bu iki numune ve *Guardia Civil*'in bulduğu bu kemikler arasında bir bağlantı olup olmadığını araştırıyoruz. Eğer bir eşleşme sağlanırsa, yıllardır devam eden ve kuzey bölgesinin tamamını kapsayan seri cinayetler söz konusu demektir. Belirtmeme gerek yok sanırım ama bu gizli bir bilgi."

Uzmanlar aynı anda başlarını aşağı yukarı salladılar.

"Doğal olarak," dedi Doktor Takchenko. "Bunların Baztán Mağarası'nda bulunan kemiklerle bir ilgisi var mı?"

"Evet, var."

"Bulunduklarında bize kemiklerin fotoğrafları gönderilmişti. Dizilişlerine bakar bakmaz bunu yırtıcı hayvanların yapmadığını anlamıştık, hiçbir hayvan avının kemiklerini o şekilde üst üste yığarak bırakmaz. Bunlar daha çok... etkili olsun diye o şekilde yerleştirilmiş gibiydi."

"Ben de haklı olduğunuzu düşünüyorum," dedi Amaia düşünceli bir şekilde.

Sonra herkes yine sustu. Uzmanlar işlerine gömüldüler ve uygulanan işlem listesinin üzerinden tekrar tekrar geçtiler ve en sonunda birinci aşamanın sonuna geldiler.

"Şimdi beklememiz gerekiyor," dedi Doktor Takchenko.

Doktor González eldivenlerini çıkarıp çöp kutusuna attı; yüzünde konuşup konuşmamakta kararsız insanların takındığı bir ifadeyle Amaia'ya baktı.

"Aslına bakarsanız bu konu üzerine çok düşündüm. Karımla da bu konuyu konuştuk, ikimiz de aynı fikirdeyiz. Vadinizde olanlar çok ürkütücü."

"*Benim* vadimde olanlar mı?" Amaia'nın yüzünde hem kafası karışmış hem de itiraz ediyormuş gibi bir gülümseme vardı.

"Ne demek istediğimi biliyorsunuz, siz orada doğmuşsunuz, bir şekilde oraya aitsiniz. Orası benim şimdiye kadar gördüğüm en güzel yerlerden biri, insan ve doğa arasındaki birliği hissedebileceğiniz, insana inanmak için bir sürü seçenek sunan bir yer." Son sözlerini söylerken direkt Amaia'ya bakmıştı. Amaia o anda adamın neden bahsettiğini çok iyi anlamıştı. Başını aşağı yukarı salladı. "... Ama yine de, belki de tam da bu sebeple, oralarda çok tiksindirici bir şey, kötü ve habis bir şey dolaşıyor gibi geliyor bana."

"Bu tip olayların görüldüğü yerler vardır," diye araya girdi Doktor Takchenko, "bu yerler iki dünyayı birbirine bağlayan aynalara ya da kapılara benzerler, bir tür enerji güçlendirici gibi. Sanki evren bu kadar mükemmelliği telafi etmek zorundaymış gibi. Ben böyle yerler biliyorum, Kudüs bunun güzel bir örneği sayılır. Vadinin dengesini bozan bir şey mi var acaba? Bu yüzden mi orada aynı anda bunca güzel ve korkunç şey oluyor? Tesadüfe benzemiyor pek."

Amaia doktorun söylediklerini düşündü. Hayır, kendisi de tesadüflere inanmıyordu. Baztán Nehri'nin kıyısında kızlara karşı işlenen suçlar da aynı şekilde tiksindiriciydi, kutsal bir şeye yapılan saygısızlıktı. Arizkun'daki son olayları, vadinin tarihini düşündü: ilk yerleşenlerin karşılaştıkları zorlukları; acımasız hayatlarını; hastalıklarla, vebalarla, mahvolan hasatlarla ve elverişsiz

bir iklimle olan mücadelelerini... Sonra bir de büyücülük vardı ve korku içindeki yüzlerce bölge sakinini sorguya çeken Engizisyon. Bu insanlardan birçoğu merhamet görmek için suçlu olduğunu kabul etmek zorunda kalmıştı. Sonra diğer Salazar'ı düşündü, Engizitör Salazar'ı...Yıllar boyunca Baztán'ı baştan sona dolaşmış, kötülüğün vadiyi esir alıp almadığını anlamak için orada yaşayanların arasına yerleşmişti. Kendi inisiyatifiyle o yere ait gizemi çözmeye çalışan bu engizitör insanları zorlamadan veya onlara işkence yapmadan binden fazla kişiye büyücülük yaptığını itiraf ettirmeyi başarmıştı, bunun yanı sıra üç binden fazlası da komşularını kötü eylemlere karışmakla suçlamışlardı. Açık fikirli ve zeki biri olan Engizitör Salazar günümüz dedektiflerine benziyordu. Bir yıllık malzeme toplamayı başardıktan sonra Logroño'ya geri dönmüş ve Engizisyon Mahkemesi üyelerine Baztán'da yaşayan cadıların varlığını destekleyecek nitelikte kanıt bulamadığını, orada olanların çok farklı bir nitelik taşıdığını açıklamıştı. Zeki Engizitör Salazar –Doktor González bu noktada haklıydı işte– Baztán'ın hem iyi hem de kötü mucizelere açılan bir kapı olduğunu anlamıştı.

Evet, belki de burası evrenin bir türlü rahat bırakmadığı o yerlerden biriydi.

Yarım saat kadar sonra Jonan mutlu ve yanakları ışıl ışıl vaziyette yanlarına döndü.

"Sayın Yargıç gurme çıktı. Meydanda mükemmel bir restoran buldu ve hesabı ödemekte ısrar etti. Sizi orada bekliyor. Kaleden çıkar çıkmaz sağdan ikinci bina."

Amaia paltosunu aldı ve soğuk Aínsa gecesine çıktı. Kalenin önündeki yolda karşıya geçerken kuzeyden eser rüzgâr yüzünü ısırıyordu. Kazağının kollarını ellerine kadar çekti, eldivenlerini yanına almadığına çok pişmandı. Muhtemelen meydandaki kapıları açık çok sayıdaki bar yüzünden, artık çok daha fazla araba vardı. Restoranı bulunca park etmiş arabaların arasından geçerek

ve buz tutmuş kaldırım taşlarında kayan botlarının düz tabanlarına küfrederek o tarafa doğru yürüdü. Ön taraftaki küçük ve nispeten kalabalık bardan içeri bakıp arkadaki, ortadaki şöminenin çevresine yerleştirilmiş sevimli restoranı gördü. Markina şöminenin yanındaki masalardan birinden ona el salladı.

"Burada oturmak istersin diye düşünmüştüm," dedi kadın yanına gelince. "Şöminenin yanı sıcak."

Markina haklıydı. Amaia yerine oturdu, içerinin ısısı yemek kokusuyla karışınca birden ne kadar acıktığını fark etti. Kendine mantarlı antrikot söylediğinde Markina'nın da aynı siparişi vermesine şaşırdı.

"Dedektif Yardımcısı Etxaide'yle yemek yediğinizi sanıyordum."

"Seninle o kadar az yemek yeme fırsatım oluyor ki bunu pas geçeceğimi düşünmüş olamazsın, gerçi tam istediğim gibi değil ama olsun. Şarap içer misin?" dedi, mükemmel, yıllanmış bir şarap şişesini kadehinin üzerine tutarak.

"Maalesef, görevdeyim."

"Elbette," dedi Markina.

Amaia aç kurtlar gibi yemeğini yerken Markina'nın bu süre boyunca hemen hemen hiç konuşmamasına sevindi. Gerçi adamın o dingin ve melankolik yüz ifadesiyle ve dudaklarında belli belirsiz bir gülümsemeyle ara ara kendisine baktığının farkındaydı.

Restorandan çıktıklarında içerideki şöminenin sıcaklığından sonra dışarısı çok daha soğuk geldi. Amaia paltosunu ve şapkasını düzeltti, önceden yaptığı gibi kazağının kollarını ellerinin üzerine çekiştirdi.

"Eldivenin yok mu?" diye sordu yanında yürüyen Markina.

"Yanıma almadım."

"Benimkileri al, sana büyük gelirler ama en azından..."

Amaia içini çekti, sabrı taşmıştı artık. Markina'ya döndü.

"Bunu yapmayın," dedi sert bir sesle.

"Neyi yapmayayım?" diye sordu adam, şaşırmıştı.

"İşte yaptığınız şey artık her neyse. Bana bakışınız, benimle yemek için beklemeniz, benimle ilgilenip durmanız. Yapmayın."

Markina kadının önüne geçip durdu. Meydanın uzak bir köşesine diktiği gözlerini daha sonra kadına çevirdi. Yüzündeki gülümsemenin tüm izleri kaybolmuştu.

"Benden bunu isteyemezsin. Evet, isteyebilirsin elbette ama istediğin şeyi yapmam mümkün değil. Hislerimi inkâr edemem. Yapamam çünkü ben yanlış bir şey yapmıyorum. Seni rahatsız ediyorsa sana bakmam, seninle ilgilenmem, tamam ama bu sana olan hislerimi değiştiremez."

Amaia bir an gözlerini kapattı, ona karşı kullanabileceği karşıt fikirler üretmeye çalıştı. Sonunda bir tane buldu.

"Evli olduğumu biliyorsunuz, değil mi?" dedi, söylediği anda bunun ne kadar geçersiz bir bahane olduğunu fark ederek.

"Biliyorum," dedi Markina sakin bir sesle.

"Ve bu sizin için önemli değil mi?"

Markina ona doğru eğildi. Amaia'nın ellerini aldı ve eldivenleri avuçlarına bıraktı.

"Senin için ne kadar önemliyse benim için de o kadar önemli."

Doktor Takchenko, *Guardia Civil*'den alınan kemik numunelerini minik minik Eppendorf tüpleriyle termal döngüleyiciye yerleştirmişti.

"En azından bu bitmek üzere. Burada bir saat durduktan sonra iki saat daha var."

"*Guardia Civil* kemiklere DNA taraması yapmıştı diye biliyordum," dedi Markina.

"Yaptılar. Raporlarını ekte yollamışlar. Ama numunelerin kalitesi yüzünden, her ihtimale karşı prosedürü tekrarlamanın daha uygun olduğunu düşündük."

Markina anladım der gibi başını salladıktan sonra laboratuvarın diğer tarafından kendisini kahve içmeye çağıran Jonan ve Doktor González'in yanına gitti.

"Çok yakışıklı bir adam," dedi Doktor Takchenko, adam onları duyamayacağı kadar uzaklaştığında.

Amaia şaşkınlıkla doktora baktı.

"Son derece yakışıklı," diye ekledi doktor.

Amaia dönüp Markina'ya baktıktan sonra başıyla onaylayarak Doktor Takchenko'ya baktı.

"Çok baştan çıkarıcı. Yanılıyor muyum, dedektif?"

Amaia huzursuz olmuştu, hemen savunmaya geçti. "Neden böyle söylüyorsunuz?"

"Onu çekici bulduğunuz çok belli."

Amaia karşı çıkmak için bir şeyler söyleyecek oldu ama aklına bir şey gelmedi. Endişeyle, davranışlarında huzursuzluğunu açığa vuran bir şeyler olup olmadığını düşündü.

"Tanrı aşkına! Bunda büyütülecek ne var, dedektif. Neden kendinize işkence ediyorsunuz, herkesin başına gelir böyle şeyler."

Amaia kaşlarını çattı.

"Baştan çıkarıcılık kot pantolonun içinde bu kadar iyi görünüyorsa emin olmamanız çok normal," dedi Doktor Takchenko muzip bir şekilde.

"Beni de endişelendiren bu," diye itiraf etti Amaia. "Sadece emin olmamak bile bir şeyleri sorgulamam için yeterli."

"Ama emin olmamak çok normal."

"Bence değil. Kocamı seviyorum. Onunla mutluyum. Başka biriyle birlikte olmak istemiyorum."

"Saçmalamayın, dedektif!" diye kıkırdadı Doktor Takchenko, elindeki işi bırakıp Amaia'ya muzipçe gülümsedi. "Ben de kocamı seviyorum ama bu durum sizin yargıcı bir kez yatağa atmama engel olmazdı, iki de olabilir."

Normalde çekingen olan doktorun ağzından bu sözleri duyunca Amaia'nın gözleri fal taşı gibi açıldı.

İkisi de kahkahalarla gülünce erkekler laboratuvarın diğer ucundan başlarını çevirip onlara baktılar.

"Bu konu üzerine bayağı kafa patlatmışsınız bakıyorum," diye fısıldadı doktor, erkeklere bakarak.

Amaia tabureden kalktı ve aralarındaki paravana yaklaştı.

"Olabilir ama kafa patlatmak ve eyleme geçmek aynı şey değil. Ben bunu istemiyorum."

"Emin misiniz?"

"Kesinlikle, sadece o işimi pek kolaylaştırmıyor."

"Mitjail Kotch," dedi doktor.

"Kim?"

"Tıp fakültesinde sınıf arkadaşımdı. Sonra da üç yıl aynı kurumda çalıştık. Bir kadını istiyorsa onunla olmak gerektiğine inanan erkeklerdendi. Her gün, hem fakültede hem işte benimle flört ederdi, beni yemeğe davet ederdi, bana çiçek alırdı veya müstehcen bakışlar atardı."

"Ve?"

"Mitjail Kotch da benim işimi kolaylaştırmıyordu ama bir kez bile onunla yatmayı düşünmedim."

"Yani sırf bunu düşünmüş olmam bazı şeylerin yolunda olmadığını mı gösteriyor demek istiyorsunuz? Onun yakışıklı olduğunu kabul ettiğim için kocamı aldatmaya niyetim mi var?" dedi Amaia, erkeklerin oturduğu tarafı işaret ederek.

"Aman Tanrım! Sizin için her şey ne kadar siyah beyaz! Tıpkı Ruslar gibi konuşuyorsunuz. Baştan çıkmak işte bu, dedektif, biz kör de değiliz görünmez de."

Amaia kadına şüpheyle baktı.

"Birini çok sevdiğimize karar verdiğimizde diğerlerinden vazgeçeriz; bu bizi kör veya görünmez yapmaz, görmeye ve görülmeye devam ederiz. Gördüğümüz biri bizi baştan çıkarırsa veya bizi baştan çıkarıcı bulan biri yoksa sadık olmanın ne değeri kalır. Asıl sınav, bekâr olsaydık âşık olacağımız insana rastladığımızda başlar; hoşlandığımız ve çekici bulduğumuz, eğer diğer

mükemmel insanı seçmemiş olsaydım kesin bunu seçerdim dediğimiz kişiyle karşılaştığımızda . Sadakat budur işte, dedektif. Ve sakın endişelenmeyin – gayet iyi gidiyorsunuz."

Gecenin ilk saatleri ağır ağır geçip gitti ve hava iyice soğudu. Bir tur daha kahve içtikten sonra Doktor González bir deste kart çıkardı ve beraber sessizce oyun oynamaya başladılar. Kalın, teknik bir el kitabına gömülmüş olan Doktor Takchenko'nun çok eğlendiği her halinden belli oluyordu. Amaia ise metal tezgâhın üzerinde mutlu bir kedi gibi mırlayan termal döngüleyiciyi seyrederek vakayı düşünüyordu. Sezgileri ona, bu numunelerin içinde şimdiye kadar karşılaştığı, hayatın özünü çalan en şeytani ikilinin olduğunu söylüyordu: azmettiricinin soğuk ve güçlü zihniyle, ona körü körüne itaat edenlerin vahşi hizmeti. Mırlama sona erdiğinde makineden çıkan tiz ses Amaia'nın yerinden sıçramasına neden oldu. Tam o sırada Jonan'ın telefonuna bir mesaj geldi, Amaia'nınki de çalmaya başladı. Birbirlerine endişeli gözlerle bakarken Amaia, Dedektif Iriarte'den gelen telefonu açtı.

"Patron, Arizkun'daki kiliseye tekrar saldırmışlar."

Amaia ayağa kalktı ve laboratuvarın diğer ucuna doğru yürüdü.

"Anlat," diye fısıldadı.

"Forkliftle duvara girmişler, büyük bir delik açtıktan sonra..." Iriarte duraksadı.

"Ceset kalıntısı bırakılmış mı?"

"Evet... Minik bir kol daha... Ama bu seferki biraz farklı, kömürleşme yok..."

Amaia, Iriarte'nin "minik kol" deyişinden ne kadar duygusallaştığını hissedebiliyordu. Onun da çocukları vardı ve onların kolları da bundan çok daha büyük değildi muhtemelen.

"Tamam, dedektif, hemen işe koyulalım. San Martin'e haber ver, olay yerini tecrit etsinler. Ben gelene kadar hiçbir şeye

dokunmayın, iki saat içinde orada olurum. Hemen çıkıyorum, sizi arabadan ararım."

Paltosunu aldı ve kapıya, Jonan'ın onu beklediği yere doğru yürüdü.

"Yeni bir gelişme var, hemen gitmem gerek," dedi diğerlerine dönerek. "Jonan, sen burada kal, bu çok önemli. Her şey için çok teşekkür ederim, Doktor González, Doktor Takchenko. Sayın Yargıç, sizi yarın ararım."

Markina ayağa kalktı ve sessizce peşinden geldi. Ne dev kuş kafeslerinin bulunduğu odadan ne de kalenin içindeki geçit töreni için ayrılmış alandan geçerlerken bir şey söyledi.

Arabaya yaklaştıklarında Amaia uzaktan kumandaya bastı. Markina bir el hareketiyle onu durdurdu.

"Amaia..."

Amaia derin bir nefes aldı ve nefesini yavaş yavaş verdi.

"Dedektif Salazar," dedi sert bir sesle, sinirlenmemeye çalışarak.

"Pekâlâ, nasıl istersen, Dedektif Salazar," diye boyun eğdi adam gönülsüzce. Eğilip kadını yanağından öptü. "Dikkatli git, dedektif," diye fısıldadı. "Benim için çok değerlisin."

Kadın bir adım geri çekildi, başını sağa sola sallarken kalbi güm güm atıyordu.

"Bunu yapmamalısın, bunu yapmamalısın," dedi Amaia arabasına binip anahtarı çevirirken.

21

Amaia yol boyunca gaza basmamak için kendini zor tutuyordu, Markina'yla yaşadıklarından sonra kalan çok az konsantrasyonunu da virajların birinde yoldan çıkmamak için kullandı. Yolun üzerindeki bembeyaz buz tabakası ve siyah buz lekeleri gece araba kullanmayı hem meşakkatli hem de tehlikeli bir işe dönüştürüyordu. Öğrenciler bu tehlikeli dağ geçitlerinden karanlıkta geçmek zorunda kalmasınlar diye okullarda dersler bile öğlen başlıyordu. Tam otobana dönüş noktasına geldiğinde arabayı yolun kenarına çekti ve Iriarte'yi aradı.

"Neler oldu?" diye sordu, Iriarte telefonu açar açmaz.

"Bu sabah saat üç sularında komşular kilisenin duvarını yıkan forklift sesiyle uyanmışlar. Pencereden bakınca hiç kimseyi görmemişler. Biz geldiğimizde duvarda bir delik vardı. İçeride, sunakta–"

"Kemikler," diye araya girdi Amaia.

"Evet, kemikler."

"Kilise duvarını yıkmak kolay olmasa gerek."

"Cagotların kullanmak zorunda bırakıldıkları eski kapının olduğu duvarı seçmişler yıkmak için. Duvar tuğlaymış, forklift çatalı tereyağı gibi geçmiş içinden."

"Peki, kiliseyi korumak için kilisenin önünde bekleyen devriye arabası neredeymiş?"

"On beş dakika önce, Ursua köşkünde çıkan bir yangın için acil bir arama gelmiş. En yakın araç olduğu için ilk önce onlar gitmiş."

"Yangın mı?"

"Abartılacak bir şey yok, ön kapıya biraz benzin dökmüşler, kapı çıra gibi yanmış. Polisler devriye arabasının içindeki yangın söndürücüyle söndürmüşler."

"Ursua köşkünün de Cagot tarihinde önemli bir rolü yok muydu?"

"Evet, teoriye göre Cagotları işçi ve köle olarak getiren kişi Ursua'nın toprak sahibiymiş."

Amaia telefonu kapattı, koltuğunun altından nadiren kullandığı portatif sireni aldı ve camı açıp arabanın tavanına taktı. Otobana girdiğinde sireni çalıştırıp gaza bastı, akademiden beri ilk kez hız yapma heyecanına kapılmıştı. Bir süre saatte yüz seksen kilometreyle gitti, sabahın o saatinde yola çıkmış birkaç aracı geçti. Bir süre sonra aklına Iriarte geldi, adam tanıdığı en dürüst polislerden biriydi. Dış görünüşü kusursuzdu, biraz sıkıcı da olsa hazırladığı raporları özenle hazırlıyordu. Hiç sinirlenmiyor, asla yersiz şakalar yapmıyordu. Elizondo'ya bu kadar köklü bir şekilde bağlı olması onun hem en güçlü hem de en zayıf tarafıydı. Amaia adamın bir an için kontrolünü kaybettiğine sadece iki kez şahit olmuştu; biri köylerinden genç bir kızın cesedini bulduklarında, diğeri de birkaç saat önce "minik kol" derken... Sonra kendini bir anda Ibai'ı düşünürken buldu. Tekrar hız göstergesine baktı, yüz doksanı görünce ayağını içgüdüsel bir hareketle gaz pedalından çekti. "Anne baba olmak kolay değil," demişti Iriarte ona zamanında ama anne baba olmanın getirdiği sorumluluk çok daha beterdi. Acaba anne olmak onun davranışlarını ne ölçüde etkiliyordu? Her zaman dikkatli biri olmuştu Amaia, olmak zorundaydı zaten, polis olmuştu sonuçta! Ama oğluna karşı

hissettiği sorumluluk –onu asla terk etmeyecek olması, onu asla annesiz bırakmayacak olması– hayatını yaşamasına, işini yapmasına engel olacak mıydı veya hangi hızla araba kullanmasını belirleyecek miydi? Sonra aklına başka bir şey geldi, kilisenin sunak taşına bırakılmış minik kemiğin görüntüsü, kendi ailesine ait, hem onun hem de oğlunun özünü içeren kemiklerin görüntüsü, bu kemikler onun kökleri ve mirasıydı.

Gaza basarken, "*Ama* dikkatli olacak," diye fısıldadı ve araba otobanda Pamplona'ya doğru uçarcasına gitmeye başladı.

Sabahın altısında, Arizkun'un üzerindeki gökyüzünde güneşin doğacağına dair en ufak bir belirti yoktu. Kilise aydınlıktı. Araçların direkt kapıya kadar gitmelerine engel olmak için inşa edilmiş olan, kilisenin etrafındaki korkuluk duvarının kenarında iki devriye arabası dolaşıyordu.

Küçük Bobcat forkliftin çatalı duvarın içine geçmişti ve siyah molozlarla kaplıydı. Duvarda açılmış eğri büğrü delik yaklaşık olarak bir metre uzunluğunda ve aynı genişlikteydi. Amaia içeri girmeden önce kilisenin çevresinde bir tur attı ve minik arka bahçenin etrafındaki çiti ve onun ardındaki dar patikayı inceledi.

Iriarte ve Zabalza ellerinde fenerlerle onu takip ettiler.

"Dışarıyı kontrol ettik," dedi Zabalza.

"Şimdi tekrar kontrol ediyoruz," dedi Amaia kısaca.

Doktor Martín onları içeride bekliyordu.

"Selamlar, Salazar," dedi. Kadının gözlerinin içine baktıktan sonra bakışlarını sunakta duran, üzeri folyoyla kaplı küçük yığına çevirdi. Amaia sunak taşına yaklaştı ve kemikleri açtı.

Amaia, hem Iriarte'nin hem de San Martín'in kemiklere değil de kendisine baktıklarının farkındaydı. Kemikleri incelerken elinden geldiğince sakin davranmaya çalıştı.

"Daha öncekilerden farklı görünüyorlar, öyle değil mi doktor?"

"Gerçekten de öyle, kömürleşme yok ve eklem yerleri duruyor. Ama her şeyden öte çok daha beyazlar. Çünkü muhtemelen

direkt olarak toprakla temas etmek yerine nemin az olduğu kapalı bir tabutun içinde saklanmışlar. Şu parmak eklemlerinin ne kadar iyi muhafaza edildiğine bir bakın."

Amaia, onunla kan bağı olma ihtimali olan birine ait kemikleri dikkatle inceledikten sonra biraz fazla dikkatlice, hatta neredeyse koruyucu bir şekilde tekrar kapattı. Sonra San Martín'e döndü ve geldiğinden beri aralarında konuşulmadan asılı duran o soruyu sordu.

"Sizce?.."

"Bunu bilemiyoruz, dedektif. Söyleyebileceğim tek şey aynı yerden alınmadıkları. Bunu içinde bulundukları durumdan da anlayabiliriz. Bunları kendim analiz edeceğim. Yirmi dört saat içinde, belki de daha önce cevabım netleşmiş olur."

Amaia başını anladım der gibi salladıktan sonra duvarın bir kısmını yerle bir etmiş olan forkliftin yanına gitti. Hasar içeriden daha da berbat görünüyordu. Molozların arasından çıkmış metal çatalları görebiliyordu.

"Demek burada eskiden Cagotların kullandığı eski kapı vardı."

Arkasından Zabalza'nın, "Evet," diyen sesini duydu, "peder öyle dedi."

"Peder demişken, kendisi nerede?"

"Onu ve şapel papazını eve gönderdik. Çok üzgünlerdi."

"İyi yapmışsınız. Bundan parmak izi alınmıştır herhalde," dedi, forklifte bakarak.

"Evet."

"Nereden bulmuşlar?"

"Yakınlarda alkolsüz içecek deposu varmış. Yükleri taşımak için kullanılıyormuş."

Amaia saate baktıktan sonra Iriarte'nin yanına gitti, Zabalza da peşinden geldi.

"Karakolda görüşürüz. Yapılan saldırılarla ilgili her şeyin tekrar üzerinden geçmek istiyorum. Bir de şu blog yazan çocuğu getirin, onunla konuşmak istiyorum."

"Şimdi mi?" Zabalza şaşkınlığını saklamaya uğraşmamıştı bile.

"Evet, şimdi. Bir sorun mu var, dedektif?"

"Oğlanı sorguya çektik zaten. Onun bu işte parmağı olmadığına karar verdik."

"Son gelişmelerin ışığında onu tekrar sorguya çekmemiz gerektiğini düşünüyorum. Bunu yapan kişi her kimse, onun bu vadiyle bir bağlantısı olduğunu düşünüyorum. Ayrıca bu işin içinde birden fazla kişi var. Bu oğlanın tek başına bir şey yapmış olabileceğine, yani duvarı yıkıp kemikleri sunağın üzerine koymuş olabileceğine inanmıyorum, bence işbirliği yaptığı biri var," dedi, kapıya doğru yürürken.

"Muhtemelen ama oğlanın bu işte bir parmağı yok," dedi Zabalza ısrarla.

Amaia birden durdu ve gözlerini adama dikti. Iriarte de durup dedektif yardımcısına baktı.

"Daha iyi bir teoriniz var mı, dedektif?" diye sordu Amaia. "Bu kadar emin olmanızın sebebi nedir?"

Zabalza "Çünkü biliyorum," derken sesinde uyarıcı bir ton vardı.

Iriarte adamı uyardı, "Bu noktada haddini aştığını düşünüyorum, Zabalza."

"Hayır," diye onun sözünü kesti Amaia, "bırak açıklasın. Eğer bir teorisi varsa bunu duymak isterim. Bir ekip olarak çalışmamızın sebebi bu, olayları farklı açılardan görebilmek."

Zabalza bir elini gergin bir hareketle yüzünde gezdirdi, sonra da kendine çekidüzen verdi. Sanki ellerinin kendisini ele vermesinden korkuyormuş gibi ellerini sıkıca birbirine kenetledi ama sonra karar değiştirdi ve ellerini kayak montunun cebine soktu.

"Oğlanın kendisi bir kurban. Annesi öldüğünden beri babası onu eşek sudan gelinceye kadar dövüyormuş. Çok akıllı bir çocuk, dersleri iyi. O evde delirmeden kalabilmiş olmasının sebebi tarihe ve kendi halkının köklerine duyduğu tutku. Ben onunla

konuştum, çok parlak bir çocuk olabilir ama kendine olan güveni çok az. İnanın bana, bu tip bir şeyi yapabilecek özgüvenden yoksun. Babasının hakimiyetinde bir hayat sürüyor ve çok fazla acı çekiyor."

Amaia cevap vermeden önce bir süre düşündü:

"Ergenlerin öfke kapasitesi inanılmaz olabiliyor. Babasının hakimiyetinde olması veya öyle görünmesi içindeki kontrollü öfkeyi besliyor olabilir. Belki de bu öfke ara sıra patlak veriyor ve dikkat çekmek için bu tür şeyler yapmasına neden oluyor. Ayrıca bu çocukla duygusal bir bağ kurmamış olsaydın eğer, bu saldırıların her birinde oğlanın imzası olduğunu sen de açıkça görürdün."

"Efendim?" dedi Zabalza, şaşkındı, ellerini cebinden çıkarıp önce Amaia'ya ardından da Iriarte'ye baktı. "Siz ne demek istiyorsunuz?"

"Kendini bu çocukla özdeşleştirdiğini ve bu durumun muhakeme yeteneğini etkilediğini düşünüyorum."

Zabalza'nın yüzü sanki içeriden aydınlatılmış gibi parlak pembeye döndü ve alt dudağı titremeye başladı.

"Bu ne cüret! Yüce *Dedektif* Salazar!" diye haykırdı.

"Ağzından çıkanları kulağın duysun," diye onu uyardı Iriarte.

"Ondan korkmuyorum," dedi Amaia, bir adım öne çıktı ve Zabalza'nın burnunun dibine kadar girdi. "Beni korkutamazsın ama bana, bütün sadakatsizliğine rağmen benim sana davrandığım kadar saygılı davranmak zorunda olduğunu düşünüyorum. Montes'in başını derde sokan o laboratuvar sonuçlarını ona senin verdiğini, iş dışındaki insanlarla soruşturmayı konuşarak kendini ve meslektaşlarını tehlikeye atan boşboğazın teki olduğunu ve son olarak da çizgiyi aştığını bile fark etmekten aciz biri olduğunu biliyorum."

Zabalza'nın gözleri alev alevdi, yüzü öfkeden büzüşmüştü ama kadına küstahça bakmaya devam ediyordu. Amaia sesini alçalttı ve ona bakarak konuşmaya devam etti.

"Benim teorilerime karşı çıkıp kendi fikrini söylemekte özgürsün ama bir daha sakın benimle bu şekilde konuşma. Kendini kurbanla özdeşleştirmek insan olmanın doğasında var, birçok insan polislerde bu özelliğin olmadığını düşünür. Biz bu insani yönümüz sayesinde olayları kavrayabilir ve gönüllü olmayan insanlardan da bilgi almayı başarırız. Bu insani yanımızdan asla vazgeçmemeliyiz ama olayları kişiselleştirmemek için de gerekli olan mesafeyi korumamız çok önemli. Bu yüzden şimdi tekrar ediyorum: Bana kendini kurbanla özdeşleştirmişsin gibi geliyor. Yanılıyor muyum?"

Zabalza bakışlarını yere çevirdi, yine de cevap verirken sesindeki isyan seziliyordu: "Onu bu saatte uykudan uyandırmamızın gerekli olduğunu düşünmüyorum, saat daha altı, oğlan reşit değil."

"Biraz daha beklersek onu okuldan almamız gerekecek, bu daha kötü olmaz mı?"

"Okula falan gidemez, yüzü gözü yara bere içinde."

Amaia birkaç saniye sustuktan sonra, "Pekâlâ, saat dokuzda karakolda," dedi.

Zabalza mırıl mırıl bir şeyler söyledikten sonra kiliseden çıkıp gitti.

Kiliseye yapılan saldırılarla ilgili raporları okumaya başlayalı henüz on dakika olmuştu ama Amaia'nın gözleri sanki içlerine kum kaçmış gibi acıyordu. Sandalyesinde döndü ve gözlerini dinlendirmek için dışarı baktı. Şafak sökmek üzereydi ama pencereye vuran ince yağmur çok uzağı görmesini engelliyordu. Bütün gece uyumamasının, ardından da karanlıkta araba kullanmış olmasının acısı çıkmaya başlıyordu. Uykusu yoktu ama gözleri başka bir telden çalıyordu. Gözlerini tekrar ekrana çevirdi ve e-postasını açtı. İki yeni posta gelmişti. Biri Doktor Franz'dan gelen ağlamaklı e-postaydı, adam hastanın görebileceği olağanüstü hasarla ilgili endişelerini dile getiriyordu, bir yandan da

kendi saygınlığının göreceği zarardan bahsediyordu. Bu sefer onu küçük düşürmek için yapılan bir komplo teorisini dile getirmekle yetinmeyip Doktor Sarasola'nın Rosario'yu transfer etmek istemesinin ardında yatan sebepleri sorgulayacak kadar da ileri gidiyordu. Ayrıca kendi ekibinin Rosario'nun ilaçları olmadan kendisini kontrol edebileceğine dair duydukları şüpheleri de tekrar ediyordu. Amaia sil butonuna bastı.

Bir sonraki, Jonan tarafından ona yönlendirilmiş bir e-postaydı. Amaia mesajı merakla açtı. "Hanım adağınızı bekliyor." Tam mesajı silecekken vazgeçip "Hanım" etiketiyle açtığı yeni klasörün içine koydu.

Iriarte, iki elinde de bir kupa olduğu için kapıyı zar zor açtı ve odaya girdi. Kupalardan birini Amaia'ya uzattı. Amaia kupanın üzerindeki yazıyı okuyunca şaşırdı: *Zorionak, Aita: Mutlu Yıllar, Baba.*

"Çok şekermiş," dedi sırıtarak.

"Elimde sadece bunlar var ama yine de kartonlardan iyidir herhalde."

"Teşekkürler, büyük fark var," dedi Amaia, kupayı iki eliyle tutarak.

"Zabalza oğlanla ve babasıyla buraya gelmek üzere."

Amaia başını aşağı yukarı salladı.

"Fena biri değildir, Zabalza yani. Yıllardır birlikte çalışıyoruz, iyi bir polis olduğunu kanıtladı."

Amaia bir yandan Iriarte'ye bakarak anlattıklarını dinliyor bir yandan da kahvesini içiyordu.

"Kötü bir dönemden geçtiği doğru, sanırım özel hayatıyla ilgili, bu arada sakın bu sabah size karşı olan tavrını savunmaya çalıştığımı düşünmeyin ama–"

"Dedektif Iriarte," diye onun sözünü kesti Amaia. "Yanlış meslekte olmadığına emin misin? Kırk sekiz saatten daha kısa bir sürede ikinci kez bir meslektaşın için savunma konuşması yapıyorsun. Mahkemede harika işler çıkaracağına eminim."

"Sizi sinirlendirmek istememiştim."

"Beni sinirlendirmedin ama bırak da bu adamlar kendi savunmalarını kendileri yapsın. Zabalza ve benim aramdaki kavga henüz bitmedi. Birkaç kişi bunu kabullenmekte zorlanıyor olabilir ama bu ekipteki alfa erkek bir kadın."

Iriarte'nin cep telefonu çalınca adam telaşla telefonu açtı.

"Zabalza arıyor, oğlan ve babasıyla aşağıdalarmış."

"Neredelermiş?"

"Zemin kattaki bir ofiste."

"Söyle ona, onları sorgu odalarından birine alsın. İçeride üniformalı memurlardan biri olsun ama hiç konuşmasın."

Iriarte söyleneni ilettikten sonra telefonu kapattı.

"Gidelim mi?" diye sordu Iriarte, kupasını masanın üzerine bırakırken.

"Daha değil," diye cevap verdi Amaia. "Sanırım ben bir kahve daha içeceğim."

Amaia kırk beş dakika kadar sonra, odanın dışında bekleyen Zabalza'nın öfkeli bakışlarına aldırmadan sorgu odasına girdi. İçerideki hava ter ve gerginlik kokuyordu. Uzun bekleyiş ve içeride silahlı bir nöbetçinin olması beklenen etkiyi uyandırmıştı anlaşılan.

"Günaydın, ben Dedektif Müfettişi Salazar, Navarra *Policía Foral* Cinayet Masasından," dedi Amaia, rozetini gösterdi ve karşılarına geçip oturdu.

"Bir dakika," diye söze başladı oğlanın babası, "bu ne cüret böyle, bizi sabahın köründe getirip sonra da bir saat bekletiyorsunuz. Bu ne rezalet!"

Amaia adamın uykulu gözlerine baktı, ağzının kenarından sol kulağına doğru çıkan kurumuş, beyazımsı bir tükürük izi vardı.

"Kapa çeneni," dedi Amaia. "Oğlunu buraya çağırmamın sebebi çok ciddi bir suçun baş şüphelisi olması," dedi, bakışlarını dimdik oturmuş babasına bakan oğlana dikerek. "İnan bana, en

az endişelenmeniz gereken şey bir saat beklemek çünkü oğlun işbirliği yapmazsa bundan çok daha uzun bir süreyi çok daha kötü yerlerde geçirmek zorunda kalacak. Ayrıca rezalet nedir konusunu konuşmak istersen bunu daha sonra baş başa yapabiliriz. Şu anda oğlunu sorguya çekmek istiyorum. Sessiz kalma veya avukat çağırma hakkın var ama sakın bir daha sözümü kesmeye kalkma."

Amaia oğlana baktı. Zabalza haklıydı, oğlanın yanağında berbat bir morluk vardı, çenesinde de artık sararmaya başlamış birkaç tane daha vardı. Oğlan sopa yutmuş gibi oturuyordu ve o kadar sıskaydı ki kıyafetler üzerinden dökülüyordu.

"Beñat. Beñat Zaldúa, doğru mu?"

Oğlan başını aşağı yukarı sallayınca alnına bir tutam saç düştü. Amaia onu dikkatle inceledi. Oğlan gergindi, alt dudağını ısırıyordu, savunmaya geçmiş gibi kollarını kavuşturmuştu. Arada sırada sanki dudağını siler gibi elini dudaklarında gezdiriyordu. Evet, savunmadaydı ama gerçeğin ağırlığı omuzlarında bir yük olmuştu; kollarını kavuşturmasının sebebi, onu bu yükten kurtarmak için ağzından çıkmaya çalışan kelimelere engel olmaktı. Konuşmak istiyordu ama korkuyordu. Bu ikilemi çözmek Amaia'nın işiydi.

"Beñat, sen şu an henüz reşit olmasan da yaptığın şeyden sorumlu tutulacak yaştasın. İçinde bulunduğun şartlar sebebiyle yargıçla, sana hoşgörülü davranması konusunda konuşmaya hazırım," dedi, babasına kaçamak bir bakış atarak. "Sana yardım etmek istiyorum ve eğer bana karşı dürüst olursan yardımcı olacağım. Ama bana yalan söylemeye, benden bir şeyler saklamaya kalkarsan seni kendi kaderinle baş başa bırakırım ve emin ol seni pek parlak bir kader beklemiyor." Sözlerinin etki etmesini bekledikten sonra ekledi: "Sana yardım etmeme izin verecek misin, Beñat?"

Oğlan deli gibi başını evet der gibi salladı.

Sorgu daha çok hummalı bir itirafı andırıyordu. Oğlan bir adamın onu bloğu aracılığıyla nasıl bulduğundan bahsetti. İlk anda

kendisiyle aynı fikirlere inanıp onları savunan biriyle karşılaştığından çok emin olmuştu ama kiliseye yapılan her yeni saldırıyla işler yavaş yavaş kontrolden çıkmaya başlamıştı, özellikle de sunağa bırakılan bebek kemiklerini öğrendiğinde. Bunun, kendi inancıyla hiçbir ilgisi yoktu. Sadece saldırılar sırasında gördüğü adamı tarif etti. Adam kendisine "*Cagot*" diyordu ve sağ elindeki parmakların yarısı yoktu. Oğlan içindekileri boşalttıktan sonra öyle yüksek sesli bir iç çekti ki Amaia kendini tutamayıp gülümsedi.

"Böylesi daha iyi, değil mi?"

Amaia odadan çıktı ve kapının yanında bekleyen Zabalza'ya döndü.

"Bu eksik parmaklı herifin tarifine uygun suçlu anonsu yapılsın."

Zabalza başını öne eğip anladım der gibi salladı. Iriarte kadının yanına geldi.

"Kocanız aradı. Hemen onu aramanızı istedi, çok acilmiş."

Amaia irkildi. James daha önce hiç karakola mesaj bırakmamıştı, demek ki sorgudan sonra telefonunu sessizden çıkarmasını bekleyemeyecek kadar önemli bir şey olmuştu. Merdivenleri ikişer ikişer çıktı ve ofis olarak kullandığı toplantı odasına girdi.

"James?"

"Amaia, Jonan bana Elizondo'ya döndüğünü söyledi."

"Evet, arayacak vaktim olmadı. Ne oldu?"

"Eve gelmen lazım."

"Ibai mı? Başına bir şey mi geldi?"

"Hayır, Ibai iyi, hepimiz iyiyiz, endişelenme, sadece en hızlı şekilde eve gel."

"Ah, Tanrı aşkına James, anlat hemen, aklımı kaçıracağım!"

"Mimar arkadaşım var ya, Manolo Azpiroz, o geldi bu sabah. Ben Ibai'ı hazırlayana kadar önden *Juanitaenea*'ya gitsin diye ona anahtarları verdim. Aradan çok fazla zaman geçmeden beni aradı ve işe bahçeden başlamanın çok iyi bir fikir olmadığını

söyledi çünkü inşaat yüzünden her yer batar dedi. Ben de ona bahçeye bir şey yapmadığımızı söyledim. Ama evin çevresindeki birçok yer kazılmış, bahçenin altı üstüne getirilmiş, sanki ekim yapmak için hazırlanmış gibi. Amaia, ben şu anda evdeyim ve Manolo doğru söylüyor. Her yerde delikler var. İçeride de bir şey var sanki..."

"Ne gibi bir şey?"

"Kemik gibi görünüyor..."

Amaia arazi kitini aldı, asansörü bile beklemeden merdivenlerden koşarak indi. Zemin kata inen ara kata geldiğinde Iriarte ve Zabalza'nın kısık sesle konuştuklarını duydu, el kol hareketlerine bakınca tartışıyorlarmış gibi görünüyorlardı.

"Dedektif Iriarte, lütfen benimle gelin."

Bir dakika içinde Iriarte montunu almış ve tek bir soru bile sormadan onunla dışarı çıkıyordu. Karakolun çok uzağında olmayan *Juanitaenea*'ya arabayla giderken Amaia'nın kafasının içi kendine karşı yöneltilmiş suçlamalarla doluydu. Bunu nasıl daha önce düşünememişti? Mezar yok, ölü kemiklerinin konulduğu yer yok. Baztán'ın vaftiz edilmemiş çocukları dört yol ağızlarına veya kilisenin avlusuna gömülmüyordu, hepsinin kendine ait bir yerleri vardı. Onlar *itxusuria*'ya, ruhlar koridoruna gömülüyordu; evin içiyle dışını ayıran, çatı saçaklarının altındaki o ince toprak alana gömülüyordu. Nasıl bu kadar kör olabilmişti? Ailesi hep Baztán'da yaşamıştı. Başka insanlar gibi onların da çocuklarını *itxusuria*'ya gömecekleri neden aklına gelmemişti?

James, Ibai'ın bebek arabasının yanında durmuş, mutfak bahçesinin bir köşesinde onu bekliyordu. Her zamanki ciddi görünüşünün altında, öfkeye varan bir küskünlük olduğunu görünce Amaia şaşırdı. Hayata karşı güvenli ve kayıtsız bir tavrı olan James, hiç beklemediği bir anda olayların çirkin yüzüyle karşılaşınca incinmiş hissediyordu. Amaia uyuyan Ibai'ın eline bir öpücük kondurduktan sonra konuşmak için James'in yanına gitti.

"Bu... Bu... Şey, bu korkunç mu yoksa şok edici bir şey mi anlayamıyorum. Bunlar insana mı ait onu bile bilmiyorum, birilerinin hayvanlarına da ait olabilirler."

Amaia kocasına şefkatle baktı. "Ben bunu hallederim, James. Sen bebeği eve götür ve ne olduğunu anlayana kadar Ros'a ve halama hiçbir şey söyleme."

Öne eğilip James'i öptükten sonra elinde şemsiyeyle patikada onu bekleyen Iriarte'ye döndü.

Ahıra açılan kapının olduğu yere doğru yürüdüler ve arazi kitlerini dışarıdaki derme çatma merdivende bıraktılar. Amaia eldivenlerini giydikten sonra bir çift de Iriarte'ye uzattı. Son birkaç saattir yağan yağmur yüzünden yumuşamış olan toprak botlarına yapışıyor ve rahat hareket etmesine engel oluyordu. Amaia, Aínsa'daki parke taşlarında nasıl kaydığını hatırlayınca eve gider gitmez botlarını atmaya karar verdi. Evin çevresinde dolaşarak toprağın üzerindeki gözle görülecek derecede belirgin tümseklere baktı. En yakınındaki tümseğin başında durdu ve Iriarte'ye yağmurda kenarları yavaş yavaş kaybolmaya başlamış olan kısmî bir ayakkabı izini gösterdi. Iriarte öne doğru eğildi ve izin fotoğrafını çekebilmek için üzerini şemsiyesiyle kapadığı tümseğin yanındaki ayak izinin yanına bir şerit metre koydu. Sonra içinde bir çukur olan bir sonraki tümseğe geçtiler. Çukurun içinden dev bir tohum fırlayarak toprağı deşmiş gibiydi. Fotoğrafını çektikten sonra Amaia işe koyuldu. Ellerini bir mala gibi kullanarak eldivenlerini kirleten çamur topaklarını, siyah Baztán toprağını eşeledi ve en sonunda küçük bir elmadan daha büyük olmayan bir kafatası buldu. Birkaç metre uzakta üzeri telaşla kapatılmış olan çukurun içi boştu. Bu, saçakların yerde izlerini bıraktığı evin uzak köşesinde, James'in bahsettiği tümsekti. Çamurun içinden çıkan siyah kemik parçaları köklere benziyordu. Amaia, Iriarte arazinin fotoğrafını çekebilsin diye ayağa kalktı ve evin arka tarafına doğru bakınca sırf o bölgede kazılmış olan en az dokuz yer gördü, diğer tarafta da birkaç tane vardı.

Yeri belirleyen, saçakların çizgisiydi. İki yüz yıl boyunca saçaklardan ağır ağır damlayan sular yerin üzerinde, failin takip etmesini kolaylaştıran bir kanal oluşturmuştu. Amaia cebinden James'in ona verdiği anahtarı çıkardı, ahırın asma kilidini açıp Iriarte'yi çağırdı. Adam üzerindeki suları silkeleyerek içeri girdi.

"Bu, büyükannenizin evi mi?"

"Evet, asırlardır bizim aileye ait."

Iriarte gözlerini etrafta gezdirdi.

"Dedektif, dışarıda olanlar hakkında konuşmak istiyorum."

Iriarte başını ciddiyetle aşağı yukarı salladı.

"Sanırım bunun ne olduğunu biliyorsun. Bunlar *itxusuria*, Baztán'ın geleneksel mezar yerleridir. Burada gömülü olan bebekler benim ailemin birer parçası. Anneleri onları, evin koruyucuları olarak evde kalmalarına izin vererek onurlandırmış. Eğer San Martín'i ararsak ekibiyle buraya gelip bütün bu bebekleri çıkaracak. Sen de Baztánlısın, bu yüzden birazdan senden isteyeceğim şeyi anlarsın diye düşünüyorum. Burası benim aile mezarım. Ben bunu korumak istiyorum. Bunu fark ederlerse burası tam bir medya sirkine dönüşür. Ayrıca Arizkun'daki kilise saldırılarını gerçekleştiren kişi her kimse –o zavallı çocuktan bahsetmiyorum– bu mezarları da o açtı. Kamuoyunun ilgisi onu korkutabilir. Ne diyorsun?"

"Hiç kimsenin aile mezarımızı kazmasına izin vermezdim."

Amaia başını aşağı yukarı salladı, çok duygusallaştığı için konuşacak halde değildi. Kapıya doğru yürürken kapüşonunu tekrar taktı.

"Hadi, devam edelim."

Kaldıkları yerden devam etti ve iki tümsekte üç iskelet daha buldu. Kemikler kırılmıştı, kötü bir şekilde çürüdükleri için şekilleri belli olmuyordu. Üçüncü tümsekte kirli bir çuval bezine benzeyen bir şeyin parçaları vardı. Amaia ıslak toprağın üzerine diz çöktü ve toprak katmanlarını kenara itti. Toprağın altından bir annenin bebeği için yaptığı özenli kundak çıktı. Mezarın

üzerinde bir muşamba vardı ama Amaia'nın içini asıl acıtan, bebeğini toprağın altına koyarken bile onu korumak, sıcak tutmak isteyen bir annenin acısını açıkça yansıtan battaniyeydi. Kot pantolonuna işleyen yağmurun soğuğunu hissetti. Gözlerine dolan yaşlar, çok sevilen bebeğin kemiklerinin üzerine düştü, belki de yıllar önce annesinin, Amaia'nın büyük büyükannesinin gözyaşlarının düştüğü aynı noktaya.

Yoksa büyük büyük büyükannesi miydi? Bir gece vakti, battaniyeyle sardığı bebeğini toprağa veren kederli, genç bir kadın. Amaia kumaşın yırtık kısmını kaldırınca şaşırtıcı derecede sağlam olan minik kemikler, failin eserini ortaya koyarcasına minik mezarlarından haykırmaya başladılar. Amaia iskeleti battaniyeyle örttü, kundağı kapattı ve üzerini toprakla örttü.

Yanında sessizce bekleyen ve onu şemsiyesiyle yağmurdan korumak için çırpınan Iriarte, kadının ayağa kalkmasına yardım etmek için kolunu uzattı. Amaia bu teklifi kabul etti. Tekrar evin yanına döndüler ve Amaia mezarların kazılırken bıraktığı izlere son bir kez baktı. Yağmur, tümsekleri tekrar düzleştirecekti. Toprağın üzerindeki küçük tümseklere bakarken omuzlarında bir neslin kederinin, ruh koridoru olan bu toprak parçası için ailesindeki kadınların gözyaşlarının yükünü hissetti. Hayal gücü ona ihanet etti ve bir anda gözünün önüne Ibai'ı toprağa vermek zorunda kalan kendisi geldi, boğulacakmış gibi oldu. Beti benzi attı ve birden tüm gücü tükenmiş gibi hissetti.

"İyi misiniz, patron?"

"Evet," dedi, kendini toparlayarak yürümeye başladı. "Üzgünüm," diye mırıldandı.

Iriarte çantayı bagaja koyduktan sonra Amaia'ya yolcu kapısını açtı. Bir an için halasının, Trinkete'nin diğer tarafındaki, Calle Braulio Iriarte'deki evine yürümeyi düşündü ama pantolonu ıslanmış ve çamur içinde kalmıştı, kollarıyla bacaklarının hastaymışçasına ağrımaya başladığını hissederek arabaya bindi. Bir an

parmaklıkların arkasında saklanan bir yüz gördüğünü sandı ve mutfak bahçesiyle ilgilenen adamı, düşmanca bakışlarından tanıdı.

Köşeyi döndüklerinde Bar Txokoto'nun önünde, yağmurda ıslanmaktan kıl payı kurtulup saçakların altında sigara içen Fermín Montes'i gördüler. Montes onlara el sallayınca Iriarte elini hafifçe kaldırdı, sonra da Engrasi'nin evinin olduğu sokağa döndü.

Amaia arabadan inmeden önce Iriarte'ye döndü.

"Söz verdin değil mi?"

"Evet."

Amaia yüzünde ciddi bir ifadeyle ona baktı ve başını aşağı yukarı salladı.

Arabadan bir ayağını dışarı atar atmaz, koşar adım peşlerinden gelmiş olan Fermín elinde şemsiyeyle açılan kapının önünde bitti.

"Dedektif Salazar, sizinle konuşmak istiyorum."

Amaia sanki bir hayaletmiş gibi adama baktı, kendini bir anda çok bitkin hissetmeye başlamıştı.

"Şimdi olmaz, Montes."

"Peki neden? Eğer isterseniz barda konuşabiliriz."

"Şimdi olmaz..." diye tekrar etti kadın, eşyalarını arka koltuktan almak için eğilirken.

"Beni daha ne kadar görmezden geleceksiniz?"

"Randevu al," dedi Amaia, adama bakmadan.

"Bana neden böyle davranıyorsunuz?" diye karşı çıktı Montes. "Hiç anlamıyorum."

Iriarte arabadan indi, arabanın diğer tarafına yürüyüp aralarına girdi.

"Şimdi sırası değil, Dedektif Montes," dedi, sert bir sesle. "Şimdi... sırası değil," diye tekrar etti, sanki bir çocukmuş gibi ona bakarak.

Montes isteksizce başını öne eğdi.

Amaia iki adamı yağmurun altında yüz yüze bırakıp ön kapıya yürüdü.

Sürünerek eve girdi, vücudunda kırgınlık hissediyordu. Rutubetli havadan, şömineden gelen kuru ve hoş kokulu sıcak havaya girince kontrolsüz bir şekilde titremeye başladı. James onu o halde görünce telaşa kapılıp bebeği Engrasi'ye uzattı.

"Amaia, berbat görünüyorsun, hasta mısın?"

"Yorgunum sadece," diye cevap verdi kadın, merdivene oturup çamurlu botlarını çıkarırken.

James eğilip onu alnından öptükten sonra geri çekildi.

"Yorgunmuş, ateşten yanıyorsun!"

"Hemen o ıslak kıyafetleri çıkar ve sıcak bir duş yap," dedi halası emreder gibi ve Ibai'ı beşiğine yatırdı. "Ben on dakika sonra gelip sana bakacağım."

"Ibai," diye fısıldadı Amaia, elini oğluna doğru uzatarak.

"Neyin olduğunu anlayana kadar ona dokunmasan daha iyi olur. Ona da bulaşsın istemezsin."

James karısının ıslak kıyafetlerini çıkarıp duşa girmesine yardım etti. Vücuduna değen sıcak suyla beraber Amaia nesi olduğunu anladı. Vücudu, Ibai'ı günlerdir doğru düzgün emzirmemiş olmasına böyle tepki veriyordu. Göğüsleri şişmiş ve hassaslaşmıştı. Duştan çıktı, iki tane antienflamatuar aldı. Sonra çantasında, almamak için direndiği, bir daha oğlunu emzirmesine engel olacak iki ilacın bulunduğu kutuyu arayıp buldu. Hapları dilinin üzerine koydu ve anne olarak ne kadar işe yaramaz olduğuna dair hissettiği üzüntüyle beraber ilaçları yuttu. Perişan ve afallamış bir halde yatağın üzerine oturdu, uykuya daldığını fark etmedi bile. James elinde, karısının artık ihtiyaç duymadığı su şişesiyle geldi. Onu çıplak ve bitkin bir halde uyurken görünce Baztán'a gelmelerinin o kadar da iyi bir şey olmayabileceğini düşündü. Yorganı karısının üzerine örttükten sonra yanına uzandı ve kolunu kadının ateşler içindeki bedeninin üzerine bırakırken kendisini bir yolcu gemisindeki kaçak yolcu gibi hissetti.

22

James başına kondurduğu bir öpücükle onu uyandırdığında saat sabahın dört buçuğuydu. Kocasının hep yatağa getirdiği kahvenin kokusunu alınca yüzüne bir gülümseme yayıldı.

"Uyan bakalım, uyuyan güzel, ateşin düştü. Kendini nasıl hissediyorsun?"

Amaia biraz düşündü. Dudakları kurumuş ve kartona dönmüşlerdi, saçları sanki ıslakmış gibi kafa derisine yapışmıştı ve bacaklarında hâlâ hafif bir uyuşukluk vardı ama bunların dışında kendini gayet iyi hissediyordu. Gülümsedi ve için için hiç rüya görmediği ve herhangi bir şey hatırlamadığı için teşekkür etti.

"İyiyim, sana demiştim, sadece yorgunum."

James ona şüpheyle baktı ama bir şey söylemedi. Kendisine dikkat etmesini, biraz daha dinlenip biraz daha fazla uyumasını söylenmesinden Amaia'nın ne kadar nefret ettiğini biliyordu. James içini çekip elindeki kahve fincanını uzattı.

"Jonan aradı."

"Ne? Beni neden uyandırmadın?"

"Uyandırdım ya işte! On dakika sonra tekrar arayacağını söyledi."

Amaia yatakta doğruldu, ne kadar yastıkla desteklenmiş olursa olsun hâlâ sırtına batmaya devam eden, yatağın ahşap arkalığına yaslandı. Kahvesini alıp yudumlarken boştaki eliyle de Jonan'ın numarasını aradı.

"Patron, telefonu Doktor Takchenko'ya veriyorum," dedi Jonan telefonu açar açmaz.

"Dedektif Salazar, saç ve tükürük örnekleri, *Guardia Civil*'in altı ve on bir numaralı numuneleriyle söylenen sıraya göre eşleşiyor. Altı numara için eşleşme yüzde yüz, dolayısıyla saçın ve kemiğin aynı insana ait olduğundan eminim. On bir numaralı numuneye gelince eşleşen gen çiftlerine göre kemik ve tükürük iki kardeşe ait. Umarım yardımcı olabilmişizdir," dedi Doktor Takchenko ve Amaia'nın cevap vermesine fırsat tanımadan telefonu Jonan'a uzattı.

"Patron, siz de duydunuz. Eşleşme var. Markina şu an komiserle telefonda konuşuyor. Onunla Pamplona'ya geri dönüyorum. Telefonu kapatır kapatmaz komiser sizi arayacaktır."

"İyi iş çıkardın, Jonan. Pamplona'da görüşürüz..." dedi, bir arama yapıldığını fark edince.

"Buyurun efendim?"

"Dedektif, biraz önce Yargıç Markina arayıp bulgularınızdan söz etti. Yaklaşık iki buçuk saat sonra Pamplona karakolunda toplanıyoruz."

"Orada olacağım."

"Dedektif... sizin daha erken gelmeniz mümkün mü acaba? Sizinle konuşmak istediğim bir konu var."

"Elbette, bir saat içinde orada olurum."

Komiserin, Markina'nın resmi olarak soruşturma açacağını duyurmadan önce gelişmeleri öğrenmek istediğini düşünerek şimdiye kadar edindikleri bilgilerin üzerinden tekrar geçti. Test sonuçları sayesinde artık her şeye yepyeni bir açıdan bakabiliyorlardı: Aile içi şiddete bağlı olarak kocaları tarafından öldürülmüş, birbirinden bağımsız gibi görünen iki cinayete kurban gitmiş iki

kadın daha vardı. Bu iki kadının da kolları benzer şekilde ampüte edilmiş ve kemikleri Arri Zahar'daki mağarada bulunmuştu. Her iki saldırgan da eşlerini öldürdükten sonra intihar etmişlerdi ki bu çok sık rastlanan bir durumdu. Kesik uzuvlar olay yerlerinden götürülmüştü ve kemiklerden birkaçının üzerinde, tıpkı Johana Márquez vakasında olduğu gibi ısırık izleri vardı. Kurbanların kemikleri efsanevi bir canavarı taklit edercesine bir mağaranın girişine yığılmıştı. Fail bu canavarın ismini açık açık kullanıyor, müritleri ona kurban ettiği kurbanların kanlarıyla imzasını atıyorlardı. "*Tarttalo*" açık açık ve yüzsüzce duvardan haykırıyordu onlara. Medina gibi bir temsilci kullanarak polise gönderdiği mesaj veya Quiralte'yi, Lucía Aguirre'nin cesedinin yerini söylemek için Amaia'nın doğum izninin bitmesini beklemesi için zorlamasıyla failin küstahlığı yeni boyutlara ulaşmıştı. Ve son olarak, bundan daha da cesur ve kışkırtıcı bir harekette bulunarak annesine ulaşmıştı. O ikisini yan yana düşünmek bile Amaia'nın irkilmesine sebep oluyordu. Konuşuyorlar mıydı? Rosario'nun mantıklı konuşma becerisine sahip olup olmadığından hiç emin değildi ama belli ki ziyaretçi listesi verebilecek veya özellikle birinin onu ziyaret etmesini talep edebilecek durumdaydı. Şimdi düşününce Amaia ziyaretçinin Rosario'yu, Santa María de las Nieves'e yatışından önce tanıyor olması gerektiğini fark etti. Çünkü yedi yıl önce mahkeme kararıyla bu hastaneye kapatıldığından beri, Rosario'nun temas kurduğu kişiler sağlık personeli ve kendisi gibi orada bulunan hastalarla sınırlıydı.

Çalışanları veya eski çalışanları eleyebilirlerdi çünkü dış görünüşünde onu tanıyanlardan kendini gizleyecek kadar değişiklik yapmamış, sadece kimliğinin saptanmasını zorlaştırmıştı. Hayır, bu kesinlikle hastanenin dışından biriydi. Rosario'yu tanıyan biri. Ama hangi dönemden? Hastalanmadan ve bir hastaneden diğerine sevk edilmeye başlamadan önce mi? Eskilerden mi? Baztán'dan mı? Mağara seçimi azmettiricinin bölgeyi iyi tanıdığına işaret ediyordu, gerçi her yaz ormanı baştan aşağı dolaşan

yüzlerce doğa yürüyüşçüsünden herhangi biri bu mağarayı mutlaka görmüş olmalıydı ya da vadinin tanıtımını yapan çeşitli web sitelerinde, hatta Baztán Belediye Binası'nda bile bulunan, yön levhalarıyla dolu patikalardan birini izleyerek de bulmuş olabilirdi.

Ama tüm bunlara rağmen, cinayetlerin sunumu ve imzası, seçilen isimle birlikte düşünüldüğünde vadiyle hastalıklı bir ilişki ortaya koyuyordu. İlk başta o da Padua gibi, *basajaun* vakasının başladığı dönemde, failin eylemlerine dikkat çekmek için mitolojik bir yaratıkla özdeşleştirerek kendisine "*Tarttalo*" ismini koyduğunu düşünmüştü. Gazetecilerin neden katillere böyle saçma isimler taktığını hiç anlamıyordu, *basajaun* o kadar gelişigüzel seçilmiş bir isimdi ki. Sonra aynı şeyi, polislerin vakaları etiketlerken de yaptıklarını fark etti. *Basajaun* sadece gelişigüzel olmakla da kalmıyordu, aynı zamanda doğru da değildi. Gözlerinin önüne gelen orman görüntüsü o kadar canlı ve yoğundu ki ormanın koruyucusunun dingin ve görkemli varlığı neredeyse elle tutulacak kadar gerçek gibi geliyordu. İçini her zaman huzurla dolduran bu görüntü her aklına geldiğinde yaptığı gibi elinde olmadan gülümsedi.

Girişte tanıdığı birkaç kişiyle selamlaştıktan sonra doğruca komiserin ofisine çıktı ve üniformalı bir polisin, geldiğini haber vermesini bekledi. Son gelişinde olduğu gibi amirinin yanında Doktor San Martín vardı. Doktorun varlığı kafasında alarm zilleri çaldırmaya yetti. Amirini selamladıktan sonra doktorla tokalaştı ve komiserin gösterdiği yere oturdu.

"Dedektif, zaten hepimizin bildiği bir şeyi tasdik etmesi için Yargıç Markina'nın gelmesini bekliyoruz. Testler Baztán Mağarası'nda bulunan kemiklerin, aynı imzayı taşıyan vahşi cinayetlere kurban giden iki kadına ait olduğunu kanıtlıyor." Komiser gözlüğünü taktı, öne eğildi ve yüksek sesle okudu: "*TARTTALO*." Yargıç bana telefonda soruşturma açmak istediğini söyledi.

Tebrik ediyorum, özellikle de eski vakaları soruşturmanın, birilerinin sinirlerine dokunmadan ne kadar zor olduğu düşünülürse mükemmel bir iş çıkardın."

Duraksadı. Amaia aklından "*ama*" diye geçirdi... Hangi duraksamadan sonra "ama" geleceğini çok iyi bilse de konuşmanın ne şekilde devam edebileceğiyle ilgili aklına en ufak bir şey bile gelmiyordu. Komiser, Markina'nın soruşturma açacağını biraz önce kendisi söylemişti, soruşturmanın başında kendisi vardı ve birinin onu soruşturmadan alacak hali de yoktu. Ayrıca buldukları kanıtlar yeterince, hatta fazlasıyla iyiydi. Aileler adalet istiyorlardı *ama*...

"Dedektif..." Komiser tereddüt içindeydi. "Bir şey daha var, bu soruşturmayla ilgisi olmayan bir mesele."

"İlgisi olmayan mı?" Amaia bekledi, komiserin bir an önce asıl meseleye gelmesi için sabırsızlanıyordu.

San Martín boğazını temizledi ve Amaia o anda her şeyi anladı.

"Arizkun'daki olay yerinde bulunan kemiklerle mi ilgili?"

"Evet," dedi San Martín.

"Onlar da akrabalarımdan birine mi aitmiş?" diye sordu, hemen cevabı öğrenmeye çalışarak.

San Martín devam etmeden önce komisere baktı:

"Dedektif, bir aileye olan genetik bağımızı gösteren DNA yüzdelerini siz de biliyorsunuz; yani bir akrabanın birinci, ikinci veya üçüncü dereceden olup olmadığını gösteren yüzdelerden bahsediyorum."

Amaia omuzlarını silkti. "Biliyorum galiba: Anne babamızın gen çiftlerinin yüzde ellisini alıyoruz, büyükanne ve büyükbabamızın gen çiftlerinin yüzde yirmi beşini, bu böyle devam ediyor..."

"Doğru," diye cevap verdi San Martín. "Her insanın genleri eşsizdir. Yakın akrabalarımızın DNA'sı bize genetik olarak çok yakın olsa da bireyselliğimizi tanımlayan çok geniş bir yelpaze var."

Amaia içini çekti: *Bütün bunlar nereye varacak acaba?*

"Salazar, dün Arizkun'daki kilisede bulunan kemiklere yaptığım DNA testlerinin sonuçlarına göre bu DNA seninkiyle yüzde yüz eşleşiyor."

Amaia ağzı açık doktora baktı.

"Ama bu mümkün değil." Zihninde düşünceler birbiriyle yarışıyordu. "Ben numuneleri kontamine etmiş olamam, onlara hiç dokunmadım."

"Ben transfer edilmiş DNA'dan bahsetmiyorum, Salazar, gerçek kemik maddesinden bahsediyorum."

"Bir yerde bir hata olmalı. Biri bir yanlışlık yapmış olmalı."

"Sana söyledim: Testleri kendim yaptım. Ve sonuçları görünce testleri bir daha yaptım ve aynı sonuçları elde ettim. Bu senin DNA'n."

"Ama..." Amaia, kulaklarına inanamıyormuş gibi gülümsedi. "Benim kolum olamayacağına göre," dedi, gergin bir şekilde gülerek.

"Bir başka kardeşin veya ablan olup olmadığını biliyor musun?"

"İki ablam var, ikisinin de uzuvları yerinde. Ayrıca biraz önce bana her insanın eşsiz olduğunu söylediniz, bana benziyor olsalar da ben değiller sonuçta."

"Tek yumurta ikizin olmadığı sürece tabii."

Amaia tam cevap verecekken sustu. En sonunda, ağır ağır konuştu:

"Benim ikizim yok."

Konuşurken çevresindeki her şeyin duvarlardan süzülen ve ışığı yutan, yoğun ve yağlı bir karanlığın içinde çözülüp her yeri kapladığını, gözlerinden kucağında açık duran ellerine damladığını gördü. Ağlayan küçük kız.

Korkudan ağırlaşmış gözyaşları döken kız kesik kolunu omzundan itibaren kaldırarak haykırdı: "Sakın *Ama*'nın seni yemesine izin verme!" *Juanitaenea*'daki tek kollu küçük kızın, sürekli ağlayan küçük kızın salladığı, onunkiyle birebir aynı beşik.

Rüyalarından hatırladığı binlerce görüntü zihnine akın ediyordu. Rüyalarında, hep kendisi olduğunu düşündüğü küçük kız, bir kâbusun karanlık aynasındaki özdeş yansıma gibi sessizce yanında duruyordu. Kendisinin daha hüzünlü bir versiyonuydu bu çünkü Amaia hep üzerinde taşıdığı acının gri örtüsünün altında yaşamak istiyordu. Kaderine isyanı, kış gecelerindeki ay gibi gözlerinin içindeki derin mavi göllere yansıyordu. Ama diğer küçük kızda bu yoktu. Onun gözlerindeki parıldayan tek ışık dinmek bilmeyen gözyaşlarından geliyordu, bu gözyaşları o kadar karanlıktı ki büyüleyici bir fıskiye gibi etrafa püskürüyordu. Sessiz edilgenliğinden dışarı sızan çaresizlik ve kaderine razı oluşu ona trajik bir kahraman havası verse de bazen sarsıla sarsıla öyle bir ağlıyordu ki insan onun daha fazla dayanamayacağını düşünüyordu. Bir seferinde küçük kız, kucağında Amaia'nın polis silahıyla, ona kendini güvende hissettiren Glock'uyla, tüm varlığıyla hıçkıra hıçkıra ağlamıştı. Kız silahı kendi başına dayamıştı, sanki ölüm onun için bir tür kurtuluş olacakmış gibi. "Yapma sakın!" diye haykırmıştı Amaia, kendisi olduğunu sandığı küçük kıza. Kemiklerinin içindeki hayalet kesik kolunu ona göstermek için havaya kaldırıp konuşmuştu: "*Ama*'nın beni yemesine izin veremem."

Amaia ofiste olduğunun ve gözlerini kendisine dikmiş iki adamın farkına vardı tekrar. Bir an onun huzursuzluğunu fark etmiş olacaklarını düşünerek endişelendi, sanki zihninde bir girdap gibi dönen bütün o düşünceler yüzüne yansımış gibi. Hemen San Martín'in, elindeki kalemle masanın üzerindeki bir tabloya işaret ederek anlattığı konuya adapte oldu.

"Bunda hiç hata payı yok. Komiserin ricası üzerine her şey iki kez test edildi ve tekrar Nasertic'e gönderildi. Oradaki test sonuçları da yarın elimizde olacak ama bu bir formalite sadece, onların sonuçlarının da farklı çıkmayacağına emin olabilirsin."

"Dedektif, sen doğarken ölmüş bir ikizin olduğunu bilmiyor olmanın hiçbir önemi yok, annenle baban bu ölümün acısıyla bir daha bu konudan bahsetmemeye karar vermiş olabilirler, belki de ikizinin öldüğünü söyleyerek sana travma yaşatmak istememişlerdir. Ayrıca 1979 yılına kadar defin kayıtları elle tutuluyordu, doğmamış çocukların ölümlerinin kayıt edilmesi gibi bir yasa yoktu. Vakaların çoğunda, "ölü doğan bebekler" olarak kaydediliyorlardı, fetüsün cinsiyeti ve yaklaşık kaç aylık olduğu kayıtlara geçmiyordu. Bazı kilise cemiyetlerinde, bebeğin vaftiz edilmemiş olması engelini aşabilmek için mezarcıya cömert bir bahşiş vererek gizli bir defin töreni gerçekleştiriyorlardı. Bunu yapan her kimse seni ve aileni tanıdığı aşikâr, bu bilgileri birinci elden alıyor olmalı. Doktorun da dediği gibi, kemiklerin durumuna bakılırsa toprakla hiç temas etmemişler, muhtemelen kuru ve havayla teması olmayan bir yerde tutulmuşlar. Bu konuyu araştırabilmemiz için bize akrabalarının hangi mezarlık veya mezarlıklarda gömülü olduğunu söylemen gerekiyor."

Amaia donakalmış bir şekilde dinliyordu. Bir süre düşündükten sonra başını olur der gibi salladı.

Üniformalı bir polis memuru Yargıç Markina'nın geldiğini haber verdi. Sanki konuşmadan karar vermişler gibi komiser ve San Martín, yargıcı içeri almadan önce masanın üzerindeki raporları toparladılar. Toplantı on beş dakikadan az sürdü. Markina onları test sonuçları hakkında bilgilendirdi çünkü doğal olarak resmi kanallar aracılığıyla tekrar edilmeleri gerekiyordu ve soruşturma açmak istediğini ifade etti. Komiserin ve ağzından tek bir kelime bile çıkmayan Amaia'nın ihtiyatlı ve dikkatli davranmasına övgüler yağdırınca Amaia sadece başını öne eğmekle yetindi. Toplantı sona erdiğinde Amaia, Markina'nın ona her zamanki bakışını atmamış olmasına şükrederek hızlıca dışarı çıktı. Jonan onu koridorda bekliyordu ve görür görmez heyecanla konuşmaya başladı.

"Patron, harika bir haber değil mi bu? Başardık, dosya tekrar açılacak..."

Amaia dalgın dalgın başını birkaç kez aşağı yukarı salladı, Jonan ondaki gerginliği hissetmişti.

"İçeride her şey yolunda gitti mi?"

"Evet, sorun yok. Başka bir mesele var."

Jonan bir süre konuşmadı, sonra "Anlatmak ister misiniz?" diye sordu.

Arabaya vardıklarında Amaia, Jonan'a doğru döndü. Jonan'a saygı duyuyordu ve kendisini iş meseleleri dışında da samimiyetle önemsediğini biliyordu. Gözlerine ulaşmayan, dudaklarında hapsolan hafif bir gülümsemeyle baktı adama.

"Önce benim biraz düşünmem gerek, Jonan, sonra sana anlatırım."

Jonan başını aşağı yukarı salladı. "Sizi eve bırakayım mı? İstemezseniz konuşmayız ama bu halde araba kullanmanız mantıklı değil, kar yağıyor ve Belate tüneline giden yol çok berbat durumda."

"Sağ ol, Jonan ama bence sen artık eve git, çok uykusuz kaldın. Dikkatli olurum, hem araba kullanmak bana iyi gelir."

Otoparktan çıkarken Jonan'ın olduğu yerde durduğunu gördü.

Belate tüneline kadar yolun iki tarafı da karla kaplıydı. Tünelin diğer ucunda sadece karanlık ve arabanın altına vuran çamur parçalarının tıkırtısı vardı. *Juanitaenea*'nın çevresindeki kazılmış toprak tümsekleri; çürümüş battaniye; çatı katındaki odada duran ve Ibai'ınkinin birebir aynısı olan beşik; kendi DNA'sını taşıyan kemiklerin, toprağın altına konmamış olduğunun bir kanıtı olan beyazlığı çıkmıyordu aklından. Bir insanın izi nasıl bu kadar kolay ortadan kaldırılabilirdi? Neden kimse Amaia'ya ondan hiç bahsetmemişti? San Martín yenidoğan demişti. Bebek doğumda mı ölmüştü? Kol, onun ölü olduğunun bir kanıtı mıydı? Bebeğin doğumundan sonra bir hastalık sebebiyle ampüte edilmiş olabilir miydi? Hâlâ hayattaydı belki de, olamaz mıydı? Kendini bir anda Calle Santiago'da bulunca arabayı transa girmiş

bir halde, otomatik pilotta kullandığını fark etti. Köprüye giden boş yollarda giderken yavaşladı ve Muniartea'da durup su bendindeki gürleyerek akan suyu dinledi. Yağmur bütün gün yağmıştı ve dışarıdan Baztán mezarını anımsatan bir nem sızıyordu arabanın içine. Amaia bir anda bu lanetli yere, suya, nehre, Orta Çağ parke taşlarına ve kasabanın üzerine inşa edildiği yüzyıllık çileye karşı içinde bir öfkenin kabardığını hissetti. Arabayı park etti ve ilk kez evin eşiğinden içeri girerken onu bir kucak gibi saran o sıcak karşılanma hissini fark etmedi.

Herkes yatmıştı. Amaia dizüstü bilgisayarını aldı ve dalgın dalgın klavyenin tuşlarına basmaya başladı. Birkaç dakika boyunca farklı veritabanlarına ve kayıtlara baktı. En sonunda yorgunluktan tükenmiş bir halde ekranı kapattı ve üst kata çıktı. Botlarının ne kadar çok ses çıkardığını fark edince tekrar sessizce aşağı indi, botları çıkardı ve çoraplarıyla üst kata çıktı. Kapıyı çalmadan önce halasının yatak odasının önünde biraz durdu. İçeriden Engrasi'nin yumuşacık sesi duyuldu.

"Halacığım, aşağı inebilir misin lütfen? Seninle konuşmak istiyorum."

"Elbette, tatlım," dedi halası telaşla. "Hemen iniyorum."

Amaia, Ros'un kapısının önünde de bir süre durdu ama ablasının da kendisinden daha fazla bir şey bilmediğine karar verdi.

Halasının gelmesini beklerken salonun ortasında durup sanki içinde sadece kendisinin görebildiği bir ateş yanıyormuş gibi şömineye baktı. İlk kez şömineyi yakmak istemiyordu canı.

Halasına dönüp konuşmaya başlamadan önce onun yerine oturmasını bekledi.

"Halacığım, benim doğduğum dönemi hatırlıyor musun?"

"Çok şey hatırlasam da Elizondo hakkında o kadar çok şey hatırlamıyorum. O sıralarda Paris'te yaşıyordum. Buralardan neredeyse hiç kimseyle görüşmüyordum. Ben döndüğümde sen dört yaşındaydın."

"Ama *Amatxi* Juanita sen yokken burada neler olduğunu anlatmadı mı hiç sana?"

"Elbette bir sürü şey anlattı, çoğunlukla da kasaba dedikoduları işte, kim kiminle evlendi, kimin çocuğu oldu, kim öldü, böyle şeyler."

"Benim kaç kardeşim var, halacığım?"

Engrasi sanki bunda şaşılacak ne var der gibi omuzlarını silkti. "İki: Flora ve Ros."

"*Amatxi* Juanita benim başka bir küçük kızla doğmuş olabileceğimden bahsetmedi mi hiç?"

"İkizin mi?"

"Tek yumurta ikizi."

"Hayır, bana hiç böyle bir şey söylemedi. Bu da nereden çıktı şimdi?"

Amaia cevap vermedi ve soru sormaya devam etti.

"Annemin düşük ya da ölü doğum yaptığıyla ilgili de bir şey söylemedi mi?"

"Bu konuda hiçbir fikrim yok, Amaia ama böyle bir şey olmuşsa bile hiç şaşırmam. O zamanlar düşükler tabu sayılıyordu ve kadınlar böyle şeylerden hiç bahsetmez, hiç olmamış gibi davranırlardı."

"Juanita'nın çatı katı odasında gördüğümüz, Ibai'ın beşiğinin aynısını hatırlıyor musun? O küçük kız gerçek, halacığım. Ya doğumda öldü ya da düşük sonucunda."

"Amaia, bunları nereden çıkardığını bilmiyorum–"

"Elimde kesin kanıtlar var, hala. Şimdi sana açıklayamam çünkü bu konu da konuşma iznim olmayanlar kategorisine giriyor ama ben onun var olduğunu, benimle aynı zamanda doğduğunu, o kızın benim tek yumurta ikizim olduğunu ve başına bir şeyler geldiğini biliyorum."

Halası şaşkın görünüyordu.

"Bilmiyorum, Amaia. Eğer bir kardeşin olsaydı, ölü doğmuş olsa bile benim ve büyükannenin kesin haberimiz olurdu, buna eminim. Özellikle de ölü doğduysa çünkü o zaman elimizde ölüm raporu olurdu ya da cenaze yapılırdı."

"Ben de ilk iş bunu kontrol ettim. Ama öyle bir şey yok."

"Sonuçta sen de ablaların da anne babanın evinde doğdunuz. O zamanlar normal olan buydu, hastanede doğum yapan kadın hiç yoktu neredeyse. Doğumda kasaba doktoru da bulunurdu. Onu hatırlarsın, Doktor Manuel Hidalgo, artık yaşamıyor. Kız kardeşi ona yardım ederdi. Kız hemşireydi, ondan yaş olarak da oldukça küçüktü. Bildiğim kadarıyla hâlâ vadide bir yerlerde yaşıyor. Onu birkaç ay önce kilisede gördüm, koronun yıl dönümü kutlamasında. Gençken de güzel bir sesi vardı."

"Adını hatırlıyor musun?"

"Evet, Fina. Fina Hidalgo."

Amaia derin bir nefes verdi ve bu hareketiyle onu ayakta tutan son şey de içinden çıkıp gitmiş oldu. Bir anda bitkin bir şekilde halasının yanındaki kanepeye yığıldı.

"Onu hep rüyalarımda görüyorum, halacığım, küçüklüğümden beri. Onu ben sanıyordum ama artık onun kardeşim olduğunu, benimle beraber doğan kız olduğunu biliyorum. Tek yumurta ikizleri aynı insan gibidir derler, aralarındaki özel bağ sayesinde aynı şeyleri hissedip görebilirlermiş. Ben onun acısını bütün hayatım boyunca içimde taşıdım, halacığım."

"Ah, Amaia," dedi halası. Narin ve kırış kırış olmuş elleriyle ağzını kapattı, sonra da ellerini, kıvırılıp başını halasının kucağına koymuş olan Amaia'ya uzattı.

"Benimle konuşuyor, halacığım, benimle rüyalarımda konuşuyor ve bana çok korkunç şeyler söylüyor."

Engrasi yeğeninin ipeğimsi buklelerini okşadı, tıpkı çocukken de sık sık yaptığı gibi. Kısa süre sonra Amaia'nın uykuya daldığını fark etti ama yine de saçlarını okşamaya devam etti. Elleri kafasındaki minik çukura, gözleri kapalı bile bulabileceği o gizli yaraya denk geldi.

"Sana ne yaptılar böyle? Sana ne yaptılar böyle, küçük kızım?"

Kederli ve öfkeli sesi boğulurcasına çıkmıştı, elleri titrerken gözlerindeki yaşlar çoğaldı.

23

23 Haziran 1980

Elizondo'da şiddetli bir fırtına esiyordu. Juan bir mumla aydınlatılmış banyonun zemininde, dizlerinin üzerinde dua ediyordu. Burasının Tanrı'ya yakarmak için en uygun yer olmadığının farkındaydı ama eski kafalı bir adamdı ve biri onu bu durumda görecek olursa diye utanıyordu: böyle aşağılanmış, korku içinde, gözleri ağlamaktan kıpkırmızı olmuş bir halde.

O gece saat dokuz sularında Rosario ondan iki kızlarını annesinin evine götürmesini istemişti. Yolda giderken daha büyük çocukların Aziz John kutlamaları için sokaklarda yakmaya başladıkları şenlik ateşlerini hayran hayran seyretmişlerdi. Doktor Hidalgo'yu, Rosario kendisi aramıştı. Bunun üzerinden üç saat geçmişti. Odadan sadece, hava kararduktan sonra mum istemek için dışarı çıkmışlardı. Bunun üzerinden bir saat geçmişti. Juan, karısının korkunç çığlıklarından sonra evin üzerine çöken uğursuz sessizliğe daha fazla dayanamıyordu. En sonunda pes etmiş ve kendini banyoya kapatıp Tanrı'ya, her şeyin yolunda gitmesi için tüm kalbiyle dua etmeye başlamıştı. Rosario son zamanlarda çok tuhaf davranmaya başlamıştı. Doktor Hidalgo'nun tüm

ısrarlarına rağmen hastaneye gitmemekte direniyor, karnında ikiz bebekler taşıyor olmasına rağmen ultrasona girmek istemiyordu. Diğer hamileliklerinde olduğu gibi evde doğum yapmaya karar vermişti ve kocasının, ailesine ikiz bebek beklediklerini söylemesini yasaklamıştı.

Kapının diğer tarafından Doktor Hidalgo'nun sesi geldi ve kapı hafifçe tıklatıldı.

"Juan, içeride misin?"

Juan hemen ayağa kalktı. Aynada kan çanağına dönmüş gözlerine, mum ışığında aynaya yansıyan gölgelerin arasında çarpık çurpuk görünen yüzüne baktı.

"Evet, hemen geliyorum," dedi, musluğu açıp yüzüne su çarparak. Elinde havluyla dışarı çıktı. "Rosario iyi mi?"

"Evet, endişelenme, o da bebekler de iyi. İki güçlü, sağlıklı küçük kız, Juan. Tebrikler," dedi, leş gibi dezenfektan kokan elini uzatarak.

Juan gülümseyerek doktorun elini avuçlarının arasına aldı.

"Onları görebilir miyim?"

"Bir saniye, kız kardeşim bebekleri yıkayıp hazırlıyor. Birazdan görürsün."

"İki kız daha desene, ben sadece kız çocuk yapmayı biliyorum anlaşılan." Juan'ın ağzı kulaklarındaydı. "Sana bir içki hazırlayayım," diye teklif etti doktora.

Doktor Hidalgo gülümsedi.

"Sadece bir tane, doğum yapacak iki kadın daha var. Umarım onlar da bu gece doğurmaya karar vermezler, ay dalgaları hareket ettiriyor olabilir ama fırtına tüm nehri hareket ettiriyor..."

Juan iki bardak alıp ikisine de birer parmak viski koydu.

Fina Hidalgo başını salonun kapısından içeri sokunca Juan bardağını bırakmaya yeltendi.

"Acele etmeyin, içkinizi için, onlara birkaç dakika zaman verelim. Bir yere kaçtığı yok, çok bitkin."

Ama Juan bardağını kafaya dikip koridorun yolunu tutmuştu bile.

"Bir dakika," dedi genç kadın, onun yolunu keserek. "Daha hazır değil dedim, yeni bir gecelik giymek istedi, ona birkaç dakika daha zaman verelim."

Ama Juan beklemek istemiyordu. Bu hemşire ne demek istiyordu? Karısını yüzlerce kez çıplak görmüştü zaten. Acaba Fina Hidalgo onun nasıl hamile kaldığını sanıyordu?

Juan kadının yanından geçmek isteyince hemşire onu kolundan yakalayıp durdurdu.

"Birkaç dakika daha," dedi.

Doktor Hidalgo yanlarına geldiğinde Juan'ın yüzündeki gülümseme kaybolmuştu.

"Sana ne oldu böyle, Fina? Bırak da adam karısının yanına gitsin."

İçeriden, sıcak ve kekremsi kan kokusuyla karışık keskin deterjan kokusu geliyordu. Rosario temiz geceliğiyle ikizlerin üzerine eğilmiş ayakta dikiliyordu. Juan, karısının yüzündeki ifadeyi görünce tedirgin bir şekilde gülümsedi. Karısı, hep yatağının üzerinde duran minik ipek kırlentlerden birini eline almış, bebeklerden birinin yüzüne bastırıyordu.

"Yüce Tanrım, Rosario! Sen ne yapıyorsun?" diye haykırdı Juan, karısını beşiğin yanından çekip kenara iterek.

Rosario güçlü bir kadındı ama doğum onun gücünü tüketmişti. Yatağın üzerinden en ufak bir ses çıkarmadan ve tek bir kelime bile etmeden ciddi bir suratla kocasına bakıyordu.

Juan kırlenti kızının yüzünden çeker çekmez bebek hıçkırarak ağlamaya başladı.

"Ah, Tanrım, Tanrım!" diye inledi Juan çaresizce.

Doktor Hidalgo bebeği onun elinden aldı, burnunu kontrol etti, gırtlağını tıkayan bir şey var mı diye bakmak için parmaklarını

bebeğin ağzına soktu. Bebek yüzünü öfkeyle buruşturmuş, avazı çıktığı kadar bağırıyordu.

"Bir şeyi yok, Juan, hiçbir şeyi yok, bebeğin durumu iyi."

Ama Juan onu duymuyordu bile. Başını sağa sola sallayarak kızına bakıyordu. Doktor Hidalgo, Juan'ın yüzünü ellerinin arasına aldı ve onu gözlerinin içine bakmaya zorladı.

"Bir şeyi yok, Juan, bak, ağlamasını dinle, bir şeyi yok, endişelenecek bir şey yok. Yeni doğan bir bebek böyle ağlarsa her şey yolunda demektir."

En sonunda Juan onu duyabildi. Yüzü bir anda gevşedi ama sonra kendini doktorun ellerinden kurtardı ve ikinci beşiğe doğru döndü. Diğer küçük kız ağlamıyordu. Yumrukları başının iki yanında, gözleri kapalı bir şekilde, hiç kıpırdamadan yatıyordu. Juan bebeğe doğru uzandı ama daha dokunmadan bile onun ölü olduğunu biliyordu.

24

O sabahki şiddetli soğuk beraberinde nem yüklü, yoğun ve alçak bir sis getirdi. Arkasında, son birkaç gündür hiç görünmeyen parlak bir güneş ışığının pırıltısıyla sanki sisin içinde minik cam parçacıkları varmış gibi görünüyordu. Amaia otobanda ağır ağır yol alırken ona kılavuzluk eden tek şey, yan camdan zar zor seçebildiği beyaz çizgiydi. Gözleri kısmaktan acıyordu, bu yüzden kendini hem daha sinirli hem de daha üzgün hissediyordu. Sabahın erken saatlerinde seslerle yüklü bir rüyadan uyanmıştı. İnsanların anlaşılmaz diyaloglarını karanlığın içinden, sanki ölüler diyarındaki cızırtılı yayına ayarlı bir radyodan yayılır gibi duyuyordu. Mesajlar ve kelimeler, boğuk yakarışlara, çığlıklara ve taleplere karışıyordu. Uyandığında üzerindeki çaresizlik ve kafa karışıklığı hissinden kurtulamamıştı. Kendini bir önceki gece uykuya daldığı kanepede bulmuştu. Halası üzerine bir battaniye örtmüş, başının altına da bir yastık koymuştu. Sürünerek yukarı çıktığında Ibai'ın yatağa sere serpe yayıldığını ve James'i yatağın bir ucuna sıkıştırdığını görmüştü.

"Tıpkı baban gibi uyuyorsun," diye fısıldamıştı oğluna ve birkaç dakikalığına yanına uzanmıştı.

Ibai'ın uyurken üzerine çöken o hoş dinginlik onu kendine getirmiş, güvenini tazelemiş ve içini her şeyin yoluna gireceğine dair bir hisle doldurmuştu. Ibai hiç kıpırdamadan, iyi insanlara mahsus bir huzurla uyuyordu. Kolları yel değirmenlerinin yelkenleri gibi gergin ve dudakları hafifçe aralıktı, o kadar hareketsizdi ki Amaia birçok kez nefes alıp almadığından emin olmak için onun iyice yanına sokulmak zorunda kalmıştı. Oğlunun teninden yayılan tatlı kokuyu içine çekmek için ona doğru eğildiğinde çocuk sanki bir çağrıya cevap veriyormuş gibi uyanmıştı. Oğlunun yüzüne yayılan mükemmel gülümseme bulaşıcıydı ama bu mucize çok uzun sürmemiş ve bebek minik elleriyle annesinin onu artık beslemeyen memelerine saldırarak süt için yaygarayı koparmıştı. Oğlanı James'e uzatmış, kocası bebeği aşağıya indirirken ne kadar berbat bir anne olduğunu düşünerek kendini suçlamaya başlamıştı.

Toplantı odasına girdiğinde Jonan'ın henüz gelmemiş olduğunu gördü. Bilgisayarını açınca dikkatini iki e-posta çekti. Artık bir alışkanlığa dönüşmüş olan Doktor Franz'ın mesajıyla, Jonan'ın ona yönlendirdiği Altın Tarak'ın mesajı. E-postayı açtı.

"Hanım adağınızı bekliyor."

"Biraz daha beklesin o zaman," dedi Amaia, sil butonuna basarken.

Doktor Franz'ın gönderdiği e-posta, Amaia'nın dikkatini çeken bir paragraf haricinde daha önce gönderdiklerinin daha uzun bir versiyonu gibiydi. "Belki de Doktor Sarasola'nın annenizin durumu, tedavisi, özellikle de –doktor hasta gizliliği altında olması gereken– davranışları hakkında nasıl bu kadar çok bilgi sahibi olduğunu araştırmalısınız. Doktor Sarasola'nın onu hiç tedavi etmediği düşünülecek olursa bu durum daha da 'ilginç' bir hal alıyor, onu daha önceden tedavi etmediğine eminim çünkü kontrol ettim."

Amaia mesajı iki kez okudu ama bu sefer silmedi. Tarttalo'nun, annesini Santa María de las Nieves'e yatırılmadan

önce tanıdığına emindi. Sarasola'nın, annesini ziyaret eden kişi olabilme olasılığını düşündü ama bu fikri hemen eledi çünkü Doktor Franz, Sarasola'yı o kadar iyi tanıyordu ki koyu bir güneş gözlüğü ve sahte bir bıyıkla kandırılacak gibi değildi. Ayrıca boyu ve vücut yapısı görüntülerdeki kişiyle örtüşmüyordu. Yine de bu fikri aklından çıkaramıyordu.

Ayağa kalktı ve herkesin olduğu büyük ofise gitti. Zabalza bilgisayar ekranıyla bedeninin yarısını kamufle etmiş bir şekilde çalışıyordu, yanına gidene kadar Amaia'nın geldiğini fark etmedi bile.

"Günaydın, dedektif."

"Günaydın, patron."

Amaia adamın "patron" derken neredeyse duyulmayacak kadar kısık bir sesle konuştuğunu fark etti.

"Sana bir görev veriyorum. Şu ismi yaz: Rosario Iturzaeta Bellarrain. Şu hastane kayıtlarını kontrol etmeni istiyorum: Virgen del Camino, Comarcal de Irún, Clínica Santa María de las Nieves ve Hospital Universitario. Bu hastanelerde onu tedavi eden, onunla iletişim içinde bulunan veya acil serviste onu ziyaret eden kişilerin listesini istiyorum."

Zabalza not alma işini bitirdikten sonra kafasını kaldırdı. "Çok fazla bilgi istiyorsunuz."

"Biliyorum. Bunu yapar yapmaz listeleri karşılaştırmanı istiyorum, aynı kişinin adına birden fazla kez rastlarsan beni haberdar et."

"Ama bu günler sürer," diye karşı çıktı Zabalza.

"Sen de hemen başla o zaman."

Amaia topuklarının üzerinde geri döndü ve ofisten çıkarken Zabalza'nın gözlerinin, sırtında bıraktığı deliği hissederek sırıttı.

"Ah, bir şey daha var," dedi, aniden yüzünü dönerek. Zabalza'nın yaramaz bir öğrenci gibi bakışlarını kaçırdığını görünce gülmemek için kendini zor tuttu. "Bana Fina Hidalgo'nun adresini bulmanı istiyorum. Bu isim Rufina'nın mı yoksa

Josefina'nın mı kısaltması bilmiyorum, tek bildiğim kadının vadide yaşadığı. Belediyedeki kayıtlara bak. Çok acil."

Zabalza başını kaldırmadan aşağı yukarı salladı.

"Her şeyi not aldın mı?" diye sordu Amaia alaycı bir sesle.

"Evet," diye mırıldandı adam.

"Efendim?"

"Evet, aldım, patron."

Bu kelimenin onu ne kadar çileden çıkardığını fark edince gülümsedi.

Dışarı çıkarken koridorda Iriarte'yle sohbet eden Jonan'a rastladı.

Fina Hidalgo, Baztán'ın ikinci büyük kasabası olan Irurita'nın merkezinde, şık, taş bir evde yaşıyordu. İki katlı evin üst katı, on sekizinci yüzyılın sonuna yakışır şekilde cumbalıydı. Ama evin en belirgin özelliği muhteşem bahçesiydi. Çuha çiçekleri ve güzelce budanmış lavanta çalılarıyla çevrelenmiş kırmızı kayrak taşlı patikanın iki tarafında da kocaman bir salkım söğüt vardı. Amaia'nın aslı dikkatini çeken, açık yeşilden en koyu kırmızıya kadar bütün renklerin isyanıydı, pencereleri süsleyen kırmızı siklamenler de bu vurguyu artırıyordu. Evin bitişiğindeki geniş seranın içi milyonlarca minik su damlasıyla bezeliydi. Seranın kapısında bir kadın karşıladı onu.

"Merhaba, bu tarafa gelin, bunu kaçırmak istemezsiniz," dedi kadın, tekrar seraya girerek.

Bitkilerin çokluğuna ve nemin yoğunluğuna rağmen içerisi hoştu ve dışarıya göre daha sıcak olan havada bir mentol kokusu vardı.

"İnsan alışkanlıklarının kölesidir," dedi kadın, çalılıklardan çıkan yeni filizleri koparmak için eğilirken. Filizleri, bitkiden sızan klorofil yüzünden yemyeşil olmuş, oldukça kirli görünen tırnaklarını kullanarak kopardı. Sonra da bu filizleri boş bir saksının içine attı.

Amaia kadını inceledi. Kadının ayağında şal desenli çizmeler, binici pantolonu ve pembe bir bluz vardı. Saçları soluk bir kızıldı, doğal rengiymiş gibi görünüyordu ve bir tokayla atkuyruğu yapılmıştı. Kadın en sonunda konuşmak için başını kaldırdığında Amaia kadının dudaklarında kırmızı bir rujun izlerini gördü. Hâlâ çok güzel görünüyordu, muhtemelen altmış beş yaşlarında, diye düşündü Amaia. Zabalza, Fina Hidalgo'nun yeni emekli olduğunu söylemişti ve bahçeye bakılırsa kadının temel hobisi buydu muhtemelen.

"Sizi bekliyordum. Meslektaşınız geleceğinizi söylemişti. Şu işimi bitireyim, sonra içeri girip bir çay içelim. Eğer bu filizleri sökmezsem bitkinin bütün enerjisini sömürürler," dedi, mırıl mırıl bir sesle.

Evin içi de en az bahçe kadar hayat doluydu. Victoria tarzı etkilerin baskın olduğu evdeki, çoğu porselen olan süs eşyalarının çokluğu hem çok etkileyici hem de bunaltıcıydı. Fina Hidalgo çaylarını çok zarif porselen bir fincan ve altlığında servis ettikten sonra geçip Amaia'nın karşısına oturdu.

"Ağabeyim birkaç yıl önce öldü. Bu evi o almıştı ama neyse ki içini kendi zevkime göre dekore etmeme izin verdi. Sera yapmak onun fikriydi. İlk başlarda ben çok hevesli değildim ama bahçeyle uğraşmak insanda uyuşturucu etkisi yapıyor, bir başlayınca..."

"Onun asistanı olarak çalışıyormuşsunuz anladığım kadarıyla."

"Aslında başka bir seçeneğim yoktu. Ağabeyim iyi bir adamdı ama biraz eski kafalıydı. Benden yirmi yaş büyüktü. Ben aileye geç ve beklenmedik bir şekilde katıldım. Annemle babam, zavallılar, ben on dört yaşındayken arka arkaya öldüler. Ağabeyime de bana bakacağına dair söz verdirdiler. Sanki biz kadınlar kendi kendimize bakamazmışız gibi! Eminim ki niyetleri iyiydi ama ağabeyim bu sözü çok ciddiye alınca ben de hemşirelik okumak zorunda kaldım. Dikkatinizi çekerim, hemşirelik diyorum tıp değil ve bu yüzden de asistanı oldum."

"Anlıyorum," dedi Amaia.

"O emekli olana kadar onunla çalışmaya devam ettim, sonra vadideki başka hastanelerde, farklı doktorlarla çalışma fırsatım oldu. Artık ben de emekliyim ve şok, şok, şok, olmak istediğim yerin burası olduğuna karar verdim!"

Amaia kadının ne demek istediğini çok iyi anlıyormuş gibi gülümsedi. "Ağabeyinize çocuk doğumlarında da yardım ediyor muydunuz?"

"Elbette. Ebelik diplomam da var."

"Beni ilgilendiren doğumun tarihi Haziran 1980."

"O zaman kesin dosyalanmıştır. Benimle gelin," dedi, ayağa kalkarak.

"Burada medikal dosyalar mı var?"

"Evet, ağabeyimin iki muayenehanesi vardı; biri Elizondo'da, diğeri burada. Taşradaki çoğu doktorun vardı. Emekli olduktan sonra Elizondo'daki muayenehaneyi kapattı ve her şeyi buraya taşıdı."

İngiliz centilmenler kulübünün sigara odasını andıran bir çalışma odasına girdiler. Baştan aşağı, olağanüstü bir pipo koleksiyonuyla kaplı duvar, stetoskop ve kulak trompetleriyle kaplı diğer duvarla yarışacak nitelikteydi. Aklına San Martín'in, doktorların genellikle kendi meslekleriyle ilişkili parçaların koleksiyonunu yaptıklarıyla ilgili söylediği şeyler geldi.

"1980 mi demiştiniz?"

"Evet."

Fina tarihi küçük bir kâğıt parçasının üzerine yazdı. "Peki hastanın adı nedir?"

"Rosario Iturzaeta."

Kadın şaşırmış gibi kafasını kaldırdı. "Onu hatırlıyorum, şimdilerde nörotik diyebileceğimiz bir sinirsel bozukluğu vardı."

Amaia nedenini tam anlayamadığı bir huzursuzluğun içini kapladığını hissetti.

"Sağlık raporları beni pek ilgilendirmiyor. Ben sadece doğumlarla ilgili bilgi almak istiyorum. Bunun için mahkeme emrine gerek var mı?"

"Bildiğim kadarıyla yok. Ağabeyim öldü, hastanız da öyle muhtemelen. Siz polissiniz, isterseniz hemen bir tane çıkarabilirsiniz, neden vakit kaybedelim, değil mi?" dedi omuzlarını silkerek.

"Teşekkür ederim."

Fina Hidalgo gülümseyerek dosyaların üzerine eğildi. Amaia bir kez daha kadının eskiden kim bilir ne kadar güzel olduğunu düşünürken buldu kendini.

"İşte buldum," dedi kadın, kalın bir dosyayı çekerek. "Uzun bir geçmişi var. Bir bakalım. Evet, işte burada... İlk çocuk 1973 yılında doğmuş, komplikasyon olmayan doğal bir doğummuş, oldukça sağlıklı görünümlü Flora isimli bir kız. İkincisi 1975 yılındaymış ve bu da komplikasyonsuz doğal bir doğummuş, sağlıklı görünümlü Rosaura adında bir kız. Üçüncüsü 1980 yılındaymış, doğal doğum, ikizler, komplikasyon yok, sağlıklı görünümlü iki kız, isim yazmıyor."

Kadının, ikiz kardeşi olduğunu bu kadar rahat bir şekilde söylemesi karşısında Amaia nabzının hızlandığını hissetti. Sararmaya yüz tutmuş sayfaları onun ellerinden aldı.

"Sağlıklı görünümlü mü? Peki ya bu kızlardan biri hastalıklı doğduysa veya öldüyse? Bunun da dosyada olması gerekmez miydi?"

"Hayır. O dönemde, evdeki doğumlar oldukça ilkel yöntemlerle yapılıyordu, bebekler tartılmıyorlardı, ölçümleri yapılmıyordu, sadece Apgar testi yapılıyor ve bir de rutin bir kontrolden geçiriliyorlardı. 'Sağlıklı görünümlü' genel bir ifade sadece. Örneğin kalple ilgili bir sorun olsa bile fark edilemezdi, tabii çocuk doğarken belirgin semptomlar göstermediği sürece."

"Peki ya bebeklerden biri ameliyat edildiyse, mesela uzuvlarından biri ampüte edildiyse?"

"Çok önemsiz ameliyatlar dışında bütün ameliyatların hastanede yapılmış olması gerekir."

"Peki ya içlerinden biri öldüyse?"

"Eğer vadide bir yerde öldüyse mutlaka bir yerlerde ölüm raporu vardır. O dönemde bütün ölüm ilanlarını ağabeyim imzalardı, tabii hasta Pamplona'daki bir hastanede ölmediği sürece."

"Lütfen bunu bir kontrol edebilir misiniz?"

"Elbette, gerçi bebeklerin isimleri olmadığı için bunu yapmam biraz zor olacak."

Amaia raporu bir kez daha okudu ve gerçekten de iki kızın da isimlerinin olmadığını fark etti. Ibai doğmadan önce ona isim seçerken ne kadar zorlandığı geldi aklına. Bu da annesiyle ortak noktalarından biri olabilir miydi?

Fina Hidalgo başka bir dolabı açıp içinden uygun tarihli dosyalar olan bir kutu çıkardı.

"Aynı yıl mı ölmüş?"

"Evet, doğumdan kısa süre sonra öldüğünü düşünüyoruz."

Sonra kâğıtların arasından bir sayfa çekti.

"İşte buldum: Juan Salazar ve Rosario Iturzaeta çiftinin bebeği. Ölüm sebebi, aman Tanrım! Burada, 'beşik ölümü' yazıyor."

Amaia kadına meraklı gözlerle baktı.

"Beşik ölümü, Ani Bebek Ölümü Sendromunun eski adı. Veya günümüzde bilindiği şekliyle ABÖS," dedi kadın, belgeleri Amaia'ya uzatarak. "Belli ki çocuğun sorunları varmış."

"Yani hasta mıymış?"

"Yani, tam olarak hasta olması gerekmez, bazı rahatsızlıklar bebek doğduktan birkaç saat sonra kendini gösterir."

"Anlamadım."

"Bazı sakatlıklar örneğin ya da doğum kusurları. Bebeklerin büyük çoğunluğu başları deforme olmuş olarak doğar. Yüzleri doğum kanalında sıkışır. Hafif şaşılık bile görülebilir. Ama bazı şeylerin anlaşılması için birkaç saat geçmesi gerekir."

"Peki..." dedi Amaia yavaşça. "Ama bu tip şeyler ölümcül olmak zorunda değil..."

Kutuyu iki eliyle tutan kadın Amaia'ya baktı, bu sırada kadının dudaklarında bir gülümseme belirdi.

"Siz de onlardan birisiniz, o zaman," dedi.

Amaia'nın ensesindeki tüyler diken diken oldu. Bir anda tiksintiye benzer bir hisle doldu içi, tıpkı bir saksıdaki güzel sardunyaların kurtçuklarla kaplı olduğunu fark etmek gibi bir hisle.

"Kimlerden?" diye sordu Amaia, cevaptan hoşlanmayacağını şimdiden biliyordu.

"Hiçbir şey bilmediği konularda ahkâm kesenlerden. Gerçi beyin özürlü olduğunu bildiğiniz bir fetüsün kürtajla alınmasına karşı çıkmayacağınıza eminim."

"Yenidoğanla fetüs aynı şey değil."

"Gerçekten mi? Ben bir ebe olarak binlerce yenidoğan ve kürtajla alınmış yüzlerce fetüs gördüm. Aralarında benim açımdan hiçbir fark yok."

"Ama var, kanunen, yenidoğanın annesinden bağımsız bir varlık olması gerçeğine dayanıyor."

"Evet, kanunlar," dedi kadın, elini saçlarında gezdirerek. "Kanunların canı cehenneme. Üç dört çocuklu bir çiftin başka bir bebekle, özellikle de engelli bir bebekle ilgilenmek zorunda olmasının ne anlama geldiğini biliyor musunuz siz?"

"Bir dakika, şimdi siz bana sizin ve ağabeyinizin... özürlü yenidoğanları öldürdüğünüzü mü söylüyorsunuz?"

"Yoo, ağabeyimden bahsetmiyorum. O da sizin gibiydi: Naif, tavşan yürekli bir ahlakçıydı. Ama benim bunu kabul etmekle ilgili bir problemim yok, bu suçlarda bir zaman aşımı kanunu var. Zaten çoğunlukla ailelerin kendileri yapıyordu, ben arada sırada, kendi rahimlerinin meyvelerini yok etme cesareti olmayan veya benzer bir saçmalık yüzünden bu işi yapamayacak olanlara yardım ediyordum. Ama onlar da bunu en az benim kadar reddediyorlardı. Resmi olarak hepsi 'beşik ölümleriydi.'

Ayrıca o ölüm raporlarını imzalayan ve sicili tertemiz olan doktor da öldü."

"Suç mu?" dedi Amaia öfkeyle. "Siz buna suç mu diyorsunuz? Benim kitabımda bu düpedüz cinayet."

"Ah, Tanrı aşkına!" dedi kadın, kadının öfkesi bir anda yerini küçümser bir tavra bırakmıştı. "Şaka yapıyorsunuz, değil mi?"

Amaia kadını dikkatle inceledi. Hayatını açelya yetiştirerek ve çocukları dünyaya getirerek geçirmiş olan, pembe bluzlu ve çizmeli bu kadın vicdansız bir sosyopattı. Amaia'nın biraz önceki huzursuzluğunun yerini bir öfke aldı. Bu kadını tutuklama ihtimalini yasal olarak değerlendirdi ama kısa bir süre sonra kadının haklı olduğunu fark etti, zaman aşımı kanununun sınırlarının içindeki bir suçu kanıtlamanın hiçbir yolu yoktu. Kadının inkâr etmesi yeterliydi, bu durumda en sıradan avukat bile onun ceza almasını engelleyebilirdi.

"Bu belge bende kalsın," dedi Amaia, kadına soğuk soğuk bakarak.

Kadın omuzlarını silkti. "Ne isterseniz alın. Polisle işbirliği yapmaktan memnuniyet duyarım."

Amaia bahçeye çıktığında evdeki baskıcı havayı silen temiz havanın ne kadar iyi geldiğini fark etti. Bahçe kapısına gelince kadının arkasından alay eder gibi seslendiğini duydu:

"Bir demet çiçek verseydim size keşke, istemez miydiniz, dedektif?"

Amaia hızla arkasına döndü. Direkt kadının gözlerinin içine baktı ve neden olduğunu anlayamadığı bir şekilde kadına:

"Yalnız yürü!" dedi.

Kadının yüzündeki gülümseme kayboldu. Sanki bir anda buz gibi bir rüzgâr esmeye başlamış gibi titremeye başladı. Yeniden gülmeyi denedi ama ağzı çarpık çurpuk bir şekle girerek tüm diş ve dişetleri ortaya çıkınca güzelliği bir anda kayboldu.

Amaia güm güm atan kalbiyle adımlarını hızlandırdı. Arabasına bindi ve kasabadan çıkana kadar hiç düşünmeden araba

kullandı. Ancak o zaman sararmaya yüz tutmuş zarfın hâlâ direksiyonu tutan elinde olduğunu fark etti.

"Yalnız yürü," diye tekrar etti, kendine inanamıyormuş gibi.

Bu bir tür duaydı, cadılara karşı kullanılan bir büyüydü ve otuz yıldır hiç duymamıştı herhalde. *Amatxi* Juanita'nın onunla konuştuğu bir hatıra dün yaşanmış kadar net bir şekilde canlandı zihninde: Karşındakinin bir cadı olduğunu anladığında parmaklarını şu şekilde yap –bunu derken baş parmağını işaret parmağıyla orta parmağının arasından geçirmişti– ve eğer sana bir şey soracak olursa, 'Yalnız yürü' de. Cadıların lanetidir bu, her zaman yalnızdırlar. Hiçbir zaman huzur bulamazlar, öldükten sonra bile." Onca yıl boyunca aklına hiç gelmemiş olan bu anının canlılığı ve bunu söylemiş olmasının verdiği şaşkınlık gülümsemesine sebep oldu, hatırlamasının sebebi de o korkunç kadındı. Arabayı yolun kenarına çekti ve mezarcının ofisinin nerede olduğunu sormak için Baztán Belediye Sarayı'nı aradı, sonra da Elizondo mezarlığının yolunu tuttu.

Mezarlığın üst kısmında, ona New Orleans'takileri hatırlatan revaklı anıtmezarların arasında yer alan ve uzaktan hiç görünmeyen ofis beton bir küp kadardı. Ofisin ortasındaki küçük masa ve sandalyenin çevresi iplerle, süpürgelerle, kovalarla, kereste parçalarıyla, takozlarla, küreklerle ve küçük bir el arabasıyla çevriliydi. Bir köşede bir çift kilitli metal dosya dolabı ve ortamla hiç bağdaşmayan, üzerinde bir sepetin içine kıvrılmış bir kedi resmi olan bir duvar takvimi vardı. İşçi tulumu giymiş yaşlıca bir adam masanın üzerine eğilmiş olarak oturuyordu, Amaia'nın geldiğini görünce sırtını dikleştirdi. Amaia masanın üzerinde bir radyo, radyonun yanında da birkaç pil olduğunu gördü.

"Ah, selam, dosyaları görmek için arayan siz miydiniz?"

Amaia başını evet der gibi salladı.

"Eğer 1980 ve öncesine aitlerse buradalardır," dedi ve ayağa kalkıp metal dolaba parmaklarıyla hafifçe dokundu. "Ondan

sonraki her şey bilgisayara geçiriliyor ama bu oldukça uzun zaman alacak gibi..." Omuzlarını silkti. Ne demek istediği yüzünden okunuyordu.

Adam aradıkları tarihin olduğu kayıt defterini bulup çıkardı ve masanın üzerine koydu. Amaia'nın uzattığı ölüm raporunu nazikçe aldı, açtı ve parmaklarını kullanarak defterdeki, el yazısıyla yazılmış isim listesini taramaya başladı.

"Burada öyle bir kayıt yok," dedi, başını kaldırarak.

"İsminin olmaması işleri daha da zorlaştırıyor olabilir mi?"

"Tarih ve ölüm sebebi yeterli. Ama yok."

"Başka bir defterde olamaz mı?"

"Her yıl için bir defter var ve defterler asla dolmuyor," dedi, arkadaki boş sayfaları açıp göstererek. "Bu mezarlığa gömüldüğünden emin misiniz?"

"Başka nereye gömülmüş olabilir? Aile Elizondolu."

"Evet ama büyükanne veya büyükbabadan biri bir başka kasabadansa, çocuğu oraya da gömmüş olabilirler..."

Amaia ölüm raporunu katlayarak ofisten çıktı. Belgeyi paltosunun iç cebine koyduktan sonra Juanita'nın mezarının yolunu tuttu. İçlerinden birinin üzerinde büyükannesinin isminin yazılı olduğu minik metal haçları gördü. Bu mezarın sol tarafında, hiç tanımadığı büyükbabasının ve onun da arkasında yıllardır hiç bakmadığı babasının mezarı vardı. Halasının, babasının öldüğünü söylemek için telefon ettiği o günü bütün ayrıntılarıyla hatırlıyor olması çok tuhaftı. Telefon çalmadan önce hissetmişti ve o an, süreleri bittiği için baba ve kızı birbirinden ayıran o sessizlik ve soğukluk her yanını ebedi bir ceza gibi sarmıştı. Haçın üzerine kazınmış olan isme baktı ve yine su yüzüne çıkmanın bir yolunu bulmuş olan o eski soru bir bıçak gibi saplandı içine: Bunun olmasına neden izin vermişti?

Bir adım geri çekildi ve çimen kaplı yüzeyi inceledi, üzerinde yürünmüş gibi görünmüyordu. Yukarıya doğru yürümeye başladı.

Cinayete kurban giderek, Baztán'a gelip hayatının en berbat vakasını soruşturmasına yol açan kızın, Ainhoa Elizasu'nun mezarının yakınından geçti. Birinin mezara çiçek ve bir de bez bebek bırakmış olduğunu gördü. Ayrıca sıranın sonlarına doğru, büyük büyükannesi ve büyük büyükbabasının ve Amaia doğmadan önce ölmüş olan hala ve amcalarının defnedilmiş olduğu eski aile mezarlığının olduğunu fark etti. Mezarı süsleyen demir halkalardan geriye paslı bir iz kalmıştı ve yıllarca yağan yağmur ardında turuncu bir iz bırakmıştı. Büyük mezar taşı tek parça halinde duruyordu.

Sonra dönüp ana yola doğru yürümeye başladı. Dört yola geldiğinde Flora'nın, Anne Arbizu'nun mezarının başında, başını hafifçe yana eğmiş olarak durduğunu gördü. Şaşkın bir şekilde ablasına seslendi:

"Flora!"

Ablası hemen kafasını çevirdi ve bunu yaptığı sırada Amaia onun gözlerindeki yaşları fark etti.

"Selam, Amaia, burada ne işin var?"

"Hiç, yürüyüşe çıkmıştım," diye bir bahane uydurdu Amaia ve ablasının yanına gitti.

"Ben de öyle," dedi Flora ve Amaia'yla göz göze gelmekten kaçınarak patikaya doğru yürümeye başladı, Amaia da onun peşinden gitti.

İki kardeş hiç konuşmadan ve birbirlerine bakmadan birkaç metre yürüdüler.

"Flora, buradaki büyük büyükanne ve büyük büyükbabamızın bulunduğu aile mezarlığı ve diğer mezarlar dışında, başka bir mezarlıkta bir aile mezarlığımız olup olmadığını biliyor musun?"

"Hayır ve eğer bana soracak olursan, büyükannem, dedem ve *Aita* dilenci gibi mezarlığın dört bir tarafına dağılmış halde yatarken onların burada olması çok utanç verici."

"Annemle babamızın neden kendi aile mezarlarını almadıklarını hiç anlamıyorum. *Ama* bunu düşünmüş olmalı. *Amatxi*

Juanita'nın yanına gömülme ihtimalinin onu rahatsız etmiyor olması çok tuhaf."

"İşte orada yanılıyorsun, *Aita* kendi öyle istediği için *Amatxi*'nin yanına gömülmüş ama *Ama* kendini asla buraya ait hissetmemiş. O, San Sebastián'daki Polloe Mezarlığı'ndaki kendi aile mezarına gömülmek istiyor."

Amaia donup kaldı. "Bundan emin misin?"

"Evet. Elimde onun yıllar önce yazdığı bir mektup var, cenazesi ve defnedilmesiyle ilgili talimatları yazmış."

Amaia birkaç dakika kadar düşündükten sonra konuştu:

"Flora, ben doğduğumda sen yedi yaşındaydın, o zamanlara dair bir şeyler hatırlıyor musun?"

"Soruya bak! Nasıl hatırlayabilirim ki?"

"Bilmem, o kadar da küçük değilmişsin, mutlaka *bir şeyler* hatırlıyorsundur."

Flora biraz düşündü.

"Ros'la sana mama verdiğimizi hatırlıyorum. Babam bunu yapmamıza izin verirdi. Biberonları o hazırlardı, biz kanepede otururken seni sırayla kucağımıza verirdi. Çok eğlenceliydi bizim için de sanırım."

"Peki ya *Ama*?"

"Şey, o sıralarda sinirleri çok bozuktu, zavallım, çok kötü günler geçirmişti."

"Evet," dedi Amaia soğuk bir sesle.

Flora birden kardeşine döndü.

"Bak, konuşmak istersen konuşalım ama eğer bu şekilde davranacaksan ben gidiyorum," dedi, çıkışa doğru yönelerek.

"Flora, bekle."

"Hayır, bekleyemem."

"O dönemde neler olduğunu öğrenmek istiyorum."

Flora arkasını bile dönmeden elini hoşça kal der gibi kaldırdı ve mezarlığın kapısında gözden kayboldu.

Amaia içini çekti. Geri dönüp Anne Arbizu'nun mezarına gitti ve yerde gördüğü küçük parlak nesneyi eline aldı. Bir ceviz. Amaia, Flora'ya seslenmeden önce bunun ablasının elinde olduğunu hatırlıyordu. Cevizi Flora'nın bıraktığı şekilde yerine koydu. Tam o sırada telefonu çaldı. Ekrana bakınca çok şaşırdı. Arayan Flora'ydı.

"Annemin Elena Ochoa adında bir arkadaşı vardı. Pazar yerinin yanındaki beyaz badanalı evde yaşıyor. Seninle konuşmak ister mi hiç bilmiyorum, *Ama* ve o küsmüşlerdi, o zamandan beri konuşmuyorlar. O dönemle ilgili bir şey hatırlarsa o hatırlar. Umarım biraz saygı gösterip annemiz hakkında ileri geri konuşmazsın da beni bu telefonu ettiğime pişman etmezsin."

Sonra cevap bile beklemeden telefonu kapattı.

"Kim olduğunu biliyorum," dedi kadın Amaia'yı görür görmez. "Annenle ben arkadaştık ama bu yılar önceydi. İçeri girsene," dedi, kenara çekilip Amaia'nın girmesine izin vererek.

Koridordaki dev konsol hareket etmelerini zorlaştırıyordu. Amaia kadının ona yol göstermesini bekledi.

"Mutfağa gidelim," dedi kadın yumuşak bir sesle.

Amaia soldaki ilk kapıdan girdi, sonra Elena'yı bekledi. Kadın peşinden geldi ve oturması için duvara dayalı bir sandalyeyi işaret etti.

"Kahve ister misin? Şimdi kendime yapacaktım."

Amaia aslında hiç kahve içmek istemiyor olmasına rağmen teklifi kabul etti. Ne kadar samimi görünmeye çalışsa da kadının huzursuz olduğu kolayca anlaşılıyordu. Gergindi ama bunu belli etmemeye çalışıyordu. Ancak hareketleri onu ele veriyor, çok değişken ve kırılgan görünmesine sebep oluyordu. Kadın kahveleri bir tepsiye koydu, tepsiyi mutfak masasına taşıdı ve masanın başına oturdu. Fincanına koymaya çalıştığı şekerin bir kısmı masaya döküldü.

"Off Tanrım!" diye haykırdı, biraz fazla abartılı bir tavırla.

Amaia kahvesiyle ilgileniyormuş gibi yaptı ve kadının masayı silip tekrar yerine oturmasını bekledi.

"Harika olmuş," dedi.

"Evet," dedi Elena hazırlıksız yakalanmış gibi, sonra da kafasını kaldırıp doğruca Amaia'nın gözlerinin içine baktı. "Sen Amaia'sın, değil mi? En küçükleri."

Amaia başını evet der gibi salladı.

"Sen doğduğunda annenle yollarımız ayrılmıştı. Bu beni çok üzdü çünkü anneni çok severdim." Duraksadı. "Onu seviyordum ve arkadaşlığımızın bitmesi beni çok üzdü. Benim hiç kadın arkadaşım yoktu, annen buraya taşındığında ayrılmaz bir ikili olmuştuk. Her şeyi birlikte yapıyorduk. Yürüyüşe çıkardık, kızlarımızla ilgilenirdik. Benim de bir kızım var, büyük ablanla aynı yaşta. Alışverişe, parka giderdik ama çoğunlukla konuşurduk. İnsanın konuşacak birine sahip olması iyi bir şeydir."

Amaia başını evet der gibi salladı, onu konuşmak için teşvik etti.

"Bu yüzden birbirimizden kopunca... şey, ben buna çok üzüldüm. Zamanla fikrini değiştirir diye düşündüm ve... Ama o asla fikrini değiştirmedi tabii."

Sanki yüzünü gizlemek ister gibi fincanını kaldırdı.

"Bu kadar iyi arkadaşken neden aranız açıldı?"

"İki kadın arasına girebilecek tek şey yüzünden," dedi Elena, Amaia'ya bakıp başını aşağı yukarı sallayarak. "Bir erkek yüzünden."

Amaia, annesinin davranışlarını hatırlayabildiği en eski zamana döndü. Gerçekten de bu kadar kör olabilir miydi? Onun kızı olarak önyargılı davranıp annesinin ihtiyaçları olan bir kadın olduğunu görmezden mi gelmişti? Rosario'nun aklını kaçırmış olmasının sebebi bir erkek miydi? Baztán gibi tutucu ve dar görüşlü bir toplumda o adamla kaçacak kadar özgür hissetmemiş miydi kendini?"

"Annemin sevgilisi mi vardı?"

Kadının gözleri şaşkınlıktan büyüdü.

"Yoo, hayır, elbette yoktu. Bunu da nereden çıkardın? Hayır, öyle bir ilişkiden bahsetmiyorum..."

Amaia bir açıklama bekler gibi iki elini de öne doğru uzattı.

"Kendini duygusal ve bedensel olarak ifade edebilmeyi öğrenmek için katıldığımız bir grup vardı, hani şu yetmişlerde insanların sığındığı saçmalıklardan işte, rahatlama, tantra, yoga, meditasyon. Bir çiftlik evinde buluşurduk. Kursu veren adam son derece çekici, şık giyimli ve ağzı iyi laf yapan biriydi. Psikolog gibi bir şeydi herhalde, resmi bir unvanı olup olmadığından emin değilim. İlk başlarda her şey çok eğlenceliydi. UFO'lardan, kaçırılma olaylarından, astral seyahatten ve bu tip saçma sapan şeylerden bahsederdik. Sonra bunlardan bahsetmeyi yavaş yavaş bıraktık ve konu büyücülük, büyü, okült semboller ve vadideki büyücülüğün tarihine geldi. Ben bu tür şeylerle pek ilgilenmiyordum ama annen çok etkilenmişti. İtiraf etmeliyim ki bu işi cazip kılmakta çok iyiydiler.. Annen bu gizli toplantılardan, böyle gizli bir topluluğa ait olmaktan hoşlanıyordu..."

Bakışlarını yere indirdi ve sustu. Amaia bir süre bekledi ama sonra Elena'nın aklının başka yerlere gittiğini fark etti.

"Elena," dedi, yumuşak bir sesle. Kadın başını kaldırdı, yüzünde halsiz bir gülümseme vardı. "Ne oldu sonra? Gruptan neden ayrıldın?"

"Kurbanlar yüzünden."

"Kurban mı?"

"Yavru horozlar, kediler, koyunlar..."

"Hayvan mı öldürüyorlardı?"

"Hayır, farklı yöntemler kullanarak onları kurban ediyorlardı. Kanlarını ahşap kâselere akıtıp içine pıhtılaşmayı önleyen maddeler koydukları cam şişelerde saklıyorlardı. Kan çok saçma bir önem arz ediyordu. Ama ben bunun bir parçası olmak istemiyordum, bana yaptığımız şey çok yanlışmış gibi geliyordu... Dinle, ben bir çiftlikte büyüdüm, biz de tavukları, tavşanları falan

öldürürdük, domuzları bile ama bu şekilde değil. Sonra diğer grupla tanıştık. Hocamız, ona böyle hitap ediyorduk, Navarra'nın her yerinde bizimkine benzeyen gruplar olduğunu söyledi. O, bu grupları sık sık ziyaret eder ve günlerce onlarla kalırdı. Bir gün gelip bize gururla Lesaka'dan bir grubun bizimle tanışmak için geleceğini söyledi. Bir sonraki aşamaya geçebilmek için eğitimimizi tamamlamamıza yardım edeceklerdi. Kadın ve erkeklerden oluşan on, on iki kişilik bir grup geldi, sanki çok özel bir şeymiş gibi *kurbanlardan* bahsedip durdular. Çünkü zaten biz de küçük hayvanları kurban etmiştik –Tanrı beni affetsin– ama bu konuşma beni o kadar gerdi ki adama açık açık sordum. Adamlardan biri bana kendinden geçmiş gibi bakarak, 'Kedi veya koyun *kurban* sayılır ama *asıl kurban* insan olmak zorundadır,' dedi. Ben de korkak biri sayılmam. Dedemle ninemin çocukları kurban edip etlerini yiyen cadılarla ilgili anlattığı hikâyeleri biliyordum ama onların kocakarı masalları olduğunu düşünmüştüm hep. Bu olaydan birkaç hafta sonra hocamız yüzünde kocaman bir gülümsemeyle geldi ve Lesaka'daki grubun *asıl kurbanı* verdiğini söyledi. Bunu gizemli bir hava yaratmak için söylediğini düşündüm, yani söylediğine cidden inanmadım. Yine de gazetelerde cinayet veya kayıp çocuk haberlerinin olup olmadığını araştırdım. Hiçbir şey bulamadım ama huzursuz olmuştum. Bu konuyu annene açtım, ona gruptan ayrılmamız gerektiğini söyledim ama o kadar sinirlendi ki. Bana yaptığımız şeyin, bağlantı kurduğumuz güçlerin ne kadar önemli olduğunu anlamadığımı söyledi. İşte annenin beynini yıkadıklarını o zaman anladım. Beni hain olmakla suçladı ve aramız açıldı. Ben bir daha grup toplantılarına hiç gitmedim ama ayrıldıktan aylar sonra bile bana hatırlatıcı mesajlar yollamaya devam ettiler.

"Hatırlatıcı mesajlar mı?"

"Başkalarının asla anlamayacağı şeyler ama ben onların ne olduğunu çok iyi biliyordum."

"Ne tür şeyler mesela?"

"Bazı şeyler... Evin önündeki kan damlaları, içinde hayvan kürküne sarılmış bitkiler olan bir kutu. Bir gün kızım elinde bir sürü cevizle geldi, sokakta bir kadın vermiş ona, öyle söyledi."

"Ceviz mi? Ceviz ne anlama geliyor?" diye sordu Amaia. Flora'nın, Anne Arbizu'nun mezarına bıraktığı ceviz gelmişti aklına.

"Ceviz cadının gücünün sembolüdür. Cadı gücünü cevizin minik beynine aktarır. Eğer bir çocuk bu cevizi yerse, ciddi derecede hastalanır."

Amaia kadının sıkıntıyla kucağındaki ellerini sıktığını fark etti.

"Size o 'hatırlatıcı mesajları' neden gönderdiler sizce?"

"Gruptan hiç kimseye bahsetmemem için."

"Annem o grup toplantılarına katılmaya devam etti mi?"

"Ettiğine eminim ama kendi gözümle görmedim. Ama daha sonra benimle hiç konuşmamış olması bunun en büyük kanıtı."

"Gruba dahil olanların listesini bana vermeniz mümkün mü?"

"Hayır," dedi kadın sakin bir sesle. "Bunu yapamam."

"Peki grup hâlâ var mı?"

"Hayır."

"Peki buluştukları yerin adresini alabilir miyim?"

"Hayır."

"Beni dinlemiyorsun galiba. Eğer bunu yapacak olursam ailemin başına çok korkunç şeyler gelir."

Amaia, Elena'nın yüzüne bakınca kadının söylediği şeye gerçekten inandığını fark etti.

"Pekâlâ, Elena, endişelenmeyin. Çok yardımcı oldunuz," dedi, ayağa kalktığında kadının bir anda ne kadar rahatladığını fark etti. "Bir şey daha var..."

Kadın soracağı soruyu beklerken tekrar kaskatı oldu.

"Sizin grubunuz hiç insan kurban etti mi?"

Kadın haç çıkardı.

"Lütfen, git," dedi ve Amaia'yı resmen koridora doğru itti. "Git." Kapıyı açtı ve Amaia'yı sokağa itti.

25

Neredeyse öğle yemeği saati gelmişti. Bulutların arasından süzülerek arabanın içinde bir sis oluşturan, çekingen güneş ışınlarının tadını çıkararak ağır ağır halasının evine doğru yol aldı.

"Amaia geldi." Kapıdan içeri girerken ablasının sesini duydu.

Merdivenlere oturup botlarını çıkardı ve çoraplı ayaklarıyla içeri girince karşısında James'i buldu. James kucağında Ibai'la salonun ortasında durmuş, dans eder gibi sallanıyordu. Amaia kocasının yanına gidip uyuyan oğlunu öptü.

"Harika bir dansçısın, James, oğlunu can sıkıntısından uyutmuşsun resmen!"

Adam güldü. "Çünkü şu anda slow dans ediyoruz. Sen bir de bizi salsa, samba, hatta tango falan yaparken gör."

Engrasi elinde bir somun ekmekle mutfaktan çıktı. Amaia başıyla halasına selam verdi. "Ben şahidim, aramızda müthiş dansçılar var."

Amaia bir anda aklına bir şey gelince halasının peşinden mutfağa girdi.

"Halacığım, *Juanitaenea*'nın mutfak bahçesine bakan adam var ya, Esteban mıydı? Bahçeye bakmaya devam etmesini rica edeceğini söylemiştin."

"Söyledim. Çok rahatladı."

"İyi ama geçen gün beni görünce çalıların arkasından bana pis pis bakıyordu. Hani şu ateşler içinde eve geldiğim gün vardı ya, işte o gün, sana söylemeyi unuttum. Ama açık konuşayım, o adam bana hiç cana yakın birisi gibi gelmiyor."

"Maalesef bu konuda yapabileceğim bir şey yok, kızım. Adam suratsız, asabi biri. Daha önce böyle değildi ama hayat ona hiç iyi davranmadı. Karısı korkunç bir depresyondaydı, evden bile çıkmıyordu neredeyse. Sonra bir gün, adam işten gelince onu evde ölü bulmuş. Oğullarının önünde intihar etmiş, oğlan ona çok düşkünmüş, olayı atlatamamış. Esteban oğlanı İsviçre'ye, üniversiteye göndermişti yanlış hatırlamıyorsam. Oğlunun iyi bir eğitim alabilmesi için çok fedakârlık yaptı ama oğlan gitti ve bir daha geri dönmedi. İlk başlarda Esteban ondan çok bahsederdi; ne kadar yetenekli olduğundan, Amerika'ya gittiğinden, durumunun ne kadar iyi olduğundan falan. Sonra yavaş yavaş oğlan hakkında konuşmayı bıraktı. Artık neredeyse hiç konuşmuyor, bana sadece bahçenin durumunu anlatıyor. Hatta mümkünse ondan bahsetmek bile istemiyor. Sanırım o da bu bölgedeki çoğu insan gibi depresyonda."

James, Ibai'ı beşiğine yatırdıktan sonra hep beraber yemeğe oturdular.

"Hep beraber yemek yiyecek olmamız ne kadar harika," dedi Engrasi masaya otururlarken.

Amaia kaşlarını çattı. "Bizim mesleği biliyorsun... Aslında öğleden sonra San Sebastián'a gitmem gerekiyor."

James yaşadığı hayal kırıklığını saklamaya bile çalışmadı. "Gece orada mı kalacaksın?"

"Eğer aradığım şeyi bulursam kalmam."

Adam bir şey söylemedi ama yemeğin geri kalanında pek fazla konuşmadı.

"San Sebastián..." diye tekrar etti Engrasi düşünceli bir şekilde.

"En kısa zamanda dönerim."

"Guggenheim'daki sergime birkaç gün kaldı. Umarım ona yetişebilirsin."

"O kadar ilerisini düşünmesek şimdilik," dedi Amaia sert bir sesle.

"O yargıç yine seninle mi geliyor?" diye sordu James, karısının gözlerinin içine bakarak.

Engrasi ve Ros yemek yemeyi bırakıp Amaia'ya baktılar.

"Hayır, James, o gelmiyor ama belki de gelmesi daha iyi olur. Çünkü mezarlıkta bebek cesedi aramaya gidiyorum. Mezardan çıkarma emrine ihtiyacım olacağı için yanımda bir yargıç olsa hiç fena olmaz," dedi alaycı bir sesle.

James pişman olmuş gibi bakışlarını yere çevirirken Amaia içinde kabaran bir öfke hissetti, bunun kocasının şüphelenmiş olmasına –ki muhtemelen haklı bir şüpheydi– karşı bir savunma mekanizması olduğunun tamamen farkındaydı. Masanın üzerindeki cep telefonu ölmek üzere olan bir böceğin nahoş sesiyle titreşti. Amaia gözlerini James'ten ayırmadan telefonu açtı.

"Salazar," dedi kısaca ve sert bir sesle.

Iriarte onun sinirli olduğunu fark ettiyse de belli etmedi.

"Patron, Giltxaurdi yakınlarında bir evde, bir bungalovda silah sesleri duymuşlar."

"Yaralı veya ölü var mıymış?"

"Hayır, bir kadın evine zorla giren birini vurduğunu söylüyor."

Amaia tam onlara bu işi kendi kendilerine halletmelerini söyleyecekken Iriarte söze devam etti:

"Jonan sizin de gelmeniz gerektiğini söylüyor. Sıra dışı bir aile içi şiddet vakasıymış."

Bungalovun çevresindeki bahçede, biri bütün çalı ve bitkileri kökünden söktüğü için her yer perişan bir savaş alanı gibi görünüyordu. Amaia tel çitten geçti, verandaya ve asfalt kaplı patikaya bakınca birkaç damla kan gördü.

"Bahçecilikle pek ilgilenmiyorlar anlaşılan," diye dalga geçti Iriarte.

"Görüş alanı net, etrafta sinsi sinsi dolaşıp saklanacak hiçbir yer yok. Biraz aşırıya kaçmış belki ama çok etkili," diye ekledi Jonan.

Sarı saçlı ve ne yaptığını bilen bir kadın açtı kapıyı.

"Bu taraftan," dedi, onları mutfağa doğru götürürken.

"Benim adım Ana Otaño, ateş eden kadının, yani Nuría'nın kardeşiyim. Ama onunla konuşmadan önce bilmeniz gereken birkaç şey var."

"Pekâlâ, buyurun," dedi Amaia. Jonan'a başıyla işaret edince genç adam mutfaktan çıkıp oturma odasına geçti.

"Burası anne babamızın evi. *Ama* öldü ve *Aita* da bakımevinde. Kardeşimin ateş ettiği adam ayrı olduğu ve uzaklaştırma kararı çıkarttığı kocası Antonio Garrido. Biz ondan en başından beri nefret etmiştik ama bizimki ona abayı yakmıştı. Evlenmelerinden birkaç ay sonra işi bahane ederek onu Murcia'ya taşınmaya ikna etti. Kardeşim bizi giderek daha az aramaya başladı, konuştuğumuz zaman da sesi oldukça tuhaf geliyordu.

Zamanla bütün aileyle bağlarını koparmayı başardı. Sonra, iki yıl boyunca ondan hiç haber alamadık. Bütün bu süre boyunca adam onu eve hapsetmiş, onu bir hayvan gibi bağlamış, kardeşim bir gün nihayet kaçıp yardım istemeyi başarmış. Bacağını kırıp onu hastaneye götürmediği için kardeşim topallayarak yürüyordu ve kırk kiloydu. Derisi artık büzüşmüştü, saçları kafatasına yapışmıştı ve parça parça koparılmıştı. Dört ay hastanede kaldı, sonra onu buraya getirdim. Şimdi agorafobisi var ve bahçedeki çitin ötesine geçemiyor ama gitgide iyileşiyor. Gözünün feri geri geldi, saçları tekrar çıkmaya başladı, kafasından hiç çıkarmadığı beresinin altındaki saçları artık ipek gibi. Sonra, bir ay kadar önce, o domuz şartlı tahliye edildi ve ilk işi kardeşimi arayıp onun peşine düşeceğini söylemek oldu."

Durdu ve içini çekti.

"Ben sürekli telefon ediyordum ama telefonu açan olmadığı için gelip kapıyı yumruklad ım. En sonunda pencerenin birinden içeri girdim ve evin içinde ona seslenerek her yere baktım ama cevap gelmedi. Dışarı çıkmayacağını biliyordum, onu doktora bile güç bela götürebiliyordum. Evi baştan aşağı aradım, onu nerede buldum biliyor musunuz? Kurutma makinesinde, makinenin içine kıvrılıp saklanmıştı. Oraya girdiğine hâlâ inanamıyorum, inleyerek hıçkırıklarını bastırmaya çalışıyordu. Beni görünce kapana kısılmış bir fare gibi çığlık atmaya başladı ve altına işedi. En sonunda onu dışarı çıkmaya ikna edebildim, yıkadım, giydirdim ve zorla arabaya bindirdim. O piç kurusunun bir gün peşine düşeceğini ikimiz de biliyorduk ama ben kardeşim için yapabileceğim çok fazla bir şey olmadığını biliyordum. Kendi kendime yemin ettim, eğer o herifle bir gün karşılaşırsam ikimizden biri kendisini hapishanede bulacak dedim.

Kardeşimi kurutma makinesinin içinde bulduğum gün, eğer bir şey yapmazsam çok yakında kardeşimin cenazesini kaldıracağımı fark ettim. Arabada, yol boyunca hiç susmadan, 'Beni öldürecek! Yapabileceğim hiçbir şey yok, beni öldürecek!' diye bağırdı. Ben de onu cenaze evine götürdüm ve şöyle dedim: 'Madem ölmeye karar verdin o zaman en azından kendine beğendiğin bir tabut seç.' Tabutlara bakarken ağlaması bir anda kesildi ve 'Ölmek istemiyorum,' dedi. Onu arabanın arkasına oturttum ve ormana götürdüm. Elimizdeki cephane bitene kadar ona atış talimi yaptırdım. O kadar ağlıyor ve titriyordu ki iki adım önünde bir şilte olsa onu bile vuramazdı. Biz de ertesi gün tekrar gittik, ondan sonraki gün bir daha gittik. Bir ayımız plastik, teneke, cam kavanoz gibi geri dönüşüm çöplerine ateş ederek geçti... Zaman geçtikçe ve Nuria daha iyi atış yapmaya başladıkça tavrı da değişmeye başladı. Hayatında ilk defa daha güçlü görünüyordu, yani bunu kelimenin gerçek anlamıyla söylüyorum çünkü Nuria hep bebek gibiydi; her an kırılacakmış gibi görünen gergin, kırılgan bir bebek gibiydi. Gelip benim yanıma yerleşmesi için ısrar

ettim ama o burada kalmak istedi, ben de en önemli şeyin onun kendini güçlü hissetmesi olduğuna karar verdim." Derin bir iç çekti. "Eğer şimdi isterseniz, Nuría'yla konuşabilirsiniz."

Yerdeki kan izini takip ederek oturma odasına vardılar. Kapı kan içindeydi. Adli Tıp'tan bir memur yerdeki kan kalıntılarının üzerine doğru eğilmişti.

Jonan, Amaia'nın yanına gitti ve cam kenarında oturan kadın duyamasın diye fısıldayarak kulağına bir şeyler söyledi. Sonra Amaia'nın eline otuz beş yaşlarındaki adamın suç kaydının bulanık bir fotokopisini tutuşturdu. Bir iskelet kadar ince olan kadın içler acısı zayıflığını iyice gözler önüne seren bol bir eşofman giymişti. Yün beresinin altından birkaç bukle sarı saç görünüyordu. Polislerin, oturma odasını incelemelerini seyrederken dudaklarındaki dingin gülümseme ve yüzündeki hüzünlü ifadenin ardında gizli bir kırılganlık seziliyordu.

"Anlaşılan saldırgan yatak odasının camından içeri girmiş, oturma odasına gelirken kadına adıyla seslenmiş. Kadın onu tam olarak şu anda oturduğu yerde bekliyormuş. Adam içeri girer girmez kadın elindeki tetiği çekmiş ve onu sağ kulağından vurmuş. Yerdeki, adamın kulağının bir parçası ve kapıdaki de vurulduğu sırada sıçrayan kan. Boş kovan kanepenin altında. Adam bir domuz gibi kan kaybetmiş, buradan dışarıdaki çite kadar kan izi var. Kendisi de dışarıda bir yerlerde olmalı."

Amaia ve Iriarte çevrelerine bakındılar.

"Hastaneleri, eczaneleri ve ilkyardım merkezlerini bilgilendirdik, adam tedavi için bir yere gitmek zorunda."

"Ayrıca bir kulağı da sağır olmuştur."

"Bu koku ne?" dedi Amaia, burnunu kırıştırarak.

"Dışkı, patron," diye cevap verdi Jonan, sırıtarak. "Adam altına sıçmış, üstelik bir de ishalmiş. Kaçarken ardında bok izi de bırakmış."

"Selam, Nuría," dedi Amaia, kadının karşısında yere çömelerek. "İyi misin? Sana birkaç soru sorsam cevaplayabilir misin?"

"Evet," dedi kadın sakin bir sesle.

"Bize kendi cümlelerinle neler olduğunu anlatabilir misin?"

"Ben burada kitap okuyordum," dedi, masanın üzerindeki kitabı göstererek, "o sırada yatak odasından bir ses geldi. Onun olduğunu hemen anladım."

"Nasıl anladın?"

"Ondan başka eve pencereyi kırarak girecek başka kim var? Ana banyodaki kapı mandalının kırık olduğunu biliyor. Ayrıca birkaç gün önce arayıp bana geleceğini söyledi, içeri girdikten sonra da ismimle seslendi."

"Ne dedi?"

"'Ben geldim, Nuria, boşuna saklanma,' dedi."

"Peki sen ne yaptın?"

"Telefon etmeye çalıştım ama telefon kesikti."

Iriarte televizyonun üzerinde duran telefonun ahizesini kaldırdı.

"Hat kesik. Dışarıdan kesmiş olmalı."

"Sonra ne oldu?" diye sordu Amaia.

"Av tüfeğini alıp bekledim."

"Tüfek bu odada mıydı?"

"Tüfek hep yanımdaydı. Yatarken bile."

"Anlat lütfen."

"Kapıda belirip gözlerini bana dikti. Beni hastanelik edeceğinden bahsedip gülmeye başladı. Ona evden çıkıp gitmesini söyledim. 'Defol,' dedim, 'yoksa seni vururum.' Gülerek içeri girdi... ben de onu vurdum."

"Seni hastanelik edeceğini mi söyledi?"

"Evet, buna benzer bir şey dedi."

"Kaç el ateş ettin?"

"Bir."

"İyi. Karakola gelip ifade verebilecek durumda mısın?"

Kardeşi itiraz edecek oldu ama Nuria kadının söze başlamasına izin vermedi:

"Evet, gelirim."

"Bugün gelmen gerek. Eğer kendini iyi hissetmiyorsan, yarına kadar bekleyebiliriz."

"İyiyim."

"Burada mı kalacaksın yoksa kardeşinin evinde mi?"

"Burada kalacağım, burası benim evim."

"Dışarıya bir devriye arabası bırakacağız ama yine de kardeşinle kalsan daha iyi olur."

"Beni merak etmeyin. Artık ondan korkmadığımı biliyor, bir daha geri gelmez."

Amaia, Iriarte'ye bakıp başını aşağı yukarı salladı.

"Tamam, burada işimiz bitti," dedi ve ayağa kalkıp ön kapıya doğru yürümeye başladı.

"Dedektif," diye seslendi arkasından Nuría. "Altına sıçtığı doğru mu?"

"Öyle görünüyor," dedi Amaia, yerdeki lekelere bakarak.

Kadın sırtı ve başı dimdik oturuyordu, dudakları çocuksu bir hayretle hafif aralıktı, sanki biri ona sürpriz bir doğum günü hediyesi vermiş gibi.

"Son bir şey daha var, Nuría. Antonio'nun herhangi bir ayırt edici özelliği var mı?"

"Evet var," dedi kadın, bir elini kaldırarak, "sağ elinin işaret, orta ve yüzük parmaklarının uçları yok, yıllar önce iş yerinde kâğıt keseceği yüzünden başına bir kaza gelmişti."

Nuría onlara yetiştiğinde kapıya varmışlardı.

"'Seni hastaneye götüreceğim,' tam olarak böyle söyledi, şimdi hatırladım. 'Seni hastaneye götüreceğim.'"

"'Götüreceğim' değil de hastanelik 'edeceğim' demediğine emin misin?"

"Evet, öyle dedi, kesinlikle eminim."

26

23 Haziran 1980

Şiddetli hıçkırıklar ve onu nefessiz bırakan iç çekişler yerini –ilk baştaki çaresizliğinin ve korkusunun yerleştiği– karnının ortasından yayılan sakinliğe bırakmış olsa da ağlamasını durduramıyordu.

O güne kadar kendisine ve karısına yuva olan evdeki oturma odasında oturmuş, küçük kızını kucağında sallıyor ve sanki biri gözlerinin musluğunu açmış gibi –içinde biriktiğini o ana dek hiç fark etmediği– bütün gözyaşlarını döküyor, teselli edilemez bir şekilde ağlıyordu.

Doktor Manuel Hidalgo beti benzi atmış ve çılgına dönmüşçesine arkadaşının karşısına geçmiş, bir Juan'ın kollarındaki bebeğe bir de yanaklarından bebeğin sarılı olduğu battaniyeye akan gözyaşlarına bakıyordu.

"Az önce içeride ne oldu?" diyebildi Juan en sonunda.

"Suçlu benim, Juan. Rosario'nun depresyonda olduğunu, durumunun iyi olmadığını söyledim ama onun doktoru benim, doğumun hastanede yapılması için ısrar etmem gerekirdi."

"Peki şimdi ne olacak, Manuel? Şimdi ne yapacaksın?"

"Bilmiyorum," dedi doktor, şoke olmuş vaziyette.

O sırada, duvar kenarında ayakta duran kız kardeşi söze girdi:

"Aslına bakarsanız biz de ne olduğunu tam olarak bilmiyoruz."

Juan birden yerinden fırladı.

"Bunu nasıl söylersin, Fina? Odaya girdiğimizde Rosario'nun ne yaptığını ikiniz de gördünüz."

"Rosario'nun *yaptığını* sandığın şeyi... Ben sadece bebeğinin başının altına yastık koyacakmış gibi görünen bir kadın gördüm."

"Belki de sen onu itince yastığı elinden düşürmüştür."

Juan başını sağa sola salladı ama konuşan Manuel oldu.

"Fina, sen ne demeye çalışıyorsun?"

"Ben cesedi inceledim. Şiddete uğradığını gösteren bir belirti yok. Evet, bebek havasızlıktan boğulmuş gibi görünüyor ama bu bir beşik ölümü de olabilir. Yenidoğanlarda çok sık görülen bir durum bu ve genellikle doğumdan sonraki ilk birkaç saatte meydana geliyor."

"Fina, bu beşik ölümü değil," dedi ağabeyi sert bir sesle.

"Pekâlâ, sen bu durumda ne yapmak istiyorsun o halde?" diye sordu Fina, sesini yükselterek. "Polisi mi arayalım? Bütün gazetelere çıkacak bir skandala mı sebep olalım? Hasta bir kadını, iyi bir anneyi, sırf ağabeyim semptomlarını tedavi etmekte başarısız oldu diye hapse mi gönderelim? Polise böyle mi söyleyeceksin? Eğer onu tedavi edebilseydin, bunu engelleyebileceğini mi söyleyeceksin? Bunun ailene ve kariyerine ne gibi bir zarar verebileceğini hiç düşündün mü?"

Doktor Hidalgo gözlerini kapattı ve oturduğu kanepeye adeta biraz daha gömüldü.

"Doğru mu bu?" diye sordu Juan. "Eğer Rosario haplarını içseydi daha normal mi olacaktı?"

"Bilmiyorum, Juan ama daha beter olmayacağı kesin."

Juan ağlamayı bırakmıştı.

"Ne yapacaksın?" diye sordu.

Doktor ayağa kalktı ve mutfağa gitti. Fina çok hızlı bir iş çıkarmıştı. Örtüye sarılmış minik ceset mutfak masasının üzerinde yatıyordu, yüzü bir bezle örtülmüştü. Bebeğin yanına doğru yürüdü, o sırada aklına annesinin mayalanması için masaya bıraktığı ekmek hamuru geldi.

Örtüyü bebeğin yüzünden kaldırdı ve onun minik, cansız yüzünü dikkatle inceledi. Bebeğin yüzünde havasızlıktan boğulmanın sebep olduğu morarma görünüyordu ama üzerine baskı yapıldığının kesin kanıtı olan, minik burnunun üzerindeki kırmızılığı saklamaya yetecek kadar değil.

Çantasını açtı ve üzerinde "Ölüm Raporları" yazan, küçük, çizgili kayıt defterini masanın üzerine koydu. İlk sayfayı açtı, düzgün el yazısıyla "Beşik Ölümü" yazdı ve imzaladı. Ölü bebeğin yüzüne bir kez daha baktı ve tam zamanında arkasına dönüp kusmak için lavaboyu denk getirmeyi başardı.

27

"Günaydın," dedi Amaia, resepsiyoniste. "Doktor Sarasola'yla konuşmak istemiştim. Geldiğimizi kendisine haber verebilir misiniz, lütfen?"

Adamın yüzünde hafif bir şaşkınlık belirtisi oluştu, sonra kendini tekrar topladı.

"Üzgünüm. Burada o isimde biri çalışmıyor."

Amaia şaşkınlığını gizlemeye çalışmadı bile.

"Ne demek istiyorsunuz? Doktor Sarasola. Peder Sarasola, psikiyatri bölümünden."

Resepsiyonist başını sağa sola salladı.

Amaia hayretle Jonan'a baktıktan sonra adama rozetini gösterdi. Sonra konuştu:

"Dedektif Müfettişi Salazar'ın geldiğini söyleyin."

Adam telefonu aldı ve rozetten ne kadar tedirgin olduğunu belli etmemeye çalışarak bir numara çevirdi. Telefonu kapatırken yüzünde cana yakın bir gülümseme vardı.

"Lütfen kusuruma bakmayın, Peder Sarasola gibi önemli kişileri korumak adına çok ciddi kurallarımız var. Eğer herkes burada olduğunu bilseydi, resepsiyon onunla konuşmak isteyen

insanlardan geçilmezdi. Sizi bekliyor. Asansörle dördüncü kata çıkın, sizi orada biri karşılayacak. Bu ufak anlaşmazlık için bir kez daha özür dilerim."

Amaia cevap vermeden asansörün yolunu tuttu. Dördüncü kata geldiklerinde asansörün kapısı açıldı ve dışarıda bekleyen rahibe onları bir koridordan geçirdikten sonra hemşire bankosunun yanındaki ofise götürdü.

"Sizi tekrar görmek ne hoş, dedektif. Tek başınıza gelmemişsiniz, demek ki bu tıbbi değil, polisiye bir mesele," dedi ve elini Dedektif Yardımcısı Etxaide'ye uzattı.

"İkisinden de biraz ama önce polisiye meseleyle başlayalım."

Sarasola oturdu ve ellerini kavuşturdu.

"Eminim siz de biliyorsunuzdur, Arizkun'daki kilisede bir saldırı eylemi daha oldu. Dikkati başka tarafa çekmek için önce eski bir Orta Çağ köşkünde bir yangın çıkartmışlar ve devriye arabası oraya gittiğinde eyleme geçmişler. Bu sefer binanın dış cephesine zarar vermişler ve yine sunağa kemik bırakmışlar. Bu olaydan önce Arizkun'dan genç bir oğlanı sorguya aldık. Bu oğlan Cagotlar ve onların tarihiyle ilgili sağlıksız takıntısı yüzünden Kilise'ye karşı düşmanlık besliyor. Son derece akıllı bir çocuk ve ölmüş annesinin yasını tutuyor, bu da neden yanlış yola sürüklendiğini açıklıyor bence. Yardım ve yataklık suçu işlemiş olduğunu düşünsek de asıl failin o olmadığı çok açık. Henüz vakayı çözmedik ama suçluyu yakalamaya çok yaklaştığımızı söyleyebilirim. Bunu yapabilirsek de o genç oğlanın yardımları sayesinde olacak."

"Anlıyorum..." dedi Sarasola, "'Tanrı'nın erdemli kulu. O küçük meleği tutukladığınızı tahmin ediyorum. Piskoposluk bölgesi ona dava açacak."

"Ama size söylediğim gibi bize yardımcı oldu–"

"Ama suçlu o değil mi?"

Amaia, Sarasola'ya baktı, Kilise'nin gerçek suçluyu mu yoksa sadece bir günah keçisi mi aradığından emin olamıyordu.

"Değil, o sadece bir suçlu tarafından manipüle edilmiş, kafası karışık bir ergen. Ona dava açmak için bir sebep göremiyoruz."

Sarasola kadına sert bir bakış attı, sanki ona karşı çıkacakmış gibiydi ama sonra vazgeçti ve dudakları kıvrılarak bir gülümsemeye dönüştü.

"Pekâlâ. Eğer benimle aynı fikirde değilseniz gelişmeleri bekleyelim."

O anda adamın taviz verdiğini fark etti, karşılığında başka bir şey almak için bunu kabul etmişti. Amaia beklemeye karar verdi.

"Ve şimdi, tahminlerime göre tıbbi kısma gelmiş olmalıyız."

Amaia gülümsedi, mesele buydu demek ki.

"Baş başa konuşmak istemez misiniz?" dedi Sarasola. Sonra da Jonan'a bakarak: "Kusura bakmayın, bunlar biraz hassas konular..." diye ekledi.

"Jonan kalabilir," dedi Amaia.

"Ben kalmamasını tercih ederim," dedi Sarasola pat diye.

"Ben sizi hemşire bankosunun orada beklerim," dedi Jonan, odadan çıkarken.

Sarasola kapı kapanana kadar bekledikten sonra konuşmaya başladı.

"Tıbbi bilgilerin gizli tutulması konusuna çok önem veriyoruz. Unutmayın, siz onun kızısınız ama geri kalan herkes için Rosario'nun tedavisi doktor hasta gizliliğine tabidir."

"Geçen gün Santa María de las Nieves'te, Rosario vakasını çok iyi bildiğinizi söylediniz ama o sizin hiç hastanız olmamış. Onunla ilk ne zaman tanıştınız ve ilgilenmeye başladınız?"

"Dediğim gibi her zaman spesifik özellikteki hastaların peşine düşmüşüzdür. Anneniz de bu kategoriye giriyor."

"Kötülük nüansı?"

"Kötülük nüansı. Psikiyatri kongrelerinde sunulan vakalar ilerleme sağlamamıza yardımcı olur. Hastanın isminden asla bahsedilmez, sadece yaşına ve hastalıkla bağlantılı olabilecek kişisel ve aile geçmişlerine değinilir."

"Rosario'nun hastalığından bu şekilde mi haberiniz oldu?"

"Evet, hatırlayabildiğim kadarıyla bu vakayı ilk kez bir kongrede duymuştum. Hatta annenizden bahseden ilk kişi Doktor Franz bile olabilir."

"Santa María de las Nieves'teki Doktor Franz mı?"

"Endişelenmeyin, sizi temin ederim ki bu oldukça sıradan bir durum. Dediğim gibi bu çok sık uygulanan bir şey, akademik çalışmaların yanı sıra özel bilim dergilerinde de yayınlar yaparız, bu sayede fikirlerimizi ve tedavi yöntemlerimizi paylaşırız. Bu bizim mesleğin en önemli öğelerinden biridir? Onu görmek ister misiniz?"

Amaia bir anda irkildi. "Efendim?"

"Annenizi görmek ister misiniz? Son derece sakin. Hatta oldukça iyi görünüyor."

"Hayır," dedi Amaia tekrar.

"O sizi göremez, sizin karakolda kullandıklarınıza benzer çift taraflı bir aynanın arkasında, gözetim altında tutuyoruz. Onu gördüğünüzde ne durumda olduğunu anlarsınız, bu da spekülasyon yapmanıza engel olur."

Doktor Sarasola ayağa kalkıp kapıya doğru yürümeye başlamıştı bile. Amaia afallamış olarak peşinden gidiyordu. Annesini görmek gibi bir arzusu yoktu ama Doktor Sarasola haklıydı. Doktor Franz'ın, annesinin iyileşmesiyle ilgili iddialarının ne kadarının doğru olduğunu ve kendisinin ne ölçüde manipüle edildiğini bilmesi gerekiyordu.

Rosario'nun tecritte tutulduğu oda karakollardaki sorgu odasının yanındaki odanın birebir aynısıydı. Amaia, odaya girip gözetim odasında olan biten her şeyi kaydeden teknisyene selam veren Sarasola'nın peşinden içeri girdi. Rosario, vücudunun kenar çizgilerini belirginleştiren göz kamaştırıcı güneş ışığını içeriye alan, perdesiz pencereye karşı, sırtı onlara dönük şekilde oturuyordu. Amaia doktorun arkasında yürüyerek tedirgin bir şekilde cama yaklaştı.

O anda sanki Rosario'yu çağırmış ya da vücudundan çıkan bir şimşek annesine dokunmuş gibi oldu. Tıpkı kan kokusu alan bir köpekbalığı gibi Rosario, yüzünde iğrenç bir sırıtışla ağır ağır aynaya doğru döndü. Amaia bunu sadece bir an için gördü ve içgüdüsel bir hareketle yana sıçrayıp duvara yaslandı.

"Beni görebiliyor," dedi, titreyerek.

"Hayır, göremez. Sizi ne görebilir ne de duyabilir, bu oda tamamen tecrit edilmiş durumda."

"Beni görebiliyor," diye tekrar etti Amaia. "Perdeyi çekin."

Sarasola onu mesleki bir ilgiyle izledi.

"Perdeyi çekin dedim," diye tekrar etti, tabancasını çıkararak.

Sarasola cama yaklaştı, bir düğmeye bastı ve elektrikli storu indirdi.

Amaia klik sesini duyunca duvarın yanından ayrılıp camın tamamen kapalı olup olmadığını kontrol etti. Sonra tabancasını kılıfına geri soktu ve odadan çıktı. Sarasola peşinden çıkmadan önce teknisyene dönüp:

"Her şeyi kaydettin mi?" dedi.

Amaia sinirli bir şekilde koridorda yürüyordu, Sarasola da hemen arkasındaydı.

"Bunun olacağını biliyordunuz."

"Ne olacağını bilmiyordum," diye cevap verdi.

"Ama bir şey olacağını biliyordunuz, buna tepki vereceğini biliyordunuz," dedi Amaia ve kafasını çevirip adama baktı.

Sarasola bu sefer hiç cevap vermedi.

"Bana kumpas kurdunuz, önce fikrimi almanız gerekirdi."

"Durun, lütfen. Biraz önce olan şey çok önemliydi, bunu konuşmamız gerek."

"Çok özür dilerim, Doktor Sarasola," dedi, hiç yavaşlamadan, "ama ben gidiyorum, bir dahaki sefere artık."

Hemşire bankosuna geldiklerinde beş altı tane beyaz önlüklü doktorun gürültüsünü duydular. Pederi görünce hepsi saygıyla sustular. Sarasola başıyla onları işaret etti ve Amaia'ya bakarak konuştu:

"Şansa bakın! Gördünüz mü dedektif, annenize bakan sağlık ekibi buradaymış. Aslına bakarsanız, Doktor Berasategui–"

"Başka zaman," diyerek onun sözünü kesti Amaia.

Gülümseyen doktorlara bakarak kendi kendine, "Sanki çok da umurunuzdaydı," diye mırıldandı. Doktorların yanından geçip asansörün yolunu tuttu.

Jonan da onunla beraber asansöre bindi, Amaia konuşmadan önce kapıların kapanmasını bekledi.

"Lanet olsun, Jonan, sanırım annemi buraya yatırmamız bir hataydı. En başından beri tam olarak ikna olmamıştım ama şu anda ciddi şüpheler içindeyim, üstelik tek endişem doğru tedavinin uygulanıp uygulanmaması değil. Burada başka bir şey dönüyor."

"Sarasola mı?"

"Sanırım. Onda bir şey var ama o kadar ukala ki... Ama bir yandan da... bazı açılardan onun haklı olduğunu biliyorum."

"Ben çocukken Opus Dei hastanesinin psikiyatri bölümünde şeytan çıkarma yapıldığına dair dedikodular çıkmıştı. Dediklerine göre dünyanın neresinde olursa olsun, ruhuna şeytan girdiğinden şüphelenilen bir vaka olduğunda Kilise hastanın 'tedavi' amacıyla hemen buraya nakledilmesi için ödeme yapıyormuş." Jonan bunu söylerken gülümsüyordu.

"Sarasola annemi buraya nakletmeyi önerdiğinde ben de ona şakayla karışık anneme şeytan çıkarma ayini yapıp yapmayacağını sormuştum." Amaia düşünceli görünüyordu.

Jonan ona zaman tanımak için bir süre bekledi, sonra:

"Peki o ne dedi?" diye sordu.

"Annemin durumunda bu gerekli değilmiş. Üstelik şaka yapmıyordu."

28

Hol mobilya cilası ve ön kapıdaki sayısız pirinç süslemelerden –ahşap panellerle, kapitone koltuk ve fildişi düğmelerle tamamlanmış– eski moda asansöre kadar her şeyi temizlemek için kullanılan metal cilası kokuyordu.

Apartmanın hem bir ana kapısı hem de servis kapısı vardı. İkisini de çalınca yetmiş yaşlarında bir adam kafasını servis kapısından gülümseyerek uzattı.

"Sen Amaia mısın?"

Amaia başını evet der gibi salladı. Ağzını açacak fırsatı bile bulamadan adam ona sarılıp iki yanağından da öptü.

"Ben Ignacio dayın, tanıştığımıza memnun oldum."

Adamın onu içinden geçirdiği karanlık koridor daha sonra girdikleri aydınlık odanın yanında iyice kasvetli kalıyordu. İçeride onları bekleyen iki kadın ve bir de adam vardı.

"Amaia, bu Angela teyzen, bunlar da Miren teyzenle kocası Samuel."

İki kadın güçlükle yerlerinden kalkıp onu kucakladılar.

"Amaia, tatlım, aramana çok sevindik. Daha önce tanışmamış olmamız çok kötü."

İkisi de Amaia'yı bir kolundan tutup çekiştirerek kanepeye götürdüler ve onun iki yanına oturdular.

"Polissin demek?"

"Evet, Navarra *Policía Foral*'da," dedi Amaia.

Şaşkına dönen Amaia tam karşısında oturan ve durumdan memnun olmuşçasına gülümseyen Jonan'a baktı. Kendini çok tuhaf hissediyordu. *Amatxi* Juanita ve Engrasi halası dışında, daha önce ailesindeki hiç kimsenin onunla bu kadar gururlandıklarını hatırlamıyordu. Ayrıca onunla daha on dakika önce tanışmış olan bu insanlar birkaç saat önce onları arayana kadar Amaia'nın varlığından bile haberdar değillerdi. Rosario nadiren, o da çocukluğu aklına geldiğinde San Sebastián'lı dayı ve teyzelerinden bahsederdi. Ancak ne zaman onlarla ilgili bir şey sorulsa, "Birbirimizle konuşmuyoruz, büyükleri ilgilendiren bir mesele bu," diyerek geçiştirirdi.

Ignacio ve Miren ikizlerdi. En büyükleri olan Angela, Rosario'ya inanılmaz derecede benziyordu, iki kadının birbirinden ne kadar farklı oldukları düşünüldüğünde bu benzerlik çok daha acayip geliyordu insana. Amaia'nın, annesinde her zaman özendiği zarafetin aynısı Angela'da da vardı, tek eksik Rosario'nun kibirli tavırlarıydı. Kadın çok rahat görünüyor ve sürekli gülümsüyordu, gerçi en büyük fark gözleriydi. Angela bakışlarını önce salonun penceresinden bütün ihtişamıyla görünen Biscay Körfezi'ne çevirdi, ardından kahve içtikleri porselen kahve takımına bir süre sakin sakin baktı. En sonunda dudaklarında, Rosario'nun tavırlarında hep sezilen o gerilimin esamesi bile okunmayan, sıcacık bir gülümsemeyle tekrar Amaia'ya baktı. Sonra bir anda yüzü gölgelendi.

"Annen nasıl? O..."

"Hayır, annem hayatta, özel bir hastanede kalıyor. O çok... hassas."

"Senin varlığından haberimiz bile yoktu, Amaia. Ablaların Flora ve Rosaura'yı biliyoruz, tamam, isimlerini doğru

söyledim mi? Ama annenin üçüncü bir çocuğu olduğundan haberimiz yoktu. Bize telefon ederdi, sonra bu telefonların arası açıldı, aradığı zaman da sürekli soğuk ve nezaketsiz konuşuyordu. Sonra bir gün, onu rahat bırakmamızı istedi bizden, artık sadece tek bir ailesi olduğunu söyledi, o da Baztán'da kocasıyla kurduğu aileymiş ve bir daha bizimle görüşmek istemiyormuş."

"Evet, ilişkiler hiçbir zaman annemin iyi olduğu bir konu olmadı."

"Ama buna rağmen annen küçükken," dedi Angela, "güneş ışığı gibiydi, hep neşeli, hep hayat dolu. Ama bir yaştan sonra çok tuhaf davranmaya başladı."

"Bu, Baztán'a yerleştikten sonra mı oldu?"

"Hayır, hatta tam tersi. İlk başlarda ikimizin arası gayet iyiydi. Yazları ablalarını buraya getirirdi, biz de birkaç kez onlara gittik."

Ignacio söze girdi: "Sanırım her şey küçük kız öldükten sonra başladı."

"Siz bunu biliyor muydunuz?" Amaia bir anda oturduğu yerde doğruldu.

"Öyle de denilebilir... Olay olduğunda öğrendik. Ama biz bebek beklediğini bile bilmiyorduk. Bir gün bizi arayıp ölü doğum yaptığını söyledi."

"Ölü doğum mu?"

"Evet."

"Tarihi hatırlıyor musunuz?"

"Şimdi, oğlumun ilk komünyonuydu, Mayıs ayındaydı, demek ki 1980 yazıydı. Evet, 1980."

Amaia yüksek sesle içini çekti. "Benim doğduğum sene."

Teyzeleri ve dayısı şok içinde ona baktılar.

"Ben tek yumurta ikizim olduğunu daha yeni öğrendim, ölüm belgesine göre bebek sağlıklı doğmuş ve Ani Bebek Ölümü Sendromu sebebiyle doğumdan kısa bir süre sonra ölmüş."

"Aman Tanrım!" dedi Miren irkilerek. "Demek ki o küçük kız..."

"Ben hiç şaşırmadım," dedi Angela. Rosario her zaman ketumdu zaten. Sadece işine gelen şeyleri söylerdi, o zaman bile çoğunlukla uydururdu."

"Peki, sizce neden ölü doğmuş bebekten bahsederken onun ikiz kız kardeşinden hiç bahsetmedi?"

"Çok basit, bebeği buraya gömmek istediği için bize söylemek zorundaydı."

Amaia kalbinin duracağını sandı. "Onu buraya mı gömdü?"

"Evet, aile mezarlığına. O mezarlığa gömülmek hepimizin hakkı ama ortak mülkiyet olduğu için mezar her açıldığında diğerlerine haber vermek gerekiyor. O da bunu biliyordu, yoksa bize söyleyeceğinden şüpheliyim. Hatırladığım kadarıyla bizden cenazeye katılmamızı bile istemedi. Sonuç olarak gittik tabii ama o da ısrar ettik diye."

"Peki ya babam?"

"Rosario onun kızlara bakmak ve fırına göz kulak olmak için evde kaldığını söyledi. Söylediğine göre fırını bir gün bile kapatacak lüksleri yoktu."

"Cenaze çok acıklıydı," dedi Ignacio.

"Ne papaz vardı, ne cemaat, sadece üçümüz, Rosario, mezarcı ve haçı olmayan minik tabut. 'Tabutta neden haç yok' diye sormuştum. O da 'Haça gerek yok, vaftiz edilmemişti,' diye cevap vermişti."

Amaia onları dinlerken dudaklarını ısırdı.

"Biz bir çelenk bıraktık, mezar kapatıldıktan sonra geriye işaret olarak sadece o çelenk kaldı. Rosario'ya bebeğin adının ne olduğunu sordum, mezar taşına adını yazdırmak istemiştim ama Rosario bize bebeğin bir isminin olmadığını söyledi, bu yüzden mezar taşında bir şey yazmıyor ama bebek mezarda. Neyse ki ondan sonra mezar hiç açılmadı, ailede yeni bir ölüm olmadı, aman tahtaya vurun," dedi, kendi masaya vururken.

Amaia bunu bir süre düşündü.

"İçinizde cesedi gören oldu mu?"

"Bebeğin cesedini mi? Hayır, tabut kapalıydı. Gerçi biz de görmek istemiyorduk, ölü bir bebeği kim görmek ister?"

Amaia derin düşüncelere dalmış gibi görünen teyzelerine ve dayısına baktı.

"Kız kardeşimin var olduğunu sizler ve babam dışında bilen hiç kimse yokmuş. Doğum ve ölüm belgelerindeki tutarsızlıklar ve ikizime ait kemiklerin kısa süre önce bulunmuş olması da onun ortadan kaybolmuş olmasını daha da şüpheli hale getiriyor."

"Ama biz onun gömüldüğünü gördük."

"Siz onun... " Amaia tam "cesedini" diyecekti ki bunun "ölü doğan" bir bebek için uygun olmayacak çağrışımlar yaratabileceğini düşünerek "...bedenini görmediniz yani," dedi.

"Aman Tanrım, ne demek istiyorsun?" dedi Angela, korku içinde. "Bebek yok muydu yani?"

"En azından bütün olarak yoktu."

Teyzeleri ve dayısı birbirlerine endişe dolu gözlerle baktılar, hiçbiri konuşmuyordu. Angela tekrar konuşmaya başladığında sesi ciddiydi:

"Şimdi ne yapmamızı öneriyorsun?"

"Kendim görmek istiyorum."

"Ama o zaman..." dedi Angela, elini ağzına götürerek, sanki bu kadar korkunç bir şeyi söze dökmek istemiyormuş gibi.

"Evet." Amaia başını aşağı yukarı salladı. "Eğer emin olmamız için başka bir yol olsaydı, sizden bunun için asla izin istemezdim."

Miren onun elini tuttu. "Bizim iznimize ihtiyacın yok, Amaia. Ailenin bir üyesi olarak mezarın açılmasını istemek senin de hakkın."

"Ben mezarlığı arayayım," dedi Ignacio, ayağa kalkarak. Birkaç dakika sonra geri geldi. "Saat sekizde mezarlığın

kapanmasını beklemeniz gerekiyor. İnsanlar varken mezarı açmak istemiyorlar."

"Elbette," diye mırıldandı Amaia.

"Biz de seninle gelelim," dedi Angela, diğerleri adına da konuşmuştu. Onlar da olur der gibi başlarını salladı. "Ama mezarın içine bakmamızı bekleme bizden. Bu tür gerilimler için biraz yaşlı sayılırız."

"Buna gerek yok. Sizi böyle bir şeyin içine soktuğum için çok üzgünüm, çok naziksiniz ve haklısınız, bu hiç de hoş–"

"Biz de bu yüzden bakmak istemiyoruz," dedi dayısı gülerek. "Ama sana eşlik etmek istiyoruz."

"Teşekkür ederim," dedi Amaia, bu davranışlarından gerçekten de etkilenmişti.

"Patron, biraz konuşabilir miyiz?" dedi Jonan.

Amaia ayağa kalktı ve Jonan'ın peşinden koridora çıktı.

"Mezarlığı açmanız sorun olmayabilir ama tabutu açmak için mahkeme emrine ihtiyacınız olacak. Akrabalarınızın soru soracağını sanmıyorum, ben de bir şey söylemem ama eğer anormal bir durumla karşılaşırsak tabutu neden açtığımızı açıklamamız gerekir."

"Jonan, Yargıç Markina'ya bu durumu anlatamam, bu biraz... Bunu hiçbir yargıca anlatamam, elimde hâlâ bir kanıt yok. Hiçbir şeyden emin değilim. Şüphelerim yeterli değil. Ben sadece onun burada olup olmadığını merak ediyorum, küçük tabutunu görmek istiyorum."

Jonan başını aşağı yukarı salladı; Jonan, tanıdığı Dedektif Salazar'ın kitabına uygun davranmasını beklememişti zaten. Onlar koridorda durmuş konuşurlarken Miren'in kocası yanlarına geldi.

"Akşam yemeğine kalıyorsunuz," dedi.

Polloe Mezarlığı, San Sebastián'ın Egia mahallesindeki bir tepenin üstünde yer alıyordu. Altından çevreyolu tüneli geçiyordu.

Üç bin beş yüz özel mezar ve yedi bin beş yüz aile mezarından oluşan gömü alanı toplamda altmış dönümden fazlaydı. Dev taşlar ve mermer yapılarıyla bu mezarlar şehrin eski görkemine tanıklık ediyordu. Amaia'nın annesinin ailesinin aile mezarı üç bölümden oluşuyordu: ortadaki yüksek tabanın üzerinde, bütün yüzeyi kaplayacak şekilde dikilmiş bir haçın iki tarafındaki alan. Mezarın yanında duran üç belediye memuru sigara içip sohbet ediyordu. Mezarın üzerine yerleştirdikleri bir kaldıracı kullanarak yere iki kalın metal çubuk yerleştirmişler ve mezar taşını kendilerine doğru çekmişlerdi.

Amaia'nın, mezarın başında duran akrabaları, mezarın açılmasıyla bir iki adım geri çekildiler. Amaia ve Etxaide yaklaşıp mezarın içine baktı. Dış kenarın çevresinde, mezarın yıllardır açılmadığını gösteren çamur ve yosundan bir çizgi vardı. Mezarın kuru görünen iç kısmından ekşi bir koku yayıldı. Sağ taraftaki metal rafın üzerinde iki eski tabut vardı. Hepsi bu kadardı.

"İçerisi çok karanlık," dedi Amaia. "Merdiven lazım."

Mezarcılardan biri Amaia'nın yanına geldi.

"Señora, eğer içeri girmek istiyorsanız, gerekli–"

"Evet," dedi Amaia, adama rozetini göstererek.

Adam rozete şöyle bir baktı ve bir adım geri çekildi. Merdiveni yerleştirdiler. Amaia elinde eldiven taktıktan sonra mezarın içine indi.

"Dikkat et," diye seslendi teyzesi mezarın kenarından.

Jonan da peşinden indi. Mezarın içi, dışarıdan göründüğünden daha genişti. Tavanın alçak olduğu köşelerden birindeki tabutu gördüler. Tabut tıpkı teyzesinin hatırladığı gibiydi, eskiden haçın olduğu yerde bir iz olan, küçük, beyaz bir tabut.

Amaia birden durdu, neden burada bulunduğunu hatırlamakta zorlanıyordu sanki. Varlığını çok kısa bir zaman önce öğrendiği kardeşinin tabutunu gerçekten açacak mıydı? Bunu yapmayı gerçekten istiyor muydu?

Sonra zihninde kendisininkine tıpatıp benzeyen o yüz belirdi; acı ve sonsuz kederle kaplı yüzden akan karanlık, ağır ve hiç tükenmeyen gözyaşları. Amaia omzunda bir el hissetti.

"İsterseniz ben yapayım, patron?" diye sordu Jonan.

"Hayır," dedi Amaia, Jonan'ın kendisini ne kadar iyi tanıdığını düşünerek dönüp ona baktı. "Ben yaparım ama yardımına ihtiyacım var. Önce ışığın altına taşıyalım."

İkisi de tabutun bir ucundan tutunca içinde bir şey olduğunu fark ettiler. Jonan yüksek sesle içini çekince Amaia ona bir kez daha baktı, desteği ve yanında olduğu için.

"Şu levyeyi uzatır mısın?" dedi Amaia, eğilip mezarın içine bakan mezarcılardan birine.

Parmaklarını tabutun kapağının altında gezdirerek köşesini buldu ve levyeyi kapağın altına soktu. Metalin ahşaba değmesiyle çıkan gıcırtıyla çiviler yerinden oynadı. Amaia levyeyi biraz daha içeri doğru itti ve tabutun kapağını hafifçe kanırtarak açtı. Jonan kapağı iki eliyle tuttu ve açmadan önce Amaia'ya baktı. Kadın başını aşağı yukarı salladı.

Beyaz havluya benzer bir bez bir kütlenin etrafına sarılmıştı. Amaia birkaç saniye kadar baktı. Sonra havluyu köşesinden tutup kaldırınca altından, içinde çok miktarda çakıla benzer bir şeyler olan plastik bir poşetin kalıntıları göründü.

Jonan ağzı açık Amaia'ya baktı. Amaia elini tabutun içine soktu ve minik taşları avuçladı. Toz halindeki kumun parmaklarının arasından akışını seyrederken bu araştırmadan başka bir şey çıkmayacağını anladı.

29

24 Haziran 1980

O pırıl pırıl yaz sabahında, güneş doğarken Juan mutfakta biberon hazırlıyordu. Bir önceki akşam Doktor Hidalgo'nun kız kardeşi ona ihtiyacı olan her şeyi getirmiş ve ne yapması gerektiğini göstermişti. Bu Juan'ın ilk seferiydi; Rosario, Flora ve Rosaura'yı emzirmişti ama doktor kadına güçlü ilaçlar verdiği için şu an emzirmesi uygun değildi. Ayrıca doktor, Juan'a en iyisinin kadının çocuğa dokunmak zorunda kalmaması olacağını söylemişti. Bu yüzden Juan bebeğin beşiğini oturma odasına getirmişti, böylece acıktığı zaman ağladığını duyabiliyordu. Bebeği kollarında sallarken, bebeğin biberonu nasıl büyük bir güçle emdiğini görünce gülümsedi. Eğilip kızını alnından öpecekken gözleri, bebeğin kız kardeşinin küçük ve hareketsiz bir kundak halinde yattığı diğer beşiğe kaydı.

Rosario'nun yatak odasından iyice güzelleşmiş olarak çıktığını görünce kederi bir kat daha arttı. İnce çizgili takımı, makyajı ve arkaya doğru taranmış saçlarını gören biri onun on iki saatten kısa bir süre önce doğum yapmış olduğuna asla inanmazdı.

"Rosario... İzin ver seninle geleyim," diye yalvardı bir kez daha. Karısı ondan uzak duruyordu. Rosario odanın ortasında

durdu, kocasının kucağındaki bebeğe baktıktan sonra pencereye döndü.

"Karar verildi, Juan. Ben cenaze işlerini halletmek için San Sebastián'a giderken sen burada kalıp kızlara bak ve fırınla ilgilen. Abimi ve ablalarımı aradım. Beni bekliyorlar."

Juan gözlerini kapatıp gücünü toplamaya çalıştı. "Kızımızı oraya gömmene bir itirazım yok ama bu şekilde götürmek zorunda mısın?"

"Bunu konuştuk. Kimsenin bundan haberi olmasını istemiyorum. Hiç kimseye, annene bile tek bir kelime etmeyeceğine söz ver. Bir kızımız oldu. Bu o. Eğer beni gören biri olursa, hafif bir öksürüğü olduğu için onu hastaneye götürdüğümü söyleriz. Ben yarın geri döndüğümde de iyileştiğini söyleriz."

Rosario pencereden dışarı baktı. "Taksi geldi."

Juan dışarı baktı. Taksi Pamplona'dan gelmişti. Rosario her zamanki gibi her şeyi düşünmüştü. Tekrar karısına döndü. Rosario'nun, çantasını aldıktan sonra ölü bebeğin olduğu beşiğe doğru eğilip bebeği kucağına aldığını ve sanki bebek yaşıyormuş gibi onu gösterişli bir şala sardığını gördü.

"Yarın dönerim," dedi kadın, kundağı kucağında neredeyse şefkatle tutuyordu.

Juan transa girmiş gibi kadına birkaç saniye daha baktı. Diğer iki kızlarını vaftiz etmek için kiliseye götürdükleri günden hiç farklı görünmüyordu. Juan bakışlarını aşağıya çevirdi ve küçük kızını göğsüne bastırdı ve karısına daha fazla bakmamak için ilk kez arkasını döndü.

30

Teyzeleri ve dayısının yanından ayrıldıktan sonra Amaia arabaya bindi. Direksiyonu Jonan'a bıraktı.

"Bu her şeyin sonu değil, patron."

Amaia içini çekti. "Evet, öyle."

"İşin iyi tarafından bakın, ceset olmadığına göre hâlâ hayatta olabilir."

"Hayır, Jonan, o öldü."

"Bunu bilemezsiniz." Amaia bir şey söylemedi. "Belki de basında bahsi geçen çalınmış bebeklerden biridir. Bunun gibi birçok vaka var anlaşılan."

"Annemin bebeğini çalan olmadı."

"Saygısızlık etmek istemem ama belki de evlilik dışı bir gebelikti. Belki de paraya ihtiyaçları vardı, insanlar yenidoğan bir bebek için dünya kadar para ödüyor."

"Tek kollu yenidoğan bir bebek için de mi?"

"Belki de evlatlık verilmesinin sebebi budur. Belki de kolunu kesmelerinin sebebi özürlü doğduğu içindir."

Amaia bu fikri bir süre kafasında evirip çevirdi. Rosario özürlü bir çocuğu kabul eder miydi yoksa engelli bir kızı olması onu utandırır mıydı? Bu oldukça mümkün görünüyordu.

"Peki, önerin nedir?" dedi.

"Bence elimizdeki bilgilerden yola çıkalım. Bebeğin tek kolu var, bu da protez kol taktığı anlamına gelir. Sosyal sigortalarda, protez uzvu olan herkesin kaydı oluyor, doğum tarihleri ve bir de protezin seri numarasının kaydıyla beraber."

"Ama kızı evlatlık vereceklerse eğer, neden ölüm ilanı çıkarma gereği duydular?"

"Belge sahte olabilir, belki doktor da onlarla işbirliği yapmayı kabul etmiştir."

Amaia, Fina Hidalgo'nun "Demek sen de onlardan birisin," derken yüzünde beliren ifadeyi hatırladı.

"Evet, bu mümkün," diye kabul etti.

Eğer Jonan haklıysa, tek amaçları babasını kandırmak olmalıydı. "Ah, *Aita*, nasıl bu kadar kör olabildin sen?"

Leitzaran Vadisi'nin kenarındaki otobanda hızla yol alırken bir anda karanlık çöktü. Işık kaybolmak üzereydi, ağaçların üzerinde süzülerek ufka kadar uzanan ışık son bir kez coşkuyla parlayarak karanlıkla birleşiyordu. Sanki son bir parlaklık ve güzellik gösterisiyle gün geceye meydan okuyordu. Bu, Amaia'yı daha da hüzünlendirdi.

Cep telefonu onu derin düşüncelerinden uyandırdı.

"Selam, dedektif." San Martín'in neşeli sesi duyuldu.

Adamın ses tonundan haberlerin iyi olduğunu anlamıştı.

"Metal testinin sonuçları geldi... ve..." dedi adam ve haberin etkisini artırmak için insanı çileden çıkarırcasına durdu. "... tam şüphelendiğim gibi, neşter antika, kesin konuşmak gerekirse on yedinci yüzyıldan. Tarihi saptamak için o yüzyılda kullanılan alaşımlara ve metallerin eritilme ve dövülme yöntemlerine bakıyorlar, bütün bunların ışığında neşter eşsiz bir parça. Ama asıl ilginç olanı şu." Amaia, onun sesinden sırıttığını anlayabiliyordu. "Neşter ve Lucía Aguirre'nin kemiğinde bulunan metal parçasında da aynı alaşım ve demir dövme yöntemleri kullanılmış."

Amaia sırtını dikleştirdi, meraklanmıştı.

San Martín, kadının dikkatini çektiğinin bilinciyle konuşmaya devam etti: "Bunun tek açıklaması şu olabilir, ikisi de aynı zamanda yapılmış. Elle yapılmış parçalardan bahsediyoruz, bu da benim aklıma özellikle tek bir cerrah için yapılmış olan tıbbi aletler setini getiriyor."

"Yani siz şimdi metal parça ve neşterin aynı tıbbi alet setinden geldiğini söylüyorsunuz, öyle mi?"

"Aynen öyle, señora. Bu bilgiler ışığında, metal parçanın bir cerrahi testereden geldiğini söyleyebilirim. Antibiyotiklerin bulunmasından önce cerrahlar arasında yaygın olarak kullanılıyordu. O dönem ampütasyon bir sürü ciddi enfeksiyonun en yaygın kullanılan çözümüydü."

"Lucía'nın kolu da bu aletle mi ampüte edilmiş?"

"Muhtemelen. Dediğim gibi, kalıp çıkarana kadar emin olamam ama bu oldukça olası görünüyor. Sonuç olarak kemiğin içinde olmasının başka bir mantıklı açıklamasını bulamıyorum."

"Johana'da da aynı testere kullanılmış olabilir mi?"

"Önce kalıp çıkarmam–"

"Ama bu mümkün."

"Lucía'nın kol kemiğinin kesilişindeki hassasiyet göz önünde bulundurulduğunda... Evet, bence bu mümkün. Dediğim gibi, benzerlikler gözle görülebilecek kadar belirgindi."

Telefonu kapatıp direksiyonu parmak eklemleri bembeyaz olacak kadar sıkan Jonan'a baktı.

"Pekâlâ, bu da *tarttalo* ve annenizi ziyarete gelen kişinin aynı insan olduğunu kanıtlıyor, siz bulun diye atalarınızın *mairu*'larını kiliseye bıraktığını düşünecek olursak bu kişinin Arizkun'daki saldırgan olma ihtimali de var. Ve bu da bu kişinin, büyükannenizin evindeki mezarlardan haberi olan ve Elizondo'da yaşayan biri olma olasılığını artırıyor. Failin bir de kız kardeşinizin kemiklerini bırakmış olması bizi, o kemiklerin nerede olduğunu bilme ihtimali olan tek bir insana götürüyor... Unutmayın, kardeşinizin

kemikleri gömülü değildi. Onları bulmak için sadece annenizin bildiği bir bilgiye ihtiyacı vardı."

Amaia her şeyi hazmetmekte zorlanıyormuş gibi yanaklarını şişirdi.

"Öyleyse," diye mırıldandı birkaç saniye sonra, "kiliseye yapılan saldırıların tek amacı benim dikkatimi çekmekti ama neye? *Tarttalo*'nun cinayetlerine mi? Bize ne anlatmaya çalışıyor? İkiz kız kardeşim neden bu meseleye dahil edildi? O da *tarttalo*'nun kurbanlarından biri miydi?" Amaia birden durdu, sonra kahkahalarla gülmeye başladı. "*Tarttalo* annem olmasın?"

Jonan bu öneri karşısında gülümsedi.

"Bu imkânsız, patron. O kemiklerin bir kısmı on yıllardır mağarada, anneniz o zaman hasta bile değildi, hatta hastaneye yatmamıştı bile. Daha yeni kemiklerin, annenizin hastaneye yatırılmasından sonra oraya bırakıldığı kesin. Bu ne kadar önceydi?"

"On yıl önce hastanede tecrit altında değildi ama böyle bir işin parçası olacak durumda hiç değildi. Fakat bu kişinin kim olduğunu biliyor."

"O kesin," dedi Jonan. "Gerçi tam olarak kim olduğunu veya neyin peşinde olduğunu bilmiyor olabilir."

Amaia hâlâ düşünceli görünüyordu.

"Nuría'nın kocası, şu parmakları eksik olan adam çok önemli bir ipucu," dedi Jonan.

"Evet ama Johana öldürüldüğünde adam hapishanedeydi," dedi.

"Ama Arizkun'daki oğlanın kiliseye saldıran kişi olarak teşhis ettiği adam da o."

"Tanrım, beynim patlayacakmış gibi," dedi Amaia bir anda.. "Bütün bunları düşünmem gerek. Sakin sakin..."

Elizondo'ya geldiklerinde hava kararmıştı.

"Beni burada indir," dedi Amaia, Calle Santiago'ya dönerlerken. "Biraz temiz hava alayım."

Jonan kenara çekip arabayı durdurdu.

Amaia arabadan indikten sonra birkaç saniye kadar açık kapının yanında durdu ve eldivenlerini giyip montunun fermuarını çekti. Yerler öğleden sonra yağan yağmur yüzünden ıslaktı ama artık gecenin açık gökyüzünde göz kırpan birkaç yıldız görünüyordu. Jonan'ın arabasının arka farları da gözden kaybolunca sokak sessiz ve boş kaldı. Amaia sokaklarda avare avare dolaşarak Baztán gecesine hakim olan güçlü sessizliği düşündü, sadece burada mümkün olabilecekmiş gibi görünen bu sessizlik aynı anda hem huzurlu hem de sağır edici olabiliyordu. Hatırlattığı yalnızlık ve ıssızlık onun Pamplona'daki, hiç susmayan, kimseyi kandırmayan, işlek ve kalabalık bir cadde olan Calle Mercaderes'teki evlerini özlemesine sebep oluyordu.

Elizondo'nun sessizliği var olmayan bir huzur vadediyordu, görünüşte dingin ama alttan alta kızgın lavların coşkuyla aktığı bir nehir gibiydi. Baztán Nehri'ne ayak uydurmuş, bölge sakinlerine yeraltının derinliklerinden fışkıran, dünyevi ve tutkulu bir enerji bahşediyordu.

Amaia müzik sesi duyunca kafasını çevirip arkasına baktı. Saoia Bar'a giren birkaç çift ve sadık müşteriler olduğunu gördü. Barın kapısı kapanır kapanmaz sokak normale döndü. Hava soğuktu ama rüzgâr dindiği için hava güzelleşmişti. Muniartea'ya döndüğünde su bendinin gürültüsü sessizliği dağıttı. Eldivenlerinden birini çıkardı ve elini buz gibi soğuk taşın üzerine, köprünün isminin kazınmış olduğu yere koydu.

"Muniartea."

İsmi yüksek sesle okudu, tıpkı çocukken binlerce kez yaptığı gibi. Bir fısıltıdan bir parça daha yüksek çıkan sesi, suyun düzenli uğultusu ve nehirden yükselen hafif esinti tarafından bastırıldı. Bir anda yaz akşamlarını ne kadar özlediğini fark etti, bendin yanındaki açık sokak lambalarının etrafı pastoral ve kartpostal gibi bir ambiyansa bürüdüğü geceleri. Kış gecelerinde karanlık, Baztán'ın üzerine kalın bir battaniye gibi tüm ihtişamıyla

çökerdi, bölge sakinleri evlerinin daracık sınırlarının içinde kalmayı tercih eder, onun alanına el ayak uzatmazlardı. Amaia bir adım geri çekildi ve ayaklarının altından, kilometrelerce uzaktaki kuduran denize doğru akan karanlık sulara baktı. Eldivenini taktı ve kalın duvarları sayesinde Señora Nati'nin meyve bahçelerinin girişinde bir anı gibi yankılanan bendin sesinin duyulmadığı evlerin olduğu Txokoto mahallesinin yolunu tuttu.

Sokak lambalarının turuncu ışığı, lambaların yerleştirildiği köşeleri bile zar zor aydınlatıyor, yerde birbirleriyle kesişmeyen küçük daireler oluşturuyordu. Ahşap çatkılı evlerin inşa edilmesiyle Elizondo'nun en eski mahalleleri oluşurken Txokoto Orta Çağ'da da böyle görünüyor olmalı, diye düşündü Amaia. Aile fırınları Mantecadas Salazar'ın, geceleri ahşap kepenkleri kapalı pencerelerinin önünden geçip sola döndü. Issız otopark karanlıktı. Keşke yanımda bir el feneri olsaydı, diye düşündü Amaia, böylece yeni boyanmış duvarları görebilirdi. Gerçi karanlığa rağmen üzerlerinde artık grafiti olmadığını görebiliyordu. Yoksa ışığa falan ihtiyacı yoktu, çocukken birçok kez yaptığı gibi karanlıkta bile anahtar deliğinin yerini rahatlıkla bulabilirdi. Eldivenlerini çıkardı ve montunun cebindeki anahtarı sıkıca tuttu. Anahtar hâlâ babasının, boynunda taşıyabilsin diye geçirdiği ipte duruyordu. Anahtar deliğini eliyle yoklayarak buldu ve anahtarı içine sokup hafifçe çevirdi. İçeri girdi, kapıyı kapatmadan önce sağ tarafındaki anahtara basıp ışığı açtı. Fırının içi şerbet kokuyordu. Bu taze ve tatlı koku güzel zamanlara ait anıları canlandırırken bir yandan da unun buğdayımsı ve buruk kokusunu bastırıyordu. Gözlerini bir süreliğine kapayarak koku hafızasının, sanki bir kâbustaymışçasına ortaya çıkardığı güçlü imgeleri bir kenara itti. Duvara geri gidip bütün anahtarlara bastı. Parlak ışıklar geçmişin hayaletlerini odanın karanlık köşelerine ittiler. Fırının içinde hâlâ o öğleden sonra mayalanan hamurun sıcaklığı vardı. Amaia montunu çıkardı, katladı ve metal tezgâhın üzerine dikkatlice yerleştirdi. Sonra kendini yukarı çekti ve montun üzerine oturdu.

Bütün kaosun ortaya çıktığı yerin burası olduğunu biliyordu. Annesinin onu fırında beklediği, başına vurduğu ve ölsün diye hamur teknesinin içinde bıraktığı o gece ayaklarının altındaki cehennemin kapıları açılmıştı. Ama her şeyin başlangıcı bu değildi. İçi unla dolu, üstü şeffaf bir plastikle örtülü hamur teknesine bir kez daha baktı. İçerisi bir tabut kadar pürüzsüz ve beyazdı. Bu düşünceyi bir kez daha zihninden uzaklaştırdı. Gözleri, artık metal bir rafın üzerinde düzgünce sıralanmış olarak duran küçük şişelerin içindeki esansları aradı. O gece buraya parasını almaya gelmişti, babasının ona doğum günü hediyesi olarak verdiği ve annesinden saklaması gereken parayı... Ama Rosario her şeyi biliyordu. Farklı odalarda olsalar bile Amaia'nın varlığını hissedebiliyordu, sanki onun beline görünmez bir ip dolamış da tam sıkmadan ağına düşürmüştü. O gün hastanede attığına benzer bir ip, tıpkı örümceği avına bağlayan ipek tel gibi. Amaia kendini bildi bileli bu ipin varlığının farkındaydı, sanki ikisini ayıran görünmez ama somut bir bölme vardı; annesinin ona dokunmasına, onu okşamasına veya onunla ilgilenmesine engel olan bir bölme. Bu yüzden giyinmesine veya saçının taranmasına ablaları ve babası yardım etmişti hep, hastayken onu doktora götüren veya ateşini ölçen de babasıydı, Rosario ona elini bile sürmüyordu. Bir kablonun iki ucu gibi onları hem ayıran hem de birleştiren görünmez bir bölme. Annesinin sadece geceleri herkes uyurken aştığı mükemmel ve net bir bölme, yatağının üzerine eğilip ona... neyi hatırlatmak için? Düşünürken gözleri bir kez daha hamur teknesine kaydı... Ona başının üzerinde bir ölüm cezasıyla dolaştığını, bunu ona tekrar tekrar söylemekten asla vazgeçmeyeceğini hatırlatmak için, tıpkı ölüm mahkûmlarına sadece pek yakında öleceklerinin değil, her yeni günün ölüme giden yolda bir gün daha eksilttiğinin hatırlatılması gibi. "Uyu, küçük orospu, *Ama* seni bugün yemeyecek." "Ama bir gün yiyecek," yüzü olmayan başka bir ses de "bir gün yiyecek," derdi. Amaia bunu biliyordu zaten. Bu yüzden de celladının uyuduğundan emin olana kadar

yatağında uyanık yatardı, bu yüzden yalvar yakar ablalarının yorganlarının altına usulca sokulurdu. Ve o gece, bu ölüm cezasının uygulanmaya çalışıldığı gün olmuştu resmen.

"Peki bütün bunlar ne zaman başladı, dedektif?" Bir kez daha Dupree'nin sesini duydu. "Geriye sar, dedektif."

"Eğer cezam buysa ne zaman verildi? Beni ne zaman bu cezaya mahkûm etti? Ve neden?"

Amaia bunun her zaman orada olduğunu biliyordu. Artık bunun, kendisinin tıpatıp aynısı olan o kızla, kendini bildi bileli rüyalarında ağlayan o kızla birlikte doğdukları gün başladığını düşünmeye başlamıştı. Jonan yanılıyordu, Amaia onun bu inancını, umudunu, iyimserliğini, kötülüğü kabul etmek veya en kötüsünü düşünmek istememesini anlıyordu ama mutlu son diye bir şey yoktu, o listede kendisiyle yaşıt kadınların arasında protezli bir kadın bulamayacaklardı. Iriarte'nin ve Jonan'ın bilmedikleri ama yavaş yavaş sezmeye başladıkları şeyler vardı. Onlar Rosario'nun tehditlerinin, Amaia'nın doğum günü yaklaştıkça daha da şiddetlendiğini bilmiyorlardı. Her yıl, o gün ufukta görünmeye başladığında annesinin her zamanki soğukluğunun bir anda nasıl düşmanlığa dönüştüğünü Amaia asla unutmuyordu. Annesinin, arkasından nasıl baktığını, avının ne kadar direneceğini tarttığını ve onları ayıran mesafeyi sezebiliyordu. O bakışları görmese bile ensesindeki tüyler diken diken oluyor ve bu tehdidin kesinliği onun sonraki günlerde gece boyu uyanık kalmasına sebep oluyordu. Başının üzerinde salınan tehlikenin yoğunlaşmasını ve her saniye onu sonuna yaklaştırmasını net olarak hatırlıyordu. Giderek koyulaşıyor, artıyor ve şiddetleniyordu, ta ki karanlık ve elle tutulur bir hal alıp onu sarıp sarmalayan, kaçınılmazlığıyla onu boğan bir şeye dönüşene kadar.

Doğduğu günün yıldönümü geçer geçmez aralarındaki ilişki, karşılıklı birbirinden kaçınma ve ihtiyatlı tavırların sergilendiği, bir tür gergin dinginliğin hakim olduğu, o eski tuhaf halini alıyordu tekrar. Amaia'nın çocukluğu boyunca normale

en çok yaklaştığı anlar bunlardı. Amaia'nın doğum günü, diğer çocuklar ve ablaları için kutlamalarla geçen o gün, onun için yılın en stresli zamanıydı, iç takviminde lanetli olarak işaretlenmiş bir gündü. Biri çıkıp Amaia'nın ikiz kardeşinin ölümünün Rosario'nun nasıl acı çekmesine sebep olduğu, onu nasıl travmatize ettiği ve Amaia'nın doğum gününün bütün o kötü hatıraları çağrıştırdığıyla ilgili teoriler üretebilirdi. Ancak Amaia bunların hiçbirinin doğru olmadığını, Rosario'da gördüğünün keder veya bir annenin yas tutuşu değil de tek yumurta ikizlerinin doğum yıldönümlerinde zirveye ulaşan ve şimdilik askıda tutulan bir planın uygulanacak olmasının kararlılığı olduğunu biliyordu. "Bir *mairu* her zaman ölü bir çocuğa ait olmalıdır." İşin özü buydu.

"Kurban seçimi asla rastgele değildir."

Hayır, Amaia rüyalarına giren o küçük kızın artık bir kadın olduğuna, bir yerlerde, başka bir soyadıyla, başka bir aileyle beraber yaşadığına inanmıyordu. O boş tabuta ve sahte ölüm raporuna rağmen Amaia annesinin bebeği evlatlık verdiğine inanmıyordu. Eğer Rosario doğum yapana kadar ikiz bebeklere hamile olduğunu saklamayı başardıysa, Amaia'nın kardeşini, ölmüş gibi göstermeden de evlatlık verebilirdi zaten, sonuçta herkese gösterecek bir bebeği daha vardı. Babasından başka hiç kimsenin ikiz beşiklerden haberi olamazdı. Doğum belgesi iki bebeğin olduğunu kanıtlıyordu ve bu durumda, eğer kardeşi doğal bir ölümle ölmüş olsaydı ve ölüm raporu bir doktor tarafından imzalanmış olsaydı, bütün bu numaralara ne gerek vardı? Bütün bu deli saçması sahte belgeler, sahte cenaze işlerine girmiş olmasının tek sebebi ortada bir ceset, kurtulması gereken bir ceset olmasıydı. Bir kolu eksik bir bebek ve en azından iskelette, bebeğin kolunun ampüte edilmiş olmasını haklı çıkaracak bir deformasyon görünmüyordu. Ve eğer operasyon hastanede yapılmadıysa, kol bebeğin ölümünden sonra kesilmiş olmalıydı. Ya böyle yapılmıştı ya da kemikler mezarından çıkarılmıştı, tıpkı *Juanitaenea*'daki

mairu-beso'lar gibi. Bir anda, sanki gerçekten yaşanmış gibi rüyasında gördüğü bir görüntü geldi gözlerinin önüne.

Kendisi olan, küçük bir kız, bir köşede kıvrıldığı yerden kesik kolunu Amaia'ya doğru kaldırarak fısıldıyordu. Amaia göğsüne sıkıca bastırdığı bir şeyle alt kata koşuyordu ve bu sırada kesik kollarını ona doğru kaldırmış, çamur içinde küçük çocukları görüyordu. Ne diyordu çocuklar? Bunu hatırlamıyordu ama sözlerinin ne kadar önemli olduğunu hissettiği için rüyayı yeniden görebilmek için gözlerini sıkıca kapattı. Görüntüyü tekrar görebilmek için ne kadar uğraştıysa da görüntü uzaklaştı, bir anda dağılan sis gibi. Şakakları ağrıdan zonkluyordu. Gözlerini, üzerinde hipnotize edici bir etkisi varmış gibi görünen hamur teknesinden ayırmadan montuna uzandı ve cep telefonunu çıkardı. Unun beyazlığını seyrederken bir yandan da arayıp aramamak konusunda karar vermeye çalışıyordu. En sonunda gözlerini kapatıp mırıldandı:

"Canı cehenneme."

Saate baktı: 00:03, demek ki Louisiana'da saat 18:03'tü. Ne iyi ne de kötü bir zaman. Numarayı arayıp buldu ve tuşa bastı. Telefon çalmaya başlayınca telefonu kulağından çekip ekrana baktı. Ekranda: "Ajan Dupree, arıyor," yazdığını gördü. Telefonu tekrar kulağına götürdü ve gergin bir şekilde adamın sesini duymayı bekledi ama daha önce de olduğu gibi telefon önce açılmadı, sonra da kırılan bir daldan gelen sese benzeyen bir çıt sesi duyuldu.

"Ajan Dupree?" dedi tereddütle.

"Baztán'da gece oldu demek, Dedektif Salazar?"

"Aloisius..." diye mırıldandı Amaia.

"Cevap ver, orada gece mi?"

"Evet, öyle."

"Beni hep gece arıyorsun."

Amaia bir şey söylemedi. Bu yorum hem çok tuhaf hem de çok doğaldı. İçinde tuhaf bir his vardı, sanki bildiği biriyle

konuşuyormuş, kiminle konuştuğunu çok iyi biliyormuş ama yine de bilmiyormuş gibi bir his.

"Senin için ne yapabilirim, Salazar?"

"Aloisius..." dedi Amaia, sanki kendi kendini ikna etmeye çalışıyormuş, elinden kaçacakmış gibi duran bir gerçekliği oluşturmak istiyormuş gibi, "öğrenmek istediğim bir şey var," diye fısıldadı. "Cevabı aradım ama şimdi kafam daha da karıştı. Prosedürü takip ettim, en başa ulaştım ama sonucu yakalayamıyorum, elimden kaçıyor."

Telefonun diğer ucunda sessizliği bozan tek şey suyun hiç kesilmeyen uğultusu gibi bir sesti. Amaia bu sesin zihninde oluşturduğu görüntüyü bastırmaya çalışırken dudaklarını büzdü.

"Aloisius, bir ikiz kardeşim olduğunu öğrendim, benimle aynı gün doğmuş bir kız."

Hattın diğer ucunda, nefes almaya çalışırken Ajan Dupree'den tıkalı bir boru gibi bir ses geldi.

"Onun hâlâ hayatta olabileceğini gösteren bazı kanıtlar var..."

Telefondan kulak tırmalayıcı öksürük ve tükürük saçma sesleri duyuldu.

"Ah, Aloisius," dedi Amaia ve dilinin ucuna kadar gelen soruyu sormamak için eliyle ağzını kapattı. "İyi misin?" diye sordu merakla.

Hattın diğer ucundaki hırıltının yerini boş hava gibi gelen uğursuz bir sessizlik aldı ya da tam tersi.

Amaia bekledi.

"Doğru soruları sormuyorsun," dedi Dupree, sesi her zamanki netliğine kavuşmuştu.

Amaia arkadaşının sesini tanıyınca gülümsedi. "O kadar da kolay değil."

"Evet, kolay, beni bu yüzden aradın."

Amaia zorlukla yutkundu, bakışlarını yeniden hamur teknesine çevirdi.

"Benim bilmek istediğim kız kardeşimin–"

"Hayır," diye sözü kesildi. Artık sesi sanki rutubetli bir mağaranın içinden geliyormuş gibiydi.

Amaia ağlamaya başlamıştı, öyle devam etti:

"... kız kardeşimin ölüp ölmediği," duygusallaştığı için sesi çatallı çıkıyordu.

Birkaç saniye sonra adam cevap verdi. "Öldü o."

Amaia daha yüksek sesle hıçkırmaya başladı. "Nereden biliyorsun?"

"Asıl sen nereden biliyorsun? Çünkü onu rüyanda görüyorsun, çünkü rüyanda ölü insanlar görüyorsun, Dedektif Salazar, çünkü bunu sana o söyledi."

"Ama sen nereden biliyorsun?"

"Benim nereden bildiğimi biliyorsun, Salazar."

Amaia cep telefonunu yüzünden uzaklaştırdı, telefon ekranının karanlık olduğunu görünce gözleri kocaman oldu. Daha dikkatli bakınca telefonun kendi kendine kapanmış olduğunu fark etti. Açma tuşuna bastı, telefonun titreştiğini hissetti, telefon açılırken çıkan yazıları gördü ve ardından Ibai'ın ekranı dolduran fotoğrafı geldi. Arama yaptığı numaralara baktı ama bir şey bulamadı, arabadan Iriarte'yi araması dışında hiçbir şey görünmüyordu. Biraz önce Dupree'yle yaptığı telefon görüşmesi de ne gelen ne de yapılan aramalarda görünüyordu.

O anda telefonu çaldı. Bir anda irkilince telefon elinden düştü ve gürültülü bir ses çıkararak masanın altına kaydı ve telefonun arka kapağı açıldı. Çalma sesi kesildi. Amaia yere çömeldi, masanın altından telefonun parçalarını ve pilini aldı, sonra beceriksiz hareketlerle birleştirdi. Tekrar açar açmaz telefon çalmaya başladı. Arayan numarayı hatırlamadığı için bir süre ekrana baktıktan sonra telefonu açtı.

"Dupree?"

"Dedektif Salazar," dedi hattın diğer ucundaki tedbirli bir ses. "Ben FBI'dan Ajan Johnson. Beni siz aradınız, hatırladınız mı?"

"Evet, elbette, Ajan Johnson," dedi Amaia, sesinin normal çıkması için elinden gelen her şeyi yaptı. "Numaranızı tanımadım."

"Tanımazsınız çünkü sizi özel bir hattan arıyorum. Bize gönderdiğiniz görüntünün sonuçlarını aldık. Biraz acil bir durum gibi gelmişti bana."

"Evet, Ajan Johnson, teşekkürler."

"Size biraz önce bir e-posta yolladım, ilişikte uzman raporu da var. Ben şöyle hızlıca bir baktım. Görüntünün bir kısmı hasarlı gibi ama yine de geri kalanı oldukça düzgün çıkmış. Siz bir bakın, eğer yine yardımımıza ihtiyacınız olursa beni bu numaradan çekinmeden arayabilirsiniz. Ben Ajan Dupree'ye hayranımdır ama ortadan kaybolduğundan beri burada işler bayağı değişti. İlk başta bir ajan ortadan kaybolduğunda uygulanan rutin prosedürler uygulandı ama birkaç gündür yeni bilgi alamaz olduk, şimdi de koca bir sessizlik var. Burada işler böyledir, dedektif. Bir gün kahramansınızdır, ertesi gün birkaç dedikodu yüzünden yavşak olursunuz. Aloisius Dupree benim arkadaşımdır ama ondan öte şimdiye kadar tanıdığım en iyi ajanlardan biridir. Eğer böyle davranıyorsa mutlaka bir sebebi vardır. Tek ümidim onun ortaya çıkması, böylece her şey tekrar yoluna girebilir çünkü buralarda sessizlik çok korkutucudur. Bu arada, bir şeye ihtiyacınız olursa lütfen arayın. Emrinize amadeyim."

31

Telefon kapandığında, telefonunda yeni bir e-posta aldığını gösteren bir uyarı vardı. Adli tıp uzmanı ve yeni programın, Santa María de las Nieves Hastanesi'ndeki ziyaretçinin yüzüyle ne yaptıklarını görmek için sabırsızlanıyor olsa da kendini frenledi. Sonuçta görüntü kalitesi her halükârda bilgisayardakinden daha iyi olacaktı. Montunu giydi, ışıkları kapatmadan önce fırının kapısını açtı ve kapıyı kilitledi. İçerideki parlak ışıklardan sonra otopark ona her zamankinden daha karanlık geldi. Hiç kıpırdamadan durup montunun önünü kapattı, anahtarı cebine soktu ve evin yolunu tuttu. Trinkete Pansiyon'un kapısının önünden geçerken hiç müşteri olmamasına ve pansiyonun kapalı görünmesine rağmen içerideki ışıkların açık olduğunu gördü. Belki de birkaç kişi toplanmış avluda Bask *pelota* oynuyordu. Bu oyun, bu geleneği sürdürmeye çalışan daha genç neslin arasında hâlâ popülerliğini koruyordu. Gerçi buna karşı çıkanlar da vardı. Bir seferinde pelotari Oskar Lasa, Lasa III'ün, bu oyunun bir daha asla eskisi kadar muhteşem olmayacağını çünkü gençlerin acı çekmeye istekli olmadıklarını söylediğini hatırlıyordu. "Ben bir sürü gence öğretmeyi denedim, içlerinden bazıları gelecek vadediyordu ama

canları yanar yanmaz hanım evladı gibi ağlamaya başlıyorlardı. Ben de onlara, 'Eğer canın acımıyorsa, bir şeyi yanlış yapıyorsun,' derdim."

Bir acı kültürü; bir şeyin canını yakacağını, parmaklarının sosis gibi şişeceğini, elini ateşe soktuğun zaman hissettiğine benzer bu yakıcı acının kolundan omzuna doğru bir zehir gibi çıkacağını, topa bir sonraki vuruşunda avuç içlerindeki derinin bir kesik gibi açılacağını, hatta kanayacağını kabul etmek. Nadiren de olsa topun eline çarpmasıyla damarlardan biri yırtılıp içeride kanamaya başlayabilirdi, bu da elinde sert, çok acı verici ve acil ameliyat gerektiren bir yumrunun oluşmasına sebep olurdu.

Bir acı kültürü, çok acıyacağını kabul etmek ama buna rağmen... Aklına Dupree ve Johnson'ın söylediği sözler geldi: "Buralarda sessizlik çok korkutucudur."

Amaia onu görmeden önce adamın sigarasından çıkan dumanı fark etti. Sırtını duvara yaslayıp beklediği karanlıktan çıkmadan önce de pahalı ayakkabılarını görüp anında tanıdı.

"Selam, Salazar," dedi Montes.

Adamın cam gibi gözlerinden ve bakışlarını kaçırmayışından içkili olduğu belli oluyordu ama sarhoş değildi.

"Burada ne işin var?" dedi Amaia.

"Seni bekliyordum."

"Eve dönüş yolunda mı?" dedi Amaia, çevresine bakarak ve bunun ne kadar uygunsuz bir davranış olduğunu vurgulamak istermiş gibi.

"Bana başka seçenek bırakmadın. Beni günlerdir görmezden geliyorsun."

"Senden prosedüre uygun davranmanı ve ofisimde görüşmek için randevu almanı bekliyorum."

Montes kafasını hafifçe yana eğdi.

"Lanet olsun, Amaia, arkadaş olduğumuzu sanıyordum."

Amaia dudaklarında belli belirsiz bir gülümsemeyle, inanamıyormuş gibi baktı adama.

"Burada olmaz," dedi Amaia ve halasının evine doğru yürümeye başladı.

Montes sigarasını attı ve kadının peşinden gidip ona yetişti.

"Yaptığım şeyin yanlış olduğunu biliyorum ama sen de çok kötü bir dönemden geçtiğimi anlamalısın. Düzgün davranmadığımı biliyorum."

"Bence de," diyerek onun önüne geçti.

Montes kadının önüne geçip yolunu kapattı.

"Ertesi gün duruşmam var. Onlara ne söyleyeceğini bilmek istiyorum."

"Ofisimde görüşmek için randevu al." Amaia adamın çevresinden dolanıp yürümeye devam etti.

"Beni tanıyorsun."

"Öyle mi? Tanıdığımı sanıyordum ama sanırım yanılmışım. Senin kim olduğun konusunda en ufak bir fikrim yok."

Montes kadının yüzüne doğru döndü. "Hayatımı kaydıracaksın, değil mi?"

Amaia cevap vermedi.

"Evet, aynen öyle yapacaksın, hayatımı kaydıracaksın, seni kahrolası orospu. Ailendeki diğer orospular gibi sen de bir adamı mahvetme, onu tekerlekli sandalyeye mahkûm etme ya da beynini patlatma zevkinden kendini mahrum etmek istemiyorsun. Ne şekilde olduğu ne fark eder? O zavallı kocanı mahvetmen ne kadar sürecek çok merak ediyorum."

Amaia pat diye durdu ve Montes'in ağzından taşan yoğun ve kara zehre kulak verdi. Adamın onu kışkırtmak istediğinin farkındaydı. Kendi kendine dikkatli olmasını söylerken içinden bir ses, "Evet, ne yapmaya çalıştığının farkındayım, o zaman neden ona istediği şeyi vermiyorum?" diyordu.

Yürüdüğü yoldan geriye döndü ve Montes'in burnunun dibine gelene kadar yürüdü. Adamın bir rozet gibi üzerinde taşıdığı pahalı losyonun ve nefesindeki biranın kokusunu alabiliyordu.

"Tek bir parmağımı bile kaldırmama gerek yok, Montes. Sana karşı tek bir kelime etmeme bile gerek yok," dedi. "Evet, hayatın kaydı ama bunu sen kendi kendine yaptın. Kuralları ve prosedürleri hiçe saydın; meslektaşlarına, kurbanlara ve ailelerine saygısızlık yaparak yürürlükte olan bir soruşturmayı bıraktın. Sana verilen emirlere uymadın, karakoldan kanıt çalarak soruşturmayı tehlikeye attın, silahını çekip bir vatandaşa nişan aldın, sonra da beyninden geriye kalan son kırıntıları patlatmaya çalıştın. Eğer Iriarte seni durdurmamış olsaydı, şu anda hiç kimsenin tek bir çiçek bile bırakmadığı bir çukurun içinde çürüyor olurdun. Şimdi söyle bana, son bir yılda değişen ne oldu?"

"Psikiyatrik değerlendirme sonucunda işe dönmem öneriliyor."

"Bunu almayı nasıl başardın peki, Montes? Değişen hiçbir şey yok. Ölsen de aynı şey olurdu, yaşayan bir ölüye, bir zombiye döndün. O günden sonra ileriye doğru bir adım atmadın. Terapiye başlamadın, hâlâ benim otoritemi kabullenmekte zorlanıyorsun ve hâlâ güvenilmez pisliğin tekisin, tek düşündüğün yaptıklarına bahaneler bulmak, 'Ah, kötü bir dönemden geçiyordum,'" dedi Amaia dalga geçer gibi. "'Öğretmen benden nefret ediyor', 'Kimse beni sevmiyor.'"

Amaia konuşmaya devam ederken Montes'in yüzü küle döndü ve dudakları karanlık bir çizgiye dönüştü.

"Sen polissin, Tanrı aşkına! Biraz cesur ol, ne istiyorsan onu yap, hanım evlatları gibi mızıldanmayı bırak. Midemi bulandırıyorsun."

Montes, Amaia'nın montunun yakasından tuttu ve boşta kalan, yumruk yaptığı elini havaya kaldırdı. Amaia yumruk yiyeceğinden emin olduğu için bir an irkildi ama yine de onu kışkırtmaya devam etti:

"Bana yumruk mu atacaksın, Montes? Gerçekleri duymaya katlanamadığın için beni susturacak mısın?"

Montes direkt gözlerinin içine bakıyordu, Amaia o gözlerdeki öfkeyi görebiliyordu. Adam sonra bir anda gülümseyerek montunun yakasını bıraktı ve yumruk yaptığı elini açtı.

"Hayır, tabii ki hayır," dedi, kırışan yüzünde delirmiş gibi bir gülümseme belirdi. "Ne yapmaya çalıştığını biliyorum. Tanrı biliyor ya, şu an en çok istediğim şey yüzünü dağıtmak ama bunu yapmayacağım, dedektif çünkü senin rozetin ve tabancan var. Bunu yaparsam kendi kuyumu kazmış olurum. Sana o zevki tattırmayacağım."

Amaia başını sağa sola sallayarak ona baktı. "Sen sandığımdan da kötü durumdaymışsın, Montes. Böyle mi düşünüyorsun gerçekten? Herkesin senin peşinde olduğunu mu..."

Amaia montunun fermuarını açtı, rozetini ve tabancasını çıkardı. Montes'in yanından geçerek iki evin arasındaki, penceresiz ara sokağa girdi. Sokakta bir varil, her satıcının alacağı antika bir karyola ve eski bir pulluk vardı. Rozetini ve tabancasını varilin üstüne koydu ve Montes'e dönüp gözlerinin içine baktı.

Montes bu sefer gerçek bir neşeyle sırıtarak yürümeye başladı ve ara sokağın girişinde durdu.

"Herhangi bir misilleme ya da olumsuz sonuç olmadan mı?" diye sordu.

"Sana söz veriyorum, bildiğin gibi benim sözüm sözdür."

Adam hâlâ tereddüt ediyordu sanki.

Amaia'nın kafası netti, artık karar vermişti, bu heriften bıkmıştı. İçindeki, tanımadığı bir yanı onu eşek sudan gelinceye kadar dövmek, gözlerindeki ışığı söndürmek için yanıp tutuşuyordu. Bu düşünce bile dudaklarının bir gülümsemeye doğru kıvrılmasına sebep oldu, gerçi Montes'le arasında en az kırk kilo vardı ama bunu da umursamıyordu. En fazla yumruk yerdi, orası kesin ama Montes de öyle. Ona bakınca gözlerindeki kararsızlığı gördü ve bir parça hayal kırıklığına uğradığını fark etti.

"Hadi ama muhallebi çocuğu, korktun mu yoksa? Hani yüzümü dağıtacaktın? İşte bak, bu son şansın, başka şansın olmayacak."

Bu, istediği etkiyi yarattı. Montes kızgın bir boğa gibi ara sokağa girdi. Aslında bu olayı sonradan hatırladığında onu gözünde gerçekten de bir boğa gibi canlandırdı. Kafa hafifçe önde, çene kilitlenmiş, gözler gözdağı vermek ister gibi kısılmış.

Son ana kadar adamın ona yaklaşmasını bekledi, sonra yana kaçarak kaburgalarını yumrukladı. Montes duvara doğru uçtu ve omzunu çarptı.

"Pis orospu!" diye kükredi.

Amaia güldü, polis akademisinde kızların dillerinden düşürmedikleri bir espri gelmişti aklına: "Bir pislik sana orospu derse, seninle yatma ümidi olmadığındandır."

Omzu kesinlikle acıyor olmalıydı ama buna rağmen, boğa doğası gereği dimdik duruyordu: "Herkese hanım evladı dediğini bilse senin şu homo arkadaşın kim bilir ne düşünürdü?"

Amaia, şimdi buldun belanı, der gibi sırıttı.

"Dedektif Yardımcısı Etxaide, bir polis olarak seni kaç kere cebinden çıkarır. Ayrıca senin asla olamayacağın kadar cesur ve saygın biri. Hanım evladı."

Montes ona doğru bir hamle daha yaptı, bu sefer gözleri açıktı. Artık aralarındaki mesafe azalmıştı ve adamın yumruğu Amaia'nın suratına şimşek hızıyla indi. Yumruk yanağına sadece hafifçe dokunmuş olmasına rağmen kadının başı yana döndü ve duvara çarptı. Bir an için her şey karardı ama yanağındaki keskin acı onu gerçek hayata geri getirdi. Montes neredeyse yanındaydı ama Amaia adamın karnını bütün gücüyle yumruklamayı başardı. Adamın karnı beklediğinden daha yumuşaktı. Sonra, Montes iki büklüm karnının üzerine eğildiğinde mükemmel bir zamanlamayla bacağını kaldırdı ve diziyle adamın ağzına bir darbe indirdi. Montes ağzı açık ona baktı, dudağı kesilmişti ve kanıyordu. Sonra adamı omuzlarından ite ite duvara yapıştırdı. Birkaç saniye o şekilde birbirlerine bakarak, nefesleri düzelene kadar kaldılar. Montes dizlerini kırıp yere çöktü. Amaia da aynısını yaptı.

Yakınlaşan sesler duydular. Genç *pelotista*'lar, ellerinde spor çantalarıyla Trinkete'den çıkmış, maçı tartışarak yürüyorlardı. Onlar yanlarından geçip gittikten sonra Amaia montunun cebinden bir paket kâğıt mendil çıkarıp Montes'e fırlattı. Montes birkaç tane mendil alıp kesik dudağına bastırdı.

"Kız gibi vuruyorsun," dedi, sonra da kahkahalara boğuldu.

"Sen de öyle."

"Evet, daha iyi durumda olduğumu sanıyordum," dedi durumunu kabullenir gibi, sonra da sözlerine devam etmeden önce bakışlarını yere çevirdi. "Dinle, tam bir pislik gibi davrandığımı biliyorum... Yani, kendimi haklı çıkarmaya çalışmıyorum, sadece açıklamak istiyorum."

Amaia başını aşağı yukarı salladı.

"Flora... Galiba ona âşık olmuştum..." Sonra fikrini değiştirmiş gibi devam etti. "Lanet olsun! Onun için deli oluyordum, tamam mı? Hayatımda hiç öyle biriyle karşılaşmamıştım. Bunun en kötü tarafı ne biliyor musun peki? Bütün bu olanlardan sonra bile onu hâlâ seviyorum sanırım."

Amaia içini çekti. Aşk her şeyi aklamak için yeterli bir sebep miydi? Belki de öyleydi. Polislik mesleği sırasından bu tür yıkıcı aşk hikayeleriyle birçok kez karşılaşmıştı. Bunun aşk olmadığını biliyordu, bu aslında ölü olduğunun farkında olmayan yürüyen ölülerin bir şeyi "yapıyormuş gibi yapmalarıydı." Acaba Lasa III olsa, toplumun acı çekmeyi meşrulaştırdığı bu aşk acısı kültürü için ne derdi?

"Jonan'ı seviyorum," dedi Montes bir anda. "Neden öyle dedim bilmiyorum. Bence o iyi bir polis ve iyi bir insan. Birkaç ay önce onunla bir barda karşılaştım. Ben biraz... Yani, bayağı içmiştim diyelim. Konuşmaya başladım. Adam iyi bir dinleyici, ben de içmeye devam ettim. Bardan çıktığımızda araba kullanacak durumda değildim, geceyi adamın kanepesinde geçirdim... Bundan sana bahsettiğini sanmıyorum."

"Tabii ki bahsetmedi. Ama sen onu karakolda gördüğünde adama makineden bir kahve bile alamıyorsun."

"Kahretsin, nasıl olduğunu sen de biliyorsun... Diğer herifler de kendilerini onun yanında rahat hissetmiyor."

"İstersen etrafına bir daha bak, Montes, kahve makinesinin kenarında savaş dansı yapan o maçolar her durumda beni değil seni tercih eder."

Montes'in gözleri büyüdü. "Peki Iriarte?"

Amaia bunun üzerine öyle bir kahkaha patlattı ki yanağındaki şişlik acıyana kadar da durmadı. Konuşabilecek hale gelince:

"Hadi konuyu değiştirelim, ne dersin?" dedi. "Seninle hiç konuşmadım."

Montes zar zor ayağa kalktı. Amaia onun uzattığı eli tuttu. Sonra varilin üzerinden rozetini ve tabancasını alıp cebine koydu.

"Konuşmaya devam etmeyi çok isterdim," dedi, "ama eve gidip çalışmam lazım."

Ara sokaktan çıkıp halasının evine doğru yürüdüler. Amaia anahtarlarını çıkardı ve kapıya doğru yürümeye başladı.

"İyi geceler, Montes," dedi yorgun bir sesle.

"Patron."

Arkasını dönünce gördüğü manzara karşısında afalladı. Montes hazır olda durmuş ona selam veriyordu.

"Montes, buna hiç gerek yok."

"Yoo, bence var," dedi adam sert bir sesle.

Amaia, Montes gibi bir adamdan alabileceği en özür benzeri hareketin bu olacağını bildiği için selamı kabul etti. Adamın karşısına geçti, elini kaldırdı ve onun selamına karşılık verdi.

Kapıyı arkasından kapattığında yüzüne kocaman bir gülümsemenin yayıldığını hissetti.

Halasının, şöminenin karşısında oturup ergenliğinde olduğu gibi onu beklediğini sezebiliyordu. Amaia ayakkabılarını kapının yanında çıkardı ve sessizce salona geldi ve Engrasi'nin uyuya-

kaldığını fark etti. İçinde kabaran bir sevgiyle hemen halasının üzerine doğru eğilip onu alnından öpmeye yeltendi.

"Eve gelmek için harika bir zaman, küçük hanım!"

Amaia doğrulup gülümsedi.

"Uyuyakaldın sandım."

"Endişeli olduğumda uyuyamıyorum, sen dışarıdayken de en çok yaptığım şey bu, endişelenmek."

Amaia, "Ama, halacığım..." diye mırıldanarak karşıdaki koltuğa yığıldı.

"Ben çok ciddiyim, Amaia. İşinin çok zor olduğunu biliyorum, bu sebeple insanların normal saymayacakları bir sürü şey yapmak zorunda olduğunu biliyorum ama... Yine yaptın."

Amaia bakışlarını yere çevirdi.

"Sen bela arıyorsun, Amaia Salazar."

"Bana sadece o yardım edebilir."

"Bu doğru değil."

"Doğru, halacığım. Anlamıyorsun. San Sebastián'a gittiğimde mezarın boş olduğunu gördüm. Nedenini öğrenmem gerekiyordu."

"Peki, o sana bilmediğin bir şey söyledi mi? Bunu bir düşün, Amaia," dedi Engrasi, ayağa kalkmaya uğraşarak. "Ben şimdi yatmaya gidiyorum ama sen bu konuyu bir düşün."

O kadar zaman oturduğu için halası ayakta durmakta zorlanıyordu, Amaia onun üst kattaki odasına çıkmasına yardım etti. Engrasi onu yanağından öperken morluğu fark etti.

"Bu da ne böyle?" diye sordu.

"Boğa saldırdı," dedi Amaia, kıkırdayarak.

"Madem gülüyorsun, o kadar kötü değil demek ki. İyi geceler, tatlım."

Amaia bir an duraksadı. "Halacığım... ölüler..."

"Ölüler ne?" diye sordu Engrasi.

"Onlar... onlar bir şeyler yapabilir mi?"

"Ölüler yapabildikleri her şeyi yapar."

32

Amaia yatak odasına girdi. Lambanın yumuşak ışığı derin bir uykuda olan James'in üzerine vuruyordu.

"Selam, sevgilim," diye fısıldadı Amaia.

Kocasını öpüp yanında ilk kez ağzında emzikle yatan Ibai'a bakmak için eğildi. Emzirirken asla emzik almıyordu ağzına.

James bebeği işaret etti:

"O kadar iyi ki inanamazsın. Ve tabii ki meme gitti emzik geldi," dedi sırıtarak. "Ben kendime de bir çift alayım diyorum," dedi kadının göğüslerini avuçlayarak.

"Çok da kötü bir fikir değil," diye güldü Amaia, James'in ellerini iterek. "Benim biraz daha çalışmam lazım."

"Ne kadar sürer?"

"Çok uzun sürmez."

"O zaman seni beklerim."

Amaia sırıtarak dizüstü bilgisayarını aldı ve odadan çıktı.

Gelen kutusunda Doktor Franz'dan gelen en az dört e-posta vardı. Bu iş artık onu usandırmaya başlamıştı ama cevap vermekle mesajları okumadan silmek arasında kararsızdı. Görünüşte

e-postalar reddedilmeye karşı hissedilen klasik öfkeyi yansıtıyordu, yine de içlerinde Amaia'nın düşünmesine sebep olacak basit bir mantık da vardı. Amaia bunları daha sonra okumaya karar vererek Johnson'dan gelen e-postayı açtı.

FBI'ın dünyadaki en iyi yüz tanıma sistemine sahip olduğunu, hem net hem de bulanık görüntülerdeki en kesin multimodal biyometrik doğrulama özelliği olduğunu bilmeyen yoktu. Bu yenilikler Avrupa havalimanlarında kullanılan Indra gibi yeni programlara uyarlanmıştı ama bu programların dezavantajı sadece gerçek yüzler veya son derece net görüntüler olduğunda işe yaramasıydı.

Amerikan hükümeti sokaktaki, futbol sahasındaki ya da güvenlik kamerası kayıtlarındaki yüzlerin kimliğini tespit etmek için milyarlarca dolar yatırım yaparak bir sistem geliştirmişti. Johnson'ın, sistemlerinde bu görüntüye ait bir eşleşme olmadığını söyleyen e-postasıyla beraber bir uzman tarafından yazılmış detaylı bir rapor, yorumlar ve değişik ışık tabakalarının kullanıldığı sürecin detaylı anlatımı da vardı. Özetle, yüzün bulanık yerleri aydınlatıldıktan sonra da ziyaretçinin kendini gizlemek için çok uğraştığı anlaşılmıştı ve bu durum yüzün yeniden net bir şekilde yapılandırılmasını oldukça zorlaştırıyordu. Raporda aynı zamanda kameranın lensinin zarar görmüş olma olasılığı olduğu da belirtiliyordu ya da görüntülerin üzerinde yabancı bir cisim vardı. İlişikte iki görüntü yer alıyordu, uzman bunlardan birini "örümcek" olarak etiketlemişti, diğeri de dijital olarak işlenmişti.

Amaia ikinci dosyayı açınca karşısında normal, genç bir Kafkasyalı erkek yüzü bulmuştu. Şapka, sakal ve gözlük dijital olarak çıkarılmış ve yeniden yapılandırılmış görüntüdeki boş bakışlar ona herhangi bir bilgi sunmuyordu. "Örümcek" etiketli dosyayı açtı ve karşısındaki görüntüye şaşkınlıkla baktı. Bu seferki görüntüde şapka, gözlük ve sakal vardı ama alnının ortasında uzun kirpikli koyu renk bir göz vardı, uzmanın "örümcek"

dediği buydu. Birkaç saniye kadar görüntüyü inceledikten sonra e-postayı Jonan ve Iriarte'ye yönlendirdi.

Doktor Franz'ın gönderdiği e-postalar tam beklediği gibiydi, o çok sevdiği kliniğini yarı yalvarır yarı ağlak bir şekilde savunuyordu. Ama son ikisinde, Sarasola'ya karşı temeli çok sağlam olmayan suçlamalarda bulunuyordu: "Bu adam kesinlikle bir şey saklıyor, göründüğü gibi biri değil. Elimde henüz bir kanıt yok." Elinde elbette kanıt yoktu. Hastanedeki diğer doktorlar tarafından yazılmış farklı raporların yanı sıra, hastanın ilaçları olmadan normal davranmasının ne kadar imkânsız olduğuna yönelik iddiasını destekleyen, tanınmış bilim dergilerinde yayınlanmış makaleler de göndermişti. Amaia hepsine şöyle bir göz gezdirdikten sonra medikal jargonu bir parça yorucu buldu. Saate baktı, bilgisayarını kapatıp James'in söz verdiği gibi onu bekleyip beklemediğini merak etti. Merdivenleri gülümseyerek çıktı: James verdiği sözleri her zaman tutan bir adamdı.

Günler sonra ilk kez, James oğlunu yanına getirdiğinde dingin bir şekilde uyandı. Birkaç dakikayı oğlunun başını ve ellerini öperek geçirdi. Oğlu uyandığında o kadar tatlıydı ki ve ona öyle bir güldü ki Amaia'nın kalbi, daha önce hiç olabileceğini sanmadığı bir şekilde ısındı. Oğlunun minik ellerini ellerinin arasına aldığında Iriarte'nin sözleri geldi aklına: "minik bir kol". Zihnine çok sayıda görüntü akın etti; o küçük kafatası, tam kapanmamış yumuşak noktası ve *Juanitaenea*'nın çevresindeki *mairu* mezarları. "*Demek sen de onlardan birisin.*" "Ölüler yapabildikleri her şeyi yapar."

James elinde Ibai'ın biberonu ve Amaia'nın kahvesiyle geri döndü. Kepenkleri açtı ve durup karısına baktı.

"Amaia, sana ne oldu böyle?"

Yanağına dokununca hissettiği keskin acı ona yediği yumruğu hatırlattı. Yataktan çıktı ve yüzünü aynada inceledi. Yüzü o

kadar da şişmemişti ama yanağından kulağına doğru, birkaç gün içinde kahverenginin, morun ve sarının değişik tonlarına bürünecek olan bir morluk vardı. Yüzüne bir kat fondöten sürünce bunun tek faydası zonklayarak acımaya başlayan yanağı oldu. En sonunda pes etti, zihninde yankılanan Zabalza'nın sesini duydu, ona Beñat Zaldúa'nın yüzünde morluklarla okula gitmeyeceğini söylüyordu.

"Tamam, o zaman bugün ben de okula gitmeyeyim," dedi aynada kendisine bakarken.

Günün geri kalanını, hiçbir anlamı olduğunu düşünmediği telefon görüşmeleri yaparak geçirdi. Nuría'nın kocasını henüz bulamamışlardı. Kadının evinin önüne ve yeni bir saldırıyla karşılaşılmayan kilisenin önüne devriye arabaları yerleştirmişlerdi. Başka bir saldırı olmayacaktı elbette çünkü *tarttalo* artık kadının bütün ilgisini üzerine çekmeyi başarmıştı, zaten bu tiyatro oyununun sergilenmesinin tek amacı da bu değil miydi? Artık bu yolda devam etmesine gerek kalmamıştı.

E-postalarını bir önceki gece kontrol etmiş olmasına rağmen, Etxaide ve Iriarte'yle geliştirilmiş görüntüler hakkında konuşmadan önce bir daha kontrol etti.

Iriarte ya kameranın lensinin ya da kayıtların hasarlı olduğunu düşünüyordu, öte yandan hastanenin dışındaki kameraya gerçek bir örümcek de yapışmış olabilirdi. Jonan görünen "örümceğin" gerçekten de istenileni yansıttığını düşünüyordu; bu bir gözdü, ziyaretçinin yansıtmak istediği imajı tamamlayan bir parçaydı ve sonuç olarak *tarttalo* bir Tepegözdü. Daha önceki haftalara ait kayıtlarda adamın sadece başının tepesi gözükürken, sonuncusunda kafasını kaldırıp kameraya bakmış ve yüzünün görüntüsünün kaydedildiğinden emin olana kadar da o şekilde kalmıştı.

"Ben bunun bir tesadüf olduğunu sanmıyorum," dedi Etxaide.

Amaia da hiç sanmıyordu.

"Öğlene doğru, tıbbı aletlerin tam olarak hangi dönemden kaldığını net olarak öğrenebileceğiz. Şimdiye kadar hastanelerdeki, protez kolu olan veya olmayan ampütasyon kayıtlarından bir şey bulamadık ama henüz kayıtların yarısına bile bakabilmiş değiliz..."

Jonan telefonu kapatmadan önce:

"Şey, o e-postalardan bir tane daha geldi, patron. Size yollayacağım," dedi.

Birkaç saniye içinde e-posta Amaia'nın gelen kutusuna düştü. Daha önceki gibi mesaj kısa ve ısrarlıydı. "Hanım adağınızı bekliyor." Sağ alt köşedeki *lamia* imgesi net olarak görünüyordu. Bir anda bu aptalca oyundan ne kadar sıkıldığını fark etti. Elleriyle yüzünü kapattı ve bir süre, sanki sinirini elleriyle soyabilirmiş gibi açmadı. Ama elde ettiği tek şey yanağındaki deriyi biraz daha tahriş etmek oldu, bu onu daha da sinirlendirdi. Jonan'ı aradı.

"İşin olduğunu biliyorum ama bu e-postaların nereden geldiğine bakacak vaktin oldu mu acaba?"

"Aslına bakarsanız oldu ama bu da pek bir işimize yaramıyor. İsmi olmayan, bağımsız bir hesaba ait, sadece bir takma isim var: hanımın hizmetkârları@hotmail.com. Başlıklardan dinamik bir IP adresinden gönderilmiş oldukları belli oluyor ama o adresin izini sürünce, bağlantı bağlantı takip edince, ücretsiz bir internet erişim noktasından gönderiliyormuş gibi görünüyor, havaalanlarındaki veya otobüs terminallerindeki gibi... Göndericiyi sanal olarak bulmak imkânsız gibi, bunun için çevrimiçi olması gerekiyor. Uluslararası teröristler aranırken bu yapılmış, bazı özel vakalarda ama... Şimdilik aramaya devam edeceğim. Ayrıca mesajların nereden gönderildiğini bulsak bile göndereni orada bulamama ihtimalimiz de var..."

"Tamam, neyse, dert etme." Amaia telefonu kapattı.

Ibai kahvaltıdan ve sabah oyun saatinden sonra mahmurlaşmaya başlayınca James onunla ilgilendi. Amaia ikisini de öptü,

halasına hoşça kal dedi ve kaz tüyü montunu alıp evden çıktı. Arabasına bindi, motoru çalıştırdıktan sonra aklına bir şey geldi ve motoru tekrar kapattı. Arabadan inip eve döndü ve kaldırım taşlarına baktı bir süre. Gözüne kenarları hafifçe gevşemiş, birkaç tane, küçük yuvarlak taş ilişince içlerinden birini aldı, taşı cebine attı ve tekrar arabaya bindi.

Elizondo'dan çıkarken araba kullanmaya odaklanmaya çalıştı ama ana yola vardığında ne kadar gergin olduğunu fark etti ve nefes alıp ciğerlerindeki tüm nefesi boşalttı. Direksiyonu o kadar sıkı tutmuştu ki parmak eklemleri bembeyaz olmuş, elleri de Baztán'da hiç bitmeyecekmiş gibi görünen kışa rağmen yapış yapıştı. Ellerini tek tek pantolonuna sildi. Lanet olsun! Korkuyordu ve bundan nefret ediyordu. Genelde korku duygusu memnuniyetle bağrına bastığı bir şeydi; sonuçta polislerin hayatta, tetikte ve temkinli olmalarını sağlayan şey buydu. Ama şu anda hissettiği korku, karşısında silahlı bir şüpheli olduğunu düşündüğünde nabzını hızlandıran türden bir korkuya benzemiyordu hiç. Bu, o diğer korkuydu, bir yıldır kendisinden uzak tutmayı başardığı ama şimdi geri gelip kendi alanını, o korku alanını geri isteyen, ruhundaki asırlık, ter ve çiş kokan, o eski ve tanıdık korkuydu. Bunu daha önce de yaşamıştı ve yenemeyeceğini biliyordu, akıl sağlığını koruyabilmesinin tek yolunun her seferinde, anbean bu korkuyla yüzleşmek olduğunu biliyordu. Bulmayı başardığını sandığı, ışığın sızdığı ufak çatlağın tekrar kapanmaya başladığını fark edince içinde çok büyük bir hüzün hissetti, hem kendisi hem de öbür küçük kız için. Öfkesi güçlü bir dalga gibi kabardı. Buna neden katlanıyordu ki? Katlanması gerekmiyordu, eskiden olsa belki, çünkü o zaman küçüklerdi, evrenin bütün güçleri onlara karşı gizli bir ittifak kurmuş ve yıllarca korku içinde yaşamalarına sebep olmuştu. Ama artık küçük bir çocuk değildi ve bu oyunu oynamak, onların kendisini manipüle etmelerine izin vermek zorunda değildi.

İyi bir köy yoluna benzeyen yoldan birkaç kilometre gitti, en sonunda bir *pottok* sürüsüne, Baztán'da serbestçe dolaşıp otlayan

bir yarı vahşi at sürüsüne denk geldi. Arabayı kenara çekti ve bekledi. Doğaları gereği ürkek olan *pottok* sürüsü yolu kapadığı için Amaia bir süre durup atları izledi. Yanına küçük bir kısrak yaklaştı ve Amaia'nın uzattığı elini merakla kokladı. Amaia atların yerlerinden kıpırdamak gibi bir niyetleri olmadığını anlayınca arabasının bagajını açtı, acil durumlar için yanına aldığı lastik çizmelerini çıkardı ve bir de el feneri aldı. Yokuşun birinci aşamasını uzun, ıslak otlarda kaymamak için adımlarını yan yan atarak indi. Biraz daha aşağılara inince otların sanki biçilmiş gibi nehir yatağının iki yanında kısaldığını gördü. O bölgede dümdüz bir çizgi gibi sessizce akan nehri takip ederek insanın dokunmak istemeyeceği paslı korkuluğu olan, beton bir köprüye geldi. Köprünün diğer ucundaki basit çitten geçti. Çit belli ki hayvanların geçmesine engel olmak için yapılmıştı, Amaia geçtikten sonra çitin kapısını tekrar sıkıca kapattı. Açık kırlardan geçti ve karşısında terk edilmiş gibi görünen ama yıkık dökük olmayan bir köy evinin olduğunu gördü. Evin pencerelerine düzgün bir biçimde keresteler çivilenmişti. Eve yaklaştıkça koyun kokusu olduğu şüphe götürmeyen bir koku geldi burnuna ve minik siyah hayvan pisliklerini gördü. Otların neden biçilmiş gibi göründüğü şimdi anlaşılmıştı. Evin çevresinde bir tur attıktan sonra yönünü tayin etmeye çalıştı. Eğer dümdüz birkaç metre yürürse, bir önceki gelişinde park ettiği ormanın sınırına gelecekti. Telefonunun çekip çekmediğini kontrol ettiğinde, ormanlık alana yaklaştıkça telefonun sinyal çubuklarının azaldığını fark etti. Nabzı hızlı hızlı atıyor, kulakları uğuldar gibi zonkluyordu. Sakinleşebilmek için derin bir nefes aldı ve içgüdüsel olarak adımlarını hızlandırdı. Gözlerini, ormandan çıkışını işaret eden, patikanın sonundaki hafif aydınlık yere dikmişti. Işığa doğru yürürken peşinde biri varmış gibi paranoyakça ve çocuksu bir dürtüyle koşmamak için kendini zor tutuyordu. Elini silahının kılıfına götürünce kendisiyle alay eden sesini duydu: *Aynen, bebeğim, tabancana sarıl. Ne işine yarayacak sanıyorsun?*

Amaia on bir yaşındayken, yaşıtı tüm çocuklar gibi arkadaşlarıyla birbirlerine gece yarısı mezarlığa gitmeleri için meydan okurlardı. Mezarlığın diğer ucundaki mezar taşlarının üzerine konan nesnelerin alınıp getirilmesini amaçlayan aptalca bir oyundu bu. Hava kararkdığında kimin içeri girip o nesneleri alacağını belirlemek için kura çekerlerdi. Kurallar basitti, herkes çitin orada beklerken diğerinin hiç koşmadan, yürüyerek içeri girip söz konusu şeyi alıp getirmesi gerekiyordu. Genelde, artık tam çıkışa varmışken, salağın biri çıkıp "Dikkat et, tam arkanda!" diye bağırırdı. Bu, içlerinde en cesur olanlarının bile, sanki şeytan hemen arkalarındaymış gibi tabanlarını yağlaması için yeterli olurdu. Saf panik. Amaia arkadaşlarının kahkahalarla gülerken bile, sanki mezarlıktaki kişinin koşmaya başlamasının sebebi kendi çığlıklarından başka bir şey olabilirmiş gibi gözlerini patikadan hiç ayırmadıklarını hatırladı... Ve bir sonraki seferde, içlerinden bir çocuğun mutlaka bağıracağını biliyor olmalarına rağmen hepsi yine de koşardı. Ne olur ne olmaz diye.

Patikanın sonuna ulaştı ve bir koyun sürüsünün gezindiği bir açıklığa vardı. Bu açıklık o genç kadının onu durdurduğu büyülü ırmağa kadar uzanıyordu. Onun yaklaştığını gören koyun sürüsü dağılınca Amaia sürünün arasındaki boşluktan geçti. Uzakta, bir kayanın üzerinde oturan çobanı görebiliyordu. Çobana el sallayınca adam da ona el salladı. Çobandan aldığı güvenle, daha çok ırmağın üzerindeki bir çıkıntıyı andıran köprüden geçti. Geçerken omurgasından aşağıya doğru bir ürpertinin yayıldığını hissetti. Yokuşun kenarındaki eğreltiotlarının olduğu yere kadar devam ettikten sonra doğal bir merdiven oluşturan antik taşlardan yokuş yukarı çıktı. Daha önceki ziyaretlerinden birinde James ve Ros'un onu beklemiş olduğu, bozuk düz alana gelince bir mola verdi. Yukarıya doğru çıkan patika sanki biri ondan önce geçmiş gibi temiz görünüyordu. Yine de etrafta yürüyenlerin kolunu bacağını çizmeye yetecek kadar çalı ve diken vardı.

Amaia ellerini ceplerine sokup yukarıya doğru çıkmaya başladı. Patikada kendisinden önce birinin yürümüş olduğu hissi attığı her adımla güçleniyordu, böyle böyle tepeye vardı. Yukarıda kimsenin olmadığını görünce bir parça şaşırdı ama daha çok rahatlamış gibiydi. Birkaç saniye aşinalık kazanmak için etrafına bakındı. Kayaların parçalanmasıyla çarpık bir gülümsemeyi andıran mağaranın ağzı açıktı. Üç metre uzunluğundaki büyüleyici "hanım" kayası şehvetli kıvrımlarıyla vadiye bakıyordu ve taş masanın üzerindeki onlarca minik taşın dizilimi ilkel bir dama tahtasını andırıyordu. Taşların yanına gidip yakından baktı.

Bunlar patikadan alınmış taşlardan değildi, biri onları buraya hanıma adak olarak getirmişti. Amaia hayretle kafasını sağa sola sallarken bir anda kendisinin de aynı şeyi yapmış olduğunu fark etti. Elini cebine sokup halasının evinin önünden aldığı taşı buldu ve tereddütle elinde sıkıca tuttu. *"Evden getirmen gereken bir taş," "Hanım taşı evden getirmeni tercih ediyor."*

Bu mesajlar vadide kim bilir kaç kişiye gidiyordu. İyi şans getirmesi için ya da en azından lanetlenmemen için mektup zincirleri gibi elden ele iletiliyor muydu bunlar da acaba?

Amaia'nın herhangi bir e-postayı iletmek gibi bir niyeti yoktu ama buraya bir taş bırakmaktan kimseye zarar gelmezdi. Çevresine bakındı, dalların arasında gizli kamera olmasını veya birkaç paparazzinin çıkıp fotoğraflarını çekmesini bekliyor gibiydi. Fotoğrafların manşeti: *Saf Dedektif Müfettişi* Büyü Ayini Yaparken Yakalandı! Elindeki taşı sıktı, üzerinde bir parça beton olduğunu fark edince tırnağıyla kazımaya çalıştı ama olmadı. Taşı masanın üzerine bırakınca taş sıralarından biri tamamlanmış oldu. Sonra mağaranın ağzına doğru döndü ve dümdüz o tarafa doğru yürümeye başladı. El fenerini çıkardı, öne doğru eğilip fenerin ışığını içeriye doğrulttu. Burnuna tatlı bir çiçek kokusu geldi ama kokunun kaynağını göremiyordu. Mağaranın içi, taze elmalarla ve birinin geçerken içine attığı bozuk paralarla dolu kâse dışında boştu. Feneri kapattı ve patikanın olduğu yokuşa doğru yöneldi.

Taş masanın olduğu yere gelince taşların biraz önce bıraktığı şekilde durduğunu gördü. *Ne bekliyordun?* diye mırıldandı kendi kendine ve patikadan aşağıya doğru yürümeye başladı. Islak ve yumuşak yerlerde yürümek için çok uygun olsa da lastik çizmeleri taşlı patikadan aşağıya doğru inerken kayıyordu. Irmağın kenarına gelene kadar çalılıkların arasından yürüdü. Irmak tepeden aşağıya doğru dökülen su, yeşil taşlar, eğreltiotları ve beyaz köpükten oluşan bir çağlayan gibiydi. Çoban ortada yoktu ama koyun sürüsü hâlâ duruyordu. Koyunların uysallığı ortamın güzelliğine güzellik katarken bir yandan da gizemli genç bir kadının bir anda ortaya çıkma olasılığını ortadan kaldırıyordu sanki. Amaia kafasını kaldırıp Mari'nin tepesine bir kez daha baktı ve gülümsedi, bir parça hayal kırıklığına uğramış hissediyordu kendini. Ama ne bekliyordu ki zaten? Koyunlara son bir kez daha bakınca hayvanların su içmeyi ve otlamayı bırakmış olduklarını fark etti, sanki tehlikeyi sezmiş gibi veya Amaia'nın duyamadığı bir şeyi duyuyormuş gibi başlarını kaldırmışlardı. Bu tuhaf davranışa şaşıran Amaia sessizce durdu ve çevredeki seslere kulak kesildi. Bütün koyunlar bir anda başlarını eğince boyunlarındaki çanlar olağanüstü bir şarkı çalar gibi ses çıkardı. Bunu takip eden sessizlik yüksek sesli bir ıslık tarafından kesildi. Amaia ağzını açtı ve derin bir nefes alıp şaşkınlıkla, yeniden su içip otlamaya başlamış olan hayvanlara baktı.

O anda sırtında soğuk bir ürperti hissetti, sanki biri tenini ıslak bir bezle sarıp sarmalamıştı. O da sesi net olarak duymuş, onu görmüştü. Bir yıl önce basajaun vakası soruşturması sırasında okuduğu, antropolog Barandiarán'ın sözleri kelimesi kelimesine aklında geldi: "*Basajaun* geldiğini insanlara hissettirmek için seri bir tiz ıslık sesi çıkarır ama hayvanlar onun varlığını sezebildikleri için ıslık sesine ihtiyaç duymazlar. Koyun sürüleri onu boyunlarındaki çanları çalarak selamlar."

"Aman Tanrım!" diye fısıldadı Amaia.

Panik içinde ağaçlara doğru koşmaya başladı. İçinden bir ses durması için ona yalvarıyordu ama Amaia o sese "umurumda değil" diye cevap verdi, koşuyordu çünkü elinden başka bir şey gelmiyordu, tıpkı mezarlıkta oynadıkları o çocukça oyunda olduğu gibi. Eli tabancasında ormanın içindeki patikada koşuyordu. Terk edilmiş köy evine geldiğinde, ona yapmamasını söyleyen temkinli içgüdülerine karşı gelerek omzunun üzerinden arkasına baktı. Görünürde hiç kimse yoktu. Deli gibi koştuğu için kulakları kendi düzensiz nefes alışverişlerinin sesiyle doluydu. Terden sırılsıklam olmuş alnına dokundu ve diğer elinde tuttuğu tabancaya baktı. Tam aklını kaçırmış biri gibi göründüğünü düşündü, montunun fermuarını açtı, tabancasını gizledi ama kılıfına koyup koymamakta hâlâ kararsızdı. Tarlayı geçti, sonra köprüden geçti, korkusu yerini sinire bırakmıştı ve bu sinir arabasına vardığı sırada çiçeklenip inanılmaz bir ökeye dönüşmüştü.

Pottok atları, arkalarında yolun üstünde dumanı tüten tezek yığınları bırakarak gitmişti. Amaia arabaya bindi, yola çıkıp gaza basarken kalbi hâlâ hızlı hızlı atmaya devam ediyordu. Neler oluyordu böyle? Deli değildi o! Bunlar neden onun başına geliyordu? Sanki özel hayatında yeterince sorun yokmuş gibi, üstüne üstlük bir de cinayet masası dedektifi değilmiş gibi. Bütün bu mistik saçmalıkları üzerine yığmaya hangi manyak karar vermişti?

"Kahretsin!" dedi tekrar, direksiyona vurarak.

Halası ve küçük ablası Ros biraz önce olanları bir lütuf olarak yorumlardı kesin ama lanet olsun, o polisti, polis! Mantıkla çalışan bir beyni ve yüksek IQ'su olan bir dedektifti. Sorunları mantığını ve sağduyusunu kullanarak çözmekte uzmandı, fırtına tanrıçalarına veya ayakları perdeli perilere adaklar adayarak değil. Hayır. O koyunlar ormanın efendisini selamlamıyordu ve *mairu* kemiklerinin uyuşturucu bir etkisi yoktu.

"Lanet olsun!" diye haykırdı, bir kez daha direksiyona vurarak. "Lanet, lanet, lanet olsun!"

Her şeyin suçlusu o lanetli mağaraydı. O mağara, evrenin yasaları, kara delikleri ve yıldızlarıyla bir türlü rahat vermediği için, içindeki her şeyi lanet bir ülser gibi battığı ve bir sürü şeyin olduğu o yerlerden biriydi.

"Lanet olsun!" diye haykırdı ve bu sefer direksiyonu sıkıca kavradı.

Bir anda sanki gökten inmiş gibi yolun ortasında, üzerinde kapüşonu kürklü kahverengi bir kaban olan bir kadın belirdi. Amaia frenlere asıldı. Araba birkaç metre kaydı ve tekerleklerin gıcırtısı eşliğinde tam kadının yanında durdu. Kadın dönüp gözleri kocaman olmuş ve beti benzi atmış Amaia'ya baktı. Amaia arabadan fırladı ve kadının yanına gitti.

"Tanrım! İyi misiniz?"

Kadın ona bakarken bir yandan da çekingen çekingen gülümsedi.

"Evet, evet, merak etmeyin, sadece şoke oldum."

Amaia kadına yaklaştıkça kadının kürklü kabanının altından dışarı taşan karnını gördü.

"Hamile misiniz?"

Kadın mahcup bir şekilde gülümsedi. "Hem de bayağı."

"Aman Tanrım! İyi olduğunuza emin misiniz?"

"Benim durumumda biri ne kadar iyi olabilirse o kadar iyiyim."

Amaia endişeli göründüğü için kadın hızlıca ekledi: "Şaka yapıyorum. Gerçekten, iyiyim. Benim hatam, yolun ortasından yürümemeliydim ya da yansıtıcı kol bandı gibi bir şey takmalıydım." Başını eğip kahverengi kabanının koluna dokundu. "Bu şeyin içinde pek iyi görünmüyorum ama çok rahat ediyorum."

Amaia kadını anlıyordu, hamileliğinin sonlarına doğru o da resmen sürekli aynı kıyafetlerin içinde yaşamıştı.

"Hayır, benim hatam," dedi Amaia. "Yola konsantre olmadım. Özür dilemesi gereken biri varsa o da benim. En azından sizi gideceğiniz yere bırakmama izin verin. Nereye gidiyorsunuz?"

"Aslında gittiğim özel bir yer yok, öylesine yürüyordum, yürümek iyi geliyor," dedi, arabaya bakarak, "ama kendimi bugün bayağı yorgun hissettiğim için teklifinizi kabul ediyorum."

"Elbette," dedi Amaia, yardım edebileceği için mutluydu.

Kadına yolcu kapısını açtı ve kadın koltuğa oturana kadar bekledi. Amaia kadının çok genç olduğunu fark etti, yirmi yaşından büyük görünmüyordu. Kabanının altında kahverengi bir tayt ve yine aynı tonlarda uzun bir kazak vardı. Saçlarını arkadan örmüş, soluk teniyle tezat teşkil eden kahverengi ve sarı tonlarında bir saç bandı takmıştı. Amaia kadının solgun tenini biraz önce yaşadığı şoka bağlıyordu. Genç kadın elindeki ufak bir şeyle oynayıp duruyordu ve artık kendine gelmiş gibi görünüyordu. Amaia direksiyona geçti ve yeniden yola koyuldu.

"Sık sık yürüyüşe çıkar mısınız?"

"Elimden geldiği kadar, hamileliğin sonlarında yapılabilecek en iyi egzersiz yürüyüş."

"Evet, biliyorum. Kısa bir süre önce ben de sizinle aynı durumdaydım. Şimdi dört aylık bir bebeğim var."

"Kız mı erkek mi?"

"Şey, aslında doğana kadar kız olacak sanıyorduk, sonradan oğlan olduğunu öğrendik," dedi Amaia düşünceli bir şekilde.

"Kız olmasını mı tercih ederdiniz?"

"Yoo, onunla bir ilgisi yok, sadece... beklenmedik bir şeydi."

"Oğlunuz olduysa, öyle olması gerektiği içindir."

"Evet, sanırım öyle," dedi Amaia.

"Bu harika!" dedi kadın, Amaia'ya bakarak. "Sizin bebeğiniz doğmuş, ben de benimkinin doğmasını ne kadar istiyorum bilemezsiniz."

"Evet," dedi Amaia, "harika ama aynı zamanda karmaşık da. Bazen hamile olduğum zamanları özlüyorum çünkü o zaman bebeğim benimle, sağ salim ve güvende oluyor," dedi, sesinde hafif bir hüzünle.

"Anlıyorum ama onun o küçük yüzünü bir an önce görebilmek için sabırsızlanıyorum, bundan bir an önce kurtulmak istiyorum," dedi kadın, karnına dokunarak. "Berbat görünüyorum."

"Hayır, asla," dedi Amaia.

Gerçekten de öyle görünmüyordu. Yorgun olduğunu söylemiş olmasına rağmen kadının yüzünde yorgunluktan eser yoktu. Tüm varlığından sağlık fışkırıyordu sanki, kadınların gün geçtikçe daha geç hamile kaldıkları bir dönemde bu genç anneyi görmek insanın içini açıyordu.

"Sakın beni yanlış anlamayın, oğlumu her gördüğümde içim neşeyle doluyor ama annelik dergilerde idealize edildiği gibi değil."

"Bunu biliyorum," dedi genç kadın. "Bu ilk çocuğum değil."

Amaia kadına şaşkınlıkla baktı.

"Görünüşüme aldanmayın, göründüğümden daha yaşlıyım. Aslına bakarsanız, hamile olmadığım bir zamanı hatırlamıyorum desem daha doğru olur."

Amaia kafasının ne kadar karıştığı anlaşılmasın diye gözlerini kaçırdı. Zihninde bir dolu soru uçuşuyordu ama hiçbiri daha yeni tanıştığı, neredeyse ezmek üzere olduğu bir kadına sormak için uygun görünmüyordu. Yine de sordu:

"Hamileliği ve annelik yapmayı nasıl başarıyorsunuz? Soruyorum çünkü işimdeki talepler ve iyi bir anne olmak arasında bocalayıp duruyorum."

Amaia kadının onu uzun uzun incelediğini fark etti.

"Anlıyorum. Demek siz de onlardan birisiniz?"

Bu sözler ona, birebir aynı sözleri söyleyen, çiçek yetiştiren, gaddar kadını hatırlattı. Amaia onun tırnağıyla tomurcukları koparışını tüm canlılığıyla hatırlıyordu.

"Ne demek istiyorsunuz?" dedi savunmaya geçer gibi.

"Başkalarından annelikle ilgili akıl alan kadınlardan. Biraz önce dergilerden bahsediyordunuz. Bakın, annelik çok daha içgüdüsel ve doğal bir olaydır. Bütün o talimatlar, incelemeler ve tavsiyeler inanın annelerin gözünü korkutmaktan başka bir işe yaramıyor."

"Ama bazı şeyleri düzgün yapmak istemek de normal," diye cevap verdi Amaia.

"Elbette ama ne kadar kitap okursan oku o endişelerden kurtulamazsın. İnan bana, Amaia, sen küçük oğlun için olabilecek en iyi annesin, senin doğuracağın çocuk oydu," dedi, elindeki şeyle oynayıp parmaklarının arasında sıkıştırırken.

Amaia kadına adını söyleyip söylemediğini hatırlamıyordu ama bunu geçiştirmeye karar verdi. Bunu soracağına, "İçimde o kadar çok şüphe var ki kendimi çok cahil hissediyorum," dedi. "Ona zarar verecek hiçbir şey yapmak istemem, ne şimdi ne de sonra."

"Anneler çocuklarına tek bir şekilde zarar verebilir, onları sevmeyerek. Bir anne çocuğuna ihtiyacı olan her şeyi verebilir, yiyecek, kıyafet, eğitim ama çocuklar anneleri tarafından sevildiklerini, onun doğal ve karşılıksız sevgisini hissetmezlerse duygusal olarak donuk ve mutlu olmalarına engel olacak sağlıksız bir sevgi idealiyle büyürler."

Amaia'nın aklına kendi annesi geldi.

"Ama..." dedi, "bazı şeyler hakkında daha çok bilgi sahibi olmak gerekir, emzirmek gibi örneğin."

"Bir insanın çocuğuyla en iyi ilişki kurma şekli özgürce, bazı talimatlara uymak zorunda hissetmeden, baskıya boyun eğmeden yapılandır. Eğer emzirmek istiyorsan emzirirsin, biberon vermek istiyorsan da biberon verirsin."

"Peki ya yapmak istediklerini yapamıyorsan?"

"O zaman uyum sağlaman gerekir ama rahat bir şekilde. Her mevsim yaz olamaz ama sonbahar da güzeldir."

Amaia bir süre hiç konuşmadı.

"Bir uzman gibi konuşuyorsunuz."

"Öyleyim," dedi kadın açıkça, "sen de öylesin. Bence bütün o kitapları, kasetleri, dergileri büyük bir şenlik ateşi yakıp yakmalısın. İnan bana kendini çok daha iyi hissedeceksin ve böylece kendini görevine adayabileceksin." Son sözleri sanki belirli bir görevden bahsediyormuş gibi söylemişti.

Amaia şaşırarak kadına doğru döndü.

"Burada durur musun, lütfen?" dedi kadın pat diye, yoldan ormana doğru giden bir patikanın olduğu yerde. "Biraz yürümek istiyorum."

Amaia arabayı durdurdu, genç kadın arabadan indikten sonra Amaia'nın yüzüne bakmak için eğildi.

"Ve bu kadar endişelenmeyi bırak, gayet iyi gidiyorsun."

Amaia tam bir şey söyleyecekti ki kadın arabanın kapısını kapattı ve aşınmış toprak patikada yürümeye başladı. Arabayla yoluna devam ederken genç kadının koltuğa bir şey bıraktığını fark etti. Biraz daha yakından bakınca bunun ne olduğunu anladı. Yavaşladı, kenara çekti ve hiç dokunmadan koltuğun üzerindeki şeyi inceledi. İnanamayan gözlerle ve titreyen parmaklarıyla yuvarlak taş parçasını eline aldı, arkasını çevirdi ve taşın arkasındaki, uzun yıllar boyunca halasının evinin önündeki kaldırım taşlarının arasında durmasını sağlayan çimento izini gördü.

33

Şafak, nadir olan güneşli günlerden birini müjdeliyordu. Güneş bu şekilde parlamaya devam ederse, üzerlerine çöken sis eninde sonunda buharlaşmak zorunda kalacaktı. Amaia ne zaman güneş çıksa sevinirdi ama bugün güneş ona bir de yanağındaki morluğu büyük güneş gözlüğünün arkasına saklamak için mükemmel bir bahane sunmuştu.

Iriarte onları Pamplona'ya götürmüştü ama vakadaki gelişmeler hakkında yaptığı birkaç yorum dışında mesafeli ve sessizdi, tüm dikkatini yola vermişti. Amaia girişte Montes'le karşılaşmıştı. Adam ona uysal bir "günaydın" derken Amaia onun yüzünün de kendisininkinden daha iyi durumda olmadığını görüp rahatlamıştı. Montes'in alt dudağı şişmişti ve dudağının ortasındaki kesik tuhaf bir pirsingi andırıyordu.

Bir polis memuru gelip onları komiserin ofisine götürdü. Montes dışında herkes tam takım üniformalıydı. Montes de şık ve muhtemelen çok pahalı lacivert bir takım elbise giymişti.

İçeri girdiklerinde komiseri, yanında İç İşleri'nden iki memurla beraber uzun konferans masasında otururken buldular. Olay olduğunda ifadelerini alan memurlardı bunlar. Amaia iki

adamın, tıpkı Montes'in dudağındaki gibi makyajla bile belli olan, yanağındaki morluğa kaçamak bakışlar attığını fark etti.

"Hepinizin bildiği gibi Dedektif Montes, geçen sene şubat ayında, Elizondo'daki Baztán Hotel'de yaşanan olaydan beri işten uzaklaştırılmış bulunuyor. O dönemde Dedektif Montes önerilen terapi seanslarına gitti. Dedektif Müfettişi Salazar, Dedektif Iriarte, bahsi geçen olaylar yaşandığı sırada siz de oradaydınız. Sizce, Dedektif Montes işe dönmeye hazır mı?"

Iriarte konuşmaya başlamadan önce Amaia'ya baktı:

"Olayın gerçekleştiği sırada ben oradaydım ve Dedektif Montes'in işten uzaklaştırılmasını takip eden aylarda, meslektaşlarını görmek için karakola uğradığı birkaç seferde onunla birkaç kez görüşme şansım oldu. Davranışları..." Iriarte, Amaia'nın dışında hiç kimsenin fark etmediği bir süre boyunca duraksadı, "her seferinde çok yerindeydi. Benim fikrime göre kendisi görevine geri dönmeye hazırdır."

Amaia içini çekti.

"Dedektif Müfettişi Salazar," dedi komiser, kadına söz vermek için.

"Dedektif Montes'in yokluğunda ekip olarak bir sürü ayarlama yapmak zorunda kaldık ve bunun için çok çaba harcayıp kişisel olarak fedakârlıklarda bulunmamız gerekti. Ben de onun en kısa zamanda işine geri dönmesinin uygun olduğunu düşünüyorum."

Amaia konuşurken yol açtığı şaşkınlık dalgasının hiyerarşik olarak dağılışına tanıklık etti.

"Dedektif Montes?" dedi komiser.

"Ben Dedektif Iriarte ve Dedektif Müfettişi Salazar'a, bana olan güvenlerinden dolayı teşekkür etmek istiyorum. Bir hafta önce olsa, bu teklifi seve seve kabul ederdim. Ancak yakın bir meslektaşımla görüştükten sonra birkaç ay daha terapiye gitmemin daha faydalı olacağına karar verdim."

Amaia araya girdi. "İzninizle, efendim. Dedektif Montes'in terapiye devam etmek istemesini kesinlikle anlıyorum ama bunu işiyle beraber yürütmemesi için hiçbir sebep göremiyorum. Ekibimiz zor durumda, insanlar çok uzun saatler çalışmak, mesaiye kalmak zorunda kalıyor..."

"Pekâlâ," dedi komiser başını aşağı yukarı sallayarak. "Size katılıyorum. Montes, yarından itibaren görevine dönebilirsin. Mesleğe tekrar hoş geldin," diyerek elini uzattı.

Amaia daha fazla beklemeden dışarı çıktı. Koridordaki su sebilinden su içerek oyalandı. Montes ofisin kapısında durmuş Iriarte'yle sohbet ediyordu ama kadını görünce diğerlerinin yanından ayrılıp Amaia'nın yanına geldi.

"Ben, teşekkür etmek–"

"Yarın sabahı falan boş ver," diye onun sözünü kesti Amaia. "Elizondo'da kalıyorsun değil mi? Senden şimdi hemen oraya gitmeni istiyorum, hazır giderken Iriarte'yi de al. Umarım çalışma havandasındır çünkü elimizde kaçak bir şüpheli, bir evin bir de kilisenin önünde nöbet tutan iki polis arabası, bir saldırgan ve bunlardan çok daha kötü şeyler var. Bu yüzden arayı hemen kapat."

Montes sırıtarak kadına baktı.

"Sağ ol, patron."

"Bakalım bir hafta sonra bana hâlâ teşekkür ediyor olacak mısın?"

Amaia, Elizondo'da olanları Montes'e özet geçerken durumun aciliyetini hiç abartmamıştı, gerçi kiliseye saldıran her kimse onun artık sorun teşkil edeceğini hiç sanmıyordu. Kilisenin önünde bir polis arabası bulundurmaya devam etmesinin tek sebebi, Beñat Zaldúa'ya dava açmayı reddetmiş olduğu için Sarasola'nın gönlünü almak ve kilise duvarının forkliftle yıkıldığı zaman kilisenin önünde bir polis arabası olmadığını öğrendiği için Amaia'nın canını sıkan komiserin içinin rahat etmesini sağlamaktı.

Sonraki yarım saat boyunca Pamplona'da dolaşarak Markina'yla buluşana kadar vakit öldürdü. En sonunda Plaza del Castillo'nun altındaki otoparka park etti ve dikiz aynasında görünüşünü kontrol etti, kırmızı polis beresini ve önünde Navarra arması olan kırmızı ceketini düzeltti.

Hotel Europa'daki restoran şehrin en iyilerinden biriydi. Markina'nın gastronomik tercihlerini bildiği için burada buluşmak istemesine şaşırmadı. Europa, popüler yeni aşçılığa kucak açarken yemek tabağında bol miktarda et ve balık servis etme geleneğini de sürdürmeye devam eden bir yerdi.

Amaia içeri girdiğinde üzerindeki gözleri hissetti. Şık bir restoranda üniformalı bir polis memuru görmek, bir düğün pastasının üzerinde bir hamam böceği görmek kadar dikkat çekiciydi.

"Biriyle buluşmaya geldim," diye mırıldandı, onu karşılamaya gelen garsonun yanından geçerken. Markina'nın beklediği masaya doğru yürüdü. Markina onu görünce, şaşırdığını belli etmemek için elinden geleni yaparak ayağa kalktı. Adamın tepki vermesine fırsat vermeden Amaia eldivenli elini uzattı.

"Yargıç Markina," dedi.

Eldivenlerini oturduktan sonra çıkardı.

"Üniformalısın," dedi Markina, şaşırmış gibi.

"Evet, önemli bir toplantım vardı, giymek zorundaydım. Şimdi çıktım," diye yalan söyledi.

"Ve silahlısın," dedi Markina, kadının belindeki tabancayı göstererek.

"Ben her zaman silahlıyım, Sayın Yargıç."

"Evet ama bu kadar aleni değil."

"Sizi rahatsız ediyorsa, özür dilerim ama üniformamı gururla taşıyorum."

"Beni rahatsız etmiyor," dedi adam ısrarla ve bunu kanıtlamak ister gibi ona her zamanki gülümsemesiyle baktı. "Şaşırdım o kadar."

Amaia tek kaşını havaya kaldırdı. "Komiserin ofisinde önemli bir toplantım olduğunu söylememe rağmen bugün buluşmakta ısrar eden sizdiniz."

"Haklısın, buluşmayı ben teklif ettim, sen de kabul ettin." Markina'nın canı sıkılmış gibi görünüyordu ama Amaia umursamadı.

"Desteğiniz için ve *tarttalo* soruşturmasını başlatma kararınızdan dolayı size teşekkür etmek istedim."

"Bana pek seçenek bırakmadın."

"Yani, kanıtlara bakınca..."

"Bu doğru ama ilk başta ben tamamen sana güvendim," dedi, kadına anlamlı anlamlı bakarak. "Bir ilerleme oldu mu?"

"Viktimolojiye uygun bir başka kadın bulduk. İki yıl boyunca kocası tarafından hapsedilip işkence görmüş, o sırada Murcia'da yaşıyor olsa da aslen Baztán doğumlu. Koca hapse atılmış ama şartlı tahliyeyle serbest kalır kalmaz karısının peşine düşmüş. Tutuklama emri çıkarılmış. Adam da profile uyuyor. Onun da manipüle edildiğini düşünüyoruz. Azmettiricinin belirli türde insanları seçtiği kanaatindeyiz. Yine de onlarla nasıl iletişim kurduğunu hâlâ öğrenemedik ama onları planını uygulamak üzere yetiştirmesinin biraz zaman aldığını biliyoruz. O aşamaya gelince istediklerini yaptırması için parmağını şıklatması yeterli oluyor zaten."

Garson, hiç şüphesiz Markina'nın seçimi olan şarabı getirdi. Amaia içmek istemediğini söyledi.

"Su lütfen," dedi, yargıcın karşı çıkmalarına aldırmadan.

Garson uzaklaşınca Markina soru sormaya devam etti:

"Anneni hastanede ziyaret eden şüphelinin kimliğiyle ilgili yeni bir ipucu elde edildi mi?"

Bu konuyu Markina'yla konuşmak onu huzursuz ediyordu ve bundan kaçınmak için her şeyi yapmaya hazırdı.

"Şey, görüntüleri, netleştirilmeleri için FBI'a gönderdim..."

"Evet, sonuçları gördüm. Orada bu kadar iyi bağlantıların olması çok ilginç, gerçi en yeni teknolojiyle bile pek bir şey elde edememiş gibi görünüyorlar."

"Bazı gelişmeler var ama şüphelinin kimliğini tespit etmeye yetecek kadar değil."

"Anneni ziyaret etmeye veya onunla iletişim kurmaya çalışan birileri oldu mu bu arada?"

"Annemi güvenli bir birime sevk ettik. Artık öyle bir tehlike söz konusu değil. Yeni merkezin müdürü durumdan haberdar ve ben onun kararlarına güveniyorum."

Söylediklerinin ne ölçüde doğru olduğunu düşündü. Sarasola'ya ne kadar güveniyordu? Yüzde yüz olmadığı kesindi. Doktor Franz'ın paranoyasının etkisinde kalmış olabilir miydi acaba?

Amaia kilise saldırılarının arkasındaki kişinin de *tarttalo* olduğundan şüphelendiğinden bahsetmedi. Aynı şekilde, kilisedeki DNA kalıntılarının kendi aile üyeleriyle eşleştiğini, üstelik son *mairu-beso*'nun ikiz kız kardeşine ait olduğunu ve kardeşinin bir "beşik ölümü" kurbanı olarak, sanki hiç var olmamış gibi aile tarihlerinden silindiğini de söylemek istemiyordu. Bu ayrıntıları, soruşturmayı tehlikeye atmadan Markina'dan daha ne kadar süre gizleyebileceğini düşündü. *Olayları birbirine bağlayacak kanıtlar bulunduğunda söylerim,* dedi kendi kendine. *Daha önce olmaz.*

Ancak Lucía Aguirre'nin cesedinde bulunan metal diş ve ziyaretçinin annesine getirdiği antika neşterden bahsetti.

Restorana yeni bir grup girdi ve yanlarındaki, rezervasyonu yapılmış masaya doğru yürümeye başladılar. İçlerinden birkaçı komik bir şey görmüş gibi Amaia'ya baktı, Markina'nın ne kadar rahatsız olduğu Amaia'nın gözünden kaçmadı.

Amaia bu fırsatı kaçırmadı.

"Size şimdiye kadar olan her şeyi anlattım sanırım. Kocanın peşine düştük ve önümüzdeki birkaç saat içinde onu yakalayacağımızı umuyoruz. Sizi haberdar ederim."

Markina başını dalgın dalgın salladı.

"Sizi bırakayım da yemeğinizin tadını çıkarın."

Markina tam karşı çıkacak gibi oldu ama sonra vazgeçti. "Pekâlâ, nasıl istersen," dedi, aslında rahatlamış olsa da gönülsüzmüş gibi davranarak.

Parlak kırmızı üniformalı bir polis insanın gözünü korkutmayacak da kim korkutacak, diye düşündü Amaia, ayağa kalkıp elini uzatarak.

Çıkarken restorandaki herkes kafasını çevirip ona baktı. O anda aklına James'i, sergisinin olduğu galeride gördüğü gün geldi. O gün de üzerinde üniforması vardı. James yanına gelip ona sergi kataloğunu vermiş ve onu sergiye davet etmişti.

Amaia arabasını çalıştırmadan önce cep telefonunu çıkarıp bir arama yaptı.

"Sakın bensiz yemeğe başlamayın, sevgilim. Yoldayım."

"Elbette," diye cevap verdi James.

Amaia'nın tecrübelerine göre bir soruşturmada öyle bir an vardı ki ilk başta ne kadar sıradan görünse de zamanla ne kadar önemli olduğu anlaşılırdı. Bir dedektif için, bir cinayet vakasını çözmek, kaç parçası olduğunu ya da en sonunda nasıl bir resmin çıkacağını bilmediği bir yapboz yapmaya benziyordu. Ve bazen soruşturmada kara delikler bırakan parçalar olurdu ve bu kapkaranlık yerlerdeki gizler asla açığa çıkmazdı.

İnsanlar yalan söylerdi, büyük yalanlar değil belki ama önemli yalanlar. Genelde ayrıntılarla ilgili yalan söylerlerdi. Bir cinayeti örtbas etmek için değil de kendi hayatlarındaki önemsiz şeyleri saklamak için yalan söylerlerdi. Ve dedektif bu yalanları fark ettiğinde şüpheyi üzerlerine çekmiş olurlardı. Oysa aslında bu yalanların yüzde doksan dokuzunun sebebi utanç duygusuydu ve eşlerinin, patronlarının veya anne babalarının yaptıkları şeyi öğreneceklerinden korkmalarıydı.

Bazı durumlardaysa bir cinayete tanıklık etmiş iki kişi konuşmak istemezdi. Katil malum sebeplerle, kurban da zorla susturulduğu için. Son yıllarda, gelişmiş soruşturma teknikleri Adli

Tıp'ta sadece kurbana, çok uzun bir süre boyunca ikinci derecede önemli olduğu düşünülen o sessiz tanığa odaklanan yeni bir alan açmıştı.

Viktimoloji, yani mağdur bilimi, kurbanın davranışları kadar kişiliğine ve zevklerine de odaklanılması gerektiğini söyleyerek soruşturmaya yeni açılar kazandırıyordu. Ve Adli Tıp'ta, dedektifler iskelet kalıntılarından yüz rekonstrüksiyonu, DNA tespiti ve adli dişçilik gibi yeni kaynaklara ulaşabiliyordu. Lucía Aguirre vakasında olduğu gibi söz konusu kurbanın ölü olduğunun sanıldığı ama cesedin bulunamadığı durumlarda, kurbanın davranışları ve özel hayatıyla ilgili yapılacak derinlemesine bir araştırma, sanki kurban yatağınızın başucundaymış ve kulağınıza katilin ismini fısıldıyormuş kadar önemli kanıtlar sunabiliyordu.

Ama yapbozun bir parçası daha vardı, dedektiflerin bulmayı umdukları, bütün resmi görmelerini sağlayacak, her şeyin yerli yerine ve bir mantık çerçevesine oturmasını sağlayacak anahtar parça. Bazen bu parçayı bulmak için onlarca insanın aylarca çalıştıkları soruşturma kollarından birini bırakmak gerekirdi. Bazı durumlarda da sayısız farklı şekillerde ortaya çıkan minik ama müthiş bir ayrıntı olabilirdi bu: birdenbire ortaya çıkan bir tanık, bir şeyi kameraya çeken bir kasiyer, bir test sonucu, telefon şirketi kayıtları ya da bir yalanın açığa çıkması. Yapbozun bu küçük parçasının keşfiyle her şey bir anlam kazanırdı. Ve o anda karanlık birdenbire aydınlanırdı.

Bu bir çırpıda gerçekleşebilirdi. O ele avuca sığmayan parçanın yapboza eklenmesiyle dedektif katili yakaladıklarını bilirdi. Bu büyülü içgörü bazen bütün kanıtlar ortaya çıkmadan önce gelirdi ama bazen de hiç gelmezdi.

34

Bir önceki gün moralini yükselten ve sisleri dağıtan güneşten hiç eser yoktu. Yağmur öyle bir yağıyordu ki görmüş geçirmiş Baztán sakinleri yağmurun gün boyunca yağmaya devam edeceğinden emindi.

Saat daha erken olduğu için Amaia, Txokoto'ya gidip fırının arkasına park etti. Kapıyı açtı ve parlak bir ışıkla aydınlatılmış ve birkaç asistanın çoktan çalışmaya başladığı iç mekâna girdi. Onlarla selamlaştıktan sonra fırının diğer ucuna doğru yürümeye başladı. Rosaura kız kardeşini görünce gülümsedi.

"Günaydın, erkenci kuş, senin polis olduğunu sanıyordum, fırıncı değil."

"Ben kahveye ve çöreğe ihtiyacı olan bir polisim."

Ros kahve yaparken Amaia pencerenin kenarında durup fırını inceledi.

"Geçen gece geldim buraya."

Ros elinde tabakla ve yüzünde ciddi bir ifadeyle bakıyordu kardeşine.

"Umarım senin için bir sakıncası yoktur," dedi hemen. "Biraz düşünmem, bazı şeyleri hatırlamam gerekiyordu ama neleri hatırlamam gerektiğini de bilmiyordum..."

"Burası senin için kim bilir ne kadar korkunç bir yerdir, bunu unutuyorum bazen."

Amaia bir şey söylemedi, ne diyebilirdi ki zaten? Birkaç saniye ablasına baktı ve omuzlarını silkti.

Ros kahveleri ve çörekleri kanepenin önündeki sehpaya koydu ve kız kardeşini yanına davet etti. Kahvesine uzanmadan önce Amaia'nın oturmasını bekledi.

"Ben biliyordum."

Amaia şaşırmıştı.

"Ben neler olduğunu biliyordum," diye tekrar etti Ros, boğuk bir sesle.

"Ne demeye çalışıyorsun?"

"*Ama*'nın neler yaptığını biliyordum."

Amaia öne eğilip elini ablasının elinin üzerine koydu.

"Senin yapabileceğin hiçbir şey yoktu, Ros. Sen ve Flora daha küçüktünüz. Onun neler yaptığını görmüşsünüzdür tabii ama *Ama* çelişkilerle dolu bir insandı... İki küçük kız için bu çok kafa karıştırıcı olmuştur."

"Saçını kesmesinden, seninle dans etmemesinden veya sana verdiği o korkunç hediyeden bahsetmiyorum. Israrla benimle uyumak istediğin o gecelerde bana o kadar sıkı sarılırdın ki ben ter içinde kalırdım. Bu yüzden sen uyuyana kadar bekledikten sonra senin yatağına giderdim."

Amaia'nın kahve fincanı havada donup kalmış, elleri titremeye başlamıştı. Kahve fincanını sehpaya bırakırken içgüdüsel olarak nefesini tuttuğunu fark etti.

"*Ama*, beni sen sanarak yanıma gelirdi. Tam uykuya dalacakken sesini kulağımın dibinde duyardım. Söylediklerini net olarak hatırlıyorum: 'Uyu, küçük orospu. *Ama* seni bu gece yemeyecek.' O gittikten sonra ne yapardım biliyor musun, Amaia? Yataktan çıkıp senin yanına sokulurdum, korkudan ödüm patlardı. Bu yüzden o günden sonra senin yanımda yatmana izin verdim. Bir şekilde onun da bu durumu bildiğine eminim çünkü seni

izlediğini izlediğimi biliyordu. Bundan daha önce hiç kimseye bahsetmedim. Üzgünüm, Amaia."

Abla kardeş, sonsuzluk kadar uzun gelen bir süre boyunca hiç konuşmadılar.

"Sakın kendine işkence etme. Yapabileceğin hiçbir şey yoktu. Sorumluluk alması gereken yetişkin *Aita*'ydı. Beni koruyabilecek tek kişi oydu ama buna rağmen hiçbir şey yapmadı."

"*Aita* iyi bir adamdı, Amaia. Sadece her şeyin yolunda gitmesini istiyordu."

"Ama tüm olayı yanlış anladı, aile böyle bir şey değil. Karısını korurken dokuz yaşındaki kızını evden gönderdi, kendi babasından ve ablalarından uzakta yaşamak zorunda bıraktı. Beni cezalandırdı."

"Bunu seni korumak için yaptı."

"Ben de onca yıldır kendime aynı şeyi söyleyip durdum. Ama artık ben de anneyim ve emin olduğum tek bir şey varsa o da çocuğumun güvenliği önce gelir, James'in ve kendi güvenliğimden de önce; umarım James için de durum budur."

Amaia ayağa kalktı, paltosunu alıp kapıya doğru yürümeye başladı.

"Kahveni bitirmeyecek misin?"

"Bugün kalsın."

Yağmur öncekinden de hızlı yağıyordu, en yüksek hızda çalışan cam silecekleri bile ön camı temizlemeye yetmiyordu. Amaia karakola gitti, eğimli çatıdan şelale gibi akan yağmur, binanın çevresini küçük bir hendek gibi çevreleyen, yağmur için kazılmış olan kanaldan akıp gidiyordu. Ön kapıdan girmek yerine arka tarafa gitti ve yan taraflarında Navarra polis arması olan kırmızı arabaların arasına park etti. Ofis olarak kullandığı toplantı salonuna girince Fermín Montes'in kendisini orada beklediğini gördü. Adam kollarını sıvamış ve salona getirdikleri yeni beyaz tahtanın üzerine bir tablo çiziyordu. Yanında Etxaide ve Zabalza da vardı.

"Günaydın, patron," dedi canlı bir sesle, kadının içeri girdiğini görünce.

"Günaydın," diye cevap verdi Amaia ve o sırada diğer iki adamın şaşırdıklarını fark etti.

Jonan alaycı bir gülümsemeyle tek kaşını kaldırıp günaydın derken Zabalza suratını astı ve günaydın mahiyetinde bir şeyler homurdandı. Masada, önünde soruşturma boyunca topladıkları belgelerden oluşan büyük bir yığın vardı. Dağınıklığa ve beyaz tahtanın üzerindeki notlara bakılırsa en az üç saattir burada olduklarını tahmin etti Amaia.

"Bu tahtayı nereden buldunuz?"

"Alt katta buldum. Kimse kullanmıyor anlaşılan," dedi Fermín ve dönüp kadına baktı. "Siz gelmeden önce son gelişmeleri öğrenmeye çalışıyordum."

"Sen devam et," dedi Amaia. "Dedektif Iriarte gelir gelmez başlarız."

E-postasını açtığında olağan şüphelilerle karşılaştı. Doktor Franz'ın histerisi en üst noktaya ulaşmıştı, adam onları "bir şeyler" yapacağını söyleyerek tehdit ediyordu. Altın Tarak yeni bir mesaj göndermişti:

Kumu kumsaldan daha iyi nerede saklarsın,
Ya da taşı bir nehir yatağından.
Kötülüğü yöneten kendi doğasıdır.

Iriarte elinde çocuklarından birinin ona babalar gününde verdiği kupalardan biriyle geldi ve kupayı Amaia'nın önüne koydu.

"Günaydın. Teşekkürler," dedi Amaia.

"Günaydın, beyler," dedi Iriarte, "hazır olduğunuzda başlayabiliriz."

Amaia kahvesinden büyük bir yudum aldıktan sonra beyaz tahtaya gitti.

"Bu, Dedektif Montes'in ilk günü olduğu için şimdiye kadar olanların kısaca üzerinden geçelim. Ve bununla başladığına göre," dedi 'kilise saldırıları' başlığına işaret ederek, "buradan başlayalım. Vakanın ilk aşamalarını anlatmışlar anlaşılan, öyleyse şimdi neler bildiğimizi konuşalım. Cagotların tarihi hakkında protest bir blog yazan Arizkunlu Beñat Zaldúa adlı genci sorguladık. Oğlan," dedi, kısa bir an Zabalza'ya bakarak, "en sonunda bir suç ortağı olduğunu kabul etti. Yazıştığı yetişkin bir erkek varmış, yazdıklarını eyleme dökmesi için onu teşvik eden de oymuş. Başlarda Beñat bunun protestosuna dikkat çekmek açısından oldukça faydalı olduğunu düşünmüş ama kemikleri görünce ödü patlamış. Arizkun küçük bir yer, haber çok hızlı yayılıyor. Beñat kemiklerle ilgili hiçbir şey bilmediğini ve forklift kullanılan son eylemle hiçbir ilgisinin olmadığını iddia ediyor. Oğlan oldukça korkmuş görünüyordu ve Antonio Garrido'yu teşhis etti," dedi, Zabalza'nın Montes'e uzattığı Garrido'nun sabıka kaydının fotokopilerine işaret ederek.

"Garrido'nun eski karısı, Nuría, evine zorla giren bir kişiyi vuran kadın. Sonradan, zorla girenin Garrido olduğu anlaşıldı. Adam karısını iki yıl kadar eve hapsedip ona işkence etmiş ve hapisten çıktıktan sonra kadının işini bitirmeye gelmiş. Bu da bizi..." Amaia tahtanın arkasını çevirdi. "... *tarttalo*'ya getiriyor. Şu ana kadar Johana Márquez ve diğer dört cinayet arasında bir bağlantı olduğunu kanıtladık. Bu cinayetlerin hepsi ya kadınların kocaları, partnerleri ya da kurbana yakın bir erkek tarafından işlenmiş. Bunların her biri tipik bir aile içi şiddet örneği ama işin içinde bir şey daha var, bu kadınların hepsi aslen Baztánlı olup daha sonra başka bir yere taşınmış kişiler."

"Johana dışında hepsi," dedi Etxaide.

"Evet, Johana dışında hepsi. O burada yaşıyordu. Kurbanların her biri ölüm sonrası ampütasyona tabi tutuldu, katillerin her biri intihar ederek öldü ve aynı imzayı bıraktı: *Tarttalo*.

Ampütasyonların hepsi, bize ilk başta kıl testere veya elektrikli mutfak bıçağı gibi gelen dişli bir nesneyle yapılmıştı. Ancak Lucía Aguirre'nin cesedinde bulduğumuz parça, bu ampütasyonlar sırasında cerrahi bir testerenin kullanılmış olduğunu ortaya çıkarmamıza yaradı."

Montes tek kaşını kaldırdı.

"Doktor San Martín şu anda bunu kanıtlamak için metal dişin bir kalıbını çıkarmakla uğraşıyor ama bütün göstergeler aradığımız aletin bu olduğuna işaret ediyor. Bu, şu açıdan da mantıklı: Johana Márquez vakasında, ampütasyonun gerçekleştirildiği mekânda elektrik olmadığı için elektrikli mutfak bıçağı veya kıl testere kullanılmış olamaz. Pille çalışanlar hariç tabii. Bir şey daha var..." Sırayla durumdan haberi olan Jonan'a, sonra da Iriarte'ye baktı. "yapılan testler Arizkun'daki kiliseye bırakılan iki kemik setinin benim aile üyelerime ait olduğunu gösterdi ve oraya kasıtlı olarak bırakıldıklarını düşünüyoruz."

"Siktir, Salazar!" diye haykırdı Montes, sanki diğerlerinin de onaylamalarını istiyormuş gibi onlara bakarak. "Bu kişisel bir mesele yani," dedi.

"Öyle görünüyor," diye devam etti Amaia, "özellikle de kemikleri nerede bulacağını ona söyleyenin kim olduğunu ortaya çıkardığımızdan beri. Adam annemin tecrit altında tutulduğu hastaneye gitmiş, ağabeyim olduğunu söyleyerek."

"Ama sizin ağabeyiniz yok ki."

"Evet, Montes, yok. Senin de bildiğin gibi iki ablam var. Bu, adamın ne kadar zeki olduğunu gösteriyor."

"Yani bu herif ihtiyar annenizin ağzından bu bilgileri aldıktan sonra kemikleri sizi kışkırtmak için oraya koydu, öyle mi?"

"İhtiyar anne" tamlaması insanın aklına, acımasız bir canavar tarafından manipüle edilmiş, zavallı, saf bir ihtiyar kadını getiriyordu. Amaia hafifçe gülümsedi.

"Peki bunu yapanın parmakları olmayan, Garrido denilen herif olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

Iriarte sözü aldı: "Hayır, o değil. Hastanedeki görüntülere göre onun ziyaretçi olma ihtimali yok. Her şey, bu kaotik ve vahşi saldırganların kendilerinden çok daha akıllı birinin emirlerini yerine getirdiklerine işaret ediyor. Bu adamların öfkesini kendi istediği şekilde ve zamanda manipüle eden bir kişi, bir azmettirici bu öfkeyi en yakınlarındaki kadınlara yöneltmelerini sağlıyor. Bu öyle biri ki bu adamların üzerinde, onlarla işi bittikten sonra kendi canlarına kıymaları için onları ikna edecek kadar güç sahibi."

"Sanırım yapmamız gereken ilk şey, hastanede olduğu süre boyunca annenizin yanına yaklaşma ihtimali olanları bulmak," dedi Montes.

"Zabalza bunun üzerinde çalışıyor."

Montes notlar alıyordu. "Elimizde başka ne var?"

Jonan, Amaia'ya soru sorar gibi bakınca Amaia başını sağa sola salladı. Son bulunan kemiklerin ikiz kız kardeşine ait olduğu gerçeğinin vakayla bir ilgisi yoktu. Kemiklerin hangi akrabasına ait olduğu hiçbir şeyi değiştirmiyordu. Gerçi kendisi bunun doğru olmadığını biliyordu çünkü kemiklerin kız kardeşine ait olması da özel bir kışkırtma yöntemiydi, kurtulamadığı bir öfkenin kaynağıydı. Ancak bu bilgiyi Markina'yla paylaşmamıştı, Montes ve Zabalza'yla paylaşmak için de bir sebep göremiyordu. Zaten şu anda bile çok fazla kişi biliyormuş gibi geliyordu. Şimdilik, saldırıların yapıldığı kilisedeki kemik olduğunun bilinmesi yeterliydi.

"Geriye bir tek sizinle doğrudan iletişim kurması kalmış desenize, işte o zaman tam da ders kitaplarına konu olacak türden bir vaka olur," dedi Montes.

"E-postalar," dedi Jonan.

"Evet, yani..." dedi Amaia, kaçamak bir cevap arayarak.

"Dedektif Salazar'a her gün tuhaf e-postalar geliyor. Bunların izini sürdüğümüzde karşımıza dinamik bir IP adresi çıkıyor ama bu adresin izini Avrupa'nın ortasına kadar sürmüş olsak da

elimizde hâlâ bir adres yok, muhtemelen genel internet erişimi olan bir yerden yazılıyorlar."

"Başka bir deyişle, izini sürmek imkânsız," dedi Montes.

"Tam olarak öyle." Etxaide sırıttı.

"Neden öyle demiyorsun o zaman!" dedi Montes, o da sırıtıyordu.

"Azmettiricinin profili," dedi Amaia, tahtaya yazarak. "Baztán'la bağlantısı olan bir erkek. Muhtemelen buralarda doğmuş ya da buralı bir karısı veya partneri varmış. Onu öldürmüş veya öldürmek istemiş olabilir, bu da başka kadınlara karşı hissettiği öfkeyi açıklayabilir. Montes'in dediği gibi," dedi, ona bakarak, "eylemlerinin açıkça beni kişisel olarak kışkırtmaya yönelik olduğunu söylemek mümkün. Atalarımın kemiklerini kullandı ve bu sayede benimle iletişim kurmuş oldu. Bu da resmi netleştirmemizi kolaylaştırıyor: Bir yandan ben yetki sahibi bir kadınım, kadın düşmanı olan birinin dayanabileceği bir şey değil bu. Ama öte yandan eylem planını benim, soruşturmanın başında olmamı sağlayacak şekilde yapıyor, bu da benimle yarıştığını gösteriyor. FBI vaka çalışmalarındaki benzer profillere bakarsak, bu kişi benden beş yaş küçük ya da büyük olabilir, demek ki ortalama olarak yirmi sekiz ila otuz sekiz yaşları arasında birini arıyoruz. Genç ve eğitimli biri. Müritlerinin hepsi serseri değil, en azından ikisinin uluslararası şirketlerde müdür olduklarını ve üniversite mezunu olduklarını biliyoruz. Bilbao ve Burgos'taki adamlardan bahsediyorum, Bilbao'daki adam çok da zengindi ayrıca. Bu insanların, olur olmaz kişileri yakın çevrelerine alacağını hiç sanmıyorum. Yakışıklı olmasa da fiziksel olarak çekici biri. Baştan çıkarıcı ve karizmatik bir kişiliğe sahip. Gücünü başkalarının üzerinde kullanmasını sağlamaya yetecek güvene ve irade gücüne sahip biri. Onları ne şekilde ele geçirdiğini bilmiyoruz ama azmettiriciyle ilgili bildiğimiz bir şey var, o da bu insanların onunla kendini özdeşleştirmediği. Bu eşit bir ilişki değil, ortada bir hizmet ilişkisi var. Azmettirici hiçbir şeyi güç kullanarak elde

etmiyor ancak müritlerinde öyle bir arzu uyandırıyor ki bu insanlar ne pahasına olursa olsun, hatta kendi hayatları pahasına bile olsa onu memnun etmek istiyor."

Salona çöken ağır sessizliği bölen Montes oldu:

"Ve içlerinden biri buralarda dolaşıyor, öyle mi?"

"Öyle görünüyor."

"Peki ya bu Garrido denilen adam?"

"Dosyası sende. Saldırgan istismarcı profiline uyuyor ama diğerlerinden daha az kaotik, azmettiricinin onu kilise saldırılarını yapması için seçmiş olmasının sebebi bu olabilir. Düşünsenize, adam hiç şüphe uyandırmadan karısını kendi evlerinde iki sene boyunca hapsetmeyi başarmış. Kaçmayı başaramasaydı eğer, kadın şu an hâlâ o evde olacaktı. Kadını hapsetmeden önce, onun hem kendi ailesiyle hem de kadının ailesiyle ilişkisini kesmesini sağlamış. Söylememe bile gerek yok belki ama kadının komşularla bir ilişkisi yokmuş zaten. Meslektaşlarından birinin dediğine göre adam hoş, yardımsever, çalışkan bir insanmış ama ofisin dışında hiçbir şekilde hiç kimseyle sosyalleşmiyormuş."

"Patron," dedi Montes, "bunu ben araştırabilir miyim? Adamın karısıyla konuşmak istiyorum, onun nerede olabileceği konusunda bir fikri olmalı. Eğer adam bölgeyi çok iyi bilmiyorsa çok uzağa gitmemiştir, yollardaki kontrol noktalarıyla bu mümkün değil. Mutlaka bir yerlerde saklanıyor olmalı çünkü eğer kendini öldürmüş olsaydı onu şimdiye kadar mutlaka bulurduk."

Amaia başını olur der gibi salladı. "Tamam, bunu sen araştır."

Montes, Antonio Garrido'nun dosyasını masadan aldı ve sayfalara göz gezdirdi.

"Bir yerlerde saklanıyor olmalı, buna eminim," dedi, adamın fotoğrafına bakarak. "Karısını eve hapsettiğinde yaşadığı yere bakın, ahır gibi." Fotoğrafta, içerisi çöplerle dolu bir ev vardı. Samandan şiltenin üzerinde, Nuría'yı iki yıl boyunca bağladığı kelepçeler göze çarpıyordu. "Bu adam öyle titiz bir tipe benze-

miyor, bir kulübede veya ahırda çok kolay hayatta kalabilir. Size gelen e-postalara bakabilir miyim acaba?"

"Evet. Jonan, e-postaların çıktısını alır mısın, lütfen?"

Jonan e-postalarla döndü ve Montes de onları yüksek sesle okudu.

"'Nehirde taşlar ve kumsalda kumlar', ben öyle şiirden falan anlamam, eski eşim duygusuz derdi bana. Sizce bu ne anlama geliyor?"

Amaia adama şaşkınlıkla baktı. Montes'i ilk kez boşanmasıyla ilgili şaka yaparken görüyordu, adam belki de gerçekten ilerleme kaydediyordu.

"Bir şeyleri açıkta bir yere koyuyorsun ve kimse fark etmiyor. Bir şiire gönderme var, nehir yatağında taşlar ve kumsalda kumlar, yani göz önünde saklanan bir şeyden bahsediyor."

"Bizim aradığımız *tarttalo* denilen heriften bahsediyor olabilir mi? Bu da tam cesaret işi, onu nerede bulacağımızla ilgili ipuçları gönderiyor bize."

Amaia omuz silkti. "Güzel. Pekâlâ, Montes, sen Antonio Garrido'yu bulmaya odaklan. Etxaide, sen elindeki işe devam et," dedi Amaia fazla uzatmadan. "Eğer istersen, Nuría'yı görmeye Dedektif Montes'le beraber gidebilirsin. Iriarte, sen benimle geliyorsun. *Guardia Civil*'den Teğmen Padua'yı ara ve bizimle beraber bir yere gelip gelemeyeceğini sor. Zabalza, sende neler var?"

"Birkaç şey buldum, kontrol etmem gereken çok isim var daha ama çakışan birkaç isim olduğunu söyleyebilirim. Şu anda, üç hastaneyle de bağlantısı olan bir temizlik şirketinin personel listesini karşılaştırıyorum. Bir de üç hastanede birden çalışmış olan hademeler, doktorlar ve birden fazla hastaneye giden stajyer hemşireler var. Yedekleri ve yevmiyeli işçileri de sayarsak çok zaman alıyor."

Amaia adama düşünceli bir tavırla baktı. "Peki ya Doktor Sarasola?"

"Sarasola'nın annenizi daha önce tedavi ettiğine dair bir şey bulamadım. Biraz daha incelememi ister misiniz?"

"Hayır, Dedektif Yardımcısı Etxaide bunu yapabilir. Sen listeyle devam et."

Amaia, Zabalza'nın öfkeli bakışlarını fark etti. Bu adamı memnun etmenin bir yolu yoktu.

Jonan düşünceli görünüyordu, Amaia adamın ona söylemek istediği bir şey olduğunu hemen anladı.

"Sen kal, Etxaide," dedi.

Jonan diğerleri gidene kadar bekledikten sonra özür diler gibi gülümsedi. "Aslında size gelen e-postalarla ilgili ufak bir ayrıntı var ama size söylemeden önce diğerlerinin yanında konuyu açmak istemedim."

Amaia beklentiyle ona baktı.

"IP adresinin izini sürerken sinyal bir anda Amerika'daki, daha doğrusu Virginia'daki bir sisteme geçti, ondan sonra e-postaların hangi kaynaktan gönderildiğini buldum."

"Ve?"

"E-postalar, Baton Rouge, Louisiana'dan geliyor. FBI benim araştırdığımı fark edince hemen oradan çıkmamı emretti. Hiçbir açıklama yapmadılar ama sinyalin izlediği yol onun bir şüpheli ya da ajan olduğuna işaret ediyor."

"Güzel. Sağ ol, Jonan. İlk önce bana söylemekle iyi yaptın."

35

Amaia şemsiye taşımaktan nefret ediyordu ama yağmur o kadar şiddetli yağıyordu ki şemsiye almayacak olsa arabadan iner inmez sırılsıklam olacaktı. Şemsiyeyi isteksizce açtı ve Iriarte arabayı çevirdikten sonra inip yürümeye başladılar. Bir yıl önce bitki örtüsünden görünmeyen kulübe artık çepeçevre sarmalanmıştı. Kapıya kadar gelen Padua arabasının içinde oturmuş bekliyordu. Onların geldiğini görünce arabadan indi ve kulübeye birlikte girdiler. Bir zamanlar çatıdaki bir delikten başını uysalca içeri sokmuş olan çit sarmaşığı, artık çatı kirişlerine tümden dolanmış ve yağmurun delikten akmasına engel olacak doğal bir örtü oluşturmuştu.

Eski kanepeden ya da Johana'nın vücudunu örten şilteden eser yoktu, masayla bank da ortada görünmüyordu. Amaia bunun ne kadar utanç verici bir durum olduğunu düşündü. Bu tür kulübeler herkese açık yerlerdi; çobanların, avcıların veya doğa yürüyüşçülerinin yağmurdan kaçmak, gecelemek veya biraz dinlenmek için kullanabilecekleri yerlerdi. Ama Johana'nın öldürülmesi bu duruma leke sürdü. Yer hayvan pislikleriyle doluydu, köşede bir saman balyası duruyordu ve içerideki, başka bir şeyle

karıştırılmayacak koyun kokusundan burada artık sadece hayvanların kaldığı belli oluyordu.

Amaia kulübenin arka tarafına gitti ve bir yıl önce Johana'nın cesedini buldukları yeri, sanki o kısa hayattan bir kalıntı bulabilirmiş gibi incelemeye başladı.

"Geldiğiniz için teşekkürler, Padua," dedi, adama doğru dönerek.

Komiser önemli değil anlamına gelen bir hareket yaptı. "Aklınızda ne var?"

"Jasón Medina tutuklandığı zaman ifadesinde ne söylemişti, hatırlıyor musunuz?"

Padua başını evet der gibi salladı. "Evet, adam dile gelip hıçkırıklarla ağlarken üvey kızına yaptıklarını itiraf etmişti."

"Aynen. Diğer katillerin aksine, Medina profil olarak saldırgan ve deli gibi öfkeli biri değil. Karısının ondan şüphelenmesinin sebebi adamı, kızına şehvet dolu gözlerle bakarken yakalaması, adamın kızın geliş gidiş saatlerinden tutun da ne giydiğine kadar kafayı takmış olması. Bu cinayetleri diğerlerinden ayıran en belirgin fark tecavüz ki bu da başlı başına olağan sayılır; kadınlara karşı yapılan şiddet içeren saldırılarının çoğunda cinsel istismar da vardır."

"Peki, uymayan şey ne? Benzerlikler ortada zaten."

"Evet, öyle ama bir şey daha var. Cinayete kurban giden diğer kadınların hepsi vadi doğumlu ama şartlar gereği daha sonra buradan taşınmışlar. Ya anne babaları başka bir bölgeye taşındığı için, ya evlendikleri için ya da Nuría vakasında olduğu gibi fail onu mahvetme planı sebebiyle ailesinden uzaklaştırmak istediği için. Diğer bütün katillerin geçmişinde mutlaka ya bir şiddet ya da birikmiş şiddet unsuru vardı, tıpkı düdüklü tencere gibi. Johana cinayetinde, kız burada doğmadığı gibi, öldürüldüğü sırada burada yaşayan tek kişiymiş. Bir de üvey babasının şiddet geçmişi olmaması profile uymuyor. Jasón Medina sapıktı ve şiddet uygulayabileceği tek alan cinsel eylem sırasındaydı, o da sadece kurban direndiği zaman; Johana'nın direndiğini biliyoruz."

"Pekâlâ," dedi Padua, "ama sanırım azmettiricinin vadiyle bir şekilde bağlantılı olduğu kanıtlandı, öyle değil mi?"

"Evet, elbette, yalnız bir fark daha var; Johana cinayetinde imza yoktu."

Padua şaşkın görünüyordu. "Adam hücre duvarına '*Tarttalo*' yazdı, ayrıca size gönderdiği notta da bu yazıyordu."

"Ama olay yerinde bir şey yoktu. Ne kadar ilgili olup olmadıklarını bilmiyorum ama birkaç detay daha var. Vakaların bazılarında imza sadece katillerin hücre duvarlarında yer alıyordu ama her vakada görsel bir strateji izlenmişti. Ayrıca Jasón Medina'nın intihar etmesi bir seneyi buldu, oysa ondan sonraki katiller hemen intihar etti. Quiralte'nin dört ay sonra intihar etmesinin tek sebebi benim doğum izninden dönmemi beklemesiydi. Göster ona, Iriarte," dedi.

Dedektif kolunun altında taşıdığı klasörü açtı ve herkesin görebileceği şekilde iki eliyle tuttu.

"Bütün katiller eşlerini öldürdükten sonra intihar etti, Bilbao'daki bu adam gibi olay yerinde, imzayı gördünüz mü?" dedi, fotoğrafı işaret ederek. "Burgos'taki adam evden çıkıp kendini ağaca astı, işte imza da burada. Logroño'daki adam hücresinde intihar etti, işte imza. Quiralte, Lucía Aguirre'nin cesedinin nerede olduğunu bize söyledikten sonra hapishanede, imza da şu..."

"Ve Medina, hapishanede, şu imzayla..." dedi Padua, belgeleri inceleyerek.

"Evet ama bir yıl sonra."

"Belki de karakter itibarıyla korkak bir adamdır."

"Olabilir ama bu tarikata 'tarikat üyeleri' gibi alınmış olsaydı, o da aynısını yapardı. Ayrıca insanın kendi boğazını kesmesi için cidden çok kararlı olması gerekir. Bunu bir korkağın yapabileceğini sanmam."

"Nereye varmaya çalışıyorsunuz? Johana'nın kolu Arri Zahar'da diğerlerinin yanında bulundu–"

"Buna karşı çıkmıyorum. Bütün uzuvların aynı aletle kesildiğinden oldukça eminiz."

"Öyleyse..."

"Bilmiyorum." Bir an tereddütle çevresine baktı. "Medina'yı siz sorguya çektiniz. Sizce yalan mı söylüyordu?"

"Hayır, ben o zavallı herifin doğruyu söylediğine inanıyorum."

Amaia, Medina'nın sürekli nasıl hıçkırarak ağladığını, yüzünden akan gözyaşlarını ve sümüğü düşündü. Çok zavallı görünüyordu. Üvey kızına saldırdığını, onu çıplak elleriyle boğarak öldürdükten sonra ona tecavüz ettiğini itiraf etmişti. Ama ona kızın kolunu neden kestiğini sorduklarında adam şaşırmış ve bu konuda hiçbir şey bilmediğini söylemişti. Kızı ani bir dürtüyle öldürdükten sonra eve ip almaya gitmiş ve ipi kızın boynuna geçirip basında gördüğü *basajaun* cinayetlerine benzetmeye çalışmıştı. Kulübeye geri döndüğünde de Johana'nın kolunun olmadığını görmüştü.

"Sanki etrafta biri varmış gibi geldi demişti, hatırladınız mı?" diye sordu Amaia.

"Birinin onu izlediğini düşünüyordu. Hatta bunun Johana'nın hayaleti olduğunu bile düşünmüştü," dedi Padua, Iriarte'ye bakarak.

"İpi yerleştirdikten sonra eve döndü, karısının işten dönmesini bekledi ve normal davranmaya çalıştı. Kızın kolunu, kimliğini gizlemek için mi kestiğini sorunca çok şaşırmış bir hali vardı ve kolun belki bir hayvan tarafından ısırılarak koparılmış olabileceğini söyledi."

"Herif aptalın tekiydi! Kızın kolunu ancak çok büyük bir hayvan bu şekilde koparabilir."

"Bu hiçbir şeyi değiştirmiyor. Önemli olan neden böyle düşündüğü; kızın üst kolundan kocaman bir parça koparılmıştı, Medina gibi bir salak bile diş izi gördüğünde anlayabilir."

"Doğru, kızın cesedinde diş izleri vardı," dedi Padua.

"İşte, diğer vakalarda diş izlerine rastlanmadı, özellikle de insana ait olanlarda. Ve bir de şu kulübe meselesi var, burası yol

üstü bir yer değil, insanın tesadüfen gelebileceği bir yer değil, gelmek için kulübenin nerede olduğunu bilmek lazım; şu avcılar, çobanlar, cesedi bulan çocuklar ve bu bölgede yaşayanlar gibi."

"Evet, Medina'nın bu kulübeyi biliyor olmasının sebebi buralarda bir süre çobanlık yapmış olması."

"Ayrıca bu olay geçen sene şubat ayında oldu, o zaman da en az bu seneki kadar yağmur yağmıştı."

"Bu yıl o kadar yağmur yağdı ki sanırım bütün rekorlar kırılacak. Patikalar çamur oldu. Sadece bu kulübeyi bilen birinin yolu buraya düşmüştür."

"O halde, ya *tarttalo* Medina'ya tesadüfen rastladı ya da onu takip edip izliyordu. Benim oyum ikincisine."

"O sırada tanışmışlar mıydı sizce?"

"Ben *tarttalo*'nun Medina'yı tanıdığını düşünüyorum. Sadece onu kontrol edecek gücü ne zaman elde ettiğini bilmiyorum. Bu adam çetin ceviz olmalı çünkü profile hiç uymuyor."

Iriarte sözü aldı. "Sizce ilk onunla tanışmış olsa da Medina onun son müridi olabilir mi?"

Amaia parmağını kaldırdı.

"İşte tutarsızlık da burada," dedi. "Ben Jasón'ın cinayet işlemesine sebep olan şeyin arzu olduğunu düşünüyorum. Olay sırasında kafası karışıktı, hareketleri önceden planlanmamıştı, bunu en çok diğer cinayetlere benzesin diye ip almak için eve dönmüş olmasından anlıyoruz. Johana cinayeti bir fırsat suçuydu. Kızı araba yıkama servisine götürdüğünü söyledi ve yarı yolda ona tecavüz etmeye çalıştı. Onu harekete geçiren şey saf arzuydu; içinde bulunduğu şartları, bunun uygun olup olmadığını veya davranışlarının sonuçlarını düşünecek durumda değildi. Sadece olaydan sonra, aklı başına geldiğinde plan yapmaya başladı, kızı buraya getirdi, eve dönüp ip aldı, sonra kızın annesini daha önce birçok kez olduğu gibi kızın evden kaçtığına ikna etmeye çalıştı. Birkaç gün sonra işi, Johana'nın eşyalarını, parasını ve kimliğini ortadan kaldırmaya kadar vardırdı, kızın eve gelip eşyalarını

aldığını iddia etti. Fevri davranıyordu, önceden planlanmış bir şey yoktu."

"Evet, bu da demek oluyor ki..."

"Eğer içgüdüsel olarak hareket ettiyse, eğer Johana cinayeti önceden planlanmadıysa *tarttalo* kendi ödülünü almaya tam zamanında nasıl gelebildi?" diye sordu Amaia. "Mürit toplayabilmek için bu adamın katillerin kokusunu almakta ve suçlu profili alanında uzman olması gerekir. Ben Medina'yı tanıdığına eminim. Ve adamın fevri olduğunu biliyorsa, doğru zamanda doğru yerde olmayı başarmış olmasının tek bir yolu var..."

"Onu takip etmek," dedi Padua.

"Vadide birine fark ettirmeden peşine düşmek kolay olmasa gerek," dedi Iriarte.

"Ortama karışabilirsen iş değişir," dedi Amaia. "Manzaranın bir parçasıysan başka... ya da veya sen de vadiden biriysen.."

36

Amaia son yirmi beş dakikadır pencerenin kenarında duruyordu. Onu gören herkes gözlerini dikmiş uzağa baktığını düşünürdü ama dışarıda sular seller gibi yağmur yağdığı için görüş mesafesi birkaç metreye düşmüştü, bu yüzden görebildiği tek şey çağlayan gibi yola akan suydu. Giriş kapısının önüne bir araba yanaştı, Amaia sürücünün neden herkes gibi binanın çıkıntılı kısmının altına park etmediğini merak etti. Arabaya yaklaşan üniformalı polis memurundan birkaç saniye sonra Dedektif Yardımcısı Zabalza geldi, şoför kapısını sonuna kadar açıp sinirli olduğu her halinden belli olan el kol hareketleriyle bir kavgaya tutuştu. Sonra kapıyı çarparak kapattı ve binaya geri girdi. Araba birkaç dakika daha olduğu yerde durduktan sonra döndü ve uzaklaşarak gözden kayboldu.

Karakol sessizdi. Zemin kattaki hareketlilik hiç kesilmese de polis memurlarının çoğunun mesaisi bitmişti. Üst katta sadece Amaia vardı, iki kat aşağıdaysa Zabalza ve koridordaki kahve makinesinin uğultusu.

Padua ve Iriarte'yle kulübeye gidip döndükten sonra kendini gitgide artan bir huzursuzluğun içinde bulmuştu çünkü bir şeyleri

gözden kaçırdığından şüpheleniyordu, Johana Márquez'in ölümüyle bağlantısı olan bir şeyi. Ama neyi? Aklına sadece müstehcen şeyler geliyordu.

Johana Márquez, azmettiricinin kompozisyonundaki uyumsuz notaydı ve bunun tek sebebi Medina'nın sapkın ve dürtüsel davranışları değildi. Azmettirici, Medina'yı tanıyor olmalıydı. Amaia onun Medina'yı en başından beri potansiyel bir mürit olarak teşhis ettiğinden emindi. Ama eğer şüphelendiği gibi azmettirici bir profil uzmanıysa, Medina'nın fevri biri olduğunu ve tıpkı bütün seks predatörleri gibi tahrik olduğunda dürtüsel davrandığını ve kendini kontrol etmekten aciz olduğunu hemen anlamış olması gerekirdi.

Peki, bu riske neden girmişti o zaman? Neden onu hemen elememişti? Profil hatalıydı, Medina'nınki öfkeyle değil arzuyla işlenmiş bir günahtı ve kurban olarak seçme olasılığı olan kişi vadi doğumlu bile değildi. Amaia bu uyumsuz notanın çok önemli olduğundan emindi, bu bir tesadüf değildi ve sırf bu sebeple azmettiricinin davranışlarını ve kimliğini açığa çıkaracak anahtar burada gizli olabilirdi. Medina'yı neden seçmişti? Sebebin açgözlülük olduğuna emindi neredeyse. Arzu ettiğimiz nesneyi elde etmek için hissedilen yoğun arzu, arzunun tohumu, bize ait olmayan nesne için hissettiğimiz güçlü istek ve diğer kişiyi arzumuzun nesnesinden mahrum bırakma özlemi, hatta saplantısı. Dante'nin *Araf*'ında yazar der ki: "Kıskançlık, kişinin kendi iyiliğine olan sevgi ve düşkünlüğünün diğer insanları kendi iyiliklerinden mahrum etme arzusuyla temellenen bir saplantıdır." Kıskanç insanların cezası göz kapaklarının dikilmesiydi, böylelikle başka insanların acı çektiğini görme zevkinden mahrum kalacaklardı.

Amaia azmettiricinin Johana'yı tanıdığından, diğer kurbanları tanımadığından emin olduğu kadar emindi. Tatlı küçük Johana'yı görmüştü, onu pusuda bekleyen canavarı görmüştü ve bu yüzden her zamanki yönteminden vazgeçmek zorunda kalmıştı. Onu

arzuluyordu, onun tatlılığını ve kırılganlığını arzuluyordu. Onu Medina gibi her an patlamaya hazır, fevri bir adama yaklaştıran şey bu arzusunu tatmin etmekti. Bu yüzden arzu ettiği şeyi elde edene kadar onu takip etti.

Amaia pencerenin kenarından ayrıldı ve çantasını aldı. Odadan çıkmadan önce tahtanın yanına gitti ve üzerine, "*Tarttalo*, Johana'yı tanıyordu," diye yazdı.

Zabalza'nın odasına yaklaşırken adamı eve yollamaya karar verdi, saat geç olmuştu, listelerdeki bütün isimleri karşılaştırmak her halükârda günler alacaktı. Tam içeri girecekken adamın telefonla konuştuğunu fark etti. Kısık sesli ve tek heceli konuşmalardan bunun ne tür bir sohbet olduğunu hemen anladı. James'le konuşurken kullandığı tatlı sesiyle dalga geçerlerdi. "Beni tatlı dille kandırmaya çalışıyorsun," derdi James, haklıydı da.

Dedektif Yardımcısı Zabalza, sevgililerin özel alanına giren o ses tonunun maskülen versiyonuyla konuşuyordu. Amaia kapının önünden hiç durmadan geçti ve geçerken yan gözle içeri bakınca onu, elinde cep telefonuyla pencerenin önünde konuşurken gördü. Sırtı dönükken bile vücut dili, her daim çok gergin olan bu adamın ne kadar keyifli olduğunu ele veriyordu. Asansörün yanında beklerken Zabalza'nın kahkahasını duydu, o anda ilk defa onu gülerken duyduğunu fark etti.

Giriş kapısının önünde durdu, yağmur gözünü korkutmuştu. Nöbetçi polis ona ciddi bir ifadeyle baktı.

"Nehir yatağı taşacak diyorlar."

"Hiç şaşırmam," diye cevap verdi Amaia, paltosunun kapüşonunu takarak. "Dedektif Yardımcısı Zabalza'yı görmeye gelen kimdi?"

"Kız arkadaşı," dedi memur. "İçeride beklemek istemediği için onu çağırmamı istedi." Omuz silkti.

Amaia yokuştan aşağıya inip köşeyi dönerken kız arkadaşın bir çalılığın arkasına park edilmiş arabasını fark etti. Kafasını

çevirip bakınca gözlerini karakola dikmiş ve telefonla erkek arkadaşıyla konuşmayan genç bir kadın gördü.

Eve gitmeden önce *Juanitaenea*'da durdu, çizmelerini ayağına geçirdi, şemsiyesinin altına sığınarak evin çevresini dolaştı. Kazılmış mezar tümseklerinin son birkaç saattir yağan şiddetli yağmur yüzünden dümdüz olduğunu gördü. Yeni çukur yoktu. Arabaya döndü ve bir süre içinde oturup bahçıvan Esteban'ın düşmanca bakışlarını düşünerek araziye baktı.

Altın Kızların şen kahkahaları halasının evinin dışından bile duyuluyordu.

"Hanımlar, bu ne şamata böyle, komşular cadı toplantısı var diye polisi aramışlar," diyerek girdi içeri.

"Yeğenin bizi tutuklamaya gelmiş, Engrasi!" diyerek kıkır kıkır güldü Josepa.

"E o zaman şu yakışıklı trafik polislerinden birini göndersemiş keşke!"

"Seni terbiyesiz seni!" diyerek kahkahayı bastı Engrasi. "Yolda arabayı durdursunlar diye dönüp durduğunu görmedim sanma sakın. Yaramaz seni!"

Amaia onları seyretti. Kahkaha atarken kıpkırmızı yüzleriyle yaramaz gençlere benziyorlardı. Bu buluşmalar, yüzyıllardır birbirlerinin evlerinde öğleden sonraları toplanıp düğün için pantolon diken ya da torunlarına bebek beşikleri yapan Baztánlı kadınların buluşmalarından pek de farklı değildi. Ya da José Miguel Barandiarán'ın tarif ettiği *etxeko andreak*'lardan; buluşup yemek tarifi değiş tokuşu yapan, fikir alışverişinde bulunan, tespih çeken veya cadılarla ilgili hikâyeler anlatan o ev kadınlarından. Vadide iz bırakmış olan bu hikâyeler evlerine ulaşmak için kilometrelerce yürümek zorunda olan genç kadınların kalplerine korku salardı. Bu toplantılar, Elena ve annesinin katıldıklarından çok da farklı olmamalıydı. Elena'nın *kurban*dan bahsedişini hatırlayınca yüzü bulutlandı.

James kucağında Ibai'la aşağıya indi. Amaia'yı görünce, bebeği tek koluyla tutup diğeriyle karısına sarıldı.

"Selam, tatlım," diye fısıldadı. "Selam, sevgilim!" dedi Amaia, James'in kollarından ayrılmadan Ibai'ı onun kucağından aldı. "Günün nasıldı?"

James cevap vermeden önce karısını öptü. "Bu sabah her şeyi paketlemek ve nakliyecilerle konuşmak için Pamplona'daki stüdyoya gittim. Her şey ayarlandı."

"Ah, harika, tabii ya!"

James'in çalışmalarının ertesi gün Guggenheim'a gönderileceğini unutmuştu.

"Unutmadın değil mi?" dedi James, yaramaz bir çocuk gibi.

"Elbette, hayır. Halacığım, yarın Ibai'a sen bakabilir misin yoksa onu da yanımıza alalım mı?"

"Öyle bir şey yapmak yok, bana bırakırsınız. Ablan Ernesto'yla konuşmuş, fırınla o ilgilenecek ve ablan bana yardıma gelecek. Siz ikiniz Bilbao'ya gidip keyfinize bakın."

Amaia kafasında, ertesi gün her şeyi organize etmiş olarak bırakabilmek için yapması gereken telefon konuşmalarının bir listesini yaptı. Soruşturma düzgün bir şekilde ilerliyordu, bir gün gitmese sorun çıkacağını sanmıyordu. Saatine baktı, sonra Ibai'ı yüz hizasına kadar kaldırdı, oğlan kıkırdadı.

"Banyo vakti, *ttikitto*."

37

Nuría'nın üzerinde mavi bir elbise ve aynı renk bir mont vardı. Yün beresinin yerine kısacık saçlarını bandana gibi kaplayan geniş bir saç bandı takmıştı. Makyaj yapmamıştı ama Jonan kadının tırnaklarında siyah oje olduğunu fark etti. Daha patikaya adımlarını atar atmaz kadın onlara kapıyı açmıştı. Yüzünde mahcup bir gülümsemeyle onları oturma odasına davet etti. Montes'le ikisi kadının kahve teklifini kabul ettiler. Dedektif Montes daha sonra kadına neler olduğunu, bir şeyler hatırlayıp hatırlamadığını sordu. Kadın aynı hikâyeyi tekrar anlattı, sadece bu kez ilk anlatışında eksik olan bir hararetle anlatıyordu. Olayı nesnel bir gözle anlattı, sanki başka birinin, başka bir kadının başına gelmiş gibi. Jonan bunun bir ölçüde doğru olduğunu düşündü. Montes kadına Antonio Garrido'nun o bölgeyi ne kadar iyi bildiğiyle ilgili sorular sorarken Jonan kapıdaki deliğin üzerine gösterişli bir çiçek resminin asılmış olduğunu fark etti. Resim yanlardaki kurşun kalıntılarını tam olarak kapatmadığı için ortaya tuhaf bir görüntü çıkmıştı. Pencerenin kenarına yepyeni, çift namlulu bir tüfek konmuştu.

"Bu silahın kapalı bir yerde durması gerekir," dedi Montes kadına, çıkarlarken.

"Siz geldiğinizde tam kaldırıyordum."

"Buna eminim..." diye cevap verdi Montes.

Evden çıktıklarında bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu.

"Ne düşünüyorsun?" diye sordu Jonan, bahçe kapısına vardıklarında.

"Bu Garrido denilen herif kendine karısının peşine düşmekten daha iyi bir iş bulsa keşke çünkü bir sonraki sefer kadın onu kesin öldürür... böylece dünya üzerinden bir pislik daha eksilmiş olur."

Jonan da ona katılıyordu. Kadının davranışlarındaki ve kıyafetlerindeki değişikliği görmüştü. Oturma odasının perdeleri açıktı, kadın eve gelen birini anında görebiliyordu. Mobilyaları kenara çekmiş, yanına kahve makinesini, biraz bisküvi ve bir de tüfeği almıştı. Dışarıyı gözetleyebilmek için kanepede uyuyordu kesin. Üzerinden dökülen eşofmanların yerine bir elbise giymişti ve parlak bir bandanayla süslediği kısa saçlarını göstermekten artık çekinmiyordu. Kurşun izlerini kapatmış ve tırnaklarını boyamıştı. Bir tetikçiye dönüşmüştü.

Etxaide, onu yağmurdan zar zor koruyan şemsiyeyi sıkıca tutarak başını sağa sola salladı. Şemsiyenin kumaşı sırılsıklamdı, sapından eline sular damlıyor ve yüzlerine ince bir serpinti geliyordu. İki adam suyu tahliye etmeye yetmeyen olukların olduğu, su basmış sokaklarda yürüyorlardı. Kaldırımlara yağan yağmur suyunun gücü suların yukarı doğru sıçramasına sebep oluyordu, henüz bunun için geliştirilmiş bir şemsiye yoktu.

Pedro Axular'da yürürken içgüdüsel olarak nehir yatağının kenarındaki parmaklıklara doğru çekildiler. Su, yolla aynı seviyeye ulaşmıştı.

"Hava durumu haklı çıktı. Bu şekilde yağmaya devam ederse, nehir yatağı taşacak."

"Bunun için yapabilecekleri bir şey yok mu?"

"Hazırlıklı olmak," dedi Jonan omuz silkerek.

"Bütün kasabayı sel mi basacak yani?"

"Hayır. Dedektif Salazar'ın halasının yaşadığı yer mesela, orayı asla sel basmıyor. Burada nehir dönüyor. Ayrıca Txokoto bendinin de bir işe yaradığı yok."

"Ama bir amacı olmalı sonuçta, öyle değil mi?"

"Artık değil. Birçok baraj gibi bu da elektrik üretmek için inşa edilmiş. Elizondo'daki en eski yapılardan biri, Calle Jaime Urrutia'nın sonundaki kemerlerin karşısındaki eski değirmen. On dokuzuncu yüzyılda yeniden inşa edilmiş ve yirminci yüzyılın ortalarında bir elektrik santraline dönüştürülmüş. Eğer dikkatli bakarsan, bendin diğer tarafındaki balık savağını görürsün. Nehir daha kolay aksın diye onu kaldırmak istemişlerdi ama bölge sakinleri bunun lafını bile ettirmiyorlar."

"Peki neden?"

"Çünkü artık buna alışmışlar, her gün görmeye ve çıkardığı sese. Ayrıca turistler köprüde fotoğraf çektirmeyi çok seviyor."

"Ama madem bu kadar çok soruna neden oluyor..."

"O kadar da değil. Nehir yılda bir taşıyor, o da en fazla. Bazen yıllarca taşmadığı oluyor, döne döne akıp gidiyor."

Montes yavaş yavaş yükselen sulara baktı.

"Elizondo halkı inatçı," dedi Jonan, Calle Jaime Urrutia'ya dönerlerken. "Yıllar önce çok korkunç bir sel felaketi yaşanmıştı. Bu su bendi burada olmasaydı her şey çok farklı olabilirdi. Bak," dedi, eski Serora evini göstererek, "sular bu levhanın olduğu yere kadar gelmişti. Burası papazın hizmetkârlarının yaşadığı yerdi. Eski kilise tam şuradaydı," dedi, elini kaydırarak meydanı gösterdi. Artık geriye sadece meydandaki fıskiye kalmıştı. "Akıntı her şeyi beraberinde alıp götürdü."

"Ve buna rağmen su bendi yıkılsın istemiyorlar, öyle mi?"

"O olay sırasında, nehrin taşmasının sebebi nehrin üst kısmının kayalar ve nehre düşen ağaçlar yüzünden tıkanmış olmasıydı. Tıkanıklık açılınca nehir öyle bir güçle aktı ki yoluna çıkan her şeyi yıkıp geçti. Ben sorunun nehirdeki su bendi olduğuna eminim, bu noktanın taşması çok mantıklı."

Montes dükkân sahiplerinin sele karşı hazırlık yapmış olduklarını fark etti. Herkes kapılarını kerestelerle, köpük kauçukla kapatmıştı, hatta bazıları kum torbalarını yığmıştı dükkânının önüne. Dükkânların birçoğu kapalıydı ama nehre bakan evlerin çoğunda hiçbir önlem alınmamıştı.

"Yazık, kimse bu evlerin ne olacağını umursamıyor," dedi.

"Bunlardan bazıları boş, ama evet, çok yazık çünkü bunlar tarihi yerler. Şuradaki mesela," dedi Jonan, çok eski görünümlü bir binayı işaret ederek. "Adı *Hospitalenea*. Yüzyıllar boyunca Santiago de Compostela'ya giden hacılar Pireneler'i geçtikten sonra buraya sığınırlarmış. Zor bir yolculuk olduğu için yorgun argın varırlarmış buraya. Birçoğu bu yolculuktan sağ çıkmazmış."

Montes daha iyi bakabilmek için başını kaldırdı. Kapalı kepenklerin gri renginden ahşabın çok çok eski olduğu anlaşılıyordu ve en üst kattaki demir balkon üç destekle duvara tutturulmuş gibi görünüyordu. İlk katın balkonunun üzerindeki yazıyı Montes şiddetli yağan yağmur yüzünden okuyamıyordu.

"Ne yazıyor şurada?"

"Evin satın alınıp restore edildiği tarih: 1811, galiba."

Yürümeye devam ettiler, sonra Montes durdu ve şemsiyeyi Jonan'a verdi.

"Burada bekle," dedi, geri dönerek.

Jonan, elinde sıkıca tuttuğu şemsiyeyle yolun ortasında durup Montes'in hızlı adımlarla geriye doğru yürüyüp nehrin döndüğü yerde, Arizkunenea Sarayı'nın arkasında gözden kayboluşunu seyretti.

Montes durup nehri seyrettikleri yere geri döndü. Yağmur nehrin aynaya benzeyen yüzeyini dalgalandırmıştı ve nehrin üzerine yansıyan ışıklar hareketli noktalara dönüşmüştü adeta. Montes parmaklıkları iki eliyle sıkıca tuttu ve nehre bakan evleri fısıltıyı andıran bir sesle saydı. Gözlerini kısıp bakarak bir kez daha saydı. Sağanak halinde boşanan yağmur üstünü başını ve tabii saçını sırılsıklam etmişti, ayrıca gözlerine giriyordu. Montes

ellerini gözlerine siper etti, evleri bir kez daha saydı ve o şeyi görene kadar bekledi.

Dans eden bir mum alevine benzeyen göz kamaştırıcı bir ışıltının ardından şekilsiz bir gölgenin kepenkleri olmayan pencereden geçtiğini gördü, sonra pencere karardı. Montes bir anda ayakkabıların su içinde kaldığını fark etti. Başını öne eğince nehrin duvarı aştığını, suyun küçük bir dalga gibi sokağa doğru taştığını gördü. Koşmaya başladı, Arizkunenea Sarayı'nın köşesini döndükten sonra Jonan'a doğru koşarken binaları tekrar saydı ve silahını çıkardı.

Bir anda telaşlanan Jonan boş sokağın iki tarafına baktı.

"Ne yapıyorsun?"

Montes onun yanına geldi ve onu terk edilmiş binanın kapısına doğru sürüklerken nefes nefese anlattı.

"O burada. Bu yerin adı neydi demiştin?"

"*Hospitalenea*," dedi Jonan, Montes'in neden bahsettiğini anlayınca başını aşağı yukarı salladı.

"Silahın var mı?"

"Elbette," dedi Jonan, şemsiyeyi bir kenara fırlattı ve Glock'uyla beraber bir de fener çıkardı.

"Ben siz arkeologların yanlarında bir kazma ve fırça taşıdıklarını sanırdım," dedi Montes, sırıtarak.

"Destek çağırıyorum."

Montes elini Jonan'ın omzuna koydu.

"Bunun için zaman yok, Jonan. Eğer bizi seyrediyorsa ki mutlaka seyrediyordur, evin karşısında durduğumuzu görmüş olmalı. Sanırım elinde bir mum vardı ve beni görünce hemen söndürdü. Yardım gelmesini beklersek, onu bulduğumuzda ölmüş olur ve bizim onu sorgulamamız gerekiyor. Üst katta, soldan birinci kapı."

Montes paslı kapı kolunu tutup çevirdi.

"Kilitli," diye fısıldadı. "Üç deyince. Bir. İki..." Rutubetten şişmiş ahşap kapıya omuz attı. Kapı yirmi santim kadar açıldıktan

sonra takıldı. Montes kolunu açıklıktan içeri soktu ve sertçe iterek kapıyı açmayı başardı. Etxaide onu takip etti. Merdivenlerden yukarı doğra koşarken ayaklarının altında inleyen ahşabı hissettiler. Merdiven boşluğundan gürültülü bir çatırtıyla inen bir insan vücuduyla beraber tırabzan deprem olmuş gibi sallandı. El fenerlerini aşağıya doğrulttular.

"Orospu çocuğu!" diye haykırdı Montes, geri dönerek. "Kendini astı."

Montes alt kata ulaştığında adamı bacaklarından tuttu ve ipin boynuna uyguladığı baskıyı azaltmak için adamı havaya kaldırdı.

"Yukarı çıkıp ipi kes!" diye bağırdı Etxaide'ye. "İpi kes!"

Jonan merdivenlerden uçarcasına çıktı ve el fenerini sağa sola gezdirerek ipin bağlandığı kırık tırabzanı buldu, duydukları sesin kaynağı burasıydı. İp adamın boynunu kıramayacak veya soluk borusunu zedeleyemeyecek kadar kalındı ama soluk almasını engellemiş olması mümkündü. Jonan tabancasını beline soktu ve huzursuz bakışlarını arama fırsatı bulamadıkları karanlık odalarda gezdirdi. Montes artık avazı çıktığı kadar bağırmaya başlamıştı. Jonan parmaklarını tırabzanla düğümün arasına sokmaya çalıştı ama ucundaki ağırlık ipi iyice germişti. Çevresine bakındı, ipi kesecek bir şeyler ararken Montes tekrar haykırdı:

"Kes şunu, kes şunu artık, lanet olsun!"

Jonan tabancasını çıkardı, ipe nişan aldı ve ateş etti. İp yılan gibi kıvrılarak havaya sıçradı ve gevşek bir şekilde merdiven boşluğuna düştü. Koşarak aşağıya indi ve Montes'i adamın üzerine doğru çömelmiş halde, boynundaki ipi çözmeye çalışırken buldu. Montes zafer kazanmış gibi havaya sıçradı.

"Herif ölmemiş." Sanki bunu doğrulamak ister gibi adam öksürdü, tiz ve rahatsız edici bir sesle inledi.

"Yukarıda onca saat ne yaptın? Bu iş neden bu kadar uzun sürdü?" dedi Montes, ellerini açıp yüzünde tiksinti dolu bir ifadeyle kıyafetlerini göstererek. "Sen telefon et, herif her yerime işedi."

Tam yemeğe oturmak üzerelerken telefon çaldı.

"Garrido'yu bulduk. Eski hacı hastanesinde saklanıyormuş. Biz içeri girdiğimizde kendini asmaya çalıştı. Montes'in sayesinde hâlâ hayatta ama şimdilik. Ambulans çağırdık."

Amaia'nın gözünün önüne hastane yatağında her tarafından tüpler çıkan ve felç olmuş gibi yatan Freddy'nin görüntüsü geldi.

"Hemen geliyorum. Eğer ambulans benden önce gelirse, sakın herifi gözünüzün önünden ayırmayın ve kimsenin yanına yaklaşmasına veya onunla konuşmasına izin vermeyin," dedi ve telefonu kapattı.

Pamplona'daki Virgen del Camino Hastanesi'nin acili, muhtemelen şiddetli yağmur sebebiyle normalden daha boştu. Bekleme salonunda taş çatlasa beş altı kişi vardı, çoğu insan yağmur dinene kadar beklemeye karar vermişti anlaşılan.

Resepsiyonda Iriarte'yle beraber rozetlerini gösterdiler.

"Antonio Garrido, Baztán'dan ambulansla getirildi."

"Üçüncü koğuş. Şu anda yanında doktorlar var. Bekleme salonunda oturabilirsiniz."

Amaia kadını duymazdan geldi ve koridorun yolunu tuttu. Üçüncü koğuşa gelmeden Jonan yanlarına geldi.

"Endişelenmeyin, Montes yanında."

"Durumu nasıl?"

"Bilinci açık, nefes alıp veriyor, boynunda sürtünmeden kaynaklanan pis bir yanık izi var ve konuşamıyor. Soluk borusu zedelenmiş olmalı ama yaşayacak. Bacaklarını oynatabiliyor, Montes onu tutmaya çalışırken ve sonra yere düştüğünde debeleniyordu."

"İçeride ne yapıyorlar?"

"Geldiğimizde boğazının röntgenini çektiler, şu anda da doktorlar muayene ediyor."

Kapılar sonuna kadar açıldı, içeriden biri kadın biri erkek iki doktor çıktı, peşlerinden de bir hemşire.

"Şu anda burada olmamalısınız," dedi kadın onları görünce.

"Navarra polisi," diye cevap verdi Amaia. "Biz tutuklu Antonio Garrido'yu kontrol etmek için buradayız. Durumu nasıl?"

Doktorlar Amaia'nın yanına gelip durdular.

"Meslektaşınız sayesinde neyse ki hayatta. İpteki basıncı azaltmamış olsaydı adam boğularak ölürdü. Neyse ki çok yüksekten atlamamış, tırabzan hemen kırılmış ve anladığım kadarıyla kalın bir ip kullandığı için omurgasına bir şey olmamış. Ama soluk borusu kötü durumda."

"Konuşabiliyor mu?"

"Zar zor ama kendi isteğiyle taburcu olup olamayacağını sordu..."

"Taburcu edilmek mi istedi?"

"Hemşire şu anda imzalaması için gerekli belgeleri hazırlıyor," dedi doktor özür diler gibi. "Bakın, biz ciddi bir şekilde yaralandığını söyleyerek onu uyardık. Ona da söyledim, şu anda kendini iyi hissetse de önümüzdeki birkaç saat içinde durumu kötüleşebilir. Biraz daha sakinleştirici ilaç istedi ama yine de kendi isteğiyle taburcu olmak konusunda ısrar ediyor. Ona boyunluk taktım, kulağından kalan kısma pansuman yaptık. Biz onun ameliyat olması gerektiğini düşünüyoruz ama o bunu kesinlikle istemediğini söylüyor. Bu yüzden belgeleri imzalar imzalamaz onu size teslim edebiliriz."

Amaia şaşkın bir halde Iriarte'ye baktı. "Bu herif ne yapmaya çalışıyor?"

"Hiçbir fikrim yok."

"Ben Markina'yı arayacağım, sonra da Garrido'yu emniyete götürürüz."

Pamplona Karakolu'ndaki sorgu odası Elizondo'dakinin birebir aynısıydı: duvarda çift taraflı ayna, bir masa, dört sandalye ve tavanda bir kamera. Kapıda üniformalı bir polis vardı.

Çift taraflı aynadan Garrido'yu gözlüyorlardı. Adamın gözlerinin çevresinde kırmızı izler vardı ve boyunluğun baskısı yüzünden yüzü kıpkırmızıydı. Kulağında ve kafasının saçsız kısmında kalın bir sargı vardı, yüzündeki barut lekelerinin üstüne yağlı bir merhem sürmüşlerdi. Bunların dışında adam sakin görünüyordu. Masaya bakarak elindeki su şişesi ve hastanede ona verdikleri efervesan tabletlerle oynuyordu. Acı çekiyorsa veya rahat değilse bile bunu hiç çaktırmıyordu. Sabırlı bir şekilde bekleyen bir insan izlenimi veriyordu, sanki ne yaparsa yapsın zamanın daha hızlı geçmesini sağlayamayacağını biliyormuş gibi bir hali vardı.

Montes ve Iriarte sorgu odasına girdi. Iriarte, Garrido'nun karşısına geçti ve gözlerini adama dikti. Bu arada Montes ayakta durmaya devam etti. Garrido, çevresinde en ufak bir değişiklik olmamış gibi davranıyordu.

"Antonio Garrido, doğru mu?" diye sordu Iriarte.

Adam ona baktı. "Saat kaç?"

"Antonio Garrido, sen misin?"

"Benim, sen de bunu biliyorsun," dedi kısık bir sesle. "Saat kaç?"

"Saati neden merak ediyorsun?"

"İlaçlarımı içeceğim."

"Saat sabahın altısı."

Garrido sırıtınca yüzü daha da kırmızı oldu.

"Zamanınızı boşuna harcıyorsunuz."

"Gerçekten mi? Nedenmiş?"

"Çünkü yıldız polis dışında hiç kimseyle konuşmayacağım," dedi adam kıkırdayarak.

Camın diğer tarafında duran Amaia, Jonan'a bakarak içini çekti. İçinden bir his benzer bir anı Quiralte'nin sorgusu sırasında da yaşamış olduğunu söylüyor ve her saniye güçleniyordu. Belli ki ikisine de aynı talimatlar verilmişti.

"Neden bahsettiğini bilmiyorum," diye cevap verdi Iriarte.

"Ondan bahsediyorum," dedi adam, kesik parmağıyla aynalı camın arka tarafını göstererek.

"Dedektif Salazar'la konuşmayı kabul ediyor musun?"

"Evet ama şimdi değil, daha değil."

"Ne zaman?"

"Daha sonra ama sadece onunla, yıldız polisle." Yine aynı aptal sırıtış belirdi yüzünde.

Montes araya girdi:

"Peki ya ben şimdi bütün dişlerini dökersem, o zaman nasıl güleceksin acaba."

"Bunu yapamazsın, sen benim koruyucu meleğimsin! Hayatımı sana borçluyum, bu da demek oluyor ki ben senin sorumluluğundayım, bunu biliyor muydun? Bazı kültürlere göre hayatın boyunca beni kollaman gerekir."

Montes gülümsedi.

"Yani, ben ölmene engel oldum diye şimdi sen benim sorumluluğumda mı oluyorsun? Peki, görevini tamamlamadan intihara teşebbüs edecek kadar aptal mısın sen? Efendin hizmetlerinden pek memnun olmasa gerek."

Garrido'nun tüm kaslarının kasıldığı gömleğinin altından belli oluyordu.

"Ben ona çok iyi hizmet ettim," diye fısıldadı.

"Ah, doğru, nasıl unuttum. Geceleri kiliselere saldırmak için zavallı bir çocuğu kullandın." Garrido aynaya bakıyordu, Amaia bunun nedenini biliyordu. "Zavallı, şiddete maruz kalan bir çocuğu kullandın, hiç utanmadın mı?"

"İnan bana, o da çok eğlendi. Zaten yapıp yapacağı bu kadar. Yapması gerekeni yapacak cesaret yok onda."

"Sence asıl yapması gereken ne peki?"

"Babasını öldürmek."

Amaia cep telefonunu çıkarıp tuşlara bastı.

"Zabalza, hemen devriye arabasına atlayıp Zaldúa'nın evine git ve oğlanı getir. Garrido biraz önce onun, babasını öldüremeyecek kadar ödlek olduğunu açıkladı. Umarım doğru söylüyordur."

"Teşekkürler," dedi Zabalza.

Amaia adamın cevabına önce şaşırdı ama sonra onun tuhaf bir insan olduğuna karar verdi.

Montes devam ediyordu: "Şimdi anladım: Korkmuş çocuklar, savunmasız kadınlar, gerçek bir kahramansın. Ya da en azından öyleymişsin. Aslına bakarsan bir çuval inciri berbat ettin. Oğlanı korkutamadın, çocuk seni hemen ispiyonladı. Karına gelince, en büyük başarısızlığın da bu, bunu anlamak için karının, yüzünü ne hale getirdiğine baksak yeter."

"Kapa çeneni," diye mırıldandı Garrido.

Montes gülümsedi ve adamın sandalyesinin arkasına geçti.

"Onu gördüm, biliyorsun değil mi? Biraz sıska ama çok güzel bir kadın. Kaç kilo? Kırk beş mi? Belki de daha azdır ama o sıska kız kulağını uçurmuş, eğer izin verseydik taşaklarını da uçuracaktı. Anladığım kadarıyla sen kaşınmışsın."

Garrido'nun boğazından hırıltılı bir homurtu yükseldi. Amaia onun Montes'e saldıracağını düşündü ama bunun yerine Garrido sandalyesinde, büyü yapar gibi mırıldanarak ileri geri sallanmaya başladı. Bu hareketi onlarca kez tekrarladıktan sonra durdu. Durduğunda yüzünde bir gülümseme vardı.

"Daha sonra konuşacağım."

Montes, Iriarte'ye baktı ve odadan çıktılar. Kapı kapanmadan önce Garrido "Dedektif," diye seslendi.

Montes dönüp adama baktı.

"Üzerine işediğim için özür dilerim," dedi, gülerek.

Montes tam içeri dalacakken Iriarte onu iterek dışarı çıkardı.

Montes içeri girdiğinde herkes gülmemek için kendini tutmaya çalışıyordu.

"Karısını kullanarak onu kışkırtmayı başardın," dedi Jonan.

"Elbette, bir erkek için bir kadın tarafından dövülmekten daha korkunç ne olabilir?"

Amaia gülümsedi, aynısı onun için de geçerliydi halbuki.

"Ama bu yeterli olmadı," dedi Montes kederli bir sesle.

"Neyi bekliyor sizce? Sizinle konuşacak mı acaba?"

"Bilmem ama zaman kazanmaya çalıştığı çok açık. Bence kendini öldürmeye çalıştı çünkü yakalandığında yapması gereken şey buydu ama artık görevi değişti bence. Dediği gibi, kilise saldırılarında efendisine iyi hizmet etti ama sanırım şimdi sıra B planında. Eğer *tarttalo* onun yakalanmasına izin verdiyse, kesinlikle onunla işi daha bitmemiş demektir."

"Onu tekrar sorguya çekmeyi deneyebiliriz," dedi Iriarte. "Bir an için, neredeyse kontrolünü kaybedecekti," dedi Montes'e.

"Evet ama içeride yaptığı şey neydi öyle, kendi kendine ne mırıldanıyordu?" diye sordu Amaia.

"Ben ne dediğini duydum," dedi Iriarte. "'Kadının bir önemi yok,' diyordu."

"Biraz dışarı çıkabilir miyiz, patron?" dedi Montes ve kadını bir köşeye çekti. "Bu, öfke kontrol tekniklerinden biri; terapide öğretiyorlar. Bunu şiddete meyilli mahkûmlara da öğretiyorlar. Ama işin aslı şu; bunun işe yaraması için insanın kendini yüzde yüz vermesi gerekiyor, yoksa sadece dışarıdan bakınca kendini kontrol ediyormuşsun, normalmişsin gibi görünüyorsun ama için yine aynı kalıyor. İnsanın içinde biriken bütün o öfkenin bir şekilde dışarı çıkması gerekiyor, olay bu kadar basit aslında. Ben her şeye rağmen terapiye gittim ama yemin ederim kendimi daha kötü hissetmekten başka bir işe yaramadı. Altı seanstan sonra bile sizi öldürebilirmişim gibi hissediyordum."

Amaia ona baktı, bu kadar açık sözlü olmasına şaşırmıştı. "Ya da ben seni..."

"O da var," dedi Montes, "ama işin aslı şu, ben... birçok şeye karşı öfke duyuyordum ama her şeyden çok size karşı. Ve tecrübelerime göre o öfke kontrol terapilerinde, öfkeli değilmişsin gibi davranmanın yollarını öğretmekten başka bir şey yapmıyorlar."

38

Yağmurun şiddeti son birkaç saatte azalmış, Pamplona'da gürültülü ve karmaşık bir sabah başlamıştı. Trafik yüzünden yollar tıkanmıştı, yayalar şemsiyelerinin altında hızla oradan oraya koşturuyordu. Bu şemsiyeler arada sırada, yeşil taş şehrin kendine has bir amblemine dönüşmüş olan ve karakolu çepeçevre saran uzun ağaçların dallarının arasında gözden kayboluyordu. Amaia, sabahları kahve ve tıraş losyonu kokan karakolun penceresinden bakarken Calle Mercaderes'teki evini özlediğini fark etti. Bu özlem aklına James'i getirince cep telefonunu çıkardı.

"Selam, Amaia, günaydın. Ben de tam seni arayacaktım–"

"Özür dilerim, James, dün gece çok zor geçti."

"Ama yine de geleceksin, değil mi?"

Amaia cevap vermeden önce kederli bir şekilde içini çekti.

"James seninle gelmem imkânsız. Arizkun'daki saldırıları yapan adamı dün tutukladık ve bu adam bu hafta Elizondo'da, yakın geçmişte iki yıl boyunca evinde hapsettiği karısını öldürmeye teşebbüs etti. *Juanitaenea*'daki mezarları kazan da o büyük ihtimalle. İfadesini alacağız ve benim de orada olmam gerekiyor... Anlıyor musun?"

James'in cevap vermesi birkaç saniye sürdü.

"Anlıyorum Amaia, sadece... Bunun benim için ne kadar önemli olduğunu biliyorsun. Çok uzun zamandır bunu bekliyorduk. Benim yanımda olursun sanmıştım."

"Ah, James, sevgilim, çok özür dilerim. Sen git ve sergiyi hazırla. Ben buradaki işimi bitirir bitirmez geleceğim."

Kendini bir hain gibi hissediyordu. Guggenheim'da sergi yapmak bir sanatçının hayatında gelebileceği en üst nokta olmalıydı ve bunu hazırlamak James'in yaşayabileceği en heyecanlı olaylardan biriydi; heykelleri yerleştirmek, ışığı ayarlamak, eseri her açıdan dikkatle inceleyerek, istediği şekilde ışık alacağı pozisyona getirene kadar iki eliyle tutarak yerini ayarlamak. Hareketlerindeki bedensel ve erotik enerji, bu hareketleri yaptığı sıradaki bakışlarının yoğunluğuyla kat kat artıyordu.

"Ibai nasıl?"

"Bir saat önce uyandı. Halan şimdi mama veriyor. Göz kapakları kapanmaya başladı bile?"

"Peki Elizondo nasıl?"

"Ben daha dışarı çıkmadım ama ablan Calle Jaime Urrutia'da ve meydanda suyun birkaç santimetre yüksekliğe ulaştığını görmüş. Yağmur hızını düşürdü ama duracakmış gibi görünmüyor. Bu şekilde devam etse en azından işler çığırından çıkmaz."

"James, çok üzgünüm. Seninle gelebilmek için her şeyimi verirdim."

Uzun bir sessizlik daha oldu.

"Endişelenme, seni anlıyorum. Sonra konuşuruz."

James telefonu kapattıktan sonra Amaia telefona bakakaldı ve onun sesini ne kadar özlediğini düşündü, keşke daha fazla şey söyleyebilseydi ona. Bugünü o kadar uzun zamandır iple çekiyorlardı ki, özellikle de, arada sırada dışarıda yedikleri akşam yemekleri dışında, Ibai doğduğundan beri ilk kez yalnız kalmış olacaklardı. Ona kendini nasıl affettirecekti? Kendine kendini nasıl affettirecekti?

Elindeki telefon titreşerek gelen kutusunda yeni e-postalar olduğunu haber verdi. Doktor Franz, Sarasola'ya yeni suçlamalar yağdırıp duruyordu. Daha önceki suçlamalarını tekrar ediyordu ve bu sefer tuhaf bir şekilde bunlar hem daha olası hem de çok daha çaresiz geliyordu kulağa. Amaia adamın telefon numarasını bulup çevirdi.

Doktor Franz, Amaia'nın aradığını görünce başta çok şaşırdı. Hatta bu ilk şaşkınlık bir süre devam etti, muhtemelen kafasında Amaia'nın onu ciddiye alıp almadığını değerlendiriyordu. En sonunda kadının onu nihayet ciddiye aldığına karar verdi, yoksa onu araması için hiçbir sebep yoktu.

"En sonunda beni dinlemeye karar vermenize çok sevindim. Sarasola manipülasyon yapıyor, bu kadar tanınmış olmasının sebebi de bu. Sizin gibi rasyonel bir kadının, bir Vatikan üfürükçüsünün mistik saçmalıklarından bu kadar etkilenmesini beklemezdim."

Amaia adamın iltifatını takdir etti, sonuçta iki adam da taktiksel olarak birbirlerinden çok da farklı değillerdi.

"Bütün bunların arkasında Sarasola'nın olduğundan en ufak bir şüphem bile yok. Düşünsenize: annenizin hayalet ziyaretçisi, karyolanın demirine saklanmış ilaçlar, sonradan tam zamanında ortaya çıkıp bir kahraman gibi onu alıp kaçırması. Bunun başka bir mantıklı açıklaması olamaz. Beni kandırması mümkün değil. Ben sadece bunu neden yaptığını anlayamıyorum. Tamam, tıbbi açıdan Rosario vakasının çok ilgi çekici olduğunu kabul ediyorum ama yine de tehlikeli bir hastaya silah vermesi için geçerli bir sebep değil bu. Üstelik alarm sistemi olmasaydı anneniz o hemşireyi öldürebilirdi. Diğer olası tek açıklama da Sarasola'nın akli dengesinin bozuk olması ya da ün kazanmak için her yolu mübah görüyor ve mantıklı düşünemiyor, bu zalimliği yapmasının sebebi belki de bu."

Amaia sabrının taşmaması için elinden geleni yaptı.

"Doktor Franz, Sarasola ve hastaneniz arasında bir bağlantı yok. Onu siz de iyi tanıyorsunuz, fark edilmeden içeriye girmesinin bir yolu yok. Ve doğrusunu söylemem gerekirse ben bu anlattıklarınızın çok uzak bir ihtimal olduğunu düşünüyorum."

"Size katılmıyorum. Bütün her şeyin arkasında onun olduğuna eminim. Ayrıca bu işin peşini bırakmaya da niyetim yok."

"Doktor Franz, size bu işe karışmamanızı tavsiye ediyorum. Şu anki durumda sizden başka Sarasola'ya karşı suçlamalarda bulunan kimse yok. Tehditler savurduğunuz için başınızın derde girmesini istemem. Bu işi bize bırakın, söz veriyorum söylediklerinizi araştıracağız."

"Gerçekten mi?" Hiç inanmış gibi görünmüyordu. "Bunları bir psikiyatristten duymak size ne kadar tuhaf gelirse gelsin, şunu unutmayın, o adam şeytanın ta kendisi."

Amaia aynanın arkasındaki odaya girdi ve Garrido'yu inceledi. Yaralarına rağmen adam hiçbir şekilde bitkin görünmüyordu. Rahat bir şekilde sandalyesine yaslanmış, tırnağıyla su şişesinin etiketini çıkararak eğleniyordu. Üniformalı bir polis memuru ona ilk kattaki otomatik makineden olduğu çok belli olan karton bardakta kahve ve streç filme sarılı bir çörek getirdi. Garrido yutmadan önce en ufak parçayı bile iyice çiğniyordu. Canı çok yanıyor olmalıydı ama hiç şikâyet etmiyordu. Acı kültürü, diye düşündü Amaia. Belki de durum, Lasa III'ün inandığından çok daha yaygındı. Garrido'nun nöbetçi polise bir şeyler söylediğini duydu. Amaia hoparlörü açtı ama Garrido tekrar susmuştu. Başını koridora uzattı ve başka bir polis memuruna seslendi.

"Sorgu odasındaki meslektaşının yerine geç."

İlk polis memuru dışarı çıkınca Amaia polise, "Sana ne dedi?" diye sordu.

"Saatin kaç olduğunu sordu ve sonra telefon hakkını kullanmak istedi."

Amaia kahvaltıdan dönen Iriarte ve Montes'e döndü.

"Garrido telefon etmek istemiş."

Iriarte şaşkın görünüyordu. "Avukat istemediğini söylemişti."

"Ve şimdi de telefon etmek istediğini söylüyor. Ellerini kelepçeleyip koridora çıkarın. Sakın gözünüzün önünden ayırmayın."

"Affedersiniz, dedektif," dedi mahkûmun başında bekleyen polis memuru. "Psikiyatristini aramak istiyormuş."

"Psikiyatristini mi?"

"Evet, öyle dedi."

Amaia ofisine geri döndüğünde, yeni gelen bir e-posta telefonunu titretirken bir de arama olduğunu gördü. Arayan Zabalza'ydı.

"Günaydın, patron," dedi adam, son kelime fısıltı halinde çıkmıştı. "Beñat Zaldúa'yı babasının evinden alan sosyal hizmet görevlilerine eşlik ettik. Pamplona'daki kuzenlerinden biriyle görüştüm, onu yanına almak istiyor."

"Güzel."

"Listeleri karşılaştırma işini bitirdim. Tekrar eden birkaç isim var. Listeyi biraz önce size postaladım."

"Güzel. Başka bir şey var mı?"

"Evet, var. Şüphelinin saklandığı hacı hastanesinde bu sabah detaylı bir araştırma yaptık. Bulduğumuz yiyecek artıkları ve erzaka bakarsak birkaç haftadır oradaymış ve daha da kalmayı planlıyormuş gibi görünüyor. Bekliyormuş diye tahmin ediyorum. Ama işin ilginç yanı hastanenin eski ekipmanlarının hepsi üst katta bulundu. Yataklar, lambalar, masalar, içlerinde Doktor San Martín'in analiz ettiği neştere benzer ameliyat aletleri olan dolaplar. Neşter birebir aynı gibi görünüyor gibi geldi bana. Size birkaç fotoğraf göndereceğim."

"Lanet olsun, elbette, bu aletler eski hacı hastanesinden gelmiş olmalı. Garrido Nuría'ya bu yüzden 'onu hastaneye götüreceğini' söyledi, o zaman bir anlam verememiştik. İyi iş çıkardın, Zabalza, bravo. Aletleri karşılaştırması için San Martín'e gönder. Ve... Zabalza, Pamplona'ya gel, sana burada ihtiyacım var."

"Tamam, patron," diye cevap verdi adam.

Amaia gülümsedi. Zabalza ilk kez söylediği şeyi gerçekten kastediyordu sanki.

Amaia telefonu kapattıktan sonra e-postasını açtı. Çakışan isimler listesi tahmin ettiğinden de uzundu. Zihnini iyice zorlayarak listeyi okudu. Bazı isimleri anımsar gibiydi ama bu çok normaldi. O ve ablaları hastane koridorlarında, acil servislerde ve psikiyatristlerin terapi odalarında doktorlarla tanışırken onlarca isim duymuşlardı. Doktor Franz'ın ismi bile birkaç kez karşısına çıkmıştı. Ama Sarasola yoktu. Dikkatini çeken bir isim olup olmadığından emin olmak için listenin tekrar üzerinden geçti. Çoğu Bask veya Navarra ismiydi. Sıra dışı hiçbir şey yoktu. E-postayı kapattı. Garrido'yu ve Montes'in öfke kontrol terapisiyle ilgili söylediklerini düşündü. Padua'nın numarasını arayıp buldu.

"Günaydın, dedektif, ben de tebrik etmek için sizi arayacaktım. Tüm vadi, kilise saldırılarından sorumlu kişiyi tutuklama olayınızı konuşuyor."

"Teşekkürler, Padua ama adam sadece bir kukla. Bu daha başlangıç."

"Size nasıl yardımcı olabilirim?"

"Bir fikir geldi aklıma. Logroño'da kendini öldüren mahkûm hapse girmeden önce terapi görüyor muymuş acaba, çok merak ettim. Düşündüm de sizin oradaki teşkilatla aranız çok iyi... Medina'ya gelince, onun tutuklanmadan önce terapi görmediğini biliyorum ama acaba hapishanedeyken görüştüğü bir psikiyatrist var mıymış?"

"Başka bir şey var mıydı?"

"Şey, hazır bunun peşine düşmüşken Quiralte'yi de sorsanız fena olmaz. O da Medina gibi Pamplona'daydı. Bakalım ne diyecekler."

"Terapi gördüklerine eminim, günümüzde mahkûmiyet süresini azaltmak için mahkûmların çoğu terapiye gidiyor. Her

hapishaneyi ziyaret eden bir psikiyatrist oluyor, hatta bazen yardım kuruluşları gönüllü doktor yolluyor."

Amaia adres defterinde gezinerek birkaç numaraya daha bakıp telefon açtı. María Abásolo'nun teyzesi, yeğeninin kocasının terapi gördüğünü düşünüyordu.

"... Onunla ciddi bir konuşma yapmıştım, o da bana gideceğine söz verdi ama iki seans sonra yarıda bıraktı. Buna terapiye gitmek denir mi bilmiyorum..."

Zuriñe Zabaleta'nın ablası, Amaia konuyu açar açmaz hatırladı.

"Evet, tabii ya, haklısınız, ben unutmuşum. Gerçekten gidip gitmediğini bilmiyorum ama kardeşim boşanmak istediğini söylediğinde kocası terapiste gitmeye söz vermiş. Daha önce neden aklıma gelmedi bilmiyorum. Çünkü sonrasında, gitmediği anlaşıldığı için herhalde," dedi kadın üzüntülü bir sesle.

"Veya belki de gitmiştir..." diye fısıldadı Amaia telefonu kapattıktan sonra.

Padua onu geri aradığında öğlen olmuştu.

"Dedektif, Logroño'dakiler mahkûmun bir psikiyatristle görüştüğünü doğruladılar. Raporunda yazıyormuş ama bir isme rastlamamışlar, sadece 'psikiyatri hizmeti' yazıyormuş ve imza da okunaksızmış. Aklıma hapishaneyi aramak geldi. Aradan biraz zaman geçti ama hatırlıyor olabilirler. Pamplona daha kolay oldu. Hem Medina hem de Quiralte terapi görmüşler, psikiyatristleri Üniversite Hastanesi'nden geliyormuş."

Amaia, Sarasola'nın çalıştığı hastanenin adının geçtiğini duyunca ensesindeki tüylerin diken diken olduğunu hissetti. Doktor Franz o kadar da abartmıyordu belki de.

"Belirli bir isim var mı?"

"Hayır, Navarra Üniversite Hastanesi psikiyatri hizmetleri yazıyor sadece."

Amaia ofisinden çıktı, tekrar gözlem odasına girdi ve birkaç dakika kadar Garrido'yu izledi. Iriarte ve Montes de yanındaydı, hiç kıpırdamadan camın önünde duruyorlardı.

"Bana saati iki kez sordu. Bu herifin bize bir şey söylemek gibi bir niyeti yok.. İfade falan vermeyecek, bizi parmağında oynatıyor," dedi Iriarte.

Amaia kaşlarını çattı. "Ben neden durmadan saati sorduğunu hiç anlamıyorum. Beklediği bir şey olsa gerek. Dediğini siz de duydunuz. İfade vereceğini söyleyerek bizi oyalıyor ama ifade falan vermeyecek. Karısı umduğu gibi davranmadığı anda görevi sona ermiş oldu, kadın o anda hedef olmaktan çıktı. Sonra, yani Beñat Zaldúa'nın ifadesinden sonra kiliseye yapılan saldırılar da son buldu. Garrido'nun biz onu yakalamadan önce intihar etmiş olması gerekiyordu ama görevini başarıyla tamamlayamadığı için senin bahsettiğin B planına geçti, bu yüzden şu anda biri bir yerlerde bir şeyler yaparken o da bizi burada oyalıyor."

"Ama nerede olduğunu asla bilemeyiz," dedi Montes.

"Saati sormasının sizinle bir ilgisi olsa gerek, patron," dedi Zabalza, içeri girer girmez.

Amaia dalgın gözlerle Zabalza'ya bakarak bu teoriyi bir süre düşündü.

"Bu mümkün," dedi ve koridora çıktı. Diğerleri de peşinden gittiler. "Garrido hangi telefondan arama yaptı?"

Montes bankonun üzerinde duran bir telefonu gösterdi. Amaia ahizeyi eline aldı.

"O aramadan sonra bu telefonu başka kim kullandı?"

"Herhangi biri kullanmış olabilir," dedi Montes. "Ama şanslıyız çünkü bu telefonlar aranan son on numarayı kaydediyor."

Amaia bir tuşa bastı, ekrana baktı ve şehir kodlarını görünce bir iç çekti.

"Hepsi de Pamplona numarası. Jonan, numaraları kontrol eder misin lütfen?"

İki taraflı aynanın olduğu odaya yürürlerken Zabalza'ya döndü ve "Neden Garrido'nun beklediği şeyin benimle ilgili olduğunu düşündün?" diye sordu.

"Çünkü bu vakadaki her şey sizinle ilgili. Ve Baztán'la ilgili ama en çok sizinle. Beklediği şey her neyse bunun sizinle ilgisi olması gerekir."

Amaia, Zabalza'nın söylediklerini düşünerek adama baktı. Eğer biraz kendini aşarsa iyi bir polis olabilirdi.

Heyecanlı olduğu her halinden belli olan Jonan koşarak geri geldi.

"Patron, buna inanamayacaksınız! Numaraların çoğu ya işle ilgili ya da özel, insanlar evlerini falan aramış, yalnız şunu görmeniz lazım." Jonan cep telefonundan numarayı çevirdi ve kadına uzattı.

Amaia karşıdaki mesafeli sesi net olarak duydu:

"Üniversite Hastanesi, Psikiyatri Departmanı, size nasıl yardımcı olabilirim?"

39

Inmaculada Herranz, yüzünde tasvip etmeyen bir ifadeyle ona bakarken dudakları neredeyse kaybolmuş ve yerlerini ağzı olacak o çirkin buruşukluğa bırakmıştı. Amaia saatine baktı, ya yargıcın sekreteri mesaiye kalmıştı ya da kadın Amaia'nın gelmesini beklemişti. Amaia gitmeden yargıçla konuşmak için telefon ettiğinde, kadın selamına karşılık bile vermeden onu yargıca bağlamıştı. Şimdi de on dakikadır tek bir sayfa bile çevirmeden elinde tuttuğu dosyayı okuyormuş gibi yaparak masasında oturuyordu.

Markina koşturarak geldi. Üzerinde, yağmurun içine işlemeden tuhaf koyu lekeler gibi yüzeyine yapışıp kaldığı uzun, yün bir palto vardı.

"Seni beklettiğim için özür dilerim," diye Amaia'dan özür dilerken sekreterinin hâlâ orada olduğunu fark etti.

"Sen hâlâ burada mısın, Inma?" dedi, saati göstererek.

"Ben de şimdi şu dosyalarla işimi bitirmek üzereydim," dedi kadın, şen şakrak bir sesle.

"Ama saatin farkında değil misin? Dosyalar sabaha kadar bekleyebilir."

"Ben bugün bitirmeyi tercih ederim," diye itiraz etti kadın. "Eğer sizin için bir sakıncası yoksa, yarın tonlarca işimiz..."

Yargıç mükemmel dişlerini sergileyerek gülümsedi. "Duymamış olayım," dedi ve kadının yanına gidip dosyayı kapattı. "Şimdi eve gidip dinlen."

Kadın ona birkaç saniye kadar kendinden geçmiş gibi baktıktan sonra rakibinin de orada olduğu geldi aklına.

"Nasıl isterseniz," dedi, kederli bir sesle.

Küçük çaplı sorununu çözen Markina, kadına bir kez daha bakmadan ofisine girdi.

"Benimle gel, dedektif," dedi.

Amaia, Inma'nın ona sert bakışlar atıyor olduğunun bilinciyle Markina'nın peşinden gitti. Arkasını dönüp bakınca sanki içindeki ışık sönmüşçesine kararmış bir yüz gördü, dudaklar ince bir çizgiye dönüşmüştü ve bakışlarında kıskanç kadınların yüzyıllık öfkesi vardı.

Amaia kadına dil çıkardı.

Kadının nefreti bir anda yerini şaşkınlığa, sonra da belirgin bir öfkeye bıraktı. Paltosunu askıdan alıp fırtına gibi ofisten çıkması bir oldu. Amaia, Markina'nın karşısına oturduğunda hâlâ sırıtıyordu. Markina, kadının neden güldüğüne anlam vermeye çalışarak hafif şaşkın bir ifadeyle yüzüne bakıyordu.

"Sanırım soruşturmada bazı gelişmeler oldu yoksa beni görmeye gelmezdin," dedi adam tatlı bir sesle.

"Doğru bildiniz. Dün size bir şüpheliyi tutukladığımızı söylemiştim. Adam şu anda karakolda gözaltında ama sizinle konuşmak istediğim konu bu değil."

Sonraki yarım saat içinde Markina'ya soruşturmadaki son gelişmeleri, tüm şüpheleriyle beraber anlattı. Yargıç onu dikkatlice dinledi ve kadın fikirlerini açıklarken birkaç not aldı. Amaia anlatmayı bitirdikten sonra bir süre sessizce oturdular. Markina kaşlarını çatıp başını yana eğdi.

"Bir din adamını, görevi inancı savunmak olan bir Vatikan elçisini, Kilise'nin en kıdemlilerinden birini tutuklamak istiyorsun çünkü onun bir seri katil, bir yamyam olduğundan ve insanları cinayete azmettirdiğinden şüpheleniyorsun?"

Amaia gözlerini kapadı ve burnundan nefes verdi.

"Ben onu herhangi bir şeyle suçlayalım demiyorum. Sadece onu sorguya çekmeye çalışıyorum. Üniversite Hastanesi Psikiyatri Departmanı'nın müdürü olarak hapishane hizmetlerine psikiyatrist yollamak onun sorumluluğu."

"Yardımseverlik ruhuyla yapılan hizmetlerden bahsediyoruz burada."

"Sundukları hizmet şiddete meyilli suçluları yeni şiddet suçu işlemeye veya intihar etmeye teşvik etmekse yardımseverlik ruhu umurumda bile değil."

"Bunu kanıtlamamız çok zor olacak."

"Tamam ama benim elimde şu anda Sarasola tarafından imzalanmış bir dizi baştan savma hapishane raporu var, görevli psikiyatrist kutusunda isim bile yazmıyor."

"Bu, bahsi geçen hapishanenin sorgulamadığı bir kusur," diye hatırlattı Markina.

"Sonuçta bunları imzalayan psikiyatri departmanının başı. Neden sorgulasınlar ki?"

"Mahkûmlarla görüşen gerçekten o olsaydı sence bunları imzalar mıydı, buna gerçekten inanıyor musun?"

"Güzel bir noktaya değindiniz. Savunma avukatı da aynı fikirdedir eminim."

"Bu işin avukata kadar varacağını sanmıyorum çünkü benden istediğin şey imkânsız. Adam Vatikan kıdemli elçilerinden, bu da karşımızda Kutsal Makam olacak demek. Ayrıca Opus Dei'nin idare ettiği prestijli bir hastaneden bahsediyoruz. Sen buralısın, sana onların kim olduğunu hatırlatmama gerek yok herhalde."

"Ben onların kim olduklarını çok iyi biliyorum. Ona birkaç soru sormak istiyorum sadece, hepsi bu."

Markina başını sağa sola salladı. "Bunu düşünmem lazım. Tıbbi gururu kadar banka hesabı da zarar görmüş olan kindar bir psikiyatristin suçlamaları, Sarasola gibi tanınmış bir kişiyi sorguya çekmemiz için yeterli değil."

"Kilise saldırılarını yapan ve karısını öldürmeye teşebbüs eden adam bu sabah Üniversite Hastanesi'nin psikiyatri departmanını aradı. Diğer katillerin en az ikisi bu hastaneden terapi hizmeti aldı ve diğerlerinin de aldığını kanıtlayabileceğimden eminim. Kindar olduğunu söylediğiniz psikiyatriste gelince, suçlamalarının tamamen temelsiz olduğunu söyleyemeyiz. Sarasola'ya karşı tutarlı ve mantıklı kanıtlar sunuyor, öncelikle, onun bu işe dahil olmuş olması kesinlikle tesadüf olamaz. Arizkun'da benden bu saldırıları soruşturmamı özellikle istedi, sonra da annem nakledileceği zaman birden mucizevi bir şekilde ortaya çıktı."

Markina başını sağa sola salladı. "Benim elim kolum bağlı."

"Evet, bunu yapmak için gerçekten cesur olmak gerekir." Amaia adamın gözlerinin içine baktı.

"Bana bunu yapma, Amaia, bana bunu yapma," dedi.

Amaia başını gururla yukarı kaldırdı.

"Bana bunu yapmaya hiç hakkın yok."

"Neden bahsettiğinizi hiç anlamadım, Sayın Yargıç."

"Bence çok iyi anladın."

Amaia'nın cep telefonu çalmaya başlamıştı. Ekrana baktı, Iriarte arıyordu. Telefonu açtı ve Iriarte'yi dinlerken Markina'ya cüretkâr bir biçimde gözlerini sabitledi. Telefonu kapatınca yargıcın telefonu çaldı.

"Nöbetçi yargıç sizsiniz öyle değil mi? O zaman telefonu açmaya zahmet etmeyin, ben size ne olduğunu söyleyeyim. Hani şu paranoyak psikiyatrist var ya, şu gururu incinmiş olan? İşte kendisi fiziksel saldırıya uğramış. Daha doğrusu ölmüş. Şu tesadüfe bakın ki cesedi Üniversite Hastanesi'nin otoparkında bulunmuş.

Hem de bana bunu Sarasola'nın yanına bırakmayacağını söyledikten birkaç saat sonra."

Pamplona'nın üzerine çöken karanlık bulutların da yardımıyla hava hızla kararmıştı. Yağmur nihayet dinmişti, gerçi gökyüzüne bakınca bunun sadece kısa bir süreliğine olduğu hemen anlaşılıyordu. Park etmiş polis araçlarının üzerinde hayaletimsi bir buğu vardı ve otopark su birikintilerinden geçilmiyordu. Amaia gölcüklerin çevresinden geçerek cesedin yanına geldi, peşinden gelen Markina sessizdi. Doktor San Martín kafasını kaldırıp onları selamladı.

"Sizi görmek ne kadar güzel, Dedektif Salazar, bu şartlar altında bile olsa."

"Selam, Doktor," diye cevap verdi Amaia.

Iriarte yanlarına geldi ve ona içindeki kimlik kartı görünen kanlı cüzdanı gösterdi. Cüzdan Aldo Franz'a, yani Doktor Franz'a aitti.

Ceset bir arabanın üzerine atılmıştı. Kanın çoğu adamın boynundaki dar kesikten geliyordu. Gömleğin, bıçağın birkaç kez girip çıktığı yerlerinde yırtıklar vardı ve adamın kravatı, sanki yara yeri kravatı içine çekmiş gibi karnının içine girmişti.

"İlk önce karnından bıçaklanmış," dedi San Martín. "Cesedi hareket ettirmeden sekiz bıçak yarası saydım, boynundaki sonradan olmuş, muhtemelen kurbanın çığlık atmasını önlemek için. Bakın, elini kan akışını durdurmak için boynuna götürecek kadar vakti olmuş." San Martín adamın kanlı elini ve gömlek kolunu işaret etti. "Bu kadar kan kaybından sonra gücü hızla tükenmiş olmalı."

Amaia yerdeki kana bakarak düşüncelere dalmış Markina'ya baktı. Kan, ıslak yüzeyde en yakındaki su birikintisine kadar akıp suyun yüzeyinde gelişigüzel kırmızı güller gibi yayılmıştı.

Doktor Franz'ın, fikrini değiştirmek için ardı arkası kesilmeyen, küstah girişimleri onu Amaia'nın gözünde daha sevimli

kılmasa da adamın su birikintilerinin arasında, bıçak darbeleriyle delik deşik olmuş ve büzüşüp kalmış halini görünce Amaia, onu ciddiye almadığı için öldürülmesinde ne kadar payı olduğunu düşünmeden edemedi. Onu bu işe karışmaması konusunda uyarmıştı, tamam ama Doktor Franz'ın bunu şahsi bir hakaret olarak gördüğünün de farkındaydı. Hakkını aramak, böyle bir zorunluluk hissetmek ve olayı kendi kendine çözmek istemesi de çok insani geliyordu ona.

Montes bir kenarda durmuş Zabalza'yla konuşurken Etxaide endişeli bir gülümsemeyle, sanki dedektif yardımcısının ne kadar hassas olduğunu kanıtlamaya kararlıymış gibi ona gözlemlerini anlatan San Martín'e bakıyordu. Cesedin üstüne eğilerek, elindeki kalemle ölü adamın yağmurluğunu ve ceketini kaldırarak, bıçak yaralarını gösterdi.

"Eğer dikkatli bakarsan, bu bıçak yaralarının birbirlerine ne kadar yakın olursa olsun belirli bir sırayı takip ettiklerini fark edersin. Saldırgan belli ki silahı gizleyerek adama direkt saldırmış, muhtemelen kolunu dolamış ve bıçaklarken onu sıkıca tutmuş. Buradaki yara, en aşağıda olanı, büyük olasılıkla ilki. Saldırgan ona iyice yaklaşana kadar beklemiş, sonra da sağ eliyle bıçağı kurbanın bağırsaklarına sokmuş." Jonan'a bakarak ekledi: "Çok acı verici olsa da ölümcül değil." Dedektife bir süre daha baktıktan sonra tekrar cesede odaklandı. "Diğer bıçak darbeleri barbarlıktan başka bir şey değil. Kurban iki büklüm olunca yaraların izlediği yolun da bir merdiven gibi yukarıya doğru çıktığını görüyor musun? Karaciğer, mide ve... biraz yardım eder misin?" dedi, cesedi yüzüstü eğip sırtını eliyle muayene ederek.

Amaia, gevşek cesedi omzuyla destekleyen Dedektif Yardımcısı Etxaide'nin gözlerini kapadığını gördü.

"Evet," dedi San Martín zafer kazanmış gibi, "tam düşündüğüm gibi, bıçak darbelerinden birkaçı arkaya kadar çıkmış."

"Bunun için çok güçlü olmak gerekir," dedi Etxaide, cesedi bıraktığı için rahatlamış görünüyordu.

"Ya da kin duymak gerekir," dedi Iriarte. "Bu cinayet buram buram kişisel intikam kokuyor. Bıçak darbelerinin birçoğu öldürmek için değil maksimum acı vermek için."

Amaia onları dinlerken bakışlarını cesetten Markina'ya çevirdi. Markina birkaç adım geride durmuş avukat asistanına raporunu dikte ediyordu. Pürdikkat suyun içinde tamamen çözülmeden şekiller oluşturan kana bakıyordu. Amaia adamın yanına yürürken bilerek su birikintisinin ortasına bastı. Ayağının altında bulanan suyla beraber Markina tekrar kendine geldi. Markina bir an kadına, ardından da hastaneye doğru baktı ve başını aşağı yukarı salladı.

Amaia hızla arkasını dönüp ekibine baktı.

"Iriarte, sen benimle geliyorsun. Montes, tüm çıkışları kapatmak için birilerini yolla; buna ana kapılar, acil çıkış kapıları, mutfak ve geriye kalan bütün kapılar dahil. Doktor Sarasola'yı arıyoruz." Bir anda adamın ilk ismini bilmediğini fark etti. "Adam rahip, bu yüzden her zaman siyah giyiniyor ve rahip yakası takıyor ama hastanede genelde beyaz önlük giyiyor. Onu bulursanız kibarca beklemesini isteyin, onunla konuşmak istediğimi söyleyin, sakın gitmesine izin vermeyin ama tutuklamayın da, bir bahane bulun."

Akşamın bu saatinde hastanenin giriş bölümü oldukça sessizdi. Amaia ve Iriarte asansöre doğru yürürken Zabalza ana girişte kaldı. Bankonun arkasındaki resepsiyon görevlisi arkalarından seslendi:

"Affedersiniz, hangi kata gidiyorsunuz? Ziyaret saatleri sona erdi."

Amaia kadına sırtını döndü.

"Affedersiniz!" dedi kadın tekrar. "Ziyaret saatleri dışında randevunuz olmadan koğuşların olduğu katlara çıkmak yasak."

Kadının sesini duyan güvenlik görevlisi normal rotasından sapıp resepsiyona doğru yürümeye başladı.

"Kadın arayıp onları uyaracak," dedi Iriarte, asansörün kapısı kapanırken.

Dördüncü katın alarmı henüz çalmamıştı. Hemşire bankosunun önünden geçip Sarasola'nın odasının yolunu tuttular. Daha önce farkına varmadıkları bir hemşire bankonun arkasından çıktı.

"Affedersiniz, burada bulunmanız yasak."

Amaia rozetini çıkarıp resmen kadının gözüne sokunca kadın olduğu yerde donakaldı.

Amaia odaya girmeden önce kapıyı iki kez tıklattı. Doktor Sarasola masasında oturuyordu. Onları gördüğüne şaşırmış gibi bir hali yoktu.

"Buyurun, buyurun, oturun. Ben de sizi bekliyordum. Hastanenin otoparkında yaşanan olay çok korkunç, Pamplona gibi huzurlu bir şehrin ortasında böyle bir olayın olduğuna inanamıyorum."

"Kurbanın kim olduğunu biliyor musunuz?" diye sordu Iriarte.

Sarasola'nın bu işte bir parmağı yoksa bile Amaia onun kadar nüfuzlu birinin, en azından hastanenin hemen önünde meydana gelen bir olayı bilmediğine inanmak istemiyordu.

"Söylentileri duydum tabii ama nasıl güvenebilirim ki? Siz açıklarsınız diye ummuştum."

"Kurban meslektaşınız, Doktor Franz," dedi Iriarte.

Amaia gözlerini kırpmadan pedere bakıyordu. Bu bakışların farkında olan adam şaşırmış gibi yapmamaya karar verdi.

"Evet, ben de böyle duymuştum. Keşke bir hata olsaydı."

"Onunla buluşacak mıydınız?" diye sordu Amaia.

"Onunla buluşacak mıydım? Hayır, neden böyle düşündünüz? Hayır..."

Çok uzun bir cevap, diye düşündü Amaia, *kısaca hayır demesi yeterliydi.*

"Doktor Franz'ın, Rosario'nun sizin hastanenize nakledilmesinden pek memnun olmadığını biliyorsunuz. Aslına bakarsanız bu sabah birkaç kişiye bu meseleyi sizinle halledeceğini söylemiş."

"Bu konuda hiçbir şey bilmiyorum," dedi Sarasola.

"Bunun için Doktor Franz'ın en son aramalarına bakmamız yeterli," dedi Iriarte, elinde tuttuğu, ölü adamın telefonunu havaya kaldırarak.

Doktor Sarasola dudaklarını büzdü ve bir süre öyle kaldı.

"Evet, aramış olabilir ama ben onunla konuşmadım, nakil işleminden sonra beni birkaç kez aradı..."

"Son birkaç saat içinde kıyafetlerinizi mi değiştirdiniz, doktor?" diye sordu Amaia, adamın iki dirhem bir çekirdek görüntüsüne bakarak.

"Bu nasıl bir soru böyle?"

"Sanki yeni duş almışsınız gibi geldi bana."

"Bunun konuyla ne ilgisi olduğunu anlamadım."

"Doktor Franz'ı bıçaklayan kişinin üstü başı kan içinde kalmış olmalı."

"Yani siz şimdi?.."

"Doktor Franz, Rosario'nun tuhaf davranışlarıyla ve Santa María de las Nieves'teki olayla bir ilginiz olduğuna emindi ve bu nakil işlemini gizlice ayarladığınızı düşünüyordu."

"Ama bu çok saçma! Doktor Franz mesleki bir kıskançlık içindeydi."

"Kiliseye yapılan saldırılarla ilgili soruşturmayı neden benim yürütmemi istediniz?"

"Bunun konuyla ne ilgisi var?"

"Soruya cevap verin lütfen," dedi Iriarte.

Sarasola gülümsedi ve Amaia'ya baktı.

"Çünkü ününüz sizden önde gidiyor. Çünkü bu kadar hassas bir mesele için gerekli olan profesyonellik ve gizlilik için uygun olduğunuzu düşündüm ki yanılmadığım ortada. Ayrıca Kilise için–"

Amaia rahibin sözünü kesti: "Bir saat önce neredeydiniz?"

"Siz beni suçluyor musunuz?"

"Sadece soruyorum," dedi Amaia sabırlı bir sesle.

"Ama bana sanki suçluyormuşsunuz gibi geldi."

"Hastanenizde bir cinayet işlendi. Kurban buraya sizi görmeye geldi ve ikinizin arasındaki ilişkinin pek dostane olduğunu söyleyemeyeceğim."

"İlk olarak, aramızdaki ilişki dostane değilse bile bunun sebebi oydu. İkincisi, cinayet dışarıda, otoparkta işlendi. Üçüncüsü, burası *benim* hastanem değil, ben sadece psikiyatri bölümünün başındayım."

"Biliyorum," dedi Amaia gülümseyerek. "Ve psikiyatrinin müdürü olarak hastane dışı hizmet onaylarını siz veriyorsunuz, örneğin hapishanelerdeki terapi hizmetleri gibi."

"Bu doğru," dedi adam.

"Karılarını öldüren hastalardan en az ikisiyle hapishanede görüşmüşsünüz. Bu kişiler daha sonra kendilerini öldürdü ve arkalarında aynı imzayı bıraktılar."

"Nasıl?" Sarasola gerçekten şaşırmış gibiydi.

"Jasón Medina, Ramon Quiralte ve şimdi de, bu sabah telefon hakkını kullanarak bu hastaneyi arayan Antonio Garrido."

"Ben bu insanları tanımıyorum. İsimlerini hayatımda duymadım. İsterseniz bütün telefon kayıtlarına bakabilirsiniz. Sabahtan beri Vatikan'dan gelen piskopos konuğumuzla beraber Başpiskopos'un konutundaydım."

"Bu hastaların tedavi kayıtlarında sizin imzanız var."

"Bunun bir önemi yok. Ben bir sürü dokümana imza atıyorum. Ayrıca tedavi kayıtlarını tabii ki ben imzalıyorum. Ama ben asla hapishanede hasta görmüyorum, bu gönüllü bir hizmet. Bizim bölümden birkaç doktor var katılan ama sizi temin ederim ki hiçbiri bu kadar aşağılık bir işe karışmış olamaz."

"Siz psikiyatrist olarak herhangi bir hapishaneye gitmediniz mi?"

Sarasola başını hayır der gibi salladı, ne kadar şaşkın olduğu her halinden belli oluyordu.

"Rosario nerede?"

"Efendim? Anneniz mi?"

"Onu görmek istiyorum."

"Bu mümkün değil. Şu anda tecrit halinde olması tedavisi açısından çok büyük önem taşıyor."

"Beni ona götürün."

"Eğer bunu yaparsak günlerce verilen emek boşa gitmiş olur. Annenizinki kadar hassas bir zihnin kendini durdurmak ve sonra tekrar başlatmak gibi bir becerisi yok. Eğer şu anda tedaviyi bölecek olursak bunun ciddi sonuçları olur."

"Bunun sorumluluğu tamamen bana ait. Ayrıca geçen gün buna hiç itirazınız yoktu."

"Sizin bir yasal sorumluluk belgesi imzalamanız gerekiyor, hastane hiçbir sorumluluk kabul etmiyor–"

"Ne isterseniz imzalarım ama sonra. Şimdi beni Rosario'ya götürün."

Sarasola ayağa kalktı ve onun peşinden koridora çıktılar. Doktor Sarasola'nın kimlik kartı ve şifresiyle açtığı çeşitli kapılardan geçtikten sonra özel bir odaya geldiler. Sarasola, Amaia'ya döndü, her zamanki özgüveni geri gelmiş gibi görünüyordu.

"Bundan emin misiniz? Ben Rosario'dan bahsetmiyorum, o sizi gördüğüne çok sevinecektir, buna eminim ama ya siz? Siz hazır mısınız?"

Hayır! diye haykırdı içindeki küçük kız.

"Kapıyı açın."

Sarasola şifreyi girdi, kapı kolunu çevirdi ve kapıyı nazikçe açtı.

"Siz önden gidin," dedi Amaia'ya, onu içeri davet ederek.

Dedektif Iriarte kadının önüne geçti ve eşikten geçerken tabancasını çekti.

"Tanrı aşkına! Buna hiç gerek yok," diye itiraz etti Sarasola.

"Burada kimse yok," dedi Iriarte, arkasına hızla dönerek. "Bizi salak mı sandınız?"

Sarasola odaya girdi, yüzünde şaşkın bir ifade vardı. Yatak dağınıktı ve yatağın iki tarafında kumaş kaplı kelepçeler vardı.

"Peki banyoda olabilir mi?" dedi Amaia, annesinin kokusunu almamak için eliyle burnunu ve ağzını kapattı.

"Tamamen hareketsiz yatması için kateterize edilmişti, banyoya gitmesine imkân yok," dedi Sarasola, Amaia'nın tepkisini doktor gözüyle inceliyordu. "Kokusuna dayanamıyorsunuz... Olağanüstü. Benim burada aldığım tek koku temizlik malzemelerinin kokusu, oysa siz–"

"O nerede?" Amaia sinirle adamın sözünü kesti.

Adam başını aşağı yukarı sallayarak hemşire bankosunun yolunu tuttu. Sarasola'nın sarsılmaz bir itibarı vardı. Ellili yaşlardaki hemşire elleriyle üniformasını düzelterek sırtını dikleştirdi ve ayağa kalktı. Ondan gerçekten korkuyor gibi bir hali vardı.

"Rosario Iturzaeta neden odasında değil?"

"Ah, iyi akşamlar Doktor Sarasola. Onu CT taramasına götürdüler."

"CT taraması mı?"

"Evet, Doktor Sarasola, planda öyle görünüyordu."

"Ama ben Rosario Iturzaeta için bir CT taraması istemediğime eminim."

"Siz değil, Doktor Berasategui istedi."

"Ama bu kurallara aykırı."

Hemşirenin yüzü bir anda kıpkırmızı oldu ve kadın gözle görülür bir şekilde titremeye başladı. Amaia midesi bulanmış gibi arkasını döndü. Inmaculada Herranz gibi yalaka insanlar kadar nefret ettiği bir şey varsa o da korkudan kaynaklanan itaatti.

Doktor Sarasola bir numara çevirdi, ahizeyi kaldırdı ve bekledi. Giderek sinirlendiği her halinden belli oluyordu.

"Telefonu açmıyor." Sarasola hemşireye döndü. "Hastane interkomundan bir mesaj geçin, Doktor Berasategui beni hemen arasın."

"CT taramaları nerede yapılıyor?"

"Bodrum katında," dedi rahip, asansöre doğru yürüyerek.

"Bu Doktor Berasategui kim?"

"Parlak bir klinik tedavi uzmanı. Bu kararın arkasında ne olabilir anlayamıyorum. Rosario'nun tedavisinin bu aşamasında hiçbir koşulda tecritten çıkmaması gerektiğini çok iyi biliyor. Ama bunun bir açıklaması olmalı. Doktor Berasategui mükemmel bir psikiyatristtir, ekibimdeki en iyilerden biri, hatta belki de en iyisi. En iyi eğitimleri aldı ve Rosario vakasıyla yakından ilgileniyor." Yüzü asıldı, sanki aklına bir şey gelmiş gibi. "Onunla tanışmıştınız," dedi, "gerçi resmi olarak değil ama. Anneniz çift taraflı aynanın olduğu odadayken, o olayın olduğu gün. Koridorda rastladığımız doktorlardan biriydi. Onu görür görmez Rosario vakasıyla ilk ilgilenen doktorun o olduğunu hatırladım. Sizi tanıştıracaktım ama siz, şey... Bunun için çok da uygun bir zaman olmadığını düşündüm."

Amaia'nın aklına o andaki dehşet verici duygular geldi ama bunları bir kenara iterek kafasını toplamaya çalıştı.

"Demek Doktor Berasategui dikkatinizi bu vakaya çekti. Annemle bu şekilde mi ilgilenmeye başladınız?"

"Evet, bana bunu sormuştunuz, hatırladınız mı? Ben de size bu vakanın birkaç kez karşıma çıktığını ama bana ondan ilk bahsedenin kim olduğunu hatırlamadığımı söyledim. Ama onu görür görmez hatırladım."

"İsmi tanıdık geliyor."

"Dediğim gibi tanınmış bir psikiyatristtir."

"Hayır, bu yüzden değil," dedi Amaia, zihninin içindeki sise gömülen belli belirsiz anıya tutunmaya çalışarak.

O arada radyolojiye gelmişlerdi. Sarasola korku içindeki bir hemşireyi daha sorguya çektikten sonra interkomda aynı anons tekrar edilip durdu. Evet, Doktor Berasategui CT taraması için randevu almıştı ama CT yapılmamıştı.

"Peki ama neden?"

"Ben şimdi işe başladım ama nöbet defterinde bunun son anda iptal edildiği yazıyor."

"Burada neler oluyor!" diye haykırdı rahip.

Sarasola'nın küle dönmüş renginden ve ses tonundan olayların kendi kontrolünün dışında gelişmiş olmasına alışık olmadığı belliydi. Telefonla Doktor Berasategui'yi bir kez daha arayıp ulaşamayınca güvenliği aradı.

"Bana hemen Doktor Berasategui'yi bulun. Şu anda yanında çok tehlikeli bir hasta olan Rosario Iturzaeta var."

"Güvenlik kameranız vardır sanırım," dedi Iriarte.

"Elbette," diye cevap verdi Sarasola, rahatlamış gibi.

Kontrol odasına vardıklarında içeride büyük bir hengâmenin hakim olduğunu gördüler. Güvenlik müdürü onları görür görmez karşısında bir rahip veya doktor değil de general varmış gibi hazır ola geçti ve Sarasola'ya bakarak rapor verir gibi konuştu.

"Doktor Sarasola, bütün görüntülere baktık, Doktor Berasategui hastayı bodrum katına götürdükten sonra arka kapıdan çıkmış gibi görünüyor."

Sarasola çok şaşırmıştı.

"Bu söylediğiniz şey imkânsız."

Güvenlik müdürü ekrandaki görüntüyü baştan oynattı. Beyaz önlüklü bir doktor, bir örtünün altına saklanmış bir hastanın yattığı tekerlekli sedyeyi iten bir hademeyle beraber giderken görülüyordu. Bir sonraki görüntüde asansör, sonra da bodrum katı koridoru görünüyordu. Ondan sonra hademe ortadan kayboluyor ve güvenlik kamerası kaydında beyaz önlüklü doktorun, birinin yürümesine yardım ettiği görülüyordu. Yardım ettiği kişi, üzerinde yere kadar uzun müflonlu bir palto olan ve paltonun kürklü kapüşonunu başına geçirmiş olan biriydi.

"Onu yürüyerek götürmüş!" diye haykırdı Sarasola, gözlerine inanamıyormuş gibi.

Güvenlik müdürünün telsizinden cızırtılar geldi, karşı taraftan gelen sesi dinledikten sonra adamın yüzü gölgelendi ve konuşmaya başladı.

"Hademeyi süpürge dolabında bulmuşlar; bıçaklanmış olarak. Durumu pek iyi değilmiş."

Sarasola gözlerini kapattı. Amaia adamın tüm fonksiyonlarının sona ermek üzere olduğunu fark etti.

"Doktor, bu çıkış kapısı nereye açılıyor?"

"Otoparka," diye cevap verdi adam bitkin bir sesle. "Doktor Berasategui'nin nasıl olup da bu kadar sorumsuz davrandığını anlayamıyorum. Hasta onu tehdit etmiş olmalı. Onun ne kadar tehlikeli olduğunu hepimiz biliyoruz."

"Şu görüntülere tekrar bakın, doktor. Adam kendi isteğiyle orada, onu yönlendiren kendisi."

Sarasola, yanındaki hastaya kolunu uzatarak gideceği yönü işaret eden Doktor Berasategui'nin ekrandaki görüntüsünü dikkatle inceledi.

"Bize Doktor Berasategui'nin fotoğrafı lazım."

Güvenlik görevlisi bir kâğıtla bir geçiş kartı uzattı. Amaia resimdeki adamı gözlüğü ve keçi sakalıyla kafasında canlandırmaya çalıştı. Bu adamın Santa María de las Nieves'e gelen gizemli ziyaretçi olduğuna hiç şüphesi yoktu.

Kamera kayıtlarında, Rosario'nun birkaç gün boyunca hareketsiz yatmış olmasına rağmen biraz katı bir şekilde olsa da özgüvenle yürüdüğü görülüyordu. Paltosunun altından görünen bacakları aşırı beyazdı, terlikli ayaklarını da yerde sürükler gibi ilerletiyordu. Amaia'nın aklına, ayağına çok büyük gelen terliklerini sürüyerek çeken Engrasi geldi, annesinin ayaklarını sürümesinin sebebi de bu muydu acaba? Annesini dimdik ayakta görmek, Amaia'nın yıllar boyunca zihninde yarattığı görüntüyü tehdit eden bir görüntü bozukluğu gibiydi. Korku sinsice fırsat kolluyordu, ruhunun derinliklerinde küçük bir kız çığlık çığlığa bağırıyordu, "Seni yakalayacak, seni yakalayacak!"

Hiçbir şey bildiğimiz korkuya; kokusuna, dokunuşuna ve tadına aşina olduğumuz dehşete benzemez. En az gülme efekti kadar sahte olan soğukkanlı bir dış görünüş taklidiyle kendimizden

uzak tuttuğumuz, düzen ve normallik maskesinin altında uyuyan küflenmiş yaşlı bir vampir. Bir zamanlar deneyimlediğimiz bir korku gibisi yoktur, kolay kolay geçmez, o ıslak nefesi kafamızın içinde bir yerlerden gelir. Ve bu korkunun geri dönmesi korkusuna hiçbir korku benzemez. Rüyalarımızda, korkumuzun bir yere gitmediğini, sadece dinleniyor olduğunu hatırlatan o kırmızı ışığı görürüz. Eğer biraz şanslıysak o korku bir daha geri gelmez. Ama eğer geri gelecek olursa buna dayanamayacağımızı, ya öleceğimizi ya da delireceğimizi çok iyi biliriz.

Amaia'nın omurgasından aşağıya doğru elektrik çarpmış gibi bir his yayıldı. Zorlukla yutkundu, tükürüğü yoğunlaşmıştı bir anda, sonra nefessiz kaldığı süreyi telafi etmek ister gibi ciğerlerini olabildiğince havayla doldurdu.

"Bize yardımcı olacağınız konusunda size güvenebilir miyiz?" diye sordu Amaia, Doktor Sarasola'ya.

"En başından beri olduğu gibi evet," dedi adam ters bir sesle.

Amaia, adamın sesindeki küskünlüğü duymazdan gelmeye karar verdi. Doktor Sarasola kendisine bir şüpheli gibi davranılmış olmasını kaldıramıyormuş gibi görünüyordu oysa Amaia sadece işini yapmıştı. Sarasola onlara karşı yeterince dürüst davranmayarak şüpheyi üzerine çekmişti. Amaia, onları kimsenin duyamayacağından emin olana kadar adamın yanına yaklaştı.

"Her şeye gücü yeten Doktor Sarasola bir zeytin ağacının altında uyuklarken koyunlarından birinin sürüden kaçtığına inanmakta zorlanıyorum. Parmağımı size doğrultmuyorum; sizin oğlanın, kendi başına bırakıldığında yaptığı şeylerden haberinizin olmadığına inanıyorum." Berasategui'den *sizin oğlan* diye bahsederek sorumlu tuttuğu kişinin o olduğunu açıkça ifade etmiş oluyordu. "Ancak sizin oğlanların hepsini sorgulayacak olsak –ki bu hastanenin imajına çok zarar verdirdi– psikiyatri bölümünün başı olarak, uzmanlık alanınız olan bu özel vakaları bulmaları için onları teşvik edenin siz olduğunu itiraf edeceklerine eminim. Uzmanlık alanı derken o ince farktan, kötülük nüansından

bahsediyorum. Bu kliniğin hapishanelerde bu kadar çok gönüllü çalışma yürütüyor olmasının özgecilikten değil, sizin bu tip yerlerde bulunma ihtimali daha yüksek olan bu hastaları bulmaya karşı bastıramadığınız merakınızdan kaynaklandığını düşünüyorum, yanılıyor muyum? Sizi Rosario vakasından haberdar eden Doktor Berasategui olabilir ama sizin 'özel' hasta avınız onunla başlamadı ya da onunla bitmedi herhalde, öyle değil mi? Bu araştırmaya devam etmesi için ona açık çek verdiğinizi söylesem ne düşünürsünüz?"

Sarasola ona ifadesiz bir suratla baktı ama Amaia adamın, personelden birinin serseri bir mayın olabileceği ihtimalinden huzursuz olduğunu anlayabiliyordu.

"Bu hastanenin, psikiyatri hastalarını seçme politikası bilinen bir şey, tıpkı hapishane mahkûmlarının tedavisinde gösterdiğimiz cömertlik ve özgecilik gibi. Ve sizin de çok doğru bir şekilde ileri sürdüğünüz gibi ekibimiz, hem hastalarımıza hem de onların ailelerine daha kaliteli bir yaşam sağlamayı amaçlayan araştırma ve gelişme amaçlarına hitap etme olasılığı olan vakaları seçmeleri konusunda eğitim görmüş kişiler."

Amaia bitkin bir şekilde başını sağa sola salladı. "Basın toplantısında değiliz, Doktor Sarasola. 'Kötülük nüansı' tanısı konan, akli dengesi bozuk mahkûmların tedavi edildiğinden haberiniz var mıydı ve siz bunu teşvik ettiniz mi? Yoksa bu psikiyatri kliniğinin gerçek müdürü Doktor Berasategui mi?"

Sarasola ona ters ters baktı ama ses tonunda bir değişiklik olmadı:

"Ekibimdeki herkese yaptığım gibi ziyaretleri ben imzaladım ama Doktor Berasategui'nin paralel eylemlerinden haberim yoktu."

Amaia gülümsedi, ister şirket müdürü olsun ister Büyük Engizitör sonuç fark etmiyordu, Sarasola ödün vermişti ve bu yüzden o da uzlaşmacı olacaktı.

"Bizim bakma ihtimalimiz olmadığını biliyorum ama belki siz Rosario'nun en son seanslarını gözden geçirir ve ipucu

olabilecek bir şey söyleyip söylemediğine bakabilirsiniz. Bir de güvenlik müdürünüzün yardımına ihtiyacım olacak."

Sarasola müdüre bir baş işareti yaptı, adam başını aşağı yukarı sallayarak ayağa kalktı.

Amaia güvenlik görevlisine hitaben konuştu:

"Arama emri için Dedektif Montes'e, Doktor Berasategui'nin arabasının marke ve modelini verin lütfen. Ben de onun bütün kayıtlı belgelerini görmek istiyorum; özgeçmişini, akreditasyonlarını, profesyonel diplomalarını, özlük dosyasını, iş başvurusunu ve referanslarını, sizde olan her şeyi. Ve elbette telefon numarası, adresi ve akrabalarının adresini de."

Sarasola başını aşağı yukarı salladı ve cep telefonunu çıkardı. "Sekreterimi arıyorum."

Iriarte araya girdi: "Bize çalışabileceğimiz bir masa verebilir misiniz?"

"Güvenlik müdürünün odasını kullanabilirsiniz."

Montes elinde Berasategui'nin büyütülmüş fotoğraflarıyla içeri girdi. Yüzü kül rengiydi.

"Zabalza adamın adının kendi çıkardığı listede iki kez geçtiğini söyledi." Montes şok içinde başını sağa sola salladı. "Tanrı aşkına, patron. Bu Berasategui denen herif görevden alındığım sıradaki psikiyatristimdi. Öfke yönetimi derslerini veren oydu."

Amaia ona şaşkınlıkla baktı.

"Şimdi anlaşıldı, dedektif. Beni öldürmek için içinizde bu kadar güçlü bir duygu hissetmenize şaşırmamak lazım."

Amaia, Sarasola'nın şifresini kullanarak Doktor Berasategui'yle ilgili bütün dosyalara ulaştı. Mükemmel bir özgeçmiş,; İsviçre'de, Fransa'da ve İngiltere'de eğitim. Navarra doğumlu ama tam olarak nerede yaşadığı veya ailesinin isimleri ve adresi belirtilmemişti.

"Ailesiyle bütün bağlarını koparmışa benziyor," dedi Montes. "Pamplona'da bir adresi var ama buna göre de adam bekâr ve yalnız yaşıyor."

"Güzel, arabadan Markina'yı arayın. Bu arada senden Berasategui'nin fotoğrafını Pamplona ve Logroño'daki bütün hapishanelere göndermeni istiyorum, bakalım tanıyan biri çıkacak mı? Onlara acil olduğunu söyle, gerekirse hapishane müdürleriyle görüş. Bunu en kısa zamanda öğrenmek istiyorum. Ayrıca Elizondo Polis Karakolu'na da gönder ve bir devriye arabası yollayıp fotoğrafı Nuría'ya ve Johana Márquez'in annesine göstersinler."

40

Geç bir saat olmasına ve dükkânlar kapanmak üzere olmasına rağmen Pamplona sokakları alışveriş yapanlarla kaynıyordu. Amaia arabadan Markina'ya telefon etti. Adam, Sarasola'nın olayla bir ilgisi olmadığını, Doktor Berasategui'nin tek başına hareket ettiğini duyunca rahatladı.

"Şimdi evine gidiyoruz ama Berasategui evde olsun veya olmasın evi aramak için arama emrine ihtiyacım olacak."

"Tamamdır."

"Bir şey daha var..."

"Ne istersen."

"Orada bana yetki verdiğiniz için teşekkür ederim."

"Bana teşekkür etmene gerek yok, sen haklıydın. Sarasola suçlu olmasa da bu işte kilit nokta oydu."

Montes ve Amaia kapı görevlisiyle beraber asansörle yukarı çıkarken Etxaide ve Iriarte merdivenden çıktılar. Amaia herkesin, kapının iki yanında yerini almasını bekledikten sonra Montes kapıyı çaldı.

"Polis, kapıyı açın," dedi adam, kenara çekilerek.

Cevap veren olmadı, içeriden bir hareket sesi de gelmedi.

"Size burada olmadığını söylemiştim," dedi kapı görevlisi arkalarından. "Yurt dışında çok uzun süre kalıyor. Şu anda da muhtemelen seyahattedir. Señor Berasategui'yi en az bir haftadır görmüyorum."

Amaia başıyla işaret edince Iriarte kapı görevlisinden aldığı anahtarı kilide soktu ve iki kez çevirdi. Montes kapıyı iterek açtı ve tabancasını yere paralel tutarak içeri girdi, diğerleri de arkasından girdiler.

"Polis!" diye bağırdılar.

"Temiz," dedi Iriarte dairenin en sonundan.

"Temiz," dedi Montes yatak odasından.

"Pekâlâ, şimdi evi arayalım bakalım. Herkes eldivenlerini taksın," diye emretti Amaia.

Daire bir salon, mutfak, ebeveyn banyolu bir yatak odası, bir spor odası ve büyük bir balkondan oluşuyordu. Yaklaşık olarak iki yüz metrekare olan dairedeki en belirgin özellik düzenli oluşuydu ve sade siyah beyaz dekor da bu etkiyi artırıyordu.

"Gardıroplar neredeyse boş," dedi Iriarte. "Adamın hiç kıyafeti veya öteberisi yokmuş anlaşılan. Ne bilgisayar gördüm ne de ev telefonu."

Jonan başını mutfaktan dışarı uzattı.

"Mutfak dolapları da boş. Buzdolabında su şişelerinden başka bir şey yok. Mutfak tezgâhının altında küçük bir dondurucu bulduk. Gelip baksanız iyi olur."

Paslanmaz çelikten yapılmış bu şey bir şarap dolabına benziyor ve oldukça yeni görünüyordu. Etxaide dolabın raflarından birkaçını çıkarıp kadına boş olduklarını gösterdi. Dolabın içi no frost'tu ve o kadar temizdi ki sanki mağazadan biraz önce gelmiş gibiydi. En üst rafta cep telefonunun pek fazla büyük olmayan on iki ayrı paket vardı ve bunlar boy sırasına göre dizilmişti. Krem rengi yağlı kâğıda sarılmış olan paketler büyük bir özenle bir iple bağlanmış ve fiyonk atılmıştı. Eğer üzerlerine takılmış etiketler

olmasa dışarıdan bakıldığında küçük hediye paketlerine benziyorlardı. Hepsi bunların ne olduğunu anında anladı çünkü hepsi morglardaki cesetlerin ayak bileklerinden sarkan etiketleri kim bilir kaç kez görmüştü. Kadavra bilgileri için ayrılmış satırlarda el yazısıyla, Amaia kurşunkalemle yazıldıklarını düşünüyordu, tarih gibi görünen bir dizi sayı vardı.

"Arazi kitini getirdin mi?" diye sordu Amaia, Jonan'a dönerek.

"Arabada. Gidip alayım," dedi adam, sessizce dışarı çıkarak.

"Her şeyin fotoğrafının çekilmesini istiyorum, Dedektif Yardımcısı Etxaide işlemleri tamamlayana kadar kimse hiçbir şeye dokunmasın."

"Bu paketlerin içinde ne var sizce?" diye sordu arka taraftan bir ses.

Amaia arkasını dönünce karşısında, sessizce içeri girmiş olan Yargıç Markina'yı gördü. Yargıç açık buzluğun önünde toplanmış polislerin yanına geldi. Ara ara içeriden püsküren buzlu duman dalga dalga aşağıya inip bileklerini ürperttikten sonra buharlaşıyordu.

Amaia'nın bu soruya cevap vermek gibi bir niyeti yoktu. Herhangi bir tahmine fırsat vermek istemiyordu. Birazdan öğreneceklerdi.

"Lütfen, beyler, çalışmak için alana ihtiyacımız var," dedi, elinde arazi kitiyle geri dönen Dedektif Yardımcısı Etxaide için yer açılmasını isteyerek. "Montes, sende bütün cinayetlerin ayrıntıları var mı?"

Adam BlackBerry'sini çıkardı ve ekranı kadına gösterdi.

Amaia başını aşağı yukarı salladı. Bu, geçen sene 31 Ağustos, Lucía Aguirre'nin kaybolduğu güne denk geliyor; ondan önceki yıl 15 Kasım, sanırım bu da Burgoslu María; ondan altı ay önce, 2 Mayıs, Bilbaolu Zuriñe..."

Dedektif Montes tarihlerin birebir uyduğunu onayladı.

Jonan paketlerin yanına cetvel koyup değişik açılardan fotoğraf çekmeye başlamıştı. Amaia gözlerini etiketlerden bazılarının

üzerinde gezdirdi, bu yazılar ona hiçbir şey ifade etmiyordu ama sonra paketlerden birine gözü takıldı. Bu en küçük paketti ve bir çakmaktan daha küçüktü, kâğıt diğerlerine nazaran daha buruşuktu. İpin ucundaki etiket düşmek üzere gibi görünüyordu, sanki adam gibi düğüm yapılmadan aceleyle bağlanmıştı. Tarihe baktı: geçen sene Şubat, Johana Márquez cinayetiyle aynı tarih. İçini çekti.

"Jonan, şunun fotoğraflarını çek, sanki bu birkaç kez paketlenip açılmış gibi görünüyor."

Amaia, Jonan'ın fotoğraf çekme işinin bitmesini bekledi. Sonra iki cımbız kullanarak paketi buzluk rafından aldı ve bu amaçla tezgâhın üzerine serilmiş olan bezin üzerine koydu. Gevşek düğümlerin açılmamasına dikkat ederek paketin ipini çözdü ve donmuş kâğıt katlarını cımbızlarla iki yana doğru nazikçe ayırdı. Katlar tuhaf bir çiçeğin taç yaprakları gibi katılığını koruyordu. Pakette, ince şeffaf plastiğin içinde bir parça et vardı. Et olduğu, her iki uçtaki beyazlaşmış ve yıpranmış kas liflerine bakarak kolayca anlaşılıyordu. Ayrıca belli ki birden fazla kez dondurulup çözdürülmüştü.

Montes ürperdi. "Bu insan eti mi sizce, patron?"

"Evet, sanırım. Test sonuçlarını beklememiz gerekiyor ama bu, Quantico'da gördüğüm numunelere çok benziyor."

Çömeldi ve etin kesik ucuna yakından baktı.

"Bakın, şunlar diş izi gibi görünüyor. Ve şu yama gibi, beyazlaşmış renk var ya, o da don yanığı. Berasategui eti çözdürüp bir ısırık aldıktan sonra tekrar dondurmuş olmalı."

"Saklamak istediği ama bir yandan da yemekten kendini alamadığı lezzetli bir yemek gibi," dedi Jonan.

Amaia, Jonan'a gururla baktı.

"Tam puan, Jonan. Şunu sarın ve adli tıp uzmanları gelene kadar bulduğumuz yere koyun," dedi, doğruldu ve mutfaktan çıktı.

Dairenin ona neler söylediğini görmek için içeriyi gezdi. İşi bittiğinde tekrar mutfağa döndü.

"Burası tiyatro sahnesi gibi," dedi.

Herkesin bakışları bir anda ona çevrildi.

"Her şey düzmece, spor odası, mobilyalar, kapı görevlisinin söylediğine göre neredeyse hiç vakit geçirmediği bu muhteşem daire tam bir tiyatro sahnesi. Arkasına saklandığı maskenin bir parçası, o başarılı genç psikiyatrist izlenimini vermek için ihtiyaç duyduğu bir imaj. Burası bir adresten başka bir şey değil, normal olduğu izlenimini yaratmak için bir meslektaşını içki içmeye davet edebileceği veya nadiren, ama çok sık olmadığına eminim, bir kadını davet ettiği bir yer. Burada ona dair bulduğumuz tek gerçek iz buzluktaki paketler. Bir de göremediğimiz ama çok aşikâr olan başka bir şey, hiç kir ve karışıklık olmayışı. Burası pırıl pırıl bir yer ve bunun düzmece olmadığına eminim, burası gerçek. Onun gibi manipülatörlerin öz disiplinlerinin olması şart."

"Peki?.."

"Burada yaşamıyor ama dışarıya bir şey belli etmemek için burada vakit geçirmesi gerekiyor. Gerçi buradayken canı ölesiye sıkılıyor; gerçek evini, eşyalarını, öteberisini, zafer hatıralarını özlüyor. Bu özlemi bir parça da olsa hafifletmek için evinin bir parçasını buraya getirmiş, bu onu gerçek dünyasına, gerçek kimliğine bağlayan bir çapa gibi. Bu numuneleri buraya getirmesinin sebebi bu, bu saplantı objeleri onun sahte–"

"Dedektif," diye kadının sözünü kesti Iriarte, telefonu ona uzattı, "Hatta Elizondo var, Nuría bu adamı daha önce hiç görmediğini söylemiş ama şu anda Johana Márquez'in annesinin yanındalar, kadın sizinle konuşmak istiyormuş."

"Evet, ben adamı tanıdım, dedektif. O eskiden o ... o şeytanın çalıştığı tamirciye gelirdi... Kusuruma bakmayın, dedektif, o herifin bize yaptıklarından sonra adını ağzıma almak istemiyorum, umarım cehennemde çürür. Her neyse, o adamın pahalı bir arabası vardı, bir Mercedes'ti galiba, arabalardan çok anlamam ama o markayı kaportasındaki yıldızdan tanıyabiliyorum. Bir

gün arabasını getirmişti, sonra birkaç kez daha geldi ama tamirat için değil... *onunla* kahve içmek için. Bir gün barın önünden geçerken onu içeride, şık kıyafetleriyle otururken gördüm, adamın eğitimli ve paralı olduğu her halinden belli oluyordu. Böyle bir adamın basit bir tamirciyle kahve içmek için buralara kadar gelmesi bana tuhaf gelmişti. Hatta bir keresinde bunu ona sordum, o da bana kendi işime bakmamı söyledi. Sonrasında adamı birkaç kez daha gördüm."

"Teşekkürler, Inés. Çok yardımcı oldun."

Telefonu kapattıktan sonra kendi telefonunu çıkardı ve Berasategui'nin hastaneden verdikleri fotoğrafına baktı. Ekranı kapattı, halasının numarasını çevirdi, sinyal sesini dinledi ama telefonu açan olmadı. Saate baktı, saat dokuzdu, Engrasi bu saatte asla evden çıkmazdı. Sonra Ros'u cep telefonundan aradı, telefon hemen açıldı.

"Ros, çok merak ettim. Evi aradım, açan olmadı."

"Hatlar kesik. Elizondo'da korkunç bir fırtına var, elektrikler bir saat kadar önce gitti. Ben şu anda Ernesto'yla fırındayım, buradaki karmaşayı sana anlatamam. Fransız süpermarket için hazırladığımız büyük siparişin tam ortasındaydık, ertesi gün teslim edilecek. Ernesto pişirme sürecini kontrol etmek için asistanların ikisiyle fırında kaldı ama elektrikler kesilince fırınlar kapandı. Sadece bir parti ürünün heba olması bir yana hamur eriyip elektrikli ocağın her yerine taştı. Otomatik temizleme sistemi de elektrikle çalıştığı için biz şimdi mum ışığında spatulalarla hamur kazıyıp elektrik bir an önce gelsin diye dua ediyoruz. Yani ben biraz daha buradayım ama merak etme, Engrasi evin her yerini kokulu mumlarla doldurdu, her yer harika görünüyor. Halamı cep telefonundan arasana."

"Engrasi halamın cep telefonu mu var?"

"Evet, sana söylemedi mi? Kullanmayı pek sevmediği içindir. Geçenlerde ben aldım ona. Bir gün yürüyüşe çıktığında başına bir şey gelecek diye korktum. Daha geçenlerde Erratzu'lu bir

kadının ayağı takılıp yere düşmüş, yoldan geçen biri onu bulana kadar iki saat geçmiş. Bu onu ikna etmeye yetti ama telefonu şarj etmeyi unutuyor hâlâ," dedi kıkırdayarak, sonra da Amaia'ya halasının telefon numarasını verdi.

Amaia halasının cep telefonunu aradı.

"Engrasi Salazar, buyurun."

Amaia yüksek sesle hatta kahkahalarla güldükten sonra nihayet konuşmayı başarabildi. "Benim, halacığım!"

"Tatlım, ne güzel bir sürpriz bu böyle, bu şeyin işe yaradığını gördüğüme seviniyorum."

"Nasılsınız?"

"Biz iyiyiz, mum ışığının ve şöminenin yaydığı sıcağın tadını çıkarıyoruz. Elektrikler Ibai'ın banyosu biter bitmez kesildi. Sonra Ernesto telefon etti ve bir parti ürün gitti dedi, bu yüzden ablanın fırına gitmesi gerekti. Burada hâlâ deli gibi yağmur yağıyor, meydanda ve Calle Jaime Urrutia'da yarım metre kadar su var diyorlar. Her yerden acil durum araçları çağrılmış. Gök gürültüsü insanın kulaklarını sağır ediyor ama oğlunun umurunda değil, karnı tok ve bir melek gibi uyuyor."

"Halacığım, sana sormak istediğim bir şey var."

"Elbette, sor bakalım."

"*Juanitaenea*'daki araziye bakan adam var ya."

"Evet, Esteban Yáñez."

"Doğru, bana onun bir oğlu olduğunu söylemiştin. Oğlan babasına benziyor muydu hiç, hatırlıyor musun?"

"Hık demiş burnundan düşmüş, en azından küçükken öyleydi."

"Adını hatırlıyor olabilir misin acaba?"

"Hayır, tatlım. Ben o zamanlar Paris'teydim, adının geçtiğini hiç duymadım. Aslında sen onu benden daha iyi tanırsın. Senden birkaç yaş daha büyüktür, en fazla üç yaş."

Amaia düşündü. Onu tanıyor olması çok düşük ihtimaldi, o yaşta iki yıl çok büyük fark demekti.

"Ayrıca sana söylemiştim, annesinin ölümünden sonra oğlanı İsviçre'de pahalı bir yatılı okula gönderdiler. O sırada taş çatlasa on yaşında falandır. Ona iyi bir eğitim verdiler ama sevgi vermediler."

"Tamam, halacığım, teşekkürler. Ah, bir şey daha var, telefonunun şarjı tam dolu mu?"

"Nereden anlayacağım?"

"Ekrana bak, en üstte küçük çubuklar göreceksin. Kaç tane çubuk görüyorsun?"

"Bir dakika bekle, gözlüğümü takayım."

Amaia halasından gelen hışır hışır arama seslerini duyunca gülümsedi.

"Bir tane."

"Şarjın bitmek üzere ve şu an şarj da edemezsin."

"Ablan bunun için başımın etini yiyip duruyor ama ben hep unutuyorum. Ama bunda şaşıracak bir şey yok, aleti hiç kullanmıyorum sayılır."

Amaia tam kapatacakken aklına bir şey geldi.

"Halacığım, intihar eden kadın, hani şu oğlanın annesi, *onun* adını hatırlıyor musun?"

"Ah, evet, elbette. Margarita Berasategui, tatlı bir kadındı, çok yazık oldu."

O sırada bir telefon geldi. Engrasi'yle vedalaşıp Sarasola'nın telefonunu açtı.

"Dedektif Salazar, öneriniz üzerine Rosario'nun terapi seanslarına bakıyordum. Anneniz çok az konuşmuş ve kız torununu görme olasılığı onu çok heyecanlandırıyormuş."

"Rosario'nun kız torunu yok," dedi Amaia.

"Ama siz yeni doğum yapmadınız mı?"

"Evet ama benim oğlum oldu. Zaten her halükârda bunu bildiğini sanmıyorum. Nereden bilebilir ki?"

"Ben sizin bebeğinizden bahsettiğini sanmıştım."

Amaia telefonu kapatır kapatmaz katilin dairesi için seçtiği soğuk dekora bakarak bir arama daha yaptı.

Telefon birkaç kez çaldıktan sonra Flora telefonu açtı. "Amaia? Ne hoş bir sürpriz bu! Bu şerefi neye borçluyum acaba?"

"Flora, sen *Ama*'ya benim oğlum olacağından bahsetmiş miydin?"

Flora cevap verirken sesi tamamen değişmişti:

"Hayır... Şey..."

"Söyledin mi söylemedin mi?"

"Ona büyükanne olacağını söyledim. Ama o zaman biz henüz bebeğin kız olacağını sanıyorduk. Verdiği tepkiyi görünce de bir daha bahsetmedim."

"Nasıl bir tepki verdi?"

"Efendim?"

"Kötü bir tepki verdiğini ima ettin. Ne dedi?"

"İlk önce, ona ne isim vereceğini sordu. Ben senin hâlâ karar vermediğini söyledim... Doğrusunu istersen ilk başta mutlu görünüyordu ama sonra bir şey söyledi... Bilmiyorum işte, kahkahalar atıp kötü şeyler söylemeye başladı..."

"Ne gibi şeyler, Flora?" dedi Amaia ısrarla.

"Sana söylemesem daha iyi olur bence. Bazen ne kadar kötü durumda olduğunu sen de biliyorsun. Bazen böyle kötü şeyler söylüyor ama aslında–"

"Flora!" diye haykırdı Amaia.

Amaia hattın diğer ucunda konuşan Flora'nın sesinin titrediğini fark etti:

"O küçük orospuyu yiyeceğim."

Panik duygusu bir anda kalp atışlarını hızlandırır ve yüksek adrenalin salgısı bunu daha da artırır. Dudaklarımız kıvrılarak bir gülümsemeye dönüşür, düşmanlarımızı sakinleştirmek için evrimin bize öğrettiği ilkel gülüş. Nefes alış verişlerimiz kalbin taleplerine yetişebilmek için hızlanır. Adrenalin yükselince gözlerimiz pörtlüyormuş gibi kocaman olur ve çevresel görüşümüz kısmen kaybolur.

"Amaia, ne oldu?" diye sordu Markina, kadının yanına gelerek.

Amaia içgüdüsel bir hareketle Glock'una uzandı.

"Oğlumu öldürecek. Şu anda Elizondo'ya gidiyorlar, annemi bu yüzden kaçırdı. Oğlumu öldürecekler. Garrido bunun olmasını bekliyor. James, Bilbao'da, biz de bu saçmalıkla uğraşıyoruz. Hepimizi kandırdı, dikkatimizi başka yöne çekti, oğlumu öldürecek, Ibai'ı öldürecekler. Aman Tanrım, evde halamla yalnızlar!" dedi, iri ve yakıcı gözyaşları gözlerine batmaya başladı.

Onu duyanlar sırayla mutfaktan çıktı.

"Evi aradınız mı?" diye sordu Iriarte.

Amaia adama hayretle baktı. Bu nasıl mümkün olabilirdi? Panikten kafası durmuştu. Telefonu cebinden çıkardı ve halasının cep telefonunu aradı. Çevir sesini duydu ama Engrasi telefona cevap verir vermez telefon kesildi. Gözünün önünde çok tanıdık bir kâbus canlanmıştı, onlarca kez Amaia'nın yatağının üzerine eğildiği gibi Rosario'nun, Ibai'ın beşiğinin üzerine eğilmiş hali geliyordu gözünün önüne. Bir anda mantıklı bir düşünce kırıntısı onu şimdiki zamana geri getirdi. Halasının şarjı bitmişti, tek çubukluk enerjisi kalmıştı ama telefonun çalması için gereken enerji kullanıldıktan sonra o da bitmişti. İşe yaramaz alete küfreden Engrasi geldi gözünün önüne.

"Halamın cep telefonunun şarjı bitti ve ev hattı çalışmıyor, Elizondo'da elektrikler kesik."

"Hemen gidelim," dedi Iriarte. "Herkesi harekete geçiririz, onları yakalayacağız."

Asansörün gelmesini beklemeden merdivenlerden aşağıya koşmaya başladılar. Montes ve Iriarte cep telefonlarıyla konuşuyordu. Arabaya ulaştıklarında Amaia biraz kendine gelmişti ama Jonan, elindeki araba anahtarını alınca Amaia sesini çıkarmadı. Kafası kazan gibi olmuştu, sanki suyun altındaymış veya başında, çevresindeki bütün sesleri boğan bir kask varmış gibiydi. O anda Markina'nın yanında durduğunu fark etti.

"Ben de seninle geliyorum," dedi Markina.

Amaia zar zor, "Hayır," demeyi başardı. "Gelemezsiniz."

Markina ellerini tuttu. "Amaia, oraya tek başına gitmene izin veremem."

"Hayır, dedim!" diye haykırdı, ellerini kurtararak.

Adam ellerini bir kez daha yakaladı, bu sefer daha sıkı tuttu. "Ben de seninle geliyorum. Sen nereye gidersen ben de oraya geliyorum."

Amaia kafasını toplamaya çalışarak adam baktı. "Pekâlâ ama başka bir arabayla."

Markina başını aşağı yukarı salladıktan sonra hızla Montes'in arabasına doğru gitti.

Yola daha yeni çıkmışlardı ki Jonan'ın cep telefonu çaldı. Jonan telefonu hoparlöre aldı. Iriarte'nin sesi duyuldu.

"Patron, bütün devriye arabalarını gönderdim. Dün Baztán Nehri taşmış ve bugünkü fırtınadan sonra su seviyesi yine yükselmiş. Elektrik direklerine düşen bir ağaç yüzünden vadinin yarısından çoğu elektriksiz kalmış, arızayı gidermek birkaç saat sürer diyorlar. Ayrıca şiddetli yağmur Baztán Geçidi'nde toprak kaymasına yol açmış. N-121 kapalı, bu da bizim işimize gelebilir. Eğer orada NA-1210'a yönlendirildilerse çok fazla zaman kaybetmiş olmalılar, araç kuyruğu bayağı uzunmuş diyorlar. Oronoz'daki itfaiyeyi aramaya çalıştım ama yardım için belli ki çok fazla araç gönderdiler, ulaşamadım. Birkaç özel numarayı daha arayacağım ama her halükârda şu anda halanızın evine doğru yola çıkmış olan bir devriye arabası var."

Ablam, diye düşündü birden ve hemen onun numarasını çevirdi.

"Durum sandığımdan daha kötüymüş, kardeşim," dedi Ros, telefonu açarken.

Amaia hemen sözünü kesti:

"Ros, hemen eve gitmen lazım. Doktorlardan biri *Ama*'nın hastaneden kaçmasına yardım etti, annem Flora'ya benim doğuracağım küçük orospuyu öldüreceğini söylemiş." Konuşurken

gözlerinden yaşlar fışkırmaya başlamıştı. Gözyaşlarını tutmaya çalıştı. "Ros, beni öldüremediği için bebeğimi öldürecek."

Ros konuşmaya başladığında Amaia, ablasının sesinden onun koştuğunu anladı.

"Hemen gidiyorum, Amaia."

"Ros, sakın yalnız gitme. Ernesto da seninle gelsin."

Telefondan gümbür gümbür bir gök gürültüsü sesi geldi, ya telefon kesilmişti ya da Ros telefonu kapatmıştı. Kendini perişan hissediyordu.

NA-121, Navarra'ya giderken görebileceğiniz, manzarası en güzel yollardan biriydi. Huzurlu, yemyeşil bir ormanla çevriliydi ve ağaçların tepelerinden süzülen ışık yerde dans eden şekiller oluşturuyordu. Ama bir zamanlar ana yol olan yer, en iyi şartlar altında bile tehlikeliydi. Bu yolu tercih eden kamyonlar yolda izlerini bırakmıştı, yolun her yeri çukurlarla doluydu ve dağılmak üzereydi. İki taraf da orman olduğu için yol, arada kırılan ağaç dalları veya ormanda gideceği yönü kaybedip yola çıkan hayvanların cesetleri yüzünden tıkanıyordu. O akşam, sadece şimşek çaktığında aydınlanan zifiri karanlıktaki sağanak yağış görüş alanını daha da azaltmıştı, otobandan yönlendirilen arabalarla daha da tıkanan yol insanlara dünya üzerinde cehennemi yaşatıyordu.

Amaia'nın dikkati yolda değildi. Zihninin ürettiği kâbus gibi senaryoları düşünmemek için profil çıkarmaya odaklandı, bir psikopatın profilini. Psikopatlar empati yeteneğinden yoksundu, onların "tasarım hataları" buydu. Kıskançlık ve özlem, öfke ve tatmin tarafından harekete geçirilen duyguları hissedebiliyorlardı, müzik ve sanat onları harekete geçirebiliyordu. Ancak kendilerini başka birinin yerine koyamıyorlardı, merhamet ve şefkatin ne demek olduğunu anlama becerisinden yoksunlardı, dayanışma veya başkalarına karşı sevgi hissedemiyorlardı. Sonuç olarak hayatta kimsenin kendilerine benzemediğinin bilinciyle yaşıyor,

ölümlülerden oluşan bir dünyada kendilerini tanrı gibi hissediyorlardı, hem seçilmişlerdi hem de kabul görmüyorlardı.

Zeki, son derece kültürlü bir adam. Annesini kaybettikten sonra evinden ayrılmak zorunda bırakılmış bir çocuk, bu dünyada sahip olduğu tek insan tarafından reddedilmişti. Muhtemelen yıllarca plan yapmıştı, onu yarı yolda bırakan herkesten yetişkin olarak intikam alacaktı. Psikiyatrist olarak ihtiyacı olan türdeki insanlara ulaşması çok kolaydı. Manipülasyon konusunda uzman biri olarak bu insanları bir kukla oynatıcısı gibi kontrol etmiş, istediği şeyleri yaptırana kadar iplerini çekip durmuştu. O barbarların öfkelerinden istifade etmiş, bunu ölümcül bir silah olarak kullandıktan sonra adamların kendilerini öldürmelerini sağlayarak onlardan kurtulmak üzere gereken her şeyi en ince ayrıntısına kadar planlamıştı. Sonra da kilise saldırılarıyla Amaia'yı olayın içine çekmeyi başarmıştı. Adam gerçekten de tam bir korku ustasıydı.

Itxusuria'yı ne kadar zaman önce öğrenmişti acaba. Bunun için kendi öz babasını bile kullanmış olabilirdi, ihtiyar bahçıvan toprağı kazarken karşılaşmış olmalıydı bebek cesetleriyle. Yoksa bu kadar eski bir evde kesinlikle böyle bir şey olacağını düşünüp kendi kendine mi aramaya başlamıştı? Her halükârda, olağanüstü etkili bir sonuca ulaşmayı başarmıştı, korku kataloğuna bir olay daha eklemişti böylece.

Ama bu arada bir hata yapmıştı. İlginç bir şekilde, ona ihanet eden şey de içindeki ufacık insanlık kırıntısıydı. Arabasındaki sorun yüzünden Jasón Medina'nın çalıştığı tamirhaneye gitmişti. Orada, yine tesadüfen, karşısına Johana çıkmıştı. Amaia adamın ilk başta Medina'yı elediğine çok emindi, onun gibi adamları kontrol etmek imkânsızdı. Cinsel saldırganları iyileştirmek mümkün değildi. Hapis cezası ve terapiye rağmen, sonuçlarını düşünmeden ihtiyaçlarını giderme arzusunun kontrolü altında oldukları için serbest kalır kalmaz aynı suçu tekrar işliyorlardı.

Berasategui manipülasyon konusunda elbette bunu bilecek kadar iyiydi ama Johana'ya karşı hissettiği arzu elini kolunu bağlamıştı. Diri bir vücudu, esmer bir teni olan o masum, küçük kız onda yepyeni duygular uyandırmıştı; hiç bilmediği, âşık olunduğunda hissedilen heyecana benzer, çok tatlı hisler uyanıyordu içinde. Johana'yı takıntı haline getirmişti, bu yeni keşif onun başını öyle döndürmüştü ki onun gibi bir zihne sahip olan birinin asla yapmaması gereken bir hataya düşmüştü, açgözlülüğün onu kontrol etmesine izin vermiş ve normal davranış şeklinden uzaklaşarak yapbozun, her dedektifin bulmayı hayal edeceği kilit parçasını açıkta bırakmıştı. Bir uyumsuzluk. Hepimiz alışkanlıklarımızın kölesiyiz.

Evet, o manipülasyonda zirve yapmıştı ama Rosario'yla karşılaştırıldığında, yamyam bir tanrı olma gururu bile önemsiz kalıyordu. Amaia bunu *tarttalo*'nun, Rosario'yu hastaneden kendi isteğiyle çıkardığı güvenlik kamerası kayıtlarını izlerken fark etmişti. O, vahşi canavarlar konusunda uzman olabilirdi ama Rosario'yu kontrol edebileceğini bir an için bile düşündüyse eğer, çok yanılıyordu.

Ama'nın ikiz kızları dünyaya geldiği günden beri tek bir amacı vardı ve otuz yıldır hiç kimse onu bu yoldan alıkoymayı başaramamıştı.

41

Fırtına vadinin üzerine çökmüştü sanki. Yağmur şiddetini azaltmış olsa da bütün gün boyunca yağmıştı ve azalan her gök gürültüsünün ardından barajdan çok daha yüksek bir ses geliyordu. Işık olmadığı için, tepeler tarafından çepeçevre sarılmış olan Elizondo'nun varlığını sürdürdüğünün tek kanıtı, kısacık bir an için çakan şimşekler ve el fenerlerinin çılgın dansıydı.

Ros elinde o fenerlerden biriyle sokaklarda koşarken yağmurdan saçları kafasına yapışmıştı, kalbi kulaklarında dev bir davul gibi atıyor, hemen peşi sıra koşan Ernesto'nun ayak seslerini bastırıyordu. Ros evin önüne vardığında ön kapının açık olduğunu gördü. Koşmasına olanak sağlayan enerji patlaması durunca bacakları bir anda pelteye döndü. Eşiğin kenarındaki soğuk ve sert taş duvara sırtını yasladığında içeride korkunç bir şey olduğunu ve soğuk, yağmur, yalnızlık, acı ve *gaueko*'lar gibi kötü olan her şeye karşı her zaman güvenli bir liman olmuş bu evin en sonunda lekelendiğini biliyordu.

Ernesto kadına yetişti, elindeki feneri aldı ve eve girdi. Dış kapı açık olmasına rağmen evin içi hâlâ sıcaktı ama daha önce içerisini aydınlatan titrek ışıklar sönmüştü, sönen mumların

keskin kokusu havada asılı kalmıştı. Şömineden gelen azıcık ışıkta evin yerle bir edildiğini görebiliyorlardı. Ernesto el fenerini salonda gezdirdi. Masanın yanındaki sandalyelerden biri ters dönmüştü ve Engrasi'nin hep aldığı taze çiçekleri içine koyduğu vazonun kırık parçaları yerlere saçılmıştı. Berjer koltuklardan biri şömineye doğru fırlatılmıştı, eğer ateş daha harlı olsaydı koltuk kesin yanardı.

"Halacığım," dedi Ros, kendisinin bile tanıyamadığı bir sesle.

Fener, yerde kolları bacakları açık yatan ve açık sabahlığından bacakları görünen ihtiyar kadını aydınlattı. Kadının vücudunun üst kısmı berjer koltuktan görünmüyordu. Ernesto gidip koltuğu kenara çekti.

"Aman Tanrım!" dedi adam ve kadını görür görmez bir adım geri çekildi.

Ros bakmak istemiyordu. Eve girdiği anda halasının öldüğünü biliyordu.

"Ölmüş," dedi. "Halam ölmüş, değil mi?"

Ernesto, Engrasi'nin gevşek bedeninin üzerine eğildi.

"Hayır, yaşıyor ama kafasından bir darbe almış. Ros, hemen doktor çağırmamız lazım."

O sırada Ros'un cebindeki cep telefonu çaldı. Ros telefonu titrek elleriyle arayıp buldu. Ekrana baktı, gözyaşlarından kimin aradığını göremese de biliyordu.

"Amaia, Engrasi hala..." acı acı ağlıyordu. "Ölmüş gibi görünüyor, kafasından bir darbe almış ve çok kan kaybetmiş. Ernesto ambulans çağırdı ama fırtına yüzünden ambulans falan kalmamış. İtfaiye bile gelip gelemeyeceğinden emin değil." Panik içinde, salonda volta atarak çığlık çığlığa konuşuyordu. "Evin altını üstüne getirmişler, halam direnmiş ama Ibai yok, onu götürmüşler, oğlanı almışlar!" diye haykırdı, kendini tamamen kaybetmiş gibiydi.

Ölmek üzere olduğunu sandığın için bunun bir kalp krizi olduğunu düşünüyorsun.

Amaia bütün vücudunun infilak ettiğini sandı. Göğsünün üzerine çöken okyanusun tüm ağırlığını hissedebiliyordu; kalbinin durduğunun, kesinlikle öleceğinin ve bir saniye içinde hissettiği acı sona ereceği için gelecek rahatlamanın farkındaydı.

Nefes almaya çalışırken burnuna fırtınanın keskin ozon kokusu geldi; yoksa onun burnundan ve ağzından nefes alan görünmez bir yaratık, yardımsever bir *inguma* onu, neredeyse sevinçle karşıladığı bu dingin ve yoğun okyanusun kucağından kurtarıyor muydu?

Hızlı hızlı nefes alıp vermeye çalıştı.

"Hemen duruyorum," dedi Jonan bağırarak.

Amaia kapıyı açtığında araba daha durmamıştı bile. Normalin üstünde bir hızla nefes alıp vererek arabanın ön tarafına yürüdü, ellerini dizlerine koydu ve gözlerini karanlık ormana dikip sakinleşmeye ve kafasını toplamaya çalıştı.

Iriarte'nin arabasını onlarınkinin arkasına park ettiğini, sonra da koşan ayak sesleri duydu.

"İyi mi?" diye sordu Iriarte, Jonan'a.

"Neredeyse halamı öldüreceklermiş ve oğlumu kaçırmışlar."

Iriarte'nin nefesi kesildi, başını sağa sola salladı, konuşacak durumda değildi. Markina ne yapacağını bilmiyormuş gibi gelip kadının yanında durdu. Jonan başını ellerinin arasına aldı, Zabalza bile eliyle ağzını kapadı. Tek konuşan Montes oldu:

"Buradan öyle kolay çıkamazlar. Eğer bu yolu kapatırsak hiç şansları kalmaz."

"Adam burada doğmuş, yolları biliyor, şu an Fransa'da bile olabilirler," dedi Amaia.

"Saçmalamayın," dedi Montes ısrarla. "Ben hemen acil durum alarmı veriyorum, Padua'yı arayıp Bask Polis Teşkilatı'na haber vermesini isteyeceğim, Irun'a doğru gidiyor olabilirler. Fransız jandarmasına da haber vereceğim, Fransa'ya gitme ihtimallerine karşı. Ama buna vakit bulacaklarını sanmıyorum, patron. Eğer dediğiniz gibi adam buralıysa, bu havada bir yere

gitmeye çalışmanın bir işe yaramayacağını biliyordur. Bildiği bir yerde saklanıyor olma ihtimali daha yüksek. Unutmayın, yanında yaşlı bir kadınla bir bebek var."

"Babasının evi," dedi Amaia birdenbire. "Babasının adı Esteban Yáñez ve adam Elizondo'da yaşıyor. Eğer orada değilse, *Juanitaenea*'yı deneyin. Esteban'da evin anahtarları var," dedi, aşırı bir heyecanla. Montes'e bakıp başını öne eğerek selam verdi, söylediklerine minnettardı, sonra da arabaya bindi.

"Ben kullanayım, Jonan," dedi.

"Emin misiniz?"

Amaia direksiyona geçti, diğerleri karanlığın içinde kaybolurlarken o, birkaç saniye hiç kıpırdamadan yerinde oturdu. Sonra motoru çalıştırdı ve direksiyonu çevirdi. Jonan kadına baktı ve Amaia'nın çok iyi bildiği ölçülü bir endişeyle dudaklarını büzdü. Amaia kısa bir süre sonra anayoldan çıktı.

Nehir yatağının sağ tarafından gelen nehrin gürültüsünü duyabiliyorlardı, zifiri karanlıkta bile canlı bir varlığın elle tutulabilir gücüne sahipti sanki. Onunla beraber aynı yöne doğru gitmekte olan öte dünyaya ait varlıklar için açılmış bir patikada, ikinci bir yol gibi görünen, girdap gibi dönen sisin içinde son sürat gidiyordu. Neyse ki koyunlar ve *pottok* atları gece olduğu için ortalıkta görünmüyorlardı çünkü bu hızda birine çarpacak olsalar hayvanın öleceği kesindi.

Yön tayin etmelerine yardımcı olacak her sembolü pusa boğan yağmur fırtınası olmadan da karanlık tepedeki bir yeri bulabilmeleri yeterince zordu zaten. Amaia arabayı durdurdu, dışarı çıktı ve elindeki fenerle öndeki yolu aydınlattı. Her şey birbirinin aynısı gibi görünüyordu ama feneri daha ileriye tuttuğunda nehrin diğer ucundaki terk edilmiş köy evinin duvarını gördü. Tekrar arabaya döndü.

"Jonan, bir yere gitmem gerekiyor. Senden benimle gelmeni isteyemem çünkü tamamen önsezilerime göre gidiyorum. Eğer düşündüğüm yere gidiyorlarsa, önce yoldan gidip sonra patikayı

takip edecekler ama buradan gidersem ben onlardan önce oraya varabilirim. Bu, elimdeki tek fırsat olabilir."

"Ben de sizinle geliyorum," dedi Jonan, arabadan inerek. "Markina'nın bizimle gelmesini bu sebeple istemediniz değil mi? Böyle bir şey yapmak zorunda kalacağınızı biliyordunuz."

Amaia, Jonan'a baktı ve onun Markina'yla aralarında geçen konuşmanın ne kadarını duymuş olabileceğini düşündü. Ve bunun bir öneminin olmadığına karar verdi, o anda hiçbir şey önemli değildi.

Yamaçtaki çimler kaygandı ama nemli toprak sayesinde nehre doğru inerken ayakları yere daha sağlam basıyordu. Su, köprünün üzerindeki, neredeyse çıkacakmış gibi sallanan paslı parmaklıkların arasından akıyordu. El fenerlerini aşağıya doğru tuttular, sol tarafta yaprak ve ağaç dallarından oluşan büyük bir yığının oluşturduğu bir baraj vardı ve beton zemin tamamen sular altında kalmıştı. Ağırlıkları yüzünden köprünün çökebileceğini fark edince birbirlerine bakıp sprinte kalktılar. Sağ salim karşı tarafa ulaştıklarında bile normal bir yerde değil de suyun içinde bata çıka yürüyormuş gibilerdi. Taşan nehir tarlayı yirmi santim kadar suyun altında bırakmıştı. Çimen tabakası sayesinde toprak hâlâ sertti ama çok kaygan olduğu için her adımlarını düşünerek atmaları gerekiyordu. Köy evinin önünden geçtiler ve ormanın kenarına ulaştılar. Amaia korku ve kararlılık karışımı hislerle önüne baktı, yoluna devam etmesini sağlayan şeyler de bunlardı zaten. Ve karşısında ormanı görünce rahatlamıştı. Ağaçlar doğal bir şemsiye görevi gördüğü için toprak, son günlerdeki şiddetli yağıştan nispeten etkilenmemiş gibiydi. Sık bitki örtüsünün içinden geçtiler, çakan şimşeklerin arasında bu labirentte yollarını bulabilmek için el fenerlerini ileriye doğru tutuyorlardı. Bir süre daha bu şekilde devam ettiler, duydukları tek şey yaprakların hışırtısı ve kendi nefesleriydi. En sonunda Amaia durdu. Jonan da nefes nefese, yanında durdu.

"Şimdiye kadar ormandan çıkmış olmamız gerekirdi. Kaybolduk."

Jonan el fenerini çevrelerinde gezdirdi ama orman çıkışın nerede olduğuna dair bir ipucu vermiyordu. Amaia karanlığa doğru döndü ve haykırdı:

"Yardım et!"

Jonan şaşkın şaşkın kadına baktı. "Birkaç metre ileride olmalı–"

Jonan'ı duymamış gibi "Yardım et!" diye haykırdı karanlığın içine bir kez daha.

Jonan bu kez hiçbir şey söylemedi. El fenerini aşağıya doğru indirdi ve sessizce kadını izledi. Kadın gözlerini dua eder gibi kapatmış, sessizce duruyordu.

Islık sesi o kadar yüksek bir sesle ve o kadar yakından duyuldu ki Jonan irkildi ve elindeki feneri düşürdü. El fenerini almak için yere eğilip tekrar kalktığında kadında bir değişiklik olduğunu fark etti. Kadının çaresizliği yerini kesin bir kararlılığa bırakmıştı.

"Hadi gel," dedi, eliyle bir yeri işaret ederek.

Tekrar yola koyuldular, ağaçların arasından geçerken sağ taraftan gelen bir ıslık sesiyle yönlerini tekrar değiştirdiler. Önlerinden gelen, daha uzun ve daha yüksek sesli bir ıslık sesiyle kendilerini ormanın dışında buldular. Birkaç gün önce koyunların otladığı açık alan sular altında kalmıştı. Daha ötede kulakları sağır eden bir şelale, tepeden aşağıya sudan geniş bir dil gibi akarak nehrin iki yanındaki kayaları ve eğreltiotlarını yalıyordu. Gürül gürül akan suyun üzerinden geçen minik beton köprüyü aradılar. Suyun altında kalmış olsa da köprü karşı tarafa geçmek için en iyi seçenekti yine de. El ele tutuşup köprüye çıktılar. Tam karşı tarafa varmak üzereyken nehrin taşıdığı büyük bir dal Jonan'ın bileğine takıldı. Adam öne doğru dizlerinin üzerine düştü ve suya battı. Amaia sıkıca yere basarak dengesini sağladı ve Jonan'ın kolunu hızla çekti. Jonan zar zor ayağa kalktı ve suyun içinden çıktı.

"İyi misin?"

"Evet," diye cevap verdi Jonan, "ama feneri kaybettim."

"Geldik sayılır," dedi Amaia, yokuşa doğru koşarak. Bitki örtüsünün arasından geçip tırmanmaya başladılar. Amaia, Jonan'ın geride kaldığını fark edince dönüp el fenerini ona doğru tuttu. Suda sürüklenen ağaç dalının bileğine battığı yer, kot pantolonunun paçasını ve ayakkabısını kan içinde bırakmıştı.

"Ah, Jonan..."

"Ben iyiyim," dedi Jonan. "Siz önden gidin. Ben size yetişirim."

Amaia başını olur der gibi salladı. Jonan'ı yaralı bir şekilde ve feneri olmadan bu dağ başında bırakma fikrinden ne kadar nefret ediyor olsa da hızla yoluna devam etti. Onu bekleyemezdi, bunu ikisi de biliyordu.

Yokuşun yarısına geldiğinde mağaranın girişini kapatan kayanın arkasına dolandı. Bu sırada, içeride bir pırıltı görür gibi oldu. Glock'unu çıkardı ve el fenerini kapadı.

"Tanrım, bana yardım et lütfen," diye mırıldandı. "Sen de, uğursuz fırtına tanrıçası," diye ekledi.

Doğal bir kapı görevi gören küçük, s şeklindeki dönemeçten sessizce döndü, kulaklarını dört açıp içeriden gelebilecek sesleri dinledi. Kumaş hışırtıları ve ayak sesleri duyuyordu, sonra bir anda Ibai'ın, çok sevdiği agu sesi çalındı kulağına. Gözleri yaşlarla doldu. Küçük oğlu hâlâ hayatta olduğu için minnettardı, tam o anda dizlerinin üzerine çöküp çocukları koruyan tanrıya teşekkür edebilirdi. Ama bunun yerine, öfkeli bir şekilde elini yüzünde gezdirip bütün gözyaşlarını sildi. Silahını sıkıca kavrayarak ileriye doğru yürümeye başladı... Gördüğü ilk şey kanını dondurdu. Ibai yerde, tuz veya kül gibi bir şeyle çizilmiş karmaşık bir şeklin ortasında yatıyordu. Çevresindeki mumlar içerinin havasını o kadar ısıtmıştı ki üstünde sadece bebek bezi olmasına rağmen Ibai soğuktan ağlamıyordu.

Yanında bir ahşap kâse, bir cam saklama kabı, bir de metal huni vardı. Amaia'nın zihnini, Elena'nın anlattığı kurban etme

sahnelerinden net görüntüler doldurdu. Neler olduğunun farkında bile olmayan Ibai, kendi ayak başparmaklarını yakalamaya çalışıyordu. Rosario yere eğilmişti, görünmez çizgilerin üzerinden geçiyormuş gibi elindeki bıçağı çocuğun karnının üzerinde gezdiriyordu. Üzerindeki, artık önü açık olan müflonlu paltonun altından gri kazağı ve pantolonu görünüyordu, saçları topuz yapılmıştı. Artık tam bir *tarttalo*'ya benzeyen Doktor Berasategui, kadının yanında öne doğru eğilmiş, seremoninin büyüsüne kapılmış gibi gülümsüyordu. Adam bir şeyler mırıldanıyordu, sanki Amaia'nın ne olduğunu bilmediği bir şarkıyı söylüyormuş gibi.

Kalbi deli gibi çarpıyordu, Glock'unu havaya kaldırdı. Avuç içlerinden bileğine doğru akan ter damlalarını hissedebiliyordu. Daha mağaraya girmeden önce bile korktuğunun farkındaydı, Rosario'yla yüz yüze geldiğinde bu dehşetin esiri olacaktı. Ama buna rağmen, yapması gereken neyse onu yapacağından en ufak bir şüphesi bile yoktu.

Onu ilk gören Berasategui oldu. Adam onun yüzünü dikkatle inceledi, beklenmedik ama tam olarak istenmeyen bir misafir değilmiş gibi.

Rosario kafasını kaldırdı ve o karanlık, delici bakışıyla baktı Amaia'ya. Amaia o anda kendini tekrar dokuz yaşındaymış gibi hissetti. İpin sessizce çekilişini, annesinin kontrolünün oluşturduğu o örümcek ağını hissedebiliyordu. Kendini bir anda yeniden çocukluk yatağına, hamur teknesine, mezarına dönmüş gibi hissetti.

O anda Ibai yumuşak bir sesle inlemeye başladı, sanki ağlayacakmış gibi ve bu Amaia'nın kendini toplamasına ve içinde yıllardır biriken öfkenin açığa çıkmasına yetti. Bu kadar büyük bir öfke hissedeceğini düşünmemişti hiç. Aynı anda hem sezgisel hem de mantıklı bir ses tüm korkusunu alt ederek bedenine hızla yayıldı ve beyninde bir emir gibi çınlayarak onu cesaretlendirdi: "Öldür onu!"

"Elindeki bıçağı yere bırak ve oğlumun yanından uzaklaş," dedi sert bir sesle.

Rosario'nun yüzünde önce bir gülümseme belirdi ama sonra kadın, dikkatini başka bir şey çekmiş gibi dondu kaldı.

"Devam et," diye emretti Berasategui, Amaia orada değilmiş gibi.

Ama Rosario yerinden kıpırdamadan, düşmanla karşılaştığında bir sonraki hamlesinin ne olacağını düşünen birinin bitkinliğiyle baktı Amaia'ya.

"Sana oğlanın yanından uzaklaş dedim yoksa yemin ederim ikinizin de kafasını havaya uçururum."

Rosario ciğerlerindeki bütün havayı ulur gibi boşaltırken yüzü kırıştı. Bıçağı bir kenara fırlattıktan sonra bebeğin üzerine eğilerek bezini yırtarcasına açtı.

Gördüğü şey karşısında korkuyla çığlık attı.

Kolunu uzattı ve Berasategui'den destek alarak ayağa kalktı.

"Kız nerede?" diye haykırdı. "Kız nerede? Beni kandırdın." Sonra gözlerini Amaia'ya dikti ve talep eder gibi sordu:

"Kızın nerede?"

Onun bağırmasından tedirgin olan Ibai ağlamaya başladı.

"Ibai benim oğlum," dedi Amaia kesin bir sesle. Ve bunu söylerken aslında niyetini ifade ettiğini fark etti: Ibai, nehrin çocuğu, *kız doğacakken son anda kararını değiştiren oğlan*. Irmağın kenarındaki kızın sözlerini hatırladı: "Eğer oğlun olduysa, öyle olması gerektiği içindir."

"Ama Flora bana onun kız olduğunu söylemişti!" diye karşı çıktı Rosario şaşkına dönmüş gibi. "Onun küçük bir orospu olması gerekiyordu, onun *kurban* olması gerekiyordu."

Berasategui oğlana yüzünü ekşitip öfkeyle baktı, sonra bütün ilgisini kaybetmiş gibi mağara duvarına doğru çekilmeye başladı.

"Kız kardeşim gibi mi yani?"

Rosario şaşkına döndü, sonra tıslar gibi konuştu: "Ve senin gibi... Yoksa seninle işim bitti mi sanmıştın?"

Ibai'ın çığlıkları artmıştı, Amaia'nın kulak zarına batan iğneler gibi mağaranın duvarlarında yankılanıyordu. Rosario arkasını dönüp oğlana baktıktan sonra Amaia'ya doğru yürümeye başladı.

"Dur," diye emretti Amaia, silahını ona doğrultmaya devam ederek. "Sakın kıpırdama."

Ama annesi yürümeye devam ediyordu ve Amaia yavaş yavaş döndü. O anda ikisi, Amaia'yı, Ibai'ın mağaranın ortasında yattığı yere yaklaştıran daireler çizdikleri tuhaf bir dansa kapılmışlar gibi görünüyorlardı. Aralarındaki mesafe hiç değişmiyordu, iki mıknatısın birbirini iten uçları gibiydiler.

Amaia, bu manzaranın tadını çıkarıyormuş gibi görünen Berasategui'yi de yan gözle kontrol etmeye devam ederek tabancasını *Ama*'ya doğru tutuyordu ama *Ama* mağaranın ağzına vardığında bir anda gözden kayboldu. Amaia o zaman Berasategui'ye döndü ve adam yalancı bir gülümsemeyle baktı, ellerini havaya kaldırdı ve mağaranın girişine doğru bir adım attı.

"Sakın bir hata yapayım deme," dedi Amaia sakin bir sesle. "Bu sefer hiç tereddüt etmem. Bir adım daha atarsan ölürsün."

Adam olduğu yerde durdu ve kaderine boyun eğmiş gibi omuzlarını silkti.

"Duvara doğru git," diye emretti Amaia.

Tabancasını ona doğrultmaya devam ederek adamın yanına yaklaştı ve kelepçeleri ona doğru fırlattı.

"Tak şunları."

Adam denileni yaptı ve umursamaz bir tavırla iki elini de havaya kaldırıp kadına gösterdi.

"Yere çök, dizlerinin üzerine."

Berasategui denileni yaptı, isteksiz görünüyordu, sanki onu tutuklamak yerine ondan daha eğlenceli bir şey yapmasını istemesini bekliyormuş gibi.

Amaia daha sonra oğlunun yanına gitti, onu yerden alırken mumlardan bazıları devrildi ve yanmaya devam ederek yerde yuvarlandılar. Amaia, Ibai'ı sıkıca göğsüne bastırdı ve üzerindeki

kıyafetlerin içine soktu, hiç zarar görmediğini fark ederek onu öptü.

"Dedektif?" diye seslendi Jonan dışarıdan.

"İçerideyim, Jonan," diye bağırdı Amaia, onun sesini duyduğu için rahatlayarak. "İçerideyim."

Amaia'nın fırtınada annesinin peşine düşmek gibi bir niyeti yoktu. Ne Jonan'ı yaralı haliyle tutuklunun yanında bırakacaktı ne de Ibai'ı. Telefonunu kontrol etti ve yardımcısına baktı.

"Telefon çekmiyor."

"Sorun değil," dedi Jonan. "Tepede çekiyordu. Ben aradım, yardım gelmek üzeredir."

Amaia rahat bir nefes aldı.

Arama faaliyeti Navarra *Policía Foral* ve *Guardia Civil*'in işbirliğiyle başlatıldı. Zaragoza'dan köpek timi bile getirmişlerdi. Bölgeyi yirmi dört saat boyunca aradıktan sonra Rosario'nun üzerindeki, yakası kürklü, müflonlu paltoyu nehrin birkaç kilometre yakınlarındaki ağaç dallarına takılmış olarak buldular. Eşyayı üstünkörü inceledikten ve giyen kişinin birkaç yara aldığına karar verdikten sonra Markina aramayı yürütenlerden görevi sona erdirmelerini istedi.

"Eğer dün gece suya düştüyse, bu akıntıyla şimdiye kadar Biscay Körfezi'ne varmıştır," dedi gönüllülerden biri. "Dün insan bedeninden daha büyük ağaç gövdelerinin, sanki ince dallarmış gibi nehirde sürüklendiğini gördüm."

Markina başını aşağı yukarı salladı. "Kıyı kasabalarına ve sahil devriyelerine haber verelim."

Amaia, Engrasi'nin yokluğunda ev gibi olmayan eve döndü. Uyuyan oğlunu seyrederek James'e sarıldı.

"Onların ne söylediği umurumda değil, ben Rosario'nun ölmediğini biliyorum."

James ona karşı gelecek bir şey söylemedi ama karısını kendine doğru çekti ve "Nereden biliyorsun?" diye sordu.

"Çünkü beni hâlâ tehdit ettiğini hissedebiliyorum, bizi bağlayan bir ip var sanki. Onun bir yerlerde olduğuna eminim. Henüz bitmedi."

"O hasta, yaşlı bir kadın. Gerçekten de ormandan çıktığını ve kendine saklanacak bir yer bulduğunu düşünüyor musun?"

"Benim peşimde olan kişinin bir yerlerde olduğunu biliyorum, James. Jonan onun kaçarken paltosunu bıraktığını düşünüyor."

"Amaia, bunu daha fazla düşünme, lütfen," dedi, kadına daha sıkı sarılarak.

42

Amaia, Iriarte'yle beraber sorgu odasına girdi. Berasategui onu görünce gülümsedi. Amaia, Berasategui'nin avukatını televizyonda çok görmüştü. Iriarte'yle içeri girdiklerinde adam ayağa kalkmamıştı ama söze başlamadan önce pahalı ceketini dikkatlice düzeltti. Amaia adamın saat başı ücretinin ne kadar olduğunu merak etti.

"Dedektif Salazar, müvekkilim onu kurtarmak için gösterdiğiniz çaba için size teşekkür etmek istiyor. Siz olmasaydınız olaylar çok farklı gelişirdi."

Amaia, Iriarte'ye baktı, eğer bu kadar üzgün olmasaydı bu saçmalık ona komik bile gelebilirdi.

"Stratejiniz bu mu?" diye sordu Iriarte. "Bizi, şartların kurbanı olduğunuza inandırmaya çalışmak mı?"

"Strateji değil bu," diye cevap verdi avukat. "Saygısızlık etmek istemem ama," dedi, Amaia'ya bakarak, "müvekkilim bu davranışları tehlikeli bir delinin tehdidi altındayken sergiledi."

"Müvekkiliniz Rosario'yu, akrabası olduğu izlenimi vererek sahte bir kimlikle Santa María de las Nieves'te ziyarete gidiyordu," dedi Iriarte, avukatın önüne klinikteki güvenlik kamerasından alınan görüntüleri koyarak.

"Haklısınız," dedi adam kibirli bir sesle. "Müvekkilimin suçu aşırı heyecanlanmış olması. Rosario vakası onu büyülemişti. Daha önce farklı bir hastanede tanışıp arkadaş olmuşlar. Rosario'nun sadece akrabalarını görmesine izin verildiği için müvekkilim, en ufak bir kötü niyet olmaksızın, ziyaretlerine devam edebilmek için onun akrabası gibi davranmış."

"Sahte bir kimlik kullanarak."

"Evet, bunu kendisi de kabul ediyor," dedi avukat yapmacık bir sesle. "Hakimin bunda kötü bir niyet olmadığına inanacağına eminim. En fazla altı aylık bir ceza söz konusu."

"Şimdilik şu hesap kitap işlerini bir kenara bırakalım, olmaz mı? Daha sözümü bitirmedim," dedi Iriarte. "Müvekkiliniz, içeriye gizlice soktuğu bir silahı Rosario'ya verdi." Avukat başını sağa sola sallamaya başlamıştı. "Antika bir neşter, bunu da Antonio Garrido'nun saklandığı yerden almış."

Berasategui'nin yüzündeki gülümseme bir anlığına kayboldu, sonra yeniden gülümsedi.

"Bunu kanıtlayamazsınız," dedi avukat.

"Rosario'nun onu zorladığına inanmamı mı istiyorsunuz?"

"Kadının o hastabakıcıya neler yaptığını gördünüz, aynı şekilde Doktor Franz'a ve zavallı halanıza..." diye ekledi avukat, Amaia'ya bakarak.

"Antonio Garrido hayatta." Amaia gözlerini Berasategui'ye dikerek ilk kez konuşmuştu.

"Bu tamamen tesadüf," dedi, bakışlarını kaçırmadan. "Hayat da böyle değil midir zaten, emin olduğumuz tek şey öleceğimiz."

"Onu da kendini öldürmesi için manipüle edecek misin?"

Berasategui'nin yüzünde müşfik bir gülümseme belirdi, sanki sözlerinin ne anlama geldiği çok açıkmış gibi.

"Ben onu bir şey yapması için manipüle etmeyeceğim. Bunu yapacak çünkü o çok hasta biri. Onu bir süredir tedavi ediyorum, adam intihara meyilli."

"Evet, tıpkı Quiralte, Medina, Fernández ve Duran gibi. Bunların hepsi sizin hastalarınız ve şu anda hepsi ölü. Hepsi de katiller ve kurbanların hepsi onlara yakın olan, Baztán doğumlu kadınlar. Ve hepsi de cinayetlerinin altına aynı imzayı attılar," dedi, adama farklı hücre duvarlarının fotoğraflarını göstererek. "Bu cinayetlerin her birinden sonra biri olay yerinden bir hatıra aldı. Antonio Garrido'nun saklandığı hacı hastanesindeki cerrahi testereyi kullanarak."

"Şiddete meyilli kişilerin intihar yüzdesi oldukça yüksek. Ben masum olduğumdan bütün bu cinayetler için bir mazeretim var."

Iriarte başka bir dosya açtı ve içinden altı fotoğraf çıkarıp bunları avukatın ve müvekkilinin önüne yerleştirdi.

"Olay yerlerinde ampüte edilen bu uzuvlar bir yıl kadar önce Arri Zahar'da bulundu. Bazılarının üzerinde insana ait ısırık izleri var. Adli Tıp'taki son gelişmelerden haberiniz var mı bilmiyorum ama dişlerinizden basit bir kalıp alma işlemiyle sizinle cinayet arasında bağ kurabiliriz."

"Ne yazık ki sizi yine hayal kırıklığına uğratacağım. Çocukken geçirdiğim korkunç bir trafik kazası yüzünden çenem parçalandı ve birçok dişimi kaybettim, bunlar implant," dedi ve dişlerini göstermek için abartılı bir şekilde gülümsedi. "Yani binlerce farklı implanta benzer ya da en azından jürinin kafasında soru işareti oluşması için yeterli olacak kadar benzer."

Avukat başını şevkle aşağı yukarı salladı.

"Müridinize geri dönelim."

"Dönelim bakalım," dedi Berasategui kibirle, canı sıkılmış olduğu her halinden belli olan avukatın aksine.

"Garrido, Arizkun'daki kilise saldırılarını kendisinin gerçekleştirdiğini itiraf etti."

"Bunun bizimle ne ilgisi olduğunu anlayamıyorum..." diye itiraz etti avukat.

Amaia adamın sözünü kesti. "Kilise malına zarar vermenin yanı sıra saldırganlar kiliseye benim aile mezarlığımdan çıkarılmış ceset parçaları bıraktılar."

Berasategui'nin yüzünde beliren göz kamaştırıcı gülümseme üzerine bir an için bütün yüzler ona çevrildi, hatta huzursuzluğu gitgide artıyormuş gibi görünen avukatının da. Ama müvekkilinin gözleri Amaia'nın üzerindeydi.

"Bu hoşunuza gitti mi, dedektif?"

Hiç kimseden çıt çıkmadı, herkes Berasategui'nin yüzündeki gülümsemeye ve Amaia'nın ifadesiz yüzüne bakıyordu.

"Tutarsızlıkları ve başlangıcı," dedi Amaia.

Berasategui hafifçe önce doğru eğilmiş, pürdikkat kadını dinliyordu.

"Başlangıcı ve tutarsızlıkları," diye tekrar etti Amaia.

Berasategui önce Iriarte'ye, sonra avukatına baktıktan sonra, sanki kadının neden bahsettiği konusunda hiçbir fikri olmadığını göstermek istermiş gibi omuzlarını silkti.

"Bir cinayet soruşturmasında kilit nokta tutarsızlıklardır ve başlangıç da bizi olayın kökenine götürür. Ve her köken kendi sonunun kaynağını içinde barındırır."

Berasategui bir kez daha şaşırmış gibi kelepçeli ellerini havaya kaldırdı.

"Ne demek istediğimi anlamıyorsunuz, Doktor Berasategui yoksa Doktor Yáñez mi demeliyim?"

Adamın gülümsemesi dondu kaldı.

"Başlangıç noktası, köken burası. Siz Esteban Yáñez ve Margarita Berasategui'nin oğlusunuz. Esteban Yáñez büyükannemin evindeki sebze bahçesiyle ilgilenen emekli biri. Ailemin *itxuuria*'sını, mezarlığını bulan da babanızdı. Garrido'ya kemikleri veren Esteban'dı. Babanız yandaki odada, verdiği kemiklerin kilise saldırısında kullanılacağını bilmiyormuş. Kötü bir oyun oynandığını düşünmüş, vatanı olarak gördüğü topraklarda dışlanmış olmasının intikamı alınacak sanmış.

Bir de anneniz, soyadını saygıyla kabul edip kullandığınız Margarita Berasategui var, hayatı boyunca depresyonda olan zavallı bir kadın. Sizinki gibi parlak bir zekâyla doğan biri için

bu kadar kederli, kasvetli, sessizlik ve gözyaşlarıyla dolu bir evde büyümek dayanılmaz olmuştur. Tıpkı yaşarken toprağa gömülmek gibi, doğru mu? Anneniz elinden geleni yaptı; evi her zaman tertemiz tutuyor, kıyafetleri ütülüyor, yemekleri yapıyordu. Ama bir çocuk için bu kadarı yeterli değildir, öyle değil mi? Bir çocuğun sevgiye, arkadaşlığa, şefkate ihtiyacı vardır, oyun oynamak ister ama anneniz sizin ona dokunmanızdan hoşlanmıyordu, öyle değil mi? Belki de sizin ne tür bir canavar olduğunuzu hissediyordu, anneler böyle şeyleri hep bilir. Daha önce de, birçok kez intihar etmeye çalışmış, bir avuç dolusu sakinleştirici içmişti ama kendini öldürmeye yetecek kadar değil. Çünkü aslında istediği şey ölmek değildi, o sadece daha farklı bir hayatın özlemini çekiyordu. Ta ki bir gün, siz okuldan gelip de onu, kucağına saçılmış bir şişe ilaçla yarı komada bulana kadar... geri kalanını siz hallettiniz. Babanızın tüfeğini alıp kafasına dayadınız, muhtemelen annenizin kendi elini kullanarak onun beynini havaya uçurdunuz. Hiç kimse hiçbir şeyden şüphelenmedi çünkü herkesin onun depresyonundan, daha önceki yarım yamalak intihar girişimlerinden haberi vardı. Ayrıca bu bölge ülkenin en yüksek intihar oranlarından birine sahip. Hiç kimse şüphelenmedi, babanız hariç. Babanız içeri girip de annenizin duvarlara ve tavana yapışmış beyin parçalarını gördüğünde anlamış olmalı. Margarita çaresizliğin dibini boylamış olsa da evi hep tertemizdi. Kadınların kendilerini bu kadar dağınık ve pis bir şekilde öldürmelerine daha nadir rastlanır, en azından onun gibi kadınların. Babanız bu yüzden sizi evden atıp uzaklara gönderdi. Hatta hâlâ bu yüzden sizden korkuyor ve sözünüze itaat ediyor.

Köken burası. Soyadını silerek babanızı reddettiniz ama annenizinkini alarak aslında ilk kurbanınızın ismini almış oldunuz."

Berasategui hiç kıpırdamadan oturmuş, onu dinliyordu.

"Bu iddialar için herhangi bir kanıtınız var mı?" diye sordu avukat.

"Şimdi sıra tutarsızlıklarda," dedi Amaia, avukatı duymazdan gelerek ve Berasategui'nin surat ifadesindeki en ufak bir ayrıntıya bile dikkat ederek konuşmaya devam etti. "Kurbanlar Baztán kökenli yetişkin kadınlardı. Her biri, öfke kontrolü terapisi gören şiddete meyilli bir koca veya partner tarafından öldürüldü. Öfke terapisi, manipüle edilmeye uygun kişileri bulmak için ideal bir ortam."

"Ben manipülatör değilim," diye mırıldandı Berasategui.

Avukat sandalyesini masadan hafifçe uzaklaştırmıştı, sanki kendisiyle müvekkili arasına görünmez bir bariyer koymak istemiş gibi.

Amaia gülümsedi. "Elbette, ne kadar aptalım. Bu, siz azmettiriciler arasında saygın bir makam olmalı. Siz manipülatör değilsiniz, burada fark şu sanırım, sizin kurbanlarınız istediklerini yapıyor, öyle değil mi? Size hizmet etmek için yapmaları gerekeni yapıyorlar ve tesadüfe bakın ki bu da sizin istediğiniz şeyin aynısı oluyor."

Adam gülümsedi.

"Sonra, bu düzen ve ahenkle dolu resme Johana Márquez denilen tutarsızlık girdi. Kızın üvey babasını manipüle etmeye çalıştığınızı biliyorum ama adam o kadar vahşi biriydi ki kontrol etme taktikleriniz adamda bir işe yaramadı. Ama buna rağmen siz Johana'nın sizde uyandırdığı heyecana, onu öldürme arzusuna, o hayvanın kirletmek üzere olduğu mükemmel tenin altındaki diri ete karşı koyamadınız." Amaia, Berasategui'nin dudaklarını hafifçe aralayarak dilini dudaklarında gezdirişini izledi. "Beklediğiniz anın geleceğinden emin bir şekilde, aç bir kurt gibi kızın peşinde gezdiniz. Dayanılmaz bir arzu duyuyordunuz, karşı koyamadınız, öyle değil mi? Zafer hatıranızı almaya geldiğinizde dayanamayıp bir ısırık aldınız. Diş implantlarınız makul şüphe uyandıracak nitelikte olabilir ama diğerleriyle beraber sakladığınız o et parçasının üzerinde tükürük izi de bıraktınız. Tıpkı saklamak istediğiniz ama bir yandan da yemekten kendinizi

alamadığınız lezzetli bir yemek gibi," dedi, Jonan'ın sözlerini alıntılayarak.

Adam Amaia'ya özlem ve arzu dolu gözlerle bakıyordu.

"Johana," dedi, başını öne eğerken.

İki gündür yağmur yağmıyordu ve bulutların arasından göz kırpan güneş her şeyin daha keskin ve parlak görünmesine yol açıyordu.

Amaia o gün ilk iş olarak Navarra Adli Tıp Kurumu'na gitmişti. Oraya yalnız girmek için ısrar etmiş, James ve ablaları onu arabada beklemişti.

San Martín onu görür görmez yanına geldi, kadına çaktırmadan sarıldı ve "Nasılsın?" diye sordu.

"İyi," diye cevap verdi Amaia sakin bir sesle, sarılmanın daha uzun sürmemiş olmasına sevinmişti.

Doktor onu, bronz heykellerle dolu resmi çalışma odasına götürdü. Burası onun hiç kullanmadığı bir yerdi, genelde alt katta, bir köşedeki dağınık masada çalışmayı tercih ediyordu.

"Bu sadece bir formalite, dedektif," dedi adam, ona belgeleri uzatarak. "Bunları imzaladığın an sana ceset kalıntılarını verebilirim."

Amaia imzasını atar atmaz San Martín'in samimi ilgisinden kaçtı.

İşin kolay kısmı buydu. Şimdi, açık mezarın üzerine eğilmişken ve güneş sırtını ısıtırken, tam tersine yağmur yağıyor olmasını diliyordu. Cenazelerde güneş açmamalıydı çünkü ışık her şeyi daha canlı, daha göz kamaştırıcı ve daha dayanılmaz kılıyordu. Sıcak güneş her şeyi, açık bir yaranın acımasızlığıyla daha da korkunçlaştırıyordu.

Zengin mineral kokusunu içine çekerek sağanak yağışların ardından hâlâ ıslak olan toprağa çömeldi. Minik kemikleri dikkatli bir şekilde toprağa koyduktan sonra üzerlerini toprakla örttü

ve toprağı elleriyle düzleştirdi. Kafasını çevirip ablalarına ve kucağında Ibai'ı sıkıca tutan James'e baktı. Sonra da gözlerini, sargılı kafası görünmesin diye başına süslü bir şapka takmış olan, yıkılmaz Engrasi'ye çevirdi.